کۆبەرهەمی

مەجید ئاسنگەر

بەرگی شەشەم

کۆبەرهەمی

مەجید ئاسنگەر

بەرگی شەشەم

وەرگێڕان: چیرۆک و شانۆنامە

کۆکردنەوەی:

د.بۆتان مەجید ئاسنگەر | د. جۆشان مەجید ئاسنگەر

کوردستان ٢٠٢٥

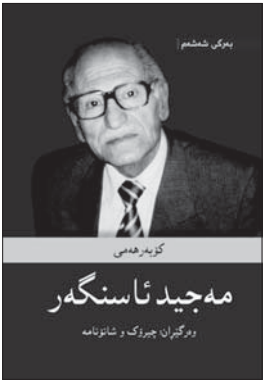

کۆبەرهەمی

مەجید ئاسنگەر

بەرگی شەشەم

کۆکردنەوەی: **د.بۆتان مەجید ئاسنگەر | د. جۆشان مەجید ئاسنگەر**

گرافیك و دیزاین: **بەلوگرافیک - ٠٧٥٠٥٧٥٨٤٢٨**

ساڵ و شوێنی چاپ: **٢٠٢٥ - هەولێر**

چاپخانە: **زانکۆی سەلاحەددین**

تیراژ: **١٠٠٠ دانە**

لە بەڕێوەبەرایەتی گشتی کتێبخانە گشتییەکان/ هەرێمی کوردستان

ژمارەی سپاردنی (٤١٤) ساڵی ٢٠٢٤ی پێدراوە.

پێڕست

چیرۆکی وەرگێڕدراو

بەرگە تازەکەی پاشا | هانس کریستین ئەندرسن ٩
کچی ماچە | ئەلیکسەندەر پۆشکین ١٦
باڵندە و مەیموونەکان | فۆلکلۆری گەلان ٥٤
ئەستێرەکە | نووسەر: ئێچ جی وێلز ٧١
کلکە سەگ | عەزیز نەسین ٨١
پاڵەوانێکی نەمر | تۆنگ تسۆن جۆی ٩٤
کابرای درۆساز | لە فۆلکلۆری وڵاتی (بەنگال)ەوە ١٥٦
خەندەکە | رای برادبوری ١٦١
جوانە و جانەوەر، یان (نازدار و نافرەجا) | جێنی دووڵی ١٧١

شانۆنامەی وەرگێڕدراو

تێکۆشان بۆ سەرکەوتن یا "چەند هەڵەی شەوێك" | ۆلیڤەر گۆلدیسمس ٢٠٧
"گەشتێك بە هەر سێ کاتەکاندا" | گریگۆل ئاباشیدز ٣٤٢
دوو شانۆگەریی کورت | هاینەر میللەر ٤٥٤
بەیانیەکی رووناك | برایان سیراڤین و یەواکین کەنتیرۆ ٤٦١
پۆلیس | سلاڤۆ میر مرجیك ٤٨٨
(دیمۆن و پیسیەس) یان وەفاداری دوو هاوڕێ | داستانێکی ئەغریقی ٥٦١
گەڕانەوە ناکاوەکە | مارتن ئویوسیو ٥٧١
رزگار و جیهان | ئۆنوکابا ۆجو ٦٢٩

هەوالنامەی کتێب

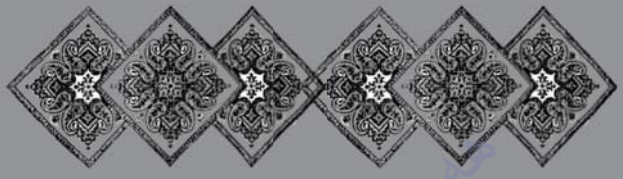

چیرۆکی وەرگێڕدراو

هەوالنامەی کتێب

بەرگە تازەکەی پاشا

هەولێنامەی کتێب

نووسینی: هانس کریستین ئەندرسن

فێڵبازەکان بە جووتە، بە درێژایی شەوی ئاهەنگەکە، هەر خەریکبوون. شانزدە مۆمیان داگیرساندبوو تاکو بە جەماوەری نومایشەکەی نیشاندەن کە چەنێ بە تەنگ تەواوکردنی بەرگەکەی پادشاوەوەن. دوایی وایان نیشاندا گوایە (قوماشە)کە لە خەرەکەکەوە دەکەنەوە.. ئەوجا، لەهەوادا، بە مقەستێکی زل قوماشەکەیان هەڵبڕی و هەر لە هەوادا دەستیان بە دروونی کرد، بە دەرزییەك کە هیچ دەزووی پێوە نەبوو! لە ئەنجامدا وتیان "ئەوا ئێستا بەرگی پاشا ئامادە بوو".

لە رۆژگارێکی دێرینەدا پاشایەك هەبوو ئەوەندە خووی دابووە جلوبەرگی تازەوە هەموو سامانەکەی لە پێناویدا تەرخان کردبوو. هیچ ئاگای

لەکاروباری ولاتەکەی نەمابوو، تەنها هەر بۆ ئەوە ئامادەی هۆڵی شانۆکان دەبوو گەشت و سەیرانی لە دارستانەکاندا دەکرد چونکە بەوەوە دەرفەتی بۆ دەڕەخسا خۆی بە جلوبەرگە تازەکانیەوە هەڵکێشێ و شۆخیان پێوە بکات! بۆ هەر ساتێکی رۆژ دەستە جلێکی تایبەتی هەبوو، لە جیاتی ئەوەی وەکو باو بوو بە پاشاهان بگوترێ بڵێن "پادشا لە ژووری ئەنجومەنی وەزیرانە" دەیانگوت: "پادشا وا لە ژووری ئارایشت دایە".

ژیان لەو شارە گەورەیەدا کە پاشا تیایدا دائەنیشت زۆر خۆش بوو، هەموو رۆژ زۆرەها بێگانە بەسەردان بۆی ئەهاتن.

لەو بێگانانە رۆژێکیان دوو فێڵباز هاتن و خۆیان بە جۆڵا دانا، وتیان توانایی چنینی باشترین (قوماش)یان هەیە کە بە یاد دابێت. قوماشەکە تەنیا زۆر باش چندراو و رەنگارەنگ نییە و بەس، بگرە ئەو جلوبەرگە لە (قماشەکەوە) دروست بکرێ، هەرکەسێ لەکارو فرمانەکەی خۆیا نەوەشابێتەوە، یا زۆر گێژ و بێهۆش بێ، هەرگیز بە چاو نایبینێ!

پاشا لە دڵی خۆیا وتی: "بێگومان ئەو بەرگانە زۆر نایابن. ئەگەر بیانکەمە بەرخۆم ئەتوانم بزانم لە فەرمانبەرانی ولاتەکەم کامیان شایەنی شوێن و فەرمانەکەی خۆی نییە، داناو گێلەکانیان جیا ئەکەمەوە.. بەڵێ، بێگومان ئەبێ لەم (قماشە) شتێ بۆ خۆم داوا بکەم "شا پارەیەکی زۆری بە جادووگەرەکاندا تاکو دەسبەجێ بکەونە کار. ئەمانیش دوو خەڕەکیان ئامادە کرد و بە چنینی خۆیان پێشانی خەڵکەکەدا، هەرچەند هیچ شتێك بە خەڕەکەکانیانەوە نەبوو! هەر لەسەرەتاوە باشترین جۆری ئاوریشم و پاکترین داوی زێڕیان داوان کرد و هەموویان لە جەنتاکانیان گل دایەوە، هەموو شەوێك، تا درەنگ، لە خەڕەکی رووتا ئیشیان ئەکرد.

شا لە دڵی خۆیا وتی: "حەز ئەکەم بزانم جۆڵاکان چییان کردووە" لەوکاتەدا کە بیری کەوتەوە گێژ و ئەوانەی بۆ کاری خۆیان دەس نادەن

توانـای بینینـی (قماشـە)کەیان نییـە، هەسـتێکی سـەیری بەسـەرداهات. لـە دواییـدا تێگەیشـت کـە خـۆی بێگومـان لـەو رووەوە هیـچ مەترسـییەکی نییـە، بـەڵام لەگـەڵ ئەمەشـا ئـاوای پەسـەند کـرد کەیەکێکـی تـر بـۆ ئـەو مەبەسـتە بنێـرێ...

هەواڵـی هێـزە سـەیرەکەی ئـەو (قماشـە) لـە نێـوان خەڵکـی شـارەکەدا دەنگـی دایـەوە.. هـەر کەسـە پەرۆشـی بـوو کـە بزانـێ تـا چـی رادەیـەك هاوسـێیەکەی گێـژ و نەزانـە!

شـا لـە دڵـی خۆیـا وتـی "سـەرۆك وەزیرانـی دڵسـۆزم ئەنێـرم بـۆ لای جـۆڵاکان، ئـەو لـە گشـت کەسـێ باشـتر (قماشـەکە) ئەبینـێ، چونکـە مرۆڤێکـی ژیـر و هێژایـە و کەسـێك وەك ئـەو لـە شـوێن و فەرمانـی خـۆی نەوەشـاوەتەوە". ئـاوا وەزیـری پیـری دڵپـاك بـۆ لای خەڕەکـی رووت رۆیشـت. وەزیـر سـەری سـوڕما، لـە دڵـی خۆیـا وتـی: "ئـەی خـوا هـاوار! چـی؟ هیـچ نابینـم!" بـەڵام لەترسـانا هیـچ بەسـەرەخۆی نەهێنـا!

جادووگـەرەکان تکایـان لـە وەزیـر کـرد نەختـێ لێیـان نزیـك بێتـەوەو لەبـارەی چنینـی وەسـتایانەی (قماشـەکە) و رەنگـە جوانەکەیـا رایـان پرسـی! دەسـتیان بـۆ خەڕەکـە رووتـەکان درێـژ ئەکـەرد، وەزیـری پیـری بەسـتەزەمان بـە هەمـوو هێزێکـەوە روانـی.. بـەڵام هیچـی نەدیـت. شـتێك نەبـو تـا ببینرێـت! لـە دڵیـا وتـی "ئـەی ئاسـمانی پـاك! ئەشـێ "مـن" گێـژ و بـێ مێشـك بـم؟ ئەمـەم هەرگیـز نەهاتووەتـە یـاد، نابـێ هیـچ کەسـێ بەمـە بزانـێ! گویـا ئەبـێ شـایانی ئـەم شـوێنەی خـۆم نەبـم؟ ناشـێ بڵێـم "ئەمـن" (قماشـەکە) نابینـم!

ئـەو فێڵبـازەی وا نیشـان ئـەدا کـە خەریکـی چنینـە وتـی" زۆر باشـە گـەورەم، بزانـم لەبـارەی (قماشـەکەوە) هیـچ ناڵێیـت؟.

وەزیـر، لـە چاویلکەکانیـەوە سـەیری ئەکـرد وتـی "ئـاە! زۆر دڵڕفێنـە! ئـای لـەم چنینـە نایابـە، ئـای لـەم رەنگانـە! دڵنیـا بـن بـە پاشـا رائەگەیەنـم کـە چەنـد رام

لـە (قماشـەکەیە)!

فێڵبـازەکان وتیـان "بەختیاریـن کـە ئەمـە لـە تـۆوە ئەبیسـین" ئەنجـا نـاوی رەنگەکانیـان هێنـا و باسـی چنینـە تایبەتیەکەیـان کـرد، وەزیـر بـە پەرۆشـەوە گوێـی بـۆ قسـەکانیان شـل کردبـوو.. تـا بتوانـێ بـە چاکـی کـە گەڕایـەوە لای پادشـا، بـۆی دووبـارە بکاتـەوە! هەمدیسـان فێڵبـازەکان داوای پـارەو ئاوریشـم و زێـڕی تریـان کـرد تـا بتوانـن لەسـەر چنینەکـە بـەردەوام بـن. هەمـوو شـتێکیان نایـە گیرفانیانـەوە، تەنیـا داوێـك نەخرایـە سـەر خـەڕەك، کەچـی هـەر وەك پێشـوو لەسـەر رسـتنی خەڕەکـی رووتـا رۆیشـتن.

پاشـا فەرمانبەرێکـی دڵسـۆزی تـری نـارد تـا بزانـێ ئیشـەکە چـۆن ئەچێتـە سـەر و کـەی (قماشـەکە) ئامـادە ئەبێ..ئـەوەی بـۆ وەزیـر رووێـدا بـوو لەمیـش قەومـا! سـەیری کـرد و رووانـی، بـەڵام جگـە لـە خەڕەکـی رووت چـی تـری نەبینـی. فێڵبـازەکان، کـە بەیەکـەوە (قماشـە)کەیان تاقـی ئەکـردەوە و باسـی چنیـن و رەنگـی نەبوویـان ئەکـرد، پێیـان وت "توخـوا "قماشـێکی" نایـاب نییـە؟

کابـرا لەدڵـی خۆیـا وتـی "ئەزانـم کـە (مـن) بـێ مێشـك نیـم، کەواتـە ئەبـێ شـایانی شـوێنە باشـەکەم نەبـم! هەرچـی چۆنـی بـێ، لـەم کارەدا شـتێکی سـەیر هەیـە! بـەڵام نابـێ مـرۆڤ نهێنـی خـۆی ئاشـکرا بـکات"

بۆیـە ستایشـی ئـەو (قماشـەی) کـرد کـە هەرگیـز نەیبینـی، دڵخۆشـی خـۆی بـە جوانـی رەنگـەکان و بـەرزی چنینەکـە نیشـاندا. بـە پاشـای وت "بەراسـتی (قماشـێکی) دڵگـرە! هەرچـی لـە شـارەکەدابوو باسـی ئـەو (قماشـە) نایابـەی ئەکـرد.

شـا بڕیـاری دا (قماشـەکە) بەسـەر خەڕەکـەوە ببینـێ ئـاوا بـۆ ئـەو شـوێنە رۆیشـت کـە درۆزنـەکان ئیشـیان تیـا ئەکـرد و کۆمەڵێـك لـە دەسـت و پێوەندییەکانیـان لـە تەکیـا چـوون و ئـەو دوو فەرمانبـەرە دڵسـۆزەیان تیـا بـوو کـە پێشـەکی (قماشـە) نەبینراوەکەیـان دی بـوو! دوو فێڵبازەکـە لەسـەر رەوشـی

جارانیـان، زۆر بـه چالاکییـەوە خەریکـی خەڕەکـی رووت بـوون.

دوو فەرمانبـەرە دڵسـۆزەکان پێکـەوە وتیـان "زۆر بـەرزە، ئـەی خـاوەن شـکۆ، فەرمـوون بڕوانـن، ئـای لـەم چنینـە!" ئـای لـەم رەنگانـە!" دەسـتیان بـۆ خەڕەکـی رووتـەوە درێـژ ئەکـرد، هیـچ گومانیـان نەبـوو لـە هەمـوو ئەوانـی تـر "قماشـەکە" ئەبینـن!

شـا لـە دڵـی خۆیـا وتـی "چـی؟ هیـچ نابینـم.. ئـای لـەم ئابـڕوو چوونـە! ئایـا (مـن) بـێ مێشـکم؟ ئایـا مـن شـایەنی ئـەوە نیـم کـە (پادشـا) بـم؟ ئـاخ! هەرگیـز هیچـی لەمـە خراپـترم لـێ نەقەومـاوە و نـاش قەومـێ! شـا بـە جادووگەرەکانـی وت "ئـاە، جوانـە زۆر بەدڵـی منـە!" ئەنجـا چاوەکانـی بڕیبـووە خەڕەکـی رووت و نیشـانەی دڵنیایـی، سـەری بـۆ لەقانـدەوە هیـچ شـتێك نەبـوو هانـی بـدا کـە بڵـێ (هیـچ نابینـێ).

تێکڕایـی دەسـت و پێوەندەکانـی پادشـا روانیـان سـەیریان کـرد هیچیـان نەبینـی، بـەڵام هەموویـان لەگـەڵ پاشـادا وتیـان "زۆر جوانـە" تکایـان لـە خـاوەن شـکۆ کـرد بـە بۆنـەی "ئاهەنگـە" گەورەکـەوە کـە نزیـك بـوو بـۆوە دەسـتە جلکێـك لـەو (قماشـە) نایابـە بکاتـە بـەر! وشـەی زۆر بـەرزە! زۆر جوانـە! ئێجـگار بـە نرخـە!" ئـەو زار ئـەم زاری کـرد و هەموویـان (قماشـە)کەیان زۆر بـە دڵ بـوون شـا دوو فێڵبازەکـەی خـەڵات کـرد و نیشـانی خسـتە سـەر سـنگیانەوە و سـەرناوی جـوڵای پایـە بڵنـد و خانەدانـی پـێ بەخشـین.

دوو فێڵبـازەکان بـە درێژایـی شـەوی ئاهەنگەکـە خەریـك بـوون. شـانزدە مۆمیـان داگیرسـاندبوو تـا نیشـانی خەڵکەکـەی بـدەن کـە چەنـد بەتەنـگ تـەواو کردنـی بەرگـی پاشـاوەن! دوایـی ئاوایـان نیشـاندا کـە گوایـا (قماشـەکە) لـە خەڕەکـە کـە ئەکەنـەوە، ئەنجـا لـە هـەوادا بـە پـێ بڕێکـی گـەورە (قماشـەکەیان) هەڵبـڕی و هـەر لەهـەوادا دەسـتیان بـە دوورینـی کـرد. بـە دەرزییـەك کـە هیـچ داوی پێـو نەبـوو! لـە ئەنجامـدا وتیـان "وا ئێسـتێکە بەرگـی پاشـا ئامـادە بـوو!"

شا خۆی بە دەس و پێوەندییەکی گرنگەوە چوو لای فێڵبازەکان، جادووگەرەکان ئاوا قۆڵ و باسکیان لە بۆشاییدا بەرز کردەوە، وەك شتێکیان بەدەستەوە گرتبێ، وتیان "بڕوانە، ئەمە پانتۆڵەکەیە، ئەمەش چاکەتەکەیە، ئەمە ئەمەیە"..هتد. "سەیری وەك ریسی جاڵجاڵۆکە سووك و تەنکە، مرۆ هەست بەوە ناکا کە هیچی لەبەرابێ و ئەمەش خۆی جوانی قماشەکەیە! دەست و پێوەندەکان وتیان: راستە، بەڵام توانای بینینی هیچیان نەبوو، چونکە هیچ شتێك نەبوو، تا ببینرێ لە پاشان دوو فێڵبازەکە وتیان: "تکا لە خاوەن شکۆتان ئەکەین جلەکانتان دا بکەنن هەتا "بەرگە تازەکەتان" بکەنە بەر، ئا لێرەوە نزیك ئەم ئاوێنەیەوە" پادشا هەموو جلەکانی فڕێدا، جادووگەرەکان خۆیان ئاوا نیشاندا کە یەك لە دوای یەك پارچەکانی ئەو بەرگەی ئەکەنە بەر، کە گوایا دروستیان کردووە. ئەنجا وایان نیشاندا کە دوگمەکانی بۆ دائەخەن و شتێك لە ناو قەدیا توند ئەپێچن و پاشۆڵی پێوە ئەبەستن. پاشا لەبەردەمی ئاوێنەکەدا چەند جارێك خوولی خوارد.. هەرکێ لەوێ بوو هاوکاری کرد: "خاوەن شکۆ لەبەرگە تازەکەیا چەند شەنگ و شۆخە! ئەم بەرگەی چەند لێوەشاوەتەوە!" ئای لەم چنینە! وای لەبەر ئەم رەنگانە! ئای لەم بەرگە چەند نایاب و دڵگرە!!

سەرۆکی یاوەران وتی "کەژاوەی خاوەن شکۆتان بۆ ئاهەنگەکە لە دەرەوە ئامادەیە . "شا وتی "باشە من ئامادەم. توخوا ئەم بەرگە تازەیەم زۆر لێ نەهاتووە؟" ئەنجا چەند جار لە بەردەمی ئاوێنەکەدا سووڕایەوە، وای نیشاندا کە سەیری بەرگە گرنگەکەی ئەکات. دوو یاوەرەکەی هەڵگرتنی پاشۆڵەکەیان لە ئەستۆ بوو ئاوایان پێشاندا کە بە هەردوو دەست شتێکیان بەرز کردۆتەوە و بەم شێوەیە لە دوای پاشاوە رۆیشتن، بەڵام زر بەتەنگەوە بوون کەوا کەس گومانیان لێ نەکا کە هیچ نابینن!

شا لە کەژاوەی دڵڕفێنا، دەستوپێوەند بە دواوەیە، بەرێکەوتن. هەر

کەسێ لە شەقام و نێو پەنجەرەکاندا بوون هاواریان کرد "ئای بەرگە تازەکەی پاشا چەند جوانە! وای لەم پاشۆڵە نایابەی! ئای کە پاشا ئەم بەرگەی زۆر لێوەشاوەتەوە!" هیچ کەس حەزی نەدەکرد هیچی لێوە دیار بدات کە هیچی نەدەبینی. ئەگینا شایستەی شوێن و پلە و فەرمانەکەی خۆی نەدەبوو، یا دەبوو گەلحۆ و بێ مێشك بێ! جلوبەرگی پێشووی پاشا هیچیان وەکو ئەمەی ئێستای سەرنج راکێش و دڵگر نەبوون!

لەناکاوڕا منداڵێك لە منااڵن هاواری لێ هەڵسا: "کوڕە،خۆ پاشا رووتە! باوکی منااڵکەوتی: "ئاخ، گوێ لەم بەسەزمانە بگرن!" ئیتر هەر بابا بوو قسەی منااڵکەی بە گوێی هاوسێکەیدا دەچرپاند "پاشا رووتە- منداڵەکە دەڵێ (پاشا رووتە!". سەرەنجام تێکڕا هاواریان کرد" ئاخر پاشا رووتە!" پاشا ئێجگار پەستبوو چونکە دەیزانی ئەوە راستییەکەی بوو، بەڵام لەدڵی خۆیدا گوتی: "هەرچۆنێ بووە، هەر دەبێ تا سەر بڕۆین". ئەوجا لە رۆشتنەکەیدا زیاتر خۆی قیت کردەوە و لەنجەی بۆ کرد. دوو یاوەرەکەیش لە دوایەوە ئەو پاشۆڵەیان بۆی بەرز کردبۆوە کە هیچ کەسێك نەیدەبینی.!!

لە ژمارەی ئەیلوول و تشرینی یەکەمی ساڵی ١٩٦٠ ی گۆڤاری (المثقف) بەعارەبی بلاوکراوەتەوەو هەر لە هەمان ساڵدا لە بەندیخانەی بەسرادا کردوومە بە کوردی. (م. ئاسنگەر).

کچی ماچە

هەولێنامەی کتێب

ئەلیکسەندەر پۆشکین
مەجید ئاسنگەر لە ئینگلیزییەوە وەریگێڕاوە

ناوی (پۆشکین) دەسبەجێ بوێژێکی نیشتمانپەروەری روسی ئەهێنێتەوە یاد. لە راستیدا هیچ یەکێك لە بوێژەکانمان لە پۆشکین بەرزتر نییە و یا لە پۆشکین زیاتر شایەنی ئەوە نییە پێی بوترێ نیشتمانپەروەر. ئەم مافە بە تایبەتی هی خۆیەتی. لە بەرهەم و نووسینەکانیا وەك لە فەرهەنگێکا هەموو سامان و هێز و توانای دەربڕینی زمانەکەمان ئەدۆزێتەوە. ئەم بوو لە گشت کەس زیاتر کە چوارچێوەی زمانەکەمانی لێك کێشایەوە و بە هەموو فراوانییەکەیەوە خستیە بەرچاوان. پۆشکین رووبەکی ئاشکرای شایەنی باسە. لادێیی، روسی، گیانی رووسی، زمانی رووسی، دەروونی روسی گشتی بێگەرد و جوان و ئاشکرا لە پۆشکینا ئەبینرێن هەروەك دیمەنی سروشت

لەسەر رووی دەرەوەی شووشەیی چاویلکەدا ئەبینرێت.

کچی ماچە یەکێکە لەهەرە باشترین ئەو چیرۆکانەی لە جیهانی وێژەدا ناسراون. لەم بەرهەمەدا پۆشکین توانای نووسینی بە سانایی و کورتی و بە روونی ئەوپەڕی "پلەی پێرفیکشن" هەرچەندە بچووکە ئەم داستانە رەزامەندییەکی کۆمەڵایەتی ئێجگار قووڵی سەندووە. پاڵەوانەکەی، ئەفسەرێکی لاوە لە تیپی ئەندازیاریدا، بە رووپەکی لە تەنیشتەوە وەك (ناپلیۆن) و بە گیانی (میفیستۆفیلس)ەوە پیاوێکە پڕ سۆزی زۆر بە تەوژم و خاوەن ئەندێشەیەکی ئاگرین. زۆر تەماحکار و لەدڵدا قومارچییە. وریا و زار تەقەت و قایم و کەم خەرج ئەکا و ئەمەندە لێك ئەداتەوە وەك قرچۆك ئاوایە.

ئامانجی هەرە بەرزی لە ژینا پارەیە. لە پێناوی سامانا هیرمان هەموو کارێکی لێ ئەوەشێتەوە بۆی هەیە جوانە کچێکی هەڵبخەڵەتێنێ کە لەراستیدا حەزی لێناکات، پێی ئەکرێ ببێ بە دڵخوازی پیرەژنێکی هەشتا سااڵی و تەنانەت بۆ تاوانیش ئامادەیە!

(١)

لە ماڵی (ناروموف) ئەفسەرێکی پاسەوانی سوارە، یاری ئەکرا. شەوی دریژی زستان لەخۆیەوە بەسەرچوو، کاتژمێر پێنجی بەیانی بوو کە نیشتنە بەرخواردنی ئێوارە. ئەمانەی بردبوویانەوە بە هەوەسێکەوە چەتەڵەکانیان بەکار ئەهێنا، ئەوانی تر بەرامبەر لەگەنە بۆشەکانیانەوە بە حەپەساوییەکییەوە دانیشتبوون. بەڵام بەهۆی شامپانیاکەی سەر مێزەکەوە گفتوگۆیەکی گەرم هاتە کایەوە و گشتیان هاوبەشیان تیا کرد.

"سوورین" چۆن دەرچوویت؟ خاوەن ماڵ پرسی: "دۆڕاو هەروەك جاران، ئەبێ دان بەمەدا بنرێ کە من بێ بەختم هەمیشە لەسەر پارەیەکی کەما یاری ئەکەم، هەرگیز ناشڵەژێم، هەردەم ئاگاداریی خۆم ئەکەم، کەچی

ئەنجـا هـەر ئەدۆڕێنـم. "ئـەی هیـچ نیـازت نییـە جارێکیـان لەسـەر کاغەزێـکا زیـادی بکـەی؟ ئـەم نەگۆڕانـەت وڕی کـردووم".

"سـەیری هیرمـان بکـەن!" یەکێـك لـە میوانـەکان پەنجـەی بـۆ ئەفسـەرێکی ئەندازیـاری لاوا درێـژ کـرد. "هەرگیـز لـە ژینـا کاغەزێکـی هەڵنەگرتـووە و لەسـەر هیـچ کەسـێکا دەبڵـی نەکـردووە، هەرچەنـدە تاکـو بەیانـی لامـان دائەنیشـێ و سـەیری یارییـمان ئـەکات!"

"زۆر هەوەسـم بـە یارییـەوە دێ" هێرمـان وتـی" بـەڵام ناتوانـم ئەمـەی پێویسـتە بیکـەم، بـە قوربانیـی لـە پێنـاوی ئاواتـی بەدەسـهێنانی ئـەوەی کـە لـە پێویسـت بـەدەرە".

تۆمسـکی وتـی" هێرمـان جەرمانییـە، کەواتـە زۆر تێبینـە، ئەمـە گشـتیەتی!" "نەنکـم کۆنتێـس ئانـا فیـدۆ تۆقنـا خـۆی مەتەڵێکـە، ئەگـەر هەرگیـز یەکێـك هەبـێ" میوانـەکان هاواریـان کـرد "چـی؟ ئەمەچییـە؟"

"مـن تێناگـەم چـۆن دایەگـەورەم هەرگیـز یـاری نـاکات!" تۆمسـکی وتـی: نارمـۆڤ پرسـی "ئەمـە چـی سـەیری تیایـە کـە پیرەژنێکـی هەشـتا سـاڵی نەیەوێـت یـاری بـکات!"

"مەبەستت ئەمەیە کە بڵێیت هیچی لە بابەتەوە نازانێت؟"

"نە بەشەرەفم، هەرگیز هیچ شتێك!"

"کەواتە ڕێگەم بدە، با من پێت بڵێم".

تۆمسـکی وتـی "ئـەی بزانـن کـە نەنکـم، پێـش شەسـت سـاڵ بـۆ پاریـس چـوو، لـەوێ نموونـەی کۆمـەڵ بـوو، خەڵـك بـە شـوێنیا ئەکەوتـن تـا چاویـان بـە "ڤینۆسـی مۆسـکۆ" بکەوێـت، ریشـیلیۆ خـۆی بـە شـوێن کامەرانـی وسـەرفرازییەوە ئەگـەڕا و نەنکـم سـوێند ئەخـوات کـە بەدڵڕەقیـەوە هـەر ئەمـە تـا دووچـاری خۆکوشـتنی نەکـرد.

"لـەو سـەردەمەدا، ئافرەتـان یـاری (فارو)یـان ئەکـرد، رۆژێکیـان لەکاتـی

یاریکردنـدا لەکۆشـکی شـاهیدا، نەنکـم بـە پارەییەکـی زۆر قـەردارى دۆڤـی ئۆرلیانـز، بـوو، کـە گەڕایـەوە ماڵـەوە و رووی واڵا کـرد و کراسـە فراوانەکـەی فڕێـدا، چەنـدی دۆڕاندبـوو بـۆ باپیرەمـی گێـڕاوە و فەرمانـی پێـی کـرد بـۆی بـدات.

"باپیـرەی خوالێخۆشـبووم، ئەوەنـدەی لەیادمایـە، بـۆ داپیـرەم هـەروەك سـەرکارێك ئاوابـوو. بـە وێنـەی نەخۆشـیی رشـانەوە لێـی ئەترسـا، بـەڵام کـە ئـەو زیانـە ترسـناکانەی بیسـت، خـۆی بـۆ نەگیـرا و هەڵچـوو، پێـی سـەڵماند کـە لەمـاوەی شـەش مانـگا نیـو ملیۆنیـان خـەرج کردبـوو، کـە لـە دەروپشـتی پاریسـدا زەوی و زار و دێهاتەکانـی مۆسـکۆ و سـاراتۆڤیان لـە ژێـر دەسـت نەبـووە، راسـتە و راسـت نەیویسـت کـە بیـدا. داپیـرەم مشـتێك بەسـەرو گوێلاکیـا هێنـا، نیشـانەی ڕێـز لـێ نەگرتنیـا لـە ژووری خەوتنیـا بـە دەرەوەی نـا. "ڕۆژی دوایـی، نـاردی بـە شـوێن مێردەکەیـا، بـەو هیوایـەوە کـە سـزای خۆمالـی کاری تێکردبـێ، کەچـی بینـی کـە نەگـۆڕاوە و دەس نـادات. بـۆ یەکەمجـار لـە ژیانـی ژن و مێردایەتیانـا داپیـرەم گوێـی بـۆ وتووێـژ و تێگەیانـدن شـل کـرد. هەوڵـی ئـەدا بـەوە شـەرمەزاری بـکات کـە قـەرد هـەر هەبـووە و هـەر هەبـووە، پێـی بسـەڵمێنێ کـە جیـاوازی هەبـووە لـە مەیانـی شـاکور و پەیتـوون- وەسـتایەکا، بـەڵام بـێ سـوود بـوو، باپیـرەم هەڵگەڕابـۆوە. ئـەو گوتـی "نـا" و "نـا" کـەی کۆتایـی بـوو. داپیـرەم ئومێـد بڕابـوو و فرتوفێـڵ و زیرەکـی دادی نـەدا.

کۆنـت سـان جیرمـان کـە ئـەم هەمـوو چیرۆکـە سـەیرەتان دەربـارەی بیسـتووە، یەکێـك بـوو لـە ناسـیاوە هـەرە نزیکەکانـی. ئێـوە ئەزانـن چـۆن هەوڵـی ئـەدا کـە ببێتـە (جـووی نەمـر)، داهێنـەری ئـاوی ژیـان و بـەردی پیتـۆڵ و..هتـد. خەڵـك گاڵتەیـان پێـی ئەکـرد و بەدرۆزنـە فێڵبازیـان دانـا، (کازانۆفـا) لـە یادداشـتەکانی بـە شـۆڤار نـاوی ئەبـا، بـەڵام لەگـەڵ نـاوو ناتـۆرە سـەیر و ئاڵۆزاویەکەشـیا، سـان جیرمـان دیمەنێکـی هـەرە بـەرزی بۆخـۆی نوانـد و زانـی چـۆن خـۆی بەسـەر کۆمەڵـدا بسـەپێنێ. تـا ئەمـڕۆش داپیـرەم بـێ پایـان خۆشـی ئەوێـت و هەرگیـز

ناهێڵێ بەسووکی باسی بکرێت. نەنکم ئەیزانی سان جیرمان پارەیەکی ئێجگار زۆری لەژێر دەستایە، کە بڕیاری دا پەنا بۆ ئەو بەرێ، نامەیەکی بۆ نارد و داوای لێکرد دەسبەجێ بێتە لای.

لە خەڵك بەدەری گۆری زوو بە زوو فەرمانەکانی بەدیهێنا و بینی داپیرەم کوشتەی دڵتەنگییە، داپیرەم بە رەشترین، رەنگ وێنەی دڵڕەقی مێردەکەی بۆ کێشا و بەوە دوایی هێنا کە تەنیا هیوای بە دۆستایەتی و پیاوەتیی سان جیرمانا مابوو. "سان جیرمان نەختێ راما و دانایانە وتی ئەتوانم ئەم پارەیەت پێ بدەم. بەڵام ئەزانم کە تا ئەمدەیتەوە هەرگیز ئاسوودە نابیت، منیش نامەوێت تووشی ئەم خەم و خەفەتە تازەیەت بکەم. رێگەیەکی تر هەیە ئەتوانیت بە یاریی مایەی خۆت بینێتەوە! داپیرەم وتی "بەڵام، کۆنتە ئازیزەکەم پێت ئەڵێم کە هیچ پارەمان نییە". کۆنت وتی: هیچ پارەت پێ ناوێت، تکایە بە تەواوی گوێم بۆ شل بکە، نهێنییەکی بە گوێیا چرپاند کە هەریەك لە ئێمە ئامادەیە هەر نرخێك بدا بۆ زانینی.

یارییەکارە هەرزەکارەکان هەندەی تر گوێ خوستبوون. تۆمسکی پایپەکی داگیرساند، دووکەڵەکەی هەڵمژی و کەوتەوە گێڕانەوەی باسەکە. "لەهەمان شەودا، داپیرەم لە ڤرسایل پەیدابوو، دۆقی ئۆرلیانز کاغەزی دابەش کرد. نەنکم شەرمەزاریەکی کەمی نواند کە پارەی هەندە نەهێنابوو قەرزە کۆنەکانی بداتەوە، کورتە چیرۆکێکی دروست کرد تاخۆی تیا بێ خەتا بکا، دژی دۆقی ئۆرلیانز دەستی بە یاری کرد. سێ کاغەزی هەڵبژارد و یەك بە دوای یەکا پارەی پێدان. ئەنجامی هەر سێکیان بردنەوە بوو، داپیرەم هەموو قەردەکانی پێشووی هێنایەوە".

یەکێك لە میوانەکان وتی "تەنیا شەنس و بەختە" هیرمان وتی "بگرە شتێکی ئەمەندە سەیر کە هەرگیز رووندات". یەکێکی تر هەڵی دایە وتی "ئەشێ کاغەزەکان نیشانە کرابن" تۆمسکی بە هەوەسێکەوە وتی "نەخێر"

چـۆن؟ نارمـۆڤ پرسـی تـۆ داپیرەیەکـت هەیـە کـە لەسـەریەك سـێ کاغـەزی بـرەوە یـاری ئـەکات، تـا ئێسـتە تـۆ نـەت توانیـوە ئـەم نهێنییـە بدۆزیتـەوە؟

"ئەمەنـدە سـانا نییـە، خـوا لەنـاوی بـەرێ! تۆمسـکی وەرامـی دایـەوە "نەنکـم چـوار کـوڕی هەبـوو کـە یەکێکیـان باوکـم بـوو، هـەر چواریـان قومارچـی بـێ مایـە بـوون. ئەنجـا ئـەو نهێنییـەی بـە هیـچ کامێکیـان نـەوت، هەرچەنـدە کـە دەکـرا سـوودی لێوەربگـرێ. هەروەهـا منیـش. ئەمـە مامـم کۆنـت ئیڤـان ئیلیـچ سـوێندی بـۆ خـواردم.

(کاپلیتسـکی) خوالێخۆشـبوو، هەمـان کاپلیتسـکی کـە لـە هەژاریـدا مـرد، دوای ئـەوەی ملیۆنەهـای بەمـلاو بـەولادادا، جارێکیـان لـە گەنجیـا سـێ سـەد هـەزار (رۆبـل)ی دۆڕانـدە (زۆریـچ) کەوتـە نائومێـدی. داپیـرەم کـە هەمیشـە لەگـەڵ خەیـاڵ پـڵاوی گەنجانـا زۆر سـەخت بـوو، بـۆ چەنـد هۆیـەك بەزەیـی بـە (کاپلیتسـکی)یا هاتـەوە. دوای ئـەوەی بەڵێنـی لـێ سـەند کـە جارێکـی تـر، بـە هیـچ کلۆجێـك یـاری نـەکات، نـاوی سـێ پـەڕی پـێ وت، کـە یـەك بـە دوای یـەکا یارییـان لەسـەر بـکات، (کاپلیتسـکی) بـۆ یاریخانـەی دۆزمنـە پـڕ بەختەکـەی چـوو، دانیشـتنە سـەر مێـزی یاریـیەوە، کاپلیتسـکی پەنجـا هـەزاری خستەسـەر پەڕێـکا و بردییـەوە، لـە پاشـانا دوو هەنـد و دوو هەنـدی خسـتە سـەر و هەمـوو ئـەو پارەیـەی هێنایـەوە کەدۆڕاندبـووی، زۆریـش بـە زیـادەوە، بـەڵام ئـەوا کاتـی خەوتنـە چارەگێکـی ئـەوێ بـۆ شـەش، لـە راسـتیدا دونیـا رۆنـاك بووبـوو گەنجـەکان ئـەوەی لـە گلاسـەکانیانا مابـوو تەواویـان کـرد و ون بـوون.

(٢)

پیـرە کۆنتـس لـە ژووری حەسـانەوەیا بەرامبـەر ئاوێنەکەیـا دانیشـتبوو، سـێ کارەکـەر لەبەردەسـتیا ئامادەبـوون. یەکێکیـان قوتـووی رووژی بـۆ راگرتبـوو، یەکێکـی تـر قوتیلـەی دەرزی و ئـەوی دیکەیـان شـەبقەیەکی بـەرزی بـۆ راگرتبـوو کـە بەشریتـی رەنـگ ئاگریـن رازابـۆوە. کۆنیسـتە، هەرچەنـدە بـە هیـچ جۆرێـک مافـی بەسـەر جوانیـدا نەمابـوو کـە لەمێـژەوە تیـای کوژابـۆوە، لەگـەڵ ئەمەشـدا وازی لەهیـچ هەڵسـان و دانیشـتنی سـەردەمی تافـی کچێنـی نەهێنابـوو، بـە تونـدی دەسـتی بـە مـۆدەی سـاڵی ١٧٧٠وە گرتبـوو، ئەمەنـدە کات و چالاکـی بـۆ خۆرازاندنەوەیـا تەرخـان ئەکـرد کـە لـە پێـش شەسـت سـاڵا تەرخانـی کردبـوو. ئافرەتێکـی جـەوان، کـە یـاوەری کۆنێسـتە بـوو لـە ژووەرەکـەدا نزیـک پەنجـەرە، بەرامبـەر ئامرازێکـی تـەون و چنینیـا دانیشـتبوو.

ئەفسـەرێکی لاو کـە ئێسـتە هاتبـۆوە ژووەرەکـە وتـی :بەیانـی بـاش داپیـرە! بـە فەرەنسـەیی وتـی: رۆژبـاش خاتـوون لیـزا" ئەنجـا بـە داپیـرەی وت هاتـووم داوای چاکەیەکـت لێبکـەم، داپیـرە.

داپیرە وتی: چیت ئەوێت پۆل؟

پـۆل وتـی: رێگـەم بـدە برادەرێکـی خۆمـت پـێ بناسـێنم و رۆژی هەینـی بـۆ کـۆڕی دانـس و سـەما لەگـەڵ خۆمیـا بهێنـم.

داپیـرە وتـی: یەکسـەر بـۆ کـۆڕی دانـس و سـەما بیهێنـە. ئەتوانیـت لـەوێ بیناسـێنی. دوێنـێ لـە (...) بوویـت؟

پـۆل وتـی: ئـاە، بەڵـێ! زۆر خـۆش بـوو. تـا کاتژمێـر پێنـج هـەر دانسـمان کـرد. ئیلێتسـکایا زۆر نازداربـوو.

کۆنتیسـە وتـی: چـی ئازیزەکـەم! ئەنجـا ئـەو چییـە! ئـەی ئەگـەر نەنکـت بدیبایـە! شـاکچ پترۆڤنـا، ئەبـێ ئێسـتێکە زۆر پیـر بووبـێ، ئەوشـا کچـە داریـا پیترۆڤنـا"..

تۆمسکی بێ باك وتی: پیر؟ ئەوا حەوت ساڵە مردووە!

ئافرەتە جەوانەکەی لای پەنجەرەکە سەری هەڵبڕی و نیشانەیەکی بۆ گەنجەکە کرد. ئەوجا هاتەوە یادی کە مردنی هاوتەمەنەکانی هەمیشە لە کۆنتیسە شارابۆوە و لێوی خۆی گەست. بەڵام کۆنتیسە ئەو هەواڵە نوێیەی بەوپەڕی بێ باکییەوە وەرگرت.

"مردووە! منیش نەمزانیوە! بەیەکەوە بۆ خانمی هەڵبژێراین، وەك پێشکەش کراین، شاژن.. ئەنجا کۆنتیسە بۆ جاری سەدەمین داستانی خۆی بۆ نەوەی خۆی گێڕایەوە. دوای کڕبوونێك وتی "باشە پۆل، ئا وەرە یاریم بکە تا هەڵسم، لیزا، کوا قووتیلەی بەرلووتیم؟

کۆنتێسە چەند کارەکەرێکی بەدواوە، چووە پشت پەردەیەکا تا خۆ رازاندنەوەی تەواو بکات. تۆمسکی لەگەڵ ئافرەتە جەوانەکە مایەوە. "لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بەدەنگێکی نزمەوە لێی پرسی "کێ پێشکەش ئەکەیت؟ نارمۆڤ. ئەیناسیت؟"

- نە، سەربازە یا باش بۆزلییە!

- لە سوپادایە"

- ئەندازیارە؟ لیزا پرسی.

- نە سوارەیە. لەچییەوە ئەڵێیت ئەندازیارە؟

- کچەکە خەندەیەکی کرد و بێدەنگ بوو.

کۆنیستە لە پەنا پەردەکەوە وتی "پۆل، چیرۆکێکی ترم بۆ بنێرە، بەڵام وریابە نوێ نەبێ باشە!"

"مەبەستت چییە داپیرە!

کۆنتیسە وتی: مەبەسم چیرۆکێکە پاڵەوانەکەی نەباوکی و نە دایکی تیای بکوژێت، کەسی تیا نەخنکێت، زۆر ترسێکی تەواوم لە لاشەی خنکاوا پەیدا کردووە.

"لـەم رۆژانـەدا ئـەم جـۆرە چیرۆکانـە دەس ناکـەون. تەنیـا مەگـەر چیرۆکێکـی رووسـییت بوێـت".

هیـچ چیرۆکێکـی روسـی هەیـە؟ یەکێکـم بـۆ بنێـرە، گـەورەم بەهەرجۆرێـك بـێ یەکێکـم بـۆ بنێـرە. تۆمسـکی وتـی: ئەبـێ دوعـا خوازیـت لـێ بکـەم داپیـرە، درەنگمـە، بـە دوعـا لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا. چـی ئـاوای لێکردیـت بڵێیـت نارۆمـۆڤ ئەندازیـار بـێ؟

تۆمسکی لە ژووری حەسانەوەدا چووە دەرەوە.

لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا تەنیـا مـاوە، رووی لـە تەونەکەیـا وەرگێـڕاو لـە پەنجەرەکـەوە روانییـە دەرەوە، هەنـدەی پـێ نەچـوو ئەفسـەرێکی گەنـج لـە سـووچێکا و لـەو سـەرەکەی تـری جادەکـەوە بـەدەر کـەوت. کۆڵمەکانـی لیـزا سـوور هەڵگـەڕان، تەونەکـەی دووبـارە هەڵگرتـەوە و سـەری خـۆی زۆر بـە نزمـی پێداگـرت. ئـا لەوکاتـەدا کۆنتێسـە بەدەرکەوتـەوە و بەتـەواوی خـۆی ئامـادە کردبـوو.

"لیزانکا" با پەیتوونەکە بێت، گەڕانێك ئەکەین.

لیزا هەڵسا و تەونەکەی بەلانا.

کۆنتێسـە قیژانـی بەسـەریا" تـۆ کەڕیـت، منـاڵ؟ ئەڵێـم وا بکـە دەسـبەجێ پەیتوونەکـە بێنـن!

"بەڵـێ داپیـرە" لیـزا بـە دەنگێکـی نـەرم ئەمـەی وت و خێـرا بـۆ هەیوانەکـەی دەرەوە رۆیشـت.

خزمەتکارێـك هاتـە ژوورەوە و چەنـد پەڕاویەکـی لـە شـاکور ڤایـل ئەلکسـەندەروڤیچ" بـۆ کۆنتیسـە هێنابـوو.

کۆنتیسـە وتـی: زۆر باشـە، سوپاسـی منـی پـێ بگەیەنـە" لیـزا، لیـزا! بـۆ کـوێ ئەڕۆیـت؟" لیـزا وتی:"خـۆم لەبـەر ئەکـەم".

"ئێسـتە هـەر زووە، بەرخـم! بوەسـتە! یەکەمیـان بکـەوە، بـۆم بخوێنـەوە... کچەکـە کتێبەکـەی گرتـە دەسـت و چەنـد دێڕێکـی خوێنـدەوە.

کۆنتیسە وتی: نەختێ دەنگت بەرزتر بکە، چییە، چیت لێقەوماوە ئازیزەکەم؟ دەنگت چی لێهاتووە؟ راوەستە پاڵ پێیەکم بدەرێ، نزیکتری بکەوە ناتوانیت؟ لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا دوو لاپەڕەی تری خوێندەوە. کۆنتێسە باوێشکی هاتێ. وتی کتێبەکە دانێ، هەموو قسەی پووچە! لەگەڵ سوپاسی منا بۆ شاکۆڕ پاڤیلی بنێرەوە. باشە، کوا پەیتوونەکە؟"

لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا لە پەنجەرەکەوە سەیری کرد و وتی:" پەیتوونەکە ئامادەیە".

کۆنتیسە پرسی: ئەی بۆخۆت لەبەر نەکردووە! تۆ هەمیشە لەچاوەڕوانیما ئەهلێتەوە.. ئەمە دەردێکی سەختە ئازیزەم!" لیزا بۆ ژووری خۆی رایکرد، هێندەی نەخایاند کە کۆنتیسە بە هەموو هێزیکییەوە کەوتە زیڕە لێدانەوە. هەر سێ کارەکەر بەراکردنەوە لە دەرگایەکا و یاوەرەکەی لە دەرگاکەی تر، هاتنە ژوورەوە. کۆنتێسە بەسەریانا قیژانی: "ناتوانی هەرکە بانگ کران بێنە ژوورەوە؟ بە لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بڵێن من چاوەڕوانی ئەوم" لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بە عەبا و شەبقەیەوە هاتە ژوورەوە، کۆنتیسە وتی "ئۆخەی! چۆن خۆت گۆڕیوە! تێناگەم، ئەمە بۆچییە؟ ئەتەوێت کوێ ژێردەست بکەیت؟ هەوا چۆنە؟ وا دیارە بای دێ".

"نەخێر، پایەدار، رۆژێکی زۆر خۆشە" یاوەرەکە وەڵامی دایەوە. "تۆ هەمیشە یەکەم شت ئەڵێیت کە بەمێشکتا دێت. ئا ئەم جامەیە بکەرەوە. بزانە، ئای من ئەمزانی بای دێ، بایەکی زۆریش سارد! پەیتوونەکە بنێرەوە. لیزا بۆ گەشتەکەمان ناچین، نە ئەبوو خۆت بگۆڕیبایە!"

لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا لەدڵی خۆیا وتی: ئەمەش ژینی منە! لە راستیدا لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا گیانداریکی هەرە خەمگین بوو. دانتی ئەڵێ "نانی دەرۆزە تاڵە و پەیژەی بەردەرگای ماڵی بێگانە رك و هەڵدێرە.. کۆی ئەم تاڵییە ئەزانێ وەك ئەو کێژە هەژارەیە کەپشت بە پیرەژنێکی ئەرستۆکراتەوە

ئەبەستێ؟ کۆنتێسە لە راستیدا دەروونێکی بەدی نەبوو، تەنیا هەردەمە بەجۆرێ ئەگۆڕا وەك هەموو ئەو ئافرەتانەی رۆژێ لە رۆژانا خۆشەویستی لەناوچووی کۆمەڵ بوون، هەروەها قرچۆك بوو، بەتەواوی لە خۆپەرستیتی ساردیا توابۆوە، چەشنی گشت ئەو پیرانەی دوایی ئەوەی هەست و سۆزە ناسکەکانیان بە درێژایی تەمەنی درێژیانا رابواردووە، وا هەست ئەکەن کە پەیوەستییان بە (ئێستەوە) نییە. خۆی لە هەموو رابواردنێکی پڕ فیزی چینە بەرزەکانی کۆمەڵدا بەشداری ئەکرد، خۆی بۆ کۆڕی دانس و سەمادا رائەکێشا کە لە سووچێکا دائەنیشت بە رووبەکی سواخ دراوا بە گوێرەی مۆدی رۆژانی دێرینا جل بەرەکراو سەرسپیی پێویست و هەرە ناشیرینی کۆڕەکە بوو. مێوانەکانی تازە گەیشتوو ئەچوونە بەردەمیا و دائەهاتنەوە، وەك فەرمانێکی بەرزیی ئایینی بێ. کە دوا بەدوایا هیچ کەسێك گوێی نە ئەدایە، لەماڵی خۆیا میوانداریی هەموو شارەکەی ئەکرد بە هەموو ئەتەکێتەوە. هەرچەندە خۆی هیچ کامێك لە میوانەکانی لێك جیا نەئەکردەوە. دەس و پێوەندە لە ژمارە نەهاتووەکانی لەهۆڵەکەیدا یا لەبەشی خزمەتکارەکانیا هەر بۆز و ئەستوور ئەبوون و چی ئارەزوویان بکردایە ئەیان کرد و یەك ئەیویست ئەویتر جێبێڵێتەوە لە دزین و تاڵانکردنی پیرەژنە نیوەمردووەکەدا. لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا قوربانییەکی خۆماڵی بوو، چایی تێ ئەکرد و بەوە گوناهبار ئەکرا کە شەکر زۆر ئەفەوتێنێ. بە دەنگی بەرز چیرۆکی بۆ ئەخوێندەوە و تاوانی کەم و کووڕیی و کەمتەرخەمی نووسەریان لە ئەستۆی ئەوا قایم ئەکرد، لەتەك پیرەژنەکەدا ئەچوو بۆ گەشتەکانی، ئەبوایە ئۆباڵی هەواو چۆنییەتی رێگاکە لە ئەستۆی خۆیا بگرێ. مووچەیەکی بۆ بڕابۆوە کە هەرگیز بەتەواوی وەری نەگرت. ئەبوو وەك هەر یەکێکی تر جل بکاتە بەر، واتا وەك چەند کەسێکی زۆر کەم، لە کۆمەڵدا رۆڵێکی زۆر جەرگ بڕی هەبوو، هەموو ئەیان ناسی و کەس خۆی تێ نەئەگەیاند. لە هۆڵی دانس و هەڵپەڕیندا تەنیا ئەوکاتە

دانسی ئەکرد کە هەموو ئافرەتێك بوێستایە. خانمەکان تەنیا ئەو دەمە دەستیان ئەگرت کە ئەبوایە بچنە ژووری خۆرازاندنەوە بۆ رێکخستنەوەی سەرووپۆپەیانا. هەست ناسك و بەو چارەنووسەیا زۆر ئاگادار هەمیشە بە ئارامەوە چاوەڕوانی رزگارکەرێکی ئەکرد. بەڵام گەنجە لەخۆباییەکان هەرگیز بە ئاوڕ لێدانەوەیەك پایەیان لێ نە ئەنا هەرچەند لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بەگەلێك لەو ئافرەتە سارد و لووت بەرزانە جوان و دڵکێش تر بوو، کە هەردەم پێوەیانا خەریك ئەبوون. چەندان جار بەبێ دەنگی لە دیوەخانە خەمناکە پەرداخەکەوە خزیوەتە ژووڕە بچکۆلانەکەی خۆی بە دیوارە بە کاغەز پۆشراوەکانیا، سەند و قەدارەکەیا تەختە بۆیەکراوەکەیا ئاوێنە بچووکەکە و مۆمە کزەکەی لە مۆمدانە پاقژەکەیا تاوەکو بەگوڕ فرمێسکان بڕێژێت!

جارێکیان یەك دوو رۆژ دوایی ئەو ئێوارەیەی لەسەرەتای ئەم چیرۆکەدا باس کراوە، هەفتەیەك پێش ئەم دیمەنەی ئێستە دەستی پێکردووە، لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا لەبەردەم تەونەکەیا لە پەنجەرەکەوە دانیشتبوو، بەرێکەوت سەیرێکی جادەکەی کرد و چاوی بە لاوێك کەوت لە بەرگی ئەفسەرێکی ئەندازیاردا کە رەق وەستابوو و چاوەکانی بڕیبووە پەنجەرەکەی ئەوا. لیزاڤێتا سەری خۆی نزم کردەوە و دەستی کردووە بە چنین، دوای پێنج دەقە هەمدیسان سەیری دەرەوەی کرد، ئەفسەرە گەنجەکە هەر لەوێ بوو، چونکە چاوبازیی لەگەڵ ئەفسەری رێبوارا پیشەی نەبوو، چیتر سەیری دەرەوەی نەکرد و بۆ دوو سات زیاتر بێ ئەوەی سەری هەڵبڕێ خۆی بەتەونەکەیەوە خەریك کرد. خوانی نیوەڕۆ رازێنرایەوە. لیزاڤێتا هەڵسا، تەونەکەی بەلادانا و کە لە پەنجەرەکەوە بە تێچاوا روانییە دەرەوە دی ئەفسەرەکە هەر لەشوێنەکەی خۆیا وەستابوو. لەمەدا واقی وڕ بوو. لە دوایی نانخواردنا بە هەستێکی شێواوا چووە لای پەنجەرەکەوە، بەڵام ئەفسەرەکە چیتر لەوێ نەمابوو، ئەمیش لەبیرە خۆی بردەوە. دوای دوو رۆژ کە لەگەڵ کۆنتیسە چوونە دەرەوە سواری گالیسکە

بـــن، هەمدیســـان ئەفســـەرەکەی بینـــی، ئەمجـــارە راســـتەوخۆ لەبـــەر دەرگاکـــە وەســـتابوو، رووی لـــە باخـــە بەرزکراوەکەیـــا پۆشـــی بـــوو. جووتـــە چاوێکـــی رەش لـــە ژێـــر شـــەبقەکەیا ئەدرەوشـــانەوە. لیزاڤێتـــا ئیڤـــا نۆڤنـــا نەیئەزانـــی بـــۆ هێنـــدە ترســـاو لەنـــاو گالیســـکەکەدا بـــە مەترســـییەکی ســـەیرەوە خـــۆی پەنهانـــدا.

هەرکـــە گەڕانـــەوە ماڵـــەوە دەســـت بەجـــێ بـــۆ لای پەنجەرەکـــە چـــووە، ئەفســـەرەکە لـــە شـــۆینەکەی پێشـــوویا وەســـتابوو، چاوەکانـــی بڕیبـــووە لیزاڤیتـــا، لیزاڤیتـــا لـــە پەنجەرەکـــە دوورکەوتـــەوە و هەســـتی بـــە ئازادیـــی ئـــارەزووی زانیـــن و پەشـــۆکاویی کـــرد کـــە بـــە تـــەواوی بـــۆ ئـــەو شـــتێکی نـــوێ بـــوو.

لەوکاتـــەوە، هیـــچ رۆژێـــك نەبـــوو کـــە ئەفســـەرە گەنجەکـــە لـــە ســـاتێکی تایبەتیـــا لـــە ژێـــر پەنجـــەرەی خانووەکەیانـــا دەرنەکەوێـــت. پەیوەندییەکـــی زۆر ســـەیر لـــە نێوانیانـــا هاتـــە روو، لەکاتـــی کارکردنیـــا بـــەلای پەنجەرەکـــەوە، لیزاڤیتـــا هەرجـــارە هەســـتی بـــە نزیکبوونـــەوەی کابـــرا ئەکـــرد و ســـەری هەڵئەبـــڕی و رۆژ بـــەرۆژ بـــۆ ماوەیەکـــی درێژتـــر چاوەکانـــی لەســـەر بـــەژن و باڵایـــا ئەحەســـانەوە. گەنجەکـــە وا دیاربـــوو ئـــەم چاکەیـــەی زۆر لـــە چـــاوا بـــوو، چونکـــە هـــەر جـــار کـــە چاویـــان بەچـــاوی یەکـــتر بکەوتایـــە، لیزاڤیتـــا بەچـــاوی تیـــژی لاوێنیـــا ئەیـــدی رووەمتـــە زەردەکانـــی دەســـبەجێ ســـوور هەڵئەگـــەڕان، دوایـــی هەفتەیـــەك لیزاڤیتـــا بـــە خەندەیەکـــەوە ســـڵاوی لـــێ ئەکـــرد. کـــە تۆمســـکی مـــاوەی خواســـت برادەرەکـــەی بـــۆ کۆنتیســـە پێشـــکەش بـــکا. دڵـــی کیـــژە بەســـتەزمانەکە خۆرپـــەی کـــرد و کەوتـــە کوتـــان، بـــەڵام کـــە زانـــی (نۆرۆمـــۆڤ) ئەندازیـــار نییـــە و پاســـەوانی ســـوارەیە، پەنجـــەی خـــۆی شـــکاندەوە کـــە بـــە پرســـیارە بێجێکەیـــا نهێنـــی خـــۆی بـــۆ تۆمســـکی ئاشـــکرا کـــردووە کـــە هەردەمـــە لەســـەر رەوشـــتێکایە.

هیرمـــان کـــۆری کابرایەکـــی جەرمانـــی لـــە رووســـیا پـــەروەردە کـــراو بـــوو کـــە میراتێکـــی بچووکـــی بـــۆ جێهێشـــتبوو، لەبـــەر ئەمـــە کـــە بـــاوەڕی چەســـپاویی بـــە پێویســـتی دامەزرانـــدن و چەســـپاندنی ســـەربەخۆیی خۆیەوەهەبـــوو، هیرمـــان

تەنانـەت دەسـتی لـەو قازانجـەوەش نـەدا کـە لـە میراتەکـەوە پێـی ئەبـڕا. بەتـەواوی لەسـەردەس و رەنجـی خۆیـا ئەژیـا و لـەم رووەوە ئەملاو ئـەولای نەبـوو، لەگـەڵ ئەمەشـدا زۆر وریـا و ئـاوات پەرسـت بـوو، هاوڕێکانـی زۆر کـەم هەلیـان دەسـت ئەکـەوت گاڵتـەی بـە ماڵداریـیە بـێ پایانەکەیـا بکـەن. پیاوێکـی زۆر بـە سـۆز و ئەندێشـە ئاگریـن بـوو، بـەڵام رەوشـتی نەگـۆڕاوی لـە هەڵـە ئاسـاییەکانی لاوێنـی رزگار کردبـوو، ئـاوا لەکاتێکـدا لـە سروشـتیا جامبـاز بـوو هەرگیـز یـاری کاغـەزی نەکـرد، بـە بیانـووی ئـەوەوە کـە سـامانەکەی ئـی ئەمـە نەبـوو لەسـەر قسـەی خـۆی کـە پێویسـت بەقوربانـی ئاواتـی بردنـەوەی ئـەوە بـکا کـە لـە پێویسـت بـەدەرە، لەگـەڵ ئەمەشـا بـە درێژایـی شـەوگار لـە رۆخ مێـزی یاریـیا دائەنیشـت و ئێجـگار بـە پەرۆشـەوە بـە تەنـگ گـۆڕان و سـووڕانەوەی ئەنجامـی یاریـیەکـە ئەبـوو.. چیرۆکـی سـێ پەردەکـە کارێکـی بەتینـی کـردە سـەر بیـرو هۆشـیاو و بـە درێژایـی شـەو نەیتوانـی لـە مێشـکی خـۆی بێنێتـە دەرەوە.

"باشـە ئەگـەر؟" بەخـۆی وت شـەوەکەی دوایـی کـە بـە جادەکانـی "پیترۆسـبۆرگ"دا ئەخولایـەوە" باشـە ئەگـەر پیـرە کۆنتێسـە نهێنییەکـەی خـۆی پـێ وتـم؟ ئەگـەر نـاوی ئـەو سـێ پەڕەیـەی پـێ وتـم کـە هەرگیـز نادۆڕێنـن؟ بـۆ بەختـی خـۆم تاقـی نەکەمـەوە! خۆمـی پێشـکەش بکـەم و ببمـە ناسـیاوێکی نزیکـی یـا ئەشـێ ببـم بـە یـاری؟ بـەڵام ئەمـە گشـتی ماوەیەکـی پـێ ئەوێـت، ئەویـش تەمەنـی هەشـتا و حـەوت سـاڵە، لەوانەیـە هەفتـەی داهاتـوو یاخـۆ دوو بەیانـی بمرێـت! چیرۆکەکـە خۆیشـی بـێ ئەمەیـە کـە بـڕوا بکرێـت؟ نەخێـر! وریایـی ئارامگرتـن و کۆڵنـەدان ئەمانـە سـێ پـەڕەی دڵسـۆزی منـن و هـەر بەهـۆی ئەمانـەوە سـامانی خـۆم سـێ هەنـد ئەکـەم و حـەوت ئەوەنـدەی تـری ئەخەمـە سـەر و لەسـەرخۆیی و سـەربەخۆیی پـێ ئەچەسـپێنم.

ئـاوا بیـری ئەکـردەوە کـە خـۆی لەیـەك لـە شـەقامە گشـتییەکانی "پیترۆسـبۆرگا" دیـەوە لەبەردەمـی خانوویەکـی شـێوە کۆنـا، شـەقامەکە مۆنجـەی ئەهـات،

لەو گالیسکەیانەی هەروا یەك بە دوای یەکا رووەو بەردەرگا چراخانەکە گلۆر ئەبوونەوە. قاچی باریك و ڕێك و جوانییەکی جەوان و پۆتینی پشت چۆکانی بە شریقەی ئاوزینگەوە و گۆرەوی داپێچراو و پێڵاوی نەرم و سووکی باڵیۆزێکی زۆر بە گورجی لە دەرگای گالیسکەکانەوە بە دوای یەکا خزینە دەرەوە جوبە و عەبای بە تووك بریقەیان هات و تێپەڕ بوون. هێرمان لە شوێنی خۆیا چەقی.

"ئەم خانووە ئی کێیە؟" هێرمان لە ژاندرمەکەی پرسی کە لە سووچێکا وەستابوو.. ئەمیش لە وەڵامدا وتی "خانووی کۆنتێسەیە"

موچورکێك بەلەشی هیرمانا هات.. هەمیسان چیرۆکە دڵڕفێنەکە هاتەوە بەرچاوی. لەبەردەمی خانووەکەدا کەوتە هاتۆچۆکردن بیری لە خاوەن و هێزی بێ پایانە سەیرەکەی ئەکردەوە. کە گەڕایەوە ماڵە ساردەکەی خۆیا کات درەنگ بوو، ماوەیەکی درێژ خەو نەچووە چاوی و کە لە پاشانا خەو دەسی پێدا هەر بەیاری و مێزی پۆشراوو و کۆمەڵێ پارەی کاغەز و گومەتەی دراوی ئالتوونەوە خەوی دی. لەخەوەکەیا یەك بە دوای یەکا پارەی لەسەر پەڕەکان دا ئەنا، دوایی هەریەکەی دەبڵ ئەکرد، هەموو جار هەر ئەی بردەوە. زێڕەکانی رائەکێشا بەردەمی خۆی و پارە کاغەزەکانی ئەخستە گیرفانیەوە. ڕۆژەکەی درەنگ کە هەڵسا ئاخی بۆ گەنج و سامانە دۆڕاوەکەی نەبوویا هەڵکێشا.

دووبارە کەوتەوە شەقامەکانی شارەکەوە و هەمدیسان خۆی لەبەردەم تەلاری کۆنێسەدا دۆزیەوە. هەروەك هێزێکی ئەفسوونی نەزانراوا بۆ ئەوێی کێشابێ ئاوابوو. ڕەق راوەستا و بەرز روانییە پەنجەرەکان. لە پشت پەنجەرەییەکیانەوە تارمایی سەرێکی دی کە یا بە پەڕاوێکا داگیرابوو یا خەریکی کاربوو. سەرەکە بەرز کرایەوە. هیرمان رووەیەکی جێڵ و دووچاوی ڕەشی دی. ئەم ساتەیە نوخشەی چارەنووسی هیرمانی کێشا.

(٣)

هــەر ئەمەنــا لیزاڤێتــا ئیڤــا نۆڤنــا عەبــا و شــەبقەکەی داکەنــد بــوو کــە کۆنتیســە بەدوایــا هەنــارد و فەرمانیــدا پەیتوونەکــە دووبــارە بهێنرێتــەوە. ئــاوا لــە خانووەکــە چوونــە دەرەوە تــا بچنــە نــاو پەیتوونەکــە. بەتــەواوی لــەو ســاتەدا کــە دوو پیــاوە پیرەژنیــان نیــوە بــەرز کردبــۆوە و نیــوە پاڵیــان پێــوە ئەنــا بۆنــاو دەرگای گالیســکەکە، لیزاڤێتــا ئیڤــا نۆڤنــا ئەندازیــاری خــۆی دی لــە نزیــك پێچکەکانــەوە راوەســتابوو، لەنــاکاو هیرمــان دەســتی راکێشــا، وەختابــوو لــە ترســانا لەخــۆ بچێــت، کابــرای گەنــج ون بــوو. نامەیــەك لەدەســتیا بەجــێ مــا. لیزاڤێتــا نامەکــەی لەنــاو دەســتەوانەکەیا شــاردەوە و بــە درێژایــی گەڕانەکەیانــا نــە هیچــی بینــی و نــە هیچــی بیســی. رەوشــتی کۆنتێســە بــوو کــە ســواری گالیســکەکەیان وەك تیــری تفەنــگ یــەك بــەدوای یــەکا پرســیاری ئەکــرد، ئەمــە کێیــە کــە هــەر ئێســتە بێــرەدا تێپــەڕ بــوو؟ ئەمــە کام پــردە؟ ئــەو تەختەیــە چــی لەســەر نــووسراوە؟ ئــەم جارەیــان لیزاڤێتــا ئیڤــا نۆڤنــا پــلارە کوێرانــە وەرامــی ئەدایــەوە و وەڵامــە بۆشــە بــێ واتاکانــی کۆنێتســەیان پەســت کــرد.

"چیــت بەســەرهاتووە، ئازیزەکــەم؟ خــۆ نەشــێواویت؟ گوێــت لەمــن نییــە، یاخــود لــەم قســەم ناگەیــت؟ لەســایەی پــەروەردەکارەوە فســەزمان نیــم و ئێســتا نەخڵەفــاوم! لیزاڤێتــا ئیڤــا نۆڤنــا لــە راســتیدا گوێــی لــە هیچیــان نەگرتبــوو.. هەرکــە گەیشــتەوە ماڵــەوە بــە راکــردن چــووە ژوورەکــەی و نامەکــەی لــە دەســتەوانەکەدا هێنایــە دەرەوە، نامەکــە دانەخرابــوو. چاوێکــی پیاهێنــا. نامەکــە باســی دڵــداری تیابــوو، زۆر پــڕ ســۆز و بەڕێــز بــوو، وشــە بــە وشــە لــە چیرۆکێکــی جەرمانییــەوە وەرگیرابــوو، تەنیــا لیزاڤێتــا ئیڤــا نۆڤنــا کــە (جەرمانــی)ی نــە ئەزانــی، نامەکــە هۆشــی لــێ ســەند. لەگــەڵ ئەمەشــا ئــەو نامەیــەی وەریگرتبــوو ئێجــگار زۆر وروژانــدی، ئەمــە یەکــەم جــار بــوو تێکــەڵ بــە پەیوەندییەکــی دۆســتایەتی نهێنییــەوە ئەبــوو. بــێ شــەرمی و ئازایەتــی کابــرا دڵــی هەژانــد.. تانــەی رەوشــت

سووکی دایە پاڵ خۆی و نەیتوانی بڕیارێکی بدا کەچی بکات.. ئەبوو چیتر لای پەنجەرەکەوە دانەنیشێ و بەکەمتەرخەمی نیشاندان خواستی ئەفسەرەکە سارد بکاتەوە کەلەوە بەدواوە پێوەیا خەریك نەبێ؟ ئایا پێویستی بوو نامەکەی بۆ بنێرێتەوە، یا بگرە وەڵامێکی سارد و یەك ڕێی بداتەوە؟ کەسێکی نەبوو پرسی پێ بکات، نە هاوڕێ و نە ڕاوێژکاری هەبوو. لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بڕیاریدا وەڵامی بداتەوە. لەسەر مێزە بچکۆلەکەی نووسینیا دانیشت، پێنووس و تیانووسی دەرهێنا و کەوتە بیرکردنەوە. چەندان جار نامەکەی دەس پێکرد و دڕاندی، وشەکانی پێ زۆر نەرم یا ئێجگار ڕەق بوون. لە ئەنجامدا توانی چەند دێڕێکی کەم بنووسن کە پێیا دابین بێ: نووسی" دڵنیام کە نیازت پاك و مەردانەیە کە هەرگیز ناتەوێ بە هۆی کارێکی شێتانەوە حەیام ببەیت: تەنیا ناسیاریمان نابێ بەم ڕێگایە دەست پێبکات. ئەوا نامەکەت بۆ ئەنێرمەوە.. باوەڕم وایە کە لە لە پاشەڕۆژا هیچ هۆیەکم نابێ گلەیی لە قێز و بێڕێزی ناڕەواوە بکەم".

ڕۆژکەی تر، هەرکە هیرمانی دی نزیك ئەبۆوە، لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا لەسەر تەونەکەی هەڵسا، چووە ژوورەکەی تەنیشتیا، لا پەنجەرەیەکی کردەوە و پشت ئەستوور بە زیرەکی و چاپوك لە دەسی هیرمانا نامەکەی فڕێدایە دەرەوە. هیرمان رای کردە شوێنەکەی نامەکەی تیا کەوتە خوارەوە، هەڵی گرتەوە و چووە دوکانێکی پاقلاوە و شیرینی. هەڵیپچڕی نامەکەی خۆی و وەرامی لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بینی. چۆنی چاوەڕوان کردبوو نامەکەی ئاوابوو، بەتەواوی کەوتە دەریای پیلانگێڕان و بەرەو ماڵەوە ڕۆیشت.

سێ ڕۆژ دوای ئەمە کێژێکی چاوتیژ لە دوکانێکی سەرکلاوفرۆشتنا پسوولەیەکی بۆ لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا هێنا.

لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بە پەشۆکاوییەوە لێکی کردەوە، لەوە ئەترسا کە داوای پارەی قەرزەکانی تیابێ، کەچی لە پڕێکا چاوی بە دەستنووسی هیرمانا کەوت.

"بـە هەڵـە چوویـت، منـاڵ ئـەم پسـوولەیە بـۆ مـن نییـە" کچـە بـە جەرگەکـە بـە خەندەیەکـی بەمانـاوە وتـی "بەڵـێ، بەڵـێ بـۆ تۆیـە. ژنـی چـاك بـە بیخوێنـەوە". لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا بـە گورجـی چاوێکـی بـە پسـوولەکەدا خشـاند، هیرمـان داوای چاوپێکەوتنێکـی کردبـوو.

لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا بـەو داوا بێجێیـەی هیرمـان و بـەو رێگەیـەی بـەکاری هێنابـوو زراوی رژا و بەکچەکـەی وت "بێگومـان بەهەڵەچوویـت کیژەکـەم". ئـەم نامەیـە نابـێ بـۆ مـن نووسرابـێ". نامەکـەی ونجڕونجـڕ کـرد. کیژەکـە پرسـی:" ئـەی ئەگـەر بـۆ تـۆ نییـە ئەمـە بـۆ پارچـە پارچـەت کـرد؟ ئەبوایـە بـۆ ئـەو کەسـەیەم ببردایـە کـە ناردوویەتـی".

لـە قسـەی کیژەکـە لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا سـوور هەڵگـەڕاو وتی:"تـکات لـێ ئەکـەم لەمـەودوا هیـچ پسـوولەی تـر بـۆ مـن نەهێنـی. بـەو کەسـە بڵـێ کەتـۆی نـاردووە بـا شـەرمی بەخـۆی بـێ.."

بـەڵام هیرمـان وازی لـە هەوڵدانـی خـۆی نەهێنـا، هەمـوو رۆژ نامـەی بـۆ لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا نـارد، هەرجـارە لـە رێگایەکـی جیـاوازەوە. چیـتر لـە جەرمانییـەوە نامەکانـی وەرنەئەگێـڕا. هیرمـان لەمـەودا نامەکانـی لـە هەسـتی سـۆزەوە ئەنووسـی و وشـەی ئەوتـۆی بـەکار ئەهێنـا کـە لەخـۆی ئەوەشـایەوە. نامەکانـی ئـارەزووی نەگـۆڕاو و پشـێوی ئەندێشـەی جلـەو بەردراویـان دەربـڕی. چیـتر لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا هەوڵـی نـەدا نامەکانـی بەسـەردابداتەوە، بگـرە هەوەسـی پێیانـا ئەهـات، دەسـتی کـرد بـە وەڵامدانەوەیـان، رۆژ بـە رۆژ پسـوولەکانی درێژتـر و ناسـکتر ئەبـوون. لـە ئەجامـا ئـەم نامەیـەی لەپەنجـەرەوە بـۆ فڕێدایـە خـوارەوە.

"ئەمشـەو لەبااڵیۆزخانـەی... بالـۆ هەیـە، کۆنتێسـە ئەچێـت و تـا کاتژمێـر دوو لـەوێ ئەبیـن، ئەمـە بۆتـۆ هـەل ئەبـێ کـە مـن بەتەنیـا ببینـی.. هەرکـە کۆنتێسـە ئـەڕوات بێگومـان خزمەتکارەکانـی ئـەڕۆن، تەنیـا دەرگاوان لەبـەردەرگا ئەمێنێتـەوە، ئەمیـش بـە زۆری ئەچێتـە ژووەوە بچکۆلانەکـەی خۆیـەوە. لـە یانـزە و نیـودا وەرە.

یەکسەر سەرکەوە، ئەگەر کەسێکت لە هۆڵەکە تووش هات ئەوا پرسیاری کۆنتێسە بکە. بێگومان پێت ئەڵێن کۆنتێسە لەماڵەوە نییە وئەوکات هیچ مەکە بگەڕێوە، بەڵام ئەشێ کەس نەبینی، کارەکەرەکان گشتیان پێکەوە لە ژووری خۆیانا ئەمێننەوە. لە هۆڵەکەوە دەستە چەپ بگرە و راست بڕۆ تا ئەگەیتە ژووری خەوتنی کۆنتیسە. لەوێوە لەبەردەمی دوو دەرگای بچووکەوە چاوت بە پەردەیەکا ئەکەوێ. دەرگاکەی لای راست بۆ ژووری خوێندنەوەت ئەبا کە هەرگیز کۆنتێسە پێی تیاناکا. ئەوی دەستە چەپ بەسەر هیوانێکی تەسکا ئەکرێتەوە، لەوێوە پێ پلیکانەیەکی تەنگی پێچ پێچ هەیە بۆ ژوورەکەی من.“

هیرمان وەك پڵنگێکی ئامادە چاوەڕوانی کاتی ژووانی کرد. لەبەردەمی تەلاری کۆنتیسەوە. خۆی قایم کردبوو، شەوێکی زۆر تووش بوو. رەشەبا تێی هەڵکردبوو، بەفریش وەك جلۆکە ئەهاتە خوارەوە. چراکان بە کزییەکەوە ئەسووتان و شەقامەکان چۆل بوون، هەر تاوە نا تاوێك کابرایەك شڕە بارگیرێکی ئە ئاژوا و لە شەقامەکەدا تێئەپەڕی بەو ئومێدەوە کە رێبوارێکی جێماو هەڵگبڕێ. هەرچەندە هیرمان لەسەر چاکەتەکەیەوە هیچی لەبەر نەبوو. بەڵام نەهۆشی لە با بوو نە لە بەفر. لە ئەنجامما گالیسکەکەی کۆنتێسە پەیدابوو. هیرمان پیاوەکانی هاتنە دەرەوە. لە هەردوو لاوە شانیان دابووە بەر پیرەژنی چەماوە لە عەبای رەشدا و هاوڕێ گەنجەکەی. کە جلی تەنکی لەبەردا گوڵی لەسەر قژیا بوو. بەدواییدا تێکشی. دەرگای گالیسکەکەی بە تۆندی داخرایەوە و گالیسکەکە بەسەر بەفرە لووسەکەدا خزی. دەرگاوانەکە دەرگای پێشەوەی داخست. پەنجەرەکان تاریك بوون، هیرمان لەبەردەرگای کۆشکە چۆل کراوەکە هاتووچۆی کرد. کە چووە بەردەمی چرایەکی شەقامەکە و سەیری کاتژمێرەکەی خۆی کرد، یانزە و بیست بوو. لە رووناکی چراکە وەستا و چاوەکانی بڕییە کاتژمێرەکەی لە چاوەڕوانی

ئـەو چەنـد سـاتەیە تـا بەسـەر بچـێ. لـە یانـزە و نیـوی تـەواودا رووی کـردە بـەر دەرگای تـەلاری کۆنتیسـە و چـووە نـاو دەرگا زۆر رووناکەکـە. دەرگاوانەکـە لـەوێ نەبـوو. هێرمـان بـە راکردنـی لـە پێپلیکانەکانـەوە سـەرکەوت و لـە دەرگاوە چـووە هۆڵەکـە. خزمەتکارێکـی دی لـە ژێـر لامپایـەکا لـە کورسـییەکی نەرمـی زۆر کۆنـا خەوتبـوو. هیرمـان بـە هەنـگاوی سـووك و نەشـێواو لێـی تێپـەڕی.. ژووری سـەما و دیوەخانەکـە تاریـك بـوون. چـرای هۆڵەکـە هـەر ئەمەتـا رووناکـی کردبـوون. هیرمـان چـووە ژووری خەوتنـا. چرایەکـی ئاوزێـڕ لەبەردەمـی چەنـد وێنەیەکـی ئاینـی کۆنـا هەڵواسرابـوو.. بەدرێژایـی دیـوارەکان کورسـیی پاڵپشـتی بـە قوماشـی نەخشـێنراوی رەنـگ و چـووە قەنەفـەی کۆشـن داهاتـووی بـەرگ ئاوێـڕی پینـاوی بەشـێوەیەکی خەمنـاکا ریزکرابـوون. دیـوارەکان کـە بـە کاغـەزی چینـی پۆشرابـوون دوو وێنەیـان لێدرابـوو. کـە لـە پاریـس (مـادام لیـبرون) رەسـمی کردبـوون. یەکێکیـان شـێوەی پیاوێکـی چـل سـاڵەی بەهێـز و کوڵمـە گوڵـی بـوو، لـە بەرگێکـی سـەوزی بریقـەدار و ئەسـتێرەیەکی لەسـەر سـینگدا بـوو. ئـەوی تریـان جەوانێکـی جوانـی لـووت فندەقـی نیشـان ئـەدا کـە گوڵەباخێکـی نابـووە قـژی بۆیـە کـراوی لـە هـەردوولاوە بـۆ سـەرەوە هەڵدراوەیـا، هەمـوو سـووچ و قوژبنێـك پڕبـوو لـە پەیکـەری بچووکـی ژنـە شـوانان و سـەعاتی چارمـەی بـە نـرخ و سـەندووقی رازاندنـەوە و باوەشـێن و گەلـێ جـۆرە بووکەشووشـەی کـە لـە دوایـی سـەدەی هەژدەمینـا بـۆ رابواردنـی ئافرەتانـا داهێنرابـوون، لەگـەڵ (باڵۆنـی مۆنتگۆلفێـر) و مەگناتیسـی (مێزمـەرا) هیرمـان چـووە پشـت پەردەکـە، چـوار پاییەکـی ئاسـن لـەوێ بـوو، لەدەسـتە راسـت دەرگای ژووری خوێندنـەوە، لـەلای چەپـا دەرگای هەیوانەکـە بـوو. هیرمـان ئەمەیانـی کـردەوە و پێپلیکانـە تەنگـە پێـچ پێچەکـەی دی کـە بـۆ ژووری کچـە گەنجـە هەژارەکـە ئەچـوو، بـەڵام هیرمـان گەڕایـەوە دواوە و خـۆی کۆتایـە ژووڕە تاریکەکـەی خوێندنـەوە.

کات زۆر بـە هێواشـی بەسـەر ئەچـوو، هەمـوو شـتێ مـات و بێدەنـگ بـوو..

سەعاتە چارمەکەی دیوەخان نیوەشەوی لێدا و لە هەموو هۆدەکانی ئەوانی تر یەك بە دوای یەکا زرنگەیان هات. ئەوسا دووبارە هەموو شتێ کش ومات بووەوە. هێرمان پاڵی دایە سۆپا ساردەکەوە و زۆر بەهێمنییەوە وەستابوو. دڵی زۆر بەڕێکی لێی ئەدا وەك دڵی کەسێك بڕیاری کارێکی ترسناکی دابێ کە هیچ چارەی تری بۆ نەبێ. سەعاتەکان یەك و لە پاشانا دوویان لێدا.. هیرمان لە دەنگی دووری چەرخی گالیسکەی هاتە گوێ. پەشۆکا و شێوا. گالیسکە نزیك بۆووە و راوەستا. گوێی لە خشپەی هەنگاوان ئەبوو. گارەگار لەخانووەکەدا پەیدابوو. چەند کەسانێك بە راکردن هاتن، بووە دەنگە دەنگ و خانووەکە روونـاك بوو. سێ کارەکەری بەتاو خۆیان کردە ژووری خەوتنا و کۆنتێسە کە زیاتر لە مردوو ئەچوو هاتە ژوورەوەو لە کورسییە پاڵپشت بەرزەکەدا نقوم بوو.. هیرمان لە دەرزێکی دەرگاکەوە سەیری کرد. لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا لە نزیکیەوە تێپەڕی. گوێی لە شەقاوە بەتاوەکانی ئەبوو لە پێپلیکانەکەیا سەر ئەکەوت. هێرمان هەستی بە شتێکی وەك ئازاری تانەی وێژدان کرد، بەڵام دەستبەجێ دامرکایەوە. وەك بووبێتە بەرد ئاوا رەق وەستا.

کۆنتێسە لەبەردەم ئاوێنەکەیا دەستی کردە جل داکەندن.. کارکەرەکانی دەرزی و تۆقەی شەبقە بە گوڵ چنراوەکەیان ترازاند و پرچە دەستکردە بۆدرەکراوەکەیان لەسەرە بۆزە کورت تاشراوەکەیا هەڵگرت. دەرزی وەك گەوالە باران لە هەموو لایەکا هاتە خوار. کراسە زەردە بە زیو چنراوەکەی کەوتە ژێر پێیە ئاوساوەکەی. هێرمان هەموو شتێکی بە چاوی خۆی بینی. لە ئەنجامـا تەنیا شەو کراسێك و سەر کڵاوێکی شەوی لەبەر کرد و لەم بەرگەیا کە زیاتر لە تەمەنی ئەوەشایەوە هێندە رەزا گران نەبوو.

وەك هەموو پیرێك، کۆنتیسە لە دەس بێخەویا ئەینالاند، کە چەتیوەکانی جلیان گۆڕی، نزیك پەنجەرەکە لە کورسییە پاڵپشت بەرزەکە دانیشت و بە دەرەوەی نان. مۆمەکان لابردرا بوون و دیسانەوە تەنیا روونـاکیی ژوورەکە لە

چـرای (ئەیقونە)کـەوە ئەهـات. کۆنتیسـە بـە رووی زەرد و لێـوی سـیس و لەرزۆکیـا لـە کورسـیەکەیا لـە چەپـەوە بـۆ راسـت خـۆی ئەهەژانـد. لەچـاوە کزەکانیـا بـێ هۆشـییەکی تـەواو ئەبیـنرا. ئەگـەر یەکێـك سـەیری بکردایـە ئـەی وت پیرەژنـە تۆقێنەرەکـە نـەك بـە ئـارەزووی خۆیـەوە بەڵکـە لـە ژێـر کاری هێزیکـی نهێنـی کارەبـاوە ئەمـلاو ئـەولای ئەکـرد.

لـە پڕێـکا گۆڕانێکـی لـە باسـکردن نەهاتـوو بەسـەر شـێوەی مردوویـا هـات. رووناکییـەك هاتـە چاوەکانییـەوە لێوەکانـی لەرزەیـان لـێ بـڕا. پیاوێکـی بێگانـە لەبـەردەم کۆنتێسـەدا وەسـتا.

"مەترسـە بـۆ خاتـری خـودا مەترسـە!" کابـرا بـە دەنگێکـی نـزم و لەسـەرەخۆوە ئەیـووت" هیـچ نیازێکـم نییـە بـۆ ئازاردانـت، هاتـووم داوای تەنیـا چاکەیەکـت لێبکـەم". پیرەژنەکـە بەبێدەنگـی تێـی رامـا، بـەڵام وەك گوێـی لـە قسـەکانیا نەبووبـێ ئـاوا بـوو. هێرمـان وایزانـی کـەڕە سـەری نایـە بـن گوێـی و وشـەکانی دووپـات کـردەوە. پیـرەژن هەرگیـز چپـەی نەکـرد.

هێرمـان پێیداچـوو "ئەتوانێـت هەتـا هەتایـە بەختیـارم بکەیـت بـێ ئـەوەی بەمـە هیچـت لـەدەس بچێـت. مـن ئەزانـم کـە تـۆ ئەتوانـی سـێ پـەڕ هەڵبژێـری یـەك بـەدوای یـەکا یـاری بکرێـن.."

هێرمـان لـە پڕێـکا بێدەنـگ بـوو، وا دیاربـوو کۆنتێسـە تێگەیشـت چـی لـێ داوا ئەکـرا و بـۆ وشـە ئەگـەرا وەڵامـی پـێ بداتـەوە. لـە ئەنجامـا وتـی: تەنیـا گاڵتـە بـوو! سـوێندت بـۆ ئەخـۆم تەنیـا گاڵتـە بـوو و بـەس!".

هێرمـان بـە گرژییەکـەوە گوتـی: ئەمـە هـی گاڵتـە نییـە. کاپلیتسـکیت لەبیـر بـێ کـە یاریـدەت دا چەنـدی دۆڕانـد بـوو هەمـووی هێنایـەوە."

کۆنتێسـە شـێواویی پێـوە دیاربـوو. هەسـتێکی بەهێـز لـە رووی دەرکـەوت، بـەڵام هەنـدەی نەخایانـد کـە دووبـارە نوقمـی ناخـی بـێ هۆشـییەکەی پێشـووی بـووەوە.

هێرمـان وتـی "ئەتوانـی نـاوی ئـەو سـێ پەڕەیـەم بدەیتـێ کـە هەرگیـز نادۆڕێینـی؟" کۆنتێسـە نوقـەی نەکـرد. هێرمـان لەسـەر باسـەکەی رۆیشـت. نهێنییەکـەت بـۆ کـێ هەڵگرتـووە؟ بـۆ نەوەکانـت؟ ئـەوان دەوڵەمەنـدن، ئیـتر نرخـی پـارە تێناگـەن.. سـێ پەڕەکـەت کەلکـی دەس بـڵاوی ناگـرن. ئـەو کەسـەی میراتـی باوکـی بـە فیـڕۆ لـەدەس ئـەدا هەرچەنـد هـەوڵ و پیـلان بگێڕێـت، هەمیشـە هـەر بـە هـەژاری ئەمرێـت. مـن نرخـی پـارە ئەزانـم. سـێ پەڕەکـەت بـۆ مـن بـە خۆڕایـی نـاڕوات. فەرمـوو، ئێسـتا!"

چیـتر قسـەی نەکـرد و بـە پەرۆشـەوە چاوەڕوانـی وەرامـی کۆنتیسـەی کـرد. کۆنتیسـە هـەر نوقـەی نەکـرد. هێرمـان کەوتـە سـەرچۆکان وتـی: "ئەگـەر جارێـك دڵـت هەسـتی بـە دڵـداری کردبـێ، ئەگـەر بەختیـاری خۆشەویسـتیت لەیـادا مابـێ، ئەگـەر تەنیـا جارێـك بـە بیسـتنی زیـڕەی منداڵێکـی تـازە لەدایـك بـوو پێکەنـی بیـت، ئەگـەر هیـچ هەسـتێکی ئادەمیـزاد لـە دڵتـا جووڵـەی کردبـێ، ئـەوا وەك خێزانێـك، ئافرەتێـك، دایکێـك هانـات ئەهێنمـە بـەر و بـە هەمـوو شـتێك کـە پیـرۆزە لـە ژیانـا سـوێندت ئـەدەم کـە ئـەم داوایـەم بەنـد بـێ بێنێتـە جـێ! نهێنـی خـۆت بـە مـن بڵـێ. ئەشـێ ئـەم نهێنییـەت بەنـد بـێ بـە خەتایەکـی زۆر ترسـناکا، یـا ببێتـە هـۆی لەناوچوونـی هەتـا هەتایـەی کامەرانـی. یـا پەیمانێـك بـێ لەگـەڵ شـەیتانا. ئەمـەت لەیـاد بـێ کـە تـۆ پیـری، هەنـدەت لـە ژیانـا نەمـاوە، مـن ئامـادەم هەمـوو خەتـاو گوناهەکانـت بگرمـە ئەسـتۆی خۆمـەوە. تەنیـا نهێنیـی خۆتـم پـێ بڵـێ. بیـر لەمـە بکـەوە کـە بەختیاریـی ئادەمیزادێـك وا لەدەسـتی تۆدایـە.. کـە نـەك تەنیـا خـۆم بگـرە منداڵەکانـم و نەوەکانـم و نـەوەی منداڵەکانیشـم هـەر ستایشـی یـادی تـۆ ئەکەینـەوە و لامـان زۆر پیـرۆز ئەبـێ...

پیـرەژن یـەك وشـەی لـە دەم دەرنەهـات، هێرمـان راسـتبۆوە دانەکانـی لـە چیـڕەوە بـرد و وتـی:" پیـرە مەکـرۆی سـێحربازا! کەواتـە مـن بـەزۆر ناچـارت ئەکـەم وەڵامـم بدەیتـەوە!" لەگـەڵ ئـەو قسـانەوە دەمانچەیەکـی لـە گیرفانیـا دەرهێنـا.

کـە چـاوی بـە دەمانچەکـە کـەوت، کۆنتێسـە هەمدیسـان نیشـانەی سـۆزێکی بەهێـزی هاتـەڕوو، خێـرا سـەری کشـاندەوە و دەسـتی هەڵبـڕی، وەك خـۆی لـە گوللەیـەکا بپارێزێـت. لـە پاشـانا بـە پاڵپشـتی کورسـییەکەیا کـەوت.. جوڵـەی نەمـا.. هێرمـان دەسـتی گـرت و وتـی "دەی تـۆ منالێـك نیـت! بـۆ دواجـار داوات لـێ ئەکـەم، نیـازت هەیـە پێـم بڵێیـت ئـەو سـێ پـەڕە چیـن؟ ئـا، یـا نـە؟ کۆنتێسـە هیـچ وەڵامێکـی نەدایـەوە. هێرمـان دیتـی کۆنتێسـە مـردووە.

(٤)

لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا هەر لەبەرگی بالۆیا لە ژووروەکەی خۆی دانیشتبوو، کەوتبووە دەریای بیرکردنەوە. هەرکە گەیشتەوە ماڵەوە دەسبەجێ کارەکەرە خەواڵووەکەی بەڕێکرد کە بە دوو دڵییەکەوە یارمەتی ئەدا و گوتی ئەڕۆیت خۆی بگۆڕێ. لەپاشانا بەدڵە کوتەیەکەوە بۆ ژووروەکەی خۆی سەرکەوت، بەو ئاواتەوە کە هێرمان لەوێدا ئەبینی و ئارەزووی ئەکرد کە نەیبینێ. کە خێرا چاوێکی بە هۆدەکەیا گێڕا و دی هێرمان لەوێ نەبوو، سوپاسی بەختی خۆی کرد بۆ ئەو کۆسپەیەی لە ڕێی چاوپێکەوتنەکەیا بوو. بێ ئەوەی جلەکانی دابکەنێ دانیشت و هەمووڕووداو و هۆیەکانی هێنایەوە بەر چاوی خۆی کە لەو ماوە کورتەیەدا ئەمەندە پێیان پێ ڕاکێشابوو. ئێستا سێ هەفتە بەسەرچووبوو لەو ڕۆژەوە کە بۆ یەکەمجار لە ژێر پەنجەرەی ژووروەکەیدا چاوی بە گەنجەکە کەوتبوو کەچی لەگەڵیا کەوتبووە نامە بۆ یەك نووسین و لە هەمانکاتدا کابرا بەڵێنی شەو ژوانێکی لێ سەندبوو. ئەم کە ناوی ئەزانی تەنیا لەبەر ئەمە بوو کە هەندێ لەنامەکانی ئیمزا کرابوون. لیزا ڤیتا هەرگیز قسەی لەگەڵ نەکردبوو، هەرگیز گوێی لە دەنگیا نەبووبوو، هەرگیز هیچ شتێکی لەبابەت ئەوەوە نەبیستبوو، هەتاکو ئەم ئێوارەیە تایبەتییە، سەیرە لە باللۆکەدا تۆمسکی لەگەڵ "شاکچ پۆلین" جەوانا تێکچوو. لەبەر بۆ گۆرانێك چاو بازی کردن لەگەڵ پیاوێکی تردا ویستی تۆڵەی خۆی لێ بکاتەوە و نیشانی بدا کە زۆر بە تەنگییەوە نییە، داوای لە لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا کرد دانسی لەگەڵدا بکات و کەوتە گێژاوی دانس و دواندنیا. بەدرێژایی ئەوکاتە هەر گاڵتەی لەگەڵ لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا کردبوو بە دوای خۆشەویستی و لایەنگیری لیزاڤێتا بۆ ئەندازیارانەوە. دڵنیای ئەکرد کە ئەم دەربارەیان زۆر لەوە زیاتری ئەزانی کە بە بیری ئەوا هاتبێ.. هەندێ لە گاڵتەکانی ئاوا کاریگەر بوون کە لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا زۆرجار وا تێگەیشت "تۆمسکی" بە

نهێنـی ئـەوی ئەزانـی.

بـە پێکەنینـەوە لـە تۆمسـکی پرسـی "کـێ هەمـوو ئەمانـەی پـێ وتـی" تۆمسـکی وەرامـی دایـەوە: "هاوڕێـی کەسـێك کـە تـۆ ئەیناسـیت، پیاوێکـی زۆر نـاسراو". جـا ئـەی ئـەم پیـاوە نـاسراوە کێیـە؟

"نـاوی (هێرمـان)ە لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا نوقـەی نەکـرد، بـەڵام دەس و پێیەکانـی وەك سـەهۆڵ سـارد هەڵگـەڕان.

"ئـەم هێرمانـە" تۆمسـکی پێداچـوو کابرایەکـی ئێجـگار زۆر سـەیرە. لەتەنیشـتەوە رووی لـە "ناپلیـۆن" ئەچـێ و گیانـی "میڤیسـتۆفلیس mephstophelos هەیە.مـن رای ئەگەیەنـم کـە بـەلای کەمـی سـێ تاوانـی لـە ئەسـتۆدایە.. ئـاە، چەنـد رەنگـت زەردە!

"سـەرم ئەیەشـێ.. ئـەو نـاوی چییـە ئـەو هێرمانـە چـی پـێ وتیـت؟" هێرمـان زۆر لـە براەدەرەکـەی پەسـتە ئەڵێـت ئـەو خـۆی بـا بەتـەواوی بەرێگایەکـی تـر ئەجووڵایـەوە.. مـن وا ئەزانـم هێرمـان خـۆی چاوێکـی بـە تۆوەیـە، چونکـە زۆر بـە هەوسـەوە گـوێ بـۆ پیاهەڵگووتـن و ستایشـی براەدەرەکـەی شـل ئـەکات. "بـەڵام لـە کـوێ ئەبـێ منـی دیبـێ؟"

"لەوانەیـە لـە کلیسـە یـا لەکاتـی گەشـت کردنـا، خـوا ئەزانـێ، ئەشـێ لـە ژووری خۆتـا لەکاتێکـدا تـۆ خەوتوویـت، ئـەو هەمـوو شـتێکی لـێ چـاوەڕوان ئەکرێـت، سـێ ئافـرەت هاتـن بـۆ لایانـەوە وتوویژەکەیـان پـێ بڕایـەوە کـە ئـاوا بـۆ لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا پـڕ ئـازاری دڵگـر بـوو. ئـەو خانمـەی تۆمسـکی هەڵیبـژارد "شـاکچ" خـۆی بـوو. لـە خولێـکا بـە ژووری باللۆکـەوە و ئاوڕدانەوەیـەك لەبـەردەم کورسـیەکەیا هەردووکیـان تێـك گەیشـتنێکیان بـوو بـوو، کـە تۆمسـکی گەیشـتەوە شـوێنەکەی خـۆی ئیـتر ئـاگای نـە لـە هێرمـان و نـە لـە لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا نەمـا. لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا زۆر ئـارەزووی ژیانـەوەی وتوویـژە پڕاوەکـەی ئەکـرد، بـەڵام (مـازورکا) دانسـەکە دوایـی هـات و پیـرە کۆنتێسـە زوو بـە زوو شـوێنەکەی

جێهێشت. وشەکانی تۆمسکی لە کورتە گفتوگۆکانی دانسا بەولاوە چیتر نەبوون، کەچی زۆر بەناخی دەروونی کێژە دڵدارەکەرەکەدا چوو بوون. ئەو نوخشەیەی تۆمسکی کێشای لەگەڵ ئەو نێگایەدا یەکیان گرتەوە کە لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا خۆی لەهۆشیا دابڕشتبوو. ئەم شێوەیە کە تازەترین چیرۆکەکانی لەتامیان بردبوو. دەس بەجێ دڵی تەزاند و هۆشی لێ سەند. لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا دانیشتبوو، باسکە رووتەکانی تێك پەڕاندبوون، سەری کە ئێستا گوڵەکانی پێوە مابوون بەسەر سنگیی نیوە رووتیا داهێنابوو.. لە پڕێکا دەرگاکە کرایەوە و هێرمان هاتە ژووروەوە. موچرك و ترسێکی ئێجگار قووڵی پیا هاتەوە. بە فسکەیەکی تۆقیوا بیستی...“ ئەوە لەکوێ بوویت؟ هێرمان وەرامی دایەوە ”لە ژووری خەوتنی پیرە کۆنتێسە بووم، ئا ئەوا ئێستا لەلای ئەوەوە دێم، پیرە کۆنتێسە مردووە“.

”خوانەکا! ئەوا ئەڵێیت چی؟“

هێرمان وتی: وا دیارە کە من بوومە هۆی مردنی“. لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا سەیرێکی هێرمانی کرد و وشەکانی تۆمسکی لە گوێیدا زرینگانەوە: ئەو پیاوە بەلای کەمیەوە سێ تاوانی لە ئەستۆدایە“. هێرمان لەسەر رۆخی پەنجەرەکە لە تەنیشت لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا دانیشت و هەموو شتێکی پێ وت.

لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بە دڵێکی گەشکەداری تۆقیوا گوێی لێراگرت، ئەوە کەواتە خۆشەویستی نەبوو سەرچاوە و هۆی ئەو هەموو نامە پڕسۆزانەو ئەو داخوازییە گەرمانە و ئەو شوێنکەوتنە ئازایانە و بێ شەرمەیەی!

پارە - گیانی تینووی پارە بوو. کەواتە ئەم نەبوو ئەوەی بتوانێ ئارەزووی ئەو بشکێنێ و بەختیاری بکات. کەواتە هاوڕێی کەساس لەهاوبەشی تاوانێکا، لە کوشندەی ئەو کەسە کە لەسەرەتاوە خاوەن چاکەی بووە بەولاوە چیتر نەبووە، لە پەشیمانی پڕ ئازار و دواکەوتوویا زۆر بەگەرمی گریا. هێرمان بەبێ دەنگی سەیری کرد، ئەمیش هەستی بە دڵتەنگییەك کرد، بەڵام نە جوانی و

نـە فرمێسـك و خەمبـاری کچـە هەژارەکـە بـوو دڵـە رەقەکـەی جووڵانـد. هەسـتی بـە هیـچ پەشـیمانییەك نەکـرد لـە یـادی پیرەژنەکـەدا کـە مردبـوو. تەنیـا یـەك شـت پەسـتی کردبـوو لـە دەسـت چوونـی ئـەو نهێنییـە کـە داینابـوو زەنگینـی بـکات، ئـەو لەدەسـت چوونـەی کـە هەرگیـز گەڕانـەوەی بـۆ نەبـوو. لـە دواییـدا، لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا پێـی وت" تـۆ دڕندەیـت" هێرمـان وتـی "مـن مردنـی ئـەوم نـە ئەویسـت، دەمانچەکـەم گوللـەی تیـا نەبـوو.. هەردووکیـان بـێ دەنـگ بـوون.

تاریـك و روونـی بەیانـی بـوو. لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا مۆمـە کزەکـەی کوژانـدەوە رووناکییەکـی لێـڵ هاتـە ژوورەکـەوە، چاوەکانـی سـڕیەوە کـە لـە گریانـا سـوور هەڵگەڕابـوون و سـەیری رووی هێرمانـی کـرد. هێرمـان هـەر لەنـاو پەنجەرەکـەوە دانیشـتبوو، باسـکەکانی تێـك پەڕاندبـوون و ئـاوا گـرژ بـوو نەگبەتـی لەناوچەوانیـا ئەبـاری. لـەم هەڵوێسـتەیا ئەمەنـدە زۆر لـە وێنەیەکـی ناپۆلیـۆن ئەچـوو کـە تەنانـەت کاری لـە لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـاش کـرد.

لـەدوای بێدەنـگ بوونێـکا لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا پرسـی: چـۆن لـەم خانـووەدا ئەچیتـە دەرەوە؟ دام نابـوو بـە پەیژەیەکـی شـاراوەتدا ببـەم، بـەڵام ئەبـێ بـە ژووری خەوتنـی کۆنتێسـەدا تێپـەڕ بیـن.. مـن زۆر ئەترسـم".

"پێـم بڵـێ چـۆن ئەتوانـم ئـەم پەیـژە شـاراوەیە بدۆزمـەوە تـا بـڕۆم". لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا هەڵسـا، چـوو بـۆ لای چەکمەجـەکان و کلیلێکـی دەرهێنـا و دایـە دەسـت هێرمانـەوە و هەمـوو شـتێکی فێرکـرد. هێرمـان دەسـتە سـاردەکانی گوشـی، تەوقـی سـەرە داهێزاوەکـەی مـاچ کـرد و چـووە دەرەوە.

لـە پەیـژە پێـچ پێچەکـەدا چـووە خـوارەوە و دووبـارە چـووە ژووری خەوتنـی پیـرە کۆنتێسـە.. پیرەژنـە مردووەکـە وەك بووبێتـە بـەرد لـە کۆرسـییەکەیدا دانیشـتبوو.. ماتییەکـی زۆر قـووڵ لـە ئەندامیـا دیـار بـوو. هێرمـان لەبەردەمیـا راوەسـتا، زۆر سـەیری کـرد وەك بیەوێـت خـۆی لەراسـتییە خەمناکەکـە دڵنیـا بـکات. لـە ئەنجامـا چـوو بـۆ ژووری خوێندنـەوە، دەسـتی گێـڕا بـۆ دەرگا بـە کاغـەز

پۆشراوەکەی ناو دیواردا، کوشتەی سەیرترین هەست لە پەیژەیەکی تاریکا چووە خوارەوە، لەدڵی خۆیا ئەیووت کە لەپێش شەست ساڵا، لەهەمان ساتا بە هەمان پەیژەدا بەختەوەرییەکی لاو لەچاکەتێکی نەخشێنراوی درێژا و بە قژێکی شانەکراوی بریقەدارا و شەبقەیەکی سێ سووچ و بە سینگ گێڕاوەدا کە ئێستا زۆر لەمێژە لەگۆڕا رزیوە، بەدزی هاتووەتە هەمان ژووری خەوتنا، لەکاتێکدا دڵی خانمە بەتەمەنەکەی ئەمڕۆکە لە لێدان وەستاوە.. هێرمان لە دامێنی پەیژەکە دەرگایەکی دۆزیەوە کە بە هەمان کلیل ترازاندی خۆی کردە هەیوانێکا کە راستەوخۆ لە خانووەکە بۆ جادەکە ئەچوو.

(٥)

سێ رۆژ لە دوای شەوە نەگبەتییەکەی هێرمان بۆ دێری ا... چوو کە نوێژ لەسەر پاشماوەی کۆنتیسەی کۆچکردووە ئەکرا. لە کاتێکدا کە هیچ هەستی بە پەشیمانی نەئەکرد لەگەڵ ئەمەشا نەیتوانی بەجارێك دەنگی وێژدان کپ بکات کە پێی وت: تۆ بوویت کە پیرەژنەکەت کوشت. باوەڕی راستی بە ئایین زۆر کەم بوو، بەڵام زۆر بڕوای بە (خرافیات) هەبوو. لەم باوەڕەدا بوو کە کۆنتیسەی مردوو ئەشیا کارێکی زیانبەخش بکاتە سەر ژیانی، ئەوسا بڕیاریدا لە پرسەیا ئامادە بێ تاکو تکای لێبوردنی لێ بکات. کلێسەکە مۆنجەی ئەهات هێرمان هەر ئەمەتا کە توانی بە پاڵەپەستۆ رێگای خۆی لە ناو کۆمەڵی شینگێڕانا بکاتەوە. تەرمەکە لە ژێر پارچە مەخملێکا نرابۆوە دارەمەیتێکی نرخدارەوە، پیرەژنی مردوو درێژ کرابوو، دەسەکانی نووشتێندرابوونەوە سەر سینگی، سەرکلاوێکی دانتیل و بەرگێکی ساتانی سپی تێپێچرابوو.. هەموو خێزانەکەی نۆکەر و کارەکەرەکان بە بەرگی رەشی تایبەتی سەرشان نەخشێنراوا مۆمیان هەڵگرتبوو، خزمەکان، منالّەکانی و منالّی منالّەکان و منالّی منالّی منالّەکانی، زۆر بەخەمباریی لە دەوری تەرمەکەیەوە وەستابوون. کەس نە ئەگریا. فرمێسك شتێکی دەستکرد ئەبوو. کۆنتێسە ئەمەندە پیر بوو کە مەرگی بەلای هیچ کەسێکەوە سەیر نەبوو، خزمەکانی لەمێژ بوو وەك یەکێك سەیریان ئەکرد کە لە تەمەنی خۆی زیاتر ژیابێ. قەشەیەکی گەنج تەلقینی دا و بە وشەی سارد و کاریگەرا باسی کۆتایی پڕ ئاسایشی کۆنتێسەی خواناسی کرد، کە ئەو هەموو ساڵە درێژانە بۆخۆی ئامادەکردنێکی پڕ سوود بووە بۆ مردنێکی بەرەحمەت.. "فریشتەی مەرگ دیتی کۆنتێسە نەخەوتووە، لە دەریای بیرکردنەوەی پیرۆزدا چاوەڕوانی زاوای نیوەشەوی ئەکرد". نوێژ و بەرێکردنەکە بە شێوەیەك رێزدار و خەمناکا دوایی پێهێنرا. لە پێشا خزمەکانی چوون داواخوازی لە تەرمەکە بکەن. دوای ئەوان میوانە بێ ئەژمارەکان کە هاتبوون کڕنووشی بۆ ئەو خانمە بەرن کە

ئەمەندە لەمێژ بوو هاوبەشی جەژن و گوشادییە بێ مایەکانیانی ئەکرد، بەرەو تەرمەکە خزین. ئەنجا ئەندامانی دەس و پێوەن و خزمەتکاران هاتن.

لە دوای هەموویانا کارەکەرێکی زۆر پیر کە هەر لە تەمەنی کۆنتێسەی خانمیا بوو، نزیك بووەوە. دوو کارەکەری جحێڵ بن پیلیان گرتبوو، هێزی ئەوەی نەبوو دابێتەوە، جگە لە هەموو ئەوانی تر، (چەند فرمێسکێکی بەردایەوە) کە دەستە سارەدەکەی ئاغاژنە کۆچکردووەکەی ماچ کرد، دوای ئەو هێرمان تانووتی لەخۆیدا کە لە تەرمەکە بچێتە پێش. بۆ خاك داهاتەوە و بۆ چەند ساتێك لەسەر بەردەرێژە سارەدەکەدا راکشا. ئەنجا راست بووەوە، رەنگی وەك رەنگی تەرمەکە سپی هەڵگەڕابوو، لە پێچەکان پێ هەڵگەڕاو داهاتەوە. وای هاتە پێش چاو کە پیرەژنە مردووەکە بەتەوسەوە سەیری کرد، چاوی خۆی نوقاند. هەندە بەپەلە گەڕایە دواوە کە پێچەکانی لێگۆڕا و دەماو دەم کەوتە خوارەوە. راستیان کردەوە. ئا لەم ساتەدا لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا بەلەخۆچوونی بۆ دەرگای کلێسە ئەبردرایەوە دەرەوە. ئەم رووداوە بۆ ماوەیەکی کەم بێ دەنگییە خەمناکەکەی شکاند. چرپە و فسکەییەکی قەبە لە خەڵکەکە هەڵسا و یەکێ لە خزمە نزیکەکانی مردووەکە بە گوێی کابرایەکی ئینگلیزا چرپاندی کە لە تەنیشتیەوە راوەستابوو کە ئەفسەرە گەنجەکە کوڕی راستەقینەی کۆنتێسە بوو کە کابرای ئینگلیزی واق وڕما و لە وەراما بە وشکی پرسی" ئۆھ؟" بە درێژایی ئەو رۆژە هێرمان لە پەژارەو دژواریەکی ستەما ژیا، نیورانی لە ئوتێلێکی تەنیا و لاچەپا خوارد و و بە پێچەوانەی رەوشتی، ئێجگار زۆری خواردووە و بەو ئاواتەوە کە بە مەی شێواویەکەی بخنکێنێ. بەڵام شەرابەکە تەنیا زیاتر گڕی ئەندێشەی خۆش کرد. هەرکە گەڕایەوە ماڵەوە دەسبەجێ بەجل و بەرگەوە خۆی هاویشتە ناو پێخەفەکەیا و خەوێکی گرانی لێکەوت.

کە بە ئاگاهات شەو بوو، مانگ ژوورەکەی رووناك کردبوو، چاوێکی بەکاتژمێرەکەیا خشاند، چارەگێکی ئەویست بۆ سێ. چیتر نەیویست بخەوێ،

لەناو نوێنەکەیا دانیشت و بیری لە ئاهەنگی بەڕێکردنی تەرمی پیرە کۆنتێسە کردەوە. ئا لەو کاتەدا، لە شەقامەکەوە لە پەنجەرەوە سەیری هێرمانی کرد و دەسبەجێ کشایەوە دواوە. هێرمان هیچ گوێی بەمە نەدا، لەپاش دەقەیەک گوێی لە دەرگای دەرەوە بوو ئەکرایەوە. وایزانی سەربازە خزمەتکارەکەیەتی وەک هەر جارێک بەسەرخۆشی لەیەک لە شەو رابواردنەکانیا ئەگەڕێتەوە، بەڵام خشپەی پێی نەناسراوی بیست: یەکێک بە سۆڵەوە لەسەرخۆ نزیک ئەبۆوە، دەرگای ژوورەکەی خۆی کرایەوە و ئافرەتێک لە بەرگی سپیدا هاتە ژوورەوە. هێرمان بە ماسێرەکەی خۆی تێ ئەگەیی و نەیزانی بۆ ئەبێ لەم کاتە درەنگەدا هاتبێ؟ بەڵام ئافرەتە سپی پۆشەکە بۆ پێشەوە خزی و لە پڕێکا بەتەواوی لێی نزیک بووەوە و هێرمان کۆنتێسەی ناسییەوە.

بە وشەی چەسپاوا کۆنتێسە وتی" بە پێچەوانەی ئارەزووی خۆمەوە هاتووم. فەرمانم پێکراوە کە داخوازیەکەت بەجێ بهێنم. سێ لۆیەک و هەفت لۆیەک و ئاسێک یەک بە دوای یەکا پەڕی بردنەوەتن، بەڵام تەنیا بە مەرجێک رۆژێ لە سەر پەڕێک زیاتر پارە دانەنێیت و لە پاشانا بە درێژایی ژیانتا هەرگیزا و هەرگیز یاری نەکەیتەوە.. لەمردنی خۆما لێت خۆش ئەبم بەمەرجێ کە لیزاڤێتا ئیڤا نۆڤنا ماڕە بکەیت.."

بەم وشانەوە ئافرەتەکە بە هێواشی گەڕایەوە لای دەرگاکە و خزیە دەرەوە. هێرمان گوێی لە دەرگای دەرەوە بوو داخرایەوە و دیتی یەکێک هەمیسان لە پەنجەرەکەوە ئەڕوانێتە ژوورەکەی.

زۆری پێچوو هەتا توانی بێتەوە سەرەخۆ. هێرمان چووە ژوورەکەی و دیتی سەربازەکە لە سەر عەردا نووستبوو، زۆری لەگەڵ کرد تا بە ئاگای هێنا، هەروەک جاران مەست بوو، هێرمان نەیتوانی هیچی لێ وەربگرێ. دەرگای دەرەوە کلیل کرابوو. هێرمان گەڕایەوە ژوورەکەی خۆی، مۆمێکی داگیرساند و ڕاپۆڕێکی لە بارەی ئەو زیندە خەوە نووسی کە دیبووی.

(٦)

لە جیهانی فیزیکا (دوو جسم)؟! چەند ئەتوانن لەیەك کاتدا هەمان شوێن بگرن (سروشتی هۆشیاریی و فام کردنیشمانا هەر هەندە دوو بیری چەسپاو ئەتوانن لە یەك کاتدا پێکەوە بژین. زۆر زوو (سێ لۆ و هەفت لۆ و ئاسەکە) وێنەی پیرەژنە مردووەکەیان لە هۆشی هێرمان سڕیەوە. سێ لۆ و حەوت لۆ و ئاسەکە، هەردەم لە مێکشیا و هەمیشە وێردی سەر زوبانی بوون. ئەگەر جوانە کچێکی ئەدی ئەی وت "چەند بەژن و بااڵی رێکە ئەڵێی سێ لۆی کووبەیە!" ئەگەر لە بابەت کاتەوە پرسیاری لێ بکرایە خێرا ئەیووت "پێنج دەقەی ئەوێت بۆ حەوتەکە!" هەر پیاوێکی ورگنی تووش ئەبوو، ئاسەکەی بەیاد ئەهێنایەوە. (سێ لۆ، حەوت لۆ و ئاسەکە) لە هەموو شێوەییەکا هەردەم خەونی پێوە ئەبینی. چاوی بە هەرشتێ بکەوتایە سێ لۆ، یا حەوت لۆ، یا ئاسەکەی تیایا ئەدی. هەموو هۆش و بیری لەیەك مەراقا توابووەوە سوود لەو نهێنییە وەربگرێ کە ئاوا بە گرانی چنگی کەوتبوو. دەستی کردە بیرکردنەوە لەواز لە فرمانهێنان و گەشت کردنا. زۆر ئارەزووی ئەکرد گەنجینەکانی بەختی تەلیسماو لە هۆڵە گشتییەکانی یاری کردنا لە پاریس بۆخۆی بپچڕێنێ. رێکەوت لەو هەموو ماخولیایەی رزگار کرد. لەو کاتەدا لە مۆسکۆ یاریکارە زەنگینەکان کۆمەڵێکیان هەبوو لە ژێر چاودێری (چیکالینسکی) بەناوبانگ کە هەموو ماوەی ژیانی بە یاریکردنا بەسەربردبوو کە بە ملیۆنەهای کۆکردبۆوە لە بردنەوەی پارە بەقەرد و دۆڕانی پارەی نەختا. بەهۆی تاقیکردنەوەو زیرەکی متمانەی هەڤاڵەکانی بەخۆی پچڕاندبوو. لەبەر میواندارییەتی و چێشتکەرە بە ناوبانگەکانی و چاکە و رووخۆشییەوە لەناو خەڵکا رێزی زۆری ئەگیرا. چیکالینسکی هاتە شاری "پیتسبۆرگ" پیاوە گەنجەکان لێی کۆبوونەوە، بۆ یاریکردن وازیان لە دانس هێنا و خۆشی کاغەزیان بەسەر چاوبازی و دڵداریدا پەسەند کرد. تارومۆڤ

هێرمانی بۆ ماڵی چیکالینسکی هێنا.

لەناو چەند ژووری رووناکا تێپەڕبوون کە نۆکەری پاك و بەڕێز ریزیان تیا بەستبوون، چەند ژەنەرالّ و راوێژکەرانی تایبەتی میری ویست (whist)یان یاری ئەکرد. گەنجان لەسەر قەنەفەی نەرما پاڵیان دابۆوە و ساردەمەنیان ئەخوارد و خەریکی پایپ (قەننە) کێشان بوون.

نزیکەی بیست یاریکار بە دەوری مێزێکی دریژا لە ژووری میوانانا دانیشتبوون و خاوەن ماڵ خۆی (بانقەکەی) راگرتبوو، پیاوێ بوو لەتەمەنی شەست ساڵیدا، پۆشتە و زۆر بە دەورە بوو، پرچی لە زیو ئەچوو، لە رووی گۆشت و بە رەنگییا قسە خۆش و دڵفراوانی ئەبینرا، چاوە گەشەکانی هەمیشە بە خەندەییەکەوە ئەدرەوشانەوە. کە نارۆمۆڤ هێرمانی پێشکەش کرد چیکالینسکی بەدڵ دەسی گوشی و داوای لێکرد هەست بەیەك ماڵی بکا و گەڕایەوە سەر یاریەکەی.

تایمی یاریەکە زۆر درێژ بوو، لە سێ پەڕ زیاتر لەسەر مێزەکە بوو، لە دوای هەر دابەشکردنێکا چیکالینسکی پشوویەکی ئەدا تاکو ماوە بە یاریکارەکان بدا سەیری دەستی خۆیان بکەن، خێرا دۆڕانەکانی لێك ئەدایەوە، بە خەندەیەکەوە گوێ بۆ هەر داخوازیەکا شل ئەکرد و بە رووێکی خۆشترەوە سووچی هەر کاغەزێکی راست ئەکردەوە کە بە دەسێکی بێ باك ئەنووشتێنرایەوە. لە ئەنجامی یاریەکە دوایی هات. چیکالینسکی کاغەزەکەی تێکەڵ کردەوە، تەراخێکی لێدا و ئامادەبوو تایمێکی تر دەست پێبکات.

هێرمان لە پشت کابرایەکی قەڵەوا کەلەسەر مێزی یاریەکە دانیشتبوو دەستی دریژ کرد و گوتی: منیش حەز ئەکەم لەسەر کاغەزێکا یاری بکەم ئەگەر پێتان خۆش بێ". چیکالینسکی خەندەیەکی کرد و بە بێدەنگی سەری دانەواند بە مانای وەرگرتنێکی تەواو. نارومۆڤ بە پێکەنینەوە پیرۆزبایی لە هێرمان کرد بۆ شکاندنی رۆژووە درێژەکەی و بەختێکی باش بۆ خواست.

"مـن ئامـادەم!" هێرمـان وتـی پـاش ئەمـەی بـە تەپەشـیر پارەکـەی لەسـەر پشـتی کاغەزەکەیـا نووسـی.

"خـاوەن بانـق! بەسـەر سـوڕمانێکەوە چاوەکانـی قیـچ کـردەوە و پرسـی "ئـەوە چییـە؟" مـن دڵنیـا نیـم لەمـەدا کـە پارەکـەت بەراسـتی ئەخوێنمـەوە". "چـل و حـەوت هـەزار!" هێرمـان وەڵامـی دایـەوە.

لـە دەنگـی ئـەم وشـانەوە هەموویـان ئاوڕیـان دایـەوە و زەق چاویـان بڕیـە هێرمانـەوە. نارومـۆڤ لـە دڵـی خۆیـا وتـی: "شـێت بـووە".

چیکالینسـکی بەخەنـدە هەمیشـەییەکەوە وتـی: ڕێگـەم بـدە بڵێـم کـە ئەمـە یەکجـار زۆرە. کـەس لێـرە هەرگیـز لـە دووسـەد و حەفتـا و پێنـج زیاتـری دانەنـاوە.

هێرمان وتی "باشە؟ یاری ئەکەیت؟"

هـەروەك جـاران چیکالینسـکی داهاتـەوە و گوتـی "تەنیـا ویسـتم ئـاگادارت بکـەم چونکـە کـە هاوڕێکانـم بـە متمانـەی خۆیانـەوە گەورەیـان کـردووم ناچـارم کـە تەنیـا لەسـەر نەختینـەوە یـاری بکـەم. لەبابـەت خۆمـەوە بێگومـان ئەمـەوێ بـڕوا بـە قسـە و بەڵێنتـا بکـەم، بـەڵام بـۆ ڕێکـی یارییەکـە و تاکـو هیـچ تێنەگەیشـتنێك ڕوو نـەدات لەسـەرمە داوات لـێ بکـەم کـە پارەکـەت لەسـەر مێزەکـە دابنێیـت".

هێرمـان (بانکـە نۆتێکـی) لەگیرفانیـا دەرهێنـاو دایـە دەسـت چیکالینسـکی، ئەویـش دوای ئـەوەی چاوێکـی بـە گورجـی پیاخشـاند لەسـەر کاغەزەکـەی هێرمانـی دانـا. چیکالینسـکی دەسـتی بـە دابەشـکردنی کاغەزەکـە کـرد، لـەلای ڕاسـتییەوە (فۆلۆ)یـەك و لـەلای چەپیـا (سـێ لۆ)یـەك کرایـەوە.

"ئی منە!" هێرمان کاغەزەکەی خۆی کردەوە.

فسـکە فسـکێك لـە یـاری کارەکانـەوە هـات. چیکالینسـکی گـرژ بـوو، بـەڵام دەسـبەجێ خەندەکـەی هاتـەوە ڕوو لەهێرمانـی پرسـی: ئەتەوێـت ئێسـتا پارەکـەت پـێ بـدەم؟"

هێرمان گوتی "ئەگەر زەحمەت نییە".

چیکالینسکی سەفتەیەکی بانکەنۆت لە گیرفانیا دەرهێنا و پارەکەی بۆ ژمارد. هێرمان چی بردبووەوە وەریگرت و لە مێزەکە کشایەوە.

ناڕوەقۆ ئاوا حەپەسا هەر ئەمەتا نەشێوا. هێرمان گلاسێکی لیمۆنادی خواردەوە و چووە ماڵەوە.

ئێوارەی رۆژەکەی تر هەمیسان هاتەوە ماڵی چیکالینسکی. خانەخۆێ کە کاغەزی ئەدا، هێرمان چوو بۆ لای مێزەکە، یاریکارەکانی تر دەسبەجێ جێگایان کردەوە. چیکالینسکی بە رووپەکی خۆش و بەڕێزەوە داهاتەوە. هێرمان چاوەڕوانی کاغەزدانێکی تازەی کرد، کاغەزێکی لەبەردەمی خۆیا دانا و چل و حەوت هەزارەکەی خۆی و هەموو براوەکەی شەوەکەی پێشووی لەسەردانا. چیکالینسکی کاغەزیدا، اوغلانێك (جاك - ولد) لە دەستە راست و (حەوت لۆ)یەك لە دەستە چەپیا بوو.

هێرمان (حەوت لۆیەکەی) کردەوە. هەموو هەناسەبڕکەیان گرت. چیکالینسکی بە ئاشکرا شێوا بوو. نەوەت و چوار هەزاری بە (نۆت) بۆ ژمارد و دایە دەست هێرمان. هێرمان زۆر بە گەرمی وەریگرت و بۆی دەرچوو.

ئێوارەکەی تر هێرمان دووبارە لەسەر مێزەکە بوو. هەموو کەسێك چاوەڕوانی ئەکرد. ژەنەرالّ و راوێژکارە تایبەتییەکان وازیان لە (وێست)ەکەی خۆیان هێنا و هاتن سەیری یارییە سەیرەکە بکەن و ئەفسەرە گەنجەکان لەسەر قەنەفەکانەوە بازیاندا و هەموو نۆکەرەکان لە دیوەخانەکەدا کۆبوونەوە. هەریەکە بۆ لای هێرمان خۆی تێ هەرئەکوتا.. یاریکارەکانی تر پارەی خۆیانیان دائەنا و بە پەرۆشەوە چاوەڕوانیان کرد بزانن یارییەکە چی بەسەر دێتەوە. هێرمان لەسەر مێزەکەدا بە پێوە راوەستابوو. ئامادەی یاری بوو لە دژی چیکالینسکی رەنگ بزرکاوی بەڵام هەمیشە لێو بەخەندەوە.

هەریەکە دەستە کاغەزێکی نوێی شکاند. چیکالینسکی تەراخی لێدا. هێرمان شکاندی و پەڕێکی بۆخۆی دانا و بە گۆمەتێك بانکە نۆت دای پۆشی. وەك (مبارەزەیەك) ئاوابوو، بێدەنگییەکی سامناك ژووورەکەی داگرتبوو. چیکالینسکی بە ترسێکەوە دەستی کردە کاغەزدان، لەلای راستا (کچێکی) کردەوە لەلای چەپیا ئەیسێك..

هێرمان پەڕی خۆی کردەوە و گوتی "ئی ئەیسەکەیە". چیکالینسکی زۆر لەسەرخۆ و بە ئەدەبەوە گوتی "کچەکەت داپۆشراوە".

هێرمان راچلەکی: راست بوو لە جیاتی ئەیسێك (کچێکی ماچە)ی راکێشابوو، وەختابوو بە چاوەکانی خۆی بڕوا نەکات و سەری سوڕما نەیزانی چۆن هەڵەیەکی ئاوا زلی کردووە و لێی گۆڕاوە. لە پڕێکا هێرمان وای هاتە بەرچاو کە (کچە ماچەکە) چاوەکانی خۆی تەنگ ئەکاتەوە و پێی پێ ئەکەنێ. پێکچوونێکی زۆر سەیری دی و دڵی تەزاند.

بە زراو رژاوییەکا هاواری کرد "پیرەژنەکە!" چیکالینسکی ئەوەی بردبوویەوە بۆ بەردەمی خۆی راکێشا. هێرمان بێ جووڵە و رەق راوەستا. کە لە مێزەکەوە دوور کەوتەوە بە دەنگێکی بەرز کەوتنەوە ئاخافتن. قورماچییەکان بە واق وڕمانێکا وتیانن "ئای چۆن یارییەك بوو!" چیکالیسنکی هەمیسان کاغەزی (بۆز) کرد و وەك جاران لەسەر یاری خۆیان رۆیشتن.

(کۆتایی)

هێرمـان شـێت بـووە. لـە نەخۆشـخانەی "ئۆبوکۆڤـا (obukhov) لـە قاوشـی ژمـارە (١٧) دایـە، وەك قسـەی لەگـەڵ بکـرێ هەرگیـز وەرام ناداتـەوە، تەنیـا لەبەرخۆیـەوە زۆر بـە سـەیری خێـرا خێـرا هـەر ئەڵـێ و ئەیڵێتـەوە.. "سـێ حـەوت، ئەیـس.. سـێ حـەوت، کـچ..

لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـا شـووی بـە گەنجێکـی زۆر خانـەدان کـرد، کابـرا فەرمانبەرێکـی میرییـەو خاوەنـی سـامانێکی ئێجـگار زۆرە، خـۆی کـوڕی سـەرکارەکەی پێشـووی کۆنتێسـەیە. لیزاڤێتـا ئیڤـا نۆڤنـاش خزمایەتییەکـی مێینـەی بـێ هێـزی پێکهێنـاوە. تۆمسـکی کـراوە بـە کابـتن؟ شـاکچ پۆلیـن ئەهێنـێ.

شاری صویرە ١٩٦٢/٥/٢٥

باڵندە و مەیموونەکان

فۆلکلۆری گەلان

داستانێکی خەڵکی "تیبەت" لەسەر باڵندە و مەیموونانەوە

چیرۆکی "باڵندە و مەیموونەکان" کارێکی ئەفسووناوییە لە فۆلکلۆری خەڵکی "تیبەت" چەند بنەڕەتێکی پەند و بەرز و دڵگرمان پێڕا دەگەیەنێ لە شێوەی داستانێکەوە لەسەر کێشەیەك دەربارەی ناخۆشیی هەرێمایەتی کە لە دێر زەمانێکدا لە نێوان باڵندە و مەیموونانداقەوماوە. مەیموونان لە ژێر زەبری کەم خۆراکیدا لە بەشی دیاریکراوی خۆیانەوە لە شاخی کۆنسانگ دا بە زۆرە ملێ خۆیان گەیاندووەتە ئەو بەشەی بۆ باڵندە تەرخانکراوە و تیایدا لەوەڕاون. باڵندە بەسەزمان و کەم دەسەتەکانیش بەو بەڵگەیەوە پارێزگاریی خۆیانیان کردووە کە لە دۆڵێ (چارەنووس رووبەرێکی جوداوازی بۆ هەر کۆمەڵە گیانلەبەرێك دیاری کردووە کە مۆڵکی تایبەتی خۆیان بێ و ئەوانی

دی مافی ئەوەیان نەبێ پێی تێ بهاوێژن). مەیموونەکانیش کەبەهێزتر بوون، بەپێچەوانەوە، دەیانگوت (لە هەرە قوڵایی ژێر دونیای شاخەکەوە تاکو لوتکە هەرە بەرزەکانی، بەبێ جیاوازی، مۆڵکی تێکڕای هەموانە و هەچ لایەنێك هەرگیز مافی ئەوەی نییە هیچ بەشێکی بۆخۆی لێ جودا بکاتەوە).

سەرلەبەری چیرۆکەکە بە دەوری ئەم دژ بەیەکبوونەی بیروڕادا دەسووڕێتەوە کە تیایدا گۆشە نیگای باڵندەکان وەك بەرەوانی کردن لە مافێکی پیرۆزی لە گۆڕان نەهاتوودا بۆ مولکیەتی تایبەتی نیشاندراوە و هەر مەیموونەکان وەکو داواکارییەك بۆ ژینگەیەکی فراوانتر کە بە هۆی داگیرکردنی هەرێمێکەوە مسۆگەر بکرێت کە بە ناو مۆڵکی گشتییەوە لە راستیشدا مۆڵکی کەسانێکی تر، هەر دوو لا ناکۆکەکان لەسەرەتادا وتووێژی درێژخایەن و سەخت دەکەن، لە پاشانا هەڕەشە و گوڕەشەی هێز دێتە گۆڕێ و مەترسیی داسەپاندنی جەنگ لەلایەن هێزدارەکانەوە بەسەر بێ هێزەکاندا دێتە کایەوە، تا لە کۆتادا سوپاس بۆ راوێژی زۆر پەسند هاندان و ناوبژی ژیرانەی چەند دەستەیەکی بێ لایەن لە کێشەکەدا، چارەسەرێك دەدۆزرێتەوە بە دڵی هەر دوولایان دەبێ، باڵندەکان واز لە سێیەکی هەرێمی خۆیان دێنن بۆ مەیموونەکان تیایدا بلەوەڕێن، مەیموونەکانیش بەرامبەر بەوەوە رێگەی باڵندەکان بدەن لە خاکی ئەوانا هێلانە بکەن. نووسەری نەناسراو (کە دەشێ لە سەدەی شانزدە یا حەڤدەوە بووبێ) لەم شێوازی خوازەیە گۆشەنیگای خۆیمان بۆ ئاشکرا دەکات دەربارەی کێشەهای زۆر گرنگ کەلە کۆمەڵگای ئادەمیزاددا باون.. وەکو بەگژداچوونی کاری ناڕەواو دژ با یاسا، لێبوردنی دراوسێی، چارەسەرکردنی ئاشتیانەی کێشەکان لەباتی هەڕەشەی جەنگەوە، بە کورتی هەموو ئەو شتانەی پەیوەستییە هاوبەشەکانی کۆمەڵگای مرۆڤ دەگرنەوە. ئەوەی لێرەدا بۆمان هەڵبژاردوون بەشی دووەم و نەختێکیش لە بەشەکانی سێیەم و چوارەم و شەشەمی داستانەکەن:

***

هەمان رۆژ مەیموونەکان لەگەڵ سەرۆکەکانیاندا کۆبوونەوە، بۆ لێکۆڵینەوە و لێدوان لەبارەی کێشەکەیانەوە لەگەڵ باڵندەکانا، بە هەموو باریکدا هەڵیانسەنگاند و لە هۆکانی بە وردی کۆڵییانەوە. لەکۆبوونەوەکەدا ئەم پرسیارە قوت بۆوە: "چی بکەین باشە؟" لەناو کۆبوونەوەکاندا مەیموونێکی هەرزەکاری ئێجگار بەهێز ئامادە بوو (ئەلیما)یان پێدەگوت. لەسەروفەسالێدا لەخۆبایی بوون دەتکا و لەچاوەکانیا هێز و بوێریی دەدروشانەوە، ئەم ئێستێ هەڵسایە سەر پێ، قۆڵ و بازووی لێ هەڵکرد و بە تووڕەیی کلکی خۆی راوەشاند و گوتی:

"مەیموونەکان! شتهای نەبیسراومان لەم کۆبوونەوەیەدا بەر گوێ کەوتن، ئەو بەڵگەیەی باڵندە پێشکەشیان کردووە کەم و زۆر لەوە تێپەڕ ناکات کە بانگەوازێ بێ بۆ (کێڵانی زەوییەکی گشتی بە گاسنێکی تایبەتێوە، خوێ کردنی چێشتێکی هاوبەش بە خۆییەکی تایبەتییەوە، بە کورتی: یەکێك بێت و بۆ خودی خۆی دەس بەسەر شتێکەوە دابگرێت کە ئی هەمووانە" ئەمانە قسەی بێ مانا و قەڵبن.. بەڵام تەنانەت ئەگەر راستیش بن، من خۆم بۆ ناگیرێ. دەپرسن بۆ؟ ئەوا چەند نموونەیەکتان بۆ دێنمەوە تاکو تێم بگەن. "لە نێو ئاوە زۆر و فراوانەکەی ئۆقیانووسدا، بە وێنە، ژمارەیەکی ئێجگار زۆر گیانلەبەران دەژین، هەر لە نەهەنگی زەبەلاحەوە تا دەگاتە وردیلە ماسی و بۆق و قوڕاویلکانەوە. جا هەر کاتێ یەکێکیان ئارەزووی ئاوی کرد ئەوە دەتوانێ بەدڵی خۆی لێی بخواتەوە و هەرگیز کێشەی "ئەوە هی منە و ئەمە قەدەغەیە" لە ئارادا نییە. یانەخۆ ئەم رێبازگە خۆڵاوییە بڵێین، چەندەها حاجی رۆژ لە دوای رۆژ پێیدا گوزەر دەکەن! هەریەکیش بە ئارەزووی خۆی دەتوانێ هاتووچۆی تیادا بکات و رێبازگەکەیش هیچ کۆسپێکی ناخاتە بەردەم. هەروەها سەیری ئاسمان بکەن! بە رۆژ و بەشەو، خۆر و مانگ، هەر یەك

لەکاتـی ئاسـایی خۆیـدا تیشـکی خـۆی بەسـەر ئـەم زەوییـەدا پەخـش دەکات.. ئایـا تاقـە جارێـك رۆژهـەڵات شـەڕی لەگـەڵ رۆژاوادا کـرد، یاخـود باکـوور هەرگیـز چـووە بەگـژ باشـووردا لەسـەر ئـەوەدا ئاخـۆ ئـەو تیشـکانە هـی کامیانـن؟" "جـا، شـاخی کۆنسـانگی ئێمەیـش ئـە ئاوایـە، کەوابـوو ئێمـە دەبـێ یەکسـان لـە هەمـوو ئـەو گیاوگۆڵـەوە بخۆیـن کـە بـە لاپـاڵ و هەڵدێرەکانییـەوە دەڕوێـن و بەیەکسـانی لـە هەمـوو ئـەو ئاوانـەی بخۆینـەوە کـە لـە بەرزاییەکانـەوە دێنـە خـوارێ. باڵندەکانیـش، ئـەو پەلـەوەر مەکرۆیانـە، تەنیـا بچووکتریـن هۆیـان بـە دەسـتەوە نییـە کـە رێگەمـان لـێ بگـرن، ئەگـەر هـات و بـە زۆری زۆرداران پێیـان خسـتە ئـەو شـوێنەوە کـە هیـچ مافێکیـان بەسـەریەوە نییـە ئـەوا کارێکـی خراپیـان بەسـەردێت".

"هـەر مەیموونێـك لەشـێکی بەهێـز و ئازایەتییەکـی زۆری هەیـە، باڵنـدەکان لـە پـۆڵا نیـن و ئێمـەش لـە رۆنـە کـەرە! هـەر یەکێکـمان ئەوەنـدە بەهێـز و نەترسـین بـە سـانایی بەسـەد باڵنـدە بوێریـن. بـەڵام ئەمەتـان لەبیـر نەچـێ پێویسـتە بەیـەك مێشـك کار بکەیـن چونکـە بێـت و ناکـۆك بیـن هیچـمان پـێ ئەنجـام نادرێـت. قسـەیەکی نەسـتەق هەیـە دەڵـێ: "دەرزییەکـی دووسـەر بـەکاری دوورمـان ناشـێ! تـا هێزەکانمـان بـێ دوو بەرەکیـی و یەکیـن پێویسـت نـاکات تەنانـەت لـە سـوپاکانی قەیسـەریش بترسـین."

وتارەکـەی ئەلیـما بـە قوولـی ناخـی مەیموونەکانـی هەژانـد کـە ئامـادەی کۆبوونەوەکـە بـوون و تێکـڕا پەسـەندیان کـرد، بەتایبەتـی چەنـد هـەرزەکارێ ئەوەنـدە وروژا بـوون چاوەکانیـان لـە کەللەیانـدا زەق دەچوونـەوە و وا حەپەسـا بـون قسـەیان بـۆ نەدەکـرا. کەچـی ئەوانـی تـر پەسـەند کردنـی خۆیانیـان بـەم وشـانەی خـوارەوە نیشـاندا:

"ئەگـەر هاتـو هێزەکانـی باڵنـدە سـووك و چرووکـەکان پەلامارێـان دایـن، ئـەوە هەندێکـمان خۆمـان بـە قاچەکانیانـەوە شـۆڕ دەکەینـەوە، هەندێکـی ترمـان لـە

کلکیانـڕا دەیانگریـن و ئەوانـی دیـمان ددانیـان تێـدا دەچەقێنیـن".

بـوو بـە هـەراو زەنـا، هـاوار هـاوار و فسـکە فسـك ئـەو نـاوەی پڕکـرد. ئەوجـا مەیموونـە پیـرە- لۆسـانگ- کـە لای هەمـووان بەژیـری نـاسرا بـوو، هەڵسـایە سـەرپێ بـۆ ئـەوەی هـەرزەکارەکان هێـور کاتـەوە، کـە هێمنـی باڵـی بەسـەر هەمـوو شـتێکا کێشـا، لۆسـانگ رووی کـردە کۆبوونـەوەکان و سـێ جـاران دەسـتی بـە مووەکانـی ردێنـی دا هێنـا و دەسـتی راسـتی خسـتە بـەر کەمەریـەوە و هـی چەپیشـی نایـە سـەر ئەژنـۆ و بـە دەنگـی بـەرز هاتـە گـۆ: "گـوێ بـۆ قسـەکانم رادێـرن! ئەلیـما، تۆیـش گوێـم بـۆ هەڵخـە! بـە ئێـوەی دەڵێـم ئێـوەی هـەرزەکاران، بـۆ ئێـوە نەهاتـووە ئـە ئاواهـی بدوێـن. هەروەکـو چـۆن نابـێ گیلێـك بچێتـە کێبڕکێـوە ئاوەهـاش نابـێ هەرزەکارێـك بەخۆیـەوە بنازێـت. ئێمـە تەنهـا ئەوکاتـە دەزانیـن شـتێك چاکـە یـا خـراپ کـە بـە تـەرازووی هـۆش و بیـر هەڵیدەسـەنگێنین.. خۆراکێـك بـۆ خـواردن بشـێت لـە بۆنیـوە تێـی دەگەیـن، کـە پۆشـاك بـۆ لەبەرکـردن دەس بـدات ئـەوا بـە چـاو فێـری دەبیـن. جـا ئەگـەر ئێـوە نەتوانـن راسـتی و چەوتیـی لەیـەك جـودا بکەنـەوە ئـەوا وەکـو ئـەو گەماڵـە زل و دڕەتـان بەسـەر دێ کـە داروگاشـەبەردی پیـادا دەدرێـت".

"ئـەو هـەرزەکارەی بـێ ئـەوەی تەماشـای پـاش و پێشـی خـۆی بـکا عەمبـازان بهاوێژێـت وەکـو ئـەوە وایـە کـە خـۆی هەڵدەدێرێتـە کەندرێکـی قوولـەوە، ئەوەیـش مسـۆگەرترین رێگایـە بـۆ شـەقکردنی کەللـە سـەر و شـکانی باسـك و قاچەکانێـوە. هەرزەکارێـك کـە بەرلـەوەی بـە قەڵەمبـاز لـە ئـاوان بپەڕێتـەوە پانتاییەکـەی پێشـتر نەپێوابـێ وەکـو شـێتێ وایـە کـە بـۆ مەرگـی خـۆی رابـکات. باشـتر وایـە گـوێ بـۆ وتـەی پیـرە مەیموونـێ هەڵخـەن و بـە دانایـی و لەسـەرەخۆ رەفتـار بکـەن.. خۆپەرسـتیی، تەماحکاریـی و خەڵەتـان لەوانەیـە لەسـەرەتادا شـتێك وەدەسـت بێنـن، بـەڵام سـەرەنجام هیـچ خێرێکیتـان لـێ ناکەوێتـەوە. ئـەوەی بـەم رێگەیـەدا بـڕوات بـە دەگمـەن لـەم ژینـەدا هاوڕێـی پەیـدا دەکا و لـە

دوای مردنیشدا سزا و ئازاری دۆزەخ چاوەڕوانی دەکەن". "ئەز کە لە رەگ و ریشەی کێشەکەی خۆمان و باڵندەکانا ورد دەبمەوە هۆیە سەرەکییەکەی لەلای خۆمانەوە بەدی دەکەم. هیچ نەبێ مەیموونەکان بوون یەکەمجار پەلاماری هەرێمی باڵندەکانیان دابوو، ئێوە وەکو ئەو شەیتانانە رەفتارتان کرد کە جارێکیان چڕنۆکیان گەیاندە خاکی خوداکانەوە. بێگومان ئێوە خۆتان بە تەواویی لەو راستییە دڵنیان کە باڵندەکان لەسەر هەقن، کەچی دەتانەوێ بە بارە پێچەوانەکەیەوە خۆتان تەفرە بدەن". "هەرکاتێ بەبێ هۆی رەوا کێشەیەك سەر هەڵدەدات بۆی هەیە سەرەنجامی ئەوتۆی لێ بکەوێتەوە بەبیری کەسدا نەهاتبێت. تەنیا گرێك بۆی هەیە بە ئاسانی سەرتاپای کێوێك داگیرسێنێ. تەنیا جۆگەلەیێ دەشێ شێوە دۆڵێك سەر ئاو بخات!"

"ئەگەر هات و باڵندەکان چاویان بڕییە خاکی بە پێیتی ئێمەوە ئەوە بەگیانمانەوە پاسی دەکەین و دەیپارێزین. خۆ ئەوانیش هەر هەمان شت دەکەن ئەگەر دەروازەی خاکیان لەلایەن ئێمەی تیرەی مەیموونانەوە، بە نیازی داگیرکردن و تاڵان و بڕۆی بەردەوامەوە بخرێتە سەر گازارەی پشت. گاشە بەردێ لە بەردەخانێکەوە بهاوێژرێ کە لە مووی بزنەوە رێسرابێ زۆربەی کات بەسەر ملی بزنەوە دەنیشێتەوە. کەواتە ئامۆژگاریتان دەکەم، تەنها بەکاروباری خۆتانەوە خەریك بن. هەموو ئارەزوویەکی چاوچنۆکانە و تەماکاریی بەلاوە نێن. چونکە بێگومان گەلێ چاکترە کە هیچ کێشە و ململانێ و شەڕ و شۆرێك لە ئارادا نەبن!"

کە لۆسانگ پیرە مەیموون لە وتارەکەی بۆوە، چەند مەیموونێ رەزامەندیی خۆیان دەربڕیو گوتیان "بێگومان ئەوەی لۆسانگ دەیڵێ راستە" تەنیا ئەلیمای هەرزەکار و ژمارەیەکی کەم نەبێ کە قایل نەبوون، ئەلیما بە تووڕەیی قیژاندی:

"مێشکی پیرە مەیموونان توانای پێشکەشکردنی هیچیان نییە ئەفسانە

نەبێ و لە قسەی پڕوپووچ بەولاوە چیتریان لە دەم دەرنایە. مەترسییەکی گەورەیش لەوەدایە کە لەوانەیە مەتەڵۆکەی پیرەژنان بە قسەی نەستەق بزانین و ترسنۆکیش بە دانا و ژیر تێبگەین. بۆ ئێمە ئێستێ هەمووی یەك شتە کێ پەلامار دراوە، خەڵکی تر یاخود ئێمە خۆمان! گرنگ ئەوەیە ئێمە کێشەیەکمان هەیە و هەموو قسەیەك کە بە مەبەستێکی پاکەوە دەکرێت دەبێ لەم گۆشە نیگایەوە سەر هەڵبدات، ئەگەر هەنووکە قسە نەکەین ئەوا هەرکاتێ شەڕێك بەرپا بوو، لەبەرچاوی باڵندە نەفرەت لێکراوەکاندا سووك و ریسوا دەبین و دەبێ لە ئاست هەموو هاوڕێ گیانلەبەرەکانی تردا رووڕەش و شەرمەزار بین. مەیموون دەسەڵاتیان لەبەین دەچێ و ئیتر توانامان نامێنێ لەنێو گیاندارانداچاو هەڵێنین. مەسەلە چیتر ئەوە نییە ئێمە راستین یان هەڵەین. وتەی پێشنانتان لەبیر بێ کە دەڵێ: (ئەگەر درۆیەکی ووت بۆ شاخێك بگێڕیتەوە بێگومان راستییەکی بەقەد گامێشێکی تیادا دەدۆزیتەوە). جا شوورەییە ئەگەر ملمان بۆ باڵندەکان کەچ کەین و نەتوانین وەڵامێکی شایستەیان بدەینەوە!" لێرەدا مەیموونەکان بوونە دەستە دەستە و کەوتنە راوێژکردن کە دەبێ لەو هەڵوێستەدا چی بکەین باش بێ؟ لە ئەنجامدا چەند مەیموونێکی زانا و تێگەیشتوو هاتنە گۆ:

"گرنگترین شت بەڕای ئێمە ئەوەیە خۆ لە شەڕ و شۆڕ و دوژمنایەتی بپارێزین. ئاشکرایە لەم کێشەیەماندا لەگەڵ باڵندەکان هەق بەلای ئێمەدا نییە، ئەمەیش ئەوە دەگەیەنێ کە هەرچییەکی پیرە لۆسانگ فەرمووی راستە. ئێمەیش وای پەسەند دەکەین سەرلەبەری تەگەرەکە پێویستە بە رێگەیەکی ئاشتییانە و دوور لە هەستی کینایەتییەوە چارسەرە بکرێت. لەتەك ئەمەشدا لەلایەکی ترەوە راستە، نەنگییەکی زۆر بەسەر خۆمانا دێنین ئەگەر هەروا بە سووکی دان بەوەدا بنێین کە باڵندەکان لەسەر هەقن و هیچ گفتوگۆیەکی دیکەیان لەگەڵدا نەکەین. بۆیەکا ئێمە وا پێشنیاز دەکەین پێویستە لەسەرەتاوە

بـەو شـێوەیە رەفتـار بکەیـن کـە هـەر ئێسـتێ ئەلیـما بۆمانـی دەستنیشـان کـرد. لـە بەراییـدا ئـەو مەیموونانـە دەنێرینـە لای باڵنـدەکان کـە پێشـتر لـەوێ بوونـە. بـام ئـەوان بـە نەرمیـش و بـە رەقیـش قسـەیان لەگەڵـدا بکـەن تاکـو بزانیـن ئـەوان نیازیـان چییـە و چـۆن وەرامـی پێشـنیازەکانی ئێمـە دەدەنـەوە. هەروەهـا بەمـەدا بۆمـان روون دەبێتـەوە ئەگـەر باڵنـدەکان ئـارەزووی شـەڕکردنیان هەبـێ و دەرفەتمـان دەبـێ بزانیـن هێزیـان چەنـدە و ئایـا خۆشـیان ئامـادە کـردووە یانـە!" کـە گەیشـتنە ئـەم بڕیـارەوە، مەیموونـەکان بـەرەو لانەکانیـان بڵاوەیـان لێکـرد. رۆژی دوایـی وەفـدی مەیموونـان کـە بـە زۆری لەوانـەوە پێکهاتبـوو کـە پێشـتر چووبوونـە نـاو هەرێمـی باڵندەکانـەوە کەوتنـە ڕێ بـۆ سـەردانی (گـراوس)ی گـەورەی باڵنـدان، بـۆ ئـەوەی ئەنجامـی ڕاوێژەکـەی رۆژی پێشـوویانی پێڕاگەیەنـن. وتاربێژەکەیـان گوتـی:

"هـاوڕێ گـراوس، گوێـمان بدەێـی! دوێنـێ لـە کۆبوونەوەکەمانـدا کـە هەمـوو مەیموونـان گـەورە و بچـووك تیایـدا بەشـداربوون، باسـی هەمـوو شـتێکمان کـرد کـە لەتـەك ئێـوەدا گفتوگۆمـان لەسـەر کردبـوون. لەگـەڵ یەکتریـدا دواییـن: نـەك جـارێ زۆران جـار هـەر جارەیـش لەسـەرتاپای کارەکەمـان کۆڵییـەوە. لـە وتووێژەکـەدا مەیموونـە بـە سـاڵداچووەکان بـاری سـەرنجی خۆیانیـان لەبـارەی مەبدەئـەوە خسـتەڕوو، هەروەهـا مەیموونەکانـی تریـش گۆشـە نیـگای خۆیـان ڕوونکـردەوە. ئێمـە ناتوانیـن هەمـوو ئـەو قسـانەتان بـۆ بگێڕینـەوە کـە لەنـاو خۆمـان وتـران. بـەڵام ئەگـەر لـە کورتـی بیانبڕینـەوە ئـەوا ئـەوەی خـوارەوە گوتـرا:

"کۆنسـانگ، وەکـو بەگشـتی زانـراوە، تەنیـا چەنـد رۆژێ لەمەوبـەر قـوت نەبۆتـەوە، بەڵکـو لـەو رۆژەوە کـە دنیـا دروسـتکراوە ئـەم لێـرەدا قیـت وێسـتاوە. شـێرو جانـەوەری تـر، هەروەهـا باڵندەیـش، بـە خواسـتی چارەنـووس، لـە رۆژگاری باپیرەگەورانـی بـاوك و دایکمانـەوە، تیایـدا هاتوونەتـە دنیـاوە. لەوەتـەی دنیادنیایـە و هەتـا ئەمڕۆکـە ئێمـە بـە دۆسـتیی و ئاشـتییانە لەگـەڵ ئێـوەدا ژیاویـن بەیەکـەوە

گژوگیاکەمـان خـواردووە و پێکـەوە ئاوەکەیـمان خواردۆتـەوە و هەرگیـز هیـچ کێشـەیەکمان لەنێوانـدا نەبـووە. مەیموونـەکان لەکۆبوونەوەکـەدا ئاوەهـا دوان و زیاتریـش ئـەم داوایەیـان لێکردیـن:" ئەمـە لـە باڵندەکانیـش بپرسـن بزانـن ئـە ئاوەهـا بـووە یـان نـە؟" زیاتـر لەسـەری رۆیشـتن "لەگـەڵ ئەمەشـدا ئێـوە لـەم دواییـەدا شـکایەتی ئەوەتـان کـردووە گوایـا چـەن کەسـانێکمان پەڕیونەتـەوە بـەری ئێـوەوە، کەچـی ئێوەیـش لـەلای خۆتانـەوە فڕیـون و بەردەوامیشـن لـە فڕینـدان. بەنێـو ئـەو جەنگەڵانـەدا کـە مەیموونیـان تیـدا دەژیـن! ئێـوە پێشـتریش و ئێسـتەیش هەمیشـە بـەری درەختەکانـی ئێمەتـان خـواردووە. ئێـوە لـە عـەردی ئێمـەدا خـۆراك دەخـۆن و ئێمەیـش لـە خاکـی ئێـوەدا دەلەوەڕێیـن. چـی تیـا بەسـتەیە؟ نەخێـر لەراسـتیدا هیـچ هۆیەکـمان بـە دەسـتەوە نییـە شـکایەت لەیەکـتری بکەیـن. باشـتر وایـە لـە بنەڕەتـەوە دەرنەچیـن کـە دەڵـێ "بـا هەروەکـو تـا ئێسـتا ژیاویـن ئاوەهـا بژیـن. ئەوسـا نـە شـەڕ و شـۆڕ لـە نێوانمانـدا دەبـێ و نـە هیـچ کێشـەیەکیش! ئـا ئەمـە سروشـتی راسـتەقینە و بڕیـاری ئێمەیـە" "جـا ئەگـەر باڵنـدەکان بیانـەوێ ڕێوشـوێنی نـوێ دابنێـن مەیموونـەکان ئامـادەن یاریدەیـان بـدەن، لەسـەر بناخـەی ئـەوەوە، ئەگـەر ئێـوە بـە گـرێ بێـون ئێمەیـش بـە گـرێ دەپیوینـەوە، ئەگـەر بـە گەزیشـتان پێـوا ئـەوا ئێمەیـش بەگـەز دەیپوینـەوە! ئەمـە سـەرجەمی ئـەو راسـپاردەیە بـوو کـە دەبـوو بـە ئێـوەی رابگەیەنیـن. ئەگـەر ببیسـین ئـەو وەکـو هەنگوێـن دەبـێ لـە گوێچکەتانـا، خـۆ هاتـو ڕەفزیشـتان کـرد ئـەوا مانـای بانگەوازێکـە بـۆ کێشـە و هەرایەکـی زۆر درێژخایـەن!" کـە مەیموونـەکان لـە قسـان بوونـەوە، گراوسـی سـەرکردەی باڵنـدەکان رووی قسـانی تێکـردن. "ئەوپـەڕی گرنگیـی دەدەمـە سـەرتاپای وتارەکەتـان. دەمتوانـی بێگومـان دەسـتبەجێ وەڵامتـان بدەمـەوە. بـەڵام چونکـە ئێمـەی باڵنـدە هـەزاران بگـرە دەیەهـا هـەزاران دەبیـن بـۆ مـن جـوان نییـە بەتەنـێ جوابتـان بدەمـەوە. ئێـوە بێگومـان ئـەو پەنـدەی پێشـینیان دەزانـن کـە دەڵـێ "راوێـژی سـێ کەسـی ڕەمەکـی لـە هەمـوو دانایـی

تاکە پسپۆڕێك بە نرخ و بەهادارترە. بەڵام ناتوانین بۆ ئامۆژگاریی بچینە لای شای هەموو باڵندان، گارودا چونکە ئەو ئێستاکێ لە لوتکەی هەرە بەرزی شاخی هیمالایادا دەژیت. بەڵام پێویستە گشت باڵندان پێکەوە کۆبکەینەوە، گەورە و بچووکیان هەر لەبازی باڵ سپی تا دەگاتە خەرتەل و هەڵۆ و هەتا وردە باڵندەی کە دوێنێ سەریان لە هێلکە دەرێناوە، گفتوگۆکامان ئەوانە دەیکەنەوە و سەرپەرشتی دەکەن کە بە زانا ناسراون و بڕیارەکامان ئەوانە ئەنجامی دەدەن کە بە هێز و ئازایەتییانەوە ناویان دەرکردووە".

"ئێوەی مەیموون زۆرن، لەگەڵ ئەمەشەوە لەچاو ئێمەدا هەر چنگێکن". وڵاتی باڵندان ئەوەندە فراوانە هەڵۆی تیژڕەو هەژدە رۆژی تەواوی گەرەکە بێت و لەمسەری ئیمپراتۆریەتەکەمانەوە بفڕێ بۆ ئەو سەرەکەی دیکەیەوە. ئەگەر هەموو باڵندان بێنە کۆبوونەوەکەمانەوە ئەوا رۆژێك و دوان بەش ناکەن، بۆیە دەبێ مانگێ، دوان چاوەڕوان بن تاکو ئێمەیش راوێژی خۆمان دەکەین و بڕیارێ دەدەین. ئەوسا بە (تووتی)دا وەڵامی خۆمانتان بۆ دەنێرینەوە. جا هەنووکە بگەڕێنەوە ماڵی خۆتان و باش ئاگاداری شەش شتان بکەن: مەیموونە پیرەکان لەسەر پۆپەی درەختانەوە بەرنەبنەوە. مەیموونە ساواکان هەڵنەدڕنەوە. (با) سەرتان نەپەڕێنێ. کلکەکانتان بەسەر چڵانەوە نەشکێنەوە. خۆراکتان لە دەم بەرنەبێتەوە و گەنجەکانتان ئاو نەڕژێننە دەمی پیرەکانتانەوە!".

مەیموونەکان دایانە قاقای پێکەنین و دوای ئەوەی سوپاسی گراوسیان کرد بەرەو ماڵ کەوتنەوە ڕێ.

***

وەختێ گراوس و تووتی گەیشتنە خاکی مەیموونان داوایان کرد مەیموون هەمووی کۆبکرێنەوە. لۆسانگ، پیرە مەیموون، پەیامی بە هەموو لایەکدا پەخش کرد و بە دووی گشت مەیموونەکانیدا نارد کە بەسەر تەپۆڵکانەوە،

یا لە نێو دارستانە چڕەکاندا یاخۆ لە کەناری رووبارەکاندا دەژیان. وەختێ هەموویان کۆکرانەوە، گراوس لەناوەندیاندا وێستا، باڵەکانی سێ جاران لێکدان و بەم جۆرە هاتەگۆ:

"ئەی مەیموونەکان، گوێ لەوە بگرن کە پێتانی دەڵێم: لەمێژ بوو دەمویست وەرامی ئەو پرسیارانەتان بدەمەوە کە لەم دواییەدا لێتان کردبوویەن. بەڵام وڵاتی ئێمە لە راستیدا زۆر فراوانە بۆیە نەمانتوانی زوو هەموو باڵندەکان پێکەوە گردبکەینەوە، جا هەر ئەوەندەمان پێکرا بە مانگونیوێك تەنها نیوەکیان کۆبکەینەوە. لەو پێکگەیشتنە گشتییەدا بیروڕاکانی ئێوەمان بەراستگۆیی خستە بەرچاوی باڵندەکانەوە بێ ئەوەی تاکە وشەیەکی لێ زیاد و کەم بکەینەوە. دەتوانم بڵێم هەموویان بە گەورە و بچووکیانەوە، رای خۆیانیان دەربڕی. بەڵام لەبەر ئەوەی زۆربەی کات رێك نەدەکەوتن وشە وەك گەڵای دار هەڵدەوەرین، کرۆکی سەرجەمی کێشەکە دەشێ بە باشترین شێوە لەلایەن چەند باڵندەیەکی شارەزا و لێهاتووەوە دەربڕابێ کە گوتیان: "مەیموونەکان هەمیشە لەسەر ئەو دروشمە سوورن کە دەڵێ (چۆن ژیاوین بام هەر ئاوەها بژین). دەبێ لەمەدا مەبەستیان چی بێ؟ ئەگەر مەبەستیان ئەوەیە لەسەر هەمان ڕێوشوێن بەردەوام بین کە تاکو پار پەیڕەوان لێکردن ئەوا ئەمە ویستی ئێمەیشە، چونکە بە وتەیەکی تر ئەمە واتای ئەوەیە هەرکەس لەسەر خاکی خۆیدا ہێنێتەوە. وێڕای ئەمەیش چاوبڕینە شتی خەڵکی دیکە و گەڕان بە دوای بەرژەوەندی تایبەتدا لەسەر حیسابی بەرژەوەندی خەڵکی تر‌ەوە کارێکی ناڕەوایە و هەرگیز ناشبێ. "دەربەندێکی نێوچیا بە بەفر هیچی لێنایەت، رووبارێك لە ڕێژگەی خۆیدا شەختە ئازاری پێناگەیەنێت! بەتەبایی پێکەوە ژیان وەك ڕۆژێکی هەتاوی بێ هەور وایە کە نە شەڕ و شۆڕی تێدایە و نە دوژمنکاری، بەڵکو ئاسایش بەردەوام باڵی بەسەر هەموو شتێکا دەکێشێ. جا لە نێوان ئێمەیشدا هەر ئاوەها دەبێ

بێتـو ئـەو دەسـتووره پەیـڕەو بکەیـن کـە زەمانـە بۆمانـی پەسـەند کـردووە".

"هـەر چۆنـێ بـێ، ئێـوە بەشـێوەیەکی تـر دروشـمی خۆتانتـان دەربڕیـوە، ئیمسـاڵ بـە ڕێگایەکـی نـاڕەوا و نەگونجـاو پەلتـان بـۆ هەڕێمـێ دڕێـژ کـردووە کـە هـی باڵندەکانـە. بەنێـو دەربەندێکـی چیاییـدا کـە هیـچ ڕێگەیەکـی بەسـەرەوە نەبـووە، ڕێگایەکـی تازەتـان کردۆتـەوە. بەسـەر ڕووبارێکـدا کـە هیـچ پـردی بەسـەرەوە نەبـووە، ئێـوە پردێکـی تازەتـان دروسـتکردووە. ئینجـا تەنیـا بەمەیشـەوە وازتـان نەهێنـاوە کـە ئێمەتـان ڕووبـەڕووی تاوانـی تـازە بابـەت کردۆتـەوە، بگـرە تەنانـەت سووریشـن لەسـەر ئـەوەدا کـە دەبـێ ئێمەیـش دانیـان پێـدا بێننیـن و پەیڕەویشـیان لـێ بکەیـن!

"ئێسـتێ، گـوێ لەمـە بگـرن، باڵنـدەکان هەرگیزاوهەرگیـز بـەو شـتانە رازی نابـن کـە ئێـوە داتانهێنـاون. لـە هـەر کوێـدا کـە یەکـێ ویسـت و ئـارەزووی خـۆی بـە زۆرە ملـێ بەسـەر یەکێکـی تـردا دەسـەپێنێ، ئـا لەوێـدا ڕەگ و ریشـە ژەهراوییەکانـی هەمـوو ناخۆشـی و بەدکارییـەك لـە دنیـادا خۆیـان ماتـداوە. گـوێ بگـرن، هەرگیـز هیـچ ئەنجامێکـی چـاك لـە زۆرە ملێـدا وەگیـر نەهاتـووە".

***

کەرۆیشـکی کێـوی، لـۆدان، وتـی:" ئـەی باڵنـدەکان، کێشـەی ئێـوە و مەیموونـان زۆری خایانـدووە تـا ئێسـتەیش ڕێکەوتنتـان نەبـووە. ئـەم هەڵوێسـتەیش مـن و مـام کەڵەشـێر زۆر نارەحـەت دەکا. ئەگـەر ئـەم ناتەباییـە لەنێوانتانـا هـەر بـەردەوام بـێ ئـەوا دەبێتـە هـۆی شـەڕێکی درێژخایەنـی ئەوتـۆ کـە تیایـدا هەمـوو چـوار پێکانـی دی لای مەیموونـان دەگـرن، ئەمەیـش بـۆ ئێجـگاری جیهـان وێـران دەکا. بـەڵام ئەگـەر ئێـوە لەگـەڵ مەیموونـەکان ڕێـك بکەونـەوە و ئاشـت ببنـەوە ئـەوا سـوود بـە هەمـووان دەگات. جـا وا ئێمـە هاتووین بزانیـن ئێـوە بـە چ مەرجێـك ئامـادەن لەگـەڵ مەیموونـەکان ئاشـت بنـەوە" باڵنـدەکان، دوای ڕاوێژکردنێکـی کـورت داوایـان لـە گـراوس کـرد لـە جیاتـی ئەوانـا وەرام بداتـەوە. گـراوس گوتـی:

"کەروێشکە کێوی و کەڵەشێر، ئەمەیە وەرامی ئێمە: لە کێشەی نێوان ئێمە و مەیموونەکان دا دەبێ تەنیا ئەوە روون بکرێتەوە کە کێ لەسەرەتادا بەرپرسیار بووە؟ چاکیش بزانن ئەم بەیەکا چوونە خەتای باڵندەکان نەبووە، بەڵکو سووچی مەیموونەکان بووە بەهۆی رەفتارە دوور لەبەرپرسیاریەکەیانەوە، جا دەبێ لەوان بپرسن ئاخۆ لە توانادایە ئاسایش هەبێ یا نە؟ ئەگەر ئەوان بڵێن چارەسەرییەك مومکینە ئەوسا بێگومان هیچ کامێك لە ئێمە دژی ئەوە نابین ئەو چارەسەرییە دەستبەجێ ئەنجام بدرێ. لەبەر ئەوەش نا کە ئێمە لەم مەیموونە بەسەزمانە بچکۆلانە بترسین، بەڵکو لەبەر ئەم چوار خاڵانەیە کە لە مێشکماندان: خەڵك پێویستیان بە جەنگ نییە، درەختان پێویستیان بە مۆرانە نییە، لەش پێویستی بە نەخۆشیی نییە و گیانیش پێویستی بە ئازارچێژتن نییە".

وەختێ گراوس لێ بۆوە، کەروێشك و کەڵەشێر چوونەوە لای مەیموونەکان و تکای ئەوەیان لێکردن بڕیاری خۆیان بۆ بڕاندنەوەی کێشە لە میژینەکەیان لەگەڵ باڵندەکان بدەن، هەمدیس لۆدان هاتەوە گۆ:

"مەیموونان، گەنج و پیر و ناونجێکان، ئەم قسانەمان لە گوێ بگرن! گەلی باڵندە کە بەسەر سەری ئێمەی جانەوەر و درندەو هەروەها ئەو گیانلەبەرە نێچیرانەی لە دارستاندا دەخولێنەوە، هەڵدەفڕن، بە بڕیاری چارەنووس لێرەدا ژیاون، لەو رۆژەوەی کە تێیدا هاتوونەتە دونیاوە ئێوە برادەرانە و بە ئاشتیی پێکەوە ژیاون. ناخۆشیی و شەڕوشۆڕتان نەزانیوە. تەنیا لەم دواییەدا دۆستاتی و تەباییتان نەختێك پچڕاوە، ئەمیش بەهۆی ئەم کێشەیەوە لەگەڵ باڵندەکاندا کە هیچ پێویستی نەدەکرد، جا کەڵەشێر و بەندە، لەو بڕوایە دابن کە کاتی ئەوە هاتووە کۆتایی پێ بێنن و باخۆریش دووبارە بەگەشیی لە ئاسمانێکی ساماڵ و بێگەرددا بدرەوشێتەوە. کەمێ پێش ئێستا لەگەڵ باڵندەکاندا لەسەر ئەم باسانە دەدوایین. تاکە یەکێکیان لەناودا نەبوو بڕوای وابێ ئاشت بوونەوە

لەگـەڵ ئێـوەدا کارێکـی نەشـیاو بێـت، هەنووکەیـش، بـە هەمـان راسـپاردەوە وا بـۆ لای ئێـوە هاتووین. هیوداریـن کـە ئێوەیـش بـە هەمـان شـێوە لەگەڵمانـدا دەسـازێن".

مەیموونـەکان دەمـێ بـوو دەیانویسـت هاوڕێتـی و ئاسـایش لەگـەڵ باڵندەکانـدا نـوێ بکەنـەوە، بۆیـەکا وشـەکانی کەرۆیشـك لـە ناخـەوە شـادمانی کـردن. لـە خۆشـییانا زەردەخەنـەی ئەوەنـدە دڵگـر رووبانـی داپۆشـی چـاوە چووکەکانیـان وەختابـوو بـە تـەواوی بـزر بـن! بەختیـار و بـە رەزامەندییـەوە کلکەکانیـان بـادەدان و هەڵدەسـوڕاندن و گوتیـان:

"کەڵەشـێر و لۆدانـی خۆشەویسـت مێشـکی ئێـوە لـە هـەرە زێـڕی بـێ خڵـت دروسـتترە! جـا ئێـوە بێگومـان لـە کارەکەتانـا سـەردەکەون. داری قەڵشـاو بـە کەتیـرە و ئـاردەدار خـۆی دەگرێتـەوە و کورتەکـی دڕاو بـە دەزوو دەدورێتـەوە. بـڕۆن لـەو فەرمانـی خێـرەی ناوبژیکردنتانـا وەکـو ئامۆژگارییەکانـی (براهـما) شـایانی پایـە و رێزلێنـان بـن. دەبـا بەرەکەتـی بڕیارەکانتـان وەك یـەك بەسـەر هەمووانـدا ببارێـت".

بـەدوای ئـەم وشـانەوە کەڵەشـێر و کەرۆیشـك گەڕانـەوە بـۆ لانەکانیـان تـا بـە هێمنـی نەخشـە بـۆ قەراردادێکـی ئاشـتیانە دانێـن بەدڵـی هـەردوولا بێـت. کەرۆیشـك بـاوەڕی وابـوو لـەو کێشـەیەدا (هـەق) بـەلای باڵندەکانـدا بـوو، بـەڵام بێـت و رێـگا بـە مەیموونـان نـەدەن بەلانـی کەمـەوە لەسـەر بەشـێکی خاکـی ئەوانـدا بلەوەڕێـن ئـەوا ئەمـان لـە راسـتیدا هیچیـان نابـێ لەسـەری بژیـن. ئەگـەر بێتـو مەیموونـەکان تەنهـا سـێیەکەکەی هەرێمـی باڵندەکانیـان پـێ بدرێـت ئەوکاتـە هـەچ مەترسـییەکی رێگریـی و دەسـتدرێژیی لـە نێـوان نامێنێـت، کەڵەشـێر وەڵامـی ئەمـەی دایـەوە: "دەترسـم پێشـنیازەکەت بـە دڵـی زۆرانیـان نەبـێ، ئەگـەر نەیانسـەڵماند ئـەوە پێشـنازەکەی منیـان دەخەینـە پێـش و دەڵێیـن، دەبـێ باڵنـدەکان بەسـەر خاکـی مەیموونانـدا بفڕنـەوە و مەیموونیـش بەڵینیانـداوە

ڕێگەیان لێنەگرن و لەوێدا دانەوێڵە کۆبکەنەوە. من لەم بڕوایەدام بەمە قایل دەبن. لەگەڵ ئەمەشەوە لە پێشدا تۆ بدوێ و پێشنیازەکەی خۆتیان پێشکەش بکە و منیش چاوەڕوان دەبم بزانم باڵندەکان چۆنی وەردەگرن. کەروێشک ئەم ڕێبازەی پەسەند کرد و پێکەوە چوونەوە ناو کۆمەڵی باڵندانەوە. شوێنی خۆیان لە ریزەکانی پێشەوەدا گرتوو یەکەمجار کەروێشک دوا، "ئەی هەڵۆ، هەڵۆی سمێڵدار، بازی کلک سپی، ئەی هەموو باڵندە مەزنەکانی تر، وەرن لە ریزەکانی پێشەوەدا دانیشن! باڵندە چووکترەکان، جێگای خۆتان لەناوەڕاستدا بگرن، ئێوەیش پەلەوەرە وردیلەکان لەولاو لەملادا هەڵنیشن. ئەم قسانەی ئێستێ لەگەڵ ئێوەدا دەیانکەم، وەك گازاندەی یەکێکی نزم و بێ دەسەڵاتە لە بابایەکی باڵاتر و زۆردەستتر. ئێمە دەزانین رەفتارێکی ئاواهی ئەوەندە بەڕێز نییە، بەڵام بیروڕاکان کە وەك بەفری ترۆپکی شاخە بەرزەکان پاك و بێگەردن، لەشەکانمان کە وەك ئارەموشی سپی کە لە شیردا شۆردرابێ بێخەوشن، وشەکانمان کەلە هەوێنی ماست پاکترن پاکانەمان بۆ دەکەن و دڵمان دەدەنەوە. خۆزگە گوێچکەتان ئەم وشانەیان دەبیسی، کە وەکو ئاوازی عود و تار شیرینن و کاشکێ لە مێشکی خۆتاندا بڕیارتان لەسەر دەدان! مەیموونەکان لانەکانیان لەو لێرەوارانە دان کە سروشت ئەم شاخەی پێداپۆشیون، بەڵام ناچارن بۆ خۆراك بەم باسکانەدا بگەڕێن، جا ئەگەر ئێوە ڕێگایان پێنەدەن لێرەدا بڵەوەڕێن ئەوە هیچ هۆیەکی زیندەگانییان بەدەستەوە نامێنێ. ئەڵبەتە داوای ئەوە ناکەین مەیموونەکان هەموو بەربوومی باسکەکانی چیاکە بۆخۆیان بەرن، نەخێر، تەنیا بە تەوازووەوە تکاتان لێدەکەین سێیەکەکەی پاوانەکانی خۆتانیان بدەنێ. ئەوسا ئەوان هەرگیز پێ ناهاوێنە ئەو دیو ئەو سنوورانەتانەوە کە خۆتان دەستنیشانیان دەکەن. ئێمە لەوەدا دڵنیاتان دەکەینەوە". وەختێ کەروێشک لێبووەوە، باڵندەکان هەمدیس بۆ راوێژ گردبوونەوە و بە هەموو بارێکیدا بیروڕایان ئاڵوگۆڕ کرد.

لە ئەنجامدا بانگی قەڵەڕەش کرا قسە بکات "گوێ بگرن، گەمژەینە، بزانن چیتان پێدەڵێم! راستە راکانتان بێ خەوشن، بەڵام قسەکانتان دەتانەوێ رای ئێمە بزانن؟ هەر تەیرێکی لێرەدا کۆبوونەتەوە و هەر بوونەوەرێکی سەر لەشت دەربکا، باش دەزانێ ئێوە پێشنیاز دەکەن ئێمە سێیەکەکی عەردی خۆمان بدەینە مەیموونەکان. باشە ئەمە چیترە ئەوە نەبێ خاکی بااڵندان بدزیت کە لەسەر هەقن و بیدەیتە مەیموونان کە ناهەقن!؟

"ئەمە مانای ئەوەیە دەست لە پشتی ڕێگران بدەیت بۆ ڕێگرتن کردن، یاخۆ گورگی دەستگیرکراو بەڕەڵاکەی بڕوات، ها؟ بێگومان بیرتان لە ئاشتبوونەوەیەکی زۆر نایاب کردۆتەوە! بەڵام نەکەن ئەم جۆرە مەرجانە بەسەر ئێمەدا بسەپێنن! گومانی تێدا نییە، کار باڕێکی جودای دەبوو ئەگەر ئێمە ناچار بوایەن، بیر لە فرۆشتنی بەشێکی وڵاتی خۆمان بکەینەوە. ئەوسا پێویستمان تەنها بەوە دەبوو بزانین مەیموونەکان ئامادەی چ نرخێك بوون بیدەن!

لەم خاڵەدا، کەڵەشێر پێشنیازەکەی خۆی خستەڕوو: "بااڵندەکان، هاوڕێ تووکنەکان! ئەگەر ڕووبەڕووی کاروباری مەزن بینەوە، یا هی بچووك هەمیشە پێویستە گوێ لە بیروڕای گشت قسەکەرێك بگرین، چونکە زۆر زەحمەتە بتوانین لە تەنیا کەسێکەوە مەبەستی هەمووان تێبگەین. جا دەبێ قسە لەسەرەتاوە تا کۆتایی ببیسرێن و بایەخی زۆر و تایبەتیان پێ بدرێت. چونکە زۆر دوورە لە تەنیا تیلمە و پارچۆکانەوە شتێکی دروست و تەواو بێتە کایەوە! ئێوە ئەگەر بە کردەوە بە دۆڵێکی ناوشاخاندا گوزەر نەکەن ناتوانن بەراستیی درێژییەکەی دیاری کەن و تاکو بەناو ڕووبارێکدا نەکەون قوڵاییەکەیتان بۆ ئاشکرا ناکرێت. جا ئێمە تەنها ئەو کاتە تێدەگەین مەسەلەیەك راستە یا نە، کە دەگەینە کۆتاییەکەیەوە ئێمەش وەختێ داوامان لێتانکرد بەشێك لە خاکی خۆتان بدەن بە مەیموونەکانا هەرگیز هیچ نیازێکمان نەبوو زیانتان

پێ بگەیەنین، بەڵکو ئەوە تەنیا نیوەی یەکەمی پێشنیازەکەمان بوو. ئێستێ گوێ بۆ نیوەکەی تریش هەڵخەن:

"ئێوە خۆتان دەڵێن دەبێ مەیموونەکان نرخێکی باش بۆ خاکەکەتانا بدەن، بەڵێ پێویستە ئێوە کرێیەکی زۆر چاك وەربگرن، دەشێ بپرسن "چەند؟" باشە لەنێو جەنگەڵستانی مەیموونەکانیشدا بێ ئەژمار لانەی باڵندان هەن، ئەو لانانە لەمەو بەر و ئێستایش هەر لەوێدان. ئێمە لێتان دەپرسین "ئایا جەنگەڵستان لە راستیدا ئی مەیموونەکان نییە؟" خۆ ئەگەر هی ئەوان بێت ئەوە لێتان دەپرسین "ئاخۆ ئێوە چیتان بەوان داوە لە جیاتی ئەوەوە تا ئێستێ تەحەمولی هێلانەکانی ئێوەیان لە خاکی خۆیاندا کردووە؟ ئایا ئێوە ئامادەن لەمەوپاش شتێکیان بدەنێ؟ جا ئەگەر نیازی هیچتان نییە بیاندەنێ کەواتە بۆچی بیر لەوە ناکەنەوە هێلانەکانتان لەوێ بگوێزنەوە! شتێکی ئاشکرایە چونکە هیچ کوێیەکی ترتان نییە بۆی بڕۆن. بۆیەکا دەبێ هەروەکو جاران لەوێدا بژین.

"ئێستا مەیموونەکان لە شوێنی خۆتان دانێن و خۆیشتان لە شوێنی ئەوانا. ئەو حەلە ئەگەر بەمشێوەیە سەیری مەسەلەکە بکەن، بە ئاسانی تێدەگەن چی راستە و چ چەوتە. بەڵام ئەگەر تەنها لەیەك رووبەوە سەیری مەسەلەیەك بکرێت ئەوا ئەوەندە گەمژەییە هەروەکو گامێشێکی کوێر بەرەو پاوانان لێخوڕیت ئاوایە!".

***

تێبینی: هەرچەندە لە دەقە بڵاوکراوەکەیدا بە ئینگلیزی، تا ئێرە نووسراوە و باسی ئەنجامەکەی نەکردووە، بەڵام هەروەکو لە پێشەکییەکەیدا دەردەکەوێت، دیارە باڵندەکان بەو پێشنیازە قایل بوون و کێشەکە بەمشێوەیە لە نێوانیاندا چارەسەر کراوە (وەرگێڕ).

لە گۆڤاری (New orient)ی چیکۆسلۆفاکی بە زمانی ئینگلیزی ژمارە "٦" ساڵی ١٩٦٢ (١٩٦٢/٦) وەرگێڕدراوە و ئامادە کراوە.

ئەستێرە کە

نووسەر: ئێچ جی وێلز

وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە: مەجید ئاسنگەر

(یەکێک لە خەیاڵە زانستییە هەمیشە زیندووەکانی (ئێچ- جی. وێڵز) ئاخۆ چی روودەدات ئەگەر ئەستێرەیەکی بەڕەللابووو بێتە نێو کۆمەڵەی خۆری ئێمەوە.)

کەم کەس، لەوانەی راهێنانێکی ئەوتۆیان لە زانستدا نییە. دەتوانن دەرك بە گۆشەگێرییە بێ ئەندازەکەی (کۆمەڵەی خۆر) بکەن. رۆژ بە ئەستێرە گەڕۆکە بچووکەکانیەوە، بەو گەردیلانەوە کە بە دەوریدا دەسووڕێنەوە. بەو نەیزەك و شەهابە هێجگار وردیلانەیەوە: لە بۆشاییەکی ئەمەندە فراوانی بێ ئەندازەدا مەلە دەکات کە خەیاڵ هەرگیز پەی پێ نابات. لە پشت مەداری (نیتپۆن)دا بۆشاییە. نە گەرمی و رووناکی تێدایە و نە دەنگیش. بۆ ماوەی

بیست ملیۆن جار ملیۆن میل بۆشاییەکی بەتاڵە ئەوەیش کەمترین ماوەیە کە دابنرێت بەر لەگەیشتن بە هەرە نزیکترین ئەستێرەیەك و سا بێجگە لەژمارەیەکی کەم لە نەیزەك و شەهاب کە قەوارەیان نەختێ لە باریکترین گڕەوە ئەستوورترە هیچ ماددەیەك هەرگیز بەم کەنداوی بۆشاییەوەدا تێنەپەڕیوە. هەتاکو لە سەدەی بیستەمدا گەرۆکێکی نەناسراوی عەنتیکە بەدەرکەوت کە بریتی بوو لە تەنێکی هێجگار زەبەلاح و بێ خەبەردان زۆر بەتیژی لە نهێنی ڕەشایی ئاسمانەوە بەرەو ڕووناکی خۆر تەکانی دەدا. ڕۆژی دووەم بەهەر ئامێرێکی چاك بە ڕوونی دەبینراو لە ماوەیەکی کەمدا وای لێهات بە دووربینێکی ئاساییەوە ببینرێت. لەڕۆژی سێهەمدا خوێنەرانی ڕۆژنامە بۆ یەکەمجار لە گرنگی ئەم دیاردەیەوە ئاگادار کرانەوە.

ڕۆژنامەیەکی لەندەنی بیرۆڕای دۆچین (Duchaine) ی زانای بڵاوکردەوە کە ئەم ئەستێرە بیانییە نوێیە دەشێ لەگەڵ (نیپتۆن)دا خۆیان لەیەك بدەن. بەم چەشنە لە زۆربەی پێتەختەکانی دونیادا خەڵك چاوەڕوانی ڕووداوی دیاردەیەك بوون لە ئاسماندا.

ئەو شەوە هەزاران کەس چاویان بە ئاسمانەوە ڕووابوو، بەڵام ئەستێرە ئاشناو گۆڕینەکانیان ببینن: وەك هەمیشە و بێ هیچ گۆڕانێك.. بەڵام لەبەرەبەیانەدا ئەو تاقمانەی زوو چوبوونە بازاڕەکانەوە (شتە)کەیان بینی. ئەستێرەیەکی گەورەی سپی باو لەناکاودا بە ئاسمانی خۆردا پەیدابوو، سەعاتێکیش بوو ڕۆژبوو بۆوە ئەم هێشتا هەر دەدەرەوشایەوە. سپی و گەورە، وەك خەپلەیەکی چووکەڵەی بازنەیی دیار و بریسقەدار. لە سەدان ڕوانگەی ئەستێرەشوناسییەوە پەشێوی و واق وڕمان پەنگیان خواردبۆوە. لە کاتێکدا تەنە دووڕە دەستەکە بە هەڵەداوان ڕووەو (نیپتۆن) هەڵمەتی دەبرد پەلەپەل بوو بۆ کۆکردنەوەی ئامرازی فۆتۆگرافی و سپێکترۆسکۆبەکان بۆ تۆمارکردنی ئەم دیمەنە سەرسوڕهێنەرەوە. وێرانبوونی جیهانێك! چونکە

بەراستی جیهانێک بوو، خوشک ئەستێرەیەکی خۆمان بێگومان کە ئاوا لەناکاودا رووبەڕووی مەرگەساتێکی گڕاوی بووبووە.

(نیپتۆن) راستەوخۆ پانەوپان لەلایەن ئەستێرە نەناسراوەکەی ئەودیو بۆشاییەوە لێدراو گەرمی لێکدانەکە دوو ئەستێرە رەقەکانی گۆڕین بۆ گڵپەیەکی گەرمی هێجگار ناقۆڵاوە. ئەو رۆژە دوو کاتژمێر پێش بەیان ئەستێرە زلە سپی باوەکە بە دەوری جیهاندا رۆیشت و تەنیا ئەو کاتە ونبوو کە لە رۆاوادا نقومبوو بوو خۆر لە ئاسماندا بەرز بۆوە. دووەمجار کە هاتەوە سەر ئەوروپاوە، لەگشت شوێنێکیدا کۆمەڵانی تەماشاکەران بەسەر هەڵدێری گرد و تەپۆلکانەوە، بەسەربانانەوە، لەدەشت و دەوراندا، بێداربوون: چاویان بڕیبووە خۆرهەڵات و چاوەڕوانی هەڵهاتنی ئەستێرە زلە تازەکە بوون کە هەڵهات شەوقێکی سپی لە پێشەوەیە هەروەک گڕێکی ئاگری سپی. سەرتاپای دونیای رۆشن کردەوە. ئەوانەی شەوی پێش نزیکبوونەوەکەیان دی بوو کە چاویان پێکەوتەوە هاواریان لێهەڵسا و قیژاندیان: "ئێستێ گەورەترە و بە شەوق تریشە! کەچی لە نۆرینگە تاریکەکاندا زانا ئێشک چییەکان هەناسەیان لەخۆبڕیبوو بەحەپەساوییەوە خێسەیان لێک دەکرد و دەیانگوت: "نزیکتر بۆتەوە و نزیکتر!" چرکە چرکی تەلگراف ئەم وشەیەی قۆستەوە و بە نێو تەلەکانی تەلەفۆندا لەرزییەوە و لە هەزار شاردا نووسەران پەنجەیان گەیاندە چاپەوە. "نزیکترە". پیاوان کە لە هەزاران شوێندا گفتوگۆیان دەکرد لەناکاو بڕیارێکی ئەندێشەییاندا بەسەر وشکانەوە، ئەو رۆژەیش وەک براکەی بەرایی چووە سەر و لەگەڵ دوا پاسەوانانی تاریکایی تەماویدا ئەستێرە بیانییەکە هەمدیسان بەرز بۆوە. ئەمجارەیان هێندە گەش بوو کە مانگی چواردە لە ئاستیدا دەتگوت تەنیا شەبەحێکی کاڵی خۆیەتی و هیچی تر.

هەموو سووچێکی جیهان ئەو شەوگارە بێداربوو زەنگ لە ملیۆنەها قوللەی کلیساکاندا بە گوێیی خەڵکیاندا دەدا کە چیتر تاوان نەکەن بەڵکو

لـە کلێسـاکانا بـۆ نوێژکۆببنـەوە و بپارێنـەوە. شـەقام و خانـوو هەمـووی رووناك بـوون ئاوکۆکانـی کەشـتییەکان دەدرەوشـانەوە، هـەر چ رێگاوبانـێ کـە بـەرەو بەرزاییـەکان هەڵکشـابوون بـە درێژایـی شـەوگارە مۆنجەیـان دەهـات لـە خەڵکـدا. لەسـەرجەمی دەریاکانیشـدا پاپـۆڕە پڕاوپـڕ لـە خەڵکـەکان رووە و ئۆقیانـووس و بـەرەو باکـوور ئامـادەی هەڵاتـن بـوون. ئەمەیـش چونکـە پێشـەکی ئاگادارییەکـی پسـپۆرێکی ماتماتیکـزان لەسـەرتاپای جیهانـدا بەبرووسـکە راگەیاندرابـوو، ئەسـتێرە تازەکـە و (نیپتـۆن) بەدەسـت لەملانێیەکـی ئاگرینـەوە زۆر بـە تـەوژم و راسـتەوخۆ رووە و خـۆر تەکانیـان دەدا.

لەهـەر چرکەیەکـدا ئـەم تۆپەڵـە گڵپـە دارە سـەد میلـی دەبـڕی و لەهـەر چرکەیەکیشـدا تەوژمـە تۆقێنەرەکـەی زیاتـر دەبـوو. ئێسـتێ کـەوا بەئاسـمانەوە دەفـڕی دەبـوو سـەد ملیـۆن میـل لـە زەمیـن دوور بکەوتایەتـەوە. بـەڵام لـە نزیـك رێـڕەوە دیاریکراوەکەیـەوە ئەسـتێرە بـە هێزەکـەی (جووپیتـەر) موشـتەری و مانگەکانـی زۆر خێـرا دەسـووڕانەوە سـەربەرزانە و لەسـەرەخۆ بـەدەوری رۆژدا دەخولانـەوە.

هـەر چاوتروکانێـك هێنـدێ راکێشـانی نێـوان ئەسـتێرە ئاگراوییەکـە و هێـزە هـەرە مەزنەکـەی ئەسـتێرەکانی تـر زیاتـر پـەرەی دەسـەند. باشـە ئـەدی ئەنجامـی ئـەو راکێـش راکێشـە؟ چارنییـە (جووپیتـەر) لـە خولگـەی خۆیـدا دەترازێنرێـت و دەخرێتـە سـەر رێڕەوێکـی هێلکەییـەوە، ئەسـتێرە ئاگراوییەکـەش کـە لـە ئەنجامـی ئـەو راکێشـانە رێـرەوی تەکانـە بـەرەو خوارەکـەی لـێ دەگۆڕدرێـت، رێڕەوێکـی لار بۆخـۆی دەگرێتـە بـەر و لەوانەیشـە لەگـەڵ زەمینـی ئێمـەدا خۆیـان لەیـەك بـدەن و بێگومـان زۆر لـە نزیکیـەوە تێپەڕێـت.

”بوومەلـەرزە سـەرهەڵدان و تەقینـەوەی بۆرکانـەکان، گێژەلووکـە و گـەردا، لافـاو تۆفـان، بەرزبوونەوەیەکـی بەردەوامـی پلـەی گەرمیـی بـۆ نازانـم چ سـنووریك ئـە ئـاوا پرۆفیسـۆرە ماتماتیـك زانەکـە پێشـبینی کردبـوو.

بەڵام ناشێ تۆ وای دابنێیت کە سەراپای دونیا بە هۆی ئەستێرەکەوە ترسە تۆقێنەرەکەیان لێنیشتبوو. نەخێر لە دە بەشان نۆ بەشیان هەر بەکار و فەرمانی ئاسایی خۆیانەوە خەریك بوون. رۆژنامەکان سووربوون لەسەر دەرزیەکەی سااڵی یەك هەزار چونکە ئەوسایش خەڵکەکە پێشبینی کۆتاییەکەیان کردبوو. ئەستێرەکە تەنیا غاز بوو، ئەستێرەیەکی کلکدار لەوانەیش بوو نەتوانێ خۆی لە زەوی بدات، لەوەوپێش هەرگیز شتێکی ئە ئاوا رووی نەدابوو، هەستی دروست لە هەموو شوێنێکدا پتەو و چەسپاو و گاڵتەی بەوانەیشەوە دەهات کە تۆقی بوون و بگرە نەختێکیش حەزی دەکرد ئازاریان بدات.

ئەو شەوە لە حەوت و چارەکێکدا بەکاتی (گرنیچ) ئەستێرەکە دەگاتە نزیکترین شوێن لە "جووپتەر"وە ئەوسا جیهان چاوی بە چارەنووسی شتەکان دەکەوێ و دەبینێ چ شێوەیەك وەردەگرن، بەڵام لێرە بەدواوە قاقای پێکەنین و ئێستا ئەستێرەکە گەورە بوو، سەعات بە سەعات و بە بەردەواميیەکی ترسناکەوە تا دەهات زلتر و گەشتر دەبوو تا وای لێهات شەوەکەی گۆڕی بە رۆژی رووناك. شەوی پاشتر بەسەر (ئەمەریکا)دا هەڵات بە قەبارەیەکی نزیك لەهی مانگەوە، بەڵام هیجگار گەرم، بەجۆرێ هەرچی سەیری بکردایە رەشایی لە چاویدا نەدەهێشت. هەناسەبایەکی زۆر گەرم هەڵیکرد و تا دەهات تەوژمی دەسەند. بەسەر (ڤەرجینیا) و (بەرازیل لە خواروی دۆڵی (سانت لۆرانس)دا ئەستێرەکە بەنێو ڕەوە هەوری دووکەڵاوی و بە گرمەگرمی هەورە تریشقە و بروسکەداری تیژ ڕەودا سەرەتاتکێی دەکرد و بروسکەی ڕەنگ بنەوشەیی ناوە ناوە دونیای دادەگیرساند و دەکوژایەوە و ئینجا دایکردە تەرزیەکەوە هەرگیزاوهەرگیز وێنەی نەبینرابوو (لە مانیتوبا) دا بەفر توایەوە و لافاوی وێرانکار گشت لایەکی گرتەوە. لەسەر هەموو شاخەکانی بان زەویدا بەفر و سەهۆڵبەندان کەوتنە توانەوە. سەرجەم

رووبارەکانی شۆینە بەرزەکان کۆلاو کۆڵ پڕ و بە لرفە لرف هەڵسابوون و درەخت و لاشەهای گیانلەبەر و ئادەمیزادیان لوول و راپێچەك دەدا، زێیەکان تا دەهات لەنێو پرشنگە ترسناکەکەوە زیاتر هەڵدەستان و بە نەرمی بەسەر لێوارەکانیاندا دەپڕژان بە شۆین دانیشتووانی دۆڵەکانیانەوە کە ئێستێ هەڵدەهاتن، بە درێژی کەناری (ئەرجەنتین) و سەرووی (ئەتلەنتیکی باشورو) یشەوە خێراوەکان هێندە بەرزبووبوونەوە کە ئەوەندەی بەبیری ئادەمیزاد بێت شتی ئە ئاوا هەرگیز رووی نەداوە، گەردلوولەکانیشی دەیان میل ئاوەکانیان بۆ سەر ویشکانی رادەپێچین و چەندان شاریان بە تەواوی لەئاو نقووم دەکرد. ئەوەندە گەرمایی شەوەکە تینی سەندبوو هەڵهاتنی خۆر لە ئاستیدا وەکو هاتنی سێبەرێ وابوو بوومەلەرزە دەستی پێکرد.

لەخواروو (ئەمەریکا)دا لە بازنەی تەوەری باشوورەوە تا دەگاتە (کیپ هۆرن) گرد و تەپۆلکە هەرەسیان دەهێنا، زەوی دەقڵەشییەوە، خانووبەرە و دار و دیوار سەراپا رۆدەهاتن و کاول دەبوون.

بەمشێوەیە ئەستێرەکە، بەخۆ و بە مانگی رەنگ کاڵی نێو پێخەفی بیماردا، بەسەر (پاسیفیك) گوزەری کرد و گەردلوو بروسکاوی بەدوای خۆیدا هەڵدەکرد و شەپۆلە هەمیشە پەرەسەندووەکان خێراوەکان کە بە شۆنیدا لووشەلووشیان بوو کەفوکۆڵیان دەکرد و دوورگە بە دوای دوورگەیان دەکرد بە ژێرەوە و لە مەردوم پاکیان دەکردنەوە لە ئەنجامدا بە شەوقێکی چاو کوێرکەرانەوە بە هەناسەیەکی تەنورییەوە دیوارێك ئاوی پەنجا پێ بەرز وەك برسی و هەڵپەهەڵپ بەسەر دەشتاییەکانی (چین)دا بەرەو ناوەوە هەڵمەتی برد.

بۆ ماوەیەك ئەستێرەکە ئێستێ گەرمتر و زلتر و روناکتر لەخۆر لەساتی هەرە بەهێزیدا، بەشەوقێکی بێ بەزەییانەوە ولاتە پان و بەرینە پڕ لە خەڵکەکەی رۆشن کردەوە، شاروگوندەکان بە پەرەستگاو داروەدرختەکانیانەوە،

بـە رێگەوبانـەکان و کێڵگـە فـراوان داچێـنراوەکان و هەروەهـا ملیۆنەهـا خەڵکـی بێخـەو کـە لـە ترسـێکی ئومێدبـڕدا چاویـان بـە ئاسـمانە هێجـگار بەشـەوقەکەوە رووابـوو، ئەوسـایش نـزم و لـە زیادبوونـدا. هـاژەی سـێڵاوان دەهـات. بـاری ملیۆنەهـا پیـاو ئـەوێ شـەوێ بـەم جـۆرە بـوو، هەڵاتێنـك بـوو دەسـت و قاچـەکان لـە گەرمانـا قـورس و سسـت، هەناسـە سـواروو تەنگـە لافاویـش وەك دیـواری خێـراو سـپی بـە دوویانـەوە، لەپاشانیشـدا مـەرگ. وڵاتـی (چیـن) بـە مەشـخەڵێکی سـپی و گڵپـەدار داگیرسـابوو، کەچـی بەسـەر (ژاپـۆن) و (جـاوە) و سـەرجەمی دوورگەکانـی رۆژهەڵاتـی (ئەفەریقـا)وە ئەسـتێرە مەزنەکـە تۆپەڵـە ئاگرێکـی سـووروکاڵ بـوو لەبـەر ئـەو هەڵـم و دووکـەڵ و مشـکییەوە کـە بۆرکانـەکان هەڵیـان دەدانـە دەرەوە بـۆ پێشـوازی کردنـی هاتنەکەیـەوە سـەراپای زەمیـن کەوتـە هەژانـەوە و شریـق و هـۆڕەوە هـەر زوو بەفـرە دێرینەکـەی (تیبیـت و هیمالیـا) کەوتـە توانـەوە و بـە لێشـاو بەنێـو ملیۆنەهـا کەنـداوان دا کـە تـا دەهـات قووڵـتر دەبوونـەوە، بەسـەر دەشـتاییەکانی (بۆرمـا) و (هیندوسـتان)دا دەڕژانـە خـوارەوە سـەرە تێـك قژاوەکانـی جەنگـەڵ و دارسـتانە چڕەکانـی (هینـد) لـە هـەزار شـوێندا گڕیـان گرتبـوو. لـە ژێـر ئـاوە تێژڕەوەکانـدا بـە دەوری قـەدی درەختەکانـەوە زۆرەهـا شـتی رەش هەبـوون کـە تـا ئێسـتا بـە سسـتی کۆششـیان دەکـرد و گـڕ وەك خوێـن سـوور هەڵگەڕاوەکانـی ئاگریـان دەبریسـکاندەوە، کۆمەڵانـی ئافـرەت و پیـاوی شـپرزە بـە رێچکـەی رووبارەکانـدا سـەرەوخوار هەڵدەهاتـن، بـۆ تەنیـا دوا هیواکـەی ئادەمیـزاد دەریـای پـان و بەریـن!

ئەسـتێرەکە تـا دەهـات زلـتر دەبـوو، گەرمـتر و بڵێسـتەدارتر، خێراییەکەشـی ئێسـتێ تۆقێنـەر بـوو.

گەردەلوولـی هەڵـم لـەو شـەپۆلە رەشـانەوە هەڵدەسـتا کـە بـێ پسـانەوە و زۆر بـە گـوڕ شـاڵاویان دەهێنـا و لەگـەڵ ئـەو پاپۆرانـەدا کـە گـەردا و یـاری پێدەکـردن دەبـوون بـە خـاڵ بەسـەر رووی دەریـاوە. تێکـڕای دەشـتاییەکانی

(هینـد) ئـەو شـەوە بوونـە بیابانێکـی تەنـکاوی بریسـقەدار. پەرسـتگا و کۆشـك و تـەلارەکان و گـرد و تەپۆلکـەکان کـە لـە خەڵکـدا رەش داگەڕابـوون تیایـدا بـەرز دەچوونـەوە. هەمـوو منارەیـەك، وەکـو هێشـوو، تۆپـەڵ خەڵکیـان تێـوە ئاڵابـوون، ئـەو خەڵکـەی چونکـە گەرمـا و تـرس چۆکیـان پێدادابـوون یـەك بـەدوای یەکـدا بـۆ نـاو ئـاوە لێڵەکـە خلـۆر دەبوونـەوە.

لەوکاتـەدا (موعجیزەیـەك) رووێـدا، لەنـاکاو، کاتـێ ئەسـتێرەکە بەسـەر (هینـد) ەوە هەڵواسرابـوو، سـێبەری باڵـی بەسـەر ئـەو کـوورەی بـێ ئومێدییـەدا هەڵکێشـا. ئینجـا هەناسـەی کزەبایەکـی فێنـك هاتـوو ئەوجـا لـە هـەوا سـاردەوەبووەکەوە رەوە هـەور گردبوونـەوە و پیـاوان بـە نیمچـە کوێرییەکـەوە چاویـان بڕیبـووە ئەسـتێرەکە و روانیـان وا پەیکەرێکـی رەش بەسـەر رووناکییەکـەدا دەکشـا، کۆمەڵـێ ئـەوە مانـگ بـوو هاتبـووە ناوەنـد ئەسـتێرەکە و زەمینـەوە. تەنانـەت کـە پیـاوان لـەم سـاتەی حەسـانەوەدا لەبـەر خـوادا دەپاڕانـەوە، لەخۆرهەڵاتـدا، بـە تەوژمێکـی سـەمەرە و هـۆ نەزانـراوەوە رۆژ دەرپـەڕی. ئینجـا ئەسـتێرەکە و رۆژ و مانـگ سـێ قۆڵـی بەیەکـەوە بـە ئاسـماندا تیـژ تێپەڕیـن. جـا ئێسـتێ بـۆ چاودێـرە ئەوروپییـەکان ئاوابـوو، ئەسـتێرە و خـۆر لەیـەك نزیـك و بەسـەریەکەوە هەڵهاتـن و سـەرەورۆیانە بـەرەو بۆشـاییەك تێیـان تەقانـد.

ئینجـا نەختـێ هێواشـتر و لـە دواییـدا پشـوویەکیان دا ئەسـتێرە و خـۆر یەکیـان گرتـوو بـوون بەیـەك مەشـخەڵی گـڕ لـە چەقـی ئاسـماندا. چیـتر مانـگ بـەری ئەسـتێرەکەی نەگـرت و بگـرە خۆشـی لەنێـو رووناکییـەوە بـە شـەوقەکەی ئاسـماندا هـەر لـە چاویشـا ونبـوو، جـا هەرچەنـد ئەوانـەی تـا ئەوکاتـە لـە ژیانـدا مابـوون زۆربـەی کات خۆیانیـان لـێ گێـل کردبـوو گەوجانـە و بـێ بـاك تێوەیـان دەڕوانـی.. بـەڵام هێشـتاش پیـاوی وا هەبـوون لـە مانـای ئـەم نیشـانانەوە تێبگـەن، ئەسـتێرەکە و زەمیـن گەیشـتبوونە ئەوپـەڕی نزیکیانـەوە، یـەك بـە دەوری یەکـدا سـووڕابوونەوە و ئەسـتێرەکە رەت بوبـوو، ئێسـتاکێ لـەدوا قۆناخـی گەشـتە

بـێ جلّەوەکەیـدا خێراتـر و بەگوڕتـر، کەوتبـووە پاشەکشـە.. سـەرەوخوار بـۆ نێـو رۆژەوە!

لەپـاش ئـەوەدا هـەوران گردبوونـەوە، هـەورە تریشـقە و بروسـکە چارشـێوێکیان بـە دەوری گێتیـدا تەنـی، لەسـەرتاپای زەویـدا رەهێڵـەو شەسـتە بارانێکـی ئەوتـۆ دایکـرد مـرۆڤ لـەوە پێـش هەرگیـز نەدیبـوو. لـەو شـوێنانەدا کـە بوڕکانـەکان روو بـەڕووی خێوەتـی هـەورەوە لـە پـڕ سـوور هەڵدەگیرسـان لێشـاوی قـوڕ و لیتـە چۆراوگەیـان تیـادا دەبەسـت. لەگشـت لایەکـەوە ئـاوەکان هەڵسـابوون و خـۆر بەسـەر وشـکانییەکاندا رادەبـوردن و شـوێنەواری وێرانـەی لیتـە و قوڕاوییـان جێدەهێـڵا. زەویـش وەکـو لێواریکـی نوقمـی گـەردا پـڕی بوبـوو لـەو هەمـوو شـتانەوە کـە سـەر ئاوکەوتبـوون لەتـەك لاشـەی بـێ گیانـی ئادەمیـزاد و جانەوەرانـەوە ئـەو رۆژانەیـش کـە بـە دوای ئەسـتێرەکە و گەرمابیەکـەدا هاتـن رۆژگاری تاریکـی بـوون بـۆ مـاوەی چەنـدان حەفتـە و هەیڤـەوە بوولـەرزە هـەر بـەردەوام بـوون.

بـەڵام ئەسـتێرەکە گـوزەری کردبـوو، مرۆڤیـش کـە برسـیەتی وزەی لەبـەردا بڕیبـوو زۆر لەسـەرخۆ زاتـی وەبـەر دەهاتـەوە، وردە وردە خشـینەوە، بـەرەو شـارە کاول بووەکانیـان و ئامبـاری دانەوێڵـەی بـن قـوڕ و لیتـە کەوتـوەکان و بـاخ و کێڵگـە لەئـاودا خنکاوەکانیانـەوە ئـەو ژمـارە کەشـتیانەش کـە لـە چنـگ گـەردەوەکان دا رزگاریـان بووبـوو. بـە تێکشـکاوی وەك گێـژ زۆر گـران و بـە ترسـەوە بەتاقـی کردنـەوە و پێوانـی قوولّـی لـە دەریـاوە. بەنێـو تەنـکاوە تازەکانـدا هاتنـەوە، کـە سـەردەمێك بەنـدەری ئاشـنا و ناسراوبـوون ئەوجـا کـە گـەردەوەکان رەوینـەوە و مـرۆڤ بـۆی دەرکـەوت کـە لـە هەمـوو شـوێنێکدا رۆژگار درێژتـر بـوون لەجـاران و خـۆر زلـتر و مانـگ کـە تەنیـا بەقـەد سـێیەکی قـەوارەی پێشـووی لێهاتبـۆوە، ئێسـتێ لـە نێـوان نوێبونەوەیـەك و نوێبوونەوەیەکـی تریـدا هەشـتا رۆژی رەبەقـی دەخایانـد. ئەستێرەناسـانی تایبـەت لـە (مەریخـەوە) ئـەم رووداوانـە بـە

قوولّی و لە ناخڕا سەرنجیانی راکێشابوون. "ئەگەر سەرنج بدەینە بارستایی و پلەی گەرمی ئەو موشەکەوە کە بەنێو (کۆمەڵەی خۆری)ی ئێمەدا بۆناو رۆژ تەقێنرابوو، یەکێکیان نووسی: "شتێکی سەرسوڕهێنەرە زەوی کە زۆر بە زەحمەت لە پێکانی موشەکەوە رزگاری بووبوو، ئەم زیانە کەمەی لێکەوتەوە؟

گشت نیشانە جیاکەرەوە ناسراوەکانی کێشوەرەکان و بارستایی دەریاکان وەکو خۆیان ماونەتەوە.

لە راستیدا تەنیا جیاوازییەك وا پێدەچێ کەم بوون و پووکانەوەی رەنگ سپی هەڵگەڕان بێت (کەوا دانراوە ئاوی بەستەڵەك بێ) لە دەوری هەر دوو تەوەرەکاندا، "ئەمەیش تەنیا ئەوە دەگەیەنێ کە گەورەترین کارەساتێکی ئادەمیزاد بۆی هەیە چەند چووکەڵە بێتە بەرچاو لەدەوری چەند ملیۆن میلێکەوە).

سەرچاوە:

the readers digest volume 37 October 1958 P.P 173- 180

گۆڤاری (کاروان) ژمارە ١٢ی ئەیلوولی ١٩٨٣

کلکە سەگ

عەزیز نەسین
مەجید ئاسنگەر: لە ئینگلیزیەوە وەریگێڕاوە

(بەزمەسات) ڕەگ و ریشەیەکی دوورودرێژی لە وێژە و هونەری میللی تورکیدا هەیە. کلاسیکییە کۆنەکان و تەنانەت شاعیر و نووسەرە نوێخوازەکانی ئەم دواییەش هەوەسیان بە گەشە و بڕەوپێدانیدا هاتووە. ئەدەبی بەزمەسات (نەك هەر لە لایەن (seyhi) یەوە کەلە ساڵی ١٤٢٠ هاتۆتە دونیاوە، و زۆران کلاسیکی تریشەوە بەکار هێناوە، بگرە لەلایەن (عمر سیف الدین)یشەوە (١٨٨٤-١٩٢٠) کە یەکێکە لە ڕۆمان نووسە هەرە ناسراوەکان بەکارهاتووە. عەزیز نەسین تەواوکەری ڕێبازی بەزمەساتە لە وێژەو هونەری میللی تورکیدا. ئەم لە ئەستەمبوۆل لەدایك بووە. ساڵی ١٩٣٥ قوتابخانەی سوپایی و ساڵی ١٩٣٧ ئەکادیمیەی سەربازی تەواو کردووە و قوتابخانەی سەربازیی

تەکنیکیشی لە ١٩٣٩دا لە ساڵی ١٩٤٤ دەستی بە بڵاوکردنەوەی یەکەمین وتارەکانی کرد لە گۆڤاری (بەدی گون)دا لە ١٩٤٥ دا گوێزایەوە رۆژنامەی تان (tan) و چەندەها سکێش و راپۆرتی بۆ دەنارد. لە ١٩٤٦دا گۆڤارێکی گاڵتەجارِیی بەناوی (مارکۆپاشا)ەوە دەرکرد و لە ١٩٥١دا بووە خاوەنی نامەخانەیەکی تایبەتی خۆیەوە. لە ١٩٥٢وەك وێنەگر بۆ (بای ئۆگلو) beyoglu ئیشی کرد و لە ١٩٥٣ بۆتە پەیامنێرێکی بەردەوامی گۆڤارە گاڵتەجارِییەکانی akbada و dolmus. ئێستاش ئەندامێکە لە دەستەی نووسەرانی رۆژنامەی Aksam دا.

لە ماوە کورتەکەی کاری ئەفراندن (داهێنان)یدا ٣٤ کتێبی نووسی: زۆربەیان چیرۆکی گاڵتەجارِیی و سەتیرن. لەمانەدا چواریان رۆمان و دوو کۆمیدیان. عەزیز نەسین شۆڕەسوارێکی بێ هاوتای ئەدەبی گاڵتەوگەپی تورکییە بەهەموو سیفەتە تایبەتییەکانەوە. هەربەمەشەوە دابین نابێ کە هەستی بەزم و پێکەنینی خوێنەرانی بوروژێنێ و بەس، بەڵکو هانیان دەدات بیربکەنەوە. هەروەها بە چاوێکی زۆر تیژ و وردبینەوە هەموو شتێ لە ژیانی میللەتەکەیدا دەبینێ و ئازایانە و بێ ترس لەبارەیانەوە دەنووسێ، بۆ ئەمەیش چەندان جار زیندانی کراوە. عەزیز نەسین ئاوێنەیەکی لار د ەخاتە بەردەم شتەکانەوە تاکو هەڵە و چەوتییەکان ئاشکراتر بێنە بەرچاوەوە. لە هەموو شتێ زیاتر حەز بەوە دەکات رەخنەکانی ئاراستەی هەموو ئەوانەوە بکات کە بەدن، ساختەن، ناڕاستن، کەم و بێمێشکن، لە نووسیندا شێوازێکی تایبەتی بۆ هاوتای هەیە، لەکاتێکدا بەتەواوی دەمانخاتە قاقای پێکەنینەوە، هەمان کات لە شێوەی (سەتێرێکەوە) لە ژیانی راستەقینەی تورکیامان بیدار دەکاتەوە، تابلۆیەکی (واقیعی) بۆ ژینی خەڵکە رەمەکییەکە دەکێشێ کە ئێمە هێندەیان دەربارەوە نازانین.

***

کاتێك بەنێو گوندەکاندا رەت دەبووین یەك شت زۆر سەرنجمی راکێشا، سەگەلێکی زۆرمان بینی بەڵام هیچ کامێکیان کلکیان پێوە نەبوو، بە رابەرەکەمم وت کە مامۆستایێ بوو "هەموومان دەیزانین و لامان ئاشکرایە دێنشینەکان گوێچکەی سەگەکان لێدەکەنەوە، خوێ و بیبەریان لێدەدەن و دەیدەنەوە بە سەگەکان بیخۆن هەتاکو (دڕتر) یان بکەن، بەڵام هەرگیز من گوێ بیست نەبوومە کلکی سەگەکانیان ببڕن."

"دەشێ ئەمەیان جۆرە پەروەردەیەکی تایبەتی سەگان بێت" مامۆستاکە وەڵامی دامە. هەر لەیەکەمین گونددا لەو پیرەمێردەم پرسی کە ئێمەی بردەوە ماڵی خۆیان "بۆ سەگی ئێرە کلکیان نییە، ئایا ئەمە جۆرە پەروەردەیەکی تایبەتی سەگانە؟" پیرەمێردە بەگرژییەوە، "ئەم باسە حەکایەتێکی لەسەرە، ئەگەر قەڵست ناکات دەتوانم بۆتی بگێڕمەوە" ئەمەی گوت و دەستی پێکرد.

"جارێکیان مودیری ناحیە ئەم فەرمانەی لای خوارەوەی بۆ ناردین، (لەسەر گوندەکەتان بڕاوەتەوە کە پێویستە هەر ساڵێ سی سەر (یەکانە) بەراز بکوژن) بە بیستنی ئەو فەرمانەوە هەموو شڵەژاین، دەستێکمان کەوتە پاش و دەستێکمان کەوتە پێش. گوندییەکان بەمنیان گوت: "تۆ زۆر زیرەکیت و هەر خۆت سەرت لەم جۆرە کارانەدا دەردەچێ، بچۆرە لای مودیری ناحیە و بۆی روون بکەرەوە..." جا منیش چووم.

"بەگم" پێم گوت، "بەندە چواردەساڵم لە سوپادا بەڕێ کردووە، لە یەمەن و چەنە قەڵا و تەنانەت لە قەوقاسیاش بووم.."سەرم مەیەشێنە" مودیری ناحیەکە لە دەمی دامەوە "تۆ تەنها واجبی نیشتمانپەوەریی خۆتت بەجێ گەیاندووە، خوا بزانێ چاوەڕوانی پاداشت ناکەیت، هاە؟"

"بمبورە بەگەم، ئیمڕۆکە بۆ کارێکی جیاواز هاتووم.. ئینجا شەڕ لە پێناوی

سەربەخۆییدا دەستی پێکرد و منیش بە پێشمەرگە خۆم ناونووس کرد. چەند هاوڕێیەکی لاوم کۆکردنەوە و ملی چیاکانمان گرت.. کە ئەوە هەمووی بەسەرچوو، پەڕە کاغەزێکی بەقەد پارچە قوماشێکیان نایە دەستمەوە، تیایدا نووسرابوو کە بەندە کرابووم بە فەرماندەی یەکەیەکی بەرەی پێشەوەی جەنگەوە...“

”ئەوجا سودی ئەم قسە قۆڕ و بێمانایانە چییە؟ لە سای جەنابتەوە وا کار و باری گرنگی دەوڵەت ماتەڵ بوون.. زووکە پێم بڵێ چیت گەرەکە؟“

بە هێمنی لەسەری رۆیشتم، گوتم:

سوپاسی خوا بکە کە سەری خستین، سەرکەوتین. منیش کە گەڕامەوە گوندەکەمان سەرتاپای لەشم بە گوللە کون کون و بە بریندی دەمەشیر نەخشێنرابوو“. مودیری ناحیە بەبێ ئارامییەوە قسەی پێ بڕیم، ”ئەمە ئەوە دەگەیەنێ تۆ هەوڵی ئەوەتە دەسکەوتێکی ئابووری بۆخۆت بچڕیت بەرامبەر بە کارێك کە ئەرکێکی نیشتمانپەروەریت بووە. کابرا تۆ شەرمت بەخۆت نییە و تەریق نابیتەوە، وەختێك دەبینیت نەتەوە هەژارەکەمان چەنێ دواکەوتووە!“

گوتم ”چۆن ئەمە نابینم، گەورەم، بەڵام من دەتوانم هەروەها زۆران شتی تریش ببینم، بۆ نموونە هەفتەی رابردوو نوێنەری جەنابت (فەرمانی سووری سوڵتانیی) لێ سەندمەوە.. بەڵام حیکایەتەکەت بۆ تەواو کەم، سوپاس بۆ خودا، هەموو مافێکی رەوای خۆم لە دەوڵەت وەرگرتەوە، تەنانەت مەدالیایەکی سەر شەریتەکی سووریشم وەرگرت. هەروەها چەند بەڵگەیەکی سوپاسنامەی بە پیتی زێڕین نووسراو و مۆرێکیش، بەڵام رۆژێکیان مامۆستاکە هاتە گوندەکەمانەوە و منیش بەپێی عادەت باسی قارەمانێتی خۆم بۆ گێڕایەوە.

”مامۆستاکە زۆر بە پەرۆشەوە بەدرێژایی شەوەکانی ئەو زستانە گوێی

بـۆم شـل کـرد و بـە دووروودرێـژی گشـتیانی نووسـیوە.. لـە دواییـدا بـۆ شـۆێنێکی تـر گۆێزرایـەوە، خـوا رەحمـی پـێ بـکات. رۆژگار سـووڕایەوە و کات رابـورد، تـا رۆژێکیـان منالێـك کـە لـە شـاردا لـە قوتابخانـە دەیخوێنـد هاتـەوە بـۆ دێکەمـان و گوتـی "سـەیری خاڵـۆ چـاووش، لـە رۆژنامانـدا لەسـەرتۆیان نووسـیوە". ئـەوە ئیشـی مامۆسـتا قنجەکـە بـووە ژیانـی منـی بـە قەزەتەنـا فرۆشـتبوو. ئـەوە یەکەمجـار بـوو شـتێکیان بـە ژیانـی مـن دابـوو، ئەوەیـش دەبـێ بڵێـم کـە یەکێکـی تـر لەجیاتـی مـن پارەکـەی خسـتبووە گیرفانـی خۆیـەوە. بـەڵام مـن هیـچ شـتێکم لـە هیـچ کەسـێکەوە نـاوێ. دەوڵـەت پاداشـتی منـی بـەوە دایـەوە کـە پایـەی مولازمـی یەکەمـی پێبەخشـیم. جارێکیـان بـۆ شـار بانگیـان کـردم بـۆ بەشـداریکردن لـە مەشـقێکی گشـتی بـە بۆنـەی جەژنێکـی مەزنـەوە، باشـە، ئێسـتاکێ پیـر بـووم و توانـای رۆیشـتن و مەشـقی سـوپاییم نەمـاوە، ناشـتوانم سـەرتاپا بەرگـی ئەفسـەریی بپۆشـم و شمشـێرەکەم لەخـۆم ببەسـتم.. بـە هەرحـاڵ تەنانـەت نایشـتوانم شـیرێکی (هاکەزایـی) بکـرم بـۆ کاروبـاری ئاسـایی رۆژانەمـەوە. جـا ئـەو پوولـە لـە کوێـوە بێنـم، دەسـتەجلێکی ئەفسـەریی پـێ بکـرم؟ بـەڵام خـۆت دەیزانیـت مـن بـەوەوە سـەخڵەت نابـم.. مـن لـە حاڵـی خۆمـەوە رازیـم..."

"ئەمەیـان زۆر جوانـە، بـەڵام تـۆ چیـت دەوێ؟ خـۆ ناتـەوێ بتکـەم بـە "پاشـا"؟ تەماشـای مـن کـە.. مـن ئـەو هەمـوو سـاڵانە خوێندوومـە ئەنجایـش ئێسـتا تەنیـا مولازمێکـی ئیحتیاتـم!" گوتـم "بەگـم، مەڕوانـە ئێسـتاکەم کەچیـم...، وەختـێ بـووە بەنـدە پێنـج سـەد ئەسـپ سـوار و هـەزار پیـادەم لـە ژێـر فەرمانـدا بـوون. زۆرەهـا جـار دوژمنـم بەزانـدوون و چەنـدان ژەنەراڵـی گاورم رەوانـەی لای شـەیتان کـردوون. تەمەنـی مـن هێنـدەی بەبـەرەوە نەمـاوە، بـەڵام ئەگـەر شـایەد ویسـتیان بـە مووچـەی خانەنشـینی و ناوونیشـانی (ژەنەراڵێکـەوە) ڕێـزم لـێ بگـرن ئـەوا رەتـی ناکەمـەوە."

"باشە ئێستا تۆ چیت دەوێ؟"

"ئەمجارەیان گوندییەکان ناردوویانم، تۆ فەرمانت دەرکردووە گوندەکەمان دەبێ ئیمسااڵ سی (یەکانە) بەرازی کێوی بکوژین، ئەمەیە هۆکەیە من ئێستا هاتووم جەنابتان هەراسان بکەم، چونکە لەخۆم بترازێ کەسی تر لە گوندەکەماندا هەرگیز چاوی بە یەکانە کێوی نەکەوتووە. منیش لەبەرەی جەنگدا لە گالیسیا چاوم پێی کەوتووە. لەوێدا مولازمێکمان هەبوو ناوی (ئەتەم بەگ) بوو، ئەگەر مردووە خودا هێمنی و ئاسوودەگی هەمیشەیی پێ ببەخشێت، ئەگەر زیندوویشە خوا بکا یادگاری خۆش و دڵگری ئێمەی لەلابێت، بەراستی نموونەی لاوێکی دروست بوو، هێندە بەهێز و توانا بوو دەیتوانی کاری دوو سەرۆك ناوچەی وەك ئێوە بکات. بۆ وێنە جارێکیان بەیەکەوە واجیبی دەوریپەمان بوو بە شەو، کاتێ بۆ شوێنی دیاریکراودا دەچووین گوللەیەکی وێڵ لاڕانمی سمی.. وەك یەکانە بە زەویدا کەوتم".

"ئەمە چییە، باش چاوەش، بریندار کرایت؟ لێمی پرسی" هیچ نییە".

وەرامم دایەوە.

"بەڵێ، بەڵێ، لەو زەمانیدا خەلك لە تەختەی قایمترەوە دروستکرابوون "ئەتەم بەگ" دیتی من لە دواوە بە شەلە شەل جێما بووم، هەڵی گرتمەوە، لە پشتی خۆی هاویشتم و بردمیە نێو خێوەتی نەخۆشخانەی مەیدانی ئەڵمانەکانەوە، جا لەوێدا لە نەخۆشخانەی ئەڵمانەکاندا، بۆ یەکەمینجار لەژیانم من چاوم بە بەرازێ کەوت. ئەڵمانەکان زۆر حەز بە گۆشتی بەراز دەکەن، منیش ئەوەندە لەوە دەترسام ئەو گۆشتە دەرخواردی منیش بدەن کە لەو ماوەیەی لەوێدا مامەوە هەرگیز دەوم لە هیچ گۆشتێك نەدا.. بەڵام من زۆرم گوت و تۆم ماتەڵ کردووە، بەڵام خۆت دەزانیت پیران زۆر بڵێن، بەکورتی لە دێکەماندا لەخۆم زیاتر هیچ کەسێ هەرگیز یەکانە بەرازی نەدیوە" مودیری ناحیەکە زۆر پەست و بێزار بووبوو، نەڕاندی: "تۆ دیوتە،

یـا نەتدیـوە، هیـچ وشـەیەکی تـرت لـە دەم دەرنەچێـت، لەگـەڵ کۆتایـی سـاڵدا دێکەتـان پێویسـتە سـی دانـە یەکانـە کێویـان کوشـتبێ و هەرئەمەیـە. جـا هیـچ نەبـێ ئەوسـا یەکانـە بـەراز دەبینـن چۆنـە..“ ”گوتـم: بەگـم دەردەکـە لەوەدایـە کـە هیـچ بـەراز نـە لـە گوندەکەمانـا و نـە لـەو دەوروبەرەیشـدا نییـە، ئێمـە تەنهـا وشـە نەحلەتییەکـەی ”بەراز“مـان لا هەیـە و هـەر کاتـێ یەکێـك بەراسـتی مێشـکمان لـە کەللـەدا نەهێڵـێ ئـەوا پێـی دەڵێیـن ”بـەراز بـاب“ کەچـی ئێمـە هیـچ بـەرازی راسـتەقینە ناناسـین.“ سـەرۆکی ناوچەکـە گوژمەیـەك پـەڕە کاغـەزی دا بـە دەموچاومـدا و هـاواری کـرد ”بـێ مێشـکینە، ئێـوە تێناگـەن دەوڵـەت چەنـد بـە تەنـگ ئێوەوەیـە؟ تەنیـا چاوێـك بەمانـەدا بخشـێنە کـە ئـەوان وا بۆتانـی ئامـادە دەکـەن.. گشـتی لێـرەدا نـووسراوە، دەزانـی بخوێنیتـەوە؟

”گوایە ئەفسەریش بوویت؟“

”ئاخر گەورەم، ئەوە زیانی بۆ کەس نەبوو.“

کابـرا لەسـەری رۆیشـت.. ”سـەرنج بـدە، لـەم کاغەزانـەدا وا نـووسراوە گەورەتریـن دوژمنـی کێڵگـە و بەرهەمـی دانەوێڵـە جانـەوەرە رەشـەکەیە. دانەوێڵەیـەش گرنگتریـن سـەرچاوەی سـامانەکانی دەوڵەتـە و.. بـۆ زۆرکردنـی بەرهەمـی دانەوێڵـە لـە دێهاتەکانـدا.. تـۆ تورکـی تێدەگەیـت؟ زۆر پێویسـتە یەکانـە کێوییـەکان بکـوژن.. تێدەگەیـت؟ وتـم (بێگومـان ئەمـە رووندە، بێگومـان پێویسـتە جانـەوەرە رەشـەکە بکوژرێـت، تەنیـا تـۆ نیشـانمانی بـدە و ئێمەیـش دەیکوژیـن.. بـەڵام هەرچـی ئێمەیـن دانەوێڵـە داناچێنیـن.. بـاب و باپیرانیشـمان هەرگیـز دانەوێڵەیـان دانەچانـدووە.

هـەر لەبـەر ئەمەیشـە کـە پێویسـتە دایچێنـن.. لـە جیاتـی بـە تەمەڵـی کات بـە فیـرۆدان دانەوێڵـە دابچێنـن ئەوسـا یەکانـە کێـوی بـۆ دانەوێڵەکانتـان دێـن و ئێـوەش دەتوانـن بیانکـوژن و دەوڵەتیـش دابیـن بکـەن.. وتـم بـە شـادمانییەوە بەگـم، بەشـادمانییەوە دانەوێڵـە دەچینیـن، بـەڵام دانەوێڵـە لێـرە شـین نابێـت.

کێڵگەکانمان دانەوێڵە ناهێنن. خۆتان ئاگادارن زستانی ئێرەکانە شەش مانگە و هەندێ جاریش هەشت مانگان دەخایەنێت و زەویوزار بە ژێر بەفرەوە دەبن (ئێوە هەر بڕوبیانوو دەدۆزنەوە ڕێگە لە هەموو شتێ دەبەستنەوە) ئەمەی گوتو قیژاندی بەسەرمدا! ئەی جووتیارانی ئەمەریکا چی بڵێن؟ ئەوان گوڵە مێخەك لەسەر شەختە و بەستەڵەکی تەوەری باکووردا دەڕوێنن..

دە ئێوەیش چاو لەوان بکەن و لێیانەوە فێر بن، خەریك بوو شێت دەبووم بۆیە گوتم! بەوانە بڵێ کە فەرمانەکەیان دەرکردووە شتێکی ئە ئاوا بکەن بەفر ئەمسااڵ نەبارێت. ئەوسا ئێمەش زەوی تۆو دەکەین، یەکانە کێوییەکانیش دێن و ئێمەش دەیانکوژین.. زۆر بە توڕەییەوە شیراندی (چاك ئەمە بزانە، تۆ بەدەم فەرمانبەرێکدا دەچیتەوە و گاڵتەی پێدەکەیت لەکاتی هەڵسانیەوە بە (واجبی ڕەسمی)یەوە ئەمەیش بەلانی کەمەوە دوو ساڵ زیندانی بەچاوەوەیە..) وتم (تۆڕە مەبە، بەگم کابرایەکی بوودڵەی وەك من چ حەددێکی دەکەوێ بەدەمی بەڕێزێکی وەکو جەنابتانەوە بچێتەوە و گاڵتەی پێبکات؟ بەڵام لە چارەڕەشی و بەدبەختی خۆمانەوە هیچ یەکانەیەك لە گوندەکەماندا نییە.

وا دیارە لەکەڵی شەیتان نایەتە خوارەوە؟ کێ باشتر دەزانێ ئەگەر لە دێیەکەتاندا یەکانە کێوی هەبێت یا نەبێت، تۆ یا خود ئەوانەی فەرمانەکەیان نووسیوە؟ دە فەرموو دەی، یەکسەر وەڵامم بدەرەوە؟.

(بەگم، ئێمە و مانان خەڵکێکی نەزان و ساویلکەین. جا من چیت وەرام بدەمەوە. وەك من دەڵێم لە ئاواییەکەماندا هیچ یەکانەیێ نییە. قیژاندی بەسەرمدا و گوتی (ئەو زاتانەی فەرمانەکەیان دەرکردووە، تەماشای زۆر نەخشانیان کردووە. بەنێو گێشە کتێبێکدا چوونەتەوە ئەنجا لەسەر بناخەی چەندەها زانست و راستییەوە زانیویانە جانەوەرە ڕەشەکە لە دێکەی ئێوەدا هەیە. منیش لەوەدا گومانم نییە یەکانە ڕەشە لە گوندەکەتانا هەیە تەنانەت

ئەگـەر ئێـوەش نەتاندیبـێ یـا خـود هیچیـان لەبـارەوە نەزانیبـێ. مادامەکـی ئـەوان ئـە ئـاوا دەڵێـن ئـەوە جەهەنـدەم، دەبـێ یەکانـە کێویـی لەوێـدا هەبـن.. جـا چاوتـان بکەنـەوە.

(دەیانکەینـەوە بەگـم، بـەڵام سـوێند دەخـۆم بـە یـەزدان هیـچ یەکانەیـێ لـە گوندەکەماندا نییـە) (تـۆ بەراسـتی کەللەیەکـی زۆر رەقـت هەیـە هـەی کـەڕو لاڵ.. ئێمەیـش بـۆ بەرژەوەنـدی ئێـوە ئـە ئاواهـی خۆمـان هیـلاك دەکەیـن و هـەوڵ دەدەیـن وەك خەڵکـی ئاسـایی بەبـێ کەموکـوڕی پێتـان بگەیەنیـن کەچـی ئێـوەش هـەر هیـچ تێناگـەن.. ئـەم فەرمانـە وەزیـری کشـتوکاڵ خـۆی دەریچواندووە تێگەیشـتیت؟ هـەر خۆیشـی بـۆ هەمـوو ویلایەتەکانـی نـاردووە و داوای لـە پارێـزگارەکان کـردووە لـە هـەر هەرێمێکـدا ژمارەیەکـی دیاریکـراو لـە یەکانـان بکـوژن. ئایـا بـە فیکـری تـۆ پارێـزگارەکان خۆیـان یەکانـەکان دەکـوژن؟ نەخێـر ئـەوان ئەمـە ناکـەن ئەوانیـش فەرمانەکەیـان بـۆ قەزاکانـا نـاردووە و پێیانیـان راگەیانـدوون هـەر قەزایـە دەبـێ چەنـد یەکانـە بکـوژن. ئەمانیـش بـە دەوری خۆیـان بـە مودیـری ناحیەکانیـان راگەیانـدووە، ئەمەتـا ئێمەیـش بـە ئێـوەی رادەگەینیـن ئێـوەی گەمـژە و کەللـە رەق. منیـش بەشـی خۆمـم بەیەکسـانی بەسـەر گوندەکانـەوە دابـەش کـردووە و دێکـەی ئێـوە پێویسـتە سـی یەکانـە تەسـلیم بـکات..

مودیـری ناحیـە ئەوەنـدەی پەیوەندیـی بـە کەللەرەقییـەوە هەیـە، راسـتە ئێمـە کەللەرەقیـن، چەندیـش پەیوەنـدی بـە گەمژەییـەوە هەبێـت، راسـتە ئێمـە گەمژەیـن، بـەڵام داوای لێبوردنـت لێدەکـەم، هیـچ یەکانـە کێوییـەك لـە دەوروبـەری گونـدی ئێمـەدا نییـە.

جەهەنـدەم کەوابـێ بـە قسـەی جەنابـت تەنانـەت وەزیـری کشـتوکاڵیش نازانـێ ئەگـەر جانـەوەری رەش لـە گوندەکاتانـا هەبـێ یـا نەبێـت. قیژانـدی بەروومـدا، نـە باشـترین پسـپۆڕەکان و نـە راوێژکارانیـش کـە لـە کۆلیـژی کشـتوکاڵی

ئەوروپادا خوێندوویانە پارێزگاریش نایزانێ و هەروەها قایمقامەکانیش.. نە کارگەرانی دایەرەی کشتوکاڵی و نە تەنانەت منیش دەیزانم، کەواتە، جەنابت دەفەرموویت ئێمە گشتمان گێل و هیچ نەزانین.. وانییە؟ بە تەنیا تۆ شتێك دەزانیت.. هەر تۆیت تاکە خوێندەوار و لێزان!

چاکە، ئەنجا دەزانیت ئەم بە سووك زانین و گاڵتە پێکردنە مانای چییە؟ یەکەم: تۆ خودی خۆمت بەگێل زانیوە و بە دەممدا چوویتەوە، ئەمەیان ئاوا، بەڵام وا ئێستێ قایمقام و پارێزگاریش بە نەفام دەدەیتە قەڵەم و گاڵتەیان پێدەکەیت. ئاخۆ ئاگات لێیە کێ بەسووك دەزانیت و قەشمەری پێدەکەیت؟! وەرامم دایەوە، من مەبەستم ئەمە نەبوو، بەگم مودیری ناحیە شێراندی (مەبەستت ئەوە بووبێ یا نە، هیچ پارە ناکات) لە پرێکا بەرزە پێ بوو دانیشتەوە و گوتی (جگە لەمەش دەوڵەت ئەو یەکانانەی بە خۆڕایی ناوێت. هەر ئەوەندە بەسە ئەگەر کلکی سی یەکانان بێنن، من بڕوانامەیەکتان دەدەمێ. بڕوانامەکە دەبەنە دایەرەی زەوی و زارەوە و لەوێ پوولتان پێدەدەن، ئەوسا دەتوانن پوولەکان ببەن بۆ بانك و دوازدە (کروش)ی پێ وەرگرن.

لەمە زیاتر چیتان دەوێ؟ تێدەگەی ئەمە چی سوودێکتان پێدەگەیەنێ؟ ئەمە جەنگێکی ئێجگارەکییە دژی یەکانە کێویی بەرپاکراوە.. پێم بڵێ. یەك کیلۆ گەنم بەچەندە؟ وتم (بانك هەشت کرۆشی پێدەدات، وتی (دەبینین، کلکەیەکانەیەك نرخی کیلۆ و نیوێك گەنم دەکات، من لە جێی ئێوە بوومایە، نەدەچووم بەخاوخێزانەوە لە کێلگەدا رەنج بکێشم، بەڵکو هەر کلکە یەکانە کێویم بەدەوڵەت دەفرۆشت. جا ئێستا بچۆرەوە ماڵەوە، ئەم قسە پڕوپووچانە ببڕێتەوە. فەرمان هەر فەرمانە. ئەگەر زوو دەست بە کوشتنی ئەو مشەخۆرانە نەکەن ئەوا جەندرمەتان دەنێرمە سەر و ئەوان فێرتان دەکەن چی بکەن.

خوا دەست بە باڵتەوە بگرێت؟ ئەمەم گوت و راست بۆی دەرچووم.

گەڕامەوە گوندەکەمان و ئەوەی مودیری ناحیەکە پێمی گوتبوو بۆ خەڵکەکەم گێڕایەوە.

(دەزانن چی؟ با ئەم یەکانە کێویانە بەخێو بکەین، یەکێ هەڵیدایێ، (تێر ئالیکیان دەکەین و لە دواییدا کلکەکانیان بە میریی دەفرۆشین! بەڵام گوندییەکان ناڕەزاییان دەربڕی و گوتیان بەوە گیانلەبەری گلاو دێنینە نێو دیکەمان.. لە پاشان پیاوەکی دونیا دیتە داوای قسەی کرد و گوتی: یەکانەیەکی زۆر لەو شوێنەدا هەیە کە کاتی خۆی سەربازیی لێوە کردبوو، دێ نشینەکان ماوەیێ بیریان کردەوە، لە دواییدا وتیان: چاووش ئاغا دەزانی چی؟ ئەگەر تۆ بچیت و سی کلکە بەرازمان بۆ بکڕیت ئەوا چاکەیەکی زۆرمان لەگەڵدا دەکەیت، بەڵام ئەوە بە شەمەندەفەر دوو رۆژی دەبرد. منیش لە وتوویژەکەدا بەشداریم کرد و گوتم ئەگەر ئارەزوومانە کارەکە بەم شێوەیە ئەنجام بدرێت، ئەگەر ئەوانیش ئامادەن بۆ هەر تاقە کلکێك دوازدە کرۆشمان بدەنێ، دەبا چەند کلکێکی زیادەش بکڕین و بیانفرۆشین تاکو خەرجی هاتووچۆکەی لێ دەربێنین.

پێشنیازەکەمان پەسەند کرد، پارەی سەفەرەکەمان لە بانکەوە قەرز کرد، بەندەیش دوو هەگبەم کردە شانمەوە و ملی رێگام گرت.. لەوەختێکی باشدا گەیشتمە قۆناخ، ژمارەیەکی زۆر بەرازە کێوی لەوێدا هەبوون. بەڵام زوو بۆم دەرکەوت کە هەر من بە تەنها تاقە بلیمەتێ نەبووم ئەو رێگایەم دۆزیبێتەوە خەڵکی دیش بۆ کلك کڕین هاتبوون و تەنانەت کڕیاری لێهاتوو بە گیشە کلکی نایابیان وەدەس هێنابوو کارەکە لە برەودابوو، داوا لە هەڕمێن بوو بۆیەکا نرخی هەر کلکێ بیست کرۆش بوو. منیش لە دڵی خۆمدا لێکمدایەوە!؟ جا چی بکەم باشە؟ ئەگەر وا بڕوات مایە پووچ دەردەچین و ماڵوێران دەبین. ئەگەر ئەو کلکە نەگریسانە بە دوازدە کرۆش بدەینەوە دەوڵەت ئەی چۆن پارەی سەفەرەکەمان بۆ دەردەچێت؟ کەوتمە سەودا کردن

لەگەڵیانـدا، سـەرەنجام دوای بێنەوبەرەیەکـی دوورودرێـژ دوو سـەد پارچـەم کـڕی، یەکـی بەپـازدە کـروش و لـە حەوشـەی خانەکـەدا بـە خەڵکەکـەم نیشـاندان. (هـەی گەمـژە، ئـەوە تـۆ لـەم تەمەنەتـدا شـێت بوویـت؟ بەگاڵتـەوە پێـم پێکەنیـن، ئـەوە تـۆ قەتـت کلکـە بـەراز نەدیتـوون؟ منیـش بەسەرسـوڕمانێکەوە پرسـیم: بـۆچ؟ وتیـان چونکـە ئەمانـە کلکـی بـەراز نیـن، کلکـی سـەگن.. تۆمـەز لاوێکـی پێکـراو و زیـرەك کلکـی چەنـد سـەگەکی بڕیبـوون، لـە نێـو رۆنـی زەیتوونـی هەڵێنابـوون و منـی بەکـەر زانیبـوو، بـڕوای پێهێنـام کـە کلکـی یەکانانـن. بـەم جـۆرە تەفرەدرابـووم و قۆڵیـان بڕیبـووم. جـا ئـەی چ بکـەم باشـە؟ بـە نائومێـدی پرسـیارم کـرد گوتیـان: هیـچ بیانبـە و هەریەکـەی نەختێکـی تریـان لـێ ببـڕەوە، هەندێکـی دیکەیـان چەورکـەرەوە و بیانـدەرە مودیـری ناحیەکەتانـەوە هـەروەك هیـچ شـتێ رووینەدابـێ. خـۆ ئـەو نایزانێـت.

دونیـا گـەرم بـوو، سـەفەرەکەش درێـژ، لـە رێـگادا کلکـەکان بۆگەنیـان کـرد و کرمـێ بـوون.. خەڵکەکـەی نێـو شـەمەندەفەرەکە بەسـەریاندا قیژانـدم.. (ئـەرێ ئـەم بۆگەنـە پیـس و ناخۆشـە لـە کێـوە دێـت؟) خۆمـم لـە کـەڕ کـردن و ورتـەم لێـوە نەهـات.

سـەرەنجام گەیشـتمەوە دێکەمـان و لەوێـدا بـەم مـژدە سەرسـوڕهێنەرەوە پێشـوازیان لێکـردم: (چـاوش ئاغـە، وا دژی قەڵەرەشـەکانیش هێرشـێکیان دەسـت پێکـردووە. مودیـری ناحیـە سـەری دوو سـەد قەلەڕەشـەکانی ویسـتوە!) وتـم (قەلەڕەشـکە؟ ئەوەیـان خراپتریـن شـت نییـە.

بیانکـوژن و ئێمـەش سـەلکەکانیان تەسـلیم دەکەیـن.. بـەڵام وا دیـارە لـە مـاوەی پانـزە رۆژدا هێرشـی کوللـە کوشـتنیش دەس پێـدەکات و لـە خـودا بپارێنـەوە مودیـری ناحیـە داوای سـەلکە کلۆییشـمان لێنـەکات!

دانیشـتوانی دێهاتەکانـی دەوروپشـتمان بیسـتیانەوە لـە گوندەکەمانـدا کلـك وەچنـگ دەکـەوێ و یەکسـەر کۆمـەڵ بـە کۆمـەڵ هاتـن، ئێمـەش بـۆ هـەر کلکـێ

٥٠ کرۆشمان لێ سەندن، دوایی سی کلکمان برد بۆ مودیری ناحیە.. کابرا بە قاقاوە گوتی (دەبینی؟ دەشتانگوت هیچ یەکانە لە گوندەکەتاندا نییە. تۆ تەنیا سەیرێکی ئەو کلکانە بکە، بزانە چەند جوانن.. ئەمانیش رۆژێ لە رۆژانا گیانلەبەری درندە بوون!

لەو رۆژە بە دواوە هیچ کەسێ نەیویست پێ بنێتە ماڵی منەوە. دەیانووت ماڵەکەمم گڵاوکردووە، هیچ کەس نەیدەویست دەسەکانم بگوشێت، دەیانووت دەستم داوەتە کلکە گڵاوەکانەوە. بەندەیش ئەم وشانەی خوارەوەم دەچرپاندە هەندێ لە گوندییە هەرە زیرەکەکانەوە (نهێنییەکتان لا دەدرکێنم.. من هیچ گوناهێکم نەکردووە تەفرەم خواردبوو.. لە خشتە برابووم.. ئەی باشە چیترم بکردایە؟ منیش بە هەمان دەستوور فێڵم لە مودیری ناحیەکە کرد و تەفرەیمدا، کلکە سەگم بۆی هێنا لە جیاتی کلکە بەرازان!

هەروەها ئەو رازەیشم بۆیان ئاشکرا کرد کە ئەو کلکانە چۆن چۆنی بەرهەم هێنرابوون. گومانیش لەوەدا نییە کە بەڵێندەرێکی بلیمەت و چاوەقایم لە گوندەکەی ئێمەیشدا هەڵکەوت و ئەویش چالاکانە دەستی دایە (بەرهەم هێنان) و ئیتر، لەوساکەوە سەگەلی گوندەکەمان قوتە و بێ کلکن! کابرا هەروەها لە شاریشدا ئیش دەکات. جارێکیان لەشاردا تووشی هاتم، لێم پرسی: (ها ئەحواڵت چۆنە؟) لە وەرامدا گوتی (سوپاس بۆ یەزدان، لەسای کلکە سەگانەوە بەختم هەڵساوە!)

ئەم وتارە لە ١٩٦٢ بڵاوکراوەتەوە (وەرگێڕ)
لە گۆڤاری orient چیکۆسلۆڤاکی (بە زمانی ئینگلیزی) وەرگێڕدراوە.

گۆڤاری (بەیان) ژمارە ١١٧ی ئاداری ١٩٨٦

پاڵەوانێکی نەمر

تۆنگ تسۆن جۆی Tung Tsun Jui

نووسینی بە زمانی چینی: تسولین Tso Lin

وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە: مەجید ئاسنگەر

(١)

"پلنگێکی بچووك"

تۆنگ تسۆن جوی لە دێی (نانشانپاو)دا ئەژیا کە ئەکەوێتە ناوچەی (هوایلای) لە هەرێمی (هۆپێی)دا. ئەم هێشتا هەر منااڵ بوو کە ژاپۆنییەکان شاری (شاچینگ)یان داگیرکردبوو کە زۆر لە گوندەکەیان دوور نەبوو. هەواڵی گرتنی (شاچینگ) دانیشتوانی نانشانپاوی تۆقاندبوو، مامی تۆنگ تسۆن جوی ئێجگار شەڵەژابوو. بێ هودە ئەهاتوئەچوو، بە بێزارییەکەوە ئەیووت، کەواتە ژاپۆنییەکان دێن.. جا چۆن ئەتوانین لە ژێر دەستی ژاپۆنییەکانا بژین؟ لەکاتێکدا باوکی تونگ لەبەرخۆیەوە ئەیگووت: چیمان پێ ئەکرێ.. چیمان

پـێ ئەکـرێ؟

کـەس نەیئەزانـی چـی بـکات! فەرمانـڕەوا کـە لەلایـەن کۆمنتانگـەوە دانرابـوو، دەمێـك بـوو لەگـەڵ سـەرۆکی ناوچەکـەدا رایـان کردبـوو. خەڵکەکەیـان بـۆ چارەنـووس جێهێشـتبوو. رۆژێکیـان لەبـەردەم دێکـە وەسـتاو هـاواری کـرد.

ژاپۆنییـەکان هاتـن.. ژاپۆنییـەکان هاتـن! خەڵکەکـە دەسـبەجێ بـەرەو گـردەکان رایـان کـرد.. تۆنـگ تسـۆن جـوی بەراسـتی ویسـتی چـاوی بـە ژاپۆنییەکانـا بکەوێـت. بـەڵام باوکـی پیلـی راکێشـا و دوورکەوتنـەوە. کـە شـەو داهـات خەڵکەکـە گەڕانـەوە بـۆ خانووەکانیـان و دیتیـان ژاپۆنییـەکان هەمـوو ئاژەڵەکانیـان، ئـەوەی بـۆ بـار هەڵگرتـن ئەشـیان لەگـەڵ باڵنـدە و خواردەمەنییـەکان هەموویـان بـردوون.. هێبـار و مەنجەڵەکانیـان ورد و خـاش کـردوون. هەنـدێ لـە گوندییـەکان دانەوێڵەیـان لـە ئامبارەکانـا جێهشـتبوو، بـەڵام لەبـەر ئـەوە ژاپۆنییـەکان ئـەو شـتانەیان هەمـوو پێهەڵنەگیرابـوو گشـتیان لەناوبردبـوون.

لاوەکان بـە رق و کینـەوە مشـتیان ئـەدا لـە مێزەکانـا. کەچـی ئافرەتـەکان بـە کـول دەسـتیان کـردە گریـان.

پاشـماوەیەکی کـورت زەویـدارەکان دەزگایەکیـان دامەزرانـد بـۆ ناردنـی شـتوومەك بـۆ ژاپۆنییـەکان. دەسـتەی جـەردە و ناپاکـە ژاپۆنییـەکان هەمـوو رۆژێ ئەهاتـن بـۆ گوندەکـە و داوای دانەوێڵـە و پارەیـان ئەکـرد. خـاوەن زەوییـەکان تێکـڕای ئـەو بـارە گرانەیـان لـە ئەسـتۆی جووتیارەکانـا هاویشـتبوو، هەمـوو رێگایەکـی بەرهەڵسـتی کردنیـان لێگرتبـوون. دز و سـەربازە ژاپۆنییـەکان دوو دوو و سـێ سـێ لەشـاری شـاچینگەوە ئەهاتنـە دێکـەوە و زۆر بـە فیـزو نـازەوە بەسـەر شـەقامەکانیا ئەڕۆیشـتن.

هـەرزەکاران کـە لووتیـان ئەبـوو بـە لووتـی ئـەو داگیرکەرانـەوە هەسـتیان ئەکـرد بـەرق و کینەیـەك بـە سـانایی بۆیـان نـە ئەشـاردرایەوە، زۆریـان ئـارەزوو ئەکـرد ئـەو جەردانـە پارچـە پارچـە بکـەن، بـەڵام کـە بیریـان ئەکەوتـەوە

ژمارەیەکی ئێجگار زۆر لە سوپای دوژمن لەشاچینگ دابوون کە تەنیا چەند میلێ دوور بوو، ئەیانزانی هەر توندوتیژییەك دژی جەردەکان ئەبووە هۆی تۆڵەسەندنەوەیەکی زۆر زل بەسەر هەموو گوندەکەدا.

شۆربا و پەتاتە لە خێزانی تۆنگ تسۆن جوی دا تاکە خۆراك بوو. باوکی بەوەوە راهاتبوو بە درێژایی رۆژگار بێ دەنگ دانیشێ و بیربکاتەوە. کەچی دایکی هەر ساتێ کەسی لێوە دیار نەبوایە لەسەرخۆ ئەگریا.

خێزانەکە جوانەگایەکی زەردیان هەبوو، تۆنگ تسۆن جوی زۆری خۆش ئەویست و ناوی نابوو (زەردە چووکەڵە). تۆنگ هەموو رۆژێ بۆ لەوەڕ گاکەی بۆ گردەکە ئەبرد، ئەمەیش باشترین کارێك بوو کە پێی ئەکرا چونکە ئالیکی نەبوو بیداتێ. دڵی کوڕەکە زۆر تەنگ بوو کە ئەیدی زەردە چووکەڵە تا ئەهات لەڕ و لاواز ئەبوو.

رۆژێکیان باوکی وتی:

ئەمەوێ گاکە بفرۆشم، تۆنگ تسۆن جوی بە بێزاریيەکەوە وتی:

تکات لێئەکەم زەردە بچکۆلە مەفرۆشە، باوەگیان. من حەز ئەکەم خۆم برسی بم نەك ئەو بفرۆشیت". بەراستی وەك دڵی پارچەپارچە کرابێ باوکی ئاوای هەست کرد. لەدەس دانی ئاژەڵێکی باربەر بۆ جووتیارێ لەدەس چوونی نیوەی سامانیەتی. بەڵام چۆن بتوانێ لە سێبەری داگیرکردنی چەتە ژاپۆنییەکانیا گاکە تێر بکات. ئەو هەر ئەوە بوو ئەوەندەی پەیدا ئەکرد بیدا بە خێزانەکەی و بەس! لە ساتی بردنی گاکەدا، تۆنگ تسۆن جوی خۆی پێوە هەڵواسی و ئاوی دا بە زەردە بچکۆلە بیخواتەوە و دوا مشتی لەو ئالیکە پێدا کە لە ماڵەوە گڵیان دابۆوە. هەردوو چاوەکانی لەگریانا سوور هەڵگەڕابوون. دیمەنێکی جەرگبڕ بوو باوك و دایکی بینییان. لە نرخی گاکە باوکی تۆنگ هەندێ قەرد و قوولەی دایەوە و بەو چەند پوولەیش کە بۆی مایەوە چەند سەر مەڕێکی بۆ تۆنگ تسون جۆی پێ کڕی کە وردە وردە

هۆگریان بوو، بەڵام کوڕە هەرگیز ئەو رۆژەی لەیاد نە ئەکرد کە گاکەی تیا فرۆشرابوو ئەو رۆژە سەرەتای شتێکی تازەی لەبیری ئەمدا تۆمار کردبوو. داخی لە چەتە ژاپۆنییەکانا دەستی کردە گەشەکردن تا وای لێهات ناوی نان "گورگە گەورە پیسەکان" و بە هاوڕێکانی ئەوت پێویستە لەسەرمان ئەم گورگە پیسانە وەدەر نێین. ئەگەر بوونی ئەمان نەبوایە لێرەدا من گاگەکەی خۆم لەدەست نە ئەچووا!"

تۆنگ تسۆن جوی مەڕەکانی لە گردەکانا ئەڵەوەڕاند، زۆر لای خۆش بوو بە لوتکە هەرە بەرزەکانا هەڵبگەڕێت. خەڵکەکەیش خێرا ناویان نا "پڵینگە چووکە".

هەڤاڵەکانی جارێکیان بەم وتەیە پەستیان کرد.

ئەی پڵینگە چووکەلە، ئێمە گرەوت لەگەڵدا ئەکەین کە تۆ ناتوانیت بگەیتە سەر لوتکەی ئەو گردەوە. هەرکە ئەمەی بیست رووی تا بنا گوێی سوور هەڵگەڕاو بێ سێ و دوو بۆ لوتکەی گردەکە هەڵمەتی برد. تیکە شاخە وردەکانی گردەکە زۆر تیژ بوون، سەرکەوتینان ئاوا سانا نەبوو، پێش ئەوەی بگاتە تروپکی تەلانەکەوە، ورتکە بەرد خزین و گلۆر بوونەوە، ئەمیش قاچی خلیسکا و وەك تۆپی لاستیك هەڵدرایە خوارەوە. منداڵەکان سەیرێکی دەستە داڕوشاوەکانیان کرد و گوتیان:

باشتر وایە وازت لێ بێنین ئەی پڵینگە چووکەلە.." بەڵام بەرلەوەی وشەکانیان تەواو بکەن تۆنگ تسۆن جوی بە راکردنەوە جارێکی تر بەرەو لوتکەی گردەکەوە تەکانی دایەوە. ئەمجارەیان گەیشتە سەر لوتکە هەرە بەرزەکەوە. ئەنجا هاوەڵەکانی لەوەوە دڵنیابوون کە بەراستی هاوڕێیەکی نەبەز بوو. تۆنگ تسۆن جوی پێی وتن ئێستا کە شتێکتان دی، ئەوجا پێم بڕوا ئەکەن کە ئەڵێم من ئەتوانم گورکە پیسەکان بۆ دەرەوە رامااڵم؟"

(٢)

هەڤاڵ وانگ comrade wang

هێندەی پێنەچوو هێزەکانی بەربەرەکانێ دژ بە ژاپۆنییەکانی ئەم ناوچەیە چەند بەیەکدادانێکی سەرکەوتووانەیان لەگەڵ ژاپۆنییەکانا بوو. ئەم سەرکەوتنانە تا رادەیەکی باش بوونە هۆی پشت ئەستووری خەڵکەکە و هاندانیان. چەند دەزگایەکی تایبەتی خۆیان دامەزراند و هێزی پێشمەرگەیان رێکخست و لەم کاتەوە چیتر باجیان نەدا بە ژاپۆنییەکان. ئیتر دوژمن زاتی نەکرد لە دە کەس کەمتر بێن بۆ گوندەکەوە یا لە ئۆردوگاکانیانا بەتەنیا بێنە دەرەوە.

مامی تۆنگ تسۆن جوی سەرکردەی رێکخراوێ بوو بەناوی (رزگاری چین لەدەست دریژیی ژاپۆنییەکان)دا و بەرابەری پارتی کۆمۆنیستەوە ئەیزانی چۆن فەرمانی خۆی بەجێبێنێ. هەرچەند لە پەنجا تێپەڕی کردبوو لە چوست و چالاکیەدا وەك لاوەکان وابوو. تۆنگ زۆری را لەمامی بوو، بۆیەکا هەر دەرفەتێکی چنگ کەوتایە رای ئەکردە ماڵەوەیان تاکو چاوی بە کادیرەکانی سوپای رێگای هەشتەم بکەوتایە کە پارتی کۆمۆنیست سەرکردایەتی ئەکرد. ئەیزانی ئەمان لەلایەن پارتییەوە بارهێنرابوون و هەمیشە چیرۆکی خۆشیان لابوو دەیانگێڕایەوە. لەم دەمەدا سکرتێری ناوچەی پارتی کە لاوێکی بیست ساڵە بوو زۆرجار ئەهاتە دێکەوە، ناوی "وانگ پنگ" لەو ساتەوە کە جەنگ دژی ژاپۆنییەکان بەرپا بووبوو قوتابخانەی جێ هێشتبوو، چوو بووە ریزی سوپای رێگای هەشتەمەوە. زۆر لەمێژ نەبوو داوای کردبوو بۆ ئەم ناوچەیە بگوێزرێتەوە چونکە دەیزانی خەبات لە کۆرە تازەکانا سەخت و دژوارتر بوو، ئەرکی سەرشانی بوو وەك ئەندامێکی پارتی کە لە ریزی هەرە پێشەوەی خەباتدا بجەنگێ. دەستە جلێکی سەوز باوی لەبەردابوو دەمانچەیەکی بە کەمەریەوە شۆڕکردبۆوە، هەرکاتێ

خەڵکی ئەدوانـد خەندەیـەك لێوەکانـی دەپۆشـی. تۆنـگ تسـۆن جـوی ئێجـگار زۆر خۆشـی ئەویسـت. وانـگ پنـگ بەرێکـی ئەهاتـە گوندەکـە بـێ ئـەوەی گـوێ بداتـە بەفروبارانـە زۆرەکـەوە. هەمیشـە لـە سـاتی تەنگانـەدا لەکاتـی پەلامـاردان و رامااڵینـی دوژمـن لەناوچەکـەدا، لـەوێ ئامـادە ئەبـوو. رۆژێکیـان لـە گەرمـەی بـاران بارینـا، لەنـاکاو بـوو بەئاگـر بارین و خەڵکەکـە ئێجـگار ترسـان. لـەو کاتـەدا وانـگ پنـگ بەهەناسـە بڕکێیـەوە گەیشـتە جـێ. ئـاو بەهەمـوو گیانیـدا ئەهاتـە خـوارێ. دەسـبەجێ ئەرکـی کاروبـاری سـەربازیی دژ بـە دوژمنـی گرتـە دەسـت و داوای لـە خەڵکەکـە کـرد پەنـا بـۆ گردەکانـی لای رۆژهەاڵتـی گوندەکـە ببـەن. بەمـە پلانـی ژاپۆنییەکانیـان ریسـواکراو ئێجـگار نائومێـد بـوون کـە لـە دێکـەدا هیـچ کەسـێکیان بـەردەس نەکـەوت. تۆنـگ تسـۆن جـوی لـە دڵـی خۆیـدا وتـی: "ئەمەیـە ئـەوەێ کـە گـەورە بـووم ببـم بـە پیاوێکـی وەك ئـەم". وانـگ پنـگ پەلێکـی لـە منااڵنـی دێکـە رێکخسـت و تۆنـگ تسـۆن جـوی بـووە سـەرکردەیان. جارێکیـان وانـگ پنـگ چیرۆکـی پێنـج پاڵەوانەکـەی شـاخی "لانگیاشـان"ی بـۆ پەلـی منااڵـەکان ئەگێڕایـەوە گوتـی: رۆژێکیـان سـێ هـەزار جـەردەی ژاپۆنـی لـە نـۆ سـتووندا هاتـن بـۆ پەلاماردانـی چیاکـە. ئەنجـا بـۆ شـاردنەوەی گواسـتنەوەی هێـزەکان بـە ئامانجـی پەلاماردانـی دوژمـن لـە شـوێنێکی تـرەوە، سـەرکردەکانی سـوپای رێـگای هەشـتەم بڕیارانـدا دوو لـق لـە دواوە بەجـێ بهێڵـن. بەهـۆی تاکتیکـی زۆر زیرەکانـەوە توانیـان سـەربازە ژاپۆنییـەکان بـۆ ناوەڕاسـتی چیاکـەوە کێـش بکـەن و بـەم شـێوەیە رێـگا لەبـەردەم هێزەکانـی خۆیانـدا بکەنـەوە تـا بەهێمنـی بـۆی دەرچـن. کارەکـە سـازدراو پیاوەکانـی هێـزی شـاردنەوە ئامـادە بـوون بـۆ پاشەکشـە، پێویسـت بـوو چەنـد کەسـێکیش جـێ بێڵـن بـۆ داپۆشـینی کشـانەوەکەی خۆیشـیانەوە. پێنـج پیـاو بـە ئاواتـی هەڵبژاردنیانـەوە هاتنـە پێشـەوە و هەرکامیـان ئەیـووت، تکایـە مـاوەی مـن بـدەن بـەم کارە هەڵسـم بـۆ ئـەم فەرمانـە مـن خـۆم بەخـت ئەکـەم! ئـەم پێنـج پیـاوە پاڵەوانانـە لەسـەر شـاخەکەدا

خۆیان گرت، هەرچەند پێنج سەد سەربازی دوژمن چەندان جار هێرشی درندانەیان بۆ هێنان و هەر جارە دوژمن لێیانەوە نزیك ئەبوونەوە مەردانە ئەیان رەتاندن. منالّەکان بە هەموو هەستیانەوە لەگەڵ چیرۆکەکە ئەژیان و گشتیان چاویان بڕیبوە وانگ پنگەوە. لەگەرمەی شەڕەکەدا پێنج سەربازە ئازاکان هەستیان بەوە کرد کە فیشەکیان لە بڕاندایە، بۆیەکا بڕیاریاندا بۆ هەڵدێرێك بکشێنەوە کە بەرزاییەکەی دووسەد پێ ئەبوو. دوژمن دیسانەوە هێرشیان بردنەوە سەر و ئەمان فیداکارانە بە نارنجۆك وەڵامیان دانەوە و چل دانەیان لێ کوشتن. تا لە کۆتاییدا لەیەك نارنجۆك زیاتر هیچیان پێ نەما. "ئاخ" تۆنگ تسۆن جوی هاواری کرد، چونکە چیتر خۆی بۆ رانەگیرا "ئەنجا چی رووێدا؟" وانگ پۆنگ گوتی "ئەو دوا نارنجۆکەشیان هاویشت. (ماپاو لنگ) سەرکردەی دەستەکە بە چوار هاوڕێکەی وت (بام تفەنگەکانمان پارچە پارچە بکەین" دەسبەجێ وەڵامیان دایەوە (راستە) ئەنجا هەر پێنج تفەنگیان ورد و خاش کرد. تۆنگ تسۆن جوی بەئافەرینەوە گوتی "بێگومان ئەوە تاکە ئیشە کە پێویستە بکردرێت" نابێ هەرگیز ماوەی سەربازە چەتەکان نەدەیت تفەنگی تۆیان چنگ کەوێت، وانگ وتی "سەرکردەکەیان ئەنجا دەستی نایە سەر رانی و بێ سێ و دوو گوتی "هاوڕێکانم تەنیا یەك رێگا هەیە بۆ رزگاربوونمان. بام خۆمان فڕێ بدەینە خوارەوە". تێکڕا بە یەك دەنگ وتیان "بەڵێ.. بەڵێ. چونکە تەنانەت ئێمە لە کۆتایشدا خۆ بەدەستەوە نادەین". هەر پێنج مێر پێکەوە بازیان دا. دوانیان نەکەوتنە خوارەوە. چونکە لە لقی درختە بچووکەکانی دامێنی چیاکە گیرسابوونەوە و لە مردن رزگاریان بوو بوو، لە نیوەشەدا جووتە پاڵەوانەکە خۆیان دەربازکرد و چوونەوە ناو هێزە گەورەکەی سوپاکەیانەوە و ئەڵێن بەناوی خەڵاتەوە لە پاشانا رێگەیان پێدرا بچنەدیدەنی کردنی سەرۆك ماوتسی تۆنگ لەناوچەی (یەنان)دا. منالّەکان وتیان "ئای لەو کارە پڕ پاڵەوانبازییە!".

چیرۆکەکە ئێجگار کاری کردبووە تۆنگ تسۆن جوی و توند لەمێشکیدا چەسپابوو. لەو رۆژەوە چالاکی تۆنگ تسۆن جوی لە پەلی منالّەکانەوە روو لە زیادی بوو. هەمیشە شمشیرێکی داری هەڵئەگرت و بە رۆژانە چەند منداڵێکی بۆ دەرەوە ئەبرد و لاسایی پاسەوانیان ئەکردەوە. کە پۆستەیش ئەهات هەندی قاچەکانی رێیان بکردایە بە زوویی دابەشی ئەکرد. شەوانە کە پێشمەرگەکانی ناوچە لەدۆڵ و گەڵی ناو شاخەکانا خەریکی مەشق و راهێنان ئەبوون ئەم پەلی منالّەکانی ئەبرد بەشداری مەشقەکەیان ئەکرد.

"خەڵکێکی بەختیار"

بەرەبەیانی رۆژێکی زستان بوو. مامی تۆنگ تسۆن جوی بەهەڵەداوان خۆی کرد بەمالّەکەیانا، دڵۆپێ ئارەقە ناوچەوانی داگرتبوو. بەپەلە گوتی: "هیچ پەتاتەی کوڵاوتان لەبەردەستایە! زووکەن بۆ نانشانی بنێرن". ئەمەی وتوو بۆی دەرچوو. باوکی تۆنگ تسۆن جوی دەستبەجێ مەنجەڵێك پەتاتەی کوڵاوی هەڵگرت و بەدوایدا چوو. ئەمە زۆر هانی منداڵەکەی دا شوێنیان کەوێ و بزانی چی بووە. لە دەرەوە بەکۆمەڵ خەڵکی دی زەنبیل و مەنجەڵیان هەڵگرتبوو، بەرەو نانشان ئەچوون. باوکی گەیشتەوە مامی و لێی پرسی بۆ وا بەپەلەیە و چی رووێداوە! لەوەرامدا پێی گوت "باشە تۆ نازانیت! کەس نازانێ سوپای رێگای هەشتەم خۆی لەکوێ ئەبینێتەوە. هەر فەرمانی جوولّانەوەیان پێ ئەگات و دەستبەجێ ئەجوولّێن. سا ئەگەر خێرانەکەین پێیان راناگەین".

- ئەڵێم سوپای رێگای هەشتەم بۆ بەم رۆژگارەوە ئاوا لەناکاوا هاتۆتە ئێرەوە؟ هیچ شتێك رووێداوە؟

- لە پاشدان ئەزانیت. پیرەمام وەڵامی دایەوە و بەرەو نانشان ملی نا.

سەربازەکان بە بەرگی خاکییەوە لەسەر هەڵدێرە بەفراوییەکەوە دانیشتبوون جلەکانیان کە بە پەمۆ ئاختراوون شڕ و وڕ بوون و لە پینەکانیانا

لۆکە و خوری تێکەڵاو دیار بوون. هەندێکیان تفەنگەکانیان پاك ئەکردەوە و ئەوانی تر قاچەکانیان خستبووە ژێر خۆیانەوە و خەوە کوتکە ئەیبردنەوە. پیاوێکی سمێڵ درێژ بە وردی سەرنجی نەخشەیەکی ئەدا و بە فوو دەستە سووربووەکانی گەرم دەکردەوە و دەسبەجێ هەناسەکەی دەبوو بە تەمێکی سپی و سمێڵەکەی دائەپۆشی. زۆربەی سەربازەکان لاواز بوون و لە ماندووێتیدا چاوەکانیان وەك خوێن سوور هەڵگەڕابوون.

شەکەتی و شەونخوونی بە ئاشکرا لە رووپانا ئەبینران. خەڵکەکە گەیشتن هەرچی پەتاتەی کوڵاویان هێنابوو پێیان دان. بە جۆرێ ئەیان دواندن و پرسیاریان لێ ئەکردن وەك دۆستی لەمێژینە و دێرینیان بوو بن. ئای لەم ساتە خۆشە! پێکەنین و جەفەنگ و گاڵتەوگەپ لەهەموو لایەکی هەڵدێڕەکە ئەبیسران ئەتووت پێشانگایە لە پەرستگەیەکدا!

تۆنگ تسۆن جویش لەوێ بوو. لەناو جەماوەرەکەدا خۆی ئەکوتا. زۆری حەز بە بیستنی هەواڵ و چیرۆکی شەڕ و شۆڕ ئەکرد. چاوی بە مامی کەوت کابرای سێملێ درێژی ئەدواند. خۆی تێکرد هەتا گەیشتە لای مامی. مامی پەلێکی گرت و پێی وت" پلینگە چووکەلە، ئەوە ئێوە پەلی منااڵن هیچ ڕێ و شوێنتان نییە؟ ئێوە تەنانەت سڵاو لە فەرمانڕەوایش ناکەن کە دەیبینن؟" دەسبەجێ تۆنگ تسۆن جوی وریا وێستا. دەستی بەرزکردەوە و سڵاوی وەرگرت.

سەرەك "تسای" بەخەندەییەکەوە منااڵکەی راکێشایە تەنیشت خۆیەوە و دەستێکی بەسەریدا هێنا و گوتی "ئەم بەراستی وەك یەکێ لە (شەیتانە بچووکە)کانی سوپای ڕێگای هەشتەمەوە. تۆنگ هەستی بە هاوڕێیەتیەکی گەرم کرد و پێی بڵێ، پێش ساتێك زۆرت لێ ئەترسام بەهۆی سمێڵە درێژەکەتەوە، بەڵام لەجێی ئەمە وتی "ئەی سەرەك تسای شتێکمان لەبارەی جەنگەوە پێ بڵێ:" گوتی "زۆر باشە، لەپاشان سەرەك "تسای"

لەسەر تاشەبەردێکی گەورەوە راوەستاو بە دەنگێکی بڵند گوتی "هەڤاڵان پێویستە سوپاسی ئەم خەڵکە بکەین بۆ ئەو شتانەی بۆیان هێناوین. ئەبینین بەپشتگیری ئەم خەڵکە باشەوە ناشێ هیچ گومانمان ببێ لە راماڵینی دوژمندا. هەر لە پێناوی ئەمە خەڵکەدا هاوڕێیان پێویستە دوژمن لەناوبەرین". ئەنجا بە سۆزێکی دۆستانەوە گوتی: ماوەیەکی درێژە لە برسانا سك ئەگوشین، بەڵام هەرگیز نابێ ڕێگە بدەین بەسکی برسی مێشکمان لێ بخڵەتێنن. هەر سەر ئەبێ ڕابەر بێت بە وتەیەکی تر هەڤاڵان زیاد لە پێویست مەخۆن. بۆ ئێستێ سەرو دووداندە پەتاتەی بەسە و ئەوی تر گل بدەنەوە بۆ کاتی تەنگانە. خواردنی لە پێویست بەدەر ئەتانکوژێت!".

تۆنگ تسۆن جوی حەپەسابوو. سەربازێك لە نزیکیەوە وێستابوو لێی پرسی "ئەشێ بە زێدە خواردنەوە بمرێت؟" سەربازەکە لە وەرامدا وتی "بەڵێ، بەڵێ ئەگەر یەکێ ماوەیەکی درێژ بە برسیتی ماوە، ئەوا جاری یەکەم نابێ لەخۆی زیاتر بخوات. زۆر خوراردن لەم بارەدا پیاو تووشی نارەحەتی ئەکات و لەوانەیشە بیکوژێت."

تۆنگ گوتی: تێگەیشتم. ئەی چەند رۆژتان بێ خواردن رابواردووە؟ کابرا وتی : سێ رۆژ و هەندێك. سێ رۆژ لەمەوبەر بوو دوژمنمان لە سەنگەرێکی سەختا دەرپەڕاند. لەگەڕانەوەمانا لەناکاو خۆمان دی بە ئابلۆقە دراوین و هێزەکانی دوژمن پەیتا پەیتا ئەگەیشتن. ئێمەیش ژمارەمان تەنیا سێ سەد کەس بوو. دایان نابوو بە ساناییی لەناومان ئەبەن. "ئەنجا ئێوە چیتان کرد؟" تۆنگ تسۆن جوی هەناسەی لەخۆی بڕی و گوێ رایەڵ بوو "بەتەواوی رامان ماڵین، پاش ئەوەی دەستێکی باشمان لێ وەشاندن. ئەو چەتانە وەك گورگی برسی وابوون. هەر وەك شەپۆل دەستە بە دەستە شاڵاویان بۆ ئەهێنایین. ئێمەیش هەموویانمان بەرەو دوا کردنەوە. لە کۆتاییدا بەڕاستی برسی بووین و هیچ نەبوو بیخۆین. من تۆپەڵە بەفرێکم کرد و

خستەمە دەممەوە" ئەنجا سەربازەکە لەسەر گێرانەوەی باسەکەیدا رۆیشت و گوتی "لەپاشان سەرەك تسای پلانی بۆ دانایەن بەمەبەستی کەل کردنی بازنەی ئابلۆقەکە، بەڵام دوژمن پێشەکی چاوەڕانی ئەمەی لێ ئەکردین بۆیە هەموو بستێکی بەسەرباز لێ تەنیبووین. جا چۆن لەناویانا دەربازبین؟ دوێنێ شەو سەرەك تسای بیری لە فێڵێك کردەوە چەند سەربازێکی بردە شوێنێك و هێزەکانی دوژمنیان دایە بەر دەسرێژ. دوژمن وا تێگەیشت لەوێوە هەوڵی دەرچوون ئەدەین و بۆیە سەربازەکانی بۆ ئەوێ نارد. تا رێمان لێبگرن. هەر لەم ساتەشدا ئێمە رووەمان کردە نوختەیەکی نەپارێزراو. بەناو هێڵی دوژمندا هەڵمەتمان برد و گورج لە هەڵدێرەکەدا شۆڕبووینەوە. لە رێگامانداندا دەستێکی باشمان لێوەشاندن و ژمارەیەکی زۆرمان لە سەربازە چەتەکانا کوشت. ئێمەیش چەند پێکراوێکمان بوو. فەرموو ئەمانەش سەربازە بریندارەکانمانن.

تۆنگ تسۆن جوی هەردوو لەپی سەربازەکەی خستە ناو لەپی خۆیەوە و گوتی: "ئێوە هاوڕێی نایابن" و بۆ لای یەکێ لە سەربازە بریندارەکان خۆی رافراند. زامەکەی سووك بوو، دەستی چەپی بە پێچراوی بە ملیەوە هەڵواسرابوو. نانی ئەخوارد لەگەڵ هەر قەپاڵە پەتاتەیەکدا گۆڵێ بەفری دەئاخنیەوە دەمیەوە. هەرتاوە نا تاوێکیش ناوچەوانی وێك ئەهێنایەوە، ئەمەیش نیشانی ئەدا کە زامەکەی هێشتا هەر بە ئازار بوو. تۆنگ تسۆن جوی دانیشت و پڕ بە دووچاوی گەورەوە تێی رامان.

"مامە گیان زامەکە ئازارت ئەدات!"

"ئەگەر نەختێ گۆشت بە چەقۆ لە لەشی خۆت بکەیتەوە ئەیەشێت!"

"بێگومان هەندێ جار تەنانەت داڕووشانی پێستیش لەوانەیە زۆر ژان بکات" "کەوابوو ئەزانیت هەست بە چی ئەکەم. لەمە ئەچێت وەك شتێك قوڵم بگەزێت و بی قرتێنێ". تۆنگ تسۆن جوی لە پرێکا بازیدا، وەك شتێك

بـە باسـکییەوە دابێـت ئـاوای هەسـت کـرد. سـەری لـەوە سـوڕما بـوو چـۆن ئـەم سـەربازە هـاواری نـە ئەکـرد.

"مامە تۆ زۆر لە ئازاردایت، چۆنە کە ناگریەیت!"

"ئەتوانـم بەرگـەی بگـرم، هـەوڵ ئـەدەم دان بەخۆمـا بگـرم، کـە مـن کەمێـك ئـازار بچێـژم ئـازاری ئێـوەی گـەل نەختێـك کەمـتر ئەبێتـەوە. ئـەو دڵۆپـە خوێنـەی مـن کـە دەیڕێـژم شـۆڕش لـە سـەرکەوتن نزیکـتر دەکاتـەوە. هەرکاتێـك بیـر لەمەیـش ئەکەمـەوە باکـم بـە ئـازاری خـۆم هیـچ نامێنێـت".

ویسـتی ئـەم سـەربازە ئازایـە کارێکـی ئاشـکرای کردبـووە سـەر تۆنـگ تسـۆن جـوی ئـەم تێگەیشـت مـرۆڤ ئەبـێ بـە هەسـتێکی پـڕ بـڕواوە بەرەنـگاری تەنـگ و چەڵەمـە ببێـت. بـۆ ئـەم سـەربازانە هیـچ سـەختییەك هەرگیـز نابێتـە کۆسـپ. ئەمـان بەسـەر هەمـوو تەگەرەیەکـدا زاڵ ئەبـن. تۆنـگ تسـۆن جـوی بەخـۆی وت: "ئـای لـەم پیـاوە نەبـەزە! خۆزیـا وەك ئـەم بوومایـە!"

وشـەکان وەختابـوو لەسـەر زمانیـەوە دەپەڕنـەدەرێ، بـەڵام زۆر رەوگیـری کـردن. دوایـی چیـتر خـۆی پێنەگیـرا، هەڵسـایە سـەرپێ و گوتـی: "ئەمـەوێ بێمـە نـاو لەشـکری ڕێـگای هەشـتەمەوە و ببـم بـە یەکـێ لـە "شـەیتانە بچووکـەکان". سـەربازەکە زامەکانـی خـۆی لەبیرچـووەوە و دایـە قاقـای پێکەنیـن. سـەری لەقانـد و گوتـی: "زۆر سـاوایت. تـۆ هێشـتا زۆر سـاوایت. بـەڵام ئەشـێ لـە دوای چەنـد سـاڵێکی تـردا، وەرامەکـە منداڵەکـە فـڕە دڵتەنـگ کـرد. هەڵسـا چەنـد خولێـك بـە دەوری خۆیـدا سـووڕایەوە تـا نیشـانی سـەربازەکەی بـدات چەنـد گەورەیـە و بـە پرۆتیسـتۆیەکەوە گوتـی "فەرمـوو سـەیرم بکـە. تـۆ وا ئەزانیـت مـن هێشـتا هـەر زۆر منـاڵ و فـرە بچووکـم.. بڕوانـە چ کوڕێکـی گـەورەم مـن!" بـەڵام هەمـوو ئـەو سـەربازانەی لەنزیکیانـەوە وێسـتابوون دایانـە قاقـای پێکەنیـن.

(گەورە بوون)

چەتە ژاپۆنییەکان لە شاری شاچینگ دا تا ئەهات زیاتر هەستیان بە نارەحەتی دەکرد و باری ناوچەکە ناچاری کردن چەند بنکەیەکی سەربازی لە نانشانیاو دا بکەنەوە و ژمارەیەك لە هێزەکانیانی لێ بهێڵنەوە. چەندان جار سووپای رێگای هەشتەم ئەو بنکەیانەی لە دوژمن پاك ئەکردنەوە. بەڵام ژاپۆنییەکان خێرا چەتەی تریان ئەنارده شوێنەکانیانەوە. بۆ داگیرکردنی ئەو بنکەیانە هێزەکانی هەردوولا زۆر جار بە تونڈی بەرەنگاری یەکتر ئەبوونەوە. هەر جارێك شەڕ رووی بدایە تۆنگ تسۆن جوی لەبەر دەرگاکەیانا را ئەوەستا و بە ئافەرینەوە دەیڕوانییە پێشمەرگەکان. لەوێوە خەڵکی گوندەکەی ئەدی لە پێشی ماڵەکەیانا تێپەڕ ئەبوون و داربەستیان ئەگوێزایەوە.

لە نیوەشەوێکی تۆفدا مامی هات بە شوێن باوکیا. دەسبەجێ باوکی لەناو جێگادا هاتە دەرەوە. هەگبەیەکی هەڵگرتوو بۆی دەرچوون. تۆنگ تسۆن جوی کەدی هەردووکیان رۆیشتن تێگەیشت شەڕێك خەریکە روو ئەدات و ئەم زۆر نارەحەت بوو. هەر لەگەڵ تاریك و روونی بەیانیدا، بە هەڵەداوان رووی کردە ماڵی مامییەوە و لەوێ چاوی بە ئامۆزا و هاوڕێی دڵسۆزی تۆنگ- وان-نیان کەوت کە چەند ساڵێك لە خۆی گەورەتر بوو. چەند فسکەیەکیان کرد و لە پاشانا ئامۆزاکەی بردی بۆ سووچێك و چرپاندنی بە گوێیدا ئەڵێن پەلێك لەسەربازەکانی خۆمان لە بنکەی هەرێمەکەوە بۆ ئێرە هاتوون و دوێنێ شەو خەڵکەکە چوون دانەوێڵەیان بۆ بێنن. ئەمان لەماوەی رۆژێك یا دووانداا هێڵەکانی پەیوەندی دوژمن تێکدەشکێنن. ئەمە ئەوپەڕی نهێنییە و نەکەی بۆ کەس بیدرکێنێ! تۆنگ تسۆن جوی بەوە دڵتەنگ بوو کە ئامۆزای ئاوای بدوێنێ. بۆیە وتی "جا من هیچ نهێنییەکی ترم درکاندووە".

ئەو رۆژە لە پێش گزنگی هەتاودا دەستەیەك پێشمەرگە مینیان ئەنایەوە.

تۆنـگ تسـۆن جـوی بـۆ یارمەتییـان چـوو، بـەڵام پێشـمەرگەیەك هـاواری لێکـرد "پڵینگـە چووکەلـە لێیانـەوە نزیـك مەبـەرەوە بـام پارچـە پارچـەت نەکـەن.

"مـەم ترسـێنە ئەگـەر تـۆ خـۆت لێیـان ناترسـیت، منیـش لێیـان ناترسـم". تۆنـگ دوور نەکەوتـەوە، بەڵکـو بـە دەوریانـا ئەخولایـەوە و سـەیری ئەکـردن. لـەو سـاتەدا بینـی زۆران لـە خەڵکـی دێکـە رایـان ئەکـرد. ئارامـی لـێ هەڵگیـرا. بەغـاردان گەڕایـەوە ماڵـەوە و داوای لـە دایکـی کـرد رێگـەی بـدات لـە تـەك پێشـمەرگەکانا بچێـت، بـەڵام دایکـی نەیهێشـت بـڕوات. کـە دونیـا تاریـك بـوو، جەنـگاوەرەکان دێکەیـان جێهێشـت و بـاوك و مامـی تۆنـگ تسـۆن جـوی بـە دەسـکە پووشـەوە لەگەڵیانـا رۆیشـتن. تۆنـگ تسـۆن جویـش خـۆی دزیـەوە و بـە هێمنـی شـوێنیان کـەوت.

کـە گەیشـتنە نوختەیـەك لەسـەر رێـگا گشـتییەکەی نزیـك بەشـاری شـاچینگەوە دەسـتیان بـە میـن ناشـتن کـرد و تەڵەکانیـان هەڵبـڕی و پردەکەیـان پـووش پـۆش کـرد. یەکـێ لـە پێشـمەرگەکان خەریـك بـوو ئاگـر لـە پووشـەکە بەربـدات کـە چـاوی کـەوت بەئادەمیزادێکـی نەنـاسراوا پەلـەی خۆشـکردنی گـڕی ئاگرەکـە بـوو، ئەوەیـش لـە (پڵینگـە چووکەلـە) بـەولاوە کەسـێکی تـر نەبـوو.

مامـی بەغـاردان چـوو دەسـتی راکێشـا و هێنایـەوە. باوکـی دایـە قاقـای پێکەنیـن. لەگەڕانەوەیانـا بەرەومـاڵ تۆنـگ تسـۆن جـوی لەبـەردەم پیـاوە چەکدارەکانـەوە بـە راکـردن هەڵئەقۆزییـەوە و بـە لافـی زەلامێکـی گـەورە و بـوو ئەیـووت: بەراسـتی زۆر خۆشـە ژاپۆنییـەکان هـەر بەهـەوادا گوللەیـان ئەتەقانـد و زاتیـان نەکـرد لەسـەربازگەکانیانەوە بێنـە دەرەوە و چاوێـك بـە دەوری خۆیانـا بگێـڕن".

هەمـوو رۆژ تۆنـگ تسـۆن جـوی چاوەڕوانـی هاتنـی وانـگ پنـگ بـوو. بـۆ دێکـە تـا پێـی بڵێـت چـۆن ئاگـری بەردایـە پووشـەکەوە، بـەڵام وانـگ پنـگ هەتـا ماوەیەکـی زۆر بەدیـار نەکەوت.تـا رۆژێکیـان دەنگەدەنـگ و قەڵەبالغییـەك

لـە دێکـەدا پەیـدا بـوو لەپاشـانا بـوو بەهاتوهـاوار و گریـان. هـەواڵ هاتبووکـەوا وانـگ پنـگ مـردووە. تۆنـگ تسـۆن جـوی زۆر بـە کـوڵ گریـا. ئەمەیـش چیرۆکـی مردنـی وانـگ پنـگ بـوو. لـە (شانگیشاشـای) دا لەنـاکاو دوژمـن ئابڵۆقـەی کۆمەڵێکـی بچـووك لـە هێزەکانـی سـوپای ڕێـگای هەشـتەم ئـەدات. وانـگ پنـگ و هەڤـاڵ کـۆ لـەم کۆمەڵـەدا ئەبـن. هەرچەنـد ژمـارەی دوژمـن ئێجـگار لەهـی ئەمـان پـتر ئەبـێ، هەردووکیـان مەردانـە بەرگرییـان کردبـوو. دەسـتەیەك لەسـەربازە ژاپۆنییـەکان سـەر ئەکەونـە بانـی خانوویەکـی نزیکـەوە و تێیـان ڕائەخـورن" "چەکەکانتـان فـڕێ بـدەن". وانـگ پنـگ وەرامیـان ئەداتـەوە "هیـچ کـەس لـە سـوپای ڕێـگای هەشـتەم چـەك دانانێـت". گورجـێ دەس ئـەکات بـە سـووتاندنی بەڵگـە و کاغەزەکانـی تـر کـە پێیـان بـوون و بـۆ تەنیـا سـاتێکیش لـە تەقەکردنـا ناوەسـتێت. لەکاتـی شـەڕەکەدا ڕووی کردبـووە هەڤـاڵ کـۆ و پێـی گوتبـوو "تەنانـەت ئەگـەر ئێمـە ژیانـی خۆیشـمان بکەینـە قوربانـی، هەزارانـی تـر ئەمێنـن کـە ڕاسـتەوە ببنـەوە و بەرهەڵسـتی ئـەم داگیرکەرانـە بکـەن هەتـا پیـرۆزی تـەواو بـەدەس دێنیـن". لـە کۆتاییـدا وانـگ پنـگ فیشـەکی پـێ نامێنـێ. ئەنجـا چەتـە داگیرکـەرەکان شـاڵاوی بـۆ دێنـن و بـە جـارێ گەمـارۆی ئـەدەن. ئەمیـش تەلـی دوا نارنجۆکەکـە ڕائەکێشـێ و چەتـە ژاپۆنییـەکان لەگـەڵ خۆیـا ئەکوژێـت.

تۆنـگ تسـۆن جـوی هەمـوو ئەندامێکـی کردبـوو بـە گـوێ و زۆر بەپەرۆشـەوە چیرۆکەکـەی ئەبیسـی. وانـگ پنـگ و هـاوڕێ کـۆی قیـت هاتنـە بەرچـاو کـە دوژمنیـان لـە نێـو ئەبـرد و بـە چـاوی خەیـاڵ وانـگ پنگـی دی داوا نارنجۆکەکـەی هەڵاویشـت. هـەردووك دەسـتە بچووکەکانـی لێکـدان و بەهاواڕێکـەوە قیژانـدی. ئەمـە قارەمانـی ئێمەیـە- قارەمانـی ئێمـە!"

بـۆ چەنـدان ڕۆژیـش لـەدوای ئـەوەدا تۆنـگ تسـۆن جـوی هـەر لەبەرخۆیـەوە ئەیـووت "ئەمـەوێ زوو گـەورە بـم. ئەمـەوێ ببـم بـە پیاوێکـی وەك وانـگ پنـگ. مـن ئەمەوێـت دوژمـن تێـك بشـکێنم!"

(ئازا بوون)

رۆژێکیان تۆنگ تسۆن جوی لەبەر دەرگای پەرستگەیەکی کۆندا دانیشتبوو سەیری منااڵنی ئەکرد بە داروچکە گەمەیان ئەکرد. ئەم خۆی چیتر حەزی بەم جۆرە شتانەی ساوایانەوە نەدەکرد. شیروتفەنگی پەلەکانی منااڵن لە تەختەدارا دروستکرابوون. چۆن بتوانن بەم چەکانەوە لەگەڵ دوژمندا شەڕ بکەن؟ بەڵام پێشمەرگەکان مین و تفەنگی راستەقینەیان هەبوو. بۆیە بڕیاریدا بچێتەریزی پێشمەرگەوە. بەڵام هێشتا لە جێهێشتنی براەرانی یاریدا هەر دوو دڵ بوو. تۆنگ تسۆن جوی ئەم پرسیارەی بەرەو رووی براەرەکانی کردەوە. "ئێوە ئەڵێن چی ئەگەر چوومە ریزی پێشمەرگەوە؟"

بیرێکی زۆر باش، ئەوسا فێری بەکارهێنانی تفەنگی راستەقینەمان ئەکەیت. بەڵام ئەوساکە چیتر هەموو رۆژ یاریمان لەگەڵدا ناکەیت!" تۆنگ تسۆن جوی بەخەندەییەکەوە دەستی لە پشتی هاوەڵەکانی دا و گوتی:" من هەرگیز لەبیرتان ناکەم و هەر وەك ئێستێ هەمیشە هەر لەم ناوەدا ئەبم." بڕیاری خۆیدابوو بەپەلە رای کردە ماڵەوە تا چاوی بە دایکیا بکەوێ. هەرکە پێی نایە حەوشەکەوە هاواری کرد "دایە، دایە" دایکی هاتە دەرەوە و بەخەندەییەکەوە پرسی: "ئەمە چییە کوڕەکەم؟ بەچی وا دڵخۆشبوویت؟"

- ئەمەوێ بچمە ریزی پێشمەرگەوە، دایە گیان، هەموویان رایان لەسەرە. تۆیش رات لێیە، دایە وا نییە!"

- "هەموویان؟ هەموویان کێن؟"

- منااڵکان لە پەلەکەدا."

- ئاە! پەلی منااڵکان، ئەی نازانیت بۆ ئەمە تۆ هێشتا زۆر ساوایت؟"

- ساوا! وا تەمەنم بوو بە شانزە. ئەوان هەڤاڵی شانزە و حەڤدە ساڵەیان لەناو سوپاشدا هەیە.

دایکی لە ڕێگەدان بە کوڕەکەیا دوو دڵ بوو، چاوەکانی پڕ بوون لە

فرمێسك، بەڵام بیانوویەکی باشی بۆ نەدۆزرایەوە و رێگای رۆیشتنی کوڕەکەی پێ بگرێت. تۆنگ تسۆن جوی سەری لێ شێوابوو، نەیدەزانی چی بکات. ئەبوو ئەشکی دایکی رەوگیری بکات؟ خۆ (وان نیان)ی چاکترین هاوڕێی وەختێ کە چوو بووە ریزی سوپاوە دایکی زۆری بۆ گریابو. بەڵام بە هاندان و پشتگیریی باوکیەوە لە ئەنجامدا پێیان سەلماندبو بە خەندەییەکەوە کوڕەکەی بەڕێ کردبوو. کەچی دایکی تۆنگ تسۆن جوی تا ئێستا هەر نەیدەسەلماند و ئەمیش نەیئەزانی چۆنی پێ بسەلمێنێ. لەداخانا لێوەکانی خۆی کرۆشت و لە دواییدا وەك بۆمبایەك تەقییەوە و گوتی "دایە هەرچۆنێ بێت، پێت خۆش بێ یانە، من هەر ئەڕۆم". دایکی کە نەیتوانی بە هیچ جۆرێك پەشیمانی بکاتەوە. ناچار بوو فرمێسکەکانی بشارێتەوە و رێگە بە رۆیشتنی کوڕەکەی بدات. تۆنگ تسۆن جوی پێشمەرگەیەکی زۆر چالاکی لێهاتەوە و لە هەموو کارێکدا بەشداریی ئەکرد وەك مین دانانەوە، تەل قرتاندن و دەستگیرکردنی ناپاکاندا.

نیوەشەوێکی زۆر تاریك و ئەنگوستە چاو پێشمەرگەکان ئێجگار بە وریایی و بێ دەنگیەیوە لەسەر خەتی ئاسنی شەمەندەفەردا ئەخشین. تۆنگ تسۆن جوی لە کەنداوێکا بازیدا و نزیك بەهێڵەکە بووە و دەستی بە ئاسنەکاندا هێنا و گوتی "وا دیسانەوە تۆ لێرەیت. هەر یەکدو رۆژێکە هەڵتدەکێنین؟

پێشمەرگە دەستیان بە کارکرد، فەرمانی ئەمجارەیان بریتی بوو لە پەڕینەوەی دارتەلەکان، دوو پیاو بە مشارێکەوە خەریکی بڕینەوەی دارتەلێك بوون. لە ماوەیەکی کورتدا هەموو دارتەلەکان بە درێژایی دوو میل بە زەویدا دران. تۆنگ تسۆن جوی ئەوەی پێ سپێردرابوو کە تەلەکان بە بەرد بپسێنێ و بیان هێنێتەوە. کاتێ کە خەریکی کارەکەی بوو سەیری کرد دارتەلە بڕاوەیەکان هێشتا هەر درێژن لەمە ترسا دوژمن هەمدیسان بتوانێ قیتان بکاتەوە. بۆیە دەستی دایە مشارێك و دارتەلێکی دوو لەت کرد.

دەسبەجێ هەموو پێشمەرگەکان چاویان لەم کرد و ئاوا گشت دارتەلەکان بۆ دوژمن لە کەلك خستێنران.

کاتێ کە ئیشیان ئەکرد گوێیان لە زرمەیەکی دوور بوو، بەدوایەوە شەوقێکی تیژ ئاسمانی روونـاك کرد. پێشمەرگەکان بە شەمەندەفەرێکی تێگەیشتن و زۆر بایەخیان پێ نەدا، بەڵام لە پڕێکا دەنگی تۆپێك لە گرمژنیدا و ئاگر لە کێڵگەکانا بەربوو. پێشمەرگەکان راچڵەکین لەبەر ئەوەی ژمارەیەکی زۆریان لە پێشتر دەنگی گوللەتۆپیان نەبیست بوو، دەستیان کرد بە راکردن. فەرماندەی ناوچەکە خێرا خۆی گەیاندە شوێنەکەوە و هاواری کرد "بوەستن، غار مەدەن. هیچ نییە، ماشێکی زرێپۆشەو بێ مەترسییە". ئەنجا فەرمانی دا هەرکەس خۆی بشارێتەوە لە شوێن خۆیانا نەبزوون. هەموویان بازیان دایە ناو کەندەکە و تۆنگ تسۆن جوی خێسکەیەکی کرد و دیتی شتێکی رەش بە ناقۆڵا و گراترۆ نزیك ئەبێتەوە و چەندی کردی نەیزانی چیبوو. سووکە ترسێکیش دایگرت نەبادا ئەو جانەوەرە راستەوخۆ بێتە سۆپەرەکەی ئەمەوە. زرێپۆشەکە بە هێواشی راوەستاو تیشکەتیژەکانی بە هەموولایەکدا گێڕا. بوو بە قرمە قرمی مەترەلۆز و گرمەی تۆپان لە هەموو دۆڵەکەدا دەنگی دایەوە و تەنانەت زەوی لەگرمەی دەنگەکەدا لەرزییەوە. تۆنگ تسۆن جوی ئارەزووی ئەکرد بەخاکدا بچێتە خوارەوە. تا لەگرمە گرمە نەپساوەیەکدا دوورکەوێتەوە. وا تێدەگەیشت گوللە تۆپەکان لە بان سەری ئەمدا ئەتەقینەوە. دوا بە دوای تەقە و تۆپ بارینە درێژخانەکەدا چەتە ژاپۆنییەکان ماشێنە زرێدارەکەیان کێشایەوە. فەرماندەرەکە یەکەم کەس بوو لە سوپەرەکەیدا هاتە دەرەوە و بە گاڵتەییەکە گوتی هەڤاڵان پێم وتن هیچ نییە، ئێستا دیتتان ماشێنێکی زرێ پۆش چی پێدەکرێت؟ تۆنگ تسۆن جوی زۆر بەختیار بوو، ترسی لە ماشێنە زرێ پۆشەکە رەوییەوە. بەشادییەوە دای بە رانی خۆیا و گوتی: "بەراستی فەرماندەمان چاك ئەزانێت چۆن مامەڵە لەگەڵ چەتەکانا ئەکات. ئێمە هەر

ئەوەتا لە ژێر لووتی دوژمندا بووین کەچی ئەوان تەنانەت بەمەیشیان نەزانی.

چەند مانگێك رابورد. رۆژێکیان هەواڵ هات کە یەکێتی سۆڤیەت هێزی ئەنارده بۆ رۆژهەڵاتی باکوور بۆ یارمەتیدانی چین. لە هەموو شوێنێکا هەر باسی هێرشێکی بەرەواژ بوو، لە هەموو گوندێکدا پیاو بە کۆمەڵ ئەچوونە ریزی سوپاوە. پێنج لاوی نانشانپاو ئیمزایان کرد کەچی تۆنگ تسۆن جوی جووڵەی نەکرد. یەکێك پێی پێکەنی و گوتی ئەی تۆ، پڵینگە چووکەلە دیارە ناتەوێت دایکت جێ بێهڵیت؟لە وەرامدا وتی "ئەیبینیت." لەراستیدا ئەم پێشەکی بڕیاری خۆی دابوو.

ئەو شەوە لەناو پێخەفەکەیدا تلایەوە و ساتێ خەو نەیبردەوە. جۆرەها شت لە مێشکیا تێکقرژابوون. لە راستیدا ئەم حەزی نەدەکرد دایکی بەجێ بێڵێت، بەڵام رامانی دوژمن گەلێ لەوە گرنگتر بوو، ئەمەیش پاڵی پێوە نابوو بڕیاری خۆی بدات کە مانی و خێزان جێبهێڵێت و بچێتە ریزی سوپاوە. ئەشی زانی ناتوانێت لەبەردەم خەم و پەژارەی دایکیا خۆی رابگرێت بۆیە بڕیاریدا کە باشتر وایە بێ ئەوەی دایکی ئاگادار بکات بڕوات. هەر ئەمشەوە، پێش تاریکبوونی بەیان تۆنگ تسۆن جوی هەگبەیەك بەسەرشانیەوە شەتەکدار و بە دزییەوە لە گوندەکەوە دوورکەوتەوە.

(باوەڕی مەردانە)

تۆنگ تسۆن جوی سەربازێك بوو لە رێکخراوە سەرەکییەکەی پێشمەرگەی هەرێمەکەدا، بەڵام نە جلی سەربازیی لەبەرا کردبوو نە تفەنگیشی هەڵگرتبوو. تەنیا چەکی بێڵێ بوو کە بۆ تێکدانی رێگاوبانی دوژمن و رووخاندن و تەختکردنی ئامارەکانیاندا بەکاری دەهێنا. بێڵەکەی هەمیشە ئەبریقایەوە. هەر جارێك لە رووخاندنی ئامارەکانی دوژمندا سەربکەوتنایە ئەم لە خۆشیانا رای دەکرد هەڵدەپەڕیی ئەگەر پرسیارت لێ بکرایە لەبارەی ئەو هەستە پڕ لەشادیی و ئەو کردەوە منااڵکارییەوە لە وەراما دەیووت "جا بۆ نەە؟ ئەی کە شتێکی ئاوا دەڕوخێنێت هەست بە خۆیشی ناکەیت؟"

رۆژێکیان لەوە ئەدوان کە کێ ئەیویست بچێت بۆ هێزە چەکدارەکانی ناوچەکەوە هەر لەگەڵ بیستنی پرسیارەکەدا تۆنگ تسۆن جوی بۆی راستەوە بۆوە. پێشوازی و بەخێرهاتنی گەرمی لە فەرمانگەی هەرێمەکە لێیەوە کرا، هەستێکی هاوڕێیانەی پێ بەخشی و دەسبەجێ هەموو شتێکی ئەوێی خۆشویست لە رۆژی دواییدا دەستەجلێکی سەربازیی تازەیی پێدرا، هەرچەند جلەکان بۆی گەورە بوون بەڵام ئەم هیچ گوێی بەوە نەدا، لەو بڕوایەوە کە خۆی زۆر گەورە دەبێت و بۆیان دەس ئەدات. ئیتر بە شانازییەوە خۆی پێوە بادەدا و لە دڵی خۆیدا دەیگوت هەر ساتێ تفەنگێکی ژاپۆنی بێنێتە دەستیەوە ئەوا دەبێتە پیاوێکی راستەقینەی سوپای رێگای هەشتەم. (هێزە چەکدارەکانی ناوچە رزگارکراوەکانی لەوەو پێش زۆربەی چەکەکانیان لە دوژمنەوە بە چنگ هێنابوو) بەڵام ئاواتی ئەم رما کاتێك فەرماندەی لقەکە نارنجۆکەکی دایە. پرسیاری لەسەر لقەکە کرد "ئەی بۆ تفەنگێکم نادەنێ! ئەوانی تر تفەنگیان هەیە بۆچ منیش نەمبێ؟" فەرماندەرەکە لە وەرامدا گوتی تفەنگ بۆ ئەم قورسە و مەترسی نیشاندا کە ئەشیا ئەم بەرگەی رۆیشتنە درێژەکە لە تەك سوپادا نەگرێت چونکە هێشتا هەر مێردمناڵ

بـوو! چـی "چـی پاڵـی پێـوە نایـت وا تێبگـەی مـن تفەنگـم پـێ هەڵنەگیرێـت؟ ئەمـەت لـە ڕێ ڕۆیشـتنەکەمانا بـۆ دەردەکـەوێ" سـەر لـق وەرامـی دایـەوە" باشـە باشـە تـۆ تفەنگـت پـێ هەڵدەگیرێـت. بـەڵام ئـا ئێسـتا هیـچ شـك نابەیـن. فەرمانـدەر لیـو Liu وتوویـە ئەگـەر هاتـوو پێویسـتیمان بـە تفەنگـی تـر بـوو ئـەوا دەبـێ لـە دوژمنیـان بسـێنین". ئەمـە تۆنـگ تسـۆن جـوی هێنایـە پێکەنیـن و بـەو جـۆرە گفتوگۆکەیـان دوایـی هـات.

تۆنـگ تسـۆن جـوی زۆر ئاواتـە خـواز بـوو شـەڕ زوو دەس پێبـکات هەتـا هەڵـی بـۆ بسـازێ تفەنگێـك بۆخـۆی وەدەسـت بێنـێ.

لەکاتـی مەشـقکردندا تونـگ بایەخێکـی تایبەتـی بـە جوولانەوەکانـی دەدا. لای ڕوون بـوو سـەربازێکی قـال بـووی مەشـق جەنگاوەرێکـی زۆر باشـی لێدێتـەوە.

جارێکیـان چوونـە دەرەوە بـۆ مەشـق کـردن لەسـەر نارنجـۆك هاویشـتن، بـەڵام ڕێگـە بـەم نـەدرا یەکێـك هەڵاوێـژێ بۆیـە بـە ڕاکـردن چـوو بـۆ لای سـەرکردەکە و داوای لێکـرد مـاوەی بـدات نارنجۆکێـك بهاوێـت. سـەرکردەکە ماوەیـەك بـە وردی تێـی ڕامـا ئەنجـا پێـی وت کـە هێشـتا مێردمنااڵـە و ئەگونجـێ هەڵەیـەك بـکات و ئـازاری خـۆی بـدات. زۆری ڕق لـە وشـەی (نـە) بـۆوە، لەگـەڵ ئەوەشـدا ئەگـەر لەکاتـی مەشـقکردنا ڕێگایـان پـێ نەدابـا، دەس لـە چـەکان بـدات ئـەوا بێگومـان لەکاتـی شـەڕی ڕاستەقینەشـدا بـۆ یارمەتیدانـی چێشـتکەرەکانی ئەنێـرن و ئەمەیـش کارێکـی ئێجـگار دژوار ئەبـێ. جـا بـۆ پێـش دەسـتی بەرلـەوەی سـەرلق ئومێـد بـڕی بـکات، دیسـانەوە گووتـی "ئەگـەر سـەربازێك توانـای هەڵاوێشـتنی نارنجۆکێکـی نەبێـت، ئـەوا چـۆن پێـی دەوترێـت سـەرباز؟" کـە ئەمـەی بیسـت سـەرلقەکە خەندەیەکـی کـرد و دڵـی نـەرم بـوو. تۆنـگ تسـون جـۆی نـاردە لای سـەربازێکی شـارەزا تاکـو مەشـق لەسـەر هەڵاوێشـتنی نارنجۆکـدا بـکات.

ماوەیەکـی زۆر بەسـەر ئەمـەدا ڕانەبـورد کـە ژمارەیەکـی زۆریـان لـە چەکـی دوژمـن دەسـکەوت و تفەنگێکیـان لـێ دایـە تۆنـگ تسـون جـۆی کـە

دەسبەجێ خۆی پێوە خەریك کردوە لە سەربازە شارەزاکانی داوا دەکرد فێری بکەن چۆن پارچەکانی لێکجیا بکاتەوە و دووبارە تێکیان هەڵکێشێتەوە. هەرچەندە کەمێ شارەزاییەکی لە مینا پەیدا کردبوو ئەمە یەکەمین جار بوو کە هەرگیز تفەنگێکی بەخۆیەوە دیبێ. ئەم بە زگماك چەپەوانە بوو، هاوڕێکانی زۆری پێ پێکەنین کە بەدەستی چەپە مەقەنەزمەی تفەنگەکەی راکێشا و گوتیان "تا تۆ بەدەستی چەپە فیشەك دەبەیتە بەر تفەنگ و ئینجا دەیدەیتە دەستی راستەت بۆ تەقاندنی دوژمن بۆی دەردەچێ" بۆیە دەستی کرد بە راهاتن لەسەر بەکارهێنانی دەستی راستییەوە و لە ئەنجامدا بەتەواوی فێری بوو.

ئەو گۆڕانانەی بەسەر چۆنییەتی شەڕدا هاتبوون پێویستی کردبوو هێزە چەکدارەکانی هەرێمەکە تێکەڵ بەلەشکری مەیدان بکرێت و بخرێتە ژێر فەرماندەی ئەوەوە، تۆنگ تسون جۆی بچووکترین ئەندامی هێزەکە بوو، هەموو وەك برایەکی بچووك سەیریان دەکرد و یەکەمین جار رێگە بەم ئەدرا سەرپشك بێت لە هەڵبژاردنی شتا، هەرکاتێ ئەمە لە توانا دابایە. تا وای لێهات هەستی دەکرد کە دەتوانێ هەر شتێکی بوێستایە بیکات، هەروەك ئێستاش هەر لەماڵی خۆیان بووبێ.

رۆژێك لەگەڵ هەڤاڵەکانی بە دەوری مێزێکەوە دانیشتبوونە سەر خواردن. لەگەنە زلەکە گۆشت و فاسۆلیای تیا بوو کە خۆشترین خواردنی تۆنگ تسون جۆی بوو. هەندەی حەزێی دەکرد لەگەنەکەی راکێشایە نزیك قاپەکەی خۆیەوە. یەکێ لە سەربازە تازەکان چاوی بەمە ڕانەهاتبوو. بۆ پێشادانی ناڕەزایی لەگەنەکەی هێندەی تر بۆ لای تۆنگ پاڵ پێوەنا و گوتی" باشتر وایە هەمووی بۆخۆت بخۆیت". تۆنگ تسون جۆی ئەمەی بۆ قووت نەچوو. هەر بیری لەوە دەکردەوە ئایا کردەوەکەی راست بوو یا نە، بەڵام کردەوەکەی کابرایش بەوە دایە قەڵەم کە سووکایەتی بێ

بـۆ ئـەم دەسـتبەجێ داروچکەکانـی خواردنـی فڕێـدا و دەسـتی کـردە گریـان. سـەرپەل "کوویـوان- فانـگ" ویسـتی ئـەم هەلـە لـە دەس نـەدات و لەگـەڵ جەوانەکـەدا وتوێژێکـی دڵسـۆزانە بـکات و فێـری بـکات چـۆن لەگـەڵ ئەوانـی تـردا بگونجێـت. سـەرپەلەکە بـە خەندەیەکـەوە لێـی نزیـك بـۆوە و پێـی گـوت "وەرە، ئەمـە لەبیـر خـۆت بـەرەوە بـا دوو قسـان بکەیـن" تۆنـگ تسـون جـۆی بـە رووبەکـی گـرژەوە دانیشـتبوو. سـەرپەلەکە چیرۆکێکـی بـۆ گێڕایـەوە کـە وردە وردە چـووە دڵـی تۆنگـەوە سـەرنجی راکێشـا، رقەکـەی وەك بایـەك رابـورد. سـەرپەلەکە پێـی وت لەمەیدانـی شـەڕدا زۆر جـار دەبینـی جەنگاوەرێـك ژیانـی خـۆی دەخاتـە مەترسـییەوە تـا هاوڕێکانـی رزگار بـکات و بەمـە کۆتایـی هێنـا "هـەر کاتـێ مـەردوم بەرژەوەندییەکانـی گەلـی خسـتە سـەرووی بەرژەوەندیـی تایبەتـی خۆیـەوە، رۆژێـك ئەبێتـە مرۆڤێکـی خـاوەن بیـروڕای مەردانـە، بـەڵام ئەگـەر تەنیـا هـەر بەتەنـگ بەرژەوەندیـی خۆیـەوە بێـت ئـەوا ئەوپیـاوە دەبێتـە کەسـێکی بـێ بایـەخ لـە پاشـەرۆژدا" وشـەکانی سـەرپەلەکە لەناخـی دڵـی تۆنـگ تسـون جـۆی پێـکا. دەسـبەجێ رووی سـوور هەڵگـەڕا و جۆشـی سـەند. بڕیاریـدا کـە ببێتـە پیاوێکـی خـاوەن بـاوەڕی مەردانـە. زۆر پەشـۆکابوو دایـە قاقـای پێکەنیـن و سەرپەلەکەشـی پێـی پێکەنـی.

لـەم سـاتەوە هەسـتێك لەناخیـەوە سـەری هەڵـدا کـە چـۆن بچێـت بـە تەنـگ پێداویسـتییەکانی هەڤاڵەکانییـەوە لـە پەلەکـەدا. هەمیشـە پەلـەی دەکـرد هەرچـی زۆرتـر پـووش کۆبکاتـەوە بـۆ ئـاو گـەرم کـردن بـۆ شـتن "بـۆ هاوچەکانـی خۆمـە. چـی ئەبـێ ئەگـەر کەمـێ لـە پێویسـتی خۆمـان بـەرم، هەڵـە نییـە. هەمیشـە لەدڵـی خۆیـدا ئەمـەی دووپـات دەکـردەوە. بـەڵام لێرەشـدا هـەر بەهەڵـە چووبـوو. رۆژێکیـان لەگـەڵ چێشـتکەرەکانا لەسـەر خـواردن دەمەقاڵیـی بـوو لـە ئەنجامـا توانـی نەختێـك زیاتـر بـۆ سـەربازەکانی لقەکـەی خـۆی بسـێنێت. بەمـە وردە وردە لەگـەڵ چێشـت لێنەرەکانـا تێکچـوون و ئـەوان هـەر کاتـێ چاویـان

پێـی بکەوتایـە رووبـان گـرژ ئەبـوو، یەکێکیـان جارێـك پێـی وت "ئـەی تۆنـگ"ی بچـووك تـۆ هەمیشـە لـە دابەشـکردنی ئێمـەدا ناڕازیـت. کەواتـە فەرمووخـۆت لـە جیاتـی ئێمـە خواردنەکـە دابـەش بکـە! تۆنـگ لەوەڵامـدا گوتـی" وا تێدەگەیـت ئـەوەم بـۆ ناکرێـت، بـەڵام ئەمـە زۆر سـانایە، دەسـتی دایـە کەوچـك و چەنـگال و خواردنەکـەی دابـەش کـرد. کـە مەنجەڵەکـە بەتـاڵ بـوو دیتـی هێشـتا سـێ گـەل مابـوو پـڕ بکرێـن سـەرلەنوێ خواردنەکـەی دابەشـکردەوە بـەڵام سـەیری کـرد خواردنەکـە لـە هەمـوو لەگەنەکانـدا یەکسـان نەبـوو، جارێکـی کـە هەوڵـی دا بـەڵام نەیتوانـی هەنـدی یەکیـان لێبـکات. ناچـار ئـەوەی لـە هەمووانـی کەمـتر تیـا بـوو هەڵیگـرت و دوورکەوتـەوە. چێشـت لێنەرەکـە درێژەکـە دایـە قاقـای پێکەنیـن و گوتـی "بۆچـی کەمترینانـت بـرد؟ وەرە بـا یارمەتیـت بـدەم" لەگەنەکـەی لـێ وەرگـرت و بـە چەنـد چرکەیـەك هەمـووی بەیەکسـانی دابـەش کـرد و گوتـی "تـۆ هـەر بەتەنـگ لقەکـەی خۆتـەوە بوویـت و بـەس" کەچـی ئەبـێ ئەمـە بزانیـت کـە پێویسـتە چاومـان بـە هەمـوو لقەکانـەوە بێـت لـە هێزەکەمانـدا. ئێمـە بـۆ ئـەوە لێرەدایـن کـە خزمەتـی هەمـووان بکەیـن. تۆنـگ تسـون جـۆی لـەم تاقیکردنەوەیـەدا فێـر بـوو کـە خۆشـترین سـات لـە ژیانـی ئادەمیـزاددا ئەوەیـە کـە لـە توانـای دا دەبـێ لـە پێنـاوی کۆمەڵـدا کار بـکات.

(لە کۆڕەودا)

شەوانی پاییز لە سەرووی شووڕە مەزنەکەدا بە کورتتر دەهاتە بەرچاو تا لە شوێنەکانی تر. بەداهاتنی زستان بای باکووری رۆژئاوا هەڵیکرد گەڵای بە درەختەکانەوە نەهێڵا. لەو وەرزە ساردەدا هێزەکانی بەرەو (جیهۆل) رۆیشتن تا لە تەك هێزەکانی تردا بەشداری کاری سەربازیی هاوبەش بکەن. ئەو پەلەی تۆنگ تسون جۆی تیادابوو هەمیشە لەپێشەوە دەڕۆیشتن چونکە سەرکردەکەیان (وانگ وان-فا) هانی سەربازەکانی دەدا کە خێرا بڕۆن و دەیگووت "خێراکەن هەقاڵان، خۆ ئێمە کۆمەڵێ ئافرەتی قاچ بەستراونین بۆ سەردانی کەسوکار بەڕێوە بین، بەڵکو پێویستە لەسەرمان بگەینە مەیدانی شەڕ تا بجەنگین". سەربازەکانیش بەدڵێکی شادەوە خێراتر هەنگاویان هەڵدێنایەوە و فەرماندەکەیان تەنانەت لەوانیش خێراتر هەنگاوی دەنا. بەم شێوەیە پەلەکەی ئەمان بەچەسپاویی بۆ پێشەوە ئەچوو. لەناکاو پەیامبەرێك لە پشتیانەوە پەیدابوو، بە هەناسە بڕکێوە لەبەردەم فەرماندەکە وێستا سڵاوی لێکرد راپۆرتێکی دایەدەست و چاوەڕوانی وەڵامی کرد. فەرماندە پرسیاری کرد "هیچ فەرمانێك هەیە؟" کابرای پەیامبەر وەرامی دایەوە "هیچ فەرمانێك نییە، بەڵام فەرماندەی ئێمە دەڵێت ئێوە زۆر خێرا دەڕۆن و ئە ئاوا بە هیچ جۆرێك ئێمە ناتانگەینەوە، مەگەر نەختێ چاوەڕوانیمان بکەن".

فەرماندەکە بە پێکەنینەوە پێی گوت "بە فەرماندەکەتان بڵێ ئێمەیش پیادەین. باشە نابێ نەختێ باشتر قاچەکانتان بەکار بێنن تا لەمە خێراترتان هەڵگرن تاکو پێش ئێمە بکەونەوە. هەروەها پێی رابگەیەنە کە ئێمە دەمانەوێ لەگەڵ ئێوەدا کێبڕکێیەك بکەین تا بزانین کێ خێراتر ئەڕوا بەڕێوە". ئەمەی وت و بە هەنگاوی درشتر چووە پێشەوە. تۆنگ تسون جۆی کە بەچاوی ڕێزەوە تێی ڕامابوو، وەك ئەم هەنگاوەکانی فراوان کرد و دەیویست چاو لەم بکات و ببێتە پیاوێکی ئازا و نەترس و بەهێز. دوای کەمێك فەرماندەی

لقەکە دیتی تۆنگ تسون جۆی بە کووڕە کووڕ دەڕوا چووە لایەوە ویستی بارەکەی بۆ سووك كات، کەچی مێردمناڵەکە نەیویست واز لە کۆڵەکەی بێنێ "بۆ خۆ نەخۆش نیم". فەرماندەکە وەڵامی دایەوە "بە نەخۆشت نازانم بەڵام تۆ هێشتا منااڵیت.." "منااڵ؟ گرەوت لەگەڵدا دەکەم من دەتوانم باوەشێکی تریش هەڵگرم". "ئافەرین بۆخۆت و پیاوەتیت!" فەرماندەکە بەدەم رۆیشتنەوە دەستی لە پشتی تۆنگ تسون جۆی دەدا و پێی وت کە نازناوی (کۆمەڵەی تیر)یان بە کۆمەڵەکە ئەوانا دابوو چونکە هەمیشە هەر لە پێشەوەدابوون هەمیشە یەکەمین بوون لە چوونە ناو هێڵەکانی دوژمندا. تۆنگ تسون جۆی زۆر دڵشاد بوو کە ئەندامێکی (کۆمەڵەی تیر) بوو بڕیایدا هەرگیز کارێکی وا نەکات ئەو شەرەفەی کۆمەڵەکە لەکەدار بکات.

لەناکاو هەموویان لەبەردەم رووبارێکدا وێستان کە رێگای لێگرتبوون. سەرکردەی کۆمەڵەکە وتی "هاوڕێیان ئایا ئەشێ رووبارێکی بچکۆلە رێگەی بەرەو پێشچوونمان بگرێت! بەدەم دواندنیانەوە شەروال و پێڵاوەکانی داکەند و قەلەمبازی ئاوەکە بوو بە داردەستێکەوە پارچە سەهۆڵەکانی سەر ئاوەکەی رادەماڵی. دەسبەجێ سەربازەکانی چاویان لەم کرد.

تۆنگ تسون جۆی لەوە پێش ئەچوو بووە ناو ئاوی سەهۆڵاوییەوە، بۆیە هەستی بە ژانێکی سەخت کرد لە قاچەکانیدا هەروەك شکابن، هێندە سڕ بوو بوو ئیتر نەیدەزانی ئاوەکەسارد بوو یا گەرم. ساردی کاری کردە گیانی و وەك هەزاران دەرزی بەلەشیا کرابێ ئاوای هەست دەکرد. وای بە بیرداهات کە قیژەیەکی بەرز ئازارەکەی کەم دەکاتەوە، بەڵام کە سەیری دەوروبەری خۆی کرد دیتی هیچ سەربازێك کەمترین نیشانەی ژان و نارەحەتی دەرنەبڕیوە، بەڵکو بە پێچەوانەوە هەندێکیان پێدەکەنین و فشەیان دەکرد. ئەویش ددانی بەخۆیدا گرت و بەرەو پێش چوو بێ ئەوەی رێگە بدا بە وەرە بەردان و بێ دەسەڵاتی بەرەو پێش تەکانی دا. کە گەیشتە ئەوبەری

رووبارەکـەوە قاچەکانـی هێشـتا هـەر ئازاریـان دەدا، بـەڵام زۆر بەختیـار بـوو چونکـە لـە تاقیکردنەوەکـەدا سـەرکەوتبوو. تەنیـا لـە توانایـا نەبـوو لـە رۆژێـکا سـی میـل بـڕوات، بگـرە دەشـیتوانی لـە ئـاوی شەختاوییشـا بـدات، فەرمانـدەی لقەکـە زۆر شـانازیی بـە تۆنـگ تسـون جۆیـەوە دەکـرد و بـە یەکـێ لـە سـەربازە قاڵبووەکانـی دادەنـا.

سـەربازەکان کـە چوونـە نـاو (جیهـۆل)ەوە هەژاریـی و هەلومەرجـی زۆر نالەبـار ئێجـگار دڵتەنگـی کـردن بـە جۆرێـك نەیانتوانـی رق و کینـە و نارەزایـی خۆیـان قـووت بدەنـەوە.

دڵتەزێنتریـن کارێ کـە دوژمـن کردبـووی وێرانکـردن و سـووتاندنی هەمـوو دێهاتەکانـی بـە پانایـی چەنـدان میـل بـوون لـە دەرەوەی شـووەرە مەزنەکـەدا. ئـەوان تەنیـا چەنـد دێیەکـی گەورەیـان هێشـتبۆوە کـە پێیـان ئەوتـرا "بازنـە" و هەمـوو دێهاتەکانیـان تیایـا گڵ دابـۆوە. هەرکەسـێ جارێـك بخرابایـە (بازنەیـەك) ئیـتر دەرچوونـی هەرگیـز بـۆ نەبـوو. ژیـان لەنێـو بازنـەدا جەهەننەمـێ بـوو لەسـەر زەوی. خانووەکانـی رووخـاو بـوون، بانەکانیـان کەلەبـەری زلیـان تیادابـوو، پەنجـەرەکان هەمـووی دەرهێنرابـوون. لـە ژوورەکانـا بـای بەهێـز گڤەگڤـی دەهـات و لەکاتـی بەفربارینـا زەمینـەی خانووەکانـی وا دادەپۆشـی دەتـوت ئاردیـان بەسـەردا پژانـدوون. شـەوانەیش چەندەهـا ئەندامـی خێزانێـك تێـك دەقژانـە سـەر (کانـگ) یەکـی بچکۆلـەی گـەرم نەکـراودا، لەوێـدا بـێ پێخـەف دەنوسـتن ئەگـەر پارچـە جلۆکەیەکیـان بەسـەرخۆیاندا دابایـە، هەندێکیـان مەرکانـەی شـکاویان بـوو کـە نەختـێ خەڵووزیـان تێدەهاویشـت ئـەو ئاگـرە کـزە تاکـە گەرماییـان بـوو، بەهـۆی بـای زۆر سـاردی باکـووری رۆژئـاواوە کـە لـە دەرەوە و ئەیلوورانـد و لـە ئێسـقانیا دەچـووە ژووریّ هەمیشـە هـەر سـەرمایان بـوو. لێوەکانـی هەمـوو کەسـێك مـۆر بـوون. لـە هەمـوو خێزانێـکا بـە هەموویـان تاکـە پانتۆڵەکیـان هەبـوو هـەر یەکـێ بچووبایـە دەرەوە لـە پێـی دەکـرد و هـەر کاتـێ دەگەڕایـەوە

دایدەکەنـد و هەڵیدەواسـی تاکـو وا زوو نەدرێـت و لەکەلـك نەکەوێـت. تەنیـا خۆراکیشـیان شـۆربای... کێویلـە بـوو کـە بـڕێ ئـاردی تێکـەڵ ئەکـرا. خەڵکەکـەی ئـەوێ هەمووییـان بـە جۆرێکـی ترسـناك لـەڕولاواز بـوون لـە راسـتیدا دیمەنێـك بـوو کـەس بەرگـەی بینینـی نەدەگـرت! فرمێسـك زایـە ناوچـاوی سـەربازەکانەوە و رابـەری رامیـاری داوای لەپیاوەکانـی کـرد هـەر شـتێ بکـەن لـە پێنـاوی ئـەو چارەرەشـانەدا و گوتـی: "گرنـگ نییـە دڵـی مـرۆ چەنـدە رەق بێـت، کاتـێ ئەمانـە دەبینێـت ناتوانـێ بۆیـان نەگریـت. هەڤـاڵان گریـان هیـچ سـوودێك نابەخشـێت. هیـچ کاتمـان بەدەسـتەوە نییـە بـۆ ئـەم جـۆرە شـتانە. گرنگتریـن کارێ کـە پێویسـتە ئەنجامـی بدەیـن ئەوەیـە کـە رق و کینەمـان بکەیـن بەهێزێـك و دەرزێ بـۆ دوژمـن دادەیـن هەرگیـز لەبیـری نەچێتـەوە. هەڤـاڵان رژیمێکـی گەلـێ بنیـات نـراوە بـەڵام هەمـوو شـتێ دەسـتبەجێ و پێکـەوە ئەنجـام نادرێـت. ئەمـە پێویسـتی بـەکات هەیـە. جـا پێویسـتە بڕیـار بدەیـن کام شـت لـە پێشـەوە دەبـێ ئەنجـام بدرێـت؟"

زۆربـەی سـەربازەکان جلـە زیادەکانیـان بەخشـی و تۆنـگ تسـون جـۆی هەرچییەکـی لـە کیسـەکەدا بـوو دای و سـەربازەکان نیـوەی ئـەو ئاردەیـان پێشـکەش کـرد کـە سـەدان میـل هەڵیانگرتبـوو. ئینجـا بـۆ چەنـد تیپـێ دابـەش بـوون و هـەر خێزانـەی شـتێکیان لـەو پیتاکـەوە پێـدا لـەو شـەوەدا هەمـوو دانیشـتوان سـەربازەکانیان بردنـە ماڵـەوە و شـوێنی نووسـتنی خۆیانیـان پـێ بەخشـین، بـەڵام کـەس لـە سـەربازەکان ئـەو خەڵاتەیـان قەبـوول نەکـرد و خـەوی بەسـەرماو سـایەقیان پەسـند کـرد نەبـادا ببنـە بارگرانـی بەسـەر خەڵکەکـەدا. سـەربازەکان پووشـیان لانەبـوو تـا رایخـەن و کاتـی لەسـەر عـەردا راکشـان بـۆ نووسـتن سـەرما هێنـدە بـە تیـن بـوو هەریـەك هەسـتی دەکـرد وەك جەسـتەی بەسـتبێتی و رەق هەڵگەڕابـێ. بـەڵام هەمـوو بـە وردیەکـی بـەرزەوە بەرگەیـان گـرت

هەرکاتی یەکێیکان هەستی بە نارەحەتی دەکرد هەڵدەستا و دەستی دەکرد بە هەڵپەڕین، تاوەکو خۆی گەرم کاتەوە، هیچ کامێکیان ناڕەزاییەکی دەرنەبڕی و ورتەی لێوە نەهات. هەریەك لەوان ئاگرێکی رق و تۆڵەی وا لە دەروونیا کلپەی سەند بوو هەموو دوو دڵی و سستی و وەبەردانێکی هەڵدەپڕوکاند.

(بەشەڕهاتنێك)

هێـزەکان لە(جیهـۆل)ەوە گەڕانـەوە بـۆ هەرێمـی (هۆپـی) تۆنـگ تسـون جـۆی لـە خۆشـیانا هەڵدەپـەڕی، تۆنـگ یوشـین کـە لاوێـك بـوو خەڵکـی شـارەکەی خۆیـان بـە گاڵتـە پێکردنـەوە پێـی پکەنـی و گوتـی: تـۆ باڵندەیەکـی تووشـی دەردی هەسـت بـە غەریبـی کـردن هاتوویـت "تۆنـگ تسـون جـۆی بـە خەندەیەکـەوە وەرامـی دایـەوە: جـا بـۆچ نـا؟ مـن شـارەکەی خۆمـم ئێجـگار زۆر خۆشـدەوێت کـێ هەیـە ئـەوەی شـوێنێکی ئـاوا جوانـی خـۆش نەوێـت! بـەڵام ئەمـە تەنیـا نیـوەی هۆیەکەیـە. "ئـەی کەواتـە نیوەکـەی تـر چییـە؟!"

"مـن نیشـتمانی خۆمـم لـە شـارەکەم خۆشـتر گەرەکـە. مـن ئامـادەم بۆهـەر لایـەکا بچـم لـە هەمـوو چینـدا بـە پانـی و بـە درێژیـی، هەرکاتـێ کاری شۆڕشـگێڕی بـۆ ئەمـە پێویسـتی بـە مـن بێـت.

"تـۆ بـە درێژایـی مانـەوەت لـە جیهۆلـدا تاکـە گۆرانییەکـەت نەچـڕی، ئـەوە چـۆن لێکدەدەیتـەوە؟

جـا توانـای گۆرانـی وتـن لـەو شـوێنەدا هەبـوو؟ تۆنـگ تسـون جـۆی بەگـرژی پرسـی و کارەسـاتە دڵبڕەکانـی بیردەکەوتـەوە کـە لەوێـدا دیبوونـی. ئـەوە راسـتەقینەبوو چونکـە تۆنـگ تسـون جـۆی لـە جیهۆلـدا هیـچ گۆرانییەکـی نەچـڕی بـوو و ورتـەی لێـوە نەهاتبـوو. هەسـتی بەزەیـی هاتنـەوە بـە خەڵکەکـە و ژانەکانیانـەوە هەمـوو شـتێکی لەبیـر بردبـۆوە. جـا دەبـێ هیـچ شۆڕشـگێڕێك لـەوە زیاتـر توانـای هیچـی تـری هەبـێ؟ هەرچەنـد بەتـەواوی لـەوە دڵنیابـووو کـە ئـەو ناوچەیـە تـازە رزگارکراوەیـش وەك شـارەکەی خـۆی دەبووژێتـەوە و گـەش دەبێتـەوە، بـەڵام دڵـی هـەر لـە ژێـر بـاری خەمـوو ژانـا لێیـدەدا.

تۆنـگ تسـون جـۆی لەگـەڵ هەرزەکارەکـەی خەڵکـی شـارەکەی خۆیانـا زۆر رێـك نەبـوون، زۆرجـار بەشـەڕ دەهاتـن. ئێسـتا پێـی وت: تـۆ وەك باڵنـدە دەخوێنـی کەچـی کردارێکـی بەکەڵکـت نییـە؟ رووی تۆنـگ یوشـین لـە شـەرمانا سـوور

هەڵگـەڕا. دوور دەکەونـەوە و گوتـی: بـام واز لـەم جـۆرە قسـانە بێنـن". تۆنـگ تسـون جـۆی لـە وەرامـا پێـی وت" باشـە چـاوەڕوان دەبـم بزانـم کاری باشـتر لـە وتەکانـت دەکەیـت". تۆنـگ تسـون جـۆی کۆمەڵـێ هـۆی بەدەسـتەوە بـوو کـە لـە گەنجەکـە رازی نەبێـت. بـۆ وێنـە هـەر شـتێك تۆنـگ یوشـین ویسـتبای بیکردایـە بـۆ ماوەیەکـی درێـژ لـە پێـش دەس پێکردنیـا باسـی لێـوە دەکـرد و خـۆی پێـوە هەڵدەکێشـا. کەچـی کـەی دەسـتی پێبکردایـە دەیسـەلماند کـە بـۆ ئـەو کارانـە دەسـت نـادات. هـەردەم هەوڵـی ئـەوەی دەدا کام فەرمـان سـانایە بۆخـۆی دادەنـا و بـاری کارە گرانەکانـی بـۆ ئەوانـی تـر دەهێشـتەوە. هەنـدێ جاریـش لـە هەنـدێ ئیشـوکارا بەشـداریی دەکـرد تەنیـا بەمەبەسـتی زمـان درێـژی و بەتەمـای مەدحـو پیاهەڵدانـەوە. تۆنـگ تسـون جـۆی وەك ئـەم نەبـوو هەرچەنـد ئەویـش هەنـدێ بـە قسـان دەکـرد، بـەڵام هەرگیـز خـۆی بـە کردارەکانیـەوە هەڵنەدەکێشـا. زۆرجـار هەنـدێ ئیشـی دەکـرد دەبوایـە ئەوانـی تـر بیانکردایـە، بـێ ئـەوەی باسیشـی لێـوە بـکات، لەمـەش ئێجـگار گرنگـتر ئەوەبـوو کـە ئـەو زۆرتـر کاری خـۆی لەکارکردنـا دەبـردە سـەر تـا لـە قسـە و گوتـارا. لـە دڵـی خۆیـدا دەیگـووت "لـە کـردەوەی شۆڕشـیدایە نابـێ بـۆ پڕوپاگەنـدە کار بـکات یـا بـۆ مـەدح و پیاهەڵدانـی ئەوانـی تـردا، بەڵکـو دەبـێ لـە پێنـاوی بەرژەوەنـدی و کامەرانـی کۆمەڵـدا ئیـش بـکات". لەبـەر ئـەوە قینـی لـە خۆهەڵکێشـان دەبـۆوە و خەڵکـی سـادەی خـۆش دەویسـت ئەوانـەی خۆپەرسـتی دەسـتی بەسـەریانا نەدەڕۆیشـت. تۆنـگ تسـون جـۆی زۆر فەرمانـدەی گرووپەکـەی چـوو بـوو بەدڵـدا، چونکـە بەڵێنـی هەرکارێکـی بدایـە زوو رای دەپەڕانـد بـێ ئـەوەی باسیشـی لێـوە بـکات تەنانـەت ئەگـەر ئـەوە بـۆ سـوودی هەمـوو یەکێکیـش بوایـە. بەڵکـو هەمیشـە هـەر بـە پارتـی و بەگەڵـی هەڵدەگـوت.

جارێکیـان لـە کۆڕەوەکـەدا لاوێ نـاکاو لەخـۆی چـوو، تونـگ یوشـین تـا هێـزی تیـا بـوو هـاواری کـرد بـەڵام هیـچ کارێکـی نەکـرد. خـۆی وا نیشـان دەدا

وەك بەتەنگ کامەرانی خەڵکەوە بێت، بەڵام لە راستیدا وانەبوو. هەر لەو کاتەدا تۆنگ تسون جۆی لەگەڵ چەند کەسێکی تردا دوو داریان پەیدا کرد و کابرای نەخۆشیان پێ هەڵگرت. ئەنجا سەربازێ رووی لە تونگ یوشین کرد و گوتی "چی ئەبێ ئەگەر دەستی یارمەتیمان بۆ درێژ بکەیت؟ تۆنگ یوشین وەڵامی دایەوە "سەیرکە، خۆم قاچەکانم ئاوساون و ناتوانم بەباشی بڕۆم بەڕێدا، جا چۆن دەتوانم نەخۆشێك هەڵبگرم؟ ئەمەی وت و وەك ئیفلیجێك دەستی کردە شەلە شەل. تۆنگ تسون جۆی بە تورەییەوە گوتی "تۆ هەر وەك بازرگانێکی خوێناوی وایت، ئێمە دەتوانین خۆمان هەڵیگرین". بێ یارمەتی جەنابتەوە". ئەو خۆیشی قاچەکانی ئاوسا بوون و لە هەر هەنگاوێکا وەك خۆی دووپشك ئازاریان دەدا، بەڵام دانی بەخۆیدا گرت و نەیدەویست ئەوانی تر بەوە بزانن.

چیت گوت؟ پێم دەڵێیت بازرگانی خوێناوی؟ باشە تۆ جوێن بە هەڤاڵێك دەدەیت و رووی تۆنگ تسون جۆی هەڵگەڕاو داوای لێبوردنی کرد کە بە سووکی هەڤاڵێکی شۆڕشگێڕی ناوبردووە و گوتی "من هەڵە بووم بەڵام ئێستەیش هەر پێت دەڵێم کە تۆ کابرایەکی خۆپەرستیت". ئەوە کۆتایی بە شەڕەکەیان هێنا، بەڵام جارێکی تر قسەیان لەگەڵ یەکتردا نەکردەوە.

(لە مەیدانی جەنگدا)

لە ساڵی ١٩٤٦ داو دوا بە دوای وتووێژەکانی ئاشتی لە نێوان پارتی کۆمۆنیست و کۆمنتانگەوە، فەرمانی وێستانی شەڕ لەلایەن هەردوولاوە دەرکرا. بەڵام لە نیوەشەوێکدا بەرلەوەی سێ مانگ بەسەر ڕێککەوتنامەکەدا ڕابڕێت، هێزەکانی تشیان کای شیك لەپڕێکا ئابلۆقەی یەکێ لە بەتالیۆنەکانی سوپای ڕزگاری گەلیاندا و داوایان لێکردن چەك فڕێ بدەن و خۆ بەدەستەوە بدەن.

سەربازەکان شەوێکی تەواو بەرهەڵستی هێزەکانی کۆمنتانگیان کرد، بەڵام بە هیوای پاراستنی ئاسایشەوە لە کۆتاییدا لە دێکەدا کشانە دواوە. دوژمن بەم سەرکەوتنەوە وازی نەهێنا، بەڵکوهێزەکانی خۆی نارده سەر چەند بەتالیۆنێکی تری سوپای ڕزگاری گەل. ئینجا سەرکردایەتی تیپەکە بۆ خۆپاراستن ناچار بوو بڕیاری هێرشێکی بەرەواژ بدات و بەتالیۆنی دووەمی نارد بۆ داگیرکردنەوەی گوندی (سیاوسنچوانگ) کارەکەیان بەسەرکەوتوویی ئەنجامدا، بەڵام لە دواییدا شەڕێکی سەخت لە دەوروبەری گوندەکەدا لەگەڵ دوژمن ڕوویدا کە چەکی ئەمەریکی تیایدا بەکارهێنا. ئەمە جاری یەکەم بوو کە سەربازەکانی سوپای ڕزگاری گەل ڕووبەڕووی چەکی ئەمەریکی بوونەوە و زۆر لە (ساروخ) و (الستارلدخانی) پەڕیشان بوون. چەند سەربازێك بە تۆنگ تسون جۆیەوە ترس باڵی بەسەردا کێشابوون، دڵی تونگ لەکاتی یەکەم پێکهاتندا کەوتە فڕکە فڕك و وایدەزانی لەچار نییە لە دەمیدا دەردەپەڕێتەوە دەرەوە. بەڵام کە تەماشای دەوروپشتی خۆی کرد بینی سەرکردەی بە تالیۆنەکە و چەند هەڤاڵێکی تر بە قینەوە هێزەکانی دوژمنیان داوەتە بەر نارنجۆك و تۆنگ یوشینی دی خۆی داوە بە زەویدا و گوللە بەهەوادا دەتەقێنێ. هەستێکی شەرمەزاری دایگرت و بەخۆی وت "نابێت وەك ئەم بکەم". پێویستە ئازا بم و لەگەڵ دوژمندا بجەنگم".

دوژمـن بـه ژمارەیەکـی زۆرەوە هێرشـی بۆهێنـان، تۆنـگ تسـون جـۆی بـه زەویـدا داو بـۆ لایـان گلـۆر بـووە و چەنـد نارنجۆکێکـی پایـدا کێشـان، ئازایەتییەکـی سـەربازەکانی کۆمنتانگـی ترسـاند و پـڕ سـامی کـرد. هەروەکـو بـوو بـه نموونەیـێ بـۆ هاوڕێکانـی خۆیشـی و هاندەرێـك، ئەوانیـش چاویـان لـەم کـرد و هەموویـان هەڵمەتیـان بـردە سـەر دوژمـن و ناچاریـان کـردن بـه شـپرزەیی بکشـێنە دواوە. لەپـاش شـەڕەکە گوندییـەکان بـه پاککردنـەوەی مەیدانـی جەنگەکـەوە یارمەتیـی دانیـان، منالێکیـان نارنجۆکێکـی نەتەقیـوی دۆزییـەوە، وەك سـوڕایەوە تـا بیداتـه تۆنـگ تسـون جـۆی قاچـی خلیسـکاو و نارنجۆکەکـەی لەدەسـت بەربـۆوە، بـەڵام تۆنـگ تسـون جـۆی بـه شـەقێك دووری خسـتەوە، پێـش ئـەوەی بتەقێتـەوە، پـڕی دایـه منالەکـەوە کـردی بـه زەویـدا و خـۆی بەسـەردا کێشـا، نارنجۆکەکـه لـه نزیکیانـەوە تەقیـەوە، بـەڵام هیـچ کامێکیـان برینـدار نەکـرد. تۆنـگ تسـون جـۆی منالەکـەی گرتـه بـاوەش، منالەکـه سوپاسـی کـرد و هەردووکیـان بـه بۆنـەی رزگاربوونیانـەوە پێکەنیـن. تۆنـگ یوشـین ئـاگای لـه رووداوەکـه بـوو بـوو، زۆر تێکچـوو بـه شـەرمەوە رووی لێوەرچەرخانـدن. تۆنـگ تسـون جـۆی هەسـتی بـەوە کـرد لـه دڵـی خۆیـدا وتـی "کارێکـی راسـت نییـه قسـەمان نیـه". ئـەوەی هاتـەوە بیـر کـه رابـەری سیاسـی جارێکیـان گوتبـووی کـەوا شمشـێرێکی ئاسـن بـۆی هەیـه بهاڕدرێـت و بکرێتـەوە دەرزییـەك بەسەرسـامییەوە گوتـی: "کەواتـه بۆچـی مـن ناتوانـم ئەوەنـده دان بەخۆمـا بگـرم و یارمەتیـی هەڤاڵـێ بـدەم تـا لـه کەموکوڕییەکانـی رزگاری بێـت؟" یەکسـەر بـۆ لای تۆنـگ یوشـین چـوو، دەسـتی بـۆی درێـژ کـرد و گوتـی: بـا رابـردوو لەبیـر بەرینـەوە، تـۆ دەزانیـت خەڵـك دەڵێـن پـۆڵا دروسـتکردن پشـووی درێـژو کاری نەپسـاوەی گەرەکـه، ئێمـەش ئەگـەر هەرچـی لـه توانامانایـه بیکـەن ئـەوا لەوانەیـه وەك پـۆڵا قایـم بیـن، تۆنـگ یوشـین گوتـی: ئایـا رات وایـه کـه مـن ئاسـوودەم کـه هەمـوو کـەس گاڵتـەم پێەکـەن؟ یـا بـڕوا دەکەیـت مـن پەرێشـان نیـم کـه هەمـوو برادەرەکانـم دۆڕانـدوون؟ مـن بڕیـارم

داوە خـۆم بـاش بکـەم.

"مـن دەزانـم تـۆ ئەمـە دەکەیـت، بـەڵام ئەگـەر بتەوێـت خەڵـك ڕێـزت بگـرن دەبێـت لـە پێشـەوە خـۆت ڕێـزی خـۆت بگریـت، دە فەرمـوو ئـەی نەتـوت نازانیـت تفەنـگ بـاش بتەقێنیـت؟ مـن فێـرت دەکـەم؟

بـەدەم گفتوگـۆوە بـە جووتـە دوور کەوتنـەوە. لـە مـاوەی خوێنـدن و ڕاهێنانـی یەکسـاڵدا تۆنـگ تسـون جـۆی توانـی زیاتـر لەبـارەی کۆمۆنیسـتەوە تێبـگات، هیـوای زۆر بـوو ببێتـە ئەنـدام لـە پارتـی کۆمۆنیسـتدا تاوەکـو بتوانێـت خـۆی تەرخـان بـکات بـۆ مەسـەلەی کۆمۆنیسـتی و پارتـی کار بـکات.

لـە هاوینـی ١٩٤٦دا داواکارییەکـەی بـۆ ئەندامێتـی پێشـکەش بـە ڕێکخـراوی پارتـی کـرد لـە هێزەکـەی خۆیـدا، ئەوانیـش داواکارییەکەیـان پەسـەند کـرد و هەمووییـان بڕوایـان وابـوو کـە تۆنـگ تسـۆن جـوی دڵسـۆز و جێـی بـڕوا بـوو، ئـازا نەبـەز لـە مەیدانـی جەنگـدا و لەکاروبـاردا چـالاك بـوو، دانیـان بەوەدانـا کـە ئـەو هەمـوو هەلومەرجێکـی تـەواوی لـێ هاتبـووە دی کـە دەبـوو ئەندامێکـی پارتـی لێـی بێتـە دی. ئیـتر ئـەو هیوایـەی سـاڵەهای سـاڵ بـوو لەدڵـی تۆنـگ تسـون جـۆی دا دەژیـا وا هاتـە دی، بڕیـاردرا وەك ئەندامێکـی پاڵێـوراو لـە پارتـی کۆمۆنیسـتی چینیـدا وەریگرێـت و کـە تەمەنـی گەیشـتە هـەژدە سـاڵ ببێتـە ئەندامێکـی تـەواو.

(هێرشێ بە چەکی سپیەوە)

لە رۆخی دیواری شارەکەی ناوچەی یانچینگدا خەندەقێ هەبوو، رووەو گوندێ پێچی دەکردەوە بەلای رۆژهەڵاتەوە. سەربازەکانی سوپای رزگاری گەل خەریکی سەنگەر لێدان بوون لەبەردەم هێڵەکانی پێشەوەی بەرەی جەنگەوە. کاتێ تۆنگ تسون جۆی لە هەڵکەندن بۆوە، پیرەمێردێك و کچێکی جحێڵ بە سینی چاوە لێوەی نزیك بوونەوە، "هەڤاڵ، بێگومان زۆر ماندوویت، فەرموو نەختێ چای بخۆرەوە". تۆنگ چاکەی وەرگرت، بە خەندەییەکەوە گوتی "ماندوو! من هەرگیز لە بەگژاچوونی هێزە کۆنەپەرستەکاندا ماندوو نابم. هەر کاتێ گوێمان لێدەبێت کە هەڵمان بۆ دەڕەخسێت لەگەڵ کۆنەپەرستەکاندا بجەنگین شاگەشکە دەبین."دووی چایی ترش خواردەوە. لە پڕێکا سەری هەڵبڕی و سەرنجی قۆڕی چایەکەی دا و گوتی "سەیرکە قۆرییەکەم بە نیوەکردووە" بەڵام پیرەمێردەکە زیاتر هانیدا و داوای لێکرد هەندێکی تریش بخواتەوەو گوتی: "زۆر دڵشاد دەبم ئەگەر هەموو قۆرییەکە تەواو بکەیت، دەتوانم یەك بەرمیل چاییت بدەمێ". پێرەمێرد چایەکی تریشی بۆ تێکرد و تۆنگ تسون جۆی بەیەك بێن ئاوای کرد و زۆر سوپاسی کرد بۆ پیاوەتییەکەی.

هاڕژنی تفەنگان لە باشورەوە دەهاتە گوێ. هێزە کۆنەپەرستەکان بەسەرکردایەتی "شیاتلکای شیك"ەوە، رێککەوتنامەکەی ئاگروەستانیان شکاندبوو، بەوەوە نەك تەنیا باری ناوەڕاستی چینیان شلەژاندبوو، بگرە شەڕی ناوخۆییان خستبووە ناو شارەکانی باکووری چینەشەوە. ئێستێ یەك لەهێزەکانی سوپای شیانگ لە رۆیشتنا بۆ شانگیشیاکو (کالگانا) دا بەرەو ئەم دێیە دەهات. هاڕژنی تفەنگ، رووی پیرەمێردەکەی شێواند، بەڵێ کابرا نارەحەت بوو، لە کاتێ هێزەکانی کومۆنیست هەرێمەکەیان رزگار کردبوو، سەرکردایەتی خەباتی جوتیارەکانیان کردبوو لە دژی دەربەگەکاندا، زەوی دابەش

کرابـوو و پێرەمێردیـش بەشـی خـۆی وەرگرتبـوو، ژیـان و گوزەرانـی ورده وردە بـەرەو باشـی رۆیشـتبوو، کابـراش بەختیـار بـوو کـە لەسـەر پارچـە زەوییەکـەی خۆیـدا رەنجـی دەکێشـا، بـەڵام ئێسـتێ وا کۆمنتانـگ شـەڕێکی بەرپـا دەکـرد.

پیرەمێـرد وتـی: (ئـەو سـەگانە بـەم زووانـە دەگەنـە ئێـرە. دەبـێ ئـەی لاوەکان، کارێکیـان پـێ بکـەن بـا بـەدەواری شـڕی نەکردبـێ.“ کێـژە جحێڵەکەیـش وتـی ”هاوڕێیـان لەوکاتـەی ئێـوە لـە پێشـەوە، جەنگەکـە دەکـەن ئێمەیـش کارەکـە لـەدواوە تـەواو دەکەیـن، ئێمـە چاییتـان بـۆ دەکەیـن و (نەقاڵـەکان دەگوێزینـەوە). تـۆ بـەس فەرمـان بـدە و ئێمـە دەسـت بەجـێ هەمـوو شـتێکت بـۆ ئامـادە دەکەیـن“.

بێگومـان کارێکـی باشـیان پێدەکەیـن، ئێمـە دەمێکـە خۆمانیـان بـۆ ئامـادە دەکەیـن، ئـەم سـوپێرانەیش هـەر بـۆ ئەمـەن ”تۆنـگ تسـون جـۆی بـە پەنجـەی بـۆ سـەنگەرێ درێـژ کـرد. ”سـەیری ئـەو پلیکانانـە بکـە لـە خەندەقەکـەدا. ئێمـە دەتوانیـن بـە ئـارەزووی خۆمـان بڵنـد یـا نـزم بوەسـتین. لـە تەنیشـتەوە دوو سـەنگەری نارِێـك هـەن، یـەك بۆخـۆم و ئـەوی تریـان بـۆ دوژمنـە“.

پێرەمێردەکـە داهاتـەوە تەماشـای نـاو خەندەقەکـە بـکات و بەگاڵتـەوە گوتـی ”ئەمـە بـۆ تـۆ یەکێکـی بچووکـترت بۆخـۆت ئامـادە کـردووە و یەکێکـی گـەورەت بـۆ دوژمـن ”تۆنـگ تسـون جـۆی بـە هەوەسـێکەوە هاتـە وەڵام ”زۆر گەورەیـە بـۆ دوژمـن؟ مـن وا دەزانـم ئێسـتەیش زۆر بچووکـە. لـە راسـتیدا ویسـتم (هێلکـەی ئاسـنی)ی زۆرتـری تێـدا دابنێمـەوە، بزانـە کـە دوژمـن لـە رێگایەکـی ئـاوا دوورەوە دێـت، پێویسـتە پێشـوازییەکی باشـی لـێ بکەیـن. کچـە جحێڵەکەیـش کـە چـاوی بـە گوللـەکان کـەوت چەپڵەیەکـی لێـدا و گوتـی ”ئـەوە راسـتە، ئەوسـا هەرگیـز جارێکـی تـر پێویسـی بـە خـواردن نامێنـێ“.

تۆنـگ تسـون جـۆی کارەکـەی خـۆی ئەنجامدابـوو، بۆیـە چـوو بزانـێ هەڤاڵـەکان خەریکـی چـی بـوون. سـەیری کـرد تۆنـگ پوشـین بەسـەر تاشـە

بەردێکی زلدا چەماوەتەوە و خەریکە دەری بهێنێ. گاڵتەی لەگەڵدا کرد و گوتی "ئای چی پیاوێکە!" بەڵام تۆنگ پوشین وەڵامی دایەوە" هە! بۆ ناچی خەریکی کاری خۆت بیت، چی دەکەیت لێرەدا؟ تۆنگ تسون جۆی وەڵامی دایەوە، "تۆ هەرزەکارانی پەلی ئێمە باش ناناسیت، ئێمە هەر کارێك بەخۆمان وەربگرین دەسبەجێ ئەنجامی دەدەین و بەچاکترین شێوەش" ئەنجا لەسەری رۆیشت و گوتی: "وەرە لێم گەڕێ با یارمەتیت بدەم. زەوی ئێرە زۆر بەردەلانە، کارەکە ئەنجامدراو تۆنگ تسون جۆی ئامادەبوو بگەڕێتەوە. ئەنجا بە گیانێکی بەرزەوە گوتی: خۆت بۆ ئەو ئەرکە گرنگە ئامادە بکە کەوا لە پێشمانە. "لە وەرامدا تۆنگ یوشین وتی "خەمت نەبێ. راستە ئەوان دەتوانن بێنە ئێرەوە، بەڵام دڵنیابە هەرگیز توانای گەڕانەوەیان نابێت. تۆنگ تسون جۆی تێگەیشت کەوا ئەو هەرزەکارەی خەڵکی شارەکەی خۆیان فرە گۆڕاوە، جا هەستی کرد کە هەندێ لەو شتانەی لە رابردوودا دەربارەی ئەو گوتبوونی رەوا نەبوون و لەبەر ئەمە کەمێ نارەحەت بوو.

بۆ رۆژی دوایی هێزەکانی "شیانغ کای شیك" کەوتنە دەستدرێژی کردن، یەکەم فڕۆکەکانیان هاتن و بۆمبایان هاویشت. بە دوایانا تۆپ باران دەستی پێکرد. ئینجا رێزێك لە پیادەڕۆ وەك بە زۆر رەوانە کرابن هاتنە پێش. ئەوانە هەموو سوونگیان بە پشتێوە قایم کرابوون. بەڵام ئەوە گشتی سوودێکی زۆری نەبوو، چونکە ئەوەی چارەنووس شەڕێك دیاری دەکات مرۆڤە نەك چەك و پیاوەکانی ئەوان سەربازی بێ باوەڕ بوون.

دەستدرێژییەکە ماوە دە رۆژانی زیاتر خایاند. لەگەڵ ئەوەشدا کە چەکو تفاقیان زۆر لەهی ئەمان باشتر و زیاتر بوو بەڵام سوپای رزگاری گەل هەموو هێرشەکانیان پووچەڵ کردنەوە و زیانێکی قورسیشیان لێدان. دوژمن بە هێزی تر شوێنی لەناچوونەکانی خۆی پڕکردەوە و تیپێکی تری خستە پاڵیانەوە. هێزەکانی سوپای رزگاری گەل لەبەرەی یانشینگدا لەم کاتەدا لە تەنیا

دوو بەتالیـۆن پێکهاتبـوو کەچـی دوژمـن وا ئێسـتا دوو تیپـی لێـرەدا هەبـوو، وا پێدەچـوو وەك شـەڕێکی سـەختی دڕندانـەی ئەوتـۆ لێـرەدا بقەومـێ کـە هەرگیـز لـە رابـردوودا وێنـەی نەبووبـێ.

رۆژێکیـان لای نیـوەڕۆ دەنگێکـی گـڕ لـە دوورەوە بیـسرا. ئـەوە هێزەکانـی تانکـی دوژمـن بـوو ئـەوەی بەرەنـگاری هێرشـەکەی دەکـرد بەتالیۆنـێ بـوو لـە پیاوانـی خەڵکـی ناوچەکـەدا پێکهاتبـوو کـە تـازە چەکـدار کرابـوون و کرابونـە هێـزی سـەرەکی ئـەم کەرتـەی شـەڕەکەوە. ئـەم سـەربازانە لەمەوپێـش هەرگیـز شـارەزاییان لەگـەڵ تانکـدا نەبـوو هەندێکیـان نارنجۆکیـان دا بـە تانکەکانـەوە، بـەڵام زۆر مەترسـیان لێنیشـت کـە دیـان تانکـەکان وا پێنەدەچـوون هیـچ گـوێ بـەوە بـدەن. بەڵکـو بـەردەوام بـەرەو خەندەقەکـە رۆیشـتن. لـەو کاتـەی کـە تانکـەکان لـەو زەوییـەدا رەتبـوون کـە هـی کـەس نییـە، پیادەڕۆیەکانیـان دوایـان کەوتـن. سـەربازەکانی سـوپای ڕێـگای هەشـتەمین بەنارنجـۆك بـەرەو دواوەیـان ڕەتاندنـەوە. دەسـتەکانی سـەر تانکـەکان کـە هێـزە پیادەکانـی خۆیانیـان بینـی لەبەرەکـە دەکشـێنەوە، ئەوانیـش دەسـتیان بـە کشـانەوە کـرد. ئـا لـەم سـاتەدا تەقینەوەیەکـی زۆر زل رووییـدا، وا پێدەچـوو کـە تانکێـك راسـتەوخۆ پێکرابێـت و زیانێکـی قورسـی لێدرابێـت. "کارێکـی مـەزن!" یـەك لـە سـەربازەکان هـاواری کـرد "ئەوەیـان هەرگیـز نابـێ ڕێـگای هەڵاتـن بدۆزێتـەوە".

هەواڵـی ئـەم رووداوە وەك ئاگـری ناوپـووش بڵاوبـووەوە. پیـاوکان ئەمەیـان دەگـوت: لـەو کاتـەدا کـە تانکـەکان دەسـتیان بـە پاشەکشـە کـرد، یەکـێ لـە سـەربازەکان شـەش نارنجۆکـی بەیەکـەوە لـە پشـتێنەیەکەی بەسـتنەوە و ئەنجـا لەسـەر زگ بـەرەو تانکـەکان خشـی. هەرکـە نزیـك بـووەوە هـەر شـەش نارنجۆکەکـەی خسـتە نـاو زنجیـری تانکێکـەوە. تەقینەوەکـە تانکەکـەی تێکشـکاند. لـە رۆژەکـەی دوایـی بەتالیۆنەکـە دوو تانکـی تریشـیان لەناوبـردن و ئیـتر هەرگیـز جارێکـی دیکـە لـەو کەرتـەدا بـەدەر نەکەوتنـەوە. تۆنـگ تسـون جـۆی هەسـتی بـە

بـە ناخۆشـی کـرد، چونکـە زۆر بەئومێـد بـوو کـە ئەمیـش دەرفەتـی تەقاندنـەوەی تانکێکـی بـۆ بڕەخسـایە.

شـەوێکیان سـەرپەلەکە پیاوەکانـی خـۆی کۆکردنـەوە و فەرمانەکانـی خۆیانـی پێراگەیانـدن. لەپاشـانا بـە رابـەری سـەرپەل و سەردەسـتەکەدا بـۆی دەرچـوون. تۆنـگ تسـون جـۆی لـە نێـوان ئـەو دوانەیانـدا دەڕۆیشـت. تفەنگەکانیـان ئامـادە و سـوونگییەکانیان قایـم کرابـوون. تۆنـگ تسـون جـۆی ئەمەنـدە سـوونگییەکەی خـۆی بەپاکـی راگرتبـوو کـە لـە تاریکیـدا دەبریسـکایەوە. لەنـاکاو چەنـد سـێبەرێ لەبەردەمیانـا بەدەرکەوتـن. بـە ئیشـارەتێ سـەرپەلەکە پیاوەکانـی بـە شـوێن دوژمنەکانـدا بـڵاوە پێکـرد کـە وەك هەمیشـە ژمارەیـان ئێجـگار لـەوان زیاتربـوو.

"لێـدەن!" سـەرپەلەکە نەڕانـدی و پیاوەکانـی پەلامـاری دوژمنیانـدا. تۆنـگ تسـون جـۆی کەوتبـووە شـەڕە سـوونگی لەگـەڵ سـەربازێکدا کـە بسـتێ زیاتـر لەخـۆی درێژتـر بـوو. لـە سـەرەتادا دوژمنەکـە چەنـد هەڵمەتێکـی بـۆ هێنـا، بـەڵام کاتـێ نەیتوانـی تۆنـگ تسـون جـۆی بپێکـێ، کەوتـە تەکتیکـی خـۆ پاراسـتن بـە مەرایـی ئـەوەوە کـە خـۆی لـە زامـدار بـوون بپارێزێـت. تۆنـگ تسـون جـۆی زانـی کـە دوژمنەکـەی روو لـە بەزیـن بـوو. لەنـاکاو دوژمنەکـەی سـووڕایەوە و دەیهـای لـە قاچانـی کـرد. تۆنـگ تسـون جـۆی ئەمەنـدە قینـی لـێ هەڵگرتبـوو، وازی لێنەهێنـا و کەوتـە شـوێنی. هەرکـە لێـوەی نزیـك بـۆوە، تۆنـگ تسـون جـۆی بـە هەمـوو هێزێکـەوە سـوونگییەکەی ئاژوایـە سـمتی کابـراوە. سـەربازە دوژمنەکـە هەوڵێکـی نائومێدانـەی هەڵاتنـی دا بـەڵام تۆنـگ تسـون جـۆی تونـد خـۆی بـە تفەنگەکەیـەوە قایـم کـرد. ئیـتر لـەو راکێـش راکێشـەی سـوونگیەکەی هێنـا لـە تفەنگەکـەوە تـرازاوە بەدوایـا داهـات سـوونگییەکە هێنـدە لەنـاکاو لـە تفەنگەکـەوە تـرازا کـە تۆنـگ تسـون جـۆی بـە زەویـدا کەوتـە خـوار. سـەربازە دوژمنەکەیـش بەخـۆ و بـە سـوونگی چەقیـو لـە سـمتیا، بـۆی دەرچـوو. سـەرپەلەکە وایزانـی تۆنـگ تسـون جـۆی بریندار کـراوە و بەراکـردن چـوو بەلایـا. کـە تۆنـگ تسـون

جـۆی باسـەکەی بـۆ گێڕایـەوە پێکەنـی و گوتـی "ئـێ خـراپ نییـە، چوارمـان کوشـتن و سـیانمان بـە زینـدوو گرتـن، بەبـێ هیـچ قوربانـی دانێکیـش!" لـە دوای چەنـد رۆژێـک فەرمانەکـە بەجـێ گەیانـدرا. ژمارەیەکـی زۆر لـە هێزەکانـی دوژمـن تێـک شـکێنران. هێزەکانـی سـوپای رزگاری گـەل بـە تەواوەتـی لـەو کەرتـەدا کێشرانـەوە، بـەڵام هێزەکانـی کۆمنتانـگ نەیاندەزانـی لـە پشـت هێڵەکانـی پاراسـتنی خۆیانـەوە چـی روو دەدا. تۆنـگ تسـون جـۆی بـۆ دواجـار سـەیرێکی ئـەو خەندەقانـەی کـرد کـە لـە هەڵکەندنیانـدا بەشـداری کردبـوو، بـە دەنگێکـی نزمـەوە گوتـی "بەدوعـا، بـرادەرە ئازیزەکـەم. وا جـارێ ئێمـە جێـت دەهێڵیـن چونکـە دەمانـەوێ تەنانـەت سـەرکەوتنی مەزنتریـش و دەسـت بهێنیـن. پـاش ئـەوەی ئامانجـی خۆمـان بەجـێ دەگەیەنیـن، دووبـارە چاومـان پێـت دەکەوێتـەوە.

(پێڵاوی دڕاو)

لەزستانی ئەو ساڵەدا هێزەکانی شیناگ کای شیك سەرکەوتنیان لە چەك و تەقەمەنییەوە بەدەست هێنا و پاکسازییەکی بەرفرەوانیان دەست پێکرد و زۆربەی هەرە زۆری دێیەکانی هەرێمەکەیان گرتەوە. (کۆمەڵی تیر)یش لەهەمان هەرێمدا کاری دەکرد، لە پشت هێڵەکانی دوژمنەوە.

رۆژێکیان لە دوای نیوەڕۆدا تۆنگ تسون جۆی بۆرژا بوو کە سەرکردەی کۆمەڵەکە بەسەر نووکی پەنجەوە هاتەژوورێ. کردنەوەی دەرگاکە سیرەیەکی کورتی لێوەهاتو تۆنگ تسون جۆی بە ئاگاهێنا، چونکە مەشقی بەردەوام لە جەنگدا فێری ئەوەی کردبوو تەنانەت بە دەنگێکی دووریی بەخەبەر بێتەوە. خەریك بوو هەڵسێت کە سەرکردەکە داوای لێکرد بنوێتەوە لەو ساتەدا هەموو ئەندامانی کۆمەڵەکە بە ئاگا بوون و گشتیان بەرزە پێ بوون "وا چاکترە ئێستا هەموتان بخەون، کارێکی زۆر گرنگ ئەم ئێوارەیە چاوەڕوانتانە، پیاوینە".

"ئەی سەرکردە، تۆ هەمیشە ئامۆژگاریی خەوتن و حەسانەوەمان دەکەیت بەڵام ئەی خۆت بۆچ ناحەسێیتەوە؟ تۆنگ تسون جۆی هەستی کرد چاوەکانی سەرکردەکە سوور هەڵگەڕابوون، دۆستایەتییەکی تەواو لە نێوان سەرکردە و هەڤاڵەکانیدا هەبوو. لەبەر ئەوە هەستیان بە هیچ نارەحەتییەك نەکرد لە هاتنەکەیدا. بەڵکو بە پێچەوانەوە هەستیان بە دۆستایەتی و گەرمییەك دەکرد. سەرکردە و رابەری رامیاریش هەر جارێك بگەیشتانەتە شوێنێکی تازەوە، خولێکیان بەو ناوەوە دەدا تاکو لە هەڵوێست ئاگادار ببنەوە و نەخشە وپیلانی پێویست دابنێن.

سەرکردەکە لە پیاوەکانی پرسی ئاخۆ نارەحەت نەبوون. یەکێك لە گەنجەکان لەباتی کۆمەڵەکەی وتی "گوندییەکان تا ئێستا بەوپەڕی پیاوچاکییەوە پێشوازیان لێکردووین، ئەی سەرۆك. ئەوان لەوەوە دەترسان

کـە ئەگـەر لەسـەر خاکـدا بنوویـن لەسـەرمانا رەق هەڵگەڕێیـن بۆیـە پووشـیان بـۆ هاوردیـن تـا لەسـەریا بخەویـن. جـا هەمـوو ئارەقەمـان کـرد چونکـە لەسـەر رایەخـی پـووش ئـاوا گـەرم و نەرمۆڵـەدا نووسـتین". هەمـوو پیـاوەکان و سـەرکردەکەیش بـەدڵ بـەو قسـەیە پێکەنیـن. بـەڵام دەنگـی کەڕەنـا قسـەکانیانی پـێ بڕیـن. پیاوێکـی بـە سـاڵاچوو هاتـە ژوورەوەو پرسـی: "ئایـا تێـر خـەو بـوون؟ چونکـە دەنگـی کەڕەنـای دوژمـن واتـای کاتـی نانـی شـێوانە. ئێوەیـش هـەرزەکاران، باشـتر وایـە شـتێك بخـۆن. "لـە پاشـان کابـرای پیـرە گوتـی: "دوژمـن دوێنـێ پرۆپاگەندەیەکـی درۆی بڵاکـردەوە. بـە درۆ گوتیـان کـەوا لـە هەمـووی سـەیرتر ئەوەیـە کەواسـوپای رزگاری گـەل وا ئێتسـێ لـە دێکـەی نزیـك ئەوانـەوە هەڵیـداوە و پیاوەکانـی ئـەم سـوپایە وا نانـی شـێوان دەخـۆن". تۆنـگ تسـون جـۆی لێـی پرسـی "ئـەی تـۆ کـە ئەمـەت بیسـت رات چـی بـوو، مامـە؟ پیرەمێردەکـە لەسـەرخۆ وەڵامـی دایـەوە" "تەنیـا ترسـەنۆکەکان پرۆپاگەنـدەی درۆ بڵاودەکەنـەوە تـا خەڵکـی خۆیـان بخڵەتێنـن. راسـتە سـەربازەکانی دوژمـن زۆر دڕنـدە و دیـارن بـەڵام ئەوانـەی دەبەزێندرێـن و گەسـك دەدرێـن هـەر ئەوانـە خۆیانـن." تۆنـگ تسـون جـۆی بەشـداری قسـەکەی کـرد و گوتـی:" ئێسـتا دوژمـن چەنـد شـوێنێکی زۆر کەمـی بەدەسـتەوەیە. بـەڵام یـەك شـت هەیـە کـە لـە راسـتیدا زۆر گرنگـە، ئەگـەر ئـەوان نەیانتوانـی ئـەو شـتەیە بگـرن ئـەوا لـە ئەنجامـدا دەشـکێنرێن." هەمووییـان تێکـڕا هاواریـان کـرد شـتەکە چییـە؟

"دڵـی خەڵکەکـە. دڵـی ئێـوە و دڵـی هاونیشـتمانیانی بـێ ئەژمـار، چونکـە ئەنجامـی هیـچ جەنگێـك بـە دۆڕاندنـی شـارێ یـا گوندێکـەوە بەنـد نییـە. بەڵکـو بەسـتراوە بـە پشـتگیری گەلـەوە و پڕکردنـە بەردەوامـی کەلێنـی ئـەو جەنگاوەرانـەی لـە ناوەچـن لێـرەدا تۆنـگ تسـون جـۆی هەسـتی کـرد کـە ئـەوەی دووپـات دەکـردەوە کـە رابـەری رامیـاری چەنـدان جـار لەوەوبـەر پێیانـی گوتبـوو. جـا لـەوە ترسـا کـە پیرەمێردەکـە لـە قسـەکانی تێنەگەیشـتبێ، بۆیـە زمانێکـی سـاکاری

بەکارهێنـا و نەختێـك سـتراتیژ و تاکتیکـی سـوپای رزگاری گەلـی بـۆ روون کـردەوە. تۆنـگ تسـون جـۆی لـە وتارەکەیـدا بـەردەوام بـوو، سـەرکردەکەیش سـەری ئافەرینـی بـۆ دەلەقانـد و بـە زمانـی حـاڵ دەیگـوت ئـەم لاوە نـەك تەنهـا جەنگاوەرێکـە و بـەس بگـرە پسـپۆرێکی لێهاتـووی کاری پڕوپاگەندەیشـە و توانـای هەیـە بچێتـە ناخـی جەمـاوەرەوە و وتارێکـی کاریگەریـان بـۆ بـدات. کـە لـە قسـەکانی بـووەوە کابـرای پیـرە گوتـی: "تـۆ راسـت دەکەیـت ئـەی لاو، ئەمـەی تـۆ وتـت دوێنـێ لـە نووسـینگەی هەرێمـدا هەمـان شـتم گـوێ لێبـوو، بـەاڵم تـۆ باشـترت روونکـردەوە و چاکـترت تێگەیانـدم." لـە پاشـانا وتـی "جەمـاوەر وەك دەریاییەکـە و سـوپای رزگاری گەلیـش ماسـی. ماسـی دەتوانێـت بـە ئـازادی لـە دەریـادا مەلـە بـکات، بـەاڵم ئـەی دوژمـن؟ دوژمنیـش وەك مریشـکێکە هـەر سـاتێ بکەوێتـە ئـاوەوە و پەڕوبااڵـی پێکـەوە دەنووسـێت و هەرگیـز توانـای جووڵـەی نامێنـێ. هەموویـان بـەدڵ پێکەنیـن و پیرەمێـردە لەسـەر رۆیشـت. لـە ئاوەکـەدا دەخنکێـت. دەبینیـن ئێـوە دەتوانـن لێـرەدا بـە هەمـوو سەربەسـتییەکەوە بجووڵێنـەوە و بـێ ئـەوەی دوژمـن پێتانـی بزانێـت. کەچـی هـەر سـاتێك دوژمـن جووڵەیـێ بـکات خەڵـك لـە دووری چەنـدان میلـەوە دەسـتبەجێ پێـی دەزانـن.

کابانـەکان وتوێژەکانیـان پـێ بڕیـن و چەنـد سـینی گـەورە کێکـی سـوورەکراویان بـۆ هێنـان، فەرمانـی ئـەو شـەوەیان بریتـی بـوو لـە گوێزانـەوەی چـەك و جبەخانەیەکـی زۆر کـە لـە ئامـارە سـەربازییەکانەوە وەریاندەگرتـن لـە لای رۆژهەاڵتـەوە بـۆ هەنـدێ لـە کەرتەکانـی سـوپا کـە لـە رۆژئـاوا سـەنگەرگیر بـوون. بـۆ پاشـەکەوتی لـە هیـزی مرۆڤـدا دەبـوو هـەر خۆیـان چـەك و تفاقیـش بگوێزنـەوە و شـەڕیش بکـەن.

وەك هەمیشـە تۆنـگ تسـون جـۆی هەگبەیەکـی چووکەلـە و سـووکی بۆخـۆی هەڵبژاردبـوو، تـا وەکـو بتوانێـت تـا بـۆی بکرێـت تەقەمەنیـی زیاتـر بگوێزێتـەوە. جـا دوو ئەوەنـدەی ئەوانـی تـری هەڵگـرت. ئـەو تەنیـا دڵـی بـە چـەك دەکرایـەوە

چونکە دەیزانی کە بەهۆی ئەوەوە دەیتوانی دوژمن لەناوبەرێت.

بەر لە رۆیشتنیانا چاوێکی بە دەوروبەردا گێڕا، نەبادا کەسێ پێویستی بە یارمەتییەك هەبێ. دەی یەکێ لە سەربازە نوێیەکان جووتە پێڵاوێکی کۆنی بێ کەڵکی لە پێدایە پەمۆچنی کردووە و پەنجەکانی تێدا هاتۆتە دەرەوە بە راکردن چوو بۆ لای و کەوشەکانی خۆی دایێ و خۆی جووتە کۆنەکەی لەپێ کرد. بە دڵخۆشییێکەوە پێی گوت، دەبینی ئەم کەوشانە زۆر بۆ پێی من باشن. چونکە پێیەکانم لەکاتی غاردانـدا زۆر ئارەق دەکەن.“ لەراستیدا پێیەکانی سەرمایان بوو، بەڵام دەیزانی لە پێکردنی پێڵاوە شڕەکانی بۆ ئەم ساناتر بوو تا بۆ ئەو سەربازە تازە هاتووە و کە هێشنا دژواری ئەرك و کاری شۆڕشگێڕیدا قاڵ نەبووبووە، ئەم بڕوای بەوە بوو یارمەتی هەڤاڵەکانی بدات پێش ئەوەی ئەوان داوای یارمەتیی لێوەبکەن.

جارێکی تریش کە هێزەکانیان بەناو چیاکاندا دەڕۆیشتن، ئازووخە و ئاوی خواردنەوەیان لێبڕا. ناچاربوون پارچە شەختەی سەر جۆگەکان بەکار بێنن. بەڵام ئەویش زۆری نەخایاند. پیاوەکان هێندە تینوو بوون لێوەکانیان شەقار شەقار بوون و زمانیان لە دەمیاندا وشك بوون. خەویان بە پارچە پەڕۆی تەڕەوە دەبینی لێوی خۆیانی پێ تەڕ بکەنەوە. لەناکاو یەکێکیان دەولکە ئاوێکی لە خانووی جووتیارێکدا دۆزییەوە بەڵام لەبەر ئەوەی ئاو لە ناوچەکەدا ئەوەندە کەم و ئازیز بوو، کەسیان نەیویست دەستی بۆ بەرێت. ئەمە کارێکی زۆری کردەسەر دانیشتوانی گوندەکەوە. پیرەژنێك دەولکە ئاوەکەی بۆ سەربازەکان هێنا بەڵام هەمدیسان وەریان نەگرت. ئەمجارەیان کیژە جووتیارێك دەولکە ئاوەکەی هێنایەوە و کەچی دووبارە رەتیان کردەوە و لە دواجار پیرەژنەکە هاتەوە و جەرکەیێ ئاوی سوێری هێنا کە سەوزەی تیادا شۆڕ کردبوو. لە تاوانیانا بە چاوی فرمێسك تێزاوا لێیان پاڕایەوە و گوتی ”هەڤاڵینە، ئێوە هێندە تینوون ئێتر توانام نییە چیتر ئە ئاواتان

ببینم. جا بێتۆ تەنانەت خوێواوکیش وەرنەگرن، بەراستی لێتان تووڕە دەبم". ئاوەکە هەرچەند سوێر و تاڵیش بوو، بەڵای ئەمانەوە لە خۆشترین شەربەت بە تامتر بوو.

لەدوای ئەوەی هەریەکەیان قومێکی خواردەوە، تۆنگ تسون جۆی ئاهەنگێکی گۆرانی پێی سازدان. دەنگی خۆی ئەوەندە بەرز بوو دەنگی کەسی تر نەدەبیسترا. تۆنگ تسون جۆی هەمیشە وا راهاتبوو بە گیانێکی بەرزەوە رووبەڕووی گیروگرفت و چەڵەمە دەبۆوە. ئەوەیش وا دیاربوو ئەوانی تریشی گرتبۆوە چونکە هەر ئەوەتا ئەم دڵی کرایەوە ئەوانی تریش رووبان زیاتر گەشایەوە. گۆرانییەکەیش ئەوەندە لە تەلی دڵی رابەرە رامیارییەکەیدا کە لە دەموچاوی پیاوەکانا راما و گوتی:

"باشە، هەڤاڵان ئەمە زۆر جوانە!" تۆنگ تسون جۆی بە سوحبەتەوە پێی گوت: تەنها ترسەنۆکەکان لەکاتی تەنگانەدا دڵتەنگیی دەنوێنن، ئایا وا تێدەگەیت ئێمە لەم جۆرە کەسانەین؟"

چاوەکانی تۆنگ تسون جۆی لەگەڵ هی رابەرە رامیارییەکەوە یەکانگیر بوون و هێز و ئیلهامی لێ وەرگرتن. تۆنگ تسون جۆی بەتایبەتی چوو بووە دڵی کابرای رابەرەوە. کە لە ئاستی بچووکترین هەڵەیدا چاوی نەدەپۆشی. کەچی لەلایەکی ترەوە لە ستایش و پیاهەڵدانیدا دوانەدەکەوت هەرکاتێ کارێکی باشی ئەنجام بدابایە، باش دەیزانی ئاسن زۆری پێدەوێ تا دەبێ بە پۆڵا. لەبەر ئەوەی تۆنگ تسون جۆی مامۆستاکەی زۆر خۆشدەویست زۆر بایەخی بە رەخنە و سەرنجەکانی دەدا. جارێکیان هێندە ناخی وروژابوو چاوەکانی پڕ بوون لە ئەشك و وەك کۆرپە خۆی نوساند بە لەشی رابەرەکەوە. هەرچەندە جیاوازی تەمەنیان تەنیا دە ساڵ بوو، بەڵام تۆنگ تسون جۆی دەیزانی مامۆستاکەی وەك نوێنەرێکی پارتی ئامۆژگاری دەکرد و پارتیش بەڵای ئەمەوە دایکی خۆشەویست بوو.

(دڵێکی پۆڵایین)

نیـوەڕۆی ڕۆژێکـی زسـتانی سـاڵی ١٩٤٧ گەردواوێکـی سـەختی بەفـر و بایەکـی بـە تـەوژم هەڵیکـرد. هەمـوو شـتێ لـە ژێـر پـەردەی بەفـردا ون بـوو، زەوی و ئاسـمان دەتـووت پێکـەوە نووسـاون. تۆنـگ تسـون جـۆی لـە کۆڕێتیکـی بچووکـدا لەسـەر زەوی دانیشـتبوو. فیشـەکەکانی لـە پشـتێندی دەرهێنـاو یـەک یـەک بـە بنـی پێـڵاوە قوماشـەکەیەوە پاکـی کردنـەوە. ئەنجـا کـە وەک ئاوێنـە بریسـکانەوە خسـتینەوە شـوێنی خۆیانـەوە. لـە پاشـان دەسـتی دا پارچەیـێ تەباشـیر وێنەیەکـی کاریکاتـۆری لەسـەر دیوارەکـە نەخشـاند. وێنـەی سـەربازێکی کۆمنتانـگ بـوو کـە سـەری خـۆی لەنـاو گیشـە پووشـێکدا حەشـاردابوو کەچـی سـەرتاپای لەشـی بـەدەرەوە بـوو. هاوەڵەکانـی کـە زۆر بـاش دەیانزانـی هێزەکانـی کۆمنتانـگ چەنـد ترسـەنۆک و زراو رژابـوون، دایانـە قاقـای پێکەنیـن. تۆنـگ تسـون جـۆی بـە چوسـتیی و دڵخۆشـییەوە هەسـتایە سـەرپێ و گوتـی:" وا سـاڵی تـازە دادێـت، جـا پێویسـتە هەنـدێ دیـاری بـۆ سـاڵی تـازە ئامـادە بکەیـن". سـەیرکەن مـن چیـم ئامـادە کـردووە، چەنـد زۆریشـە و چـۆن دەبریسـکێنەوە. سـەرپەلەکە وەرامـی دایـەوە و گوتـی" بەڵـێ پێویسـتە دیاریـمان زۆر پـێ بێـت دەنـا دوژمنـمان پـێ دابیـن ناکرێـت." لـەو سـاتەیدا پەیامبەرێـک هاتـە ژوورەوە، فەرمانێکـی بەپەلـەی پـێ بـوو کـەوا دوژمـن لەشـوێنێکدا هەڵـی دابـوو زۆر لەوانـەوە دوور نەبـوو، پێویسـتبوو مەفرەزەیـەک بنێـرن نەهێڵێـت بێتـە پێشـەوە.

هەرکـە سـەربازەکان لـە کۆریتەکـە هاتنـە دەرەوە ریزێکـی درێژیـان دی لـە لـۆری کۆمنتانگـەکان لەسـەر شـارێگەکەدا بـەرەو چیایـەکان دەڕۆیشـتن، سـەرپەلەکە بـە دەسـت ئیشـارەتێکی کـرد و پیاوەکانـی بـە پەلـە بڵاوبوونـەوە. هەمووییـان رووبانکـردە شـوێنێکی سـتراتیژی گرنـگ لەسـەر شـارێگاکەوە پێیـان دەگـوت تسـۆکنانینگ Tsaoknanying و لـەوێ تۆپـە شەسـتیرەکانیان لێدامەزرانـد. کـە دوژمـن دیتـی بەشـی دواوەی لێـی دابـڕاوە و هێزەکانـی بـۆ سـەر سـەربازەکانی

سوپای رزگاری میللی بایاندایەوە و شەڕێکی قورس لە نێوان هەردوولادا قەوما. یەکێ لەسەربازە لاوەکانی سوپای رزگاری میللی نارنجۆکێکی هەڵگرتەوە و خەریك بوو پەلامارى مەڵبەندى دوژمنەکانى پێبدات، بەڵام سەرپەلەکە رایگرت و پێی گوت "ئەی وانگ تی شان" بگەڕێرەوە. وا تۆ بەبێ فەرمان دەجوڵێیتەوە".

"بەڵام ئەی تۆ نەتگوت هەر سەرکەوتنێکمان وەدەست هێنا تفەنگێکم دەدەیتێ؟ وا ئێستایش دەرفەتێکی باشم بۆ رەخساوە خۆم یەکێك بەدەس بهێنم. تی شان هەمووی چەند رۆژێ بوو هاتبووە ناو سوپاوە زۆر بە پەلە بوو تفەنگێکی چنگ کەوێت، بەڵام لەپاشماوەیەکی زۆر کورتدا، لەکاتێکدا ئاگربارانی لەوپەڕیدابوو، سەرپەلەکەی دیتی یەك لە پیاوەکانی بەرەو هێڵەکانی دوژمن تەکانی دەدا. ناسییەوە "تیشان" بوو، دەستبەجێ ئەمیش بۆی دەرچوو. چۆن دەبێ سەربازێکی ناشی تەنیا بە نارنجۆك هێرش بەرێتە سەر دوژمنانەوە؟ تیشان بەرەو پێشەوە تەکانی دا و هاواری دەکرد: "نەجوولێنەوە ئەگینا هەمووتان پارچەپارچە دەکەم! سەربازەکانی کۆمنتانگ دەستیان بە راکردن کرد. ئەوەیش هەموو لەشکرەکەی شلەژاند. تی شان بەمە هەندەی تر وەرەی بەرز بوەوە و لەگەڵ ئامبازێکدا بە تووندی دەستی لە سووگی سەربازێکدا گیرکرد. کە سەربازەکە سوونگیەکەی کێشایەوە برینێکی قووی لە دەستی تیش شاندا جێێشت. بەڵام تی شان لەگەڵ ژان و خوێنی زامەکەیدا ئامبازی سەربازەکە بوو، ئەویش ناچار تفەنگەکەی فڕێدایە سەر زەوی و لە قاچانی کردە دەنگ. تی شان تفەنگەکەی هەڵگرتەوە و گەڕایەوە هێڵەکانی خۆیان و وردە خەندەیەك رووی داگرتبوو، ئەم کردارەی هەموو بەتالیۆنەکەی حەپەساند. تۆنگ تسون جۆی چوو چاوێکی بە تی شان بکەوێت دیتی لەسەر زەویدا دانیشتووە و دەستی بەستراوەتەوە. تفەنگە یابانییەکەی لەدەستی چەپدا گرتبوو. لەم هەموو گرنگی پێدانەیدا

نەختێ پەشۆکابوو. سەرپەلەکە دەستێکی لە پشتیدا و گوتی: "ئای کە لاوێکی بەجەرگیت! من دەزانم تۆ زۆرت رق لێیانە، بەڵام پێویستە لەمەودوا لەگەڵ هاوڕێکانتانا کاربکەیت." ئەوە زۆر کاری لە تۆنگ تسون جۆیدا کرد چونکە هەرگیز لەسەربازێکی باشی چاوەڕوان نەدەکرد کارێکی ئە ئاوا ئازایانە و ترسناك ئەنجام بدات. ئەوەیش قسەیەکی نەستەقی هێنایەوە یاد لە کاتی خۆیدا مامۆستای خوێندنەوە و نووسینی لە سوپادا فێری کردبوون کە دەڵێت "هەر مرۆڤێ ئەگەر دڵێکی پۆڵاینی هەبێ هەرگیز لە دوژمن ناترسێت، تەنانەت ئەگەر هیچ چەکێکیشی نەبێت." جا چووە لای تی شا و پیرۆزبایی لێکرد و وتی "ئافەرین.. تۆ پێشەکی دڵێکی پۆڵاینت هەیە. بەم زووانە ئێمەیش هەموومان دەبینە خاوەندی دڵی پۆڵاین.

دوژمن هێزەکانی خۆی رێکخستەوە و دووبارە دەستی کردەوە بە هێرشی تووندی لەناکاوا. بەڵام سەربازانی سوپای رزگاری گەلی ئەمجارەیان تەنیا ئەو کاتە ئاگربارانیان کردن کە زۆر لێیان نزیك بوونەوە. ئەنجا هێزەکانی دوژمن کشانەوە، بەڵام سەربازانی سوپای رزگاری گەل لە دەنگی کەڕەناوە لە سوپەرەکانیان دەرپەڕین و راویان نان. کاتێك سەربازانی سوپای رزگاری گەل لەناوچە قایمکراوەکەی دوژمن نزیك بوونەوە کە بریتی بوو لە گوندێك داگیریان کردبوو، لە سەربانەکانەوە ژمارەیەکی زۆر شەستیر کەوتە ئاگربارانیان. سەربازانی سوپای رزگاری گەل ناچار بوون بکشێنە دواوە و دوژمن بە دوایان کەوتن. Kho (کو)ی سەرپەل هاواری لێکردن بەپەلە بگەڕێنەوە ناو سوپەرەکانتانەوە خۆیشی بە زەوی دادا و بە غەدارەکەی کشانەوەی پیاوەکانی دەپۆشی. "کە دڵنیا بوو لە سەلامەتییان دەستی کردە شەڕکردن بۆ دابین کردنی کشانەوەی خۆیشی. لەناکاو غەدارەکەی بێدەنگ بوو. گوێی لێبوو سەربازانی کۆمنتانگ هاواریان دەکرد (بە زیندوویی بیگرن! بە زیندوویی بیگرن! دەستیان کرد بە راونانی سەرپەلەکە. سەربازەکانی

سـوپای رزگاری گـەل لەنـاو خەندەکانیانـەوە هیچیـان لـە توانـادا نەبـوو بیکـەن. چونکـە نەیاندەوێـرا تەققـە بکـەن نەبـادا سـەرکردەکەی خۆیـان بپێکێـن. کـە سـەرپەلەکە و ئەوانـەی بەدوایـەوە بـوون لـە سـەربازەکان نزیـک بوونـەوە، سـەرپەلەکە هـاواری لێکـردن "هەڤـاڵان گـوێ بەمـن مـەدەن" تەققەیـان لێبکـەن! لەوەزیاتـر ئارامیـان نەمـا هەڤاڵێکیـان لـە مەترسـیدا ببینـن و هیـچ نەکـەن بـۆ رزگارکردنـی. چونکـە لـە خەباتـی شۆڕشـگێڕیدا کاتـێ هاوڕێیـەک دەکەوێتـە مەترسـییەوە، هەمیشـە هاوڕێیانـی زیاتـر ئارەزوویـان دەبـێ خۆیـان بخەنـە هـەر جـۆرە تەنگانەیەکـەوە بـۆ یارمەتیـدان. تۆنـگ تسـۆن جـوی هەڤاڵێـک بـوو لـەم جۆرەیانـا. هـەر دەسـتبەجێ لەگـەڵ چـەن هاوڕێیەکـی تـر بازیـان دایـە دەرەوەی خەندەکەکانیانـەوە و تاکـو سـەرپەلەکەیان (kho)ی رزگار بکـەن. سـەربازەکانی کۆمنتانـگ چـواردەوری khoیـان گرتبـوو یەکێکیـان خەریـک بـوو بیگرێـت. بـەڵام لـەو کاتـەی سـەربازەکە سـووچێکی چاکەتەکـەی کەوتـە دەسـت سـەرپەلەکە بـە خێرایـی خـۆی راپسـکاند و بەمـەش سـەربازەکە خلیسـکا. کـۆو سـووڕایەوە و بـە قۆناغـە تفەنگەکـەی لێیـدا، ئـا لـەم سـاتەدا تۆنـگ تسـۆن جـوی و ئەوانـی تـر پێپڕاگەیشـتن هـەر سـوونگییەکانیان دەرکێشـا دوژمنـەکان پاشـەوپاش کشـانەوە و هەڵاتـن.

وەک هەوڵدانێـک بـۆ تێخسـتنی کەلەبـەرێ هێزەکانـی کۆمنتانـگ بەهەمـوو توانـای خـۆی لـە دژی سـوپای رزگاری گـەل خسـتە کار و توانیـان بـە باشـی بچنـە نـاو هێڵەکانیانـەوە لـە گونـدی تسـۆکنانینگ tsaokuanying دا و ئەنجـا بەشەسـتیر ئاگربارانێکـی سـەختییان کـردن و جەنگاوەرەکانـی سـوپای رزگاری گەلیـان لـە سـووچێک گەمـارۆدا لـە عەردێکـی پـڕ لـە گردۆچکـەدا. لەپاشـان هێزێـک لـە سـەربازانی کۆمنتانـگ یەکسـەر رووبانکـردە مەڵبەنـدی بەتالیۆنەکـەوە و ویسـتیان بنکەکـەی سـوپای رزگاری گـەل داگیـر بکـەن. سـەرکردەکە داوای لـە تۆنـگ تسـۆن جـوی کـرد لەگـەڵ مەفرەزەیەکـدا بچـن بـۆ هاریـکاری. تۆنـگ تسـۆن

جـوی ماوەیەکـی کـورت بیـری کـردەوە و گەیشـتە ئـەو ئەنجامـە کـەوا ئەگـەر بیەوێـت بـە ژمارەیەکـی کـەم لـە پیاوانـەوە دوژمـن بشـکێنێ ئـەوا باشـتر وایـە بـە هێرشـێکی نـاکاو دوژمـن بحەپەسـێنێ. جـا پیاوەکانـی سـێ سـێ دابـەش کـرد و تێکـڕا بـە کەنـاری جۆگەیەکـدا رووە و هێڵەکانـی دوژمـن خزیـن. کـە گەیشـتنە ئامانجەکانیـان خۆیـان لـە شـوێنێکی زۆرباشـدا قایـم کـرد کـە بەسـەر دوژمنـدا دەیڕوانـی. دەسـتیان کـردە نارنجـۆك فڕێـدان بەسـەر سـەربازەکانی کۆمنتانگـەوە. دوژمنەکانـی بـە نائومێـدی هەوڵـی خۆپاراسـتنیان دا و زۆریـان خۆیـان فڕێدایـە نـاو خەندەکانـەوە. بـەڵام تۆنـگ تسـۆن جـوی هیـچ بواریێکـی نـەدان. کـە نارنجۆکێیـان لێبـڕا کەوتنـە بەکارهێنانـی ئەوانـەی لـە سـەربازە کوژراوەکانـی کۆمنتانگیـان دۆزینـەوە کـە لاشـەکانیان لـەو گـۆڕەدا بڵاوبوونـەوە.

دوژمـن دیتـی بـەردەوام بـوون لەسـەر بەرەنگاربـوون کارێکـی دژواربـوو لەبـەر ئـەوە هێـز لـە دوای هێـز کشـایەوە. ئەمەیـش هەندەیـتر وردی بـە هێـزە پەلامارەرەکـەدا و هانـی سـەربازانی سـوپای رزگاری گەلـی زیاتـردا هەمـوو ئەوانـەی بـەم جـۆرە توانـای خۆیـان رێکخسـتبوو تاکـو هێزەکانـی دوژمـن بەتـەواوی تێـك بشـکێنن.

هێـزە تێکشـکاوەکە زیاتـر لەسـەد کـوژراوی لـە دوای خۆیـدا جێهێشـت کـە لەناویانـا ژەنەرالێـك و کەپتانـێ هەبـوون. لـەدوای شـەڕەکەدا جەنگاوەرەکانـی بەتالیۆنەکـە کۆبوونـەوە بـۆ نرخاندنـی سـەرکەوتنەکەیان. هەڤاڵەکانـی تۆنـگ تسـۆن جـوی دەسـتیان بەرزکـردەوە و وەك نیشـانەیەك بـۆ پیاهەڵدانـی ئیشـە بـە جەرگەکەیـەوە. تۆنـگ تسـۆن جـوی بـە خەندەیەکـەوە وتـی:" ئـەوە کاری هەمـوو مەفرەزەیکـە بـوو. ئـەوان نەبوونایـە مـن هەرگیـز بـە تەنهـا ئەمـەم بـۆ نەدەکـرا" ئـەو دەیزانـی کاری تێکڕاییەکـە گرنگـە. چونکـە بەبـێ ئـەو هیـچ شـتێك ئەنجـام نـەدەدرا. ئـەم هەمیشـە لەسـەر ئـەوەوە رژد بـوو کـە هەوڵـی هاوبەشـیی کۆمـەڵ، سـەرکەوتن بەدەسـت دەهێنێـت.

(کارێکی زۆر پەسند)

دوژمـــن نەیدەویســـت دان بـــە تێکشـــکاندندا بهێنـــێ. بۆیـــە پـــاش چەنـــد رۆژێـــك تیپێکیـــان نـــارد بـــۆ ئـــەوەی لەنـــاکاو هێـــرش بەرێتـــە ســـەر زیهـــای (szehai) ســـوپای رزگاری گەلیـــش هێزێکـــی باشـــی تەرخانکردبـــوو بـــۆ پاراســـتنی دەروازەی زیهـــای.. مەفرەزەکـــەی تۆنـــگ تســـۆن جـــوی فەرمانـــی پارێـــزگاری کردنـــی نوختەیەکـــی ســـتراتیژی پـــێ ســـپێرا لەســـەر بەرزاییەکـــەوە کـــە لـــە دەروازەی یەکـــێ لـــە تەنگەبـــەرەکان بـــوو، کـــە هیوادارێـــوون دوژمنـــی لێـــوە راو بکـــەن. هێزەکانـــی کۆمنتانـــگ ســـەرتاپای بـــە چەکـــی ئەمەریکییـــەوە تەیـــار بـــوو، لەوانەیـــش تەقەمەنـــی و ســـەرکلاوی پـــۆلادی و تەنانـــەت گۆرەویـــش.

مەفرەزەیەکـــی راهاتـــوو لـــە هێـــزی دوژمـــن بـــە شـــێوە دۆلـــە قوولەکـــەی نێوچیاکانـــا هێرشـــیان هێنـــا، کـــە گەیشـــتنە گوندێکـــەوە لـــە هەمـــوو لایەکـــەوە لـــە چیاکانـــدا درانـــە بـــەر ئاگـــری گوللـــەوە. ئەوانیـــش تەقەیـــان کـــردەوە. بـــەم شـــێوەیە تێکـــڕای چیـــاکان بـــوون بـــە دەریایەکـــی ئاگرییـــن. بـــە مـــرازی دەستبەســـەراگرتنی چەنـــد نوختەیەکـــی ســـتراتیژییەوە بـــۆ ئـــەوەی بتوانـــن پاشەکشـــەکەیان بپارێـــزن هێزەکانـــی دوژمـــن هەولێکـــی نائومێدانەیـــان دا بـــۆ گرتنـــی گردەکـــەوە. دەوروبـــەری ئـــەم چونـــە بـــوو بەمەیدانـــی شـــەڕێکی دڕندانـــەوە. چەندیـــن شـــەپۆلی هێرشـــی دوژمـــن ســـەرکەوتووانە بەرگرییـــان لێکـــراو تێـــك شـــکێنران.

نارنجـــۆك خەریـــك بـــوو دەبـــڕا. مەفرزەکـــەی تۆنـــگ تســـۆن جویـــش ئومێدیـــان نەبـــوو چیتریـــان بـــۆ بێـــت. هســـیاولی رووی کـــردە تۆنـــگ تســـۆن جـــوی و گوتـــی "دەڵێـــی چـــی چەنـــد کەســـانێ بنێرینـــە ناوچەکانـــی خۆمانـــەوە تـــا نەختـــێ نارنجۆکـــمان بـــۆ بهێنـــن. ئـــەی جێگـــری ســـەرپەل؟" تونـــگ لـــە وەڵامـــدا وتـــی "نازانـــم ئـــەوان هیـــچ تەقەمەنیـــان بـــۆ نانێـــرن. بێگومـــان دەبـــێ تووشـــی گرفتێـــك بووبـــن". بەدەســـت ئیشـــارەتی بـــۆ گردەگـــەی لای باکـــوور کـــرد کـــە شـــەڕێکی گەرمـــی تیـــادا دەکـــرا. "ئـــەوە ئـــەو شـــوێنەیە کـــە هەمـــوو هێرشـــەکانی ئاراســـتە دەکـــەن. ئاشـــکرایە

هەرچییەکی لە دەستیان دێت بۆ ئەوێی دەنێرن. ئایا دروستە بۆمان بچینە مەڵبەندەکان و داوای تەقەمەنی بکەین لەکاتێکدا ئەوان لەئێمە زیاتر پێویستیان پێی هەیە. تۆ دەڵێیت چی؟ سەرپەلەکە گوێی لە مشتومڕەکە بوو، لای تۆنگ تسۆن جوی گرت و گوتی: با بیرکەینەوە بزانین چۆن خۆمان چارەیەك بۆ ئەم تەگەرەیە دەدۆزینەوە". سەرتیپەکان کۆبوونەوە و تۆنگ تسۆن جوی یەکەم کەس بوو هاتە گفت" دوو تەگەرەمان لە پێشە. یەکەمیان ئێمە تەقەمەنیی تەواومان نییە. دووەم ئایا بڕیارمان داوە بەسەر هەموو کۆسپێکا زاڵ بین؟ پێویستە ئەو بیرە لە مێشکی خۆمان دەرکەین کە بە هیچ کەسێ هەیە پشتی پێوە ببەستین. پێویستە یەك دڵ و یەك بڕوا سوور بین لەسەر ئەوە کە لەو شوێنەی خۆماندا بمێنینەوەو بپارێزین. پێویستە هەموو ئامادە بن بۆ شەڕکردن هەتا دواییین نەفەر و لەسەر ئەو دواییین کەسەوە پێویستە ئەم شوێنە لەدەس نەدات تەنانەت.. پیاوەکان بەیەك دەنگ هاواریان کرد پاراستنی شوێنەکە. پاراستنی ئەم شوێنە تاوەکو رەگی دوژمن لەبنڕا دەردەهێنین. تاوەکو سەرکەوتن".

شەپۆلێکی تر لە هەڵمەتە لەناکاوەکانی دوژمن بەئومێدی داگیرکردنی مەڵبەندی سوپای رزگاری گەل لەسەر گردەکەدا دەستی پێکرد. هێزەکانی دوژمن گەیشتنە نوختەیەکەوە ئەوەندە نزیك بوو دەیانتوانی تەنانەت گوێیان لە هەناسەشیان بێت، تۆنگ تسۆن جوی و هەڤاڵەکانی پێشوازی دوژمنیان بە گوژمە نارنجۆکێکەوە کرد زۆر لە دوژمنەکان بەرەو دۆڵەکە هەڵدێڕان و سەربازانی سوپای رزگاری گەل بەردبارانیان کردن. کە دوژمن لە داگیرکردنی ئەم گردەدا سەرنەکەوتن، تۆپێکی زلیان هاورد و ئاگرێکی سەختی بەردەوامیان ئاراستەی مەڵبەندی سوپای رزگاری گەل کرد کە مەترسییەکی زۆری بۆ پێکهێنان. تۆنگ تسۆن جوی هەستی کرد دوژمن هێزێکی تایبەتی رێکدەخست بۆ پەلاماردان. بۆیە چەند نارنجۆکێکی هەڵگرت و بە

جەنگاوەرەکانی وت "هەڵمەتەکەم بە ئاگر بپۆشن."

لە ساتێکدا کە ئاگری شەڕ کەمێ کز بوو تۆنگ تسۆن جوی بۆ دامێنی گردەکە خشی. هێندە بە خێرایی دەبزووتەوە دوژمن نەیتوانی بزانێ چ روودەدا. پێش ئەوەی کاتی ئەوەیان ببێت دەرکی پێبکەن نارنجۆك بەسەریاندا باری و تۆپە زلەکەیان بێدەنگ کرا.

جا کە دوژمن نەیتوانی لەم نوختەیەوە بپەڕێتەوە هێزەکانی کۆمنتانگ هێرشی خۆیان ئاراستەی ئەو مەڵبەندە کرد کە مەفرەزەی چوارەم تیایدا دامەزرابوو. شەڕێکی زۆر تووند رووید بەڵام تەنیا ژمارەیەکی زۆر کەم لە جەنگاوەرانی مەفرەزەکە کوژران. بەڵام هەرچەند بێ بەزین بە رەنگاری دوژمن دەبوونەوە، وا پێدەچوو وەك ئەم پیاوانە بۆیان نەکرێت تا سەر بەرامبەر ئەو دوژمنە دڕندەیە بوەستن کە بە ژمارەیش و بە تفاقیش ئێجگار لەمان زیاتر بوون. لە هەمانکاتیشدا هەموو پەلەکانی تر لە شەڕدا ئاڵا بوون و توانای ناردنی یارمەتییان نەبوو، بەڵام مەفرزەکەی تۆنگ تسۆن جوی لەو ساتەدا لە شەڕێکی راستەقینەدا نەبوون بۆیە تۆنگ تسۆن جوی ئاواتی بەوەوە دەخواست ئەگەر بیتوانیبایە بگاتە لایان و دەستی یارمەتی بۆ درێژ بکردانایە.

هەڵوێست هەر ساتێ بەرەو خراپتر دەڕۆیشت. ئەگەر دەستبەجێ شتێکی وا نەکردایە جەنگاوەرانی پەلی چوارەم توانای خۆراگرتنیان چیتر نەدەما. تۆنگ تسۆن جوی ویستی سێ جەنگاوەران لوگەڵ خۆیدا بەرێت و بچن بەهاواریانەوە. بەڵام سەرپەلکە رازی نەبوو چونکە گوتی ئەگەر هاتو دوژمن هێرشی بۆ ئەم شوێنە تازە کردەوە ئەوا خۆیان پێویستیان بە هەموو هێزەکەیانەوە دەبێت. دووپاتی کردەوە کەوا فەرمانی ئەمان ئەوە بوو ئەم گردە لە دەست نەدەن. تۆنگ تسۆن جوی وتی "گومانی تێدا نییە کە ئەرکی سەرەکیمان بەرنەدانی ئەم نوختەیەیە، بەڵام سوودی بەرنەدانی ئەم

نوختەیە دەبێ چیبێت ئەگەر دوژمن ئەو گردەی گرت؟" کە قسەی لەگەڵ سەرپەلەکەدا دەکرد هێندە نارەحەت بوو هەناسەبڕکێی پێکەوتبوو، لە دوای ساتێکی بێدەنگییدا هاتەوە سەر قسەکەی". پێویستە لەسەرمان یارمەتی مەفرەزەی چوارەم بدەین. ئەوجا با بابڕۆین. هەر کاتێ دوژمنمان رەتاند دەستبەجێ دەگەڕێینەوە. تۆنگ تسۆن جوی دەیزانی لە بارودۆخی ئاساییدا دەبوو بەر لە گواستنەوەی هەر جەنگاوەرێکدا مەڵبەندەکانی هێزەکان ئاگادار بکرێنەوە. بەڵام ئێستا کات ماوەی ئەوەی تیادا نەمابوو، جا بڕیاری دا کەوا لەم هەڵوێستە تەلەزگەیەدا بۆی هەبوو بلیمەتیی خۆی بخاتە کار، چونکە تەنانەت چەند خولکەیەکیش لەوانەبوو سەرئەنجامی شەڕێکی مان و نەمان دیاری بکات.

جارێکی تر هێزەکانی کۆمنتانگ هێرشیان برد و ئەو گردەی پەلی چوارەم پارێزگاری لێوە دەکرد. ئەمجارەیان ئەوەندە نزیك بوونەوە، توانیان جەنگاوەرانی پەلی چوارەم دووچاری شەڕە سوونگی بکەن. بەرگریکارەکان بە سوونگی چەسپێنراوەوە ئامادەی شەڕی دوژمن بوون و هەموویان بڕیاری خۆڕاگرتنیان دابوو هەتا دوایی. لەم ساتە ناسکەدا تۆنگ تسۆن جوی پیاوەکانی بۆ یارمەتیدانیان هەڵمەتیان برد و لەناکاودا هێزە هێرشبەرەکەیان دایە بەر نارنجۆکەکان. سەربازەکانی دوژمن واقیان وڕما و بە پەشۆکاویی بەرەو دامێنی گردەکە هەڵاتن. یەکێ لە جەنگاوەرانی پەلی چوارەمەوە غاریدا لای تۆنگ تسۆن جوی و دەستی خستە ملییەوە و ماچی کرد. کە تۆنگ تسۆن جوی چاوی بەرز کردەوە بەسەرسوڕمانێکەوە هاواری کرد:" ئاە تونگ یوشین، چ پاڵەوانێکت لێهاتۆتەوە؟ هەروەها ئەوانی تریش!" ئەویان وەڵامی دایەوە. "ئێوە پاڵەوانن ئەی لاوەکان. ئێمە تەنیا بەرگرییمان دەکرد" تۆنگ تسۆن جوی پێکەنی زۆر دڵشاد بوو بەو گۆڕانکارییە گەورەیەی بەسەر ئەم هەرزەکارەدا هاتبوو. بەهاندانێکەوە پێی وت" ئەگەر بتوانن بەردەوام بن و

بەرگـری بکـەن ئـەوا بەسـەر هەمـوو کۆسـپێکا زاڵ دەبـن". تاریکـی خەریـك بـوو باڵـی بەسـەر ئـەو نـاوەدا دەکێشـا. هـەر تـاوە نـا تاوێکیـش چەنـد تەققەیەکـی پچـڕ پچـڕ لێـرەو لەوێـدا دەکـرا. لـە هەمـوو بەرەکانـی تـردا یەکەکانـی سـوپای رزگاری گـەل ژمارەیەکـی زۆریـان لەسـەربازانی دوژمنـدا راماڵـی بـوون. بـەڵام لـەم شـوێنەدا دەسـتەیەکی هەشـت نۆکـەس لـە سـەربازانی کۆمنتانـگ بـەرەو لوتکـەی گردەکـە دەخشـین. "بێگومـان دیارییەکـی نایابیـان بـۆ هەناردوویـن. بـام بـە زیندوویـی بیانگریـن!" تۆنـگ تسـۆن جـوی و ژمارەیـەك لـە پیاوەکانـی بـە دزییـەوە بـە شـوێنیاندا چـوون. لەوکاتـەی کـەوا سـەربازە دوژمنـەکان دەهـات بگەنـە تڕۆپکـی گردەکـەوە تۆنـگ تسـۆن جـوی و هەڤاڵەکانـی تێیـان راخوڕیـن. دەسـتتان بڵنـد کـەن یـان هەمووتـان دەڕشـێنین!" پیـاوەکان بـە ترسـێکی زۆرەوە سـەیری دەوروبـەری خۆیانیـان کـرد کـە دیتیـان لـە هەمـوو لایەکـدا دەوریـان گیـراوە، دەسـتیان بڵنـد کـرد و خۆیانـدا بـە دەسـتەوە.

(سێ سەربازی بلیمەت قەڵاییەکی سەخت دەگرن)

شەو درەنگ وەختێ بوو، مانگ بەسەر چیاو دارستانەکاندا دەدرەوشایەوە و رووبارەکەیش لە شەربەتێکی زیویین دەچوو کپی و بێدەنگییەکی تەواو خۆیان لە شەوەکەدا سەپاند بوو. تەنانەت باڵندەکانیش لەخەودابوون. تەنیا حەپەی سەگێك دوور دەم نادەمێك ئەو بێدنگییەی دەزرینگاندەوە. لە شارەکەیشدا بەسەر کێوەکەوە لێوایيەك و دوو هێزی پیادەی سوپای کۆمنتانگ هەڵیاندابوو، لە کاتێکدا نزیکەی هەزار سەرباز لە سوپای رزگاری گەل لە کێڵگەکانی دامێنی چیاکە لە سەرزەویدا راکشابوون. وەك کێڵگەیەکی گەنم بێدنگ بوون و تەنانەت تاکە یەك دەنگیان لێوە نەبیسرا.

تۆنگ تسۆن جوی رووی کردە باشور، بۆ لای شاخەکەوە کە تا رۆژهەڵات و رۆژئاوای گرتبۆوە و بازنەیەکی لە دەوری شارەکەدا پێك هێنابوو. شارەکە کەوتبووە سەر هەڵدێڕەکەی لای باشووری شاخەکەوە و شاخەکەیش بە وێنەی شوورەیەك بوو بۆی. زنجیرەیەك قەڵای سەخت لەلایەن کۆمنتانگەوە بەسەر لووتکە بەرزەکانی شاخەکەوە دروستکرابوون، تۆنگ تسۆن جوی بڕوای وابوو کە تێکەڵگیرسان لەگەڵ دوژمن لێرەدا بەراستیی گێرمەیەکی دژوار بوو. سەرپەلەکە هاتە لای تۆنگ تسۆن جوی و بە گوێیدا چرپاندی: "ئەی هەڤاڵ تۆنگ، سەرکردەی هێزەکان داوات دەکات" کە گەیشتە حەشارگەیەکی شاراوە، تۆنگ تسۆن جوی بینی سەرکردەکە و سەرۆکی ئەرکان لەسەر زەویدا دانیشتوون و هسیاو وانگ بەلایانەوە وێستاوە. سەرکردەکە دەپڕوانییە نەخشەیەکەوە کە لەسەر عەردا بڵاوکرابۆوە، بە یارمەتی رووناکییە کزەکەی چراکەی دەستی کە بە پارچە قوماشێکەوە داپۆشرابوو ئاماژەی بە نەخشەکەوە کرد و گوتی "بەسەر ئەم گردەی بەردەممانەوە قەڵاییەکی دوژمن هەیە، پەلێ سەرباز و دوو تۆپی شەستیر دەپارێزن. پێویستە ئەم گردە بگرین. ئەوساکە دەتوانین بە هۆی ئاگری قەڵاکەوە شارەکە بخەینە ژێر دەسەڵاتی خۆمانەوە.

هەروەها توانای ئەوەمان دەبێ لەپێش سپێدەی بەیانی سێ هەزار دیل بگرین، سەرپەلەکە وەڵامی دایەوە "بەڵێ ئەی فەرماندە تێدەگەم، تۆ بەس فەرمان دەرکە". سەرکردەکە بە درێژایی راگەیاندنەکانی خۆی دووپاتکردنەوەو گوتی: ئەمە کارێکی ئێجگار سەختە. سەختییەکەیش لەو راستییەدایە کە ئێمە پێویستە زۆر بە هێمنییەوە بیگرین. تەنیا سێیان لە ئێوە، لە کاتێکدا دوژمنی سی سەربازی لەوێدان. نابێ وا تێبگەن ئەمە کارێکی سانایە. دەبێ بە بێدەنگیی بیگرین و بەبێ ئەوەی تاکە گوللەیەکیش بتەقێنین. تۆیش ئەی تۆنگ تسۆن جوی لاوێکی ئێجگار لێهاتووی تۆ دەڵێی چی؟ ئایا ئەوەمان بۆ دەکرێت؟ تۆنگ تسۆن جوی بە خوێنگەرمیەوە وەرامی دایەوە: دەتوانین بیکەین دەزانم تاکەگوللەیەك لە تفەنگێکەوە سەرتاپای شارەکە لە خەو هەڵدەستێنێ. ئەوسایش کارەکە زۆر ئاسان نابێت سێ هەزار سەرباز بەبێ شەڕێکی خوێناوی بەدیل بگرین.

"زۆر باشە پاش ئەوەی ئەو قەڵایە داگیر دەکەن بۆتان هەیە وەك پشیلە چەند جارێك بمیاوێنن. فەرموون ئێستا دەتوانن دەست پێبکەن سەرکردەکە فەرمانیدا.

سێ قۆڵییەکە بە خزین کەوتنە سەرکەوتنی چیاکە. تۆنگ تسۆن جوی هەستی کرد بەرپرسیارییەکی زۆر مەزنی بە ئەستۆ بوو. جا بیتوانیبایە یا نەیتوانیایە قەڵاکە بگرن. کاریگەرییەك بوو سەرەنجامی سەرکەوتن یاخود تێشکانی لەم شەڕەدا بڕیار دەدا. هەروەها دەشیزانی کەوا دوژمن سێ هەزار چەکداری هەبوو کەچی ئەمان تەنیا هەزار کەس بوون. جا ئەگەر بە دەستوەشانێك دوژمن نەشکێنن ئەوا هەر دەنگە دەنگێکی پەیدای بکەن هەموو هێزە دە هەزار سەربازییەکەی دوژمن کە لە دووری تەنیا دە میلەوە هەڵیانداوە بەسەر خۆیانا وەردەکەن. ئەمەیش گەڕانە بە شوێن سەریەشەدا. خزین بەرەو پارچە زەوییەکی بە درەخت پۆشراودا، لەوێوە

تۆنگ تسۆن جوی و دوو هاوەڵەکانی بە چاکی قەڵایەکەیان لێ دیاربوو. هەڵوێستەکەیان هەڵسەنگاند و دیتیان دوژمن زۆر فێڵباز بوو، دوو ئێشکچییان دانابوون هەریەکەیان رووی لەلایەکی پێچەوانە. یەکێکیان تەنیا دە هەنگاو دوور دەکەوتەوە ئەنجا دەسووڕایەوە و دەگەڕایەوە لەکاتێکدا ئەوەی تریان لە شوێنی خۆیدا دەوێستا و سەیری هەموو لایەکی دەکرد. تۆنگ تسۆن جوی و دوو هاوڕێکانی لەسەر سکدا گرێ بە گرێ بە هەڵدێرەکەدا هەڵگەڕان تا گەیشتنە نوختەیەك تەنیا دە شەقاو لەوانەوە دوور، ئیتر نەیانتوانی چیتر بخشین. ویستیان دەسبەجێ پەلاماریان بدەن، بەڵام ئەگەر ئەوەیان بکردایە لەوانەبوو دوژمن بیان دیبان کە بەبێ سێ و دوو تەقەقەیان لێبان دەکرد. کات رابورد. کاتژمێر لە چواری بەیانی نزیك دەبۆوە. سێ سەربازەکانی سوپای رزگاری گەل تێمابوون. نەیاندەتوانی چی بکەن. هەرچەندە زۆر پەلەیان بوو، کەچی زاتیان نەدەکرد تەنانەت بە تووندی هەناسەش بدەنەوە. ئێشکچییەکانی کۆمنتانگ پشت لە پشت تفەنگ لە گۆڵمدا لەسەر تاتەبەردێکدا دانیشتن. لەناکاو دەنگی لەنێو دەوەنەکەوە بیسترا، ئێشکچییەکان بەرزە پێ بوونەوە، تفەنگ بەدەستەوە و ئامادە بۆ تەقەکردن. "ئەوە کێیە؟ وشەی نهێنی؟" "دەریا" یەکێك وەرامی دایەوە، لە پاشانا پرسی "ئەی ئێوە؟" "ئۆقیانووس" پاسەوانەکان وەڵامیان دایەوە. ئەنجا سەرپەلەکە بەدەرکەوت. هاتبوو دوو ئێشکچییەکە بەسەر بکاتەوە.

(لەدوای رۆیشتنا بێدەنگی داهاتەوە)

جا، ئێستێ کە وشەی نهێنی زانی تۆنگ تسۆن جوی هەڵسا لقە دارەکانی جوڵاندنەوە و دەنگێکی لێوە هات لە دەنگی کابرای سەرپەلەکەی کۆمنتانگەکان دەچوو کە پێشماوەیەکی کورت لێوەی هاتبوو. یاساولەکان هاواریان کرد "ئەوە کێیە؟ وشەی نهێنی؟" تۆنگ تسۆن جوی وەرامی دانەوە "دەریا" و دوو سێ هەنگاو چووە پێشەوە. تاکە لە پڕێکا لووتی بوو بە لووتیانەوە و بەپەلە گوتی "فەرمانی بەپەلەم هێناوە لە مەڵبەندی هێزەکانەوە" یاساولەکان پرسیان "چ فەرمانێ؟" تۆنگ تسۆن جوی دەستی راستی بەسەرسەرییەو بڵند کردبوو کە نارنجۆکێکی تیادا بوو ئامادەبوو بۆ هاویشتن، تێی سرەواندن" نەجووڵێن ئەگینا لەناوتان دەبەم!: لەم ساتەیشدا دوو هەواڵەکەی سەرپلەکە و هسیاو وانگ شاڵاویان بۆ یاساولەکان هێنا و چەکیان کردن. ئەنجا بەستنیانەوە و بە دەستەسڕ دەمیان بەستن. تۆنگ تسۆن جوی بە دەنگێکی نزم پێی گوتن" برادەرینە بەداخەوە ناچارین جارێ نارەحەتتان بکەین". ئەنجا سەربازەکانی سوپای رزگاری گەل خۆیان کوتایە قەڵایەکەوە. پێش ئەوەی سەربازە خەوتووەکانی کۆمنتانگ چاویان بکەنەوە. ئەمان هەموو چەکەکانی سەر مەشجەبەکەیان کۆکردەوە. هسیاو وانگ کە تفەنگە موسەلسەلەکەی لەگۆڵمدا بوو تێی راخوڕین. کەس لە جێی خۆیدا نەبزوێت" لەم ساتەشدا تۆنگ تسۆن جوی و سەرپەلەکە چوونە قاتی سەرەوە. سەرپەلی کۆمنتانگەکان لەو کاتەدا چرای پێکردبوو خەریك بوو هەڵسێتە سەرپێ. جەنگاوەرانی سوپای رزگاری گەل تێیان راخوڕی: نەجووڵێیت. چەکەکانت فرێدەدە! دەستبەجێ دەمانچەکەی پێدان بەڵام خێرا دەمانچەیەکی تری لەسەر سەرینەکەوە دەرکێشا و لوولەی کردە سەرپەلەکەوە. تۆنگ تسۆن جوی دیتی. ماوەی دوو دڵی و بیرکردنەوەی نەمابوو، لەناکاو هاواری کرد "ئەی سەرپەل، ئاوڕ بدەرەوە!" سەرپەلی دوژمنەکان سەری وەرچەرخاند. تۆنگ تسۆن جوی بەیەك ئامباز خۆی پیاداکرد و دەمانچەکەی لە دەستیدا پەڕاند. پاش ئەوەی

بەسەلامەتی هەموو سەربازەکانی کۆمنتانگیان شەتەك دان و دەمیان بەستنەوە. کەوتنە لاسایی کردنەوەی میاوە میاوی پشیلانەوە و دەستبەجێ هەر سێسەد سەربازی سوپای رزگاری گەل دەستیان کرد بە هەڵگەڕان بە چیاکەدا. شەستیر و تفەنگەکانیان رووەو شارەکە کردەوە. سێ نیشانەی سەوز بە هەوادا تەقێنران. کە جارێ هێرشێکی تێکڕاییاندا و ئاگربارانێکی خەست لە چەندان شەستیرەوە و ئاراستەی دوژمن کرا. گرمەی چەندان تەقینەوەی یەك بە دوای یەکدا بیسترا. تۆنگ تسۆن جوی دەیزانی کە لەگەڵ هەر تەقینەوەیەکدا سەنگەرێکی دوژمن یا ئامبارێکی تەقەمەنییان لەناو دووکەڵدا بەرەو ئاسمان بەرز دەبۆوە. ئاسمان بە گڕ روونك بوو بوو، هێزەکانی کۆمنتانگ کە بە تۆقیویی لەخەو راچەنیبوون، خەریك بوون بەپەلە سەنگەری سەرپێیی بۆ دەستەوکەری کردن ساز بدەن، ژمارەیەکی زۆریان بەبێ بەرگی سەربازییەوە بە شەقامەکاندا وەربوون و بەبێ ئامانج تەققەیان بەهەوادا دەکرد. هەندێکی تریان بە سەرگەرمییەوە دەجەنگان. فەرماندەی هێزەکانی سوپای رزگاری گەل هەموو دەرفەتێکی بە چاکی بەکار هێنا بۆ رێکخستنی هێزێکی بە زەبروزەنگ بۆ پەلاماردانی دوژمنەکانەوە. چەند دەستەیەك لە هێزەکانی سوپای رزگاری گەل لە پاش ئەوەی بە شەپوور ئاگادار کرانەوە لەو کەلەبەرانەوە خۆیان کوتایە ناو شارەکەوە کە تەقینەوەکانی لەم شووڕەی شارەکەیان خستبوون و ترس و لەرزێکی زۆریان خستە نێو هێزەکانی دوژمنەوە. لەو ساتەیشدا فەرماندەی بەتالیۆنی دوژمنەکان فەوجێکی لەهێزەکانی بەرد و لە دەرگاکەی باشوورەوە هەڵاتن بەو ئومێدەوە کە بتوانن ئابلۆقەی شارەکە بپچڕێنن و لە دەرەوەی دەرگاکەی باشوورەوە گەلییەکی چیایی هەبوو کە کشوماتی دایپۆشیبوو. دەستبەجێ چەند هێزێکی تری دوژمن چاویان لە هەوڵەکەی فەرماندەی لێواکە کرد و ئەوانیش ویستیان لە دەرگاکەی باشوورەوە خۆیان دەرباز بکەن، ئەمەیش گەلییەکی ئێجگار (قەلەباڵغ) کرد.

هەرکە هێزەکانی دوژمن لەناو گەلییەکەدا بە جوولە هاتن، ئەو دەستانەی

سـوپای رزگاری گـەل کـە لـە هـەردوو لای گەلییـەوە بۆیـان دامەزرابـوون، کەوتنـە ئاگربارانکردنـی زارکـی گەلییەکـەوە بـەوە گەلییەکەیـان لێکـردن بـە تەڵەیەکـەوە.

لـە گۆنگـەری شـەڕەکەدا هەنـدێ لـە سـەربازەکانی دوژمـن ویسـتیان بـەرەو لوتکـەی چیاکـە سـەرکەون، بـەڵام هێزەکانـی لەشـکری رزگاری گـەل کـە لـە بەرزاییەکانـەوە خۆیـان قایـم کردبـوو ئاگربارانیـان کـردن و لێکیـان دابڕانـدن. تۆنـگ تسـۆن جـوی بەهەمـوو هێزییـەوە هـاواری لێکـردن "چەکەکانتـان بـدەن بەدەسـتەوە. ئەوانـەی خۆیـان بەدەسـتەوە دەدەن بـە نەرمـی رەفتاریـان لەگەڵـدا دەکرێـت". یـەك لـە سـەربازانی دوژمـن دەمانچەکـەی دەرهێنـا و بـەرەو تۆنـگ تسـۆن جـوی کـردەوە، بـەڵام دەرفەتـی بـۆ هەڵنەکـەوت چونکـە تۆنـگ تسـۆن جـوی زوو هەسـتی پێکـرد بـە قۆنداخـەی تفەنگەکـەی هێنـد بـە زەبـر کێشـای بەسـەریدا دەمـی کابـرای لەعـەردا چەقانـد. کەسـێ خـۆی تێنەگەیانـد. سـەربازەکانی بەسـەریدا رۆیشـتن، بـە قوونەشـەڕەوە بـۆ دەربازبـوون، بـەڵام نەیاندەزانـی بـۆ کـوێ. سـەربازێکی دوژمـن تفەنگـە رەشاشـەکەی بەسەرشـانیەوە بـە تەنیشـت تۆنـگ تسـۆن جویـدا رای کـرد، ئـەم رایگـرت و تێیراخـوڕی. "فڕێیـدە دەنـا دەتکـوژم!" لـەم سـاتەدا پـتر لـە دوازدە سـەربازی کۆمنتانـگ بەچـۆکا هاتـن و چەکەکانیـان بەسەرسـەریاندا بەرزکـردەوە و سـپێدەی بەربەیـان ئەنجامـی شـەڕەکەی دیـاری کـرد. رێزێکـی درێـژ لـە بەدیـل گیـراوەکان لـە ژێـر چاودێـری چەکدارانـەی سـەربازانی سـوپای رزگاری گەلـدا بـەرەو رۆژهـەڵات دەڕۆیشـتن. لێبـڕان و لێهاتوویـی تۆنـگ تسـۆن جـوی و ئازاتییەکـەی لـە هەمـوو هێزەکـەدا دەنگـی دایـەوە. لەکاتـی کۆبوونـەوەی نرخاندنـدا ویسـامێکی گـەورە و دووی بچووکـی بـە خـەڵات پێـدرا و بـەوەوە کـۆی ئـەو وێسـامانەی لـە مـاوەی تەنیـا سـاڵێکدا وەریگرتـن گەیشـتە چـواری گـەورە و دووی بچووکـەوە. (راهێنـان تەواوەتـی (الکـمال) دروسـت دەکات).

کابرای درۆساز

لە فۆلکلۆری وڵاتی (بەنگال)ەوە.. (جاسیموددین" دەیگێڕێتەوە)

وەرگێڕ لە ئینگلیزییەوە: مەجید ئاسنگەر

لە دێکەماندا کابرایەکی شیرفرۆش، فیشاڵکەر و خۆهەڵکێشێکی چاکبوو، دانیشتوانەکانی گوند حەزیان دەکرد گاڵتەی لەگەڵدا بکەن و پێی رابوێرن.. هەندێکیان نەوتیان بەسەروپرچیدا دەپژاند، ئەوانیتر خۆڵیان پێیدا دەکرد یاخود (مانگۆ)ی رزیویان دەرخوارد دەدا. لەگەڵ ئەمەشەوە کابرا هەر وازی لە فشەفش و درۆسازی خۆی نەهێنا... چیرۆکەکانی بەچەشنی سێڵاوی وەرزی بارانە لە دەمیەوە فیچقەیان دەکرد. جارێکیان ئەم درۆیەی سازدا: "ئیمڕۆ لە رێگەمدا بۆ نێو گوڵە بنرجەکانەوە عەزیایەکی ئێجگار ناقوڵام تووشهات. مارەکە بەدوام کەوت و منیش تێمتەقاند و هەڵاتم. لەکاتی راکردندا ساتمەیەکم کرد و کەوتم بە زەویدا. مارەکە سەری بەرزکرد و خەریکبوو پێموە بدات.

جـا باشـە، چیـم بکردایـە؟ دەسـتبەجێ قەڵەمبازێکـم لێـدا و خۆمـم هەڵدایـە سـەر پشتەسـەری عەزیاکـەوە. بـەو حاڵەیشـەوە ئەژدەهاکـە بـۆی دەرپـەڕی و بەنێـو گۆماوێکـی گوڵـە نەیلوفـەردا تیـژ خشـکەی کـرد و گینگڵـی دا. بەندەیـش کـە بەسـەر تەپڵەسـەری عەزیاکـەوە هەڵنیشـتبووم چـوار دانـە نەیلوفـەرم چنیـن. پاشـان مـارەم بـەرەو ماڵەکـەی خۆمانـەوە ئـاژوا. جـا وەختـێ گەیشـتینە هـۆو باخـەی مانگـۆی ئەوبـەرەوە، مـارە خۆیـی کوتایـە کونێکـەوە. ئەگـەر بڕوایـش ناکـەن. فەرمـوون خۆتـان بـڕۆن سـەیری کونەکـە بکـەن و بزانـن شـتەکە راسـتە یـان نـا! خـۆ چـوار نیلۆفەرەکـەش دەبینیـن ئەوەتـان هـەروا لەنێـو دەسـتمدان!" ئێمـەش بێگومـان ناچاربوویـن دەبـوو پێشـی بـڕوا بکەیـن.

درۆکانـی کۆتایـی و بڕانەوەیـان بـۆ نەبـوو، رۆژێکیـان گوتـی: "شـانە هەنگێکـم بینـی بەسـەر تۆقەڵـەی گوڵـە بەرۆژەیەکـەوە بـوو. ئەزیـش بەسـەر گوڵەبەرۆژەکـەدا هەڵگـەڕام و لەسـەر شـانەکەوە هەڵتووتـرکام. لـە پڕێـکا شـەڵغەیەك مێشـهەنگ لـە شـانەکەوە رۆهاتـن و هەڵیانگـرت و بـۆ دوور رفاندیـان. هـەر فڕیـن و هـەر فڕیـن.. دوایـی بـۆ وڵاتـی هـەوری رەش و هـەوری سـپی رێگەیـان گرتەبـەر. لەسـەرێوە کۆشـك و باڵەخانـەی خواوەنـدی سـپیدەی بەیـان لـەو بەرزاییـە داو، لـە هەمـوو لایەکیشـەوە شـاخی باروتـی سـوور بـە ئاسـماندا هەڵکشـابوون. لەوێـڕا بەنـدە چـووم بـۆ کەنـاری حـەوت زێیەکانـەوە. دیـم خانمـە شـازادەیەك لەوێـدا دانیشـتبوو، بـە هۆنینـەوەی ئیکلیلێکـی (گوڵـە ئەسـتێران)ەوە خەریـك بـوو.

منیـش نەمکـردە نامەردیـی، گوڵـە ئەسـتێرەیەکم لـە کچـە شـازادەکە رفانـد و گورجـێ هاتمـەوە بـۆ ماڵـەوە، ئەوەتـا ئەمەیـش گوڵەسـتێرەکەیە هـەروا لەنێودەسـتمدایە! ئێمەیـش لێـمان پرسـی، ئـەی باشـە چـۆن چۆنـی گەڕایتـەوە بـۆ ماڵـەوە؟ خـۆ وابزانـم لـە ئاسـمانێڕا خۆتـت فڕێنەداوەتـە خـوارەوە؟ بـەڵام هەرگیـز وەرامـی نەدایـەوە.

ژنـی شیرفرۆشـەکە ئافرەتێکـی بـاش و بێـوەی بـوو، هەمـووان خۆشـیان

دەویست. هەر کاتێ گوندییەکان چاویان پێ بکەوتایە بە دەنگی بەرز دەیانگوت "ئەها، خێزانی چیرۆکبێژە درۆزنەکە وا هات! ئەوان چێژیان زۆر لەوە وەردەگرت کە گشت ئەو چیرۆکانەی بدەنەوە بە رووپدا کە مێردەکەی بۆ ئەوانی رێکخستبوون. لەبەردەم ژنەکەیدا دەکەوتنە قاقای پێکەنینەوە وگاڵتەیان بە کابرای شیرفرۆش دەکرد. دەی باشە، ئافرەتەی کڵۆڵ و بەستەزمان تا چەندی ددانی بەخۆیدا بهێنایە و بەرگەی ئەو ریسواییەی بگرتایە!

هەتا رۆژێکیان کابرای شیرفرۆش لەبیری ئەوەدابوو چیرۆکێکی باش بۆ هاوسەری خۆی بگێڕێتەوە. کاتێك دەستی بە گێڕانەوەی چیرۆکەکەی کرد، ژنەکەی تورە دیاربوو. ئەمیش لێی پرسی: "ئەوە چییە؟" خێزانەکەی بەگرژییەوە وەرامی دایەوە:"جا پێویست دەکات پێت بڵێم چی بووە! بۆ بە درێژایی رۆژگار بە خۆت و بە تووڕەگەی چیرۆکانتەوە بەنێو ئاواییدا دەخولێیتەوە. دانیشتوانی گوندی تێکڕا تڕوتیزم پێدەکەن و بەنازناوی (ژنی چیرۆکبێژە درۆسازەکە)وە ناوزەدیان کردووم. کابرای شیرفرۆش بەوە زۆر خەمبار بوو، کە زانی هاوسەرەکەی دڵتەنگ و نارەحەتە.

دوایە لێی پرسی:" دە باشە پێم بڵێ چ بکەم باشە؟" لە وەرامدا ژنەکەی گوتی: "ئەوجا چیتر هەبێ بیکەیت! بڕۆ ئەم تۆربەی فیشالانەت تووڕ تێهەڵدە، پیاوەکە". کابرای شیرفرۆش بۆ ماوەیەك لە فکران راچوو، پاشان وتی: "سبەینێ بەیانی دەچمە دارستانەکەی ئەوبەری گوندییەوە و لەوێدا جەوالّی چیرۆکەکانم هەڵدەتەکێنم و بۆ دەرمانیش قلێکی تێدا ناهێڵم. بیستوومە دەڵێن ئەوێ ماروپڵنگی زۆرن. دۆڵەکەیش ئێجگار پڕ لە مەترسییە. جا کێ دەزانێ داخۆ بەسەلامەتی دەگەڕێمەوە یان نا! ژنەکەی بۆی سەندەوە و گوتی: ئەگەر بگەڕێتەوە یان نەگەڕێیتەوە، گرنگ بچوو ئەو چیرۆکانە دوور دوور فڕێدە" بێگومان ژنی شیرفرۆشەکە بۆیە ئەمەی وت

چونکە ئێجگار پەست و تووڕە ببوو، دەنا زۆر چاك دەیزانی و لەوە دڵنیابوو کە هەرگیز پڵنگ لەو جەنگەڵەدا وجودی نەبووە، بەڵام لەوانەبوو چەند ماریٚکی ژەهرداری تیادا هەبوون.

بۆ بەیانی رۆژەکەی دواتر، ژنەکە زۆر زوو لەخەو رابوو، قاوەڵتییەکی خۆشی شیروبرنجی بۆ پیاوەکەی ئامادە کرد. دوای ئەوە لە نانخواردن بووەوە کابرا رووە و لێرەکە ملی رێگەی گرت تاوەکو بچێ هەگبەی چیرۆکەکانی فرێ بدات. ئەو ئێوارەیە درەنگانێ کابرای شیرفرۆش گەڕایەوە بۆ ماڵەوە. ژنەکەی پرسیاری لێکرد:" پیاوەکە، داخۆ سەرجەمی چیرۆکەکانی نێو خورجەکەت تووڕ تێهەڵداوە؟" سەردارەکەی هاتە گۆ و فەرمووی "نە بەخوا، هیچ دەرفەتم نەبوو، بەوە رانەگەیشتم فرێیانەدەم. چونکە هەر گەیشتم و نەگەیشتمە نێودارستانەکەوە لە پرێکەوە پڵنگێك بە ئامبازدان کەوتە دوامەوە. من رامکرد و پڵینگە بۆر بە بازدێك بەسەرما راگەیشت. هەرچۆنێ بوو توانیم خۆم بگەیەنمە دارمۆزێکەوە بە پەلەپروزێ کەتمە پێدا هەڵگەڕانیەوە. پڵینگەیش هەر یەکڕاست لە دوای منەوە پێ هەڵگەڕا. هەردووکمان بەردەوام تا دەهات زیاتر سەر دەکەوتین. تا سەرەنجام کێش و قورسایی هەردووکمان بۆ درەختەکە لەباردا نەماو چیتر بەرگەی ئەو بارە سەنگینەی نەگرت و شکایەوە. ئێمەیش بە جووتە هەردووکمان کەوتینە خوارەوە. مام پڵینگ پەڕییە نێو دارستانەکەوە، بەندەیش بەختم لەبار بوو، یەکڕاست لەبەردەمی ماڵی براکەی تۆوە خۆمم دییەوە. براژنەکەت خەریك بوو کێکی برنجی دەبرژاند، لەتێکیشی دامێ خواردم و دوایی وا هاتمەوە ماڵەوە".

هەرکە گوێی لەم چیرۆکە بوو ژنی شیرفرۆشەکە بەهیچ باریٚك خۆی بۆ نەگیراو دایە قاقای پێکەنین. دەستەکانی رووەو ئاسمان هەڵبڕین و بە دەنگی بەرز کەوتە سکاڵا و پاڕانەوە: ئەی خوا هاوار! بەخوا جوانە، وەی

قوڕبەسەر خۆم! منی بەدبەخت جەنابتم ناردبوو تاکو هەمبانەی چیرۆکە کۆنەکانت فڕێدەیت، کەچی دەبینم وا بەخۆت و هەگبەی چیرۆکی نوێتەوە بۆمان هاتیتەوە ماڵەوە!!

تێبینی:

١- لە گۆڤاری new orient ی چیکۆسۆفاکی (بە ئینگلیزی) ژمارە (١) ی مانگی شوباتی ١٩٦١ وەرگێڕدراوە.

٢- وشەی (درۆساز)م بۆ ئەو کەسە بەکارهێناوە کە هەر لە خۆیەوە شت هەڵدەبەستێ و (درۆ)یان ساز دەدات و پێم وایە ئەو جۆرە کەسە جیاوازیی هەیە لەگەڵ (درۆزن)دا. هیوادارم وشەیەکی دروست و بەجێ بێ و شوێنی خۆی بگرێت. (وەرگێڕ).

هەولێر ١٩٩٠/١٢/٩

خەندەکە

رای برادبوری

کاتژمێر پێنجی ئەو بەیانییە زووە، تابووورە خەڵکێك لەگۆڕەپانی شارەکەدا کۆببوونەوە لەکاتێکدا قووقەی کەڵەشێر لە گوندە تەڵبەندکراوە دوورەکەوە دەبیسترا، ئاگرەکەیش لە گڵپە کەوتبوو، ئەو خەڵکە لەنێو کەلاوەی خانووبەرە رووخاو و کاولکراوەکاندا کە پەردەیەکی تەمومژ داپۆشیبوون، وێستابوون. ئێستێ تەمەکە خەریکبوو دەڕەوییەوە.

هەر کاتژمێر بوو بە حەفت و یەکەمین تیشکی بەیانی پرشنگی دا کۆمەڵە خەڵکێك رژانە سەر ڕێگاکەوە. ئیمڕۆکە بازاڕە رۆژە.. رۆژی ئاهەنگ گێڕانە! منداڵە چکۆلەکەیش خۆی خزاندە نێو تابووورەکەوە و لە پشت ئەو دوو پیاوانەوە راوەستا کە لە هەوای پاکی ئەو دەشتەدا بە دەنگی

بـەرز یەکترییـان دەدوانـد. دنیاکـەش سـاردبوو، بۆیـەکا منداڵەکـە لـە شـوێن خۆیـەوە دەسـتی بـە هەڵپەڕیـن کـرد و دەیویسـت بـە فـوو هـەردوو دەسـتە سـوور هەڵگەڕاوەکانـی نەختـێ گـەرم کاتـەوە. دوایـی، تەماشـایەکی جلوبەرگـی خۆڵاویـی ژن و پیاوەکانـی نـاو تابـووڕە درێژەکـەی کـرد و ئـەو پیـاوەی لـە پشـتییەوە وێسـتابوو پێـی گـوت: چـی بـەم بەیانییـە زووە تـۆی لـە خـەو کـردووە هێناویەتییـە ئـەم شـەقامەوە؟ منداڵەکـە وەرامـی دایـەوە: "تـا جێـی خـۆم لەنێـو تابووڕەکـەدا بگرمـەوە".

- جـا بـۆ ئێـرە جێناهێڵیـت و شـوێنەکەت بەکەسـێ نادەیـت کـە دەتوانـن هـەر شـتە و نرخـی خـۆی بداتـێ؟"

لەنـاکاو پیـاوێ کـە لەبـەردەم منداڵەکـەوە چەقیبـوو خـۆی وەرسـوڕاند و گوتـی: "واز لـە منداڵەکـە بێنـە". ئەوجـا کابـرای یەکـەم ناوپەڵـی دەسـتی خسـتە سەرسـەری منداڵەکـە و گوتـی: "گاڵتـەم لەگەڵـدا دەکـرد، لـە راستیشـدا بەلامـەوە سـەیر بـوو منداڵێکـی ئـە ئاوەهـا سـاوا لەخـەو رابێـت و لـە سـاتەوەختێکی ئەوەهـا زوودا بێتـە دەرەوە!" ئـەو پیـاوەی لەسـەر منداڵەکـەی دەکـردەوە و نـاوی جریجسـی بـوو گوتـی: ئـەم منداڵـە وا پێدەچـێ شـەیدای چێـژی هونـەر بێـت. رێگـەم دەدەیـت، کـوڕە چووکەڵـە، ناوەکـەت بزانـم؟ "نـاوم (تـۆم)ە.." "کەوابـوو ئـەی تـۆم، دەبـێ بـاش تـف بکەیـت. ئێمـە بـۆ ئـەوە هاتووینەتـە ئێـرەوە تاکـو بەباشـی تفەکانمـان بهاوێژیـن.. تێگەیشـتیت؟

"مـن دڵنیـام ئەمـە دەکـەم". خەڵکانـی نێـو تابووڕەکـە دایانـە قاقـای پێکەنیـن. لـەو سـاتەدا زەلامێکیـان لـێ راسـت هـات، قـاوەی گەرمـی دەفرۆشـت، تـۆم نیگاکانـی لێوەگیرکـردن. دووکەڵێکـی گـەرم و سـەرکەفێکی هەڵچـووی هاتنـە بەرچـاو کـە لـە ئامانێکـی ژەنگاوییـەوە هەڵدەسـتان. لـە راسـتیدا پیاڵـە قـاوە نەبـوون، بەڵکـو خواردنەوەیـەك بـوو لـە بەربووبومـی ئـەو دارتووانـەوە گیرابـۆوە، کـە لـە مێرگەکانـی ئەوبـەر شـارەکەوە رووا بـوون و پیاڵـەی بەیـەك

قـروش دەفـرۆشراو گـەدەی پـێ گـەرم دەکرایـەوە. کڕیاریـش زۆر نەبـوون، چونکـە زۆربەیـان ئەوەنـدە قروشـەیان نەبـوو بیکـڕن! تـۆم نیگاکانـی ئاراستـەی پێشـەخۆی کردنـەوە بـۆ ئـەو شـوێنەی کۆتایـی تابووڕەکـەی رادەگەیانـد، لـە پشـتەوەی ئـەو دیـوارەی بۆمبـا تەپاندبوویـان، دواجـار منداڵەکـە وتـی: "دەڵێـن دەشـخنێتەوە!" جرجیسـی وتـی: بەڵـێ وایـە، بەراسـتیی دەخنێتـەوە!".

- هەروەهـا دەشـڵێن بـە زەیـت لەسـەر قوماشـێکی خیـش رەسـم کـراوە؟"

"ئەمـە راسـتییەکەیەتی، وەك بشـزانم (دانـە راسـتەقینەکەش) نییـە! بیسـتوومە کـە (دانـە راسـتەقینەکەی) بەسـەر تەختـەوە رەسـم کـراوە و زۆر کۆنیشـە! دەڵێـن دیرۆکـی بـۆ چـوار سـەدەی بـەر لـە ئێسـتاوە دەگەڕێتـەوە"

رەنگـە زیاتریـش بێـت. کـەس راسـتییەکەی نازانێـت. "سـاڵی ٢٠٦١ی زایینـی رەسـم کـراوە".

وا دەڵێـن، بـەڵام بێگومـان درۆ دەکـەن. دەشـێ مێـژووی رەسـمکردنەکەی بـۆ سـاڵەکانی سـێ هـەزار، یـان پێنـج هـەزار بگەڕێتـەوە، ئەمەیـش هـەر مەزندەیـە. ئەوسـا دنیـا کارەسـاتێکی سـامناکی بەخـۆوە دیـوە کـە ماوەیەکـی زۆری خایانـدووە. ئێمـەش وا لـەم سـەردەمەماندا هـەر ئەوەتـە شـتێکی زۆر کـەم و راسـتییەکی تەماویـمان لێـوەی چنـگ دەکەوێـت".

خەڵکانـی نێـو تابووڕەکـە لەنێـو بـەردە ساردوسـڕە کەڵەکەبـووی شـەقامەکەدا زۆر گـران دەبـزوان. (تـۆم)ی منداڵـکار بـە بێزاریـیەوە پرسـی: "ئاخـۆ تـا دەبینیـن دەبـێ چـەن لەنێـو ئـەم تابـووڕەدا بمێنینـەوە؟"

"پـاش چـەن دەقیقەیـەك، تابلۆکەیـان بەسـەر چـوار پایـەی مسـینەوە هەڵواسـیوە و بـە شریتێکـی قەدیفـە بەسـتوویانەتەوە ناهێڵـن هیـچ کەسـێ بەردبارانـی بـکات".

خـۆر لـە ئاسـماندا هەڵکشـاو تیشـکە گەرمەکانـی پەخـش کـردن. پیـاوەکان شـڕە پاڵتـۆ و شـەپقە چڵنەکەکانیـان داکەنانـدن. دوایـی تـۆم کەوتـەوە پرسـیار:

"بوونمـان ئـا لێـرە لـەم تابـوورەدا لەپـای چییـە؟ بـۆ بـۆ تـف کـردن هاتووینەتـە ئێـرەوە؟ جریجسـبی لای لـێ نەکـردەوە، نیگاکانـی لـەو کاتـەدا خۆرەکەیـان دەپشـکنی. بـەڵام زۆری نەبـرد بـە داڵغەیەکـەوە رووی بـۆ وەرچەرخانـد. ئەوجـا دەسـتی بـۆ باخەڵـە دڕاوەکـەی بـرد، بـە دوای جگەرەیەکـدا کـە تیایـدا نەبـوو!

بەڵـێ، بەڵـێ تـۆم. کۆمەڵـێ هـۆ هـەن، بـەڵام دەبـێ بـە هەمـوو نەفرەتێکـەوە تـف کەیـت. "نەفـرەت لـە هەرچـی پەیوەنـدی بەرابـردووەوە هەبـێ و منیـش لـە تـۆ دەپرسـم، تـۆم، ئاخـۆ چـۆن حاڵـمان بەمـە گەیشـتووە! وا تێکـڕای شـارەکان وێرانـەو کاوڵبـوون، بۆمبـا سـەرجەمی ڕێگاوبانەکانـی هاڕیبـوون، بـەدوای ئامێـری رادیۆمـی تیشـکدەرەوە بـە درێژایـی شـەوگار و بـەردەوام ئاگـر لـە کێڵگەکانـی گەنـم بەربـووە، جـا هەمـوو ئەمانـە چـۆن و چۆنـی ڕوویانـداوە، هـا تـۆم؟ مـن لـە تـۆ دەپرسـم، مەگـەر ئەمـە کردارێکـی زۆر نـزم و سـووکانە نییـە؟ بەڵـێ گـەورەم، راسـت دەفەرموویـت". کەوابـێ پێویسـتە نەفـرەت بکەیـن، تـۆم لـە هـەر شـتێکی بـەم رابـردووەوە پەیوەسـت بێـت، کـە لـە وێرانـکاری و کـەلاوە بـەولاوە چیـتری جـێ نەهێـڵاوە. ئەمەیشـە سروشـتی ئادەمیـزاد، سروشـتێکی لاسـار و سـەرەڕۆ و ناپەسـەندا!" تـۆم وتـی: بەڵـێ راسـتە. دەبـێ رقـم لـە هەمـوو شـتێ بێتـەوە و لـە هەمـوو کەسـێکیش". ئـا ئەمەیـە، ئەرکـی سەرشـان. هەربـۆ ئەمەیشـە ئیمـڕۆ ئێمـە هاتیـن بـۆ ئێـرە، ئێمـە ئەوانـەی برسـێتی دەچێژیـن، ئێمـەی ناچـار کـردووە لـەو دەشـتە سـاردەوە لەنێـو ئەشـکەوتی تۆقێنـەردا ژیـان بەرینـە سـەر و لەهەمـوو شـتێکیش بێبـەش کراویـن، تەنیـا لـەم ئاهەنگەمـان نەبـێ، کـە ئیمڕۆمـان بـۆی دانـاوە، ئـەی تـۆم!" تـۆم کەوتـە بیرکردنـەوە لـەو ئاهەنگانـە. زەماوەندەکانـی سـاڵانی رابـردوو کـە هەمـوو کتێبەکانیـان لـە گۆڕەپانەکـەدا کەڵەکـە کـرد و ئاوریـان تێبـەردان، ئەوجـا بـە بۆنـەی ئـەوکارە رووخێنـەر و تێکـدەرەوە مەیـان خـواردەوە. هێندەیـان نۆشـی هەتـا مەسـت و سـەرخۆش بـوون. دوایـی دەسـتیان کـرد بـە پێکەنیـن. هەروەهـا لـە زماوەنـدی (جەژنـی زانسـت)دا کـە مانگێـك

لەوەوبەر هەر لێرە گیرابوویان، ئەو هەموو هەرچی و پەرچییانە خۆییان لەناو ئەو تاکە سەیارەییەدا تێکخزاندبوو کە بە ساخی لە شاردا مابۆوە، هەریەك لەوان باوەشێ کتێبی هەڵگرتبۆوە و دەستیانکردبوو بە ونجڕونجڕ کردنیان و سووتاندبوویانن. ئەوە خۆی زۆر بە بەختەوەر زانیبوو ئەگەر بەپێی توانا چەکوشێکی دەست کەوتبوایە بۆ شکاندن و تێکدان! تۆم وڕێنەی دەکرد "ئەوەی رووید‌ا هەمووی‌م لەیادە، تۆ بڵێیت لەیادما بێت! کەواتە منیش بۆ، هەر ئێستێ ئەم پەنجەرەیەی بەرامبەر نەشکێنم؟ ئا، بەڵێ ئەم پەنجەرەیە! ئەی خودا بێگومان شکانی شووشەکانی دەنگێکی خۆشی دەبێت! بەڵێ، بەڵێ پێویستە منیش بەشداری تێکدان و رووخاندن بکەم! گوێت لێیە ئێستا چی بەخۆت دەڵێیت هاە، تۆم؟ بشکێنە!" لێرەدا گوێی لێبوو جریجسبی لە تەنیشتیوە دەیگوت: "زەلامێ بەنێوی (بیل هاندرسن) بەتاقی تەنیا شەمەندەفەرێکی بە تەواوی شکاند. ئۆە، بێگومان ئەمە کارێکی نایابی ئەنجامداوە و ئەوەیش بەوپەڕی لێهاتوویی‌ەوە کردووە. ها..ها.. بەڵام، لەوە هەمووی چاکتر ئەوە بوو کە کارگەیەکیان وێرانکرد تا ئەو ساتەیش سەرگەرمی دروستکردنی فڕۆکە بوو. خۆ هەستمان بەوە کردبوو کە باشتر وابوو کارگەکە لەنێو بەرین؟ ئەتو تێمدەگەیت، تۆم؟" تۆم بەسەرسامییەوە گوتی: "وابزانم".

نیوەڕۆ داهات، بۆسۆ و بۆنی تێکدانی هەوا گەرمەکەی پڕکردبوو، خەڵکێکی مشەش بەدەرکەوتن. بەسەر کەلاوە رووخاوەکەدا گورگە لۆقەیان دەکرد. لێرەدا منااڵەکە پرسیاری کرد "گەورەم، ئاخۆ ناکرێ کار بگەڕێتەوە دۆخی جارانییەوە؟"

لەوەدا مەبەستت گەڕانەوەی شارستانییەتە؟ نەخێر، هیچ کەس ئەو جۆرە شارستانییەتەی گەرەك نییە و نە بەندەیش دەمەوێت".

ئەوجا ئەو پیاوەی لە ریزەکەدا لە دوایانەوە وێستابوو گوتی: بەڵام

بەنـــدە دەتوانـــم بەرگـــەی لایەنێکـــی ئـــەم شارســـتانییەتە بگـــرم.. ئـــەو لایەنـــەی بڕێـــك پەڵـــەی جوانیـــی تیادایـــە!" جریجســـبی قیژانـــدی: "گوێـــی مـــەدەرێ! مێشـــکی خۆشـــت مەیەشـــێنە، چونکـــە تەنانـــەت ئـــەم جوانییـــەش شـــوێنەوارێکی نەمـــاوە". پیاوێکـــی تـــر لـــە پشـــتیانەوە بـــوو گوتـــی: "ڕۆژێـــك دادێ پیاوێکـــی خاوەنـــد ئەندێشـــە پەیـــدا دەبێـــت و وێرانکارییەکـــە چـــاك کاتـــەوە و، هەرچییەکـــی ڕووخێـــنراوە بنیـــادی بنێتـــەوە. تێدەگـــەی دەڵێـــم چـــی... پیاوێـــك پەیـــدا دەبـــێ دڵـــی دەبێـــت دڵ.. "جریجســـبی وتـــی "نـــە" منیـــش دەڵێـــم: بەڵـــێ! پیاوێـــك هەڵدەکەوێـــت ڕەوانـــی بەخۆشەویســـتی شـــتە جوانەکانـــەوە گـــۆش دراوەو چەشـــنە شارســـتانییەتێکی دیاریکراومـــان بـــۆ دێنـــێ.. جـــۆرە زیندەگییەکـــی شـــەڕەفمەندانەمان لەســـایەی ئاشـــتی و ئاسایشـــدا بـــۆ دابیـــن دەکا" ئـــەوەی پێویســـت بـــە ســـەڵماندن نـــاکات و نابـــێ لەبیـــرت بچێتـــەوە ئەمەیـــە کـــە شـــەڕ هەمیشـــە هـــەر هەبـــووەو هـــەر دەبـــێ". "بەڵکو ئەمجارە بێتەوە وا نەبێت".

ســـەرەنجام هەموویـــان لـــە گۆڕەپانەکـــەدا یەکیـــان گرتـــەوە. لـــە دووڕەوەڕا کابرایـــەك بەدەرکـــەوت، بەســـواری ئەســـپ دەهاتـــە نێـــو شـــاراو چنگێـــك کاغەزیشـــی بەدەســـتەوە بـــوو، لـــە چەقـــی مەیدانەکەشـــدا ناوچەیەکـــی ســـەربازیی قەدەغەکـــراو هەبـــوو، "تـــۆم" و جریجســـبی و ئەوانـــی دیکـــەش لەناخیانـــەوە تفیـــان کۆدەکـــردەوەو لەســـەرەخۆ بـــەرەو پێـــش دەچـــوون و بەچـــاوی زەوقـــی دەرپۆتۆقیـــوە و خۆیانیـــان ســـاز دەکـــرد و کەرەســـەیان ئامـــادە دەکـــرد. لـــەو ســـاتانەدا تـــۆم وای هەســـت دەکـــرد دڵـــی زۆر خێـــراو تونـــد لێـــی دەدا.. ئەوەیـــش بەهـــۆی زێـــدە هەڵچـــوون و هانـــدان و بیانـــوو پێگرتنـــەوە.. هەروەهـــا هەســـیشـــی دەکـــرد عاردەکـــە لـــە بـــن پێیـــە ڕووتەکانیـــەوە داغ ببـــوو. گوێـــی لـــە جریجســـبی بـــوو پێیگـــوت: تـــۆم، بـــام ئێســـتێ دەســـت پێبکەیـــن، بـــا غاردەیـــن!" لـــە گۆشـــەکانی مەیدانـــە ســـووپاییەکەدا چـــوار پۆلیـــس وێســـتابوون.. تۆبزەکانـــی دەســـتیان بـــە پەتکـــی زەرد بـــاو و مەچەکەکانیانـــەوە شـــەتەك درابـــوون تاکـــو دەســـەڵات و توانســـتی خۆیانـــی پێـــوە بنوێنـــن، بـــۆ ئـــەوەی خەڵکەکـــە

بتۆقێنن، ڕێگەی بەردبارانەکەیان لێبگرن. لە چرکەی کۆتاییدا جریجسبی وتی" ئا لێرەوە، پێویستە هیچ کەس (ئەم هەلە) ئێستا لە دەست خۆی نەدات بۆ تف پیاداکردن. تۆم، تێمدەگەیت؟ دەی بام هەر ئێستاکێ دەست بەکار بین!! تۆم لەبەردەم تابلۆ هونەرییەوە ڕەسمکراوەکەوە وێستاو، سەیری کرد و ماوەیەك درێژخایەن تێوەی رامالی. "تف کە تۆم، دەی تف کە !" بەڵام قۆڕگی تۆم تەڕایی لەبەرا بڕابوو. "خێراکە تف کە، دەی ببزوە، تۆم!" بەڵام تۆم بە چرپەوە وتی: "بەڵام - بەڵام بەراستیی جووانە!" جریجسبی وتی" من لە جیاتی تۆوە تف دەکەم" ئەمەی گوت و تفی کرد. تۆپەڵە تفەکەی وەك گوللە تۆپ لە تیشکی خۆرەکەدا پەرش بوو، ئافرەتەکەی نیگاری لە تابلۆکە کێشرابوو خەندەیەکی کرد و زۆر ...پاکی بۆ تۆم گرژییەوە و بزەیەکی ناسکی بۆی کرد. تۆمیش بەبەردەوامی چاوی ئەبلەق بوو بوو، دڵیشی تەپ تەپ لێی دەدا و گوێچکەکانی بە ئاوازەی مۆزیقای ناسك ئاخنرابوون. هەر دەیگوت و دووپاتی دەکردەوە : بەراستی زۆر قەشەنگە!" خامۆشییەك بەسەر حەشاماتەکەوە دابارى. ئەوجا زەلامەکان بە گازەندەوە سەرزەنشتی "تۆم"یان کرد چونکە تفی نەکردبوو. دواجار رووبان بۆ لای ئەو پیاوە وەرچەرخاندەوە کە بەسەر پشتی ئەسپەکەوە بوو. لێرەدا تۆم پرسی "گەورەم ناوی ئەم تابلۆیە چییە؟ پیاوەکە لە وەرامدا گوتی: "تابلۆکە؟" ئەمە تابلۆی (جۆکەندا) یە، مۆنالیزا، بەڵێ خۆیەتی، تابلۆی "مۆنالیزایە" دوایی کابرا وتی "ئیمڕۆ هەواڵێکم بۆ هێناون، کاربەدەستان فەرمانیان دەرکردووە کە (دەبێ ئەم تابلۆیەی وا لە نێوەڕاستی گۆڕەپانەکەدا هەڵواسراوە ئیمڕۆ نیوەڕانێ بدرێتە دەستی خەڵکە ڕەشووروتەکەی ئێرەوە تاکو بە تێکدان و لەنێو بردنییەوە نرخی راستەقینەی شیاوی خۆیی بدەنێ!" هیچ دەرفەتێك لەبەردەم تۆمدا نەما تا هاوار بکات. جەماوەری نێو تابوورەکە پڕیان کرد بە کابراکەدا و بەرزیان کردەوە. هەر هات و هاوار و ژاوەژاویان بوو. لە نزیکی تابلۆکەوە

بەپێـی زەوییـان دەشـێلا. گرمەیەکـی سـامناکی وەکـو هـەورە تریشـقە ئـەو نێـوەی هەژانـدەوە. پۆلیسـەکان بـۆی دەرچـوون و خۆیانیـان دەربـاز کـرد. قیـن لـە دڵـەکان بـە جـارێ شـێتگیر بـوون. دەسـەڵاتەکانیان کـە بـۆ تابلۆکـە درێـژ ببوونـەوە، هـەر لـە رەوە باڵندەیەکـی گۆشـتخۆری برسـی دەچـوون. کاتـێ تـۆم تابلۆکـەی بینـی دەشـێکنرا، وەکـو خەنجەرێکیـان لـە دڵیـدا داکوتابـێ ئاوەهـای هەسـت دەکـرد. ئەمیـش لاسـایی ئەوانـی تـری کـردەوەو دەسـتی درێـژ کـرد پارچەیەکـی لـە قوماشـە ئەسـتوورەکەی تابلۆکـەوە بۆخـۆی رفانـد کـە بۆیـەی زەیتـی بەرکەوتبـوو، بـەڵام بـە شـەق و پاڵەپەسـتۆ تیروپڕیـان کـرد. بەزەویـدا کـەوت و خلـۆر بـۆوە، هەتـا کاتـێ لـە ژێـر دەسـتوپێی حەشـاماتە نـەزان و سەرلێشـێواوەکە رزگاری بـوو هەمـوو جەسـتەی شـەڵاڵی خوێـن و جلوبەرگیشـی شـیتاڵ بـوو بـوو. ژنانـی دیـت پارچـەی کاڵاکەیـان هەڵدەگرتـەوە. مێرەکانیشـی بینـی چوارچێـوەی تابلۆکەیـان پارچـە پارچـە دەکـرد و تابلـۆ ونجـڕ ونجـڕ کراوەکەشـیان دابـووە بـەر پێلەقـە و شـاپ و دایاندەزڕانـد و بـە ونجڕکـراوی لـەو نێـوەدا پـەرش و بڵاویـان دەکـردەوە. بەتەنیـا "تـۆم" لەناوەڕاسـتی گۆڕەپانـە سەرشـێت و هەڵچووەکـەدا کـپ و بێدەنـگ وێسـتا بـوو. خیسـەیەکی دەسـتی خـۆی کـرد و ئەوجـا تیلمـە قوماشـەکەی خسـتە سـەر دڵییـەوە. لێـرەدا جریجسـبی هـاواری کـرد "ئەهـا، ئەهـا! ئـەوە تـۆ لێرەیـت؟ تـۆم! تـۆم پێـی پێوەنـا و بـە گریـان بـۆی دەرچـوو، بـێ ئـەوەی ورتـەی لـە دەم بێتـە دەرەوە. هـەر بـە راکردنـەوە رێـگا سـەختە کوێرەوەبووەکـەی بـڕی و بـە نێـو کێڵگەکانـدا و لـە رووبـارە کەمئاوەکـەوە پەڕیـەوە. بـێ ئـەوەی تەنهـا یـەك ئاوڕیـش بـۆ دواوە بداتـەوە، بەدەسیشـی تونـد تونـد پارچـە قوماشـەکەی لـە ژێـر قاپووتەکەیـدا گرتبـوو. وەختـی زەردەپـەڕ گەیشـتەوە دێیـە چۆکەڵانەکـەی خۆیانـەوەو کاتژمێـر نـۆی شـەو بـوو کـە خـۆی کـرد بـە خانـووە گوندییـە رووخاوەکەیانـدا بـە دەوری ئەمبـاری دانەوێڵەکـەوە خولێکـی داو لـە دیـوی پشـتەوەیڕا، لـەو لایـەی کـە لـە سـووتان و تێکـدان رزگاری ببـوو و تاوڵێکـی لێـوە هەڵدرابـوو چـووە ژوورەوە.

لەوێدا گوێی لە پڕخ و هۆڕی خەوتووەکان بوو، خانەوادەکەی پڕخەپڕخی دایك و باوك و براکەی ببیسی. زۆر بەبێدەنگی و بە دزییەوە خۆی لە دەرگا چووکەڵەکەوە کوتایە ناوەوە، دایکی لە تاریکاییدا بانگی لێوە کرد "تۆم!" "بەڵێ!" ئەوسا گوێی لە هەڕەشەی باوکی بوو بەسەریدا نەڕاندی. "ئەوە لە کوێ بوویت؟ بەیانی دارکاریت دەکەم". هەستی کرد یەکێ شاپی لێدەدات. زوو زانی براکەیەتی کە لە پشتەوەیە راوەستابوو، خەریکی پاککردنەوەی عەردی کێڵگەکە بوو. دایکی بە چرپە پێی وت: "بچۆ بنووە" شەقێکی تریشی خوارد. ئەوسا لێی راکشاو دەیویست هەناسەی بێتەوە بەر. ئێستێ هەموو شتێك ئارام بووەوە، تۆم زۆر تۆند دەستی بەسەر سنگییەوە نووساندبوو.

بەم شێوەیە ماوەی نیو کاتژمێرێك بە چاوی نووقاوەوە لە جێگادا راکشا، دوایی هەستی بە هیچ نەکرد. لەولایشەوە تروسکە رووناکییەکی سپی و فێنك وەدەرکەوت، تریفەی مانگەشەو، کە بە ئاسمانەوە ئەدرەوشایەوە. گورزەیەك لەو تیشکە بەسەر عەمباری دانەوێڵەکەوە پەخشان بوو، ئەوجا هوردە هوردە و بە ماتە مات بەسەر جەستەی تۆمدا خزیی. جا ئەو ساتە و تەنیا ئەو ساتە لەسەرەخۆ بە وریاییەوە ناو پەلی خۆی شل کرد، گوێشی بۆ پرخەی نووستووەکانی دەوروپشتییەوە هەڵخستبوو. لە پاشانا دەستی هێنایە دەرەوە. ساتەوەختێ دوو دڵ بوو. خیزی قوتدایەوە و بۆ چرکەیەك چاوەڕوانیکرد. ئینجا ناوپەلی کردەوە و تیلمە بچکۆلە قوماشە رەنگاورەنگەکەی لەنێو دەستی دا هەڵخست. جیهان سەراپای لەو ساتەوەختەدا لە ژێر مانگەشەودا خەوتبوو. کەچی بەسەر ناوپەلی ئەمەوە "خەندەکە" بوو! لە بن رۆشناییە سپی باوەکەوە کەلەو نیوە شەوەدا لە ئاسمانەوە بۆی هاتبووە ژوورەوە سەیری "خەندەکە"ی کرد و لە ناخەوە تیوەی راما و هێمنانە سەرنجی لێوەگیرکرد و دیتی کە بەراستیی "خەندەیەکی نازدار" بوو.

وای کە چۆن "خەندەیەك" بوو! ئە ئاوەها، یەك سەعاتی رەبەق، تێوەی

راما.. ئەوجا بە ئەسپایی پێچایەوە و لەنێو کۆشیدا شاردیەوە دوایی پێلووی چاوەکانی بەسەریەکدا نووقاندن و لەگەڵ ئەوەیشەوە هێشتا "خەندەکە" سەرتاپای تاریکستانەکەی رۆشن دەکردەوە! لەگەڵ ئەوەیشدا "خەندەکە" لە ئەندێشەی "تۆم"دا هەر زیندوو، ناسك و پڕ سۆز بوو! ئەو کاتەیش کە ئەم "خەو" بردییەوە هەموو جیهان کشومات بوو. مانگەکەیش بەنێو ئاسمانە کپ و ساردەکەدا کە چاوە چاوی داهاتنی گزنگی بەیانی بوو، مەلەوانی دەکرد!

گۆڤاری کاروان ژمارە (١١)ی ساڵی ١٩٩٤

جوانە و جانەوەر، یان (نازدار و نافڕەجا)
Beauty and the Beast

جێنی دوولّی Jenny Dooley
وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە: مەجید ئاسنگەر

چاپتەر ١
(قەڵا)

لە زەمانێکی زووی پێش ئێستادا، کشتیارێکی هەژار و کەساس لەگەڵ سێ کچەکانی لەسەر کێڵگەیەکی بچووکدا دەژیان. ئەو پیاوە هەمیشە دەستکورت و نەدار بوو چونکە کێلگەکەی ئێجگار بچووك و کەم بەرهەم بوو. هەر لە سەردەمی گەنجییەتیشیدا بەنرختریـن شتی لە ژیانیدا لەدەستدابوو، کە هاوسەرە جوان و دڵسۆزەکەی بەسەر دواییـن کچەکەیانەوە گیانی سپاردبوو. ئێستێ، هەرچەندە کچەکانی عازەب بوون وەلێ، جووتیارەکە هەر بەخەمی ژنە کۆچکردووەکەیەوە دەتلایەوە!

رۆژێکیان کچەکانی بانکردنە لای خۆیەوە و پێیگوتن: (کچینە، گوێم لێبگرن! ئێمە ئێستاکێ میوە و بەری دارەکان و گەنمی کێڵگەکەمان لەهەموو کاتێ زۆرترە. جا، دەتوانم ئەم ساڵە بەرهەمێکی زۆر بفرۆشم و عارەبانەیەکی تازەش بکرم. (گێرتروودی) کچە گەورەی بەوە زۆر دڵخۆش بوو، گوتی: زۆر چاکە باوکە چونکە من چیتر ناتوانم بەپێ بچم بۆ ئاوایی، یان دار بۆ سووتاندن بێنم. لەبەر ئەوە پێویستیم بە عارەبانەیەك هەیە.

ئورسولای کچی دووەمیشی بەو بیرۆکەیە فرە دڵشادبوو، گوتی (باوکە، دەتوانم بێم لەگەڵتا؟ زۆر حەزدەکەم جارێك شار ببینم!)

(نەخێر، ناتوانم لەگەڵ خۆمتدا ببەم. تۆ پێویستە لە کێڵگەدا بمێنیتەوە و هاوکاریی خوشکەکانت بکەیت. بەڵام، بۆ هەر یەکێکتان دیارییەك دەهێنم).

(من کراسێکی ساتانم دەوێت، یەکێکی زۆر گرانبەها!).

(منیش هەندێ جلوبەرگی نوێم دەوێ و، هەروەها هەندێ خشلیشم گەرەکە، ملوانکەیەك و ئەنگوستیلەیەك!).

(زۆر باشە، کیژەکانم، هەرچیم پێ بکرێدرێت بۆتانی دەکرم!) ئەوجا سەیرێکی کچە هەرە گچکەکەی کرد و لێی پرسی: (ئەی تۆ چیت دەوێ لە شارەوە بۆت بێنم؟) ئەمیش ووتی: (باوکە گیان، من تەنیا دەمەوێ خۆت بە سەلامەتی لەشار بێیتەوە).

باوکە لەچاوەکانی کچە دڵسۆزەکەیدا رووی هاوسەرە ئازیز و نازدارەکەی خۆی دییەوە. بەڵام کچەکانی دیکەی هاواریانکرد: (تۆ تەنیا بۆیە ئەمە دەڵێیت هەتا ئێمە بە خۆپەرست پیشاندەیت). باوکە، گوێی لێمەگرە! ئەوە راست نەبوو، ئەم زۆر زیرەك و زۆریش جوان بوو، هەر بۆیەش ناونرابوو نازدار (بیووتی). وەرزێرەکە سەیرێکی کچە گەورەکانی کرد، ئەوان بۆ ئەوەندە بێرەحم بوون!

نیگایەکی ئاراستەی (بیووتی) کرد و بەروویدا خەنییەوە و گوتی: (بڵێ،

ئازیزەکـەم، چیـت بـۆ بێنـم بەدیاریـی؟ پێـم بڵـێ چیـت گەرەکـە؟ لەوەڵامـدا نـازدار گووتـی، (زۆر باشـە، باوکـە، دەکرێـت گوڵێکـم بـۆ بێنـی؟ باوکـە پرسـیاریکرد (گوڵێـك؟)، بۆهـەر گوڵێـك ئازیزەکـەم، لەوەختێکـدا کـە بـۆت هەیـە داوای هـەر دیاریـیەك بکەیـت؟ کچـە ووتـی (گـوڵ ئەوەنـدە ناسـکو دڵگیـرە، باوکـە، کـە دەستیشـی لێبدەیـت وەکـو ئاوریشـم وایـە، هێنـدە نەرمونیانـە. ئـەدی بۆنەکـەی! لەدنیـادا هیـچ عەتـرێ نییـە وەکـو گوڵێـك بۆنخـۆش و دڵگیـر بێـت. (بەڵـێ، ئازیزەکـەم، تـۆ راسـتدەکەیت. بۆیـە دەبـێ یەکێکـت هـەر بـۆ بهێنـم).

رۆژی دواتـر، جووتیارەکـە بەیانـی زوو کەوتـەڕێ. گەشـتێکی دوورو درێـژ بـوو بەنێـو جەنگەڵسـتانەکەدا. بـۆ شـەوەکەی لـە خانێکـی بچکۆڵانـەدا بـاری یەخسـت و رۆژەکـەی پاشـتر گەیشـتە بازارەکـەوە. وەی خودایـە، عارەبانـە زۆر گرانـن. مـن تەنیـا دەتوانـم یەکێکـی زۆر بچـووك بکـرم، دوای ئـەوە، سـەیری جلوبەرگـی دەکـرد بـۆ کیژەکانـی، بـەڵام ئەوانیـش ئێجـگار گرانبەهـا بـوون.

لەدڵـی خۆیـدا دەیگـوت (بەنـدە تەنیـا پـارەی یـەك کـراس و جووتـێ پێـڵاوم پێیـە. بـەڵام بەهەرحـاڵ، ئەمـە لـە هیچـە باشـترە. وەختێـك رۆژەکـەی دواتـر شـارۆژکەکەی جێهێـڵا، بـاری کەشـوهەوا زۆر ترسـناك بـوو. رۆژێکـی هـەرە سـاردی مانگـی تەشرینـی دووەم بـوو، ئاسـمان گـرژ و ئـاوس و بایەکەیشـی ئێجـگار تووند و بەهێـز بـوو. ئیـتر، هـەر کشـتیارەکە شـارۆچکەکەی بەجێهێشـت بەفـر دەسـتی پێکـرد. سـەرەتا خـۆش و دڵگربـوو، لـێ سـەعاتێ دواتـر هەسـتی بـە بێزایـی و نیگەرانـی کـرد. سـەری ئەسـپەکەی بـۆ نێـو دارسـتانەکەوە راکێشـا بـەڵام هیـچ بواریکـی نەدۆزییـەوە، تەنهـا بەفرێکـی ئەسـتوور.

(ئەمـە چـۆن ئەبـێ! مـن بەدرێژایـی تەمەنـم لێـرەدا ژیـاوم، کەچـی وا ئێسـتێ گومـڕاو سـەرگەردانم!) کەشـەکە هەتـا دەهـات تونـد و و ئاڵۆزتـر دەبـوو، خەریکبـوو دنیـا تاریـك دادەهـات و، جووتیارەکـە تۆقـی بـوو کـە ئالـەم دەمەیـدا بـە تەواویـی ونبووبـوو. هـەر لـەو ساتەیشـدا ئەسـپەکەی خێراتـر رێیدەکـرد،

چونکە تووڵە ڕێیەکی دۆزیبۆوە و پێیدا ڕۆیشت.

ئەسپەکە بەنێو بەفرە ئەستوورەکەدا خێراتر ڕێیدەکرد و، دوواتر لەناکاوڕا هیچ دەرختێك لەو ناوەدا نەما- تەنیا بۆشاییەکی فرەوانیی کراوە نەبێت!

(ئەوە دەبێ من خەوببینم. بۆ چرکە ساتێ وامدەزانی قەڵایەك دەبینم). لێ، ئەم خەونی نەدەدی. ئێستێ لەوێدا، لەبەردەمی ئەمدا، تەلار و باڵەخانەیەکی قەشەنگی گەورە قیت وێستا بوو. ئەم ووتی (دەبێ داوای خواردن و نووستن بۆ ئەمشەو بکەم، هێندە شەکەت و برسیمە! بۆ بەیانییەکەیش یەکێ هەر پەیدا دەبێ ڕێگەی ماڵەوەم پێ پیشانبدات. جا، بەناو دەروازە زەبەلاحەکانەوە ڕەتبوو بۆنێو باخەکەوە، ئەسپەکەشی لە تەوێلەکەدا بەستایەوە. لەوێدا هیچ ئەسپێکی دیکەی لێنەبوو، بەڵام هەندێ خواردەمەنی لێبوو. لەدواییدا ڕووە و دەرگەی کۆشکەکەوە بۆی هەڵکشا دەرگاکە کراوەبوو. لەبەرخۆیەوە دەیگوت: (ئەمەزۆر سەیرە! ئاخۆ دەبێ کێ لێرەدا بژیت؟

چاپتەری (٢)
(گوڵەکە)

(هەلۆو، کێ لێرەیە!) هیچ وەرامێ نەبوو.

بەڕاستی سەیرە! کۆشکو باڵەخانەیکی عەنتیکەی ئاوەها هیچ کەسی تیادا نەبێت.

ڕەنگە یەکێ لەنهۆمی سەرەوەدا هەبێت. جووتیارەکە بەپلیکانە نایابەکاندا سەرکەوت بۆ ژوورەکانی سەرەوە. دەرگەیەکی بچووکی کردەوە و چووە نێو ژوورێکی بچووکەوە، ژوورەکە گەرم بوو. ئاگرێکی گەورە نێڵەنێڵ دەسووتا و کورسییەکی نەرموخۆش لەبەردەم ئاگرەکەدا هەبوو.

مێزو سفرەیەکی بەدیکرد کە ژەمە خواردنێکی بەسەرەوە بوو، لەگەڵ قەرەوێڵەیەك، ئامادەکراو بۆ تیادا نووستن. مامەی کشتیار بۆی دانیشت و تێرتێر خواردنەکەی خوارد، ئەوجا بەرە و لای چارپاکە ڕۆیشت. لەبەر ئەوەی کە زۆر شەکەتو ماندوو بوو هەر زوو بەزوو خەوێکی قوولی لێکەوت.

سەر لەبەیانیی ڕۆژەکەی دواتر کە ئاگای بۆوە تیشکی خۆر لەدەموچاوی دەدا. سەرەتا نەیزانی لە کوێیە، بەڵام، زوو چاوی بە مێزەکە کەوتەوە کە نانی بەیانیی لەسەر دانرابوو. قاوەی گەرمو تازە، بالۆرەنانی شیرین، مرەبا، میوە و کرێمی نوێ. فڕاڤینی کرد و لەپاشان چاوێکی بە ژوورەکەدا گێڕا. لەسوچێکی ژوورەکەدا دۆڵکەیە ئاوی گەرم و سابوون و خاولییەك دانرابوون (زۆر باشە، راستە پێویستیم بە خۆشتنە، وەلێ، کێ بێ ئەم هەموو شتانەی ئامادەکردبێت!) خۆی شت و دوایی ژوورەکەی بەجێهێشت. بە کۆڕیدۆڕ و هەیوانە دریژەکاندا ڕۆشت و بە قادرمەکاندا چووە خوارەوە. هەمدیسان بانگی کردەوە، (هەلۆ، ئەرێ کەس لێرەیە؟) بەڵام، دیسانەوە هەچ وەرامێ نەبوو.

(باشە، خۆ یەکێك هەر لێرەیە و دەزانێ کەمن لێرەم، بەڵام، کێ؟ ئەدی چۆن چۆنی بتوانم سوپاسی بکەم بۆ ئەو هەموو چاکەیەی، خواردنەکە و

قەرەوێلەکەیش! دە باشە قەیناکا، دەشێت ڕۆژێکیان ڕێبوارێکی لێقەوماوی هەژاریش ڕێگەی بکەوێتە دەرگەی ماڵی منەوە، منیش بێگومان دەبێ هەمان خزمەتی پێشکەش بکەمەوە. ئێستێکە دەبێ من بڕۆم، کچەکانم وا چاوەڕوانمن). ئەمەی وت و، چوو لە تەوێلەکەوە کە لەوبەری باخەکەوە بوو ئەسپەکەی بێنێتە دەرەوە. باخەکە ئێجگار قەشەنگ بوو، بەگیا وگوڵی سەوز و دڵگیر و جۆرەها گوڵی ڕەنگا و ڕەنگ رازابۆوە! لەناکاوڕا بیریکەوتەوە کە بەڵێنی بە (نازدار)ی کچی دابوو گوڵێکی بەدیاریی بۆ بەرێت و، هەر لەو ساتەوەختەدا چاوی بەشتێ کەوت لەناوەندی ئینجانەیەکدا ڕووا بوو. (تۆ بەس سەیرێکی ئەم گوڵە بکە! من بەدرێژایی ئەم تەمەنەم هەرگیز شتێکی ئاوەها جوانم نەدیوە!). گوڵە مێخەکێکی پەمەیی بوو، لێ، لەناویدا تیشکێکی زێڕین دەبریسکایەوە. ئەوەندە گەش و بەشەوق بوو، وای بیرکردەوە کە، (ئەمە نابێ ڕاستەقینە بێت، دەبێ ئەمە سیحر و جادوو بێت! ئەمە بەهادارتین دیارییە بۆ (جوانە)ی کچم). ئەوجا دەستی بۆ گوڵەکە برد بیکات.

(وازی لێ بێنە!) دەنگێکی ترسناك قیژاندی بەسەریدا!

(ئەتۆ خۆت بەکێ تێدەگەیت! من هەموو شتێکم پێتداوە کە ڕێبوارێکی کڵۆڵ پێویستییەتی و، جەنابیشت (گوڵەکەم) دەدزیت!) چ نەڕەیەك! زەوی لەژێرپێی کشتیارەکەدا لەرزییەوە. ئاوڕێکی دایەوە و.. بینی! شتەکە بەسەر دوو قاچەوە بوو، وەکو مرۆڤ، لێ لە گشت مرۆڤێك باڵا بەرزتر.. بە تووکی درێژ و مەیلە و ڕەش پۆشرابوو. نینۆکی ئێجگار ناقۆڵاو، گوێی زۆر درێژ و سامداری هەبوون. بەڵام بێزەوەرترین شت دەموچاوەکەی بوو. دەموچاوە بەدفەسااڵە ترسناکەکە و چاوە زەقەکانی زۆر لەچاوی گورگ دەچوون. دوو شاخی زلی بەسەرییەوە رسکابوون. دەموچاوە ناشرینەکە زۆر گرژ و تووڕە و درندانەیی بوو، ئەدی دەنگەکە- ئۆف لەبەر دەنگەکەی! ووشەکانی هی

ئادەمیـزاد. بـەڵام نەڕڕەکـەی هـی شـێرێکی دڕەنـدە بـوو! جووتیارەکـە بەجـارێ تۆقیـو بـوو. بـە شـپرزەییەکەوە گوتـی (زۆر بەداخـەوە، مـن مەبەسـتم نەبـوو نارەخەتـت بکـەم. راسـت دەکەیـت و مافـی تۆیـە. جەنابـت هەمـوو شـتێکت بـۆ میواندارێکردنـم لەماڵـی خۆتـدا کـردووە). (ئەوجـا، لەپاداشـتی ئـەوەدا دزیـم لێدەکەیـت!)

(من..مـن. شـەرمەزارم! وەلـێ، گوڵەکـە بـۆ خـۆم نەبـوو. مـن ئەمـەم بـۆ کەسـێکی هـەرە تایبـەت کـرد. بـۆ یەکێـك کـە دڵێکـی زێڕێنـی هەیـە).

(ئەوجا ئەو کەسە کێیە؟) (ئەوە کچە هەرە بچووکەکەمە، نازدار).

ئێسـتێ جانەوەرەکـە هێمنـتر و لەسـەرەخۆتر بـوو، بـەڵام هـەر کـە قسـەیدەکرد کشـتیارەکە هێشـتا هـەر دەترسـا.

(بۆچی پێیدەڵێت (نازدار)؟).

(چونکـە نازدارترینـی کچـی سـەر هەمـوو دنیایەیـە و، دڵیشـی هەروەکـو دەموچـاوی جوانـو خۆشەویسـتە: تکایـە، داوای لێبـوردن دەخـوازم. تـکا دەکـەم ببەخشـیت و رێگـەم بدەیـت بچمـەوە بـۆلای).

(مـن رێگـەت پێـدەدەم بچیتـەوە بـۆ لای، بـەڵام بەمەرجێـك بیهێنیتـە لام. مـن چاوەڕوانـی یەکێـك دەکـەم کـە دڵێکـی ئێجـگار باشـی هەبێـت. دەوجـا ئـەو کیژەتـم بـۆ بێنـە و منیـش ژیانـت پێدەبەخشـمەوە).

(ئـاخ، نـا، نـا.. نـا، هەرگیـز ناتوانـم داوای ئـەوە لـە نازدارەکـەم بکـەم گیانـی خـۆی بکاتـە قوربانیـی لەپێنـاوی ژیانـی منـدا! تکایـە، ئـەم داوایـەم لـێ مەکـە، نەخێـر! بەنـدە ئەوەنـدە نیگـەران و شەرمەزاریشـم لەبـارەی گوڵەکـەوە...).

(چاکت گوێ لێمبوو؟ بڕۆ! نازدارم بۆ بێنە!)

لەم ساتەدا جوتیارەکە ئێجگار تۆقیوبوو، گوتی (بەڵی بەندە..)

(بێدەنـگ! تەنیـا یـەك هەفتـەت لەپێشـە! دەبـێ لەمـاوەی یـەك هەفتـەدا لەگـەڵ (نـازدار)ی کچتـدا لێـرە ئامادەبـن. پێویسـتە بـە رەزا و ئـارەزووی خۆیشـی

بێتە ئێرەوە و، هۆشیار بە هیچ کچێکی ترت نەهێنیت. من تەنها هەر (نازدار)م گەرەکە. بێتو بە نازدارەوە نەگەڕێیتەوە بۆ ئێرە، دڵنیابە هەر دەتدۆزمەوە و دەشتکوژم، گوێت لێمە؟)

(بەڵێ، بەڵێ. زۆر چاکم گوێ لێتە).

(دەی هەر ئێستا گوڵەکە بۆ (نازدار) بەرە و، بڕۆ).

چاپتەری (٣)

(نازدار دەچێتەلای جانەوەر)

جووتیارەکە بۆ لای ئینجانەی گوڵەکە گەڕایەوە و گوڵەکەی لێکردەوە. پاشان ئەسپ و عارەبانەکەی هێنایە دەرەوە و کۆشکەکەی جێهێڵا. بە دڵێکی پڕ لەخەمو پەژارەوە بەنێو دارستانەکەدا کەوتەڕێ. (ئێستێ واخەریکە نازدارەکەم لەدەستدەدەم، نازدارە خۆشەویستەکەم! چۆن چۆنی بتوانم ئەم هەواڵە بە کچەکانم راگەیەنم! دیارە من باوکێکی باش و شیا و نیم). بەم شێوەیە، هەتا گەیشتەوە ماڵەوە بەدرێژایی ڕێگاکە هەر لەبیری ئەوانەدا راچووبوو.

دوو کچە گەورەکانی لەنێو دارستانەکەدا ئەمیان بینی و بەڕاکردن بەرە و پیرییەوە چوون. (باوکە، ئەمە عارەبانە تازەکەیە، ئەوە زۆر گەورە نییە. باوکە ئەدی کوا دیاریییەکانمان؟ وەرە بێنە، بزانین! من گەرەکمە خشڵەکانم ببینم. (وەرە ژوورەوە).

(جوانە) لە چێشتخانەکەوە چاوی بە باوکی کەوت و هەر بەڕاکردن چوو بەلایەوە و ماچیکرد. (باوکەگیان، خۆ شوکر سەلامەتیت! ئەی بۆ هێندەت پێچوو؟ زۆر نارەحەت بووم. دەفەرموو نەختێ شۆربای گەرم بخۆ، زۆر ماندوو دیاریت) (ئۆوە، نازدار، دە ڕێگەمان بەردە. ئێمە جارێ دەمانەوێ دیاریییەکانمان ببینین، ئەی دیاریییەکانمان کوان، باوکە؟ تەنیا هەر دوو ساك دەبینم). (وەرن، هەرسێکتان دانیشن و گوێم لێبگرن).

هەموو شتێکی بۆ گێڕانەوە لەبارەی عارەبانەکە و نرخو بەهای گرانەکەیەوە و چۆن پارەی تەواوی نەبووە بۆ گشت دیاریییەکانیش. ئەوجا هاتە سەر گێڕانەوەی باسوخواسی گەشتەکەی بەنێو بەفر و سەهۆڵبەندا و، هەروەها باسیی قەڵا و کۆشکە ئەفسونییەکەی نێوەڕاستی جەنگەڵستانەکەی خشت بۆ گێڕانەوە.

(کۆشك و قەڵا، باوکە؟ ئای کە چەن خۆشە! باشە، ڕەفتاریان لەگەڵ تۆوە

دۆستانە بوو؟ دەی بزانین خواردنی باشت خواردووە!) ئەوجا باوکیان چووە لای چاکێتەکەیەوە و گوڵەکەی لە گیرفانیی دەرهێناو گووتی (فەرموو، نازداری ئازیزەکەم. ئەمەیان هەر لە گشت دیاریيەکان گرانبەهاتر بوو. ئەوەی راستیی بێ نازانم چۆن چۆنی نرخەکەی بژمێرم!)

(جوانە) گوڵەکەی وەرگرت و گوتی (ئای باوکە، کە گوڵێکی ئێجگار نایابە! چۆن چۆنی گوڵێکی وەها جوان و دڵگرت دەستکەوتووە؟ ئەی باشە بۆ ئەوەندە گرانبەهابوو؟ مەبەستت چییە؟ جووتیارەکە هەموو شتێکی لەمەڕ گوڵەکەوە و جانەوەرەکەی نێو باخەکەوە بەکچەکانی گوت. (باوکە، دەعباکە زۆر تووڕە بوو؟ ئازاری تۆی نەدا؟) باوکە ووتی، (ئۆف، کیژەکانم! نازانم چۆن بۆتانی بگێڕمەوە! بەڵێ جانەوەرەکە ئێجگار تووڕە و تەنگا و بوو.

من تەنیا بەو هۆیەوە ئێستێ لێرەدام کە بەڵێنێکم پییداوە).

(بەڵین، و بەجانەوەرێك!) باشە بەڵێنەکە چی بوو؟ پێمان بڵێ، بابەگیان!).

بەخەمبارییەوە گوتی، (عاجباتییەکە ووتی دەبێ من لەماوەی یەك هەفتەدا یەکێك لە کیژەکانمی پێشکەش بکەم و، ئەگەر نا، ئەوا خۆی دێتە ئێرە و دەمکوژێت. نازدار دەبێ بڕوات!) ئۆرسولا تووڕە بوو، گوتی (ئەمە هەمووی هەڵەی تۆیە، نازدار. تۆ داوای گوڵەکەت کرد. باشە، بۆ داوای دیارییەکی ئاسایی و ماقوولت نەکرد، هاە!).

بەڵام نازدار هێمن و بێدەنگ مایەوە. دوایی گوتی (بابەگیان، هەرگیز ناهێڵم جانەوەرەکە ئازاری تۆ بدات. من خۆم دەچم، باوکە!).

(نەخێر، نەخێر، من هەگیز رێگە نادەم تۆ بڕۆیت).

(باوکە، تۆ لە مەترسیدایت. من تۆم لەهەر شتێك و هەر کەسێکی دیکەی هەموو دنیادا خۆشتر دەوێت. جەنابت ئەوەندە باشیت بۆ من! ئیتر، ئێستێ نۆرەی منە لەگەڵ تۆدا باشبم. من دەمەوێ بچم) باوکە ووتی (نازدارگیان، تۆ نازانی چیدەڵێیت. جانەوەرەکە ئێجگار نافرەجایە و زۆریش

بەســام و تۆقێنــەرە!).

(هیــچ گرنــگ نییــە. مــن دەمــەوێ ئەمــە بۆتــۆ بکــەم. تــۆ فەرمــوو شــۆرباکەت فڕکــە و بچــۆرە نێــو جێگاکەتــەوە. شــەوت بــاش، بابەگیــان).

جوانــە باوکــی ماچکــرد و چــووە ســەر جێگــەی خەوتنــی خۆیــەوە. پێنــج رۆژ دواتــر، جوانــە و باوکــی بەرێکەوتــن کــە گەیشــتنە نزیــك قەڵاکــەوە، جوانــە دیتــی چەنــد باڵەخانەیەکــی سەرسـوڕهێنەر بــوو! گوتــی، (باوکــە، بەراســتیی زۆر دڵگــر و ئەفسـوناوییە!) جوانــە ئێجــگار نیگــەران و نارەحــەت بــوو، بــەڵام نەیهێشــت باوکــی هەســتی پێبــکات، چونکــە بــاش دەیزانــی باوکــی چەنــدە خەمگیــن و ناشــاد بــوو.

(هەللۆ! کەس لەماڵەوەیە؟)

جانەوەرەکە لە سەرەوەی پلیکانەکانەوە راوەستابوو.

(هەللــۆ، نــازدار!) ئــای لــەو دەنگــە، چ بەتــرس و ســامناك بــوو! نــازدار هــەر ئەوەبــوو دڵــی رانەوەســتێت! ئــەو تەنهــا توانــی ســێبەرەکەی ببینێــت، بــەڵام وەرامیدایــەوە (هەللــۆ، بیســت) نــازدار ئــەوەی ووت و ســەیرێکی باوکــی کــرد. چاوەکانــی پڕبــوون لــە فرمێســك و رووەمەتەکانــی تەڕکردبــوون. باوکــی بــە دەســتەکانی رووی خــۆی داپۆشــیی.

(باوکــە، بــڕۆ بــۆ ژوورەکــەی ئــەو دیــوەوە، هــەردوك خورجەکانــت پڕکــە لــە خشــل و پۆشــاك و هــەر شــتێکی دیکــەی دەتەوێــت لــە ژوورەکــەدا. هەڵیانگــرە و، بــڕۆ). وەختــێ جانــەوەر ژوورەکــەی جێهێــڵا، نــازدار ووتــی، (ئــۆف، باوکــە، تکایــە مەگریــی!) ئەوجــا دەســتی باوکــی گــرت بــەرە و ژوورەکــەی تەنیشــتیانەوە و، دوو ســندووقی پڕکــردن لەخشــڵ و جلوبــەرگ و باوکیشــی زۆر بەنائومێدیــی چاودێــری دەکــرد. باوکــە هــەر ئــەو شــەوە بەڕێکــەوت، بێئــەوەی بتوانــێ لەخــۆی ببورێــت. ترســێکی زۆری جانەوەرەکەیشــی لــێ نیشــتبوو.

چاپتەری (٤)
(خەون)

نازدار لەبەردەمی پەنجەرەکەوە وێستاو هەر تەماشای باوکی دەکرد تا لە کۆشکو باڵەخانەکەوە چووە دەرەوە. کە باوکی بەسواریی لە باخەکەوە بۆ نێو دارستانەکە دەرچوو، ئەم بەدەست خواحافیزیی لێکرد و تا باوکی دوورتر دەکەوتەوە هەر چاودێریی دەکرد. کاتێ باوکە وەکو خاڵێکی بچووکی لێهاتەوە لەنێو درختەکاندا، جوانە لە پەنجەرەکەوە دوورکەوتەوە و چاوێکی بە ژوورەکەدا گێڕا. ئێستێ هەستی بە تەنیاییەکی کوشندەکرد و زۆریش دەترسا. بەلەز خۆی هاوێشتە سەر جێگاکەیەوە و سەری خۆی لەنێو سەرینەکەدا شاردەوە و بەگریانێکەوە هەوڵیدا بخەوێت. لەخەودا نازدار خەونێکی دی. لە خەونەکەدا وایهاتە بەرچاو کە لەنێو هۆڵی قەڵاکەدایە و لاوێکی هەرە قۆز و جوانیشیی بینی. نازدار بەرەوپیلی گەنجەکەوە چوو. سەیریکرد چاوەکانی شینباوێکی تۆخ بوون و جوانییەکیان تیادابوو کە هی ئەم دنیایە نەبوو. پیاوەکە لە مرۆڤێکی ئاسایی نەدەچوو، بەڵکو شازادەیەك بوو بۆخۆی. سیحر و ئەفسوونێك لە ئارادابوو، وەختێ قسەیکرد، دەنگەکەی یەکسەر دڵی پێکا. نیگایەکی تێگرت و دڵی بۆی پڕبوو لە خۆشەویستیی. جانەوەرەکە هاتە گۆو، پێی گوت (بیووتی، خەمبار و نیگەران مەبە. شتەکان وەك ئەوە نییە کە دێنە بەرچاوەوە. تکا دەکەم، بمدۆزەرەوە و لەهەر بەدبەختیی و ناخۆشییەك رزگارمکە. من ئێجگار خەمگینم) جوانە گوتی (ئاخر شازادە، من چۆن دەتوانم یارمەتیت بدەم؟).

(بە چاوەکانت باوەڕ مەکە، تەنیا گوێ لە دڵی خۆت ڕابگرە!).

لەو ساتەدا کاتژمێرێك لەسەرخۆ دوانزە جاران لێیدا و جوانەی بەئاگا هێنا. دەستبەجێ بیریکەوتەوە کە لە کوێیە. هەروەکو شازادە هەرە شۆخەکەی نێو خەونەکەی وەبیرهاتەوە و زۆر ئارام و دڵشاد بوو. ئەوەشی هاتەوە یاد

کـە لـە خەونەکـەدا شـازادە لـە هۆڵەکـەدا بـوو، بۆیـە بڕیاریـدا بچێتـە ئەوێـوە.

کـە بـەرە و هۆڵەکـە ڕۆیشـت بینـی هەمـووی وەك لەخەوەکەیـدا بـوو ئاوەهـا بـوو، وەڵـێ، بێگومـان هـەچ شـازادەیەك لـەوێ نەبـوو. نـازدار وەختێکـی گونجـا وی هەبـوو باڵەخانەکـە بپشـکنێ، بـەڵام هەرگیـز نەیدەتوانـی بییـر لـە شـازادەکە نەکاتـەوە.

(باشـە، ئەمـە هەمـووی مانـای چییـە؟ بەهەرحـاڵ، ئـەوە گشـتی تەنیـا خـەون بـوو، ئەگەرچـی زۆر لـە واقیعـی دەکـرد. تـۆ بڵییـت جانەوەرەکـە هێنـدە دڵـڕەق بێـت کـە بتوانـێ شـازادەکە بخاتـە زیندانـەوە؟ خـۆ گـەر وابێـت ئـەوە دیـارە ئێجـگار بـەدکار و نافڕەجـا و شـەرانگێزە!)

ئەوکاتـەی بـۆ دۆزینـەوەی شـازادە دەگـەڕا هۆدەیەکـی دۆزییـەوە پڕاوپـڕ لـە بووکۆکـە و ئاژەڵگەلـی مۆمیاکـراو کـە دەیاندوانـد و سـەمایان لەگەڵـدا دەکـرد. لـە ژوورێکـی تەنیشـتییەوەش ئامرازگەلـی مۆزیـك هـەر لەخۆیانـەوە مۆزیکیـان لێـدەدا. ژووری سـێهەم کـە چـووە ناویـەوە چراخـان و زۆر ڕوونـاك بـوو، پڕاوپـڕی لـە مـۆم و مۆمـدان و چرابـوو. سـەرجلێکی قۆڵکورتـی فـەرووی ئێجـگار نایـاب بـەرە و ڕووی هـات، ئەمیـش پـڕی پێداکـرد و خسـتیە سـەر شـانەکانییەوە، هەرکـە دواجـار بـۆ ژووەرەکـەی خۆیـەوە گەڕایـەوە، تێبینـی کـرد هەمـوو جـۆرە کتێبێـك لەوێـدا بـۆی دانرابـوون تـا بیانخوێنێتـەوە. لەگـەڵ ژەمـە خواردنێکـی زۆر خـۆش و بەتـام بەسـەر مێزەکـەوە..

(نـازدار) خواردنەکـەی خـوارد و کەوتـە خوێندنـەوەی کتێبێکیـان و، ئەوەنـدە چیـڕۆك و ناوەڕۆکەکـەی بەدڵبـوو، هەسـتی بـەوە نەکـرد یەکێـك لەبـەر دەرگاکـەوە بـوو. کاتـێ سـەری هەڵبـڕی دی ئـەوا (جانەوەرەکـە) لەبەردەمیـدا وەسـتابوو.

نـازدار زۆر ترسـا بـوو، هەرچەنـدە (جانەوەرەکـە) بـە نەرمیـی قسـەی لەگەڵـدا دەکـرد.

(هەللۆ، بیووتی! ئەمڕۆ هیچ شتێکت دۆزیتەوە دڵتیان خۆشکردبێت؟).

(بەڵێ، بەڵێ، سوپاس بۆتۆ، بیست).

(باشە، مـن ئاواتمـە تـۆ لێـرە دڵشـاد و بەختیـار بیـت. دەبڵـێ بزانـم ئێسـتێ دڵشـادیت؟) (ئـۆە، بیسـت، بەڵـێ هەمـوو شـتێکی ئێـرە جوانـو دڵگـرن!) (بیووتـی، دەمـەوێ پرسـیارێکت لێبکـەم. بـەڵام پێویسـتە و مەرجـە وەرامێکـی راسـت و دروسـتم بدەیتـەوە، وەرامێـك کـە لەناخـی دڵتـەوە هەڵقوڵاوبێـت.) (بەڵـێ بیسـت، بزانـم ئـەو شـتە چییـە؟).

(بیووتـی، مـن تـۆم خۆشـدەوێت، ئایـا تـۆش منـت خۆشـدەوێت؟ شـووم پێدەکەیـت؟) ئەوجـا، دەبـووا چـی بووتایـە! ئـەم زۆری لێدەترسـا و نەیدەزانـی چـۆن چۆنـی بڵـێ (نـە و)! بۆیـەکا ووتـی (نەخێـر، بیسـت. تـۆ دڵنـەرم و باشـیت، بـەڵام مـن تـۆم خۆشـناوێت و، ناشـمەوێ شـووت پـێ بکـەم). بـەم وەڵامـە بیسـت زۆر هەڵچـوو، یـەك نەعرەتـەی سـامناکی تووڕەیـی و ئـازاری لێهەڵسـا گوێـی کەڕدەکـرد.

(بۆچی خۆشت ناوێم؟ ئاخۆ من هێندە ناشرین و بەدفەساڵ و نافڕەجام؟)

بـەم شـێوە تۆقێنـەرە بەسـەر نـازداری زرا و رژاودا قیژانـدی و یەکڕاسـت ژووورەکـەی جێهێـڵا و لـە بەرچـاوان وونبـوو.

چاپتەری (٥)

(ژووری سەیر و عەنتیکەکە)

جانەوەرەکە نازداری زۆر ترساند و زۆریشی عادز و خەفەتبار کرد. خۆشیی لەرادەبەدەر ناشاد و دڵشکا و دیاربوو. نازدار گەڕایەوە لای کتێبی چیرۆکەکەوە و زۆر هەوڵیدا جانەوەرەکە لەبیرخۆی بباتەوە، نەیدەزانی لەوە زیاتر چیتر بکات! ئەو شەوە جوانە خەونێکی دیکەی بە جانەوەرەکەوە دی. ئەمجارەیان لە خەوەکەدا بیست زۆر ناشاد و نیگەران بوو. (بیووتی، بیووتییە نازدارەکەم. تۆ بۆ ئەوەندە بێرەحمیت لەگەڵ منداا؟ من ئەوەندە تۆم خۆشدەوێ.. تۆ بۆچ ئازارم دەدەیت؟) چاوەکانی پڕبوون لە ئەشك و بیووتیش لەتاوانیا دڵی پڕژان و کەسەر بوو. خەونەکەی ئەوەندە ناخۆش بوو جوانەی بەئاگاهێنایەوە. بیووتی لەنێو پێخەفەکەیەوە هەستایەوە. (من چیم بە شازادە کردووە؟ لەبەرچی هێندە ناشادە؟ من هەرگیز نامەوێ بەم شێوەیە ببینم. دەباشە، چیم بۆ دەکرێت و، چی بکەم باشە؟) نازدار خەونەکانی دیکەشی وەبیرهاتنەوە، وەلێ هێشتاش هەر تێنەگەیشت.

(بەهەرحاڵ، ئەمە هەمووی هەر خەونن. ئەوەی راستییە تەنیا ئەم کۆشك و باڵەخانە و (بیست)ەکەیە). بیووتی هەڵسا و ڕۆیشت تا دووبارە سەیری دەوروبەری قەڵاکە بکاتەوە. (تێناگەم، ئاخۆ ئیمڕۆ چیدەدۆزمەوە؟) (پلیکانەیەکی بەدیکرد و، پێیدا سەرکەوتە سەرەوە. لەپایەی سەرەوەیەوە چاوی کەوت بە دەرگایەکەوە. جوانە دەرگاکەی ترازاندو پێیدا چووە ژوورەوە. (ئای، کە ژوورێکی عەنتیکەو سەیرە! هەموو شتەکانی ئێرە کۆنینەن. لە یستووکی (بووکۆکە)ی کۆن، تەختە و مێز و کورسیی کۆن، وێنە و تابڵۆی دێرین، تێناگەم لە کوێوە هاتوون؟) (بیووتی وێنەیەکی هەڵگرتەوە..

(ناتوانم بڕوا بکەم! ئەمە شازادەکەیە، وێنەی خۆیەتی. کەوابوو ئەو بەڕاستیی هەیە.

بەدڵنیاییەوە وێنەکە وێنەی شازادەکەبوو. ئەم بەبێ کەموزیاد کتومت وەك ئەو کەسەی ناو خەونەکەی وابوو- تەنانەت جلوبەرگیشی هەر هەمان شت بوو. دەباشە، ئەو لەکوێبوو، یان بۆ دەهاتە نێو خەونەکانی ئەمەوە؟ بیری هاتەوە کە چەند شۆخوشەنگ بوو. ئاواتەخوازبوو جارێکی تر چاوی پێی بکەوێتەوە. هەروەها پەیامەکەیشی لە خەونەکەیدا بیرکەوتەوە کە وتبووی (شتەکان ئەوەنین کە دێنە بەرچاوانەوە!) نازدار هەروەها بەشەکەی دیکەی پەیامەکەیشی هاتەوەیاد، (تکایە جێم مەهێڵەو، رزگارمکە!)

ئەوجا چووە چەندین ژووری دیکەوە، بەڵام هیچ کامێکیان دڵگر نەبوون. ئەم مەبەستی ئەوەبوو بەشوێن شازادەکەدا بگەڕێت. لەو ساتەدا دنیا تاریك داهات و (جوانە)یش بۆ ژوورەکەی خۆی گەڕایەوە.

ئاگرەکە گەش و داگیرسا و بوو، هەروەها خواردنەکە وەك جاران بۆی لەسەر مێزەکەوە دانرابوو. لەم ساتەوەختەدا دەرگاکە لێکترازا و جارێکی کە (جانەوەر) بەژوورکەوتەوە. (هەللۆ بیووتی) (هەلۆ بیست) (بڵێ، بزانم ئەمرۆت بەخۆشیی رابوارد؟).

(بەڵێ، بەڵێ، قەڵاکە پڕیەتی لە شتگەلی دڵگر و جوان. منیش زۆر کامەران بووم) بڕیاریشی دابوو کە هیچ شتێکی لەبارەی شازادەکەوە بۆ نەگێڕێتەوە. (پێم بڵێ، بیووتی، بەڕاستیی پێتخۆشە کە لێرەیت؟) (ئۆە، بەڵێ، بەڵێ، بیست) (ئەدی منیشت خۆشدەوێ؟) (ئۆە، بەڵێ، ئەتۆ زۆر باش و میهرەبانیت لەگەڵمدا. ئەم بڕیاریدابوو لەگەڵ بیستدا دۆستانەتر بێت. بۆیەکا پرسیارێکی لێکرد (پێم بڵێ بیست، بەدرێژایی رۆژ خۆت بەچییەوە خەریك دەکەیت؟ من هەرگیز لەنێو قەڵاکەدا ناتبینم. باشە، هیچ هاوڕێت هەنە؟).

جانەوەرکە چوو بۆلای پەنجەرەکەوە و لێیدانیشت. ئەوجا وەرسووڕایەوە و بەخەمگینی گوتی (بیووتی، تۆ منت خۆشدەوێ؟ باشە، شووم پیدەکەیت؟) نازدار دڵنیابوو کە خۆشی نەدەویست.

(بیووتی، پێم بڵێ هەست بەچیدەکەیت؟ من بەتەنها هەستە راستەقینەکانتم گەڕەکە).

(ئەمن. تۆم خۆشناوێت. ئەتۆ زۆر میهرەبانیت، من خاتری تۆم زۆر دەوێت. بەندە هەرگیز حەزناکەم تۆ عادز و دڵبەخەم بیت، یان هەست بە تەنیایی بکەیت، بەڵام، راستییەکەی ئەوەیە کە . من..من. پێویستە ئەو کەسەم خۆش بوێت کە شووی پێدەکەم. جا، بەم شێوەیە.. من نامەوێت مێرد بەتۆ بکەم).

جانەوەرەکە زۆر بەلەز هەڵسایە سەرپێ، رووی خۆی لە نازدار وەرگێڕا. دوایی یەکڕاست لەژوورەکە چووە دەرەوە.

چاپتەری (٦)
(ئاوێنە)

نازدار چاودێریی جانەوەرەکەی کرد کە لەژوورەکە دەچووە دەرەوە، ئەم، گەرچی بۆی خەمبار بوو، وەڵێ، خۆشیشی نەدەویست. دیسانەکە هەوڵیدا کتێبەکەی بخوێنێتەوە، بەڵام هەستی هەر لای جانەوەرەکە بوو، زۆریش بۆی پەرێشان و نیگەران بوو. (لەوانەیە لەسەرم پێویست بێ شووی پێبکەم هەتا دڵشادی بکەم، بەڵام، چیبکەم، ناتوانم- جانەوەرەکە داوای ئەوەیکرد هەستی راستەقینەی خۆمی پێ بڵێم. لەبەر ئەمە پێویستە راستییەکەی پێڕاگەیەنم. باوکم ئاوای فێرکردووم هەمیشە خاوەنی بەڵێن و قسەی خۆم بم و، هەروەها هەموو دەم هەر راستگۆبم و راستییی ببێژم. هەرکە باوکیشی بیرکەوتەوە دڵی زۆر گوشرا، هەمدیسان خەم و پەژارە دایگرتەوە، چونکە ئێجگار زۆر غەریبی باوکی دەکرد!

وای لە (جوانەی)ی بەستەزمان! تا دەهات هەر ناڕەحەتو ناڕەحەتتر دەبوو! باوکی گوشاد نەبوو، جانەوەرەکە گوشاد نەبوو، هەروەکو ئەم خۆیشی گوشاد نەبوو. ئێستێ لەهەوڵی ئەوەدابوو هەموو ئەو خەموناخۆشیانە لەیاد بکات، بۆیەکا، سەری کردەوە سەر کتێبەکەدا. دڵۆپە ئەسرینێك رژایە سەر لاپەڕەکەوە، یەکێکی تر و دوایی یەکێکی دیکەش.

نازدار خۆی خزاندە نێو پێخەفەکەیەوە و، بە هەنسکی گریانەوە ویستی بخەوێتەوە. لەخەویدا هەمدیس شازادەکە هاتەوە بۆلای.

(بیووتی، بەهەموو شتێ کە لێرەدا دەیبینیت بڕوا مەکە. وەرە ئازیزەکەم، من بدۆزەرەوە و رزگارمکە). خەونەکە کۆتایی هات و، یەکەم شتێ گوێیلێبوو زەنگی کاتژمێرەکە بوو بەئاگای دەهێنایەوە. نازدار بیری لە پەیامەکەی شازادە کردەوە. ئێباشە، ئەمە مانای چیبوو؟ ئەی شازادەکە خۆی لەکوێبوو؟ چەندین مانگ رابوردن. نازدار هەر رۆژەی ژووڕێکی تازە و شتهای

تـازەی دەدۆزینـەوە کـە دڵیـان زۆر خۆشـدەکرد. خـۆی، بەدرێژایـی رۆژەکان هـەر یارییدەکـرد. هەمـوو ئێوارەیـەك جانـەوەر سـەردانی دەکـرد، هەمـان پرسـیاری گۆرینـی لێدەکـرد و ئەمیـش هـەر هەمـان وەرامـی دەدایـەوە. هەروەکـو هەمـوو شـەوێکیش هـەر خـەوی بـە شـازادەوە دەبینـی. پەیامەکەیـش هەمیشـە هـەر یـەك شـت بـوو، کەچـی نـازدار ئێسـتەیش هـەر لێـی تێنەگەیشـت.

بەتێپەڕبوونـی کات و رۆژگار نـازدار سـەرنجێکی سـەیری لـەلادا گەڵاڵـە بـوو، نـازدار هەسـتیکرد چیـتر لـە جانەوەرەکـە نەدەترسـا. راسـتە دەنگەکـەی سـەیر و نامـۆ بـوو، وەڵـێ، ئیـدی چیـتر تۆقێنـەر نەبـوو. هەروەهـا، گەرچـی روخسـار و دەموچـاوی بێگومـان زۆر ناشریـن و بێـزەوەر بـوون، بـەڵام، کـە سـەیری چاوەکانـی دەکـردن هەسـتێکی راسـتەقینەی لەناخـی دڵییـدا بـەدی دەکـرد. زۆر جـاران جانەوەرەکـە دەهاتـە سـەردانیی و لەبـارەی بەڕێکردنـی رۆژەکانییـەوە لەنێـو قەڵاکـەدا پرسـیاری لێدەکـرد.

رۆژێکیـان شـتێکی سـەیر رووییـدا. نـازدار دەرگایەکـی لـە دااڵنـە درێژەکـەدا کـردەوە و چـووە نێـو هۆدەیەکـی زێڕینـەوە. هۆدەکـە مێزێکـی زێڕیـن، کەنتۆرێکـی زێڕیـن و چارپایەیەکـی گـەورەی زێڕینـی تێدابـوو.

(تێناگـەم، دەبـێ کـێ لێـرە بخەوێـت؟ تـۆ بڵێـی ئەمـە ژووری نووسـتنی جانـەوەر نەبێـت؟) دەرگاکانـی کەنتۆرەکـەی ترازانـدن. بەدڵنیاییـەوە ئەمانـە جلوبەرگـی جانەوەرەکـە نەبـوون. لەنێـو کەنتۆرەکـەدا نایابتریـن پۆشـاك، زۆرەهـا کـراس، رۆب، سـەرکراس، سـەرکڵاوە و تـاج هەبـوو. جوانـە کراسـێکی هەڵگـرت لەزێـڕ دروسـتکرابوو، بـە دوڕ و یاقووتـی گـەورە و زۆر جـوان. کراسـەکەی کـردە بـەری و چـووە بـەردەم ئاوێنەکـەوە و، سـەیرێکی خۆیـی و کراسـەکەی کـرد. زۆر جـوان و قەشـەنگ بـوو. خـۆی هەروەکـو شـاژنیك هاتـە بەرچـاو.

(گـەر تەنهـا باوکـم و خوشـکەکانم ئەمەیـان بدیایـە! ئـای کـە بیـری باوکـم دەکـەم! زۆر حـەز دەکـەم بمدیبایـا!) لەنـاکاوڕا هەورێـك لەنێـو ئاوێنەکـەدا

بەدیارکـەوت (ئەمەچـی رووەدات!) نـازدار زێـتر رووی خـۆی لـە ئاوێنەکـەوە بردەپێشـەوە. هەورەکـە رەوییـەوە. بـەڵام چارپایەکـە وەکـو خـۆی نەمایـەوە. ئێسـتێ چارپایەیەکـی سـاکاری لـە تەختـەدار دروسـتکراو بـوو. چارپایەیـەك بـوو هـی نـاو کۆڵێتێـك، نـەك هـی نـاو قـەڵا و باڵەخانەیـەك! ئەمـە کتومـت خـودی چارپایـە شـڕەکەی باوکـی بـوو، باوکیشـی بەسـەریەوە راکشـابوو. روخسـار و رەنگـوروووی زەرد هەڵگەرابـوو، زۆریـش نەخـۆش دیاربـوو. نـازدار قیژانـدی و بەدەنگێکـی بـەرز هاواریکـرد (باوکەگیـان، توخـوا مەمـرە! چاوەڕێـی مـن بـە، مـن وادێـم تـا ئـاگام لێـت بـێ و بـەدڵ و بەگیـان خزمەتـت بکـەم!)

چاپتەری (٧)

(نازدار سەردانی باوکی دەکات)

نازدار بەراکردن ژووری زێڕینی جێهێڵا و چووە ژوورەکەی خۆیەوە، خۆی هاوێشتە سەر چارپاکەیەوە و دەستیکرد بە گریان. کە جانەوەرەکە وەکو هەمیشە بۆ سەردانی هات، دیتی جوانە دەگریا (ئەوە چییەوە و چی بووە، بیووتی؟) (ئۆف، بیست! باوکم زۆر نەساخە. رێم بدە با بڕۆم ببینم!) (بیووتی، نارەحەت مەبە و خەم مەخۆ. باوکت نەخۆشە بەڵام، مەترسە، نامرێت. بەهەرحاڵ، راستە تۆ دەبێ سەردانی بکەیت) (ئۆف، بیست، باوکم ئێستێ پێویستی بەمن هەیە. بڵێ، کەی دەتوانم بڕۆم؟). (بیووتی گوێ بگرە، دەتوانی هەر بەم زووانە بچیت. دەشێ سبەی بێ، بەڵام، من حەز دەکەم تۆ شتێکت لەبیر بێت کە زۆر گرنگە).

(بزانم ئەو شتە چییە؟)

(جێی تۆ ئێرەیە، ئەم قەڵایە و، ئەتۆ هەر دەبێ بگەڕێیتەوە. دەکرێ بۆ یەك مانگ لای باوکت بمێنیتەوە. ئەمیش چاك دەبێتەوە، مانگێکیش کەم نییە).

چەپۆکە زل و توکاوییەکەی خستە سەر شانی نازدار و گوتی (ئەتۆ بۆت نییە لەوە زیاترت پێ بچێت! تێدەگەیت؟)

(بەڵێ، تێگەیشتم و، دڵیشت هیچ نەکات. بەڵین بێ لەو مانگەدا بگەڕێمەوە) (بیووتی، پێویستە تۆ ئەم بەڵێنەم پێ بدەیت). (بەڵین دەدەم) (چاکە، دەها ئەمە بگرە) جانەوەرەکە ئەلقەیەکی زێڕینی پێدا) جوانە ووتی (ئۆە، کە ئێجگار نایابە!)

(ئا، بەڵێ هەروەکو تایبەتییشە. بیخەرە ئەنگوستی خۆتەوە، ئەو رۆژەیش کە دەتەوێ بگەڕێیتەوە بۆ قەلا، سێ جاران ئەڵقەکە لە پەنجەتدا بسووڕێنە. ئەوسا هیچ پێویستت بە وڵاخ نابێت بۆ گەڕانەوەت. هەر ئەوەندە ماڵئاوایی

لـە باوکـت بکـە و، بچـۆرە سـەر جێگەکەتـەوە و ئەنگوسـتیلەکە سـێ جـاران بسـووڕێنە. تێگەیشـتیت؟)

(بەڵـێ. بەڵـێ، هەروەهـا بەڵێنەکەشـم بەجێدەگەیەنـم، هەروەهـا بیسـت...)

(بەڵـێ؟ سوپاسـت دەکـەم)

نـازدار دەسـتی لەنێوقـەدی جانەوەرەکـە وەرێنـا و، ماچیشـی کـرد. (ئـەم زۆر میهربانـە. گیانێکـی نیـان و مەردانـەی هەیـە. هەنـدێ جـار کـە دەیبینـم ئـارەزووی گریـان دەکـەم) ئەئـاوا لەگـەڵ خـۆی دەدوا.

جانـەوەر ژووورەکـەی جێهێشـت و، نازداریـش چـووە نێـو پێخەفەکەیـەوە. بـەڵام نەیتوانـی دەسـتبەجێ بخەوێـت، چونکـە دڵـی هەڵچـوو بـوو، زۆریـش پەرێشـان و شـڵەژا بـوو.

(بابـە کـە چـاوی پێـم دەکەوێـت دەبـێ چـی بڵێـت؟ زۆر بـۆ دیداریـی بـە پەرۆشـم. بـەڵام، ئـەوەی کـە زۆر سـەیرە و تێیناگـەم ئەمەیـە کـە بـە بەجێهێشـتنی جانەوەرەکـە هەسـت بـە خەمناکـی دەکـەم).

بـەم حاڵـەوە، ماوەیـەك لێیڕاکشـا و چـاوی بڕییـە ئاگرەکـەوە. ژووورەکـە ئێجـگار دڵگـر بـوو، هەروەهـا قەڵاکەیـش. ئیـتر، بەهەسـتکردن بـە گوشـادیی و بەختەوەریـی خـەوی لێکـەوت و چـووە دنیـای خامۆشـییەوە.

ئـەو شـەوە نـازدار خەونێکـی دی. خەونـی بـە شـازادەوە بینـی، وەڵـێ ئەمجارەیـان خەونەکـە زۆر خەمنـاك بـوو. شـازادە قسـەی لەگەڵـدا کـرد، (ئـۆە، بیووتـی! لەبەرچـی جێمدەهێڵیـت؟). (مـن تەنهـا هـەر بـۆ ئـەوە دەچـم تـا باوکـم ببینـم کـە ئێجـگار ناسـاخە).

(ئەز دەمرم ئەگەر تۆ بڕۆیت. تکایە رزگارمکە).

(ئەتـۆ نامریـت، مـن هـەر دەگەڕێمـەوە) (ئاخـر بۆچـی رزگارمناکەیـت، بیووتـی؟ خێراکـە بمـدۆزەرەوە و رزگارمکـە) (مـن بـەدوای تـۆدا دەگەڕێـم، ئـەی شـازادە، بـەڵام ناتوانـم بتدۆزمـەوە) (بیووتـی، شـتەکان وەك ئـەوە نیـن کـە خۆیـان

دەنوێنن)

(من هەر دەبێ بچم بۆلای باوکە کڵۆکەمەوە. وەڵێ، پەیمانم بە بیست داوە کەهەر دەگەڕێمەوە) (باشە، تۆ بەراستیی بەڵێن دەدەیت بیووتی؟) (بەڵێ، بەڵێ، بیست! ئەوەندە میهرەبانیت هەرگیز نابێ ئازارت بدەم. بەڵێن بەڵێنە!) (جا، تۆیش پابەندی بەڵێنەکەت دەبیت؟)(بێگومان، پابەندی دەبم).

ئەوجا دەنگی شازادە ئێجگار کزبوو، خەونەکەیش کۆتایی هات. جوانە خەوی لێکەوت.

وەختێك بەئاگاهاتەوە گوێبیستی دەنگێکی زۆر جیاواز بوو. بەڵام دەنگێ بوو کە باش دەیناسیەوە. چاوەکانی کردنەوە و پەنجەرەیەکی بەدیکرد. جوانە هەروەها پەنجەرەکەیشی بیرهاتەوە، ئەوسا تێگەیشت کە ئەم لەماڵەوەیە، بۆیە بێسێ ودوو بەڕاکردن چووە ژوورەکەی باوکییەوە.

(نازدار، ئەوا لە کوێوە هاتوویت؟) (ئۆف باوکە! خۆشم نازانم چۆن گەیشتوومەتە ئێرەوە! واز لەمن بێنە، پێم بڵێ بزانم ئەتۆ چۆنیت؟)

روخساری باوکی رەنگی تێدا نەمابوو، سپی هەڵگەڕابوو، زۆریش سستو بێهێز دیاربوو. (ئازیزەکەم، من زۆر ناساغ بووم، بەڵام وا خەریکە چاکدەبمەوە)

(دڵنیابە زۆر چاکتریش دەبیتەوە کەمن هاتوومەتەوە خزمەتت بکەم)

نازدار هەموو شتێکی لەمەڕ ژیانی خۆیەوە لەقەڵاکەدا و گشت ژووره سەیر و عەنتیکەکانی بۆ باوکی گێڕایەوە.

(ئای کە خۆشە! بەڵام، نازدار، ئەدی جانەوەرەکە؟)

(بابە، جانەوەرەکە زۆر باش و بێوەیە. هەموو ئێوارەیەك دێتە سەردانم و هەوڵدەدات دڵشادم بکات. ئەو بەڕاستیی زۆر میهرەبانە، باوکەگیان) جوانە گوێی لە دەنگی خوشکەکانی بوو لەژوورەکەی تەنیشتیانەوە دەهات. (گێرتروود، ئۆرسولا! ئەوا گەڕاومەتەوە ماڵەوە!(کچەکان هاتنە ژوورەکەی

باوکیانـەوە (چاکە،چاکـە، چاکـە! ئایـا قەڵاکـەت پێبـاش نییـە؟)

دوایـی ئۆڕسـولا چـاوی بـە ئەموسـتیلەکە کـەوت لـە پەنجـەی نـازداردا. (ئـۆی، چ ئەموسـتیلەیەکی سـەیر و نایابـە! دەتوانـم بیخەمـە یەنجەمـەوە، جوانـە؟) (ئـۆە، نـە و، نـە و. مـن خوشـکی گەورەتانـم و دەبـێ ئەمـن ئەنگوسـتیلەکە لەپەنجـەی خـۆم بکـەم) (ئێسـتا، کچینـە، ئێسـتا هەنـدێ کارمـان هەیـە دەبـێ ئەنجامـی بدەیـن).

هیـچ شـتێك نەگۆڕابـوو، بـەڵام نـازدار گەلـەك کامـەران بـوو بـە گەڕانـەوەی بـۆ ماڵـەوە.

چاپتەری (٨)

(جانەوەرەکە داوای یارمەتیی دەکا)

بەهۆی خزمەت و چاودێریکردنی نازدارەوە باوکی زوو چاکبۆوە.

(نازدار، پێم بڵێ بزانم دەگەڕێیتەوە بۆ قەڵاکەوە؟)

(بەڵێ، باوکەگیان، هەر دەبێ بگەڕێمەوە، بەڵام جارێ نا. بیر لەمە مەکەرەوە، بام جارێ بەس بەخۆشیی و ئاسوودەیی پێکمانەوە رایبوێرین). ئەم نەیدەویست باوکی جێبهێڵێت بەڵام، هیچ چارەیەکی نەبوو. ئەوەی هاتەوە یاد کە جانەوەرەکە بەر لەهاتنەکەیەوە پێیڕاگەیاندبوو. (ناتوانم جێیبهێڵم، من پەیمانم پێداوە، هەروەها بۆم نییە لێبگەڕێم جانەوەر بمرێ- وەڵێ بۆیشم نییە ئازاری باوکیشم بدەم. ئەی باشە، من چیبکەم؟)

پتر لەمانگێك رابورد، کەچی نازدار هەر نەیدەویست لای باوکی و ماڵەوەیان جێ بهێڵێت. شەوێکیان چووە ناو جێگاکەیەوە بیری لە جانەوەرەکە کردەوە. ئەو شەوە جوانە لەخەودا بینی کە دەچووە سەردانی قەڵاکەوە. رۆژەکەی خۆرەتا و بوو. جوانە چووە نێو باخەکەوە کە بەزۆریی لەوێدا یاریی کردبوو. شوێنەکە پڕیبوو لە درەخت و کانیاوی سازگار و پەپوولەی رەنگاورەنگی هەمەجۆر. شوێنەکە دەقاودەق لە باخێکی راستەقینە دەچوو، وەڵێ، لەم ساتەدا کانیاوەکان ئاویان تێدا نەبوو. هەموویان وشکیان کردبوو. گەڵای درەختەکانیش هەموو سیس و زەرد هەڵگەڕابوون. گەڵایەکی زۆریان وەریبوونە سەر زەوی. جوانە لە دڵی خۆیدا ووتی (دەڵێی خەزانە!) دوایی سەرنجیدا پەپوولەکان گشتیان دەمرن و بەردەبوونەوە سەر زەوییەکەوە، هەر بەچەشنی گەڵارێزانەکە!

نازدار بە ژووەرەکەدا سوڕایەوە. لە سوچێکەوە شتێکی لەژێر درەختێکدا بەدیکرد. جانەوەرەکە بوو، زۆر نەخۆش دیاربوو. جوانە بەڕاکردن چووە لایەوە. (بیست، بیست! ئەوە منم، من، بیووتیم. ئەوە بۆ وات لێهاتووە؟)

جانـەوەر بەدەنگێکـی ئێجـگار سسـت و لەسـەرخۆ وەرامیدایـەوە.

(من.. ئەوا خەریکە.. دەمرم، بیووتی) (ئاخر بۆ، لەبەرچی؟)

(چونکـە. تـۆ. بەڵێـن و پەیمانەکەتـت.. شـکاندووە. خێراکـە بگەڕێـوە، مـن وا دەمـرم). هـەر لـەم سـاتەوەختەدا خەونەکـەی رەوییـەوە. بـۆ بەیانییەکـەی جوانـە خەونەکـەی بیرهاتـەوە (ئـۆخ، چیـم کـردووە؟ مـن بەڵێـم داوە و جانەوەریـش بـڕوای پێکـردووم. لەوانەیـە ئـەو ئێسـتێ لەمەترسـییدابێت). جوانـە پێـی خـۆش نەبـوو بڕواتـەوە، بـەڵام دەیزانـی کـە هـەر دەبـوا بڕواتـەوە. ئیـتر، بەدرێژایـی ئـەو ڕۆژە، جوانـە ناڕەحەتـی ئەوەبـوو کـە چـۆن مااڵوایـی بـکات! خواردنێکـی بەتامـی تایبەتـی بـۆ ژەمـی نیـوەڕۆ ئامادەکـرد و کێکێکیشـی دروسـتکرد، ئەوجـا لەگـەڵ بـاوك و خوشـکەکانی لـە مەتبەخـە گەرمـو گوڕەکـەدا دانیشـتن.

(نـازدار، بەراسـتیی خواردنێکـی خـۆش و بەتـام بـوو، بـەس بـۆ هێنـدە خەمباریـت؟) (پێویسـتە مـن بـڕۆم، باوکـە گیـان. بەنـدە دەبـێ بگەڕێمـەوە بـۆ قەاڵکـەوە.) (لەبەرچـی، جوانـە؟) (ئاخـر مـن بەڵێنـم داوە. بەجانەوەرەکـەم گووتـوە کـە مـن دەگەڕێمـەوە)

نـازدار ئێجـگار عـادز و خەمبـار بـوو. باوکـی نیگایەکـی تێگـرت و دەسـتی خسـتە سـەر دەسـتەکانی کچەکەیـەوە و گوتـی (ئەتـۆ راسـتەدەکەیت و هەقـی خۆتـە، ئازیزەکـەم. بەڵێـن هـەر بەڵێنـە!) جوانـە بۆچەنـد خولەکێـك بەتەنیـا لەبـەر ئاگرەکـەوە دانیشـت. (منیـش دەمەوێـت بـەم شـێوەیە بەبیرەخۆمـی بێنمـەوە. جـارێ خواحافیـز، باوکـە گیـان. زۆرت ئـاگا لەخۆبێـت و خـۆت بـاش بپارێـزە. پێمخۆشـە کـە ئەمجارەیـان هاتمـەوە بتبینـم تەندروسـت و بەهێزبیـت).

باوکـە نـازداری لەئامێـز گـرت (نـازدار، کچـە خۆشەویسـتەکەم، تـۆ ئەوەنـدە تایبەتمەندیـت!) نـازدار هەسـتی بـە فرمێسـکەکانی نێوچاوەکانـی کـرد، بـەڵام نەیدەویسـت لەبەردەمـی باوکیـدا بگـری، بۆیـەکا زۆر بەپەلـە باوکـی ماچکـرد و بێراوەسـتان لەژوورەکـە چـووە دەرەوە.

جوانــە چــووە ژوورەکــەی خۆیــەوە و دەســتی لــە ئەموســتیلەکەی پەنجەیــدا. (ئــۆە، زۆر باشــە، ئەمــە خۆیەتــی!) ئەوجــا چاوەکانــی لێکنــان و ســێجاران ئەموســتیلەکەی لەپەنجــەی بــادا. بــۆ بەیانییەکــەی پاشــتر کــە لەخــەو رابــوو، خــۆی لــە قەڵاکــەدا دییــەوە.

چاپتەری (٩)
(گەڕانەوە بۆ قەڵا)

سەرەتا نازدار دڵنیانەبوو، نەیدەزانی لەکوێیە، بەڵام دوایی چاوی بەکاتژمێرەکە کەوت. (بەڕاستی زۆر سەیرە، ئەوا بۆچی دوانزە جاری لێنەدا؟ ئۆە، دەشێت من گوێم لێنەبووبێ. باشە، من هەندێ دواکەوتووم. بەڵام، ئەوەتام هاتوومەتەوە بۆ قەڵاکەوە، بۆیە هەمووشتێ دروستە).

نازدار لەجێگاکەی چووە دەرەوە، بەڵام هەموو شتێ هەڵە و ناتەواو بوو.

لەپێش هەموو شتێکدا، ژوورەکە ئێجگار سارد بوو. (ئەمە سەیرە! هیچ ئاگری لێنییە!) نازدار بەلەز جلەکانی کردە بەرییەوە چونکە زۆری سەرمابوو. ئەوجا هەستی بە برسییەتی کرد و، وەکو هەمیشە بۆلای مێزەکەوە چوو، بەنیازی بەرچایی کردن، وەلێ، مێزەکەش هیچ خواردنێکی بەسەرەوە نەبوو.

(ئۆە، نا! بیست! دیارە من زۆر دواکەوتووم!) جوانە بەڕاکردن لەژوورەکە چووە دەرەوە و، بەپەلەپەل بە پەیژەکەدا چووە خوارەوە و بە دالانەکەدا غاریدا. (کوانێ بیست لە کوێیە؟ پێویستە هەر بیدۆزمەوە، بەر لەوەی گیان لەدەست بدات. ئۆە، بیست، ئەوە من چیم کردووە؟) نازدار بەڕاکردن سەرتاپای قەڵاتەکەی پشکنی، وەلێ هەموو شتەکان گۆڕابوون.

(کامەتا رێگاکە، بۆم نادۆزرێتەوە؟ ئەدی بۆ ئەوەندە تاریکە؟ خۆ قەڵاکە هەمیشە پڕیەتی لەمۆم).

نازدار رایدەکرد بەڵام، هەموو جارێکیان هەر دەهاتەوە بۆ هەمان شوێن، بۆ دەرگەی ژووره تایبەتیەکەی خۆی، نەك تەنها یەکجار، بگرە دووبارە و سێبارە و بەردەوام. (قەڵاکە خەریکە تاریکتر دەبێتەوە. شتێکی تۆقێنەر وا بەڕێوەیە روو بدات. ئەوجا رۆیشت بۆ سەرەوەی قادرمەکەوە، نزیك دەرگایەك، بەڵام ئێستێ شوێنەکە ئێجگار تاریک بوو. دەرگاکە بە ئاستەم ترازابوو، رووناکییەك لە پشتی دەرگاکەوە دەبینرا. نازدار پێدا چووە

ژووروەوە و لەوێدا زانی و بۆی بەدیارکەوت کە لەوێبوو. ئەوێ ژووروە باخچەکە بوو، وەلێ، وەك ئەو ژووروە نەدەچوو کە ئەم پێشتر یاریی تێدا کردبوو.

(هەیڕۆ، درختەکان وا دەمرن، هیشك دەبن! بیست! بیست! ئایا تۆ لێرەیت؟) هیچ وەرامێ نەبوو. ئەوجا رایکردە لای سووچەکەوە، راست وەکو لە خەوەکەیدا وایکردبوو. (ئۆف، نا، نا، بیست! تۆ گوێت لەمنە؟) جانەوەرەکە بەسەر زەوییەکەدا کەوتبوو، دروست وەك لە خەونەکەیدا دەیبووی. (ئایا هەناسە دەدات؟ من نایبینم!)

چاوەکانی جانەوەرکە بەتەواوەتی داخرابوون، هیچ هێمایەکی ژیانیان تیادا نەمابوو. بەبێ جوولّە راکشابوو. (ئەم گیانی سپاردووە! من کوشتوومە! من بەڵێنەکەی خۆم شکاند و ئێستا ئەم مردووە. هەموشی سووچ و خەتای منە)

نازدار بەچۆکدا هات و روومەتی خۆی خستە سەر روومەتەکانی جانەوەرەکەوە و، هەر گریا هەرگریا هەتا فرمێسکەکانی بەخۆڕ رژانە سەر دەموچاوی جانەوەرەوە. (تۆ ئەوەندە مهرەبان بوویت- راستە خاوەنی ئەم کەلەش و روخسارە تۆقێنەرە بوویت، کەچی لە ناختەوە هێندە باش و سۆزدار بوویت، هەروەها منیشت خۆشوویستووە و متمانەت پێمکردووە!)

ئەوجا هەردوو دەستەکانی لەنێو قەدی وەرێنا و لەخۆیەوەی نزیك کردەوە. جەستەی سارد و سڕ و گران بوو. (بەدرێژایی کاتیش نەمدەویست دەستت بدەمێ چونکە لە روالّەتدا هێندە رەزاقورس و نافڕەجا بوویت، کەچی دڵەکەت جوان بوو. ئۆف بیست، خۆشەویستەکەم، توخودا مەمرە!).

ئەسرینی جوانە کەوتنە نێو چاوەکانی جانەوەرکەوە. تووکی سەر دەموچاوی بە فرمێسکی نازدار تەڕ ببوون. نازدار هەر تێوەڕامابوو، سەیری چاوەکانی دەکردن، ئەوان تەنیا کەمێك کرابوونەوە. دروست وەك ئەوەی لە خەونەکەیدا دیبوونی.

(ئـۆف، بیسـت! تـۆ گوێـت لێمـە؟ دەتوانیـت قسـە بکەیـت؟) جانەوەرەکـە زۆر لەسـەرخۆ قسـەیکرد، (ئـۆە بیووتـی- ئـەوا گەڕایتـەوە!) (بەڵـێ، بەڵـێ، بیسـت. مـن ئەوەنـدە بەداخـەوەم کـە هێنـدەم پێچووبـوو) (بیووتـی- بڵـێ، منـت خۆشـدەوێت؟ ئایـا لەگەڵمـدا دەمێنیتـەوە و، جارێکـی تـر هەرگیـز جێمناهێڵیـت؟)

(بەڵێ..بەڵـێ. بیسـت، ئەمـن هەتـا هەتایـێ هـەر لەگـەڵ تـۆدا دەبـم) (کەوابـوو. مـن دەژیـم. بیووتـی، ئەمـن دەژیـم!).

نـازدار لـە دەموچـاوی جانەوەرەکـەوە ڕامـا- هەمدیـس سـەیریکردەوە. (چـی، چـی!) جوانـە بینـی تووکـە درێـژە ڕەشـەکەی سـەر دەموچـاوی وورده وورده بـزر دەبـوو، لەژێرەوەیـدا تیشـکێکی زێڕینـی وەك چـرای ڕووناك دەدەرەوشـایەوە..

(ئـۆە، بیسـت، دەموچـاوت وا دەبریسـکێتەوە- تووکەکەیشـت، ئـەی تووکەکـەت چـی لێهـات؟ ئـەوا چیـت بەسـەردادێت؟).

ئیـتر، نـە تـووك و، نـە شـاخەکانی و، نـە هیـچ ڕوخسـارێکی ئاژەڵئاسـای هیچیـان نەمـان. نـازدار سـەرنجی لەشـوبەدەنی جانەوەرەکەیـدا: چڕنووکـە درێـژ و تیژەکانـی، کلکەکـەی، تووکەکـەی- هـەر هەموویـان دیـار نەمابـوون. دووبـارە سـەیرێکی دەموچـاوی کـردەوە، ئەوجـا بـە حەپەسـاوییەوە لێیپرسـی: (بـەڵام، بـەڵام، ئاخـۆ تـۆ، بەڵـێ، تـۆ، خـۆت شـازادەکەیت!؟).

لـە ئێسـتادا هیـچ نیشـانەیەکی (جانەوەرەکـە) چیـتر لەئـارادا نەمابـوون. شـازادەکە لـە زەوییەکـەوە هەڵسـایەوە و خـۆی خسـتە سـەر یـەك چـۆك و گووتـی (ئـۆە، بیووتییـە نازدارەکـەم! ئاخـری هـەر بەجێتگەیانـد! تـۆ منـت رزگارکـرد! هـەر خـۆت منـت دۆزییـەوە و رزگارت کـردم! بیووتـی، دە بڵـێ، ئێسـتاکێ شـوو بەمـن دەکەیـت؟)

جوانە گووتی (ئاە، بەڵێ! بەڵێ، خۆشەویستەکەم!)

چاپتەری (١٠)
(نازدار و شازادە)

لەپڕێکدا ژووڕەکە بە تیشکی خۆر رووناك بووەوە. درەختەکان گەڵایان دەرکردەوە و کانیاوەکان ژیانەوە. پەپوولەکان زیندوو بوونەوە و، دوایی، لەناکاوڕا هەموویان وێستان. ئەوانە چیتر وەك پەپوولە نەمان، بەڵکو خەڵکانێکی قەشەنگ و ڕێکپۆش بوون.

(ئەمن لەهیچ تێناگەم. ئەوا چی رووداوە؟ ئەی ئەمانە کێن؟)

(ڕێم پێبدە بۆتی روونکەمەوە. ماوەیەکی زۆر بەر لەئێستا بەندە شازادەیەك بووم ئا لەم قەڵا و باڵەخانەیەدا. وەلێ، دەترسم بڵێم شازادەیەکی باش نەبووبم. ڕۆژێکیان پیرەژنێك هاتە نێو قەڵاکەمەوە. دنیا زۆر سارد و تەزێن بوو، ئەویش لەنێو بەفر و سەهۆڵبەندا ڕێگای بزرکردبوو. (هەروەکو باوکم!) بە تەواویی هەر وەکو ئەم! خاتوونە بەساڵاچووەکە قسەی لەگەڵ خزمەتکارێکدا کرد، من خۆیشم لای دەرگاکەوە بووم. پیرەژنەکە ئێجگار ڕەزاگران و نافڕەجا بوو، منیش بە دەرەوەمنا و دەرگەکەم لێنەکردەوە (ئاە، بڕواناکەم ئەوەت کردبێت، تۆیەکی هێندە دڵنەرم و میهرەبان!) (ئاخر، من ئێستێ ئەئاوامە، بەڵام، ئەوێ ڕۆژێ وانەبووم. هەروەها، ئەویش هەر تەنها پیرەژنێکی عاجباتی و بێزەوەر نەبوو، بەڵکو سیحرباز و جادوگەریش بوو. ئەوجا منی کرد بەم جانەوەرە و، لەو دەمێوە کە بوومەتە (جانەوەر) فێری ئەوە بووم دڵنەرم و میهربان بم!).

(دەی باشە، ئەدی من لە کوێوە هاتوومەتە نێو چیرۆکەکەتەوە؟)

(یان، باشە ڕۆڵی من لە داستانەکەی تۆدا چییە؟)

(پیرەژنەکە ئەمەیشی پێڕاگەیاندم و گوتی (تۆ هەر ئاوەها، بەمشێوەیە دەمێنیتەوە هەتا دڵت نەرم و پڕ بەزەیی دەبێت. بەتەنها خۆشەویستیی ئافرەتێك دەتوانێ وەکو خۆتت لێ بکاتەوە!)

(ئەوجـا، تـۆ، بیووتـی، ئافرەتـە خۆشەویسـتە دڵپاکـو راسـتەقینەکە بوویـت، گیانەکـەم!).

شـازادە دەسـتی نـازداری گرتـو بـۆلای دەرگەکەیـەوەی بـرد و، دەرگاکـەی بەسـەر هۆڵێکـی درێـژدا کـردەوە.

هۆڵەکـە پڕاوپـڕ لەخەڵـك بـوو. دوو ریـزی درێـژ پیـاوان بـە زوڕنـاوە لەهـەر لایەکـی هۆڵەکـەدا وێستابوون. هـەر لەگـەڵ هاتنـە ژوورەوەی (نـازدار و شـازادە)دا ترومپیتـەکان فووییـان پێداکـرد. دەسـتەیەکیش لـە کێژۆڵـەی تـازە پێگەیشـتوو بـە ڕاکـردن چوونـە تەنیشـت نـازدارەوە.

(بیووتی، ئێمە بۆ ئەوە لێرەداین تا خزمەتی تۆ بکەین)

(ئەمانەیـش لەیسـتۆکەکانن (بووکۆکـەکان) بیووتـی. خۆشەویسـتی تـۆ گشـتیانی رزگارکـردوون) ئێسـتێ کۆشـکو باڵاخانەکـە بـەو هەمـوو خەڵکانـەوە ئێجـگار جـوداواز بـوو. ئـەو هـەردەم قەڵایەکـی جـوان و قەشـەنگ بـووە. وەڵـێ لـە ئێسـتادا پڕاوپـڕ بـوو لـە زیندەگییـش. شـازادە پەیامبەرێکـی بانگکـرد و فەرمانیـی پێـدا (ئـەی لاو، هـەر ئێسـتێ ڕەوانـتر و بەهێزتریـن ئەسـپی تەوێڵەکـە و عەرەبانەیەکـی (پەیتـوون) گـەورە ئامـادە بکـە. بـە پەلـە و بەبـێ دووانەکەوتـن بـڕۆ و باوکـی (بیووتـی) و خوشـکەکانیی لـە کۆڵیتەکـەی نێـو جەنگەڵسـتانەکەوە بێنـە بـۆ ئێـرە. ماڵـی خانـەوادەی نوێـی بیووتـی، لـە ئێسـتاوەڕا لێـرە لەگـەڵ ئێمـەدا دەبێـت).

ڕۆژی دوایـی خەڵکەکـە بەهـەژار و دەوڵەمەنـدەوە، بەپیـر و لاوەوە، هاتنـە سـەر شـایی و ئاهەنـگ و زەماوەنـدی شـاهانەوە. کلیسـای قەلاکـە پڕبـوو لەگـوڵ. دەسـتەیەکی سەدکەسـیش لـە گۆرانیبێـژان ئامادەبـوون و، ڕەنگینتریـن پەنجـەی مۆزیکژەنـان کەوتنـە ژەنینـی ئۆرگەنەکـەوە.

نـازدار لەنێـو کراسـە سـپیە زێڕینـە ئاودامەنەکـەی بووکێنیـدا هـەر دەتگـوت فریشـتەیەکی ئاسـمانییە. (نـازدار) بەتەنیشـت (شـازادەوە) ڕاوەسـتا و، قەشـەکەیش

لێکـــی مارەکـــردن. شـــازادە ئەلقـــەی هاوســـەرگیریی خســـتە پەنجـــەی بیووتـــی (نـــازدار)ەوە و بـــە گەرمـــی بووکیـــی خـــۆی ماچکـــرد.

باوکـــی نـــازدار کـــە گەیشـــتبووە لایانـــەوە لەکچـــە نەشـــمیلانەکەی خۆیـــەوە ڕامـــا کـــە لەتـــەك هاوســـەرەکەی خۆیـــدا وێســـتابوو، دڵۆپـــە ئەشـــکێکی گەرمـــی لـــە چاوەکانـــی خـــۆی ســـڕییەوە.

جووتـــەی بـــووك و زاوایـــان لەســـەرەخۆ و بـــە ئارامیـــی لـــە کلێســـا چوونـــە دەرەوە بـــەرە و حەوشـــەکەوە کـــە ئاهەنگـــی فەرمیـــی نانخواردنـــی زەماوەندەکـــەی تێـــدا بەڕێـــوە دەچـــوو. هـــەر لـــەو ساتەوەختەشـــدا کـــە موزیـــك دەســـتی پێکـــرد، تێکـــڕای میـــوان و ئامادەبـــووان بەشـــایی و خۆشـــحاڵییەوە، بەهـــاواری خۆشەویســـتی و بـــە چەپڵەڕێـــزان پێشـــوازییان لێکـــردن.

(کۆتایی)

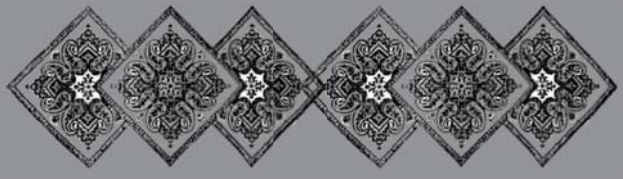

شانۆنامەی وەرگێڕدراو

تێکۆشان بۆ سەرکەوتن
یا "چەند هەڵەی شەوێك"

نووسینی نووسەری ئینگلیز: ۆلیڤەر گۆلدیسمس Oliver Goldsmith

بەشدارانی ئەم چیرۆکە

نێر:

سیر چارلس مارلۆ

مارلۆ- کوڕی سیر چارلس مارلۆ

مستر هارد کاسل

هەستنگس

تۆنی لامپکین

دیگۆری

مێ:

مسز هاردکاسل- ژنی مستر هاردکاسل

مس هارد کاسل: کچی مستر هاردکاسل

مس نیڤل

کارەکەر، مەیخانەچی، نۆکەر و...هتد

(بەشی یەکەم)

پەردەی یەکەم

"ژوورێك لە خانوویەکی کۆنا"

(مسز هاردکاسل و مێردەکەی دێنە ژوورەوە).

مسز هارد کاسل:

ئەتوانم سوێند بخۆم، مستر هاردکاسل، کە تۆ لە عالەم بەدەری. ئاخۆ لە هەموو ولّات، لە ئێمە زیاتر کەسێك هەیە هەردەمە نا دەمێك ئەچێ بۆ شار بۆ خۆسووینەوە؟ هە ردوو (مس هگز) هەروەها دراوسێکەمان (مسز گریگزی) هەموو زستانێك بۆ مانگێك خۆتازە کردنەوە ئەڕۆن!

مستر هارد کاسل:

ئای، راستە لە گەڕانەوەشا ئەمەندە لە خۆبەگەورەزانین ئەهێنەوە بەشی درێژایی سالّیان بکات! تێناگەم بۆ "لەندەن" ناتوانێ گیژوویژانی خۆی بەخۆیەوە بگرێ؟ لە زەمانی منداوێلّی و بێ مێکشی "شار" زۆر بە هێواشی لەناومانا پەرت ئەبوو، کەچی ئەمڕۆ ئێجگار خێرانە و گشت لایەکمان لێ ئەگرن!

مسز هـ:

ئـای، بەراسـتی زەمانـی ئێـوە زۆر خـۆش بـوو، ! تـۆ بـە درێژایـی چەنـدان سـاڵ ئـەوەت بـۆ باسـکردووین، ئێمـە لێـرەدا ئەژیـن، لـە خانوویەکـی زۆر کـۆن کـە هـەر لـە "خـان" ئەچـێ، تەنیـا ئەمـە نەبـێ کـە خانەخوێـی کـەس ناکەیـن، باشـترین میوانمـان پیـرە "مسـز ادونیـش" و (خێزانـی قەشـە) و مامۆسـتا شـەلەی سـەماو هەڵپەڕینـە. هەمـوو رابواردنێکـمان لەگـەڵ چیرۆکـە کۆنەکانتایـە لەبابـەت (میرئوگینـس و دۆقـی مالبـۆرۆ) بزانـە مـن هیـچ ئـەم کۆنـە تۆوڕەهاتانـەم پـێ خـۆش نییـە!

مستر هـ:

با بزانم.. بیست و بیست.. ئەکا پەنجا و حەوتی تەواو..

مسز هـ:

درۆیـە، مسـتر هاردوکاسـل، مـن لـە تەمەنـی بیسـت سـاڵیدا بـووم کـە (تۆنـی) کـۆڕی مسـترلامپکین مێـردی پێشـووم بـوو، ئەویـش تـا ئێسـتێکە بالـغ نەبـووە.

مستر هـ:

مـن لـە جیاتـی ئـەودا پێـت دەڵێـم کـە هەتـا هەتایـە هـەر بالـغ نابـێ. تـۆ وات فێـر نەکـردووە خـۆش بێتـەوە!

مسز هـ:

گرنـگ نییـە، (تۆنـی لامپکیـن) میراتێکـی باشـی هەیـە، کـۆڕی مـن هـی ئـەوە نییـە بـە خوێنـدن و فێربـوون بژیـت، بڕواناکـەم چ هەرزەکارێـك پێویسـتی بـە فێربوونێکـی زۆر هەبـێ تـا بتوانـێ سـاڵی هـەزار و پێنـج سـەد دینـار بخـوا.

مستر هـ:

فێربوون! پەها! تەنیا فرتوفێڵ و زیان و ناپەسندیی!

مسز هـ:

گاڵتەیە، خۆشەویستەکەم، بەخوا لەسەیران و گاڵتەبەولاوە چی تر نییە، مستر هاردکاسل، ئەبێ نەختێ مافی گاڵتە و سەیران بەم کوڕە بدەیت.

مستر هـ:

بەڵێ، بەڵێ راست ئەکەیت ئەگەر پێڵاوی خەڵکی سووتاندن، کارەکەر ترساندن و ڕەتاندنی بێچووە پشیلە گاڵتە و یاری بێ، ئەوا ئەم مافەی هەیە! ئەها هەر دوێنێ بوو پرچە دەستکردەکەمی لە پشتی کورسییەکەم بەستبووە، کاتێ کە داهاتمەوە بۆ ڕێزگرتن (مسز فریزل) کەللەی ڕووتی بێ تووکم زرمەی لە دەم و چاویەوە هێنا!

مسز هـ:

ئەنجا سووچی منە؟ ئەو بەسەزمانە هەمیشە لەبەر نەخۆشیی هیچی باشی نەکردووە. خۆ قوتابخانە ئەبێتە هۆی مەرگی. با نەختێ بەهێزتر بێ ئەوسا، کێ ئەزانێ خوێندنی ساڵێك یا دوانەی (لاتینی) چی بۆ ئەکا؟

مستر هـ:

لاتینی و (ئەو) واتا پشیلە و کەمانچە! نە. نە. مەیخانە و تەویلە تەنیا قوتابخانەیە کە هیچ تیای بخوێنێ!

مسز هـ:

باشە، نابێ ئێستە ئێمە ئەو بەسەزمانە بشکێنینەوە، چونکە وا بزانم هەندەی لەناومانا نەماوە هەرچی سەیری ڕووی بکا

ئەزانــی کــە تووشــی (وەرەم) بــووە.

مستر هـ:

ئای، ئەدی ئەگەر ئێجگار قەڵەوی زلبوون نیشانەی بن!

مسز هـ:

هەندێ جار ئەکۆکێ.

مستر هـ:

بەڵێ، ئەوکاتە کە (مەی) کاری لێ ئەکا.

مسز هـ:

من بەراستی زۆر مەترسی لە سییەکانی ئەکەم.

مستر هـ:

بەراســتی منیــش! چونکــە هەنــدێ جــار چەشــنی شــێپوور لیرخــەی هەناســەی دێ (لەوکاتــەدا مینگــە مینگــی (تۆنــی) یــەت ئــاە، ئەهــا، ئەمەتــا، وا لەوێــوە ئــەڕوا، بەراســتی منالێکــی ئێســتقاداره!

(تۆنی یەتە ژوورەوە، شانۆ ئەبڕێ).

مسز هـ:

تۆنــی، کــوڕی خۆشەویســتم بــۆ کــوێ ئەچــی؟ نایەیــت هەندێــك لای دایــە و بابەتــی خــۆت رابوێریــت؟

تۆنی:

دایە ناتوانم زۆر بەپەلەم.

مسز هـ:

ئازیزەکــەم چــۆن ئەوێریــت بــەم ئێوارەیــە ســارد ناخۆشــە بچیتــە دەرەوە؟ ئەبینــم زۆر ســاخ نیــت؟

تۆنی:

پێت ئەڵێم ناتوانم گیر بم لە مەیخانەی (سێ کۆترا) چاوەڕوانیم ئەکەن. هەندێك بەزم و یاری لێ ئەکرێت.

مستر هـ:

ئەدی.. مەیخانە جێگەی گۆڕین، خۆم ئەمزانی..

مسز هـ:

هەتیو تالی بێ نرخ و سووك.

تۆنی:

نەخێر. (دك ماگنیز- باجەستین (جاك سلانگ) بەیتار، (لیتل ئەمینا داب) موزیق لێدەر و (تۆم تویست) هەموو لەوێنە.

مستر هـ:

تکایە رۆڵەم، هیچ نەبێ بۆ یەك شەو نائومێدیان بکە..

تۆنی:

کە نائومێدیان بکەم گوێم لێ نییە، تەنیا ناتوانم دڵی خۆم بشکێنم!

مسز هـ: (راگیری ئەکات)

نابێ بڕۆیت.

تۆنی:

پێت ئەڵێم هەر ئەڕۆم.

مسز هـ:

من ئەڵێم نابی بڕۆیت.

تۆنی:

ئێستە ئەزانم کێ بەهێزترە، تۆ یا من

(ئەچێتە دەرەوە و دایکی لەگەڵ خۆیا رائەکێشێ) (مستر هاردکاسل بە

تەنیا ئەمێنێتەوە).

مستر هارد کاسل:

ئای ئەم جووتە کە یەك یەکێ ئەفەوتێنێ. ئەی گوایە هەموو شتێك لەم چەرخەدا یەك نەبوونە تا "عەقڵ و تێگەیشتن لە دەرگا دەرکەنە دەرەوە؟ هە، ئەمەتا کچی جوانکیلەی خۆشەویستم (کیت) هات. مۆدەی ئەم زەمانە چنگی لە ئەویشا گیر کردووە. بەهۆی یەکدوو ساڵ ژیانی لە شارا، ئەمیش لە هەمووان زیاتر حەز بە ئاوریشم و بەرگی شاران ئەکا!

(مس هارکاسل یەتە ژوورەوە)

مستر هارد کاسل:

یەزدانی لە ژووری سەری ئەم ناسکە بێ تاوانەیەم بۆ بپارێزی. کیژم کێتن وەکو جاران رازایەوە. ئەی بێ چاوینی بێ! ئەم هەموو ئاوریشمە زیادە چییە کچم لەخۆت پێچاوە؟ ئاخ! هەرگیز ناتوانم ئەو شێتۆکانە لەم زەمانەدا تێبگەیەنم کە لەبەرکردنی جلکی هەرزان و بێ مایە بەسە بۆ ئەم گەردوونە هەژارە!

مس هـ:

گەورەم خۆت ئەزانی لەسەر چ رێ کەوتووین! بەیانیان رێگەت داوم کە مێوانی و میواندارى بکەم، بە ئارەزوی خۆم بەرگ بکەمە بەر، ئێواران بەخواستی تۆ بەرگی ماڵەوە لەبەر ئەکەم.

مستر هارد:

زۆر باشە، لە یادت نەچێ، من لەسەر رێککەتنەکەمانا سوورم، ئاە، قسە قسەی لەدوایە، وا بزانم ئەم ئێوارەیە هەڵ بۆ

هەڵئەکـەوێ تـا گوێدێرێـت تاقـی بکەمـەوە.

مس هـ:

باوکە، تێناگەم مەبەستت چییە؟

مستر هارد:

کەوابـوو، بـۆ ئەمـەی لەگەڵتـا راسـت بـم کێـت، ئەڵێـم ئـەو جەنتلمەنـە لاوەی لـە شـارا بـۆم هەڵبژاردوویـت چاوەڕوانـم ئـەم ئێوارەیـە بێـت. نامـەی باوکـم وەرگرتـووە ئەڵـێ کوڕەکـەی کەوتوونەتـەرێوخۆیشـیپاشـماوەیەکیزۆرکـەمبـەدوایـادێـت.

مس هـ:

بەراسـتی! کاشـکی زووتـر نەختیکـم لەمـە ئەزانـی! تۆخـوا، چـۆن بجوولێمـەوە؟ لەوانەیـە خۆشـم نـەوێ، ئـەو بینینەمـان ئەمەنـدە گـران و روالـەت ئەبـێ شـوینی دۆسـتایەتی و ڕێزگرتنـی تیـا نامێنـێ.

مستر هارد:

پشـت بەمـە بەسـتە بەرخـم، مـن هیـچ زۆری لەتـۆ ناکـەم بـۆ هەڵبژاردنـی هـەر کەسـێ، تەنیـا مسـتر مارلـۆ، ئـەوەی مـن دۆزیومەتـەوە کـوڕی هاوڕێـی کۆنـی خۆمـە، سـیر چارلـس مارلـۆ، ئـەوەی کـە هەمیشـە باسـیم بـۆ کـردوون. ئـەو لاوە خوێنـدەوارە و بـە ئومێـدی دامەزراندنـە لـە سـەر ئیشـێك بـۆ خزمەتکردنـی وڵاتەکـەی. بیسـتوومە کـە تێگەیشـتنێکی زۆر بـەرزی هەیـە.

مس هـ:

تۆ خوا!؟

مستر هارد:

زۆر چاوتێرە.

مس هـ:

وابزانم لەوانەیە خۆشم بوێت.

مستر هارد:

گەنج و ئازایە.

مس هـ:

بێ گومان ئەبێ خۆشم بوێت.

مستر هارد:

وە زۆر جەوان و لاو چاکە.

مس هـ:

باوکی خۆشەویستم، بەسە چیتر باسی مەکە (دەستی ماچ ئەکا). ئەو بۆ منە، ئەبێ بۆ من بێ.

مستر هارد:

لە هەمووی چاکتر ئەمەیە، کێت، لەسەر گۆی زەوی یەکێکی وەك خۆی شەرمن و خۆپەرست دەست ناکەوێ.

مس هـ:

چی! چی؟ دووبارە دڵت سارد کردم، ئەم وشانە "خۆپەرستی و شەرمنی" گشت چاکییەکانی تری هەڵوەشاندەوە. هەر جارە ئەڵێن: دەستگیرانێکی خۆپەرست هەردەم مێردێکی دڵ پیس ئەبێ!

مستر هارد:

بە پێچەوانە، بێ دەعیەیی بایی نەبوون هەمیشە لە دەروونێکی وا ئەڕۆژێ کە چاکی و پاکی بەرزتری تیا بێ، ئەمە یەکەمین خوو بووە، لە رەوشتیا دڵی گرتم.

مس هـ:

ئەشـێی خـووی تـری زۆر کـە دلـی منیـش بگریـن، بەڵێنـت ئەدەمـی لەســەر ئەمەشــەوە، ئەگــەر هەنــدە گەنــج بــێ، ئەمەنــدە جــەوان و لاوچــاك بــێ، ئــەو هەمــوو شــتانە بــێ کــە باســت کــردن، وا تێدەگــەم ئێســتاش بەســە، وا ئەزانــم کــە هــەر ئەبــێ بــۆ مــن بــێ.

مستر هارد:

ئــای، کێـت، بــەڵام دیســانەوە کۆسـپەیەك لــە پێشــە، لەوانەیــە ئــەو تــۆی نەوێـت.

مس هارد:

باوکــی خۆشەویســت، بــۆ هێنــدە ئــازارم ئــەدەی؟ باشــە ئەگــەر ئــەو نەیویســتم، لــە جیاتــی لەداخانــا دڵــی خــۆم بشــکێنم بــە تەنیــا ئاوێنەکــەم ئەشــکێنم کــە بــە درۆ بــە جوانــم پێشــان ئــەدا، شــەبقەیەکی تازەتــر ئەکمــە ســەر بەشــوێن دۆســتێکی تــرا، ئەگەڕێــم کــە هەنــدە خۆگــران فــرۆش نەبــێ.

مستر هارد:

بڕیارێکــی ئازایانەیــە! منیــش ئەچــم نۆکــەران ئامــادە ئەکــەم بــۆ پێشــوازی و بەخێرهاتنــی، چونکــە زۆر کــەم هاتووچۆمــان هەیــە پێویســتیان بــەفێربــوون ومەشــق کردنــاهەیــە!(ئەچێتــەدەرەوە).

مس هـ: (بە تەنیا)

ئــۆف خوایــە! ئــەم پەیامــەی باوکــم چــۆن باڵــە فڕکــەم تــێ ئەخــا! گەنــج، لاوچــاك، باوکــم ئەمانــە ئەخاتــە دوایــی، بــەڵام (مــن) لەســەرووی لیســتەکەیان دائەنێــم. دڵپــاك، دانــا، گشــتی خاســن. تەنیــا خۆپەرســت، ترســنۆك و شــەرمن، ئەوانــە پێچەوانــەن، لەگــەڵ ئەمەشــدا ئایــا ناشــێ لــەم نەخۆشــییە تیــمار بکــرێ! بــەوە کــە فێـر

بکـرێ سـەربەرز بـێ و لەمـەدا بـە خێزانـی بخـوڕی؟ بەڵـێ، ئایـا (مـن) ناتوانـم- بـەڵام بۆچـی (مـن) وا باسـی مێـرد ئەکـەم پێـش ئـەوەی کـە دەسـگیرانم مسـۆگەر کردبـێ؟!

(مس نیڤیل یەتەژووڕەوە).

مس هارد کاسل:

زۆر بەختیـارم کـە هاتیـت، نیڤیـل، خۆشەویسـتەکەم، پێـم بڵـێ، پـورزا، ئەمـڕۆ ئێـواری چۆنـم ئەبینـێ؟ چ ناڕیکیـم هەیـە، ئایـا ئەمـڕۆ یـەك لـە رۆژانـی جوانیمـە؟ تـۆ بڵێـی ئیمـڕۆ بەرچـاو بـم؟

مس نیڤیل:

بـە تـەواوی گیانـە شـیرینەکەم. ئـاوا دووبـارە سـەیر ئەکـەم، ئـەی بـێ چاوێنـێ بـێ، بێگومـان چ نەقەومـاوە لەنـاو باڵنـدە (کەنـاری) یەکانـت یـا ماسـییە زیڕەکانـت؟ بـرات، یـا پشـیلەکەت خـۆ دەسـتیان لـە هیچیـان نـەداوە؟ یـا چیرۆکەکـەی بـەم دواییـە ئەیخوێنێتـەوە زۆر کاری تێکـردووی؟

مس هـ:

نـە، هیـچ لەوانـە رووی نـەداوە، بـەڵام هەڕەشـەم لێکـراوە، نازانـم چـۆن دەربـڕم، بـە دەسـتگیرانێکی هەڕەشـەم لێکـراوە!

مس نیڤیل:

وەی ناوی.

مس هـ:

مارلۆیە.

مس نیڤیل:

ئێ راستیتە!

مس هـ:

كوڕی (سیرچارلس مارلۆیە).

مس ن:

بـە بەختـم یەكەمیـن هاوڕێـی مسـتر هەسـتنگە، دۆسـتەكەی مـن، هەمیشـە بەیەكـەوەن، وا بزانـم ئـەو كاتـەی لـە شـارا ئەژیایـن ئەبـێ تـۆ ئـەوت بینـی بـێ.

مس هـ:

نەخێر هەرگیزاو هەرگیز.

مس ن:

دڵنیابـە، ئێجـگار لـە خەڵكـی بـەدەرە، لـە نێـو ئافرەتـی نـاودارا بـێ فێزتریـن مێـردی گیانـدارە، تەنیـا لەگـەڵ جـۆرە ژنێكـی تـرا، ئـەوا بەتـەواوی یەكێكـی تـرە. ئەزانـی ئەڵێـم چـی؟

مس هـ:

بەراسـتی رەوشـتێكی سـەیرە. هیـچ لەخۆمـا رانابینـم، لەگەڵیـا بحەوێمـەوە. چ بكـەم باشـە؟ پـەف، چیـتر بیـری لێنەكەمـەوە و لێیـان بگەڕێـم چـی ئەبـێ ببـێ، گیانەكـەم، ئـەی كاری تـۆ چـۆن ئـەڕوا؟ دایكـم هـەر وەك جـاران لـە بەریـی خوێندیـت تاكـو حـەز لـە (تۆنـی) بـرام بكەیـت؟

مس ن:

ئەهـا، ئەمەتـا ئێسـتە وا لەیـەك لـە خوازبێنـی و حەزلێكردنـە گەرمەكەمانـا ئەگەڕێمـەوە، دایكـت ئەمجـارە هـەزاران شـتی خـۆش و دڵرفێنـی وت، كـوڕە (چوارپێیەكـەی) بـە پەڕفێكـت دانـا.

مس هـ:

دایـك ئەمەنـدە لایەنگیـری کوڕەکەیەتـی کـە بەراسـتی چۆنـی بـاس ئـەکا ئاواشـی تـێ ئـەگا. لـە سـەرێکی تـرەوە. میراتێکـی وەك ئـی تـۆ شـتێکی کـەم نییـە. لەگـەڵ ئەمەشـا کـە هەمـووی ئەمڕۆکـە لـە ژیـر چنـگ و چاوەدێریـی خۆیەتـی، هیـچ لام سـەیر نییـە ئەگـەر دڵـی بـڕوای نـەدات لـە خێزانـی خۆمانـا دەرچێـت.

مس ن:

میراتێکـی وەك هـی مـن کـە بـە زۆری لـە خشـل و گەوهـەر پێکهاتبـێ پاروویەکـی هەنـدە چـەور نییـە! بـەڵام هەرچۆنـێ بـێ ئەگـەر هەسـتنگس خۆشەویسـتم هـەر وەفـادار بـێ، بێگومـان لـە کۆتاییـدا لەگـەڵ دایکتـا زۆر تونـدڕەو ئەبـم. لەگـەڵ ئەمەشـدا لێـی ئەگەڕێـم وا تێبـگات کـە حـەز لـە کوڕەکـەی ئەکـەم. ئـەو هەرگیـز لـە خەویشـا بـە بیریـا نایـەت کـە مـن دڵـم لای یەکێکـی تـر بـێ.

مس هـ:

بـرای باشـم زۆر چـاك هاتوومەتـە پێـش. وەختـا مـن هـەر لەبـەر ئـەوەوە خۆشـم بوێـت کـە ئەمەنـدە ناحـەزی تۆیـە.

مس ن:

لەنـاوەوە بەسـتەزمانێکی دڵ و دەروون پاکـە. گومانـم نییـە کـە حـەز ئـەکا بـۆ هـەر کـەس بـە مێـردی بچـم (شـووبکەم) بـەس بۆخـۆی نەبـێ، ئـاە! ئـەوا دەنگـی زەنگـی پـوورم یـەت بـۆ پیاسـەی پـاش نوێژمـان هەڵسـە بـا بڕۆیـن، ئازایـی زۆر پێویسـتە چونکـە مارمـان لـە تەلەزگـە دایـە (ئەچنـە دەرەوە). پـەردە.

(بەشی یەکەم)

پەردەی دووەم

"ژووری مەیخانەیەك"

(چەند کەسێکی نابووتی بەرگ درِاو، مەی و تووتنیان لە پێشایە، تونی لەسەر مێزەکەوە، نەختێ لە ئەوانی تر بەرزترە، کوتەکەکی بەدەستەوەیە).

هەموویان پێکەوە:

هۆیها! هۆیها! وەی وای! براڤۆ!"

یەکەم:

ئینجا کوڕی باش- بێ دەنگ بن بۆ گۆرانی. ئێستە ئەم کاکە گۆرانییەکمان بۆ ئەبێژێ.

هەموو تێکرِا: ئای گۆرانییەك گۆرانی.

تۆنی:

کەواتە – جەنتلمێن- گۆرانییەکتان بۆ ئەڵێم کە بەم مەیخانەیەم هەڵبەستووە. (سێ کۆتر).

(تۆنی گۆرانییەك پێشکەش ئەکا.. لەم گۆرانییەدا باسی قوتابخانە و خوێندن ئەکا. ستایشی مەی و خواردنەوە ئەکا و ئەڵێ (مەی کارێکی زۆر چاك ئەکاتە سەر مێشك! مرۆڤ ژیر ئەکا و مەی هۆی خۆشی و کامەرانییە. هتد!. کە تەواو ئەبێ هەمو تێکرِا دەڵێن – براڤۆ- زۆر باشە!

یەکەم:

پایەدار خوا هەر بۆ گۆرانی داناوە.

دووەم:

کە گۆرانی ئەبێژێ، زۆر حەز ئەکەم گوێی لێ رابگرم. چونکە هەرگیز شتی نزم و سووکمان پێ نادا!

سێیەم:

لەعنەت لە هەر شتێ کە نزم و سووکە.

چوارەم:

شتی چاك هەموو کاتێك هەر شتی چاکە.

سێیەم:

مـن حـەز لـەم چاکەیـە ئەکـەم. مسـتر موگینـز چییـە؟ هەرچەنـدە ناچـار بـم کـە لەگـەڵ ورچێـکا هەڵپـەڕم، پیـاو ئەشـێ لەسـەر ئەمەشـەوە هـەر جەنتلـمان بێـت!

دووەم:

وای لـەم دەردە! کاکـی پایەدارمـان جێـی خـۆی نەگرتـووە. ئەگـەر وا بـا، بـۆ هەمـوو خەڵکـی دەمیـل لـە دەور و پشـتی خۆیـەوە بـاش ئەبـوو.

تۆنی:

خوایـە! ئەوهـا ئەبـێ (مسـتر سـلانگ، ئینجـا پێشـان ئـەدەم کـە هەڵبژاردنـی هـاوڕێ چـۆن ئەبێـت.

دووەم:

هـۆ و، لـەم رووەوە، ئـەو چووەتـەوە سـەر باوکـی خـۆی، بێگومـان پیـرە (مسـتر لامپکیـن) لێوەشـاوەتری جەنلتـمان بـوو، کـە چـاوم پێـی کەوتبـێ، لـە هیـچ بابەتێکـەوە هاوتـای نەبـوو، هەرجـارە ئەیـان وت کـە چاکتریـن (ئەسـپ و سـەگ و کیـژ) لەلادێـی ئـەو هەیبـوو.

تۆنی:

خوایـە! بەڵێنـت ئەدەمـێ کـە منیـش پـاش بالـق بوونـم بیـژوو (زۆڵ) دەرنەچـم. تـا ئێسـتە هـەر یـادم لـە (بێـت بۆنسـەر) و

کەرۆیشکە بۆرەی ئاشەوان کردووە کە لە ئەوانەوە پێدابێم، بەڵام وەرن رۆڵەکانم بخۆنەوە و دڵخۆش بن، خۆ ئێوە هیچ نادەن. ها شتینگۆ، چیە ئەمە؟ (مەیخانەچی یەتە ژوورەوە).

مەیخانەچی:

دوو جەنتڵمان لەبەردەرگان، رێگایان ون کردووە و باسی مستر هاردکاسڵێك ئەکەن.

تۆنی:

بێگومان یەکێکیان ئەو جەنڵتمانەیە کە بۆ خوازبێنی خوشکم هاتووە. ئایا بەخەڵکی (لەندەن) ئەچێ؟

مەیخانەچی:

وابزانم پێ ئەچێ، بەڵام زۆر لە فەرەنسەییان ئەکەن.

تۆنی:

کەواتە بۆ منیان بێنە، تا بەچاونوقانێك بەڕێیان بکەم. (مەیخانەچی ئەچێتە دەرەوە). کوڕی باش، کە ئەشێ ئەوانە بەدڵتان نەبێ، تکایە ئێوە بچنە خوارەوە، منیش هەندێ لیمۆیەك ئەگووشن ئەگەمە لاتان. (هەموو ئەچنە دەرەوە).

تۆنی: (بەتەنیا)

زڕباوکم لەپاش نیوەی ئەم ساڵەوە هەر بە تاژی و تووڵەی بانگ کردووم، ئێستە ئەگەر بمەوێت زۆر چاك تۆڵەی خۆمی لێئەکەمەوە. بەڵام ئەترسم - لەچی ئەترسم؟ بەم زووانە ساڵێ ئەبمە خاوەنی هەزار و پێنج سەد، لێی گەڕێ، با بەمە بم ترسێنن، ئەگەر ئەتوانی؟

(مەیخانەچی یەتە ژوورەوە، هەستنگس و مارلۆ بەدوایا ئەڕۆن).

مارلۆ:

چۆن رۆژێکی سەخت و ماندووکەرمان رابوارد. وتیان هەر چل میل دووره، کەچی ئێمە شەست میل زیاتر هاتووین!

هەستنگس:

ئەمەش هەموو، مارلۆ، بەهۆی ئەم شەرمەی تۆوە بوو کە نەیهێشت لە رێگا باشتر پرسیار بکەین.

مارلۆ:

لە راستیدا ناتوانم خۆم ملکەچی هەرکەسێ بکەم کە تووشی ئەبین، بۆم ناکرێ لە وەڵامێکی ناپیاوانەدا بێ دەنگ بم.

هەستنگس:

هەرچۆنێك بێ، ئێستە ئومێدم نییە کە هیچ وەڵامێك وەربگرین.

تۆنی:

لێتان زەحمەت نەیە جەنتلمن، بیستوومە ئێوە لەم ناوچەیەدا بە شوێن (مستر هاردکاسل)ناوێکا ئەگەڕێن ئێستە ئەزانن لەم وڵاتەدا لە کوێینە؟

هەستنگس:

قەت هیچی لێ نازانین، گەورەم، بەڵام زۆر سوپاست ئەگەین ئەگەر چ یارمەتییەکمان بدەیت.

تۆنی:

ئەو رێگەیەش نازانن کە پیایا هاتوون؟

هەستنگس:

نەخێر، گەورەم تەنیا ئەگەر پێمان بڵێیت.

تۆنی:

چـۆن کـوڕی بـاش، ئەگـەر نـە ئـەم ڕێگەیـە بزانـن کـە پیایـا هاتـوون، نـە بزانـن ئێستە لەکوێـن، نـە ئـەو ڕێگەیـە بناسـن کـە پیایـا ئەچـن، کەواتـە ئەمـەی لـە پێـش هەمـوو شـتێکا بتوانـم پێتـان بڵێـم ئەمەیـە کـە ئێـوە ڕێگاتـان ون کـردووە.

مارلۆ:

پێویستیمان بەکەس نەبوو کە ئەمەمان پێ بڵێ.

تۆنی:

تکایـە، جەنتلمێـن، ئایـا ئەتوانـم ئەمەنـدە ئـازا بـم کـە پرسـیارتان لێبکـەم ئێـوە لـە چ شـوێنێکەوە هاتـوون؟

مارلۆ:

ئەمـە پێویسـت نییـە تـا ڕێگەمـان نیشـان بـدەن بـۆ ئـەو جێگایـەی کـە بـۆی ئەچیـن.

تۆنی:

لـە دڵتـان گـران نەبێـت، تەینـا پرسـیار بـۆ پرسـیار چـی تیـا بەسـتە نییـە، ئێـوە ئەزانـن، تکایـە، جەنتلمێـن، ئـەم (مسترهاردکاسـل) ە پیاوێکـی ناشـیرینی، ڕەزاگرانـی، کۆنەپەرسـتی، ڕوو بەلـۆچ نییـە، کچێـك و کوڕێکـی جوانـی هەیـە؟

هەستنگس:

ئێمـە ئـەو جەنتلمانەمـان نەدیتـووە، بـەڵام ئـەو خێزانـەی هەیـە کـە باسـت کـردن.

تۆنی:

کێژەکـە درێـژ و ناشـیرین و زۆر بڵـێ، کوڕەکـەی لاوکچـاك، ڕەوشـت بـاش و گەنجێکـی بەڕێـزە کـە هەمـوو کـەس خۆشـی ئـەوێ؟

مارلۆ:

ئەمەی ئێمە ئەیزانین لەمە جیایە، ئەڵێن کێژەکە جوان و رەوشت باشە، کوڕەکە تووڵەیەکی ناپەسەندە کە هەر لە کۆشی دایکیدا گەورە بووە.

تۆنی:

هی..هی.. هیم! کەواتە جەنتلمن، هەر ئەمەندەم لە دەسیەت کە پێتان بڵێم، من وا تێئەگەم ئیمشەو بە هیچ کلۆجێك ناگەنە ماڵی (مستر هاردکاسل).

هەستنگس:

ئای بەدبەختی! ئەمە بەدبەختیی خۆمانە!

تۆنی:

رێگای زۆر پڕمەترسی و پیس و تاریك و دوورودرێژە. ستنگۆ، وەرە رێگای ماڵی (مستر هاردکاسل) نیشانی ئەم دوو کوڕە باشە بدە. (چاو لە مەیخانەچی ئەنوقێنێ) مستر هارد کاسلی (گۆڵی کواگ مایەر) تێ ئەگەیت؟

مەیخانەچی:

مستر هاردکاسل! ئەها! گەورەکانم ئێوەماوەیەکی ئێجگار زۆر بەهەڵە هاتوون! کە گەیشتنەوە قەراخ گردەکەوە ئەبوایە لە (سکواش لین) پەڕیبانەوە!

مارلۆ:

له سکواش لین پەڕیباینەوە!؟

مەیخانەچی:

ئەنجا ئەبوو راست بۆ پێشەوە رۆیشتبان تا ئەگەینە چوار رێگایەك.

مارلۆ:

ئەگەیشتینە شوێنێك چوار ڕێگا لێك ئەدەنەوە!

تۆنی:

ئەی، بەڵام ئەبێ دڵنیابی کە هەر بەیەکیکیانا بڕۆن.

مارلۆ:

ئاهـ گەورەم تۆ زۆر گاڵتە ئەکەیت!

تۆنی:

لـە پـاش ئەمـە، کـە دەستەراسـت ئەگـری، ئەبـێ ڕۆخ و ڕۆخ بـڕۆن، تـا ئەگەنـە پاوانـی (کـراك سـکاڵ): لەوێـوە پێویسـتە زۆر بـە وردی بـۆ شـوێنی ڕەورەوە بنـوارن و بـۆ پێشـەوە بـڕۆن تـا ئەگەنـە ئەچـاری (مەڕیانـی) جووتیـار. لەوێـوە ئەبـێ بـۆ لای ڕاشـت بسـوڕێنەوە، دوایـی بـۆ لای چـەپ، ئەنجـا دیسـانەوە بـۆ ڕاسـت، تـا کۆنـە ئاشـەکە ئەدۆزنـەوە.

مارلۆ:

خوایە! کابرا، ئەمە چۆن ئەبێت؟

هەستنگس:

مارلۆ چ بکەین باشە؟

مارلۆ:

ئـەم خانـووە لەوانـە نییـە کـە میواندارێتـی باشـمان بـکا، هـەر چەنـدە خاوەنەکـەی بتوانـێ پێمانـەوە بـێ و بچـێ!

مەیخانەچی:

ئـاخ گـەورەم، بەخـوا تاکـە یـەك دەسـتە نوێنـمان لـەم خانـووەدا مـاوە کـە نەگیرابـێ.

تۆنی:

ئەویش وەك من بزانم، لەپێش ئێستە سێ کەس گرتوویانە. (پاش ماوەیەك بێدەنگی کە هەموویان تیا خەمبارن) ئاها، دۆزیمەوە! کوڕە ستنگۆ ئەبێ ژنە باشە نەتوانێ لە رۆخ ئاگر جێگەیان بکاتەوە بە سێ کورسی و سەرینەکەی درێژ؟

هەستنگس:

من حەز بەخەوی رۆخ ئاگرا ناکەم.

مارلۆ:

منیش حەز لە سێ کورسی و بالیفە درێژووکەت ناکەم.

تۆنی:

حەزی پێناکەن وانییە؟ با بزانم باشە بۆ نایەن یەك میلی تر بڕۆن بۆ (بگ هێد) لەسەر گردەکەوە، کە یەکێکە لە چاکترین (خانەکانی) ئەم ناوچەیە؟

هەستنگس:

ئەهوو! کەواتە هیچ نەبێ لە تەنگوچەڵەمەیەکی تر ئەم شەو رزگار بووین.

مەیخانەچی: (لەلاوە بۆ تۆنی)

بێگومان نیازت نییە بۆ ماڵی زڕ باوکتیان بنێریت بەناوی (خانەوە)؟

تۆنی:

هەم! شێتە وازیان لێبێنە با خۆیان ئەمە بدۆزنەوە. (بۆ میوانەکان) تەنیا ئەمەتان لەسەرە کە راستەو راست بڕۆن تا ئەگەنە خانوویەکی کۆنی گەورە لە رۆخ رێگادا، دوو شاخی گەورەی مەڕ لەسەر دەرگاکە ئەبینن، ئەمە نیشانەیە لە

حەوشــەکە بچنــە ژوور، بــە هەمــوو هێزتانــەوە بانــگ بکــەن.

هەستنگس:

گــەورەم زۆر زۆر سوپاســت ئەکەیــن، هەرگیــز لــە چاکەتــا ناچینــە دەر. ئەبــێ نۆکــەرەکان رێگەکــە ون نەکــەن؟

تۆنی:

نەخێـر، نەخێـر بـەڵام پێتـان بڵێـم لەسـەر ئەمەشـەوە خانچییەکـە زۆر زەنگینـە، بـەم زووانـە واز لەخانچیەتـی ئەهێنـێ. بۆیـە ئەیـەوێ کـە لـە ریـزی (جەنتلمانـی) دا بنێـن، هـی! هـی! هـی! هیـچ بەجێتـان ناهێڵـێ، هـەر لەلاتـان ئەبـێ، ئـۆف خوایـە! ئەگـەر گوێـی بـۆ شـل بکـەن، پێتـان ئەسـەڵێنێ کـە دایکـی یـەك لـە ئەندامانـی کۆمیتـەی هەڵسـوڕاندنی کاروبـاری شـار بـووە و پلکـی (پـووری) دادڕەوای ئاشـتی بـووە!

مەیخانەچی:

بێگومـان، نەختـێ کابرایەکـی ماندووکـەرە! بـەڵام مـەی و جێـگا و رایەخێکـیئەوتـۆیهەیـەکـەلـەهەمـووجیهانـاهاوتایـیپەیـدانابـێ.

مارلۆ:

زۆر باشـە، ئەگـەر ئەوانـەی هەبـێ، ئێمـە چیترمـان لێـی ناوێـت، وتـت ئەبـێ دەستەراسـت بگریـن؟

تۆنی:

نـە، نـە راسـتەوخۆ بـۆ پێشـەوە، وا خـۆم هەندێـك لەگەڵتانـا یـەم وتۆزێـك رێگەتـان نیشـان ئـەدەم. (بـۆ مەیخانەچـی) حـەم!

مەیخانەچی:

ئـاە خـوا رەحمـی بـە دڵـت بـکا، کەچـی کوڕێکـی خۆشـی، شـیرینی، بـەڵام بـە زیـان و مەلعوونـی، ئـەی کـوڕی دایـك خـراپ!

(پەردە).

(بەشی دووەم)

(خانوویەکی شێوە کۆن)

(مستر هاردکاسل، سێ، چوار، نۆکەری شەپرزەیی لە دواوەیە).

مستەهارد کاسل:

باشە، ئومێدەوارم بەتەواوی ئەو پێویستیانەی سەر مێز بزانن لەم سێ رۆژانەی رابوردودا فێرم کردوون. هەموو جێگەی خۆتان ئەناسن، ئەزانن چی ئەکەن، ئەتوانن خۆتان بەم شێوەیە نیشاندەن کە هەمیشە میوانداریتان کردبێ، بێ ئەوەی لەماڵەوە دەرچووبن.

هەموو تێکڕا:

ئای. ئای.

مستەهارد:

کە مێوان هات، نابێ دەرپەڕن و سەرسوڕ بن، دوایی راکەنەوە ژووروەوە، چەشنی کەرۆیشکی لەلانەدا تۆقاو. هەموو تێکڕا، نەخێر. نەخێر.

مستر هارد:

دیگۆڕی، تۆم کە لە عەمباری گەنم داهێناوە، ئەبێ لەسەر مێزی تەنیشتەوە بێ، تۆ رۆجەر، کە لە جووتم گێڕایەوە، ئەبێ لە پشت کورسی منەوە بوەستێ. بەڵام نابێ بەم جۆرە رابوەستی، دەست لە گیرفانەوە، رۆجەر، دەستت لە بەرکت بێنە دەرەوە، ئەم دەستەشت لەسەرت بێنە خوارەوە، گێژە. بزانە چۆن دیگۆڕی دەستی خۆی هەڵئەگرێ، هەرچەند دەستەکانی ئەویش نەختێ رەق وەستاون، تەنیا ئەمە زۆر گرنگ نییە.

دیگۆڕی:

ئـەدی، بـزان مـن چـۆن هەڵیـان ئەگـرم، مـن لەسـەربازیی فێربـووم بـەم چەشـنە دەسـەکانم راگـرم. ئـاوا کـە لـە..

مسترهارد:

دیگـۆڕی، تـۆش نابـێ ئەمەنـدە زۆر وەڕ بیـت، ئەبـێ بـە هەمـوو گیانتـەوە ئـاگاداری مێوانـان بیـت، پێویسـتە گوێـت لێـمان بێـت گفتوگـۆ ئەکەیـن و نابـێ بیـر لـە قسـەکردنا بکەیتـەوە. چـاوت لێـمان بـێ ئەخۆینـەوە بیـر لەخواردنـەوە نەکەیـت، بمانبینـن ئەخۆیـن و یـادی خـواردن نەکەیتـەوە.

دیگۆری:

سـوێند ئەخـۆم، گـەورەم، ئەمـە زۆر گرانـە، هەرکاتێـک دیگـۆری چـاوی بـە خـواردن کـەوێ، خوایـە هەمیشـە ئـارەزوو ئـەکا گووپـی خـۆی بئاخنـێ.

مسترهارد:

ئـەی مێشـک پـووچ! ئاخـر ورگ پـڕ کردنـت لای کەیبانـوو وەک ئێـرە نییـە؟ بەمـە ورگـت خامـۆش بکـە!

دیگۆری:

یـەزدان، سـوپاس بـۆ مەزنیـت، هـەوڵ ئـەدەم ورگـم بەهیـوای پارچەڕانـی سـاردی مـەڕی نـاو ژووری خـواردن بێدەنـگ بکـەم.

مسترهارد:

دیگـۆری، تـۆ زۆر هەڵەپاسـی، ئەنجـا ئەگـەر هاتـوو شـتێکی باشـم وت، یـا چیرۆکێکـی خۆشـم گێڕایـەوە لەسـەر مێـزا، ئـەوا نابـێ تـۆش وەک گوللـە تـۆپ لـە قاقـای پێکەنینیـا بتەقیتـەوە خـۆت بـە ئەندامێکـی سـەر مێزەکـە بژمێریـت.

دیگۆری:

خوایە، کەواتە گەوەرم، نابێ چیرۆکی (گروسی) کۆن لە هی.. هی..هی. وەی دایە، ئەوا بیست ساڵە ئێمە بەو چیرۆکە پێ ئەکەنین.. ها. ها ها. ها.هاها.

مستر هارد:

ها! ها! ها! ئەوە چیرۆکێکی بەجێیە. باشە دیگۆری مەرد، بەمە پێبکەنە. تەنیا لەیادت نەچێ کە پێویستە زۆر وریا بیت. وای دانێ کە یەکێك لە میوانەکان داوای (پێکی مەی) کرد، بزانم چۆن ئەجوولێتەوە؟ (گلاسێك مەی، کاکە ئەگەر زەحمەت نەبێ! (بۆ دیگۆری)ی هەی! بۆ نابزوویت؟

دیگۆری:

خوایە، گەورەم، تا بە چاوی خۆم نەبینم کە دەست بە خواردن و خواردنەوە بکرێ لەسەر مێز، زات ناکەم هیچ بکەم، بەڵام ئەوسا چەشنی شێر ئازا ئەبم.

مستر هارد:

چی، کەسێك نابزوێت؟

یەکەم نۆکەر:

من ناتوانم شوێنی خۆم جێبهێڵم.

دووەم:

بێگومان فرمانی من نییە.

سێیەم:

دەنا ئی منیش نییە و..

مستر هارد:

ئەبێ گەلۆری مێشك پووچ، ئێوە ئەنجا لەوکاتەدا کە ئێوە

ئـاوا لەسـەر جێگـە تێـك بەرئەبـن مێوانـەکان لـە برسـان و لـە تونیانـا ئەمـرن و ئەخنکێـن، ئـاخ سـەر زلـی شـێتینە، وا دیـارە ئەبـێ لەسـەرەتاوە پێـدا بێمـەوە، بـەڵام ئـەی، ئـەوا گوێـم لـە دەنگـی پەیتوونێـك نییـە بـە ژوور حەوشـەکە ئەکەوێـت؟ هەرکـەس بـۆ شـوینی خـۆی، کەرینـە، منیـش ئەچـم لەبـەر دەرگاوە بـە خێرهاتنێکـی گەرمـی کـوڕی هاوڕێکـەم ئەکـەم.

(مستر هاردکاسل ئەچێتە دەرەوە).

دیگۆری:

بەسەری هەموو مەردێك، جێگەی خۆم بەتەواوی لەبیرکرد.

رۆجەر:

ئەزانم کە جێی من هەموو شوێنێکە.

یەکەم نۆکەر:

هەتیو، ئەی جێگەی من کامەتا؟

دووەم:

جێگـەی مـن لـە هیـچ لایـەکا نییـە، ئەوسـا وا چاکـە بچمـەوە سـەر ئیشـی خـۆم!

(نۆکـەرەکان وەك ترسـابن بەهەمـوو لایـەکا رائەکـەن و ئەچنـە درەوە).

(نۆکەرێـك بـە مۆمێکـی داگیرسـاوەوە مارلـۆ و هەسـتنگس بـە ژوورێ ئەخـا).

نۆکەر:

بەخێربێن جەنتلمێن، زۆر بەخێربێن، فەرموون.

هەستنگس (بۆ مارلۆ):

چارلـس، بەخێرهاتـن لەپـاش رۆژێکـی پـڕ مانـدوو بـوون و دەردەسـەری بـۆ حەسـانەوە لـە هۆدەیەکـی خاوێـن و ئاگرێکـی خـۆش! بەشـەرەفم، خانوویەکـی بەرچـاو، کۆنـە، تەنیـا پـڕ نەرخـە.

مارلۆ:

دەردەکەیە، ئەنجامی خانووی وا گەورە، لە پێشان خانووەکەی فەوتاندووە بەئاگاداریی و وریایی، ئەنجا ئەیەوێ بەهۆی کردنی (بەخان) تۆڵەی بکاتەوە.

هەستنگس:

وەك وتت، بەناوی رێبوار، ئێمە ئەبێ هەقی گشت ئەو خۆشیانە بدەین، وابزانم پارچە تەختکێم لەلایەکا بینی، هەرچەندە بەتەواوی نەخراوەتە لیستەوە، تەنیا وام بۆ دەرئەکەوێ کە زۆرمان لێ بەربدەنەوە.

مارلۆ:

جۆرج، رێبوار و گەشتکار ئەبێ لە هەر لایەکا پارە بدات، تاکە جیاوازی ئەوەیە کە لە (خانی) خۆش زۆر ئەدەیت و چۆن تروسکەیەك لە دوو چاوی گەش پەشیمانی کردوومەتەوە! مرۆڤێکی بەدوو بزۆك بە درۆ خۆی بێ دەعیە و بەسە زمان نیشاندا، بەڵام با بمخنکێنن ئەگەر هیچ مرۆڤێ بێ هەواو کەم دەسەڵات بتوانێ بە درۆ بەدی و ناپەسەندی بنوێنێ!

هەستنگس:

ئەگەر تەنیا نیوەی ئەم وشە نایابانەی زۆرجار لە گوێی چەتیوی خانەکان یا کارکەری قوتابخانەکانی ئەکەی، بتوانین بە ئەوانی بڵێیت.

مارلۆ:

ئاخ، جۆرج، دەسەڵاتم نییە وشەی نایاب بۆ ئەوان بێژم، لەگەڵ ئەم چەشنانە، زوبانم ئەبەستێ، ئەبم بە بەردی کەڕ، دوور نییە کە ئەوان باسی ستارەیەك، یان کێوێکی ئاگردار یا

ئـەم جـۆرە قسـە قۆڕانـە بکـەن، بـەڵام لای مـن ئافرەتێکـی سـاکار، بـە هەمـوو جـل و بـەرگ و زێـڕ و زیوەیـەوە لەگـەردوون گرنگتریـن شـتە.

هەستنگس:

هـا! هـا! هـا! بـەم گوێرەیـە، کابـرا، چـۆن هیـچ نیـازی ژن هێنـان ئەکەیـت؟

مارلۆ:

هەرگیـز، تەنیـا مەگـەر وەك لەنـاو کـوڕە پادشـاهان خەڵکـی تـر بووکـم بـۆ بدۆزنـەوە و خوازبێنـی بکـەن. خـۆ ئەگـەر وەك زاوای رۆژهـەڵات، مـرۆڤ خێزانێکـی پێشـکەش کـرا کـە لـە پێشـان نەیدیبـێ، ئـەوا ئەلـوێ بـەری ئـەوە بگـرێ، ئەگینـا ئەگـەر پیـاو خـۆی گشـت کاروبارەکـە بگرێتـە ئەسـتۆی، لەگـەڵ پـوور و نەنـك و ئامۆزایـان بچـێ و چـاو بڕکـێ لەگـەڵ یـار بـکا و لەدواییـن بۆمبـای ئـەو کۆنەپرسـیارانە (خاتـوون، شـووم پـێ ئەکەیـت) بتەقینـی، نەخێـر، نەخێـر، ئـەوا دڵنیابـە لـە وزەمـا نییـە.

هەستنگس:

سـکم پێـت ئەسـووتێ، ئـەی چـۆن بەتەمـای لەگـەڵ ئـەو ئافرەتـەدا رەفتـار بکەیـت کـە لەسـەر خواسـتی باوکتـەوە بـۆی هاتـووی؟

مارلۆ:

وەك لەگـەڵ هەمـوو ئافرەتێکـی تـردا، کڕنۆشـی بـۆ بـەرم، بـۆ هەمـوو خواسـتێکی بڵێـم، بەڵـێ، یـا نـە. بـەس لەمـە زیاتـر دڵنیـام کـە ناوێـرم تەنانـەت بـە رووبـا بڕوانـم تـا جارێکـی تـر سـەیری رووی باوکـم نەکەمـەوە.

هەستنگس:

واقـــی وڕم! نازانـــم چـــۆن هاوڕێیەکـــی ئەمەنـــدە گـــەرم ئەتوانـــێ دۆســـتێکی هەنـــدە ســـاردبێ.!

مارلۆ:

قســـەی راســـتت ئـــەوێ، هەســـتنگس، لـــەم هاتنەمـــا بـــۆ ئێـــرە، مەبەســـم کاری خـــۆم نەبـــوو، بگـــرە لـــە پێـــش هەمـــوو شـــتێکا بـــۆ ئەمـــە هاتـــووم کـــە یارمەتیـــی بەدیهێنانـــی ئیشـــی تـــۆ بـــدەم. (مـــس نیڤیـــل) حـــەز لـــە تـــۆ ئـــەکا، بـــەڵام خێزانەکـــە ناتناســـن، ئێســـتەکە ئەزانـــن هاوڕێـــی منـــن، ئـــەوا دڵنیابـــە لـــە پێشـــوازییەکی گـــەرم و ئـــەوی تریـــش بخـــەرە دەســـتی شـــەرەفەوە.

هەستنگس:

مارلـــۆ ئەزیزەکـــەم، تەنیـــا ئـــەم هەســـتە بـــەلاوە ئەنێـــم، چونکـــە ئەگـــەر ئەمەنـــدە زۆڵ بـــم کـــە بـــە دوای میراتـــی ئـــەو ئافرەتـــەدا بگەڕێـــم، ئـــەو دەمـــە تـــۆ دوا مـــرۆڤ ئەبووێـــت لـــە رووی زەمینـــا داوای یارمەتیـــم لـــێ ئەکـــردی. بـــەڵام گیانـــی (مـــس نیڤیـــل) تەنیـــا ئاواتمـــە کـــە هەوڵـــی بـــۆ ئـــەدەم، ئەمیـــش ئـــی خۆمـــە لەســـەر پـــرس و رای باوکـــی خوالێخۆشـــبووی و بـــە ئـــارەزووی خۆیشـــی.

مارلۆ:

ئـــای پیـــاوی بەختیـــار! تـــۆ زیرەکیـــت هەیـــە بـــۆ بەندیـــوار کردنـــی هـــەر ئافرەتێـــك. بەنـــدە، بـــە ئاگـــری ژنانـــەوە ســـووتام لەگـــەڵ ئەمەشـــدا ناچـــارم گفتوگـــۆ تەنیـــا لەگـــەڵ ئـــەو بەشـــەیان بکـــەم کـــە زۆر رقـــم لێیەتـــی، ئـــەم ناوونیشـــانە زراوەم ئـــەم رووەوە ناشـــیرنەم رێگـــەم نـــادەن جگـــە لـــە چەتیـــو و وکارەکـــەر و تیاتـــرۆ لەگـــەڵ کەســـێکی تـــرا بەخۆشـــی رابوێـــرم. پشـــت! وا ئـــەو کابرایـــە هـــات تـــا

ئــەم باســەمان پــێ ببڕێتــەوە.

(مستر هاردکاسل یەتە ژووروەوە).

مسترهارد کاسل:

کــوڕی بــاش، دووبــارە بەخێربێــن، ســەرچاوان کامەتــان (مســتر مارلــۆن)؟ گــەورەم بەخێرهاتــی ســەرچاو و دڵ، دیتــان مــن لەبــەر ئاگــرەوە پێشــوازی میوانــان ناکــەم. حــەز ئەکــەم لەســەر رێگــەی کــۆن لەبــەر دەرگاوە بەخێرهاتنــی گەرمیــان بکــەم، ئەمــەوێ وا بکــەم کــە ئــاگاداری وەڵاخەکانیــان بکرێــت.

مارلۆ: (لەگەڵ خۆی)

دیــارە ناومانــی لــە نۆکەرانــەوە زانیــوە (بــۆ هاردکاســل) گــەورەم، ئــاگاداری و میواندارێتــی تۆمــان زۆر لــە چاوایــە (بــۆ هەســتنگس) جــۆرج، بیــرم لەمــە ئەکــرد کــە بەیانــی جلــی رێگامــان بگۆڕیــن، بــەم بەرگــەم زۆر شــەرمە.

مستر هارد:

تکایــە مســتر مارلــۆ، لــەم ماڵــەدا هیــچ بــێ دڵــی خۆتــان نەکــەن، (کەســیان گوێــی نادەنــێ).

هەستنگس:

تــۆ راســتیی، جــۆرج، هەڕەشــە نیــوەی شــەڕە، ئەمجــارە ئەمــەوێ بــە ســپی و زەرەر هێــرش بــەرم.

مستر هارد:

مســتر مارلــۆ، مســتر هەســتنگس، جەنتلمێــن، تکایــە لــەم خانــووەدا هیــچ خۆتــان ئــازار مــەدەن، جەنتلمێــن، ئەمــە دیوەخانــەی سەربەســتییە! چیتــان پێخۆشــە لێــرە ئــەوە بکــەن.

مارلۆ:

لەسەر ئەوەشەوە جۆرج ئەگەر هێرشی یەکەم زۆر بە تەوژم بەرین، ئەترسم زەخیرەمان زوو ببڕێت، واباشە کە جلە نەخشاوەکانم هەڵگرین بۆ مسۆگەرکردنی رێی شکان و هەڵاتن.

مستر هارد:

باسکردنی کشانەوەت، مستر مارلۆ، دۆقی مالبۆرۆم ئەهێنێتەوە یاد، ئەوکاتەی کە چوویەن بۆ دەورەدانی "دینان" لە پێشان داوای لەهێزەکەی ئەوانکرد.

مارۆلۆ:

ئەبێ چاکەتێك لەگەڵ رەنگی خاکیدا بەس نەبێ؟

مسترهارد:

لە پێشان داوای لەسوپا ئەوان کرد کە نزیکەی پێنج هەزار کەس بوون.

هەستنگس:

من وا تێناگەم، زەرد و بۆر ئەمەندە ناهێنێ.

مستر هارد کاسل:

ئەڵێم- جەنتلمێن- هەروەك وتم داوای لە سوپاکەیان کرد کە لە پێنج هەزار زیاتر پێك هاتبوو.

مارلۆ:

کێژ حەز لە خشڵ و خاڵ ئەکەن.

مسترهارد:

کە لە پێنج هەزار کەس زیاتر پێکهاتبوو، چەك و جبەخانەیەکی زۆریان هەبوو، "ئێستە" دۆقی مالبۆرۆ بە (جۆرج بروکس) ئەڵێ کە لە نزیکەوە وەستابوو، لەوانەیە ناوبانگی (جۆرج

بورکس)تـان بیسـتووبێ، "لەسـەر وڵاتەکـەم مـەرج ئەکـەم کـە ئـەم وڵاتـە ئەگـرم بـێ ئەمـەی تنوکێـك خوێـن بڕژێـت، سـا".

مارلۆ:

گـەورەم، ئەگـەر لـە جیاتـی ئەمـەدا، گلاسـێکت مـەی پێدابایـن باشـتر یارمەتـی ئەدایـن بـۆ سـەرگرتنی هێرشـەکەمانا.

مسترهارد:

مـەی گـەورەم، (لەبەرخۆیـەوە) لـە ژینـم بـێ جیـاوازی و سـادەییەکی ئـاوام نەزانیـوە.

مارلۆ:

بەڵـێ، گـەورەم مـەی! گلاسـیك شـەڕابی گـەرم، لـە دوایـی ماندووبوونـی ئەمڕۆمانـا بـێ سـوود نییـە، خـۆت ئەزانیـن ئەمـە دیوەخانـەی سەربەسـتییە!

مستر هارد:

فەرموو ئەم پێکە گەورەم.

مارلۆ: (بۆخۆی)

کەواتـە ئـەم کابرایـە، لـە دیوەخانـەی سەربەسـتیی خۆیـا، خـۆی چـی بوێـت ئەوەمـان ئەداتـێ.

مسترهارد: (پێکەکە هەڵئەگرین)

ئومێـد ئەکـەم بەدڵتـا بێـت، گـەورەم. مـن بـەم دەسـتانەی خـۆم ئامـادەم کـردووە. گـەورەم تکایـە هەنـدە بـاش بـە کـە لـە چاومـا بیخویتـەوە. هـا، مسـتر، مارلـۆ، چاکتریـن ناسـینمان (ئەخواتـەوە).

مارلۆ (بۆخۆی):

کابرایەکـی زوباندرێـژ و بـێ حەیایـە، بـەڵام لەگـەڵ ئەمەشـدا نەختـێ سـەیرە، بـا تۆزێـك گاڵتـەی لەگەڵـدا بکـەم، گـەورەم، خزمەتـکارم!

(ئەخواتـەوە).

هەستنگس: (بۆخۆی)

ئەبینـم ئـەم کابرایـە ئەیـەوێ لەگـەڵ ئێمەی بەسـەریا لەیـادی چۆتەوە، کـە پێـش ئـەوەی فێربێـت کە بێتـە جەنتلـمان خـۆی خانچییە.

مارلۆ:

لەباشـــی پیکەکەتـــا وا دەرئەکـــەوی، هاوڕێـــی پیـــرم، کـــە لـــەم دەوروپشـتەدا کاروبـارت چـاك ئەچێتـە سـەر، هەردەمـە نادەمێـك لەکاتـی هەڵبژاردنـا لـە ئیـش کارا گـەرم ئەبیـت؟

مستر هارد:

نەخێـر گـەورەم، لەمێـژە وازم لـەو کار هێنـاوە، لـەو کاتـەوە کـە پیـاوە ماقـوواڵان یەکـتر هەڵبژاردنیـان گرتۆتـە دەسـتەوە، ئێمەمانـان کـە مـەی ئەفرۆشـین، هیچـمان بـۆ نەماوەتـەوە.

هەستنگس:

کەواتە، وام بۆ دەرئەکەوێت کە دەست لە (سیاسەت) نادەیت.

مستر هارد:

بەهیـچ کلۆجێـك! کاتێـك هەبـوو، بێگومـان، کـە خـۆم بـە هەڵـەو چەوتـی کارگێڕانـەوە ماندوو ئەکـرد، وەك خەڵکـی تـر، بـەڵام کـە دیـم رۆژ بـە رۆژ پەسـت و دەمارگیراوتـر ئەبـووم، فەرمانڕەواکانیـش هیـچ رووەو باشـی نـە ئەڕۆیشـتن، دەسـتم لـێ هەڵگـرت تـا لەخۆیـەوە چـاك ئەبـێ. لـەو دەمـەوە سـەری خـۆم بـە (هەیدەرزاڵـی و ئالـی کاونـەوە) نـا یەشـێنم، گـەورەم، لـە خزمەتـا وەسـتاوم.

هەستنگس:

بـەم گوێـرە بـێ، بەهـۆی خـواردن لەسـەرەوە، خواردنـەوە لـە خـوارەوە، مێواندارێتـی لـە ژوورەوە دڵخـۆش کردنیـان لەکاتـی

بەڕێکـردن، ژیانێکـی پـڕ کامەرانـی و بزێـو رائەبوێرێـت!

مستر هارد:

زۆر یـەم و ئەچـم، گومانـی نییـە، نیـوەی ناکۆکـی و تێکچـون زویـری لـەم دیوەخانـەدا پێـک دێتـەوە.

مارلۆ: (پاش خواردنەوە)

تـۆ پیـرە جەنتلـمان گفتوگۆیەکـت لەنـاو پێـکا هەیـە کـە لـە ئـی (ویسـتتمنتر) بەجێـترە.

مستر هارد کاسل:

ئای، جەنتلمانی لاو، ئەمانەو نەختێکیش لە پیتۆڵی؟

مارلۆ: (بۆخۆی)

وەی وای، ئەمە یەکەمجارە پیتۆڵی خانچییەك ئەبیسم.

هەستنگس:

کەوابـوو هەردەمـە نادەمێـك، وەك ژەنەرالێکـی زانیـاری لەهـەر لایەکـەوە هێرشـیان ئەبەیتـە سـەر. کـەی زانیـت، تۆزێـك راوێژیـان بەجێیـە ئـەوا پیتۆڵـی ئەخەیتـە کار. بـە پێچەوانـە، ئەگـەر بێجـێ و تووڕەهـات بـوو، ئـەوا بـە (مەی)بۆڕیـان ئەدەیـت. لـە چـاوت پسـپۆڕەکەم (ئەخواتـەوە).

مسترد هارد:

باشـە، زۆر باشـە، سوپاسـت ئەکـەم، هـا! هـا, هـا! باسـی ژەنەرالێـت (میرئوگینـس)م ئەخاتـەوە یـاد کـە دژی تورکـەکان لـە (بیلگیـرادا) ئەجەنـگا، ئەبـێ گـوێ راگـرن.

مارلۆ:

لەجیاتـی جەنگـی (بیلگـراد) وابزانـم بەتـەواوی کاتـی باسـکردنی خواردنـی ئێوارەیـە. پسـپۆڕیت چـی بـۆ چێشـتی شـێوان گل

داوەتــەوە؟

مستر هارد:

بــۆ چێشــتی شــێوان، گــەورەم! (بۆخــۆی) هیــچ ئــەم پرســیارە لــە کــەس لەماڵــی خۆیــدا کــراوە؟

مارلۆ:

بەڵــێ گــەورەم، چێشــت گــەورەم، وا هەســت بــە برسســێتی ئەکــەم. بەڵێنــت ئەدەمــێ کــە ئیمشــەو کارێکــی چــاك بــە خــواردن و خواردنــەوە ئەکــەم.

مسترد هارد: (بۆخۆی)

بێگومــان هەرگیــز چــاوم بــە ســەگێکی ئــاوا بــێ شــەرم و بــێ ئابــڕوو نەکەوتــووە. (بــۆ مالــۆ) بــۆچ گــەورەم، بەراســتی لەبــارەی چێشــتەوە ناتوانــم هیــچ بڵێــم، خێزانــم لەگــەڵ چەتیــوە چێشــت لێنــەرەکان ئــەو شــتانە ســاز ئــەدەن. لــەم بابەتــەوە مــن دەســت لــە هیچــا نــادەم.

مارلۆ:

ئەم شتانەت بۆ ئەوان داناوە، وا نییە؟

مسترهارد:

بەتــەواوی وایــە، ئــاە بــە قســەی چێشــت، وا بزانــم ئێســتە وا لــە چێشــتخانەکەدا لــە بابــەت شــێوی ئێــوارەوە ئەدوێــن.

مارلۆ:

کەواتــە، تکایــان لــێ ئەکــەم منیــش بــە ئەندامێکــی بژمێــرن. ئــەز وافێــرم لەکاتــی ســەفەردا هەمیشــە خــۆم کاروبــاری چێشــتی شــەوم ڕێــك خــەم. ئــا چێشــت کەرەکــەم بــۆ بانــگ بکــە، ئومێــد ئەکــەم گــەورەم، دڵــت نەڕەنجــێ.

مستر هارد کاسل:

ئـــۆه، نەخێـــر گـــەورەم، هیـــچ دیســـانەوە نازانـــم چـــۆن، چێشـــتکەرەکەمان لـــەم بابەتـــەوە زۆر گوێدێـــر نییـــە، ئەگـــەر بـــە شـــوێنیا بنێریـــن لەوانەیـــە هەموومـــان بـــەدەر نێـــت.

هەستنگس:

باشە، بەخێری خۆت لیستەکەمان بۆ بێنە.

مارلۆ: (بۆ هاردکاسل کە بە واق وڕماویی سەرنجیان ئەدا)

گـــەورەم، راســـت ئـــەکات، منیـــش هـــەر بـــە گوێـــرەی لیســـتەوە خـــواردن هەڵئەبژێـــرم.

مسترهارد:

گەورانـم، لێـرە بۆتـان هەیـە کـە هـەر فەرمانێکـت بفەرمـوون، وەرە، رۆجـەر، لیسـتەی چێشـتی ئێوارەمـان بـۆ بێنـە، ئـەم رەوشـتەت، "مسـتەر هەسـتنگس" یـادی مامـم ئەخاتـەوە بیـر (کۆلۆنیـل والـوپ). هـەردەم ئەیـوت "کـەس لـە چێشـتی ئێوارەیـا دڵنیـا نابـێ، تـا لـە خواردنـی نەبێتـەوە".

هەستنگس: (بۆخۆی)

گشـتیان وا بـەرزن،! مامـی، کولونێـل بـێ، کەواتـە ئـەم زووانـە پێـمان ئەڵـێ کەدایکـی دادڕەوایـی ئاشـتی بـووە. (هاردکاسـل ئەداتـە دەسـت مارلـۆ) بـەڵام واز بێنـە بـا گوێـمان لـە لیسـتەکە بێـت.

مارلۆ: (بە وردی ئەخوێنێتەوە)

ئەمـە چییـە، بـۆ یەکـەم جـەم، بـۆ جەمـی دووەم، بـۆ شـەو چەلـە، خاڵـۆ، تـۆ وا ئەزانـی ئێمـە دونیامـان لەگـەڵ خۆمانـا هێنـاوە، تـا ئەمەنـدە بخۆیـن؟ دوو سـێ شـتی سـووك و بچـووك و پـاك و خاوێـن بەسـە.

هەستنگس:

دەبا بخوێنرێتەوە.

مارلۆ: (ئەخوێنێتەوە)

بۆ یەکەم جەم، لەسەرەوە (گۆشت بەراز وترش).

هەستنگس:

لەعنەت لە گۆشت بەرازەکەت بێ.

مارلۆ:

بەڵامدا لە ترشەکەشت!

مستر هارد:

لەگەڵ ئەمەشدا، جەنتلمێن، گۆشت بەراز و ترشی بۆ پیاوی برسی، خواردەمەنییەکی زۆر چاکە.

مارلۆ (ئەخوێنێتەوە):

لە ژیریا (زوبانی بەرخ و مێشک).

هەستنگس:

ئەبێ مێشکت بێتە خوارەوە، گەورەم من حەزیان پێناکەم.

هاردکاسل (بۆخۆی):

بێ ئابڕوویان شێتی کردوومە. (بۆ ئەوان): جەنتلمێن، ئێوە میوانی منن، سا هەرچی ئارەزوو ئەکەن بیگۆڕن، چیتر ماوەکە بیگۆڕن یا لایبەرن؟

هەستنگس:

خۆرک لەم خۆراکانەتدا، من وەختا لەم خانووە ئەمەندە سەرم لێ بشێوێت کە لەسەرخوانی باڵیۆزی فەڕەنسا لێم ئەشێوێت، ئەز خواردنێکی سووک و سانام گەرەکە.

مسترهارد:

ئێجگار خەمبارم، جەنتلمن، کە هیچی بەدڵی ئێوەم نییە، بەڵام ئەگەر بەتایبەتی هەچ شتێکتان ویست.

مارلۆ:

گەورەم، لیستەکەت ئەمەندە پڕە کە هەر پارچەیەکی بەشمان ئەکات، خۆت چیت بە دڵە ئەوەمان بۆ بنێرە. باسی خواردن با بەس بێ. ئینجا بزانین جێگای خەوتنمان ئاگاداری کراوە و نەوینمان بۆ راخراوە؟

مسترهارد:

لێتان ئەپارێمەوە کە ئەمانە بۆ بەندە جێبێڵن، ئێوە نابێ لە شوێنی خۆتانا ببزون.

مارلۆ:

بۆ تۆی لێ بگەڕێین! بمبەخشە گەورەم، ئەم جۆرە شتان تەنیا هەر خۆم کردوومە!

مسترهارد:

گەورەم، بمکوژن هەر ئەبێ واز لەمە بێنن.

مارلۆ:

بزانە، من بڕیارم لەسەر ئەمە داوە (بۆخۆی). بەخوا برا، کابرایەکی ئازاردەرە.

مسترهارد:

باشە گەورەم، کەوابوو هیچ نەبێ پێویستە خۆم لەگەڵتانا بێم (بۆخۆی) ئەشێ ئەمە (بێ فیزییەکی نوێ) بێت تەنیا من هیچ شتێکی ئەوتۆم نەبینیوە کە ئاوا بەبێ حەیایی زەمانی کۆنا بچێ!

(مارۆلۆ و هاردکاسل ئەچنە دەرەوە).

هەستنگس: (بەتەنیا)

ئەبینم رووخۆشی و مێواندارێتی ئەو کابرایە خەریکە بێزارمان بکات، بەڵام ئایا کەس هەیە لەو خۆت ماندووکردنەدا پەست بێت کە ئەو دڵی خۆی پێ ئەداتەوە؟ هەها! ئەوا چی ئەبینم؟ مس نیڤیل! وای شادی و کامەرانی!! (مس نیڤیل یەتە ژوورەوە).

مس نیڤیل:

هەستنگس، خۆشەویستەکەم! ئەم بە یەك گەیشتنە خۆشە لەچی بزانم! لە چ بەختێکی چاوەڕان نەکراو، لە چ هەلێکی نەزانراوا؟!

هەستنگس:

بگرە هەر بۆمن هاتووە ئەم پرسیارە بکەم، کەی من بەیادما بێت کە خۆشەویستترین دولبەر لە (خانیکا) ببینم؟

مس نیڤیل:

لەخانێکا؟ بێ شك تۆ بەهەڵە چوویت، پووڕم، کارگێڕم، لێرەدا ئەژیت، چی تۆی خەڵەتاندوە کە ئەم ماڵە بە (خان) بدەیتە پێنووس؟

هەستنگس:

من و مارلۆی هاوڕێم کە لەگەڵیا هاتووم لە رێگا بەناوی (خان) بۆ ئێرە رەوانە کراین، لە خانوویەکا تووشی هەرزەکارێ هاتین کە ئێمەی بۆ ئەم لایە هەنارد.

مس ن:

بێگومان ئەمە یەك لە فرتوفێڵەکانی ئامۆزاکەمە، ئەوەی زۆر جار باسیم بۆ کردووی، ها! ها!ها!

هەستنگس:

ئــەوەی پــوورت تــۆی بــۆ دانــاوە؟ ئەمــەی هێنــدە مەترســی لــێ ئەکــەم؟

مس ن:

دڵنیــات ئەکــەم، کەنابــێ هیــچ مەترســی لــێ بکەیــت. ئەگــەر ئەزانــی چەنــد بــەدڵ لەمــن بێــزارە، هــەر ئەیپەرســتی، پلکــم ئەمــە ئەزانێــت، بۆیــە بڕیــاری داوە کــە حەزمــان پــێ لێــك بــکات، لەراســتیدا کەوتووەتــە ئــەم بڕوایــە کــە گوایــا لــە فەرمانەکەیــا نەختــێ ســەرکەوتووە.

هەستنگس:

ئــەی خەڵەتێنــەری خۆشەویســت، ئەبــێ بزانــی دەســتگیرانەکەم کــە ئــەم هەلــە خۆشــەم لــەدەس خــۆم نــەدا کــە لــە تــەك هاوڕێکەمــدا هاتــم تاکــو خــۆم بــەم خێزانــەوە بناســێنم. ئەوانــەی ئێمەیــان هێنــاوە لــە ژووروەوەن، ئێســتکە لەبــەر ڕێــگای بڕینــی ئەمڕۆکــە ماندووبوونــە، بــەڵام بــەو زوانــە ئەحەســێنەوە، ئەوســا ئەگــەر نرخدارتریــن ئافرەتــم بــڕوای بــە هەســتنگس وەفــاداری خۆیــا هەبــێ، ئــەوا بــەم زوانــە لــە فەرەنســا دائەبەزیــن، ئــەو شــوێنەی کــە تەنانــەت لــە نێــوان دیــل و کۆیلانیــش ڕێــزی دڵــداری و ژن هێنــان ئەگیرێــت.

مس نیڤیل:

زۆرجــار پێــم وتووێــت: کــە هەرچەنــدە ئامــادەم بــۆ بــە قســەکردنت، دڵــم هــەر لەمیراتــە بچکۆلانەکــەم بەرنابــێ، بەشــی زۆریــم لــە ماممــەوە بــۆ بەجێــماوە، بــڕی هیندوســتان، ئەمــەش هەمــووی خشــڵ و گەوهــەرە. دەمێکــە لەبــەر پــوورم هــەر ئەخوێنــم بەڵکــو

بمداتێ بەخۆمیانەوە بکەم، وا بزانم وەختا لە ژێر چەنگیا دەریان بێنم. هەر کاتێك کەوتەوە دەستم، ئەوسا ئەبینی کە ئامادەم خۆم و میراتەکەم بکەم بە ئی تۆ!

هەستنگس:

بەلامدا لەو پڕوپووچە بێ نەرخانە! من بەتەنیا تۆم ئاواتە. لەم ماوەیەشدا نابێ مارلۆی هاوڕێم بەهەڵەی خۆیدا بزانێت، چونکە هێندە شەرمنە ئەگەر لەناکاوا بە ئاگا بێت ئەوا دەست بەجێ لەم ماڵەدا را ئەکات، پێش ئەوەی پیلانەکەمان بکەوێتەگەڕ.

مس نیڤیل:

ئەی چۆن ئەتوانین هەتاسەر بێ خەڵەتێنین! مس هاردکاسل ئێستە لە پیاسەکردنا گەڕاوەتەوە، چی ئەبێ ئەگەر خۆت لادە، ئا وەرە ئەملاوە.. (تەگبیر ئەکەن).

(مارلۆ یەتە ژوورەوە).

مارلۆ:

هاتووچۆی ئەم خەڵکە باشانە لە توانای خستم. خانەخوێیەکەم بەشەرم و شورەیی ئەزانی بەتەنیا جێ بهێڵێ، جا بۆیە نەك هەر خۆی بگرە پیرەژنەکیشی هەمیشە بە دوامەوەن، هەروەها باسی نان خواردن لەگەڵ ئێمەدا ئەکەن. ئەوسا ئەبێ دەستی هەموو ئەندامەکانی تری خێزانەکە بگوشین، سەیری چیمان لێرە تووش هات؟

هەستنگس:

خۆشەویستم، چارلس! ڕێگەم بدە با پیرۆزباییت بکەم. نەرخدارترین هەڵکەوت! ئەزانی کێ ئێستێکە دابەزیوە؟

مارلۆ:

بیرم بۆ کەس ناچێت.

هەستنگس:

دەستگیرانەکانمان، رۆڵەم، مس هاردکاسل و مس نیڤیل، رێگەم بدە تا مس نیڤیل، خۆشەویستەکەمت پێ بناسێنم، لەگەشت و سەیرانا ئەبن، لە گەڕانەوەدا هاتوونەتە ئێرە. تا ئەسپی حەساوە وەربگرن، تا ئێستێکە مس هاردکاسل چووە ئەم ژوورەوە، زوو ئەگەڕێتەوە، ئەمە بەختی خۆمان نەبوو ها ها!

مارلۆ: (بۆخۆی)

تازە بەهەموو باڕێك لەخەم و ناخۆشیدا تێر بووم، ئەوا شتێکی کە پەیدا ئەبێ تا بە یەکجاری بمشێوێنێ.

هەستنگس:

ئەڵێی چی؟ ئەمە چاکترین هەڵکەوت نییە لە گەردوونا؟

مارلۆ:

ئۆهە، بەڵێ بەختێکی باش کۆبوونەوەیەکی ئێجگار دڵگر، تەنیا جۆرج تۆ ئەزانی جلوبەرگمان رێك نییە چی ئەبێ ئەگەر ئەو شادیەمان بخەینە بەیانی؟ سبەی لەماڵی راستەقینەی خۆیانا- ئاوا باشترە- بگرە بەجێ و بەڕێزتریشە- هەلی بگرە بۆ بەیانی(ئەیەوێ بڕوا).

مس نیڤیل:

ئەمە بە هیچ کلۆجێك نابێ، گەورەم ئەم رەسمیاتەی تۆ دڵی یارت ئەڕەنجێنێ، شپرزەیی جلوبەرگت نیشانەی ئەدا کە چەند بۆ ئەو بێ ئارامی، لەگەڵ ئەمەشدا ئەو ئەزانێ کە تۆ هاتووی بێگومان ئەیەوێت چاوی پێت بکەوێ.

مارلۆ:

ئــەی شــەیتان! مــن چــۆن توانــای ئەمــەم هەیــە؟ هیــم! هیــم! هەســتنگس، تــۆ نابــی بڕۆیــت، خــۆت ئەزانــی ئەبــێ یارمەتیــم بدەیــت. ئاشــکرایە کــە چەنــد ســەبر ئەبــم! تەنیــا ناچــارم پێویســتە نەختــێ ئازادیــی پەیــدا بکــەم.. هیــم!

هەستنگس:

پشــت، هــەی پیــاو! هــەر یەکــەم جــار ترســت بشــکێ هەمــووی بەســەر ئەچــێ، خــۆت ئەیزانــی هیــچ نییــە، ئافرەتێــك نەبــێ.

مارلۆ:

بەڵــێ ئەمەشــە کــە لەگشــت ئافرەتێــك زیاتــر ئەترســم بــەرەو رووی بــم!

(مس هاردکامل لەشێوەیە ئەودا کە لە گەڕاندا گەڕابێتەوە، یەتە ژوورەوە).

هەستنگس: (پێکتریان ئەناسێنێ):

مــس هارکاســل، مســتر مارلــۆ. زۆر بەمــەدا ئەنــازم کــە دوو کەســی بــەرزی وەك ئێــوە کۆبکەمــەوە کــە هــەر یەکێکتــان ئەیــەوێ ئەویــتر بناســێ و رێــزی بگرێــت.

مس هاردکاسل (بۆخۆی):

ئــەوا بــە جەنتلمانــی بــێ فیــزی شــەرمنی خۆمــا گەیشــتم (پاشــماوەیەك لــە بێدەنگــی کــە مارلــۆ تیایــا شــپرزە و شــێواوە). زۆر گوشــادم گــەورەم کــە بەســەلامەتی گەیشــتووی، بیســتوومە لــە رێــگادا تووشــی چەنــد چەلەمەیــەك بــوون. وەك بزانــم لــەم کارەتــا ئــەوەی ناچــار بووبێــت رەخنــەی لێبگرێــت لــەوە زیاتــر بــووە کــە بــە دڵتاچووبــێ.

مارلۆ:

بـم بەخشـە، خاتـوون، هەمیشـە مـن بـە شـوێن بـەزم و رەزمـا گـەڕاوم، چونکـە شـێتی و بـێ مێشـکی زۆربـەی خەڵـك هـەردەم هـۆی سەیروخۆشـییە.

هەستنگس (بۆ مارلۆ):

براڤـۆ.. براڤـۆ، لـە ژینتـا قـەت لەمـە چاکـتر نـەدواوی، باشـە، مـس هاردکاسـل، ئەبینـم لەگـەڵ مسـتر مارلـۆدا زۆر چـاك راهاتـوون، وا ئەزانـم مانـەوەی ئێمـە ئـەم هەڵکەوتەتـان لـێ ئالـۆز ئـەکا!

مارلۆ:

نەخێـر، نەخێـر مسـتر هەسـتنگس. مانەوەتـان لای ئێمـە لـە هەمـوو شـتێك دڵگیرتـرە. (بـۆ هەسـتنگس) تووبـی خـوا، هەسـتنگس! قـەت خوانەخواسـتە بەتەنیـا بەجێـم ناهێڵـی؟

هەستنگس:

مانەوەمـان گفتوگۆتـان تێـك ئـەدا، بۆیـە وا ئەچینـە ژووورەکـەی تـر. (بـۆ مارلـۆ) کابـرا، ئـەی ناتـەوێ (ئێمـەش) نەختێـك لـە بابـەت دەردی خۆمانـەوە، بدوێیـن؟ (ئەچنـە دەرەوە).

مس هارد (پاش بێدەنگبوونێك):

ئومێـد ئەکـەم، گـەورەم هـەر تەنیـا سـەیرکەر نەبوویـت، چونکـە ئەشـێ هەندێـك بـە ئافرەتانـەوە خەریـك بووبیـت.

مارلۆ (ئەکەوێتە مەترسییەوە):

بـم بەخشـە خاتـوون، مـن... ممـن.. مـن.. تـا ئێسـتە هـەر ئەمەنـدەمخوێنـدووەتـبلگەمـەئـەوپایەیـەکـەهاوتایـانبکـەم.

مس هارد:

ئەمەش هەندێك ئەڵێن خراپترین رێگایە بۆ دەسکەوتنیان.

مارلۆ:

ئەشێ وابێن خاتوون. تەنیا من حەز ئەکەم کە گفتوگۆ بەس لەگەڵ دانا و ژیرەکانیانا بکەم. بەڵام ئەترسم، خانم تۆم زۆر ماندوو کردبێ.

مس هارد:

نەخێر. نەخێر هەرگیز گەورەم، من خۆم لەهەموو شتێك زیاتر ئەم چەشنە گفتوگۆیەم لاخۆشە. ئەتوانم هەتا هەتایە گوێی بۆ شل بکەم. لە راستیدا زۆرجار واقم وڕ ئەمێنێ کە چۆن ئەو تەرزە پیاوانە هیچ بەم چەشنە خۆشییە جارەکییانە شاد ئەبن لە کاتێکدا هیچ بەدڵا ناگەن.

مارلۆ:

ئەمە نەخۆشییەکی مێشکە، خاتوون. لەبەر ئەمە خەڵکی هەموو زەوقیان جیاوازە، هەندێك هەن کە ئم.. ئا.. ئم..

مس هارد:

باشت تێ ئەگەم، گەورەم. ئەڵێیت، ئەو کەسانەی بە شوێن رابواردنی خۆشی راستەقینەدا ئەگەڕێن، وا دەرئەخەن کە بێز لەو شتانە ئەکەن کە چنگیان لێوەگیر نابێ.

مارلۆ:

بەڵێ، ئەمە واتای منە، خاتوون، تەنیا تۆ زۆر باشتر و جوانتر دەرت بڕی. من ناتوانم سەیری.. ئا..

مس هارد: (بۆخۆی)

کێ ئەتوانێ بە مەیلی (بێ شەرم و روو)! (بۆ مارلۆ) تۆ گەورەم نیازت وابوو سەیری..

مارلۆ:

نیازم وابوو، خانم سەیری، لێم مەگرە، خاتوون، لەبیرم چوو نیازی سەیرکردنی چیم ئەکرد.

مس هارد: (بۆخۆی)

سوێند ئەخۆم منیش لەیادم چوو! (بۆ مارلۆ) ئەتووت، گەورەم کە لە زەمانی ئەم دووڕوویییە، شتێك لەبابەت دووڕوویییەوە گەورەم.

مارلۆ:

بەڵێ، خاتوون لەم دەورەییە دووڕوویییەدا، زۆر کەم کەس هەن کە ئا- ئا- ئا

مس هارد:

بە تەواوی ئەزانم چی ئەڵێیت، گەورەم.

مارلۆ (بۆخۆی):

ئۆف خوایە! من خۆم ئەمەندە تێناگەم.

مس هارد:

گەورەم ئەتەوێ بڵێیت لەم سەردەمی دووڕوویییەدا زۆر کەم هەنە بە ئاشکرا تف و لەعنەت لەو کردارانە ناکەن کە خۆیان بە دزیەوە ئەیکەن. ئەگەر ستایشی داوێن پاکی بکەن وا ئەزانن هیچیان لەسەر نەماوە!

مارلۆ:

راستە، خاتوون، ئەوانەی داوێن پاکی پڕی زاریانە، خۆیان تنۆکێکیان لەدەروونا نییە، بەڵام هیچ گومانم نییە کە وەرسم کردوویت خاتوون.

مس هارد:

نەخێـر، نەخێـر، هەرگیـز گـەورەم. شـێوەی گفتۆگـۆت ئەمەنـدە نایـاب و دڵگـرە، ئـەم ژینـە، ئـەم تینـە، ئـا تکایـە گـەرەم، درێـژەی پێبـدە.

مارلۆ:

بەڵـێ خانـم ئەمگـووت چەنـد هەلیـك هەیـە، کـە پێویسـتی ئازایەتیـن خانـم، گشـتی وێـران ئـەکات و ئێمـەش ئەخاتـە ئـا- ئـا- ئـا-

مس هارد:

مـن بەتـەواوی لەگەڵتـام، نەبوونـی ئازایەتـی لـە هەنـدێ هـەل، وا ئـەکا مـرۆڤ خـۆی نـەزان بـکا، لـەو کاتـەدا کـە تـازە گـەرم ئەبیـن نائومێدمـان ئـەکات. تکایـە درێـژەی پێبـدە.

مارلۆ:

بەڵـێ، خاتـوون لـەم بابەتـەوە بدوێیـن، تەنیـا وەك بزانـم مـس نیڤیـل لـە ژووڕەکـەی تـرا چاوەڕوانیـمان ئـەکات و بـۆ هەمـوو جیهـان چیـتر ئـازارت نـادەم.

مس هارد کاسل:

مـن ڕەخنـەم هەیـە، گـەورەم سـوێندت بـۆ ئەخـۆم بـە درێژایـی تەمەنـم بـەم چەشـنە نەخافـلاوم. تکایـە درێـژەی پـێ بـدە.

مارلۆ:

بەڵێ،خاتـوون ئەمویسـت، بـەڵام وامـس نیڤیـل ئەیـەوێ بچێـت بـۆ لای، خاتـوون رێگـەم ئەدەیـت لەگەڵتـا بێـم؟

مس هارد:

کەواتە وا من بەدواتا یەم.

مارلۆ (بۆخۆی):

ئەم گفتوگۆیە رێك و نایابە بۆ من بەس بوو (ئەچێتە دەرەوە).

مس هارد: (بەتەنیا)

هـا! هـا! هـا! هیـچ دیتنێکـی لەمـە هەسـتدارتر هەبـووە؟ گومانـم نییـە، لـەو ماوەیـەدا بـە هیـچ کلۆجێـك سـەیری رووی نەکـردم، لەگـەڵ ئەمەشـدا، کابـرا هەرچەنـدە زۆر شـەرمنە، بـەڵام ئەوەنـدە رەزاگـران نییـە. تێگەیشـتنی هەیـە تەنیـا هێنـدە لەنـاو مەترسـییا شـاراوەتەوە کـە لـە نەزانیـن زیاتـر خەڵـك مانـدوو ئـەکات. ئەگـەر نەختێـك فێـری بـە خۆبڕوایـی بکـەم، بێگومـان ئەمـە خزمەتێکـە بـۆ کەسـێکی ناسـیار، بـەڵام ئـەو کەسـە کێیـە؟ ئەمـە، بـێ درۆ، پرسـیارێکە خۆیشـم ناتوانـم وەڵامـی بدەمـەوە.. (ئەچێتـە دەرەوە).

(تۆنـی و مـس نیڤیـل یەنـە ژوورەوە، مسـز هاردکاسـل و هەسـتنگس دوایـان کەوتـوون).

تۆنی:

بـۆ بـەدوام کەوتوویـت، پـوورزا؟ سـەرم سـوڕماوە چـۆن شـەرمەزار نابیـت هێنـدە خۆتـم بەمـلادا ئەدەیـت؟

مس نیڤیل:

ئومێـد ئەکـەم پـوورزا، یەکێـك بتوانـێ خـزم و خۆشـی خـۆی بدوێنـێ بـێ ئەمـەی هەسـت بـە عەیبـە و شـوورەیی بـکات.

تۆنی:

وایـە بـەڵام ئەزانـم چ جـۆرە خزمایەتیەکـت لەمـن ئـەوێ، ئەمەشـت دەرئەچـێ (مـس ریکینـس) لـە (کروکدلیـن) بەنامـە بـۆ مـن ئەنێرێـت. تکایـە مـۆدەی سـەرم چـۆن دێتـە بەرچـاوت، مسـتر هەسـتنگس؟

هەستنگس:

زۆر جوان و ڕێکە، خانم وا بزانم ئارایشگەرەکەتان فەرەنسییە؟

مسز هارد:

نەخێر، قوربان، بەدەستی خۆم کردوومە، ئەم مۆدەیەم لە گۆڤاری "میمۆراندۆمی ئافرەتانەوە" لەسەر وێنەیەک هەڵگرتووە کە ساڵی رابوردو دەرچوو.

هەستنگس:

وایە! سەرێکی ئاوا لەلایەکی سینەما دیاربێ، شایانی ئەوەیە کە ئەمەندەی (مایوریس خان)ی چاوی سەیرکەرانی بەدواوە بێت.

مسز هارد:

سوێند ئەخۆم کە لەو ڕۆژەوە خۆ جوانکردنی پەیدا بووە ئافرەتێک نەماوە کە نەگۆڕابێ، جا ئەبێ خەڵک نەختێک لە جلوبەرگی بخەفتێ، ئەگینا ئەبێ خۆی بشارێتەوە.

هەستنگس:

بەڵام لەهەر بەرگێکا، ئەمە هەرگیز لەگەڵ تۆدا ڕوونادا، خاتوون (کرنۆشی بۆ ئەبا).

مسز هارد:

لەگەڵ ئەمەشا نازانم چۆن خۆم لەبەر بکەم لە کاتێکدا پارچە جێماوێکی کۆنی وەک مستەرهاردکاسل لەلاما بێت: تا ئێوارە بۆی بڕێسم گوێی پێ نالەقێ. چەندم لەگەڵ کردووە کە تووکە زەردە سپاتە خۆکردیەکەی سەری فڕێدا و سەر ڕووتەکەی بە بۆدرە وەکو لۆردپانلی سواخدا!

هەستنگس:

تۆ راستیی خاتوون، چونکە هەروەك لەناو ئافرەتا ناشیرینییەك نییە، بەم چەشنە لەناو پیاوانە تاقە پیرێك نییە.

مسز هارد:

بەڵام ئەزانی وەڵامی چی بوو؟ بە تەوسەوە گوتی: "من گوایە لەمەدا مەرامم ئەوەبووە بەخۆم قژە خۆکردییەکەی بکەمە سەرم".

هەستنگس:

ئەوە قسەی کردن نییە! لەم تەمەنەدا ئەبێ چیت ئارەزووە بێ ئەمە بکەیتەبەر، پێویستە کە لێت بێت.

مسز هارد:

تووبی خوا، مستر هەستنگس، چ تەمەنێك ئەمڕۆکە لەشارا زۆر لەباوە؟

هەستنگس:

ماوەیەك لەمەوبەر تەمەنی چل ساڵی لە باوا بوو، بەڵام بیستوومە کە ژنان بە ئومێدن لە زستانی داهاتوودا پەنجا ساڵی بکەن بە مۆدە!

مسز هارد:

بەراستیتە! کەوا تەمەنی بۆ ئەو مۆدەیە زۆر ساوا ئەبم!

هەستنگس:

ئێستێکە هیچ ئافرەتێك لە چل ساڵی رەت نەبووبێ خشل بەخۆیدا ناکات. بۆ وێنە ئەم ئافرەتە ناوی نازانم لەناو کۆمەڵێکی بەڕێزا، بە کۆرپەی ساوا ئەژمێردرێت.

مسز هارد:

دەنـا ئـەم خوارزایـەم خـۆی بـە ژنێکـی وەك ئێمەمانـان دائەنـێ و لەپیرەکانمـان پـتر حـەز بـە خشـل و گەوهـەر دەکات.

هەستنگس:

ئەمـە خوارزاتـە؟ کەواتـە ئەبـێ، ئەگـەر هیچـی لـێ بزانـم، ئـەم هـەرزەکارەش بـرات بێـت؟

مسز هارد:

نەخێـر، ئەمـە کوڕمـە، گـەورەم. هـەردوو بـۆ یەکـتری دانـراون. سـەیری گاڵتـە و یاریـان بکـە، رۆژێ دە جـار ئەتۆڕێـن و ئاشـت ئەبنـەوە، ئەڵێـی لـە ئێستەوە ژن و مێـردی بەراسـتینە. (بـۆ ئـەوان) تۆنـی کـوڕم ئـەوا چ باسـێکی خۆشـە ئەمشـەو بـۆ پـووورزات ئەکەیـت؟

تۆنی:

چ باسـێکی خۆشـی بۆناکـەم، تەنیـا ئەڵێـم دەردێکـی زۆر گرانـە کەسـێك بەمجـۆرە وازت لـێ نەهێنـێ، ئـۆف خوایـە! لـەم خانـووەدا جێگەیەکـم بـۆ نەماوەتـەوە کـە تیایـا تەنیـام جـێ بهێڵـن، تەوێلـە نەبـێ.

مسز هارد:

گـوێ مـەدەرێ، خـوارزا، ئازیزەکـەم ئـەم لەلایەکیـترا بـە دواتـا ئەگـەڕێ.

مس نیڤیل:

پـووورزام خـۆڕا نییـە وا ئـەکا، لـە پێـش چـاوی لەگەڵـما بەشـەڕ دێـت تـا بەتایبەتـی لـە بەینـی خۆمانـا بـی بەخشـم.

تۆنی:

نەخێر ئەمەوێت هەتا هەتایە نەمدوێنیت.

مسز هارد:

ئاخ! چەند مۆن و شەرمنە! تۆ خوا مستر هەستنگس لە دەم و لووتا هەر لەیەکدی ناکەن؟ پشت لە یەکتری بکەن، لاوە چاکەکانم، بەڵکو مستر هەستنگس باشتان ئەبینێ، تۆنی وەرە.

تۆنی:

پێت ئەڵێم چاکتر ئەمە بوو وازم لێبێنی (خۆی بە نیڤیل ئەپێوێ).

مس نیڤیل:

ئۆف خوایە! سەری شکاندم.

مسز هارد:

ئەی درێندە! تۆنی شوورەییە! شەرمت بەخۆ بێ، تۆ لای خۆت پیاویت! چۆن ئاوا ئەکەیت!

تۆنی:

ئەگەر پیاوم دە میراتی خۆم لەدەست نێ. بە خوا ناهێڵم چیتر ئەوها شێتم بکەن!

مسز هارد:

بێ ئەمەگ، ئەم چاکەیەم ئەدەیتەوە لەپاداشتی ئەو هەموو ماندووبوونەمەوە بە فێرکردن و پێگەیاندنتا؟ من کە بێشکەم راژاندوویت، ئەم زارە جوانەم بە کەوچك تێرکردووە! ئەم سوخمەیەم بەدەستی خۆما بۆ نەکردویت تا (جەنتل) دەرچیت! هەر من کاروبارم هەڵنەسووڕاندوویت؟ چەندت بۆ گریاوم!

تۆنی:

بـە خـوا بەخۆڕایـی نەگریاویـت، چونکـە ئەوەتـی مـن لەدایـك بـووم هـەر دەرمانـت داومەتـێ.

مسز هارد:

گشـتی بـۆ چاکـەی تـۆ نەبـووە، ئەژدەهـا؟ هەمـووی لەبـەر تـۆ نەبـووە؟

تۆنی:

کەواتـە ئەمـەوێ خـۆم و چاکـەم بـە تەنیـا جـێ بێڵـی، ئەوکاتـە منەتـم لەسـەر بکـە کـە بێمـەوە سـەرخۆم ئەگـەر هیـچ چاکیـم بێـت بـا بـۆ خـوا بـێ.

مسز هارد:

ئەمـە بوختانـە، کـەی کـە لەسـەرخۆت بـی، مـن ئەتبینـم؟ نەخێـر، تۆنـی ئـەو حەلـە بـا ئەچێتـەوە مەیخانـە یـا کۆرێتـی سـەگان. کـەی مـن خۆشـی لـە وشـە رەقەکانـت ئەبینـم؟ وەی جانـەوەری دڵ رەق؟

تۆنی:

خوا هەڵناگری دایە وشەکانی تۆ لەهەمووی درندەتر و رەقترن.

مسز هارد:

تۆنـی خـوا وێنـەی خـۆی هەیـە؟ ئـاە، ئەزانـم ئەیـەوێ دڵـم ورد بـکا، وا دیـارە ئەمـەی ئەوێـت.

هەستنگس:

خاتـوون خـان، رێـم بـدە نەختێـك ئامـۆژگاری ئـەم لاوە بکـەم، بێگومـان وای لێئەکـەم فەرمانـی خـۆی بزانێـت.

مسز هارد:

زۆر باشە، من ئەچمە دەرەوە، وەرە خوارزای خۆشەویست. مستر هەستنگس، ئەبینی تووشی چ بەڵایەك هاتووم. هیچ ئافرەتێکی بەسەزمان ئاوا دووچاری کوڕێکی بێ نمەکی، زیان بەخشی جوانی، خوێن شیرینی ئازیز بووە؟

(مسز هارد کاسل، مس نیڤیل، هەستنگس، تۆنی ئەچنە دەرەوە).

تۆنی (گۆرانی ئەڵێ):

لاوێك هەبوو بە سواری ئەڕۆیی، ئارەزوویی پێك نەئەهات.
لێدە- دوو دیلۆ دی- گوێ مەدەرە ئەو ئافرەتە. واز بێنە بابگری.
گرین دەرمانی دەردی دڵیەتی. چەند جارم لەگەڵ خوشکما
بینیون پێکەوە بۆ سەعاتێك لەسەر نووسراوێکا گریاون.
گوتوویانە چەندی نووسراوەکە زیاتری گریاندوون ئەمەندە زیاتر
خۆشیان ویستووە.

هەستنگس:

کەواتە ئەبینم تۆ دۆستی ئەم ئافرەتانەیت، لاوی نازدار؟

تۆنی:

من وام بۆ دەرئەکەوێت، ئم..

هەستنگس:

تەنانەت ئەتوانم بڵێم دۆستی ئەو ئافرەتەش نیت کە دایکت
بۆتی هەڵبژاردووە؟ لەگەڵ ئەمەشا من بە کێژێکی نازداری
هێمنی ئەبینم.

تۆنی:

ئەمە لەبەر ئەوەیە کە تۆ وەك بەندە ناینناسی، ئۆف خوایە!
من زۆر چاك ئەیناسم، لەرووی زەویدا یەکێکی ئاوا تووڕە و

تەنــگاو و شــەڕاوی و بەدخــوو نادۆزیتــەوە.

هەستنگس (بۆخۆی):

ئەمە مژدەیەکی هاندەرە بۆ حەزلێکەرێك.

تۆنی:

ئــاوای ئەناســم، بەخــوا ئەمەنــدە فرتوفێڵاوییــە هــەر لــە کەرۆشــکی نــاو لانــەو دارو دەوەن و جەوانــە ئەســپ لەکاتــی شــەبەقی بەیانــا ئــەکات.

هەستنگس:

دەنا من بە دانا و هەمێنی تێ ئەگەم.

تۆنی:

ئــای، لەنــاو خەڵــکا، بــەڵام کــە ئەگاتــە دەســتە خوشــکانی ئەنجــا بزانــە چــۆن هەنــدەی یەکانــە بەرازێکــی خەســیوی نــاو دەرگا بــە بــۆڕە بــۆڕە.

هەستنگس:

ئەم بێ فێزی و ساکارییە و لەسەرخۆییە دڵی گرتووە.

تۆنی:

راســتە، بــەڵام هــەر نەختــێ جەلــەوی بــۆ شــل کــە، دەس ئــەکا بەپاشەلووشــکە، ئەوســا ئەزانــی چــۆن لەنــاو گۆمــاودا زرمــەت لێوەیــەت.

هەستنگس:

بەڵێ، تەنیا ئەبێ دان بە جوانیا بنێیت.

تۆنی:

کــوڕە هەمــووی خۆجوانکردنــی ســوور و ســپیاوە. ئــاخ، ئەگــەر (بێــت بۆنســەر)ت ئەبینــی ئەنجــا باســی جوانیــت ئەکــرد. ئــۆف خوایــە،

لەبـەر ئـەو دوو چـاوە گـەش و جـوان و ئـەو کۆڵمـە سـوورگوڵ و خرپنانـە! دووی وەك ئەمـەی تـێ ئەبـێ.

هەستنگس:

باشـە، چـی ئەڵێیـت، گـەر هاوڕێیـەك لـەم دەرد و بەڵایـەت رزگار بـکا؟

تۆنی:

کوا برادەری ئاوا لە کوێیە؟

هەستنگس:

ئەگـەر مـس نیڤیـل بـەرێ و تـۆ بـۆ کامەرانـی و یـارت جـێ بێڵـی، ئـەوا سوپاسـی ئەکەیـت؟

تۆنی:

ئای، بەڵام کوا ئەم جۆرە دۆستە؟ چونکە کێ نیڤیلی ئەوێت؟

هەستنگس:

مـن ئـەو کەسـەم، ئەگـەر تـۆ نەختـێ یارمەتیـم بدەیـت. ئـەوا بـۆ فەرەنسـایی هەڵئەگـرم و هەتـا هەتایـە گوێـت لەدەنـگ و باسـی نامێنـێ.

تۆنی:

یارمەتیـت بـدەم! ئـۆف خوایـە! بەخـوا تـا دوا تنۆکـی خوێنـم، جووتـە ئەسـپێك ئەبەسـتم بـە پەیتوونەکـەوە کـە لەچـاو تروکانێـکا بتـان رفێنـن. ئەشـێ بەشـێکی میراتەکەیشـت بـۆ بپچڕێنـم، لـە خشـڵ و گەوهـەر کـە خەویشـی پێـوە نابینـی.

هەستنگس:

خۆشەویسـتە بەڕێزەکـەم، ئەمـە لەگەنجێکـی ئـازا و بـە ویـژدان ئەوەشـێتەوە.

تۆنی:

کەواتــە وەرە وەپێــش ئەمــەی لێــك بترازێیــن، ئەبــێ زیاتــر وێــژدان و ئازایەتیــم ببینــی (گۆرانــی ئەڵــێ: ئێمــە ئــەو منالّایــەن لــە دەنــگ دەنــگ ناترســین. لــەو جێگەیــەدا کــە تــۆپ وەك هــەورە تریشــقە گرمەیــان یــەت). (ئەچنــە دەرەوە).

(پەردە).

(بەشی سێیەم)

(مستر هاردکاسل بەتەنیا یەتە ژووروەوە)

مستر هارد کاسل:

ئەبێ هاوڕێی کۆنم، سیر چارلس، نیازی چی بێ کە کوڕەکەی بە ساویلکەترینی گەنجی شارا دائەنێ؟ بەڵای منەوە لە هەموو کەسێ ناپەسندترە، هەر لە ئێستەوە کۆرسییەکەمی داگیرکرد کە لە رۆخ ئاگردانەکەیەوە پێڵاوەکانی لە هەیوانەکەدا فڕێدا و داوام لێ ئەکا ئاگاداریان بم. زۆر حەز ئەکەم بزانم ناپەسەندیەتی کەی تا چ ئەندازەیەك لە کیژەکەما کار ئەکا. بێگومان لە دڵی ئەداتەوە.

(مس هاردکاسل یەتەژووروەوە، جلی سادەی لەبەرایە).

مستر هارد کاسل:

باشە، کیژم، ئەبینم وەك پێم وتی بەرگت گۆڕیوە، لەسەر ئەمەشەوە، وا بزانم هیچ لە گۆڕێ نەبوو.

مس هارد کاسل:

گەورەم، بەجێبەجێکردنی فەرمانەکانت هێندە دڵخۆش ئەبم بێ ئەوەی گوێ بدەمە چۆنییەتیان، ئەیانگرمە ئەستۆم.

مستر هارد:

لەگەڵ ئەمەشا، کیت هەندێ جار چەند هۆیەکت ئەدەمێ، بەتایبەتی کە ئیمڕۆ دەستگیرانە ساویلکە خۆشەویستەکەتم پێشکەش کردی.

مس هارد:

ئاوات لێکردم چاوەڕوانی شتی سەیر و لەعالەم بەدەر بم،

کەچـی ئەبینـم خـۆی پێشـی لەقسـەکانی تـۆش بڕیوەتـەوە لـە باسـی ئـەوا.

مستر هارد:

لـە ژینـا هەرگیـز بـەم چەشـنە سەرسـام نەبـووم، هەمـوو بیروبـاوەڕی ئاڵـۆز کـردم.

مس هارد:

من کەسی وەك ئەوەم نەدیوە، بەراستی پیاوی دونیایە.

مستر هارد:

ئـای، گشـتی لـە گەڕانـا فێـری بـووە، چـۆن خلـە ناوێـك بـووم کـە باوەڕبکـەم لاوێـك بـە گـەڕان فێـری سـادەیی بێـت.

مس **هارد کاسل:**

ئەمانە بۆ ئەو هەمووی سانایە.

مستر هارد کاسل:

دیـارە زۆر سـوودی لەهاوڕێـی بـەدو وەسـتایەکی فەرنسـاوی هەڵپەڕینـا وەرگرتـووە.

مس هارد:

بـێ سـوو، بابەگیـان، بـە هەڵەچوویـت، وەسـتایەکی فەرەنسـاوی هەڵپەڕکـی هەرگیـز ناتوانـێ ئـەو روانینـە پـڕ ترسـە و ئـەو شـێوە شـپرزەییەی فێـر بـکات، ئـەو رەوشـتە شـەرمنییە.

مستر هارد:

روانین و رەوشتی کێ، ساوا؟

مس هارد:

ئێ مستر مارلۆ، لە یەکەم بینینا بۆم دەرکەوت.

مستر هـ:

کەواتـە یەکەمیـن دیدەنیـت لـە خشـتەی بردوویـت، چونکەمـن وا تێئەگـەم بەدتریـن یەکـەم بینیـن کـە واقـی ورد کردبـم هـی ئـەوە بـووە.

مس هارد:

بەراسـتی، گـەورەم تـۆ گاڵتـە ئەکەیـت. مـن نەمدیتـووە کەسـێ هەنـدە سـاویلکە بـێ.

مستر هارد:

گوایـە تـۆش گاڵتـە ناکەیـت؟ بەنـدە لـە ژینـا ناپەسـەند و سـەگێکی ئەوتـۆم چـاو پێـی نەکەوتـووە.

مس هارد:

زۆر سـەیرە، ئەمەنـدە ریـزی گرتوومـە، بەدیدەنیـم خۆیـی چەماندۆتـەوە، زوبانـی بەسـتراوە، سـەری لەبەرخـۆی نـاوە و چـاوی بڕیوەتـە خـاك.

مستر هارد:

کەچـی لەگـەڵ منـا بەدەنگێکـی بـەرز و شـێوەیەکی خانەدانانـەوە جووڵاوەتـەوە ئەتـووت سـەد سـاڵە نـان و پیـوازی لەگەڵـدا خواردوومـە. بـە جۆرێـك خوێنـی لەشـی بەسـتوومە.

مس هارد کاسل:

لەگـەڵ منـا ئێجـگار بەڕێـز جووڵاوەتـەوە، خـوو و رەوشـتی ئـەم زەمانـەی هەڵسـەنگاند، ژیـری ئـەو کێژانـەی پەسـەند کـرد کـە پێناکەنـن، هەمیشـە بـە داوای بەخشـین و لێبوردنـا هەراسـانی کـردم کـە گوایـە مانـدووی کردبـم، لـە دواییـدا بـە داهاتنـەوەی ریزگرتـن و "خاتـوون" بـۆ هەمـوو دونیـا مـن دوات ناخـەم" چـووە دەرەوە.

مستر هارد کاسل:

بـە جـۆری گفتوگـۆی لەگـەڵ منـا کـرد وەك لـە رۆژی لەدایکبونیـا منـی ناسـیبێ. بیسـت پرسـیاری کـرد بـێ ئـەوەی چاوەڕوانـی وەڵامێـك بێـت. هـەزاران ڕەخنـەی لەقسـەو باسـم گـرت، لـەو کاتـەی چاکتریـن چیرۆکـی (دۆقـی مالبـۆرۆ و شـاکوور ئۆگینـس"م بـۆ ئەگێڕایـەوە پرسـی ئەگـەر (عارەقێکـی) باشـم هەبـێ؟ ئـاوا کیـت، داوای لـە باوکـت کـرد، گوایـە (عارەق-فرۆشـە).

مس هارد:

پێویستە لەمن و تۆ یەکێکمان بەهەڵەچووبین.

مسز هارد:

ئەگـەر ئـەو کـوڕە بیـت کـە خـۆی دەرخسـت، بڕیـارم داوە هەتـا مـاوە تەمایـی بەتـۆ نەبێـت.

مس هارد:

ئەگـەر هەنـدە تـووش و بەدبیـت، ئـەوا منیـش لەسـەر ئـەم ڕایەیـەم.

مستر هارد:

کەواتە لەمەدا یەکین کە نەمانەوێت.

مس هارد:

بەڵـێ، تەنیـا چەنـد مەرجێـك هەیـە، چونکـە ئەگـەر تـۆ نەختـێ زیاتـر پەسـندت کـرد، بەڕێزتـرت هاتـە بەرچـاو، مـن ئازاتـر و سـوورترم زانـی، نازانـم خـۆی کابـرا پیاوێکـی تـەواوە، لـە راسـتیدا ئێمـە لـە لادێـدا زۆر تووشـی ئـەم جـۆرە کەسـانە نابیـن.

مستر هارد کاسل:

ئەگـەر بـەم جۆرەمـان دیـت، بـەڵام ئەمـە روو نـادات. یەکەمیـن

بینیـن کاری لەکارترازانـد، مـن لـەم بابەتـەوە هیـچ بەهەڵـە ناچـم.

مس هارد کاسل:

لەسەر ئەمەشا، ئەشێ گەلێ شتی باشی لەباڵادابێ.

مسز هارد:

ئـای گـەر ئافرەتێـك رای لەبـەژن و بـاڵا و رووی کەسـی بـوو، ئەنجـا بـە گوێـرەی دڵـی خـۆی بیـر لـە خـوو رەوشـتی ئەکاتـەوە، لای وایـە دەم و چاوێکـی نـازدار لەجیاتـی هەسـت و بیـری بـەرزە و شـۆخێکی لاوچـاك هەمـوو چاکـە و پاکیـە.

مس هارد:

ئومێـد ئەکـەم، گـەورەم، لـەم گفتوگۆیەتـا کـە بـە پەسـەندکردنی هەسـت و بیـری منـا دەسـتی پێکـرد، بـە تێـز و فیزکـردن بـە تێگەیشـتنما کۆتایـی نەیـەت.

مسز هارد:

بـم بەخشـە کێـت، بـەڵام ئەگـەر ئـەو ناپەسـندە بتوانـێ لەگـەڵ گـورگا گۆشـت بخـوا و لـە تـەك مـەڕا شـین بـکا، ئـەوا زۆر نزیکـە هەردووڵامـان رازی بـکات.

مس هارد:

باشـە کـە بێگومـان یەکێکـمان بـە هەڵـە چووییـن، چـی ئەبـێ ئەگـەر لەمـە زیاتـر تاقیکردنـەوە و لێکۆڵینـەوە بکەیـن؟

مستر هارد:

باشە، من ئەیکەم، تەنیا دڵنیابە کە من راستم.

مس هارد:

سووت نەبێ کە منیش زۆر بەهەڵە نەچووم.

(ئەچنە دەرەوە.)

(تۆنی یەتە ژووروەوە، سەنووقێکی بچووکی لەدەستایە، را ئەکا.)

تۆنی:

خوایـە! دەسـم بەسـەراگرتن، ئـا ئەمەتـان هەمـوو ملوانکـە و خشـڵی پـوورزام، چـۆن ئەبـێ دایکـم ئـەو بەسـەزمانانە لـە میراتـی خۆیانـا بـەش بـڕاو بـکا؟ ئەهـا، مـس هـارد، ئـەوا تـۆی؟

(هەستنگس ئەچێتە ژووروەوە).

هەستنگس:

هـاوڕێ خۆشەویسـتەکەم! لەگـەڵ دایکتـا چیـت کـردووە؟ ئومێـد ئەکـەم بـە نیشـاندانی بـەدرۆ حەزلێکردنـی پـوورزات و بەمـەدا کـە ئـارەزووی پێکهاتنـەوە ئەکەیـت دڵیـت دابێتـەوە؟ لـە ماوەیەکـی کەمـا وڵاخەکانمـان ماندوویـان ئەحەسـێتەوە و بـۆ راکـردن ئامـادە ئەبیـن.

تۆنی:

ئەمـەش لـە رێـگادا پێویسـتیان ئەبـڕێ (سـەنووقە بچکۆڵەکـەی ئەداتـێ). ئەمـە خشـڵی دولبەرتـە. خـۆت هەڵیبگـرە و هەرکـەس ویسـتی پەلاماریـان بـدا لەسـەری بـدە.

هەستنگس:

بەڵام تۆ چۆن لە ژێر چنگی دایکتا پچڕاندنت؟

تۆنی:

هیچـم لـێ مەپرسـە، منیـش هیچـت لـەدەس نانێـم، مـن بـە یاسـای پەنجـەم پچڕانـدن. ئەگـەر کلیلـی هەمـوو دەرگا و دایـەرەی دایکـم نەبـێ چـۆن ئەتوانـم ئەمەنـدە هاتووچـۆی مەیخانـە بکـەم وەك ئەیکـەم؟ مرۆڤـی داوێـن پـاك هـەر کاتێـك بـۆی هەیـە دزی لەخـۆی بـکات.

هەستنگس:

رۆژێ هـەزاران کـەس ئـەوە ئەکـەن، بـەڵام درۆت لەگەڵـدا نەکـەم، ئێسـتێکە ئـەوا مـس نیڤیـل لای پـووری هەوڵـی وەرگرتنەوەیـان ئـەدا. ئەگـەر لەمـەدا سـەرکەوێ، ئـەوا جوانتریـن رێگەیـە هیـچ نەبـێ بـۆ وەدەستخسـتنیانەوە.

تۆنی:

باشـە، تـۆ لای خـۆت تاقەتیـان بکـە، تـا ئەنجامێـك وەرئەگـری. بـەڵام مـن زۆر بەتـەواوی ئەنجامەکـەی ئەزانـم، دایکـم ئەگـەر واز لەمانـە بێنـێ کەواتـە واز لـەو تاکـە دانەشـییا بهێنـێ کـە لـە زار مـاوە.

هەستنگس:

بـەڵام مەترسـیم لـە خـەم و خەفـت خواردنیـا هەیـە، کاتێـك کـە بـە نەمانیـا بزانێـت.

تۆنی:

هیـچ دڵـی خـۆت بەخەمـی ئـەوا مەشـکێنە و گوێـی خۆتـی مـەدەرێ. ئەمـەی بـۆ کاکـی خـۆت دانـێ. نانـە و نـووزەی ئـەو بـەلای منـەوە بـای پوولێـك نینـە. ئـۆف خوایـە! کـوڕە ئـەوا هاتـن دەرپـەڕە!

(تۆنی، مسز هاردکاسل، لەگەڵ مس نیڤیل)

مسـز هاردکاسـل لـە راسـتیا کۆنسـتانتس تـۆ منـت شـێت کـردووە، کێژێکـی وەك تـۆ خشـڵی ئـەوێ؟ وەختێکـی زۆر ئەبـێ بـۆ خشـڵ و خـاڵ، ئازیزەکـەم پـاش بیسـت سـاڵێك ئـاوا ئـەم کاتـە کەجوانـی و لاوچاکیـت پێویسـتی بـە پینـە و چاکردنـەوە ئەبـێ.

مس نیڤیل:

بەڵام خاتوون، ئەوەی جوانی و نازداری لەتەمەنی چل ساڵیدا ئەگێڕێتەوە، بێگومان لە بیست ساڵیا باشتریان ئەکا.

مسز هارکاسل:

جەوانی تۆ، خۆشەویستەکەم، پێویستی بە هیچ نییە، ئەم کوڵمە لە خۆرسك سوور هەڵگراوە کاری هەزار رازاندنەوە ئەکات. لەگەڵ ئەمەشا بەرخم، لەم دەمەدا خشڵ لە گۆڕێ نییە و بێ باوە. نابینی چۆن زیاتر لە نیوەی ئەو ئافرەتانەی ئەیان ناسین خشل و زێڕیان ئەبەنە شار و لە سۆرا و سپیاو بەولاوە چیتر ناهێننەوە؟

مس نیڤیل:

کێ ئەزانێ، خاتوون، ئەلوێ کەسێکی بێگانە ئەو کاتە منی بەتەواوی بوێت کە هەموو زێڕ و زەبرم لەگەڵدا بێت.

مسز هارد:

ئەم (شەرعە) بەئاوێنەت بکە، ئازیزەکەم، ئەنجا بزانە، ئەگەر بەم چەشنە جووتە چاوە پێویستیت بە هیچ وردە بریقەیەکەوە هەبێ؟ تۆ چۆنی تێ ئەگەی، تۆنی، کزەی جەرگانم؟ تۆبی خوا لە پێش چاوی تۆوە پووررزات بۆ جوانکردن هیچی ئەوێت؟

تۆنی:

ئەمە ئەشێ لە دواڕۆژا رووبدات.

مس نیڤیل:

پووری خۆشەویستی خۆم، ئەگەر ئەتزانی چەندە پێ گوشاد ئەبم!

مسز هارد:

بەڵێ، چەپکێ گوڵی کۆنینە. بەخوا ئەمانە هەر لەتۆ ناوەشێتەوە. ئەگەرچی وا تێ ئەگەم بەم دەمە هەر پێشم پەیدا ناکرێن. ئەشێ هەر ون بووبن.

تۆنی (بەتەنیا بۆ مسز هارکاسل):

کەواتە بۆ هەتا زووە ئەمەی پێ نالێیت؟ مادام هەندە ئارەزوویان ئەکات پێی بڵێ ون بوون، بەمە نەبێ دڵی داناکەوێت. تۆ بڵێ "دزراون" منیش بەشایەت دابنێ، ئەوسا خەمت نەبێ.

مس هاردکاسل (تەنیا بۆتۆنی):

تۆ ئەیزانی، ئازیزەکەم، من هەر بۆ تۆ هەڵیانئەگرم، جا ئەگەر وتم دزراون، تۆ شایەتیم بۆ ئەدەیت، وا نییە؟ هی! هی! هی!

تۆنی:

قەت لێم مەترسە، ئۆف خوایە! بێ سوو ئەڵێم بەم دوو چاوانەی خۆم بینیم کە دزران.

مس نیڤیل:

تەنیا بۆ یەك رۆژم ئەوێن، خانم. بەس رێگەم بدە بەناوی یادگاری مردووان بەخۆمیانەوە بکەم، ئەنجا دووبارە لای خۆت گلیان بدەوە.

مسز هارد کاسل:

بێ درۆ، کۆنستانس خۆشەویستم، ئەگەر بمدۆزیبانەوە، وەرت ئەگرتن. بەڵام دڵنیات ئەکەم کە دیار نینە، هیچی بزانم ون بوونەو نەماون. تەنیا لە هەر شوێنێکا بن ئەبێ ئێمە ئارام بگرین.

مس نیڤیل:

بەمە باوەڕ ناکەم، تەنیا نیشانەیەکی ئاشکرایە کە ئەتەوێت بێ بەشم بکەیت. ئەزانم ئەمەندە بێ نەرخ نینە تا ئاوا بێ باك هەڵگیرابن، سووچی ون بوونیان لە ئەستۆی تۆیە.

مسز هارد کاسل:

مەترسە، کۆنستانس، ئەگەر نەمابن، ئەوا خۆم تۆڵەیان ئەژمێرم. بەڵام کوڕەکەم ئەزانێ کە ئێستێکە دیار نینە و نادۆزرێنەوە!

تۆنی:

ئەتوانم شایەتی ئەوە بدەم. سوێند ئەخۆم کە ون بوونەو نادۆزرێنەوە!

مسز هارد کاسل:

ئەبێ خۆت فێری نەبوونی بکەیت، خۆشەویستم. چونکە هەرچەند (سەرمایە) ون ئەکرێت نابێ (ئارام)ی ون بکەین. سەیری پووری خۆت بکە، بزانە من چەند هێمن و لەسەرخۆم.

مس نیڤیل:

ئای کەس بە زیانی خەڵکی ترەوە ناشڵەژێت.

مس هارکاسل:

تێناگەم چۆن کێژێکی وەك تۆ مەند و پڕهۆش هەندە خۆی بەم توڕەهاتانەوە ئازار ئەدات! خوا یاربێ بەم زووانە ئەیاندۆزینەوە، تا ئەو کاتەش ئەتوانی لەجیاتی خشڵی خۆت تلەوپلەی من بەخۆتەوە بکەیت.

مس نیڤیل:

من حەز بەمانەوە ناکەم.

مس هارد:

ئەمان لە هەموو شتێ زیاتر لە رەنگ و رووپەکی ئاوا گەشا ئەوەشێنەوە، زۆرجارت بنیوە چەند جوان لەمن هاتوون. وا ئەچم بۆتی ئەهێنم. (ئەچێتە دەرەوە).

مس نیڤیل (ئەیەوێ دوای بخا)، لە هەموو شتی زیاتر بێزیان لێ ئەکەم. نابێ ببزویت، توخوا لە جیهانا لەمە تاڵتر هەیە کە خشڵی خۆم حەشار بدرێ و ناچار بکرێم تووڕەهاتی ئەو بەخۆمەوە بکەم؟

تۆنی:

شێت مەبە. ئەگەر دایکم هی خۆیت بداتێ، ئەوا چیت دەسکەوت وەریبگرە، خشڵەکانت دەمێکە لە ژێر چنگی خۆتایە. من لە (قاسەکە)یا بۆم دزی، ئەویش بەمە نازانێ. بگە دۆستەکەت، ئەو ئەم باسەت بۆ ئەکات، دایکم بۆ من جێبێڵە.

مس نیڤیل:

ئۆھ، پوورزا خۆشەویستەکەم!

تۆنی:

راکە، وا دایکم هاتەوە، مسۆگەر زانیویە کە دزراون، خوا هاوار! لە داخانا چۆن ئەهەژێت!

(مسز هاردکاسل دێتە ژوورەوە)

مسز هارد کاسل:

فۆتان! دز! ڕێگر! ماڵ وێران بووین! تاڵان کراین! دەرگاوبانمان شکاوە، تیا چووین!

تۆنی:

چـی بـووە دایـە، چـی قەومـاوە؟ ئومێـد ئەکـەم کەسـمان چـی بەسـەرا نەهاتبـێ!

مس هارد کاسل:

تـاڵان کراویـن! ژووری مـن کراوەتـەوە، خشـل و گەوهـەرەکان دزراون، قـوڕم بەسـەرا کـراوە!

تۆنی:

ئـۆھ! هەمـووش هـەر ئـەوە بـوو؟ هـا! هـا! هـا! هـا! سـوێند ئەخـۆم لـەم کارەم باشـتر و بەجێـتر نەبیسـتووە. ئـۆف خوایـە! وامزانـی بەراسـتی مـاڵ وێـران کراویـت! ھا!هـا! هـا! هـا!

مسز هارد کاسل:

ئـای چـی؟ هەتیـو، ئـەی بەڕاسـتی، هەشـم بەسـەراکراوە، هـۆدەم کراوەتـەوە و هیچـی تیـا نەمـاوە.

تۆنی:

زۆر باشـە، دایـە، ئەمـە بیانوویەیـك باشـە بـەری مـەدە، هـا! هـا! هـا! لەسـەری بـڕۆ، تـۆ ئەزانـی مـن شـایەتیت بـۆ ئـەدەم، ئـادەی بمکـە بـە شـایەت.

مسز هارد کاسل:

تۆنـی، بـە هەمـوو شـتێکی پیـرۆز سـوێندت بـۆ ئەخـۆم کـە دوڕ و گەوهـەرەکان نەمـاون، منیـش هەتـا هەتایـە رووڕەش بـووم.

تۆنی:

بێ شك ئەزانم، نەماون: هەر ئاواش ئەڵێم.

مسـز**هارد کاسـل:** تۆنـی هـەرە خۆشەویسـتم: بـڕوا بکـە مـن پێـت ئەڵێـم بەراسـتی نەمـاون.

تۆنی:

بەخـوا دایـە تـۆ بـە پێکەنینـم ئەهینـی، هـا! هـا! هـا! هـا! مـن زۆر چـاك ئەزانـم کـێ بردوونـی، هـا! هـا! ها!هـا!

مسز هارك کاسل:

هیـچ نەفامێکـی وەك تـۆ هەبـووە کـە فشـەو راسـتی جیـا نەکاتـەوە؟ پێـت ئەڵێـم گاڵتـە ناکـەم، ناپەسـەندی گڵاو!

تۆنی:

هەقـی تۆیـە، هەقـی تۆیـە! ئەبـی ئـاوا خـۆت گـرژ و رووتـرش بکەیـت هەتـا کـەس گومـان و سـوومان لـێ نـەکات. مـن ئەبـێ شـایەتیت بـۆ بـدەم کـە نەمـاون.

مسز هارد کاسل:

هیـچ دڕندەیەکـی رەزاگرانـی وەك تـۆ هەبـووە! کـە ئـاوا پێـم بـاوەڕ ناکەیـت! ئەتوانـی شـایەتی بدەیـت کـە تـۆ شـێت و بێمێشـکی؟ هیـچ ئافرەتـی بەسـەزمان ئـاوا تووشـی دردەسـەری بـووە لـە چنـگ دز و درۆزنـان لەلایـەکا و لـە چەنـگ شـێت و ئەقـڵ سـووکان لەلایەکـی تـرا؟

تۆنی:

ئەتوانم شایەتی ئەمەشت بۆ بدەم.

مسز هارد کاسل:

ئەتـۆ دیسـانەوە شـایەتی بـدە، مێشـك پـووچ، ئەنجـا بزانـە چـۆن بـەدەرەوەت ئەنێـم. خـوارزای بەسـەزمانم، ئەبـێ قوڕبەسـەر، چـی بەسـەرابێ؟ ئـەوا پـێ ئەکەنـی هـەی جانـەوەری دڕنـدە، ئەڵێـی بـە نەگەبەتیـم بەختیـار و دڵخۆشـی؟

تۆنی:

ئەتوانم شایەتی ئەمەشت بۆ بدەم.

مسز هارد کاسل:

هەی گەماڵ، ئەوا تیزو فیزم پێ ئەکەی؟ ئەبێ بۆ قەشمەری کردن بە دایکتا، وانەیەکی ئەوتۆت فێربکەم هەرگیز لەبیرت نەچێتەوە.

تۆنی:

ئەتوانم شایەتی ئەمەت بۆ بدەم (تۆنی را ئەکا، دایکی بەدوایا ئەبەزێ، ئەچنە دەرەوە. مس هاردکاسل لەگەڵ کارەکەر دێنە ژوورەوە).

مس هارد کاسل:

ئەو برایەم چەند سەیر و ئاڵۆزە، تۆ وەرە بەناوی (خانەوە) میوانەکان بنێرێتە ئێرەوە، ها! ها! هەر من ئەزانم چەند بەدو ناپەسەندە!

کارەکەر:

لەوەش بەڵاتر ئەمەیە، خاتوون کە ئێتسەم بەم بەرگەتەوە بیرەدا رابوردی، گەنجەکە لەمنی پرسی ئەگەر تۆ (چەتیوی) مەیخانەکە بیت، تۆی بە کارەکەی مەیخانە دانا خانم.

مس هارد:

تو خوا؟ کەواتە لەسەر ئەم پیلانە ئەڕۆم. پێم بڵێ "پیمبلێ" چۆن رات لەم بەرگەمایە؟

کارەکەر:

خاتوون، ئەم بەرگەیە کە گشت ئافرەتی لادێ ئەیکەنەبەر، تەنها لەوکاتەدا کە بە میوانی ئەچن یا میواندارێتی ئەکەن.

مس هارد:

تۆ دڵنیایت کە ئەو منی نەناسییەوە؟

کارەکەر:

گومانم نییە.

مس هارد:

سوێند ئەخۆم منیش لەم بارەوە بووم، چونکە هەرچەند ماوەیەکی باش بەیەکەوە گفتوگۆمان کرد، بەڵام لە ترسانا زاتی نەکرد هەر جارێك سەیری رووم بکا. خۆ ئەگەر سەریشی هەڵبڕیبێ، ئەوا سەرکڵاوەکەم نەیهێشتووە رووم ببینێ.

کارەکەر:

بەڵام مەبەست چییە کە ئاوا ناتەوێ بە هەڵەی خۆی بزانێ؟

مس هارد:

لە پێشان خۆمی نیشان ئەدەم، ئەمەش کەم نییە بۆ ئافرەتێك بیەوێت ببینرێت. لە پاشان لەوانەیە ناسیاوی لەگەڵدا پەیداکەم. ئەمەشیان سەرکەوتنێکی بچووك نییە لەسەرکەسێ کە هەمیشە تەنیا لەتەك بەشی هەرە درندەی رەگەزەکەمانا ئاشنایی هەیە، تەنیا گەورەترین ئامانجم ئەمەیە کە بەراستی لە دڵ و دەروونی ئەو لاوەیا بگەم، لە نزیکەوە و راستەوخۆ تاقی بکەمەوە و پێش ئەمەی دەستی شووکردنی بۆ درێژ کەم بزانم چی لە بااڵدا هەیە.

کارەکەر:

بەس، ئایا تۆ دڵنیایت کە ئەتوانی بەم رۆڵە بەتەواوی هەڵسی و دەنگی خۆت بە جۆرێ بگۆڕی کە بە هەڵەی بەریت، هەروەکو لەبابەت خۆتەوە بەهەڵە چووە؟

مس هارکاسل:

هەرگیز لەمن ترست نەبێت، وابزانم زمانی مەیخانەم چاك گرتووە، جەنابت بانگت کرد، گەورەم؟ بچۆ لای "لاین" ئا لەوێوە! قەنوونە و تووتن بۆ "ئەنگل" "لامپ" ئەم نیو سەعاتە زۆر تووڕە و تەنگاو بوو.

کارەکەر:

ئەمە بەسە، خاتوون. ئا ئەمەتا کابرا هات.

(کارەکەر ئەچێتە دەرەوە) (مارلۆ یەتە ژوورەوە).

مارلۆ:

لە هەموو لایەکی ئەم خانووەدا هەر هاتوهاوارە. تا ئێستە ماوەی خوولی نەحەساومەتەوە. ئەگەر بۆ باشترین ژوور ئەوا تووشی خانچی و چیرۆکەکانی ئەبم. لە کەلەگیەکەدا خێزانەکەی بەرەنگارم ئەبێت و دەستەوەستان ئەوەستێ. ئا وا ئێستە خەریکە هەلێکم دەست ئەکەوێ، ئەنجا کاتی بیرکردنەوەیە.

(دێ و دەچێ).

مس هارد کاسل:

جەنابت بانگت کرد، گەورەم؟ ئێوە بوون بانگتان کرد؟

مارلۆ (بیر ئەکاتەوە) (بۆخۆی ئەبێ):

مس هارکاسل هەندە سەنگین و گرانە بۆ من دەس نادات.

(بۆ لای چەپ ئەڕوا).

مس هارکاسل:

جەنابتان بانگتان کرد؟

(ئەچێتە بەردەمی مارلۆ رائەوەستێ.)

(مارلۆ رووی خۆی لە ولا ئەکات).

مارلۆ:

نەخێر، ئافرەت (بیر ئەکاتەوە و بۆخۆی ئەڵێ): لەگەڵ ئەمەشا وابزانم چاوەکانی خێلن.

مس هارد:

گومانم نییە، گەورەم گوێم لە دەنگی زەنگەکە بوو.

مارلۆ:

نەخێر، نەخێر، (لەبەرخۆیەوە) هەرچۆنێ بێت، دڵی باوکم بە هاتنم دابین کرد، بەیانیش ئەبێ بەگەڕانەوە دڵی خۆم دابین بکەم.

مس هارد:

ئەبێ جانتلمانەکەی تر گازی کردبێ، گەورەم؟

مارلۆ:

پێت ئەڵێم، نە.

مس هارد:

زۆر حەز ئەکەم بزانم، گەورەم ئەمەندەمان شاگرد هەیە.

مارلۆ:

نە. نە. پێت ئەڵێم (پڕ بەچاوان سەیری ئەکا). ئا. ئا کێژێ وابزانم، من بانگم کرد. ئەمەویست- ئەمەویست سوێند ئەخۆم ئافرەت، تۆ زۆر نازداری.

مس هارد:

ئۆف خوایە، گەورەم، تۆ خەڵکی تەریق ئەکەیتەوە.

مارلۆ:

هەرگیز لەم چاوانەم گەشتر و شیرینتر نەدیبتووە! بەڵێ، بەڵێ نەشمیلەکەم، من بانگم کرد، ئایا ئەمەتان هەیە، ئا ناوی

چییــە؟ ئێــوە لێــرەدا چــی پــێ ئەڵێــن؟

مس هارد:

نەخێر، گەورەم، دە رۆژ ئەبێ ئەوەمان نەماوە.

مارلۆ:

وا ئەبینــم لێــرەدا زۆر شــت هەیــە پیــاو ناتوانــێ ئــارەزووی بــکا. بــۆ وێنــە ئەگــەر داوای گــوڵاوی خونچــەی لێــوی تــۆ بکــەم وا بزانــم ئەمەشــم دەس ناکەوێــت!

مس هارد:

گــوڵاو! گــوڵاو! ئــەم چەشــنە خواردنەوەیەکــە لــەم وڵاتــەدا کــەس داوای نــاکات. وا بزانــم فەرەنســەییە. گــەورەم، هیــچ جــۆر بــادەی فەرەنســەییمان نییــە.

مارلۆ:

نا بەخوا رەگ و رەگەزی ئینگلیزییە.

مس هارد:

کەواتــە زۆر ســەیرە کــە مــن ناینــاسم. لــەم ماڵــەدا هەمــوو تــەرزە مــەی و شــەڕابێکمان هەیــە و منیــش هــەژدە ســاڵە لێــرەدا ئەژیــم.

مارلۆ:

هــەژدە ســاڵ! کەواتــە مــرۆڤ ئەبــێ وا تێبــگا کــە پێــش ئەمــەی لەدایــك بووبیــت لــەم مەیخانەیــەدا خزمەتــت کــردووە. تەمەنــت چەنــدە؟

مس هارد:

ئــۆف گــەورەم! ناتوانــم تەمەنــی خۆمــت پــێ بڵێــم، هــەر جــارە و ئەڵێــن (ئافــرەت و مۆســیقا) تەمەنیــان بــۆ دانانرێــت.

مارلۆ:

ئاوا لە دووڕەوە لە چل ساڵی زیاتر تێپەڕ نابیت. (لێی ئەچێتە پێش) لەگەڵ ئەمەشدا، لە نزیکترەوە هەندە نابیت (نزیکتر ئەبیتەوە). بەڵام کە لە هەندێ ئافڕەت زۆر نزیك ئەبیەوە، زۆر جار گەنج و جەحێل تر دیار ئەبی، بەڵام کە ئێجگار نزیکیان ئەبی، بەراستی (ئەیەوێ ماچی بکا).

مس هارد:

تکایە گەورەم، لێم نزیك نەبیەوە، تۆ بەم کەسانە ئەچی کە تەماشای زاری وڵاخ ئەکەن بۆ زانینی تەمەنیان.

مارلۆ:

گلەییم هەیە، کیژێ، تۆ بەتەواوی لەمن نەگەیشتوویت، ئەگەر ئاوا لەم دووڕەم رابگریت، تۆ و من چۆن ئەتوانین ناسیاوی پەیدا بکەین؟

مس هارد:

ئەنجا کێ ئەیەوێ ناسیاوی لەگەڵ تۆدا پەیدا بکا؟ من ئەو چەشنە ناسیاوەم ناوێ، نەخێر. دڵنیام لەگەڵ مس هاردکاسل بەم جۆرە نەجووڵاویتەوە، ئەوێ نەختێ لەمەوپێش لێرە بوو. بێگومان لەبەردەمی ئەوا سەرت ناوەتە بەرخۆت و بەشێوەیەکا گفتوگۆت لەگەڵا کردووە وەك لە دادگادا وەستابووبیت!

مارلۆ: (بۆخۆی)

ئۆف خوایە، ئەوەی لە کوێ زانیوە؟ (بۆ ئەو) لێی ئەترسام، ساوا؟ ها!ها!ها! ها! لەو چاو خێلە ئەترسام، وانییە؟ نەخێر. نەخێر، ئەبینم تۆ نامناسی. من قاقا پێکەنیم، نەختێ فشەو گاڵتەم لەگەڵدا کرد، بەڵام حەزم نەکرد زۆر توندوتیژ بم،

نەخێـر نەمتوانـی لەگەڵیـا سـەخت بـم. بەڵامـدا لەخـۆم!

مس هارد:

ئـۆھ، کەواتـە گـەورەم، وام بـۆ دەرئەکـەوێ، کـە جەنابـت لـە نێوژنانـا زۆر خۆشەویسـتی؟

مارلۆ:

بەڵـێ، نازدارەکـەم، ئێجـگار خۆشەویسـتم، لەسـەر ئەمەشـا بـە کوشـتن چـم، نازانـم بـەدوای چیـم کەوتوونـە؟ لەیانـەی ئافرەتانـا بەنـاوی (راتـل) بانگـم ئەکـەن، خـۆ (راتـل) نـاوی راسـتیم نییـە، تەنیـا یـەك لـەو ناوانەیـە کـە پیـا نـاسراوم، مـن نـاوم (سـۆلۆمۆنە) نـازدار، مسـتر سـۆلۆمۆن لـە خزمەتـا وەسـتاوە. (ئەیـەوێ دەسـتی لەمـلا بـکا).

مس هارد کاسل:

بوەسـتە، کاکـۆ، تـۆ بـە (یانە)کەتـا ئەمناسـێنی نـەك بەخۆتـا. ئەنجـا وتـت لـەوێ ئەمەنـدە خۆشەویسـتی؟

مارلۆ:

ئـای، نازەنیـن، لەیانەکەمانـا ئەوانـە هـەن: مسـز مانـتراپ، بیتـی بـلاك لیـگ خـان، خاتوونـی سـلیگۆ، مسـز لانـگ هۆرتـز، مـس بیـدی باکسـیکین، خزمەتـکاری خـۆت، بەنـدە، چـرای یانەکەیـە.

مس هارد:

کەواتە ئەبێ شوێنێکی ئێجگار دڵگر و خۆش بێت؟

مارلۆ:

بەڵـێ یـاری و خـواردن و بادەنۆشـکردن و پیـرەژن چەنـد خۆشـی ئەبەخشـن ئەمەنـدە خۆشـە.

مارلۆ: (بۆخۆی)

ئـۆف خوایـە، مـن حـەز لـەم چەتیـوە ناکـەم. وام بۆدەرکـەوێ کـە ئەمیـش ئەزانـێ (بـۆ ئـەو): ئـەوا پـێ ئەکەنـی کیـژێ؟

مس هارد:

ناتوانـم پـێ نەکەنـم، گـەورەم، کەبیـر لـەم وەختـە ئەکەمـەوە ئـەوان بـۆ کارو ماڵەوەیـان تەرخانـی ئەکـەن.

مارلۆ (بۆخۆی):

باشـە، بـاش، بـە مـن پـێ ناکەنـێ (بـۆ ئـەو): خـۆت هیـچ ئیـش ئەکەیـت خنجیلەکـەم؟

مس هارد:

ئـای بێگومـان، هەمـوو پـەردەو پینـەو پەڕۆیـەك لـەم خانـووەدا شـایەتیم بـۆ ئـەدەن.

مارلۆ:

وەی وای! کەواتـە ئەبـێ تـەون و نەخشـی خۆتـم نیشـان بدەیـت. مـن خـۆم نەخـش ئەکـەم و نوخشـەش ئەبـڕم، سـەرم نەختـێ لـەم کارەدا دەرئەچێـت. ئەگـەر ئەتـەوێ چاکـی و خراپـی دەسـتکارت بزانـی، ئـەوا لـە بەنـدە پرسـیار بکە(پـڕ ئەداتـە دەسـتی).

مس هارد کاسل:

بەڵـێ، تەنیـا رەنگـەکان لـە شـەوقی مۆمـا جـوان دەرناکـەون. بەیانـی هەمـووت نیشـان ئـەدەم. (هـەوڵ ئـەدات خـۆی لەدەسـت بپچڕێنـێ).

مارلۆ:

جـا بـۆ ئێسـتە نەبێـت؟ فریشـتەکەم؟ ئـەم جوانییـە ئاگرێکـی ئەوتـۆ دائەگرسـێنێ بەکـەس ناکوژێتـەوە. پـش! ئـەوا پیرەبـاب لێرەیـە!

کۆنــە بەختــی خــۆم! جارێــك نەبــوو بگەمــە رۆخ ئــاوات و دوورم نەکەیتــەوە؟

(مارلۆ ئەچێتە دەرەوە).

(مستر هاردکاسل دێتەژوورەوە، سەرسووڕماوە).

مستر هارد کاسل:

ئــاوا، خانــم، ئــەوا ئەبینــم ئەمــە دەســتگیرانە شــەرمنەکەتە. ئەمەتــا خۆشەویتســە ســاویلکە بــێ دەعیەکــەت کــە چــاوی نایــە بەرخۆیــەوە ســەری هەڵنەبــڕی و هــەر لــە دوورەوە حــەزی لــێ کردیــت. کیــت، کیــت، قــەت شــەرمەزار نابیــت ئــاوا باوکــت ئەخڵەتێنــی؟

مس هارکاسل:

هیــچ بــڕوام پــێ مەکــە، باوکــی گــەورەم، بــەڵام ئــەو ئێســتەش هــەر ئــەو پیــاوە شــەرمنەیە کــە ناســیومە. تــۆش بێگومــان ئــاوا وەك بەنــدە لەمــە دڵنیــا ئەبیــت.

مستر هارد:

بێگومــان، بێگومــان، بــاوەڕ ئەکــەم کــە بــەدی و ناپەســەندیەتی، ئــەو بــڵاو ئەبێتــەوە و کار لــە خەڵکــی تریشــا ئــەکات. گوایــا نەمدیــت چــۆن پــڕی دایــە دەســتت؟ چــۆن لەگەڵتــا وەك لەگــەڵ کارەکەرێــکا جووڵایــەوە؟ ئێســتەش تــۆ لــە ریــز و شــەرمنی ئــەودا ئەدوێیــت، بەخــوا راســت ئەکەیــت!

مس هارد کاسل:

تەنیــا ئەگــەر پێــم ســەڵماندیت کــە شــەرمن و ریزگــرە، کــە ئــەو هەڵــەو چەوتیانــەی هەیــە لەگــەڵ وەختــا ئــەڕوات، ئــەو چاکــی و پاکییــەی هەیەتــی لەتــەك تەمەنیــا ئــەڕوات، ئەوکاتــە ئومێــد ئەکــەم بــی بەخشــیت.

مستر هارد کاسل:

ئـەم کیـژە بەراسـتی خەڵـك شـێت ئـەکا! مـن پێـت ئەڵێـم تـۆ ناتوانـی ئەمـەم پێبسـەڵێنێ. خـۆم سـەڵماندوومە. بەڵـێ هەمـووی سـێ کاتژمێـر نییـە هاتووەتـە ئێـرە، کەچـی گشـت دەسـەڵاتێکێ لـێ سـەندووەوە وەختـە جێگەکەشـم داگیـر بـکات. ئەشـێ.. ... ناپەسـندییەتی ئـەوا بکەیـت و بـە شـەرمنی و رووتەنکـی بژمێریـت. تەنیـا زاوای مـن ئەبـێ رەوشـت و خـووی ئێجـگار لەمـە جیاوازتـر بـێ. خاتـوون.

مس هارد:

گەورەم، بەس ماوەی ئەمشەوم بدە تاکو پێتی بسەڵێنم.

مستر هارد:

بەخـوا نیـوەی ئـەو ماوەیەشـت پـێ نـادەم، چونکـە بڕیـارم داوە کـە هـەر ئـەم سـەعاتە بـەدەری نێـم.

مس هارد:

کەواتـە هـەر ئـەم سـەعاتەیەم بـدەرێ، ئومێـدەوارم دڵـت دابیـن کـەم.

مستر هارد:

باشـە بـا ئـەم سـەعاتەیە بـۆ تـۆ بێـت. بـەڵام چیـتر تەفـرەم نەدەیـت پێویسـتە لەگـەڵ یـەکا راسـت و ئاشـکرا بیـن. بەگوێـم ئەکەیـت؟

مس هارد:

ئاواتەخـوازم، گـەورەم کـە بزانـی تـا ئیمـڕۆ هـەر شـانازیم کـردووە بەجێبەجێکردنـی فەرمانەکانـت، چونکـە دڵـت ئەمەنـدە لام بـووە کـە تەنانـەت فرمـان و پێویسـتی خۆیشـم بـە ئـاوات زانیـوە.

(پەردە)

(هەستنگس و مس نیڤیل دێنە ژوورەوە)

هەستنگس:

واقـم وڕمـاوە! چـۆن مسـتر چارلـس مارلـۆ ئەمشـەو دێتـە ئێـرە؟ ئەمـەت لـە کـوێ بیسـت؟

مس نیڤیل:

بـاوەڕ بکـە، ئێسـتە نامەکەیـم بینـی کـە بـۆ مسـتر هاردکاسـل ناردوویەتـی، تیایـا ئەڵـێ چەنـد کاتژمێرێـك لـە دوای کوڕەکەیـەوە روو ئەکاتـە ئێـرەوە.

هەستنگس:

کەواتـە کونسـتانس، ئەبـێ لەپێـش گەیشـتنی ئـەوا هەمـوو شـتێك دوایـی بێـت. ئـەو مـن ئەناسـێت ئەگـەر لێـرە بمبینـێ، ئەشـێ نیازیشـم بـۆ هەمـوو خێزانەکـە ئاشـکرا بـکات.

مس نیڤیل: ...

هەستنگس:

بەڵـێ بەڵـێ، بـۆ مارلـۆم نـاردن چونکـە کلیلـی جەنتاکانمانـی لایـە. ئێسـتەش ئەبـێ بچـم کاروبـاری هەڵاتـن سـاز بـدەم. پـووەزات بەڵێنـی جووتـە ئەسـپێکی حەسـاوەی پێـداوم، ئەگـەر جارێکـی تـر نەمدیتـەوە ئـەوا بەنووسـین ڕێ و شـوێنی تـری نیشـان ئـەدەم. (ئەچێتـە دەرەوە).

مس نیڤیل:

ئـادەی خـوا ئـاگادارت بـێ، منیـش وا ئەچـم دڵـی پـووڕم ئەدەمـەوە. جـاران بەنـاوی حەزکردنـەوە لەپـووەزام (ئەچێتـە دەرەوە).

(مارلۆ نۆکەرێکی بەدواوەیە، دێتە ژوورەوە).

مارلۆ:

نازانم بۆچی هەستنگس سەنوقێکی ئاوا بەنرخی پڕ لە خشڵ بۆ لای من ئەنێترێت تا بۆی بشارمەوە لەکاتێکدا خۆی ئەزانێت لە پەیتوونێ بەولاوە هیچ جێگەیەکی ترم نییە کە ئەویش لەبەر دەرگای خانێکا وەستاوە! (بۆ نۆکەر) سەنوقەکەت لای خانمی خانەکە دانا وەك پێم وتی؟ داتە دەستی خۆی؟

نۆکەر:

بەڵێ، خانەدان.

مارلۆ:

وتی زۆر بە وریایی ئاگاداری ئەبێ؟

نۆکەر:

بەڵێ وتی ئێجگار بەوردی ئەیپارێزێت، لێی پرسیم کە ئەو سەنوقەم چۆن دەست کەوتووە و لەکوێی هێناومە، هەروەها وتی زۆر ئارەزوی ئەکرد ئەگەر لە بابەت خۆمەوە راپۆرێکم پێدابا. (نۆکەر ئەچێتە دەرەوە).

مارلۆ:

ها! ها!ها! خۆ هیچ نەبێ سەلامەتن سەیری تووشی چی بووین؟ لەسەر ئەمەشەوە ئەو چەتیوە کارەکەرە، وا لەبیرما دێ و ئەچێت، هەموو خراپە و نەمافی ئەوانی ترم لەیاد ئەباتەوە. (ئەو) بۆخۆمە، پێویستە بۆ (من) بێت، ئەگینا (من) بە هەڵە چوومە!

(هەستنگس یەتە ژوورەوە).

هەستنگس:

خوایە ئاگادارم بێت! خۆ لەبیرم چوو پێی بڵێم کە لەپەنا

باخەکـەوە خـۆم ئامـادە ئەکـەم، ئـا، ئەمەتـا مارلـۆ، دڵیشـی خۆشـە!

مارلۆ:

دڵـم خۆشـە کـە جـۆرج، تاجـم لەسـەرنێ، چەپکـی گوڵـم لـە مـل کـە. باشـە، جـۆرج لـە پێـش هەمـو شـتێکا، شـەرمین و بـێ دەعیـەی وەك ئێمـە لەگـەڵ ئافرەتـا بـە بەبەختیـن.

هەستنگس:

مەرامـت لـە هەنـدێ ئافرەتانـە، بـەڵام ئێسـتە ئـەم شـەرمەی تـۆ چ سـەرکەوتنێکی دەسـکەوتووە، تـا ئـاوا بەسـەرمانا زاڵ ببیـت؟

مارلۆ:

ئـەی ئـەو کیـژە بچکۆلانـە، سـووك و چاپـووك و نـازدار و دڵگیـرەت نەبینـی کـە بەخـۆ و دەسـتە کلیلێـك لـە تەنگەیـا لـەم خانـەدا دابەزیـوە؟

هەستینگس:

باشە، ئەنجا چی بوو؟

مارلۆ:

ئـەم کیـژە هـی منـە. ناپەسـەند، ئـەو ئاگـرە، ئـەو جوولانەوەیـە، ئـەو چاوانـە! ئـەو لێوانـە بـەڵام ئـۆف خوایـە! لەگـەڵ ئەمەشـا نایەڵـێ ماچیـان بکـەم.

هەستینگس:

باشە، ئینجا ئاوا دڵنیایت؟ ئاوا لێی بێ سوو و گومانی؟

مارلۆ:

بـۆچ کابـرا، باسـی پێشـاندانی دەسـتکاری خـۆی لەگـەڵ کـردم کـە بچـم لەسـەر کۆشـکەکەوە سـەیریان بکـەم و بزانـم بەدڵمـە یـان نـە.

هەستنگس:

بەڵام تۆ چۆن شارلس ئەتوانێت ئاوا حەیای ئافرەتێ بەریت؟

مارلۆ:

پــەح. پــەح. هەموومــان حەیــاو ناموسـی چەتیــوی مەیخانــەی خانــەکان ئەناسـین. مــن نامــەوێ بــە زۆر ناموسـی بــەرم، لەمنــت وێ بــێ، هیــچ شــتێك نییــە لــەم خانــەدا کــە بەســەربەرزی هەقــی نــەدەم.

هەستنگس:

من وا تێئەگەم ئەو کیژە داوێن پاکە.

مارلۆ:

جــا ئەگــەر وابــێ، منیــش لەســەر زەمیــن دواکەســم کــە دەســتی بــۆ ئەبــەم.

هەستنگس:

ئومێـد ئەکـەم سـەنوقەکەی بۆتـم نـارد چاکـت پەنهـان دابـێ و لـە شـوێنێکی قایمـت شـاردبێتەوە.

مارلۆ:

بەڵــێ، بەڵــێ زۆر تەقەتــە، زۆر چاکــم هەڵگرتــووە. بــەڵام چــۆن تــۆ جێــگای دانیشــتنی نــاو پەیتوونێــك لــە دەرگای خانێــکا بــە قایــم ئەزانــی؟ ئــای شــێتە! مــن لەتــۆ زیاتــر دڵــم پێــوەی بــووە و ئاگاداریــم بــۆ کردوویــت.. مــن بــۆم ..

هەستنگس:

چۆن؟

مارلۆ:

بۆم ناردوویەتە لای خانمەکە تا بۆتی قایم هەڵگرێ.

هەستنگس:

بۆ لای خانمەکە! ها!

مارلۆ:

بەڵێ، خانمەکە.

هەستنگس:

ئەمەت کرد؟

مارلۆ:

کردوومە. خۆت ئەزانی ئەگەر هیچی لێ هات، ئەوا لەئەستۆی ئەوایە.

هەستنگس:

بەڵێ، بە شایەتەوە بۆت دەرئەخا.

مارلۆ:

چاکم نەکرد؟ وا بزانم ئەمجارە تۆش لەو باوەڕە دایت کە زۆر بە زانایی جوولاومەتەوە؟

هەستنگس (بۆخۆی):

نابێ بزانێت پەشۆکاو و شێواوم.

مارلۆ:

وا دیارە نەختێك تێکچووی. ئومێد ئەکەم چ نەقەومابێ؟

هەستنگس:

نە. نەخێر، هیچ. لەژینا هەرگیز لەمە دڵخۆشتر نەبووم، ئەنجا سەنوقەکەت بۆ لای خانمەکە نارد. ئەویش بێگومان، زۆر بە گورجی ئەو بارەی خستۆتە ئەستۆی خۆیەوە؟

مارلۆ:

ئێجگار بە گورجی، نەك هەر سەنوقەکەی وەرگرتووە، بگرە

ئەمەنـــدەی دڵ پێـــوە بـــووە، وەختـــا بـــووە کابـــراش لای خـــۆی هەڵگـــرێ کـــە بـــۆی بردبـــوو هـــا! هـــا! هـــا!

هەستنگس:

هی! هی! هی! هیچ نەبێ سەلامەتن!

مارلۆ:

وەك پوولێ لە باخەڵی سەقیلێ.

هەستنگس: (بۆخۆی)

بـــەم گوێرەیـــەن هەمـــوو ئاواتـــی مـــاڵ ومیـــرات کۆتایـــی هـــات. جـــا پێویســـتە بێـــی ئـــەوەوە دەربـــاز بیـــن (بـــۆ مارلـــۆ). باشـــە شـــارلس، وا بەجێـــت ئەهێڵـــم تـــا بیـــر لـــە چەتیـــوی مەیخانـــەی خـــۆت بکەیتـــەوە. هـــی! هی!هـــی! هیـــوادارم چەنـــد بـــۆ (مـــن) ســـەرکەوتیت، ئـــاواش بـــۆ (خـــۆت) ســـەرکەوتوو بیـــت.

مارلۆ:

سوپاســـت ئەکـــەم، جـــۆرج. منیـــش لەمـــە زیاتـــر هیچـــم ناوێـــت هـــا! ها!هـــا! (ئەچێتـــە دەرەوە).

(هارد کاسل دێتە ژوورەوە).

هارد کاسل:

وام لێهاتـــووە کـــە خانووەکـــەی خۆیشـــم نەناســـمەوە. هەمـــووی ئـــاوا شـــڵەژاوە، نۆکەرەکانـــی هـــەر لـــە ئێســـتەوە ســـەرخۆش بـــوون. لەمـــە زیاتـــر ناتوانـــم دەردەســـەری بچێـــژم، دیســـانەوە ئەبـــێ هێمـــن و لەســـەرخۆ بـــم. (بـــۆ مارلـــۆ) مســـتر مارلـــۆ، لـــە خزمەتـــا وەســـتاوم. مـــن خزمەتـــکاری هـــەرە بچووکـــی خۆتـــم (دادێتـــەوە). مارلـــۆ گـــەورەم، بەنـــدەش خزمەتـــکاری بچووکـــی خۆتـــم (بۆخـــۆی) ئەمجـــارە چـــی رووێـــداوە؟

هارد کاسل:

وا تێئەگەم، گەورەم ئەبێ بزانیت گەورەم کە هیچ مرۆڤێك نییە لەم زەمینە ئەوەندەی کوڕی باوکی تۆ لەم خانووەدا بەخێرهاتن بکرێت و رێزی بگیرێت، گەورەم ئومێد ئەکەم تۆش لەمەدا ئاگادار بیت؟

مارلۆ:

بەڵێ زۆر چاك بەمە ئەزانم، گەورەم، هێندە ناکەس نیمە، هەمیشە کوڕی باوکم وا لێ ئەکەم کە بۆ هەر شوێنێکا بچێ لەسەر چاوانی دابنێن.

هارد کاسل:

وابزانم وایە، گەورەم، چونکە، هەرچەند لەبابەت خۆتەوە هیچ نالێم، تەنیا رەوشتی نۆکەر و خزمەتکارەکانت زۆر ناشیرینە. ئەو رێگەیەی لەمەی خواردنەوەدا گرتوویانە ناوی ئەم ماڵە بەد ئەکات.

مارلۆ:

رازی نابم، گەورە باشەکەم، ئەمە سووچی من نییە، ئەگەر لە گوێرەی خۆیانا کەمتر بخۆنەوە، ئەوا خۆیان خەتابارن. من رام سپاردوونە کە تنۆکێك بە پاش نەدەن. دڵنیابە من ئەمەم پێوتوونە. با یەکێك لە نۆکەرانم بێت. من کە خۆم ناخۆمەوە. ئەوانم هانداوە لە جیاتی منیش بخۆنەوە.

هارد کاسل:

کەواتە ئەمەی کردوویانە راسپاردەی جەنابت بووە! ئا. ئێستە دڵم دابین بوو.

مارلۆ:

گومانت نەبێ کە لەمنیان وێ بووە. بوەستە، لە یەکێك لە خۆیانا پرسیار بکە (نۆکەرێك بە مەستی دێتە ژوورەوە).

مارلۆ:

تۆ جێرمی، وەرە پێشەوە، ناکاك! من چیم پێوتن؟ فەرمانم پێ نەداون کە بەسەربەستی بخۆنەوە، بۆ قازانجی ئەم مەیخانەیە چی باش بوو ئەوە بخۆنەوە؟

هارد کاسل (بۆخۆی)

خەریکە لە ئارام دەرچم.

جێرمی (دێتە پێش، بەلادا ئەچێ):

تکایە گەورەم، سەربەستی و فلبت ستریت هەتا هەتایە. بەندە هەرچەند نۆکەرێکم، تەنیا وەك هەموو کەسێکی تر کۆڕی باشم، تا وەکو داوای نانخواردن بۆ هیچ کەسێ نابێ بخۆمەوە. خواردنەوەی باش لەسەر خواردنێکی باش چاکە. تەنیا خواردنێکی باش بۆ هیکۆپ بۆ کاتی لەسەرخۆییم باش نییە.

مارلۆ:

ئەبینی هاوڕێی پیرم، کابرا هەندە سەرخۆشە نەبێتەوە، نازانم لەمە زیاتر ئەوێ؟ مەگەر قۆڕ بەسەروەی خۆی لە قەڕابەی عەرەقا بخنکێنێ.

هارد کاسل:

بۆ خاتر خوا! ئەمە هەر ئاوابێ گومانی نییە شێتم ئەکات. مستر مارلۆ، گەورەم، چوار کاتژمێر زیاترە خۆم لەبەر دەردەسەریت راگرتووە، وا بزانم هیچ لەوانە نییە کۆتایی بێت.

جـا وا بڕیـارم دا کـە خـۆم گـەورەی ئـەم ماڵـە بـم، گـەورەم، زۆر ئـارەزوو ئەکـەم خۆتـۆ دەسـتەی سەرخۆشـانت هـەر ئێسـتێکە لـە خانـووم بچنـە دەرەوە.

مارلۆ:

لەماڵەکەتـا دەرچیـن! بێگومـان گاڵتـە ئەکەیـت، کـوڕی بـاش چـی؟ لـەم کاتـەدا کـە چیـم لـە دەسـت یـەت بـۆ دابینکردنـت ئەیکـەم!

هارد کاسل:

پێـت ئەڵێـم گـەورەم، بـە تـۆ دابیـن ناکرێـم، جـا حـەز ئەکـەم لەماڵەکەمـدا دەرچـن!

مارلۆ:

بـێ سـوو بەراسـتیت نییـە، بـەم نیوەشـەوە، ئـەم چەشـنە شـەوەش! تەنیـا ئەتـەوێ گاڵتـەم لەگـەڵا بکەیـت!

هارد کاسل:

بـڕوا بکـە گـەورەم، ئـێ دڵمـە، ئێسـتێکە ئـاوا کـە هەڵچوومـە، پێـت ئەڵێـم کـە ئەمـە ماڵـی خۆمـە، گـەورەم ئـەم خانـووە هـی منـە، فەرمانـت پـێ ئـەدەم کـە دەسـبەجێ چۆڵـی بکەیـت.

مارلۆ:

هـا! هـا! هـا! دڵنیابـە کـە هەنـگاوێ ناهاوێـژم (بەشـێوەیەکی رەق). ئەمـە ماڵـی تۆیـە، کابـرا ئەمـە ماڵـی منـە! ئەمـە ماڵـی خۆمـە. هەتـا ئـارەزووی مانـەوە بکـەم، ئـەوا ئـی منـە. چ مافێکـت هەیـە تـا داوام لـێ بکـەی لـەم خانـووەدا دەرچـم، گـەورەم؟ بەڵامـدا لـەم بەزمـە، هەرگیـز لـە ژینـما بـەم جـۆرە تووشـی بـە حەیایـی نەبوومـە.

هارد کاسل:

منیش تووشم نەهاتووە. بێ شەرەف بم ئەگەر هیچ تووشم بووبێ، یەکێ لەماڵمدا دابەزی بێ، چی ئارزوو بکا داوا کا، لە کورسی خۆما دەرم پەڕێنێ، تەشقەڵە بە ماڵ و منداڵم بکات، زۆری لە نۆکەرانی بکات خۆیان مەستی مەی بکەن، ئینجا پێت بڵێت، گەورەم ئەم خانووە ماڵی منە. لەمە شەرمتر چییە؟ بەخوا ئەمە شایانی پێکەنینە. هی! هی! هی! تکایە گەورەم (گاڵتە ئەکات) ئەگەر خانووەکە ئەکەیتە هی خۆت، بۆ هەرچی لەماڵەکەشا هەیە نایکەی بە ئی خۆت؟

مارلۆ:

حسابەکەت بێنە، گەورەم، حیسابەکەت بێنە بەسە، با چیتر پێدا نەچین؟

هارد کاسل:

بۆ هەموو کەلوپەلی ماڵەوەش ناکەی بەهی خۆت؟

مارلۆ:

پێت ئەڵێم حیسابەکەت بێنە، هەتا خۆت و کاولە خانووەکەت بەجێ بێڵم.

هارد کاسل:

هەروەها مێزێکی زۆر باشم هەیە لە دارێکی نایاب دروستکراوە، رووی خۆتی تیا ئەبینی.

مارلۆ:

ئەڵێم حیسابەکەم بێنە.

هارد کاسل:

هەروەها کورسیە گەورەکەم لەبیرچوو کە ئەتوانی دوای

نانخواردنێکـــی چـــەور لەســـەریا بخەویـــت.

مارلۆ:

ئۆف خوایە! ئەڵێم حیسابەکەم بێنە و ببڕێتەوە، بەسە.

هارد کاسل:

جەوامێـر، جەوامێـر، بـە گوێـرەی نامـەی باوکـت چاوەڕوانـی لاوێکـی بـێ فیـزی رەوشـت بـەرزم ئەکـرد میوانـم بێـت، کەچـی ئێسـتە ئەبینـم یەکێکـی ترزلـی بـێ شـەرمی، کەللـە رەقـە. بـەڵام خـۆ ئێسـتێکە ئەگاتـە جـێ و بەچـاوی خـۆی زیاتـر ئەبینـێ.

(ئەچێتە دەرەوە).

مارلۆ:

ئەمـە چـۆن ئەبـێ؟ قـەت خـوا بزانـە خانووەکـەم لـێ نەگـۆڕاوە؟ هەمـوو شـتێ لـە خـان ئەچـێ، نۆکـەران هـاوار ئەکـەن (ئـەوا هـات). لەلایەکـی تـرا بـاش خزمـەت ناکـەن. دیسـانەوە چەتیوێـك هەیـە بـۆ ئیـش و کار. تەنیـا ئـەوا چەتیوەکـە خـۆی هـات، بـا ئـەو خـۆی تێـم بگەیەنـێ و باسـم بـۆ بـکات "بـۆ کـوێ وا رائەکەیـت، ئافـرەت؟ ئـا.. قسـەیەکم لەگەڵتـا هەیـە.

(مس هاردکاسل دێتە ژوورەوە).

مس هارد کاسل:

کەواتـە بـام کـۆڕ بـێ، ناتوانـم زۆر بوەسـتم (بۆخـۆی) وا بزانـم بـە (هەڵەکـەی) زانیـوە، تەنیـا دیسـانەوە زۆر زووە کـە بـۆی ئاشـکرا بکـەم.

مارلۆ:

تکایـە، کیژۆڵـە، بـەس وەلامـی یـەك پرسـیارم بـدەوە، تـۆ کێیـت؟ ئەبـێ لـەم ماڵـەدا چـی کارێکـت هەبـێ؟

مس هـ:

خزمێکی ئەم خێزانەم گەورەم.

مارلۆ:

چی؟ خزمێکی هەژاری؟

مس هـ:

بەڵێ گەورەم، خزمێکی هەژارم، کلیل هەڵگرتنم پێ سپێردراوە. پێویستە چی بتوانم بۆ مێوانان درێغی نەکەم.

مارلۆ:

واتا تۆکاری مەیگێڕی ئەم خانەیە ئەکەیت!

مس هـ:

خان. ئۆف خوایە! چی ئەمەی لە مێشکتا ئاخنیوە؟ یەك لەخانەدانترین خێزانەکانی ئەم وڵاتە خانچێتی ئەکات؟ ها! ها! ها! ماڵی پیرە مستر هاردکاسل بووەتە خان!!

مارلۆ:

ماڵی مستر هاردکاسل! چۆن، ئەمە ماڵی مستر هاردکاسلە، کیژێ؟!

مس هـ:

ئای، بێگومان، ئەی گوایە هی کێیە؟

مارلۆ:

کەوابوو هەمووی بە فیڕۆ چوو، ئاوا خەڵەتاوم، ئۆف، بەڵامدا لە کەللەی پووچم، هەموو خەڵکی شار ئینجا ئەمکەن بە نیشانەی گاڵتە و پێکەنین. سەرتاپای رۆژنامە و گۆڤارەکان وێنەی سەیر و کاریکاتێرم لەسەر بڵاو ئەکەنەوە، کە لەناو هەمووان ئەم خانووە بەخان بزانم، کۆنە هاوڕێی باوکم بە خانچی

بژمێـرم. ئەبـێ باوکـم چیـم پـێ بـکات! ئـای چەنـد خـۆم بـێ مێشـك و دەبەنـگ دێتـە بەرچـاو! دیسـانەوە، ئازیزەکـەم، بـام لـە سـێدارەم بـدەن، تۆشـم بـە چەتیـوی مەیخانـە ئەزانـی.

مس هارد کاسل:

قـەت نەبـێ! قـەت نەبـێ! دڵنیـام هیـچ ڕەوشـتێکی ئەوتـۆم نییـە بمخاتـە ئـەم ڕێـزە نزمـەوە.

مارلۆ:

هیـچ خۆشەویسـتەکەم، هیـچ، تەنیـا مـن لێـرە لەگۆمـی (هەڵـەدا) مەلـەم کـردووە. بۆیـە تووشـم تێکـەڵ کـردووە. لـە بـێ مێشـکیما هەمـوو شـتێکم بـەڕەواژ دیـوە. کـە تـۆ هەنـدە بـە منـەوە هاتـوو چوویـت، بـە دڵنیاکردنـم داوەتـە پێنـووس. بەسـەزمانی و سـاکاری تـۆم بـە تەڵـە و دڵ ڕفانـدن زانیـوە. بـەڵام تـازە وا کار لـەکارا تـرازا. نابـێ ئیـتر ڕوو بکەمـەوە ئـەم ماڵـە.

مس هارد:

ئومێـد ئەکـەم، گـەورەم، هیچـی بـێ دڵـی تـۆم نەکردبێـت! بێگومـان ئەبـێ شـەرمەزار بـم ئەگـەر دڵـی گەنجێکـم ڕەنجاندبێـت کـە ئەمەنـدە حەیـادار و هەنـدە گفتوگـۆی نایابـی لەگەڵمـدا کردبێـت، گومانـم نییـە کـە ئەبـێ شـەرمەزار بـم (وا نیشـان ئـەدا کـە ئەگـری) ئەگـەر بـە هـۆی منـەوە لـەم ماڵـە بچیتـە دەرەوە. دڵنیـام کـە پێویسـتە ڕوو ڕەش بـم. ئەگـەر کـەس شـتێکی ناشـیرینی پـێ وتـم، چونکـە لەناونیشـانم بـەدەر لـە ماڵـی دونیـا هیـچ شـك نابـەم.

مارلۆ: (بۆخۆی):

بــە هەقــی ئاســمان ئــەوا ئەگــری، ئەمــە یەکەمیــن نیشــانەی ئــارەزووی پــاك و ناســکە کــە هیــچ لــە ئافرەتێکــی ئــاوام بینــی بــێ، کەبــەم جــۆرە دڵــم ئەگووشــێت (بــۆ ئــەو) بمبەخشــە، کیــژە خۆشەویســتەکەم، تــۆ تەنیــا کەســی لــەم خێزانــەدا بــە نابەدڵــی بەجێــی ئەهێڵــم. بــەڵام درۆت لەگەڵــدا نەکــەم، جیــاوازی رەچەڵــەك و رەگەزمــان جیــاوازی مــاڵ و ســامانمان، جیــاوازی خوێندەواریــمان رێگــەی یــەك بوونێکــی پــاك و مەردانەمــان نــادەن.

مس هاردکاسل: (بۆخۆی):

ئــای پیــاوی پــاك! تــازە وا ئەکەویتــە بەردڵــم. (بــۆ مارلــۆ) بــەڵام مــن گومانــم نییــە کــە خێزانــی ئێمــەش لــە بنەماڵــەی مــس هاردکاســل نزمــتر نییــە، هەرچەنــدە هــەژار و دەســت کورتــم، ئەمــە نابێتەســووکی و بــێ نرخــی بــۆ یەکێــك کــە بیەوێــت، تــا ئــەم دەمــە بەیادمــا نــە ئەهــات کــە هــەژاری ئەمەنــدە شــووم و بــەڵا بــێ.

مارلۆ:

جا بۆ ئێستە وا ئەزانیت؟ ئەی ساکاری نایابم؟

مس هـ:

چونکــە ئەمەنــدە لــە کەســێ دوورم ئەکاتــەوە کــە ئەگــەر هــەزار دینــارم بوایــە پێــم ئــەدا.

مارلۆ: (بۆخۆی)

ئــەم راســتییە چەشــنی ئەفســوون کارم تــێ ئــەکات، ئەگــەر نــەڕۆم ئــەوا ئەفەوتێــم، پێویســتە تەکانێکــی ئازایانــە بدمــە خــۆم و جێــی بێڵــم. (بــۆ ئــەو) لایەنگیریــت بــۆ مــن، خۆشەویســتەکەم، وا جەرگــم لــەت لــەت ئــەکات. ئەگــەر چارەنووســم لــەدەس خــۆم بوایــە،

ئەمزانــی چــۆن هاوڕێــی ژینــم هەڵئەبــژارد، تەنیــا لــەم بابەتــەوە دونیایەکــم لــە پێشــە، بەتایبەتــی دەســەڵاتی باوکــم، ناتوانــم چۆنــی دەربــڕم، جەرگــم کــون ئــەکات، خــوات لەگــەڵ.

(ئەچێتە دەرەوە).

مس هارد کاسل:

تــا ئێســتە نیــوەی نەرخیــم نەئەزانــی، ئەگــەر بتوانــم هەرچۆنێــك بــێ نابــێ رێگــەی رۆیشــتنی بــدەم، بــە زۆر یــا بــە مەکــر. پێویســتە هــەر ئــەم رۆڵــەش یــاری بکــەم کــە تــا ئێســتە کردوومــە بــۆ (ســەرکەوتن بــە تێکۆشــان) تەنیــا ئەبــێ باوکــم لــەم هەمــوو (هەلــەو) رووداوە چەوتانــە ئــاگادار بکــەم پێــش ئــەوەی بڕیــاری دەرکردنــی بداتــە دەســت.

(ئەچێتە دەرەوە).

(تۆنی، میس نیڤێل دێنە ژوورەوە).

تۆنی:

ئــای ئەمجــارە ئەبــێ خۆتــان بیــدزن. مــن چیــم لەســەر بــوو کــردم، ئەمــە گومانــی تیــا نییــە کــە دایکــم خشــل و زێڕەکانــی کەوتووەتــە دەســت، تەنیــا وا ئەزانــێ ئــەوە هەمــووی لــە نەفامینــی و دەســت و پێکانییــەوە بــووە.

مس نیڤیل:

بــەڵام بــێ ســوو، پــوورزای خۆشەویســت، لــەم کارەســاتە ناهەمــوارەدا وازمــان لــێ ناهێنــی. ئەگــەر دایکــت بــەلای کەمیــەوە گومانــی رۆیشــتنم بــکات ئــەوا حەپســم ئــەکات، یاخــو رەوانــەی لای پــووزە (پێدگــری)م ئــەکات کــە ســەدجار خراپــترە.

تۆنی:

لەراستیدا هەموو جۆرە پوورێك شتی بەد و (مەلعونن). بەڵام چیم پێ ئەکرێ؟ ئەوا جووتە ئەسپێکی ئەوتۆم بۆ پەیدا کردوون کە بە فڕین ئەفڕن. خۆیشت ئەزانیت کە چۆن لە رووی دایکما دڵداریم لەگەڵدا کردویت، ئا، ئاوا دایکم هات، جا تا هیچ گومانمان لێ نەکا، وەرە نەختێ چاوبڕکێ و دڵداری بکەین.

(ئەکشێنەوە دواوە و دەست بازی ئەکەن).

(مسز هاردکاسل دێتە ژوورەوە).

مسز هارد کاسل:

لەراستیدا باڵە فڕکەم گرتووە. تەنیا کوڕەکەم ئەڵێ گشتی لە نەفامێتی نۆکەران بووە، دیسانەوە تا ئێجگاری لێکدی مارە نەکرێن دابین نابم. ئەوکاتە هەموو ماڵ و میراتی ئەبێتە ئی خۆی، بەڵام واچی ئەبینم؟ دەست بازی کردن، بێ گومان، هیچ لەمەوپێش تۆنی ئاوا گورج و نازدار نەبووە. ئاه! کۆترە جوانکیلەکانم، ئاواتان ئەگرم، چی دەنووك لێکدان، بەدزیەوە سەیرکردن، فسکە فسکی بەهەناسە بڕکێ! ئاه!

تۆنی:

دایە هەر ناوە نا تاوێك نەختێك فسکە فسك ئەکەین، بەڵام ڤیان و خۆشەویستی لە مەیانا ون نەبووە.

مسز هارد کاسل:

تۆنی،بەس پشکۆیەك بخەرە سەر ئاگرەکە تا بەگڕتر بێت.

مس نیڤیل:

تۆنی پووررزام بەڵێنی داوە کە لەماڵەوە رووخۆشتر بێت.

لەراستیدا نابێ چیتر بەجێمان بیەڵێ. تۆنی چیتر جێمان ناهێڵی، وا نییە؟

تۆنی:

ئوە! چەند نازدار و نایابی. نەخێر، ئەگەر ئەسپەکەم جێ بێڵم تۆ بەجێ ناهێڵم کە ئاوا لێو بەخەندە بیت! بەراستی خەندە هەر لەتۆ ئەوەشێتەوە!

مس نیڤیل:

پووررزای دڵگر! کێ ئەتوانێ حەز لەم گیانە خۆرسکە، لەمڕووە شاد و سوور و پان و خەم نەخۆرە نەکات؟ (دەستی لە پشتی ئەدات) ئاە! بەراستی رووپەکی ئازا و مەردانەیە!

مسز هاردکاسیل:

ئای بێ تاوانی جوان!

تۆنی:

دڵنیام هەمیشە حەزم لەو چاوە کاڵەی پووررزام و لەو پەنجە نەرم و درێژانەی کردووە.

مس هارد کاسل:

ئاە! تۆنی ئەتوانێ باڵندەی سەرداری کەوی بکا. لە ژینما هەرگیز ئەمەندە بەختیار نەبووم، گیا لەسەر پنجی خۆی ئەڕوێت، تۆنی بە تەواوی لە باوکی مستر لامپکینی رەحمەتی ئەکا، کێژی خۆشەویستم زێر و زێوەکانت دەستبەجێ ئەدەمەوە، پویستە وەریان بگریتەوە، تووبی خوا لاوێکی قۆز و شیرین نییە، ئازیزەکەم؟ هەر بەیانی ئەبی لێکدی مارە بکرێن، باسی تەواوکردنی خوێندنەکەی ئەخەینە رێکەوتێکی تر.

(دیگۆڕی دێتە ژووررەوە).

دیگۆری:

کوا کوڕی باش؟ وا نامەیەکم بۆتان هێناوە.

تۆنی:

بیدەرە دایکم، هەموو نامەیەکم لە پێشان ئەو ئەیخوێنێتەوە.

دیگۆری:

فەرمانم پێکراوە کە لەدەستی خۆتی بنێم.

تۆنی:

لە کوێوە بۆم هاتووە؟

دیگۆری:

ئەمە ئەتوانن لەنامەکە پرسیار بکەن.

تۆنی:

لەگەڵ ئەمەشا حەز ئەکەم بزانم.

(نامەکە وەرئەگرێ و سەرنجی ئەدات)

مس نیڤیل: (بۆخۆی)

قەومـا! تـووش بووین، لـە شـێوەی نووسـینەکەدا ئەزانـم لـە هەستنگسـەوە بـۆی هاتـووە، ئەگـەر پـوورم چـاوی پـێ بکـەوێ ئـەوا هەتـا هەتایـە ماڵوێـران ئەبیـن. پێویسـتەئەگەر بتوانـم، نەختـی خامۆشـی بکـەم (بـۆ مسـز هاردکاسـل): بـەڵام مـن وەرامـە نوێیـە نایابەکـەی پـوورزام بـۆ مسـتر مارلـۆ پـێ نەوتی،خانـم. ئـای کـە چەنـد پێکەنیـن، ئەبـێ بزانیـت خاتـوون، ئـا، نەختـێ وا وەرە تـا گوێـمان لێـمان نەبـێ (فسـکە فسـك ئەکـەن).

تۆنی: (هەر سەرنجی نامەکە ئەدات)

بەراسـتی دەسـت نووسـێکی ئاڵـۆز و ناخۆشـە، لـە ژینمـدا وێنەیـم نەدیـوە، باشـە ئەتوانـم دەسـتخەتەکەت بخوێنمـەوە. تەنیـا هەنـدەێ

وێرگـۆل و شـوختە تیایـە پیـاو ناتوانـێ سـەروکلکی لێـك جیابکاتـەوە. "بـۆ بەڕێز...مسـتر تۆنـی لامپکیـن" زۆر سـەیرە، ئەتوانـم بـە تـەواوی دەرەوەی نامەکانـم بخوێنمـەوە کـە نـاوی خۆمـی تیـا نـووسراوە، بـەڵام کـە ئەیکەمـەوە هیـچ سـەرم لێـی دەرناچێـت. ئەمـە زۆر گرانـە، زۆر ناخۆشـە، چونکـە هەمیشـە ناوەرۆکـی نامـە کاکلـەی نامـە بـۆ یـەك ناردنـە.

مسز هارد کاسل:

هـا! ها!هـا! جوانـە، جوانـە. ئـاوا کـوڕی مـن لەگـەڵ پسـپۆرەکەدا دڵ رەق بـوو.

مس نیڤیل:

ئـا، خانـم بـەڵام پێویسـتە هەموویـت گـوێ لێبـێ، خانـم ئـا نەختێکـی تـر وا وەرە ئەگینـا تـێ ئـەگات، ئەبـێ بزانیـت چـۆن دووبـارە واقـی ور کـرد.

مسز هـ:

وا ئەزانم ئێستە لە هەموان زیاتر خۆی واقی وڕماە.

تۆنی: (هەر سەیری نامەکە ئەکات):

خەتێکـی مەلعونـە (ئەخوێنێتـەوە): "گـەورەی خۆشەویسـت" ئـەدی! ئەمـە ئەمەیـە. لەپاشـان (م)یـەك و (ت) یـەك و (س)یـەك هەیـە. تەنیـا ئەمـەی تریـان ئایـا شـووڕە () یـا (ر) یـە، بەڵامـدا لـە خـۆم نایزانـم.

مسز هـ:

ئەمە چییە، ئازیزەکەم؟ ئەتوانم چی یاریدەیەکت بدەم؟

تۆنی:

نازانم چی بڵێم:

مس نیڤیل:

ئـای، ئاوایـە (وا نیشـان ئـەدا کـە ئەخوێنێتـەوە): "خۆشەویسـتی بەڕێـز، ئومێـد ئەکـەم زۆر بـاش بیـت، پاڵەوانانـی یانـەی (شـێکباگ) پەڕووباڵـی پاڵەوانانـی یانـەی (گوزگرین)یـان دەرهێنـاوە، زۆر سـەیرە – ئـم- جەنگێکـی سـەیر- ئـم- شـەڕێکی درێـژ- ئـم ئەمـە گشـتی لەبـارەی کەڵەشـێر و شـەڕە، هیـچ مانـا و نرخـی نییـە. بـی پێچـەوە، بـی پێچـەوە.

(ئەی گەچڕێنێ و نامەکەی پیا ئەدات).

تۆنی:

بـەڵام مـن پێـت ئەڵێـم، بابـە ئەمـە لـە هەمـوو شـتێکی جیهـان نرخدارتـرە. دینارەکـەم بدەیتـێ واز لـە پاشـماوەکەی ناهێنـم. ئاهـا، دایـە، بزانـە بـۆت ئەخوێنرێتـەوە؟ بـێ نرخـە؟!

(نامەکە ئەدا بە مسز هاردکاسل).

مسز هاردکاسل:

ئەمـە چۆنـە؟ (ئەخوێنێتـەوە) "خۆشەویسـتی بەڕێـز، مـن ئێسـتە وا چاوەڕوانـی مـس نیڤیـل ئەکـەم، بەخـۆم و پەیتوونێـك و جووتـە ئەسـپێکەوە، لەدامێنـی باخەکـەدا، بـەڵام وا ئەزانـم توانـای ئـەم کاروانەیـان نەییـە، هیـوادارم جەنابـت جووتـە ئەسـپەکی حەسـاوەمان بـۆ پەیـدا بکەیـت، هـەروەك بەڵێنـت دابـوو. خـۆت ئەیزانـی راکـردن زۆر پێویسـتە ئەگینـا پیرەژنـە بەدفەڕەکـە "ئـای پیرەژنـە ئێسـك گرانەکـە" دایکـت، لێـمان ئەکەوێتـە گومـان. بـرای خـۆت، هەسـتنگس" خوایـە سـەبووریم دەیـت. خەریکـە شـێت ئەبـم. وا لـەرق و کینـەدا ئەخنکێـم.

مسز**هارد کاسل:**

ئەمە چۆنە؟ (ئەخوێنێتەوە) "خۆشەویستی بەڕێز، من ئێستە وا چاوەڕوانی مس نیڤیل ئەکەم، بەخۆم و پەیتوونێك و جووتە ئەسپێکەوە، لەدامێنی باخەکەدا، بەڵام وا ئەزانم توانای ئەم کاروانەیان نییە. هیوادارم جەنابت جووتە ئەسپەکی حەساوەمان بۆ پەیدا بکەیت، هەروەك بەڵێنت دابوو. خۆت ئەیزانی راکردن زۆر پێویستە ئەگینا پیرەژنە بەدفەڕەکە "ئای پیرەژنە ئێسك گرانەکە" دایکت لێمان ئەکەوێتە گومان. بۆ خۆت هەستنگس". خوایە سەبووریم دەیت. خەریکە شێت ئەبم. وا لەرق وکینەدا ئەخنکێم.

مس نیڤیل:

تکایە، خانم نەختێ هێوور بێتەوە و ناپەسەندیی و پیلانی بەدی خەڵکی تر نەخەیتە ئەستۆی منەوە.

مسز هـ: (زۆر سەری نەوی ئەکا)

زۆر قسەیەکی جوانە، خاتوون، تۆ ئێجگار بە حەیا و دڵڕفێنی، بەتەواوی گوڵی نامووس و ڕێزگرتنی، خانم (دەنگی ئەگۆڕێت) تۆش، تۆ ئەی بێ مێشکی بەدخوو، ئەمەندە هۆشەت نییە کە زاری خۆتی پێ دابخەیت، تۆش بە پێچەوانەی منا لەم کارە ناسازە بەشداریت؟ تەنیا من خێرا هەموو پیلانێکتان تێك ئەدەم. تۆ، ئەی خاتوون کە جووتە ئەسپەکەی حەساوەت بۆ ئامادەیە، نابێ بەخۆڕایی بچیت، جا لەجیاتی (بەدووکەوتنت) هەر ئێستێکە ئامادەبە تا لەگەڵ منا راکەیت. دڵنیابە پیرە پوورت (پیدگری) زۆر چاك ئاگاداریت ئەکات. تۆش جەناب ئەتوانی سواری ئەسپەکەت بیت و بۆ پاریزگاری بەگەڵمان

کەویت. هۆ تۆماس، رۆجەر، دیگۆری، ئا وەرن نیشانتان ئەدەم کە چۆن لەخۆتانا زیاتر خەمتان ئەخۆم.

(ئەچێتە دەرەوە)

مس نیڤیل:

ئاوا ئێستە ئێجگاری فەوتام.

تۆنی:

ئای، ئەمە گومانی تیا نییە.

مس نێڤیل:

چی لەمە باشتر بۆ یەکێك چاوەڕوان ئەکرێت کە تووشی بە تووشی شتێکی بێ مێشکی ئاواوە بووبێ، ئەمەش دوای ئەو هەموو سەر بادان و چاولێ نووقانەوە.

تۆنی:

بەسەری تۆ، یابە، ئەمە ئەنجامی زیرەکی خۆت بوو نەك ئی بێ مێشکیەتی من. ئەمەندە قسەخۆش و خافڵابووی لەبارەی (شیکباگ و گوزگرین)ەوە وا تێگەیشتم هیچ بڕوا ناکەیت.

(هەستنگس دێتە ژوورەوە).

هەستنگس:

کەوابوو، جەناب وەك نۆکەرەکەم ئەڵێ، لێت لە دەهۆڵ دایەن و نامەکەت داوەتە دایکت. ئەمە کارێکی باش بوو، جەنتلمان؟

تۆنی:

ئەمەش بەڵایەکی تر. لەم خانمە پرسیار بکە کە ئاشکرای کردن. بەخوا کردەوەی خۆیەتی. من سووچم نییە.

(مارلۆ دێتە ژوورەوە).

مارلۆ:

بەخـوا بابـە لێـرە باشـم لەگـەڵ جووڵانـەوە. چاکتـان کـردم بـە نیشـانەی فشـە گاڵتـە، تووشـی کاری ناشـیرینتان کـردم. ناوبەدتـان کـردم، ئەنجـا کردمتانـە قەشـمەر جـاڕی خۆتـان.

تۆنی:

ئەمەش یەکێکی تر هەر ئەوە مابوو.

مس نیڤیل:

ئەمەتـا گـەورەم، ئـەو کـوڕە باشـە هەمـووی قـەرزاری سـوپاس کردنینـە.

مارلۆ:

ئەنجـا چیـم پـێ ئەکـرێ لەگـەڵ ئـەم منالّـە نەفامـە بـێ مێشـکەدا کـە نەزانـی و سـاوایی بەسـە بـۆ پارێـزگاری.

هەستنگس:

کەرێکی بێ نەرخی ئاوایە کە راستی پیس ئەکا.

مس نیڤیل:

لەگـەڵ ئەوەشـا ئەمەنـدە شـەیتان و ناپەسـند و دڵ پـڕ قینـە کەبـەم گیروگرفـت و دەردەسـەریمانەوە خۆشـحاڵ و شـادمانە.

هەستنگس:

بێچووە رێوییەکی هەست مردووە.

مارلۆ:

فرتوفێڵ و زیان و بەدی لێ ئەڕژێتەوە.

تۆنی:

باو! ژنانە ئامادەم یەك لە دوای یەك بەسەبەتان شەڕتان لەگەڵا بکەم.

مارلۆ:

ئـــەم هێنـــدە ناهێنـــێ، تەنیـــا کردەوەکانـــی جەنابـــت، مســـتر هەســتنگس شـایانی بـاس کـردن و لێکۆڵینـەوەن. تـۆ بـە هەڵەکانـی منـت ئەزانـــی و ئـــاگادارت نـــە ئەکـــردم.

هەستنگس:

ســـەرەڕای ئـــەم هەمـــوو ئـــازار و خەمـــەی مایەپووچـــی و ئومێـــد بڕیـــن خۆمـــا داوای لێکۆڵینـــەوە ئەکـــەی؟ مســـتر مارلـــۆ، ئەمـــە کاری برادەراتـــی نییـــە.

مارلۆ:

بەڵام جەناب..

مس نیڤیل:

مســتر مارلـۆ، لەســەرخۆبە و هێـور بـەرەوە، بـاوەڕ بکـە تـا کاتێـک بـە هەڵـەی تۆمـان نەزانـی کـە ئاگادارکردنـت سـوودی نەمابـوو.

(نۆکەر دێتە ژورەوە)

نۆکەر:

خانـــم ئەیـــەوێ دەســـبەجێ خـــۆت ئامـــادە کەیـــت.. خاتـــوون. وا ئەســپەکان لـە پەیتوونەکـە ئەخـەن. شـتوومەکت وا لـە ژوورەکـەی تـران. زووکـە ئەبـێ تـا بەیانـی رێگـەی سـی میـل ببڕیـن.

مس نیڤیل:

باشە، باشە وا ئێستە یەم.

مارلۆ: (بۆ هەستنگس)

کابـرا ئەمـە کاری پیاوەتییـە، لـە ئابڕووچوونمـا بەشـدار بوویـت؟ لـــە نێوانـــی گشـــت دۆســـت و ناســـیاوانمان ســـووك و رســـوات کـردم؟ دڵنیابـە هـۆکاك هـەر ئەبـی لـەم کردەوەیەتـم بگەیەنـی و

هۆیەکانیم بۆ ئاشکرا کەیت.

هەستنگس:

قسەی لێ ئەبێتەوە، هۆ کاك، ئەی ئەمە پیاوەتییە کە جەنابت ئەو ئەمانتەی پێم سپاردی هەڵسای لە دەستی یەکێکی ترت کرد؟

مس نیڤیل:

مستر هەستنگس، مستر مارلۆ، بۆچ ئەتانەوێ بەم گفتوگۆیە بێ سەرو شوێنە خەم و دڵتەنگیم زیاد بکەن؟ لێتان ئەپارێمەوە. (نۆکەر دێتە ژوورەوە).

نۆکەر:

ها، بگرە (عەبات) خاتوون. وا ئاغاژن ئارامی لێ هەڵگیراوە.

(ئەچێتە دەرەوە).

مس نیڤیل:

وا هاتم (بۆ مارلۆ و هەستنگس) تکایە ئاشت بنەوە، ڕێك کەون، پێك وەرنەوە، ئەگەر بەم شێوەیەتان بەجێ بێڵم، ئەوا خۆ لە مەراقانا هەر ئەمرم.

(نۆکەر یەتە ژوورەوە).

نۆکەر:

بگرە، خاتوون دەستەوانە و شتوومەکت. ئەسپەکان چاوەڕوانن.

مس نیڤیل:

ئۆف مستر مارلۆ، ئەگەر ئەتزانی، چی شەڕ و گیان پیسی و بەڵایەکم لە پێشە، بێگومان هەموو رق و کینە بە بەزەیی پیا هاتنەوە ئەگۆڕا.

مارلۆ:

هەروەختا شێت بم، نازانم چی بکەم! تووش گێژاوێ بوومە سەرم لێشێواوە، خاتوون، ببەخشە. جۆرج، لێم خۆش بە، خۆت ئەزانی چەند زوو دەروونم هەڵئەچێ، نە ئەبوو تۆش هەندەی تر گڕی خۆش کەیت.

هەستنگس:

ئەم ئازار و گیان دەرچوونەم تەنیا بەڵگەمە بۆ بەخشین.

مارلۆ:

باشە، هاوڕێی خۆشەویستم، ئەگەر هێندە ڕێزی من ئەگریت وەك من تێ ئەگەم، کە دڵنیام ئەیگریت، ئەوا سێ ساڵ خۆراگرتن کامەرانی پەیوەستی پاشەڕۆژمان زۆرتر ئەکا.

ئەگەر...

مسز هاردکاسل (لە ژورەوە):

مس نیڤیل! کونستانس، ئەوا بۆ هۆ کۆنستانس؟

مس نیڤیل:

ئەوا هاتم! باشە خۆراگرتن. لەیاد نەکەیت. بەڵێنمان ئارامگرتنە.

(ئەچێتە دەرەوە).

هەستنگس:

ئاخ گیانەکەم! چۆن توانای ئەوەم هەبێ؟

ئاوا نزیك کامەرانی بین ئەم جۆرە کامەرانیەش!

مارلۆ: (بۆ تۆنی)

بە چاوی خۆت ئەنجامی کاری شێتانەی خۆت ئەبینی، کابرا!

ئەوەی ئەشێ بۆ تۆ سەیر و سەفا بێ، بۆ خەڵکی تر ئومێد بڕان و تەنانەت ماڵوێرانییە.

تۆنی: (وەك لەخەودا راچەنێ)

ئـۆف خوایـە، دۆزیمـەوە، ئەمەتـا بەدەسـتی خۆتـان، هـەر بەدەسـتی خۆتــان، دزمەکانــم! هــۆ! پــاش دوو کاتژمێــری تــر لــە دامێنــی باخچەکــەوە چاوەڕوانــم بــن. ئەمجــارە ئەگــەر (تۆنــی لامپکیــن) گەلــێ لەمەباشــتر و دڵپاکــتر نەبــوو کەئێــوە تێیگەیشــتوون، ئــەوا چاکتریــن ئەســپ و خۆشەویستەکەشــم (بێــت بۆنســەر) لەجیاتــی ئــەوە بــەرن. هــۆ دزمەکانــم!

(ئەچێتە دەرەوە).

بەشی پێنجەم

(دیمەن ناگۆڕێت)

(هەستنگس لەگەڵ نۆکەر دێنەژووروەوە).

هەستنگس:

وتت پیرەژنەکە و مس نیقیل لە پێش چاوی خۆتا سواربوون و ڕۆیشتن؟

نۆکەر:

بەڵێ، ئاغەم. بە سواری گالیسکەیێ چوون گەنجەکەش بە سواری ئەسپا چوو. ئێستێکە نزیکەی سی میل دوورکەوتوونەتەوە.

هەستنگس:

کەواتە هەموو ئومێدێکم بڕا.

نۆکەر:

بەڵێ گەورەم، پیرە (سێرچارلس) گەیشتووتەجێ. ئەم نیو سەعاتە لەگەڵ خاوەنی ئەم ماڵەدا بە (هەڵەی مارلۆ) پێکەنیون. ئاوا هاتن.

هەستنگس:

کەواتە نابێ من ببینڕێم. جا بچم بۆ ژوانی بێ بەرم لەدامێنی باخەکەدا، ئەمە کاتێتی.

(ئەچێتە دەر).

(سێرچارلس لەگەڵ مستر هاردکاسل، دێتە ژووروەوە).

هارد کاسل:

هـا! هـا! هـا! ئەگەر ئەزانی بەچ شێوەیەکی دەسەڵاتدارانەوە فەرمانە ترسناکەکانی بەسەرا ئەکردم؟

سیر چارلس:

چۆن چاکەی خزمەتکردن و پیاوەتی و مێواندارێتی داویەتیەوە.

هارد کاسل:

ئەبێ لەگەڵ ئەمەشا شتێکی لەمن دیبێ کە لەخانچیەکانی تر بەرزترم بگرێ.

سێر چارلس:

راستە، بەڵام تۆی بەخانچییەکی سەیر زانیوە. ها! ها! ها!

هارد کاسل:

گرنگ نییە، دڵم هێندە فراوانە کە لە خۆشی بەولاوە بیر لە هیچی تر نەکەمەوە. بەڵێ، هاوڕێ خۆشەویستەکەم، ئەم خێزان تێکەڵ بوونەمان، برادەراتی و دۆستایەتی خۆمان پشت بە پشت بۆ نەوەکانمان ئەباتە خوار. هەرچەند میراتی کچەکەم زۆر نییە.

سێر چارلس:

توخوا باسی میرات لای من ئەکەیت؟ کوڕی من هەندەی هەیە کە پێویستی بە هیچ نەبێ تەنیا ئافرەتێکی پاکی رەوشت باش کە دەستی یارمەتی بۆ درێژ بکا و بەشداری کامەرانی بێت. ئەگەر وەك خۆت ئەڵێی، ئاوا یەکتریان خۆش ئەوێ.

هارد کاسل:

کابرا، ئەڵێت ئەگەر؟ من پێت ئەڵێم حەز لێك ئەکەن، کچەکەم خۆی پێی وتم.

سێر چارلس:

بەڵام تۆ ئەزانی ئافرەت هەمیشە بۆی هەیە خۆی بخەڵەتێنێ.

هارد کاسل:

بەچاوی خۆم دیم کە چۆن بە گەرمی دەستی ئەپچڕاند. ئا وا خۆیشی هات تا ئەگەرەکانت ببڕێت.

(مارلۆ دێتە ژوورەوە).

مارلۆ:

وا ئەمجارەش هاتمەوە، گەورەم، تا لەکردەوە سەیر و ناشیرنەکانمان خۆش بیت. من زۆر شەرمەزارم.

هارد کاسل:

جا ئەمە چییە کوڕم؟ تۆ زۆر بە هەندت هەڵگرتووە. یەکدوو سەعات پێکەنین لەگەڵ کچەکەما هەموو ئەم چەوتیانە راست ئەکاتەوە. ئەو باوەڕ ناکەم هەر گوێشی پێبدا.

مارلۆ:

گەورەم من شانازی بە رالێبوونی ئەوا ئەکەم.

هارد کاسل:

مستر مارلۆ را لێبون وشەیەکی ساردە، ئەگەر منیش بەهەڵە نەچووبم ئەوا لەرا لێبوون زیاترتان لە بەینایە.

مارلۆ:

لەراستیدا گەورەم، نەگەیشتوومەتە ئەم بەختیاریە.

هارد کاسل:

دەی دەی، بەرخم، من دونیام دیوە وەك تۆ کە گەنجی ئەزانم چی چییە. من ئاگاداریم بەهەموو شتێکتانەوە هەیە، بەڵام ئم!

مارلۆ:

بێگومان، گەورەم، لە بەینمانا هیچ رووی نەداوە، تەینا من زۆر

ڕێزیم گرتووە و ئەویش لە دورەوە وەستاوە. وا مەزانە گەورەم، کە لەگەڵ هەموو ئەندامانی خێزانەکەتا بێ حەیا بووبم.

هارد کاسل:

بێ حەیایی! نەخێر، من ئەمە ناڵێم بێ حەیایی تەواو، نە. هەرچەند کێژ حەز ئەکەن یارییان لەگەڵا بکرێ و هەندێ جار کەمێ بگوشرێن. بەڵام دڵنیابە کە ئەو هیچی بۆ نەگێڕاومەتەوە.

مارلۆ:

چونکە هەرگیز وام نەکردووە کە بێتە هۆی ئەمە.

هارد کاسل:

باشە، باشە من حەز لە بێ دەعیەی ئەکەم ئەگەر لە جێی خۆی بێ، تەنیا ئەی جەوان، ئەمە نواندنێکی لە ئەندازە بەدەرە. پێویستە لەگەڵمانا راستگۆ بیت، جا لەگەڵ باوکت خۆشترمان ئەوێیت.

مارلۆ:

جەوانە مەرگ بم، گەورەم، ئەگەر قەت.

هارد کاسل:

من پێت ئەڵێم ئەو ناحەزیت ناکات کە گومانم نییە تۆش ئەوت خۆش ئەوێ.

مارلۆ:

گەورە خۆشەویستەکەم، قایل نابم، گەورەم.

هارد کاسل:

هیچ نابینم کە ببێتە هۆی بۆ یەك نەبوونتان.

مارلۆ:

تەنیا بزانە گەورەم.

هارد کاسل:

باوکت رای لەسەرە، من پێم خۆشە هەر کاتێك دواخستن زیان ئەبەخشێ. جا...

مارلۆ:

بەڵام بۆچ گوێ لەمن ناگری؟ سوێند بە هەموو شتێ کە راست و هەقە تا ئێستە وام نەکردووە مس هاردکاسل بچووکترین نیشانەی دڵداریم بگرێتە دەس. تەنیا یەك کۆبوونەوەمان بووە، ئەویش سارد و جەلەیی و دڵنەگر بوو.

هارد کاسل: (بۆخۆی)

ناپەسند خۆهەڵئەکێشێن ئەم کابرایە دڵم تەنگ ئەکات.

سیر چارلس:

قەت دەستت نەگوشیوە یاریشت لەگەڵا نەکردووە؟

مارلۆ:

خوای لە ژووری سەری ئاگادارە، بە گوێرەی فەرمانت هاتوومەتە ئێرەوە، چاوم بەو ئافرەتە کەوت بێ ئەوەی هەست بە هیچ بکەم، بێ دوو دڵی یا پەشیمانی بەجێم هێشت. ئومێدەوارم بەمە دڵنیابیت کە پێویستی خۆم بەرامبەر تۆ هێناوەتە دی. چوونەدەرم لەم خانووە پڕ دەرد و خەمەدا لێ قەدەغە نەکەیت. (ئەچێتە دەر).

سێر چارلس:

سەرم لەم شێوە نابەدڵییە سووڕماوە کە پێی دەرچوو.

هارد کاسل:

من لەمەدا واقم وڕماوە چۆن ئاوا بێ ترس ئێمەی دڵنیا ئەکرد.

سیر چارلس:

وەختا باوەڕی پێ بکەم کە راستە.

هارد کاسل: (سەیری دەستە راست ئەکا)

ئاوا کیژەکەم هات. منیش گومانم لەراستگۆیی ئەودا نییە.

(مس هاردکاسل دێتە ژوورەوە).

هارد کاسل:

کێت، وەرە ئێرە، بەرخم شەرمێ مەکە و بە راستی وەرامی پرسیارمان بدەرەوە. قەت مستر مارلۆ دانی بە دڵداری و خۆشەویستیتا ناوە؟

مس هارد کاسل:

گەورەم، ئەمە پرسیارێکی رەق و لەناکاوە! تەنیا چونکە داوای راستی و بێ شەرمی ئەکەیت، بەڵێ وا بزانم ئەمەی کردووە.

هارد کاسل: (بۆ سیرچارلس)

ئەبینیت!

سیر چارلس:

باشە خاتوون، قەت لەگەڵ کوڕەکەما لە جارێك زیاتر یەکترتان بینیوە؟

مس هارد

کاسل: بەڵێ، گەورەم، چەند جارێك.

هارد کاسل: (بۆ سیر چارلس)

بزانە!

سیر چارلس:

بەڵام هیچ دانی بەدڵداریتا ناوە؟

مس هارد کاسل:

بەڵێ، دڵداری هەتا هەتایە.

سیر چارلس:

باسی خۆشەویستی کردووە؟

مس هارد کاسل:

زۆر جار گەورەم.

سێر چارلس:

زۆر سەیرە! هەموو ئەمانەی ئاشکرا و یەکسەریش بووە؟

مس هارد کاسل:

بەڵێ، ئاشکرا یەکسەر.

سیر چارلس:

باشە، خاتوون رەوشتی لەگەڵتا چۆن بووە؟

مس هارد کاسل:

وەك هەموو دڵدارێك نەختێ بە جوانیی رووما داچوو، باسی بەرزی و پڕ نەرخی من و هیچ نەبوونی خۆی و چەند گفتوگۆیەکی خەمناکی کرد، بەشێوەیەکی بەختیاری دیارە کۆتایی پێهێنا.

سێر چارلس:

بێگومان ئینجا بەتەواوی بڕوام کرد. ئەزانم گفتوگۆی لەگەڵ ئافرەتا ئاوا دڵرفێنە و ئەو بەستەزمانی و پاڕانەوەیەی پێش ئێستەی لە رەوشتی ئەودا نییە.

مس هارد کاسل:

باشە گەورەم، چی ئەڵێیت ئەگەر لەپێش چاوی خۆتا بۆم دەرخستی کە ئەم باسەیەم گشتی راستە؟ ئەگەر لەگەڵ باوکما

بـۆ نیـو سـەعات خۆتـان لـە پەنـا ئـەم پەردەیـە بگـرن. ئەبینـن چـۆن بۆخـۆی دان بـە دڵداریـما ئەنـێ.

سێر چارلس:

باشـە، خـۆ ئەگـەر وەك باسـی ئەكەیـت، ئـاوا بـێ، ئـەوا هەمـوو خۆشـی و شـادیم كۆتایـی دێـت. (ئەچێتـە دەرەوە).

مس هارد كاسل:

خـۆ ئەگـەر وەك باسـم كـرد ئـاوا نەبـوو، ئەترسـم قـەت بەختیـاری و كامەرانیـم سـەرەتایی نەبێـت. (ئەچنـە دەرەوە).

(دیمەن ئەگۆڕێت بۆ پشت باخەكە).

(هەستنگس دێتە ژوورەوە).

هەستنگس:

چ گەوجێكـم، ئـاوا لێـرەدا چاوەڕوانـی كابرایـەك بكـەم كـە ئەشـێ بـە ئازاردانمـا شـاد بێـت. ئـەو هەرگیـز بەڵێنـی خـۆی بەجـێ نەگەیانـدووە، منیـش چیـتر بـە ئومێـدی نابـم. ئـای ئـەوە چـی ئەبینـم؟ ئەمـە خۆیەتـی و ئەلـوێ پەیامـی یارمـی لا بـێ.

(تۆنی خۆی پێچاوە و دزمەی لە پێدایە، دێتە ژوورەوە).

هەستنگس:

كاكـەی بەشـەڕەفم! وا زانیـم كەخـاوەن قسـەی خۆتـی، ئەمـە هـەر لـە هاوڕێیەتـی ئەچـێ.

تۆنی:

ئـەدی مـن هاوڕێتـم، ئەگـەر هەمـووت ئەزانـی، ئـەوا چاكتریـن هاوڕێـت ئەبـووم كـە لـەم جیهانـەدا هەتـە. بـەم بۆنەیـەوە، ئـەم شەوسـواریيە زۆر دژوار و ماندووكـەرە و هەناسـەی لـێ بڕیـم.

هەستنگس:

ئاخـــر چـــۆن؟ ئـــەی هەڤاڵەکانـــت لەکـــوێ جێهێشـــتوون؟ ئاخـــۆ ســـەلامەتن؟ داخـــوا بـــە جێگـــەی خۆیانـــا گەیشـــتوون؟

تۆنی:

بیســـت و پێنـــج میـــل بـــە دوو ســـەعات و نیـــوا ئاژواتنێکـــی هەنـــدە کـــەم نییـــە، وڵاخـــە بەســـەزمانەکان کەفیـــان بـــۆ هەڵـــدا. مـــن حـــەز ئەکـــەم چـــل میـــل بـــەدوای ڕێوییـــەکا ڕاکـــەم نـــەك دە میـــل لەگـــەڵ ئەژدیهایەکـــی ئـــاوادا بـــڕۆم.

هەستنگس:

باشـــە، بـــەس ئافرەتەکانـــت لەکـــوێ جێهێشـــتوون؟ زووکـــە، ئارامـــم لـــێ هەڵگیـــرا!

تۆنی:

بەجێـــم هێشـــتوون! بـــۆچ؟ گوایـــە ئەبـــێ لـــەو شـــوێنەی کـــە ئەوانـــم لـــێ هەڵگرتـــووە بـــەولاوە لـــە کوێـــی تریـــان بەجـــێ بێڵـــم؟

هەستنگس:

ئەمە مەتەڵێکی زۆر گرانە.

تۆنی:

کەواتـــە ئـــەم مەتەڵەیـــەم بـــۆ هەڵێنـــە، ئەوەچییـــە کەهـــەر لـــە دەورەی خانووەکـــەدا ئـــەڕوا و خـــول ئەخواتـــەوە و هەرگیـــز بـــە خانووکەکـــە نـــاگات؟

هەستنگس:

هەر هیچ سەرم لێ دەرناچێت.

تۆنی:

بـــۆچ کابـــرا، ئەمـــە ئاوایـــە. مـــن ڕێگـــەم پـــێ ون کـــردن. بەســـەری ئـــەو

کەسەی لایەنگری شەڕ ئەکا، هیچ گۆم و زەلەکاوێك پێنج میل بەهەر چوارلای خانووەکەدا نەماوە کە تیایا نەچوو بن.

هەستنگس:

هـا! هـا! هـا! تێ ئەگەم. هەر خولت پێ خواردوونە، کەچی ئەوان وایان زانیوە کە بۆ پێشەوە ئەڕۆن، تا بەم جۆرە لە ئەنجامـا بـۆ ماڵەوەت هێناونەتەوە.

تۆنی:

ئەبێ بۆتی روون بکەمەوە، گوێبگرە. لە پێشا بە کۆڵانەی (فیدەرز بیدا) مدا بردن کە راستەوخۆ لە قوڕا چەقین. لەپاشانا بەهۆی پیاهەڵگەڕان و هاتنە خوارەوەی گردە بەرداوینیەکەوە، تووشی شریقوهۆڕم کردن ئینجا بردمن بۆ ئەو شوێنەی تەرمی گوناهبارەکانی پیا هەڵئەواسن لە(هێڤی- تری-هیث) لەوێشەوە بەسوور و خول خواردنێکەوە راستەوخۆ لە دەقنەکەی دامێنی باخەکەما کردن.

هەستنگس:

تەنیا ئومێد ئەکەم هیچیان لێ نەقەومابێ.

تۆنی:

نە، نە. تەنیا دایکم لەترسانا زراوی رژاوەو وا ئەزانێ چل میل دوورکەوتۆتەوە و زۆر بێزارە و پەکی کەوتووە. جا ئەگەر ئەسپەکانی خۆت ئامادەن، ئەوا ئەتوانی لەگەڵ پوورزاما راکەن و بەڵێنتان ئەدەمێ کەس لێرەدا توانای نییە هەنگاوێك بنێ بە شوێنتانەوە.

هەستنگس:

هاوڕێی ئازیز، نازانم چۆن چاکەت بدەمەوە؟

تۆنی:

ئـەدی، ئـەدی ئێسـتە هـاوڕێ ئازیـز و کاکـی بەشـەرەفم، هـەر ئێسـتە شـێت و ناپەسـەند و قەشـمەر جـارٍ بـووم. ئـای لەعنـەت لـە شـێوەی شـەڕکردنتا بـێ. لەپـاش ئەمـەی یەکـتر ئەدەیـن بـە زەویـدا لـەم ناوچەیـەدا، ئەوسـا یەکـتر مـاچ ئەکەیـن و ئەبیـن بـە هـاوڕێ، بـەڵام ئەگـەر ریخۆڵەمـت ببڕیبایـە، ئێسـتە مـردوو ئەبـووم و ئەبوایـە بچیـت دەسـتی جەلـلاد مـاچ بکەیـت.

هەستنگس:

هەقـی تۆیـە، بـەڵام ئەبـێ تەنگەتـاو بـم و خێـرا بچـم مـس نیڤیـل رزگار بکـەم، ئەگـەر تـۆ داپیـرە بخافلێنـی، منیـش بەڵێنـت پـێ ئـەدەم کاری جەوانەکـە سـاز بـدەم (هەسـتنگس ئەچێتـە دەرەوە).

تۆنی:

هەرگیـز ترسـت لەمـن نەبـێ، ئـا، ئـەوا هـات.. ون بـە. دیـارە خـۆی لـە دەقنەکـەدا دەربـاز کـردووە. سـەیری تـا کەمـەری لـە قـوڕا گیـراوەو هەمـوو ئەندامـی لەشـی پیـس و تـەڕ بـووە (مـس هاردکاسـل دێتـە ژووڕەوە).

مسز هارد کاسل:

ئـۆف تۆنـی! کـوژراوم، هـەژاوم، تـا رادەی مـەرگ کوتـراوم، تـازە لەپـاش ئەمـەدا هەرگیـز ناژیـم. ئـەو دوا راچلەکینـەی کـە بەخـۆڕ کردینـی بـە پەرژینەکـەدا، کاری کـردووم.

تۆنی:

وێرانەمـاڵ خـۆم، دایـە هەمـووی هەڵـەی خـۆت بـوو، تـۆ ویسـتت هـەر بـەم شـەوە راکەیـن، بـێ ئەویـە بسـتێك ڕێگاکـە شـارەزا بیـن.

مسز هارد:

خۆزیا ئەمجارەش ئەگەیشتینەوە ماڵەوە، من هیچ ئەمەندە کارەساتم لە (سەفەرێکی) ئاوا کورتا بەسەرنەهاتووە. ئاوا سەرتاپا نوقمی قوڕ بووین، سەرنخوون بووینە کەندڕێکەوە، راست و ڕەوان چەقیوی دەقن بووینن تووشی خورپە و ڕاچەنینی کاریگەر هاتین، ئینجا سەرەڕای ئەمانەش ڕێگەمان ون کەین! تۆنی، بە مەزەندەی تۆ، ئێستە ئێمە لە کوێین؟

تۆنی:

بە ئەندازەی من ئەبێ لە (کۆمون کراك سکەل) چل میل لەماڵەوە دوورین.

مسز هارد:

ئۆف خوایە! ئۆف خوایە! ئەمە بە دترین شوێنە لەم وڵاتەدا، تەنیا ڕووتکردنێکمان پێ ئەوێ تا بەزمی ئەم شەوەمان بۆ تەواو بکات.

تۆنی:

مەترسە، دایە مەترسە. لە پێنج ڕێگرەکەی ئەم ناوچەیە دوانیان خنکێنراون، دوور نییە ئەوانی ماون نەمان دۆزنەوە. مەترسە، ئەی ئاخۆ ئەو پیاوە بە شوێنمانا ئەبەزێ؟ نە، نە. کولکەدارە، مەترسە.

مسز هارد:

بێگومان ئەم ترسە ئەمکوژێت.

تۆنی:

هیچ شەبقەی ڕەش لەپەنا ئەم تەڕاشانەوە ئەبینی؟

مسز هارد:

ئۆف مەرگ! ئای مردم!

تۆنی:

نە، نە. ئەمیش تەنیا مانگایەکە، مەترسە، دایە، مەترسە.

مسز هارد:

چۆن ئەزانم کە زیندوومە، تۆنی، ئاواش زەلامێ ئەبینم بۆ لامان دێ، ئاخ! گومان و سووم تیایا نییە. خۆ ئەگەر هەر هەستمان بکا ئەوا ئێمە فەوتاوین!

تۆنی: (لەبەرخۆیەوە)

ئەمە مێردی دایکمە، بە هەموو بەدبەختییەك، هاتووە یەك لە شەوە پیاسەکانی بکات (بۆ دایکی). ئای ئەمە رێگرێکە بەخۆ و دەمانچەی وەك باسکم درێژەوە، کابرایەکی رەزاگرانی بەدفەڕە.

مسز هارد:

خوای پاك پارێزگارمان بێ! ئەوا نزیك ئەبێتەوە.

تۆنی:

ناچیت لەم تەڕاشەدا خۆت پەنهان دەیت و رێگەی من بدەی چارەیەك بکەم؟ خۆ ئەگەر هیچ مەترسییەك هەبوو ئەوا ئەکۆکم و ئەڵێم (هم) کە کۆکیم تۆ هەر لە شوێنەکەتا مات بە و نەکەی بجوولێیتەوە.

(مسز هاردکاسل لە پەنا درەختێکا لە پشتی پەردە خۆی ئەشارێتەوە).

(مستر هاردکاسل دێتە ژوورەوە)

مستر هارد کاسل:

یا بە هەڵەچووم یا گوێم لە دەنگە دەنگی خەڵك و هاوار هاواری یارمەتیا بوو. های، تۆنی، ئەمە تۆی؟ من بەئومێد

نەبـووم ئـاوا زوو بگەڕێیتـەوە، داخـۆ دایکـت و پـێ ئەسـپاردەکەی سـەلامەتن؟

تۆنی:

زۆر سەلامەتن، گەورەم، لەماڵی پووڕە (پێدگری)ما .هم!

مسز هارد (لە پشتەوە):

ئاخ، ئەمە نیشانەی مەترسی و خەتەرە.

هارد کاسل:

چـل میـل بـە سـێ سـەعات، بێگومـان ئەمـە شـتێکی ئێجـگار زۆرە، بەرخـم.

تۆنی:

وەك ئەڵێـن ئەسـپی بەتیـن و حەسـایەوە و سـواری پـڕ ئـارەزوو ڕێـگا کـورت ئەکەنـەوە.. هـم.

مسز هارد: (لە پشتەوە)

خوا بزانم دەخیلی کۆرپە ئازیزەکەم ناکات!

هارد کاسل:

ئـەی مـن دەنگێکـم لێـرەوە بیسـت، زۆر حـەز ئەکـەم بزانـم لـە کـوێ ئەهـات؟

تۆنی:

ئـەوە مـن بـووم، گـەورەم، قسـەم لەگـەڵ خۆمـا ئەکـرد، گـەورەم. ئەمـووت چـل میـل بـە چـوار سـەعات ڕەوتێکـی زۆر بـاش بـوو. هـم. بێگومـان ئـاواش بـوو. هـەم. بەبۆنـەی ئـەم دەرچوونەمـا بەشـەو نەختـێ سەرسـام توشـی هەڵامـات بـووم. ئەگـەر ڕێ بـدەی حـەز ئەکـەم بچینـە ژوورەوە. هـم.

هارد کاسل:

بەڵام ئەگەر تۆ قسەت لەگەڵ خۆتا ئەکرد، بێگومان خۆیشت وەڵامی خۆت نە ئەدایەوە. دڵنیام کە گوێم لە دوو دەنگ بوو، بڕیارم داوە کە (دەنگی خۆی بەرز ئەکاتەوە). ئەوی تریشیان بدۆزمەوە.

مسز هارد: (لە پشتەوە)

ئۆف، ئەوا یەت من بدۆزێتەوە، پەکوو!

تۆنی:

ئەگەر خۆم پێت بڵێم، تۆ بۆچ ئەچیت گەورەم؟.هم. من گیانی خۆم لە پێناوی راستیا بەخت ئەکەم -هم- هەموویت پێ ئەڵێم، گەورەم. ئەیگرێ و دوای ئەخا).

هارد کاسل:

پێت ئەڵێم کەس ناتوانێ من بخەڵەتێنێ و دوام خات. بڕیارم داوە هەر ئەبێ خۆم بچم بزانم. ئەگەر بەتەمای بە تۆ باوەڕ بکەم خۆڕایە.

مسز هارد کاسل: (لە پشتەوە، بە راکردن دەرئەپەڕێ و دێتە پێشەوە).

ئۆف. خوایە! بێگومان منااڵە بەسەزمانە خۆشەویستەکەم ئەکوژێت. فەرموو، فەرموو پیاوی باش، ئاگری رق و کینەت بکە بەسەری منا، پوول و پارەم بەرە، گیانی من دەربێنە. بەڵام ئەم لاوە نازدارەم مەکوژە، ئەگەر هیچ بەزەییت لەدڵایە ئەوا توخوا جەرگم مەبڕە.

هارد کاسل:

ژنەکەی خۆم! بێگومان. بەڵام ئەو لە کوێ و ئێرە لە کوێ؟یا لەمەدا ئەبێ مەرامی چی بێ؟

مسز هارد: (ئەکەوێتە سەرچۆک)

دڵـــت پێـــمان بســـووتێ، کاك پیـــاوی باشـــی ڕێگـــر، پارەکەمـــان وەربگـــرە، کاتژمێرەکانمـــان بـــەرە، هەرچیـــمان هەیـــە لێمانـــی بســـێنە، هـــەر هەنـــدە مەمـــان کـــوژە. دڵنیـــاش بـــە هەرگیـــز لـــە دادگادا نـــاوت نابەیـــن. نـــە، بێگومـــان ئەمـــە ناکەیـــن. کاك جـــەردەی پیـــاوی بـــاش.

هارد کاسل:

وابزانـــم چەتیـــوەی شـــێت بـــووە. چـــۆن، دۆڕۆنـــی، تـــۆ ئەمـــن ناناســـیەوە؟

مسز هارد:

ئەگـــەر مـــن زینـــدوو بـــم ئـــەوا ئەمـــەش مســـتر هاردکاســـلە! مەترســـی کوێـــری کـــردووم. بـــەڵام کـــێ، خۆشەویســـتەکەم بەدڵیـــادا یـــەت لێـــرەدا تووشـــی تـــۆ بێـــت؟ لـــەم شـــوێنە بەترســـەوە، ئەمەنـــدە دوور لەماڵـــەوە؟ چ ئەتـــۆی هێنـــاوە تـــا بـــە شـــوێنمانا بکەویـــت؟

هارد کاسل:

بێگومـــان، دۆڕۆتـــی، ئەقڵـــت نەگـــۆڕاوە! چـــۆن ئەڵێیـــت هێنـــدە لـــە ماڵـــەوە دوور لەکاتێکـــدا دەرگـــەی ژووری خـــۆت لـــە چـــل شـــەقاو کەمـــترە. (ڕووی لەتۆنـــی ئـــەکا) ئەمـــە یـــەك لـــە فرتوفێڵـــە کۆنەکانتـــە، هـــەی ســـپلەی ناپەســـند، ئەمـــە کاری تۆیـــە! (بـــۆ مســـز هاردکاســـل) چـــۆن تـــۆ دەرگاکـــە ناناســـیتەوە؟ ئـــەی دارتووەکـــە؟ ئـــەی گۆمـــی ئەســـپانت لەبیرچۆتـــەوە، خۆشەویســـتەکەم؟

مسز هارد:

بەڵـــێ، ئەبـــێ هەتـــا ئەمـــرم ئـــەم گۆمـــەم هـــەر لەیـــادا بـــێ، چونکـــە لـــەم شـــوێنەدا مەرگـــی خـــۆم دی. (بـــۆ تۆنـــی) ئەمـــەش هەمـــووی لـــە ســـایەی تـــۆوە بـــوو هـــەی ســـەگی بـــێ ئەمـــەگ؟ ســـوێند ئەخـــۆم

ئەبێ دەرسێکت بدەم کە جارێکی تر زات نەکەی ئازاری دایکت بدەیت و گاڵتەی پێ بکەیت.

تۆنی:

ئۆف خوایە، دایە، تێکڕای خەڵکی ئەم ناوچەیە ئەڵێن تۆ منت فۆتاندووە، ئێستەش ئەبێ چیت چاندووە ئەوە بدوریتەوە.

مسز هارد:

ئەبێ ئەوجا بە جارێك لەناوت بەرم (دوای تۆنی ئەکەوێ و لەشانۆ دوور ئەکەونەوە. ئەچنە دەرەوە).

هارد کاسل:

لەگەڵ ئەمەشا قسەکانی نەختێك راستن (ئەچێتە دەرەوە).

(مس نیڤیل و هەستنگس دێنە ژوورەوە).

هەستنگس:

ئازیزەکەم، بۆچ ئاوا بە هەندی هەڵئەگریت؟ خۆ ئەگەر یەك دەقیقە دواکەوین، ئەوا ریسەکەمان لێ ئەبڕێتەوە بە خوڕی، هەموو شتێکمان هەتا هەتایە لەدەس ئەچێ. تەنیا بڕیارێك بدە و دەسبەجێ لە چاووڕاوی پوورت رزگار ئەبین.

مس نیڤیل:

ئەمە قەت نابێت، ئەمەندە گیانم پڕە لەو دەردەسەرییەی چێشتوومە، لە تواناما نییە بەرەنگاریتی هیچ مەترسییەکی تازە بکەم، تەنیا دوو ساڵ ئارام گرتن و یا سێ ساڵ لە ئەنجامما تاجی کامەرانیمان ئەنێتە سەر.

هەستنگس:

ئەم دواخستنە ماندووکەرە لە بێ وەفایی لام ستەمترە. با بفڕین، دڵرفێنەکەم. بام بەختیاریمان هەر لە ئێستەوە

تۆمارکەیــن. واز لــە میــرات بێنــە. دڵــداری و دڵنیایــی ئەمــەی هەمانــە لــە دەســتکەوتوو ســەرمایەی ســاڵێکی میــری زیاتــر ئــەکا. دەســا بــە گوێــم بکــە.

مس نیڤیل:

نەخێــر، مســتر هەســتنگس، نەخێــر. وا دیســانەوە هــۆش و فــام لەهانامــا هاتووەتــەوە و ئەبــێ بــە فرمانــی بکــەم. ئەشــێ لــە ســاتی هەســت و (عاتیفــەدا) گەنــج و ســامان بخرێتــە پشــت گــوێ، بــەڵام پەشــیمانییەکی هەتــا هەتایــە ئەنێتــەوە. بڕیــارم داوە هانــا بەرمــە بــەر هەســت و بەزەیــی مســتر هاردکاســلەوە، بەڵکــە هەقــم ئەداتــەوە دەس.

هەستنگس:

ئاخر، ئەو هەرچەند نیازی هەبێ، توانای نییە بەکەلکت بێت.

مس نیڤیل:

ئینجا خۆ قسەی ئەڕوا، منیش پشتم بەوە بەستووە.

هەستنگس:

هیــچ ئومێــدم نییــە، تەنیــا چونکــە تــۆ لەســەر بیــروڕای خۆتــا رشــتی، ئــەوا بــە ناچــاری و نابەدڵــی ئەبــێ بــە گوێــت بکــەم.

(ئەچێتە دەرەوە).

(دیمەن ئەگۆڕێت)

(سێر چارلس ومس هاردکاسل دێنە ژوورەوە)

سێر چارلس:

ســەیری تووشــی چ گرفتێــك بــووم، ئەگــەر ئەمــەی تــۆ ئەڵێــی راســت بێــت ئــەوا کوڕێکــی گوناهبــارم هەیــە. خــۆ ئەگــەر هەرچــی ئەویــش ئەڵــێ درۆ نەبــێ، ئــەوا ئەمــەی بەرلــە هەمــوو کەســێکا

ئـارەزووم ئەکـرد ببێتـە بووکـم، لـە دەسـتم ئەچێـت.

مس هارد کاسل:

زۆر شـانازی بـەم دڵپیاچوونەتـا ئەکـەم، تاکـو نیشـانی بـدەم کـە شـایانی کوڕەکەتـم، ئەگـەر وەك پێـم وتـن، خۆتـان پەنهـان بـدەن، ئـەوا گوێتـان لەخـۆی ئەبـێ، کـە بـێ گـرێ دانـی پیانەنـێ.. ئـا .. ئـەوا هـات.

سێر چارلس:

وا ئەچـم بـۆ لای باوکـت و لەسـەرمەرجەکەمانا ئەڕۆیـن. (ئەچێتـە دەرەوە). (مارلـۆ یەتـە ژوورەوە).

مارلۆ:

ئەگەرچـی ئامـادەم بـۆ دەرچـوون. وا جارێکـی تـر هاتـووم بـۆ مااڵوایـی کـردن، هەتـا ئـەم سـاتە هەرگیـز ئـاوا هەسـتم بـە زام و ئـازاری ئـەم جیابوونـەوە نـە ئەکـرد.

مس هارد کاسل: (بەشێوەی سروشتی خۆرسکی خۆی)

لـەم بڕوایـەدام، گـەورەم، هـەر ئازارێکـی بتوانـرێ بـە سـووکی چـارەی بکـرێ، شـایانی دڵتەنگـی نییـە. ڕۆژێـك یـا دوانـی بەسـەرا بچـێ، بەهـۆی دڕەخسـتنی کـەم نەرخـی ئەمـەوە کـە تـۆ وا ئەزانـی شـایانی پەرۆشـییە. بـۆی هەیـە پلـەی شـێواویت نـزم بکاتـەوە.

مارلۆ: (بۆخۆی)

ئـەم کیـژە هـەردەم بـۆرم ئـەدات (بـۆ مـس هاردکاسـل). ئەمـە نابـێ وابێـت، ئافـرەت. بەسـە ئیـتر گاڵتـە بەخۆمـا ناکـەم، وەختـا تەنانـەت پیاوەتـی خـۆ ناسینیشـم سـەر بێنێتـە بـەر هەسـت و عاتیفـەوە. جیـاوازی زانیـاری وسـامان، پەسـتی و قینـی بـاوك و سـووك و رسـوا بـوون لەنـاو هاوڕێکانمـا، وا گشـتی لام ئەبـن بـە

هیچ. تەنیا ئەم بڕیارە سەختە پڕ زامە نەبێ هیچ شتێك من ناهێنێتەوە سەرخۆم.

مس هارد کاسل:

کەواتە بڕۆ، گەورەم نابێ بە هیچ کلۆجێك هەوڵی مانەوەت بدەم. هەرچەندە کە خێزانی ئەو کیژەیەی بۆ سەردانیا هاتووی لە ئێمە خانەدان تر نینە، پلەی زانین و تێگەیشتنیشم لە هی ئەوان نزمتر نییە، بەڵام سوودی ئەمانە چییە ئەگەر لەماڵ و سامانا جیاوازی هەبوو؟ ئەم سووکە دڵ پیاچوونەت بۆ من بەسمە. تۆ منت تەنیا بۆ کات بەڕێکردن و رابواردنا ویستووە، کەچی هەموو ئامانجی دڵت نیشتۆتە سەر گەنج و میراتەوە.

(هاردکاسل و سێر چارلس لە پشتەوە دێنە ژوورەوە).

سێر چارلس:

وەرە ئێرەوە پشت ئەم پەردەیە.

هارد کاسل:

ئای، ئای بێ دەنگ بە، ئەتوانم بڵێم (کێتەکەم) شێواندوویەتی.

مارلۆ:

سوێند ئەخۆم، خانم، میرات هەرگیز لای من نەرخی نییە. لە پێشا جوانی تۆ بوو سەرنجی راکێشام. بۆچ کێ ئەتوانێ بە چاوی دڵداری نەبێ ئەم جوانییەت ببینی؟ هەرکاتێك لەگەڵ تۆدا گفتوگۆ ئەکەم رەوشتێکی بەرزی تازەت بەرچاو ئەبێ و نیگارت شیرینتر و کاریگەرتر ئەبێ. ئەوەی لەسەرەتاوە بە نەفامیی لادێیی تێ ئەگەیشتم ئێستە دەرکەوت کە ساکاڵی و بێ فیزیکی پووختەیە، ئەوەی لە دڵنیاییەکی هاندەر ئەچوو

ئەنجامی داوێن پاکی و بێگەردییەکی ئازایانە و ڕەوشتێکی باشی پڕ بڕواییە.

سێر چارلس:

ئەمە چی ئەگەیەنێ؟ واقی وڕکردووم!

هارد کاسل:

پێم وتی چۆن ئەبێ وس!

مارلۆ:

ئێستە بڕیارمدا، خانم کە بمێنمەوە، ئەمەندە بڕوایم بەرای ڕاستی باوکما هایە کە گومانم نەبێ هەرکە تۆ ئەبینێ ئەم کارەیەی بەدڵدا بچێت.

مس هارد کاسل:

نەخێر کاك مارلۆ، من ناتوانم و ناشێ بۆ تۆ دوا بخەم. وا نەزانی کە توانای چوونە ژێربارى پەیوەندییەکم هەبێ کە شایانی کەمترین پەشیمانی بێت، هەرگیز بەبیرتا نەیەت کە هەلی دڵداریەکی سەرپێی بۆ سودی خۆم بەکار بهێنم و تۆیش دووچاری پشێوی و پەژارە بکەم. گوایا وا تێ ئەگەیت من بتوانم تامی بەختیارییەك بچێژم کە هۆی لەناوچونی کامەرانی تۆ بێت؟

مارلۆ:

بە هەموو شتێکی پیرۆز، هەر ئەو کامەرانییەم ئەبێت کە لەدەس تۆوە دێت پێشکەشم بکەیت. هەرگیز هەست بە پەشیمانیما ناکەم تەنیا بۆ ئەوە نەبێ کە زووتر نەرخی تۆم نەزانیوە. سا ئەگەر بە پێچەوانەی خواستی تۆشە، هەر ئەمێنمەوە هەرچەند بەنیازی دەرکردنمەوە بیت، پێویستە بە

هــەوڵ و تێکۆشــان و ڕێزگرتنــما تۆڵــەی ڕەوشــتی نزمــی رابــردووم بەرامبــەر تــۆ بکەمــەوە.

مس هارد کاسل:

گــەورەم پــڕ بــەدڵ تــکات لــێ ئەکــەم کــە وازبینــی هەرچــۆن ئاشــناتی و یەکــتری ناســینمان دەســی پێکــرد، بــواری بــدە بــا هــەر ئــاواش ببڕێتــەوەو بخرێتــە پشــتگوێ. ئەشــێ ســاتێك یــا دوانــم بــۆ فشــە و رابــواردن تەرخــان کردبــێ، بــەڵام لەگاڵتــە دەرچــێ، کاك مارلــۆ، ئایــا بــڕوا ئەکــەی مــن ســەر بــۆ پەیوەســتیی دانەوێنــم کــە بەڵگــەی نەفامیــی تــۆ و نانــی نانــی و پــوول پەرســتی مــن بــێ؟ وا ئەزانــی کــە پــێ لەدڵــداری نانێکــی پــڕ بــڕوای پەســندکەرێکی مســۆگەر بــۆ ســوودی خــۆم ئەخەمــەکار؟

مارلۆ: (لەسەرچۆکان)

ئەمــە لــە مســۆگەری ئــەکا! ئەمــە بــە پــەری ئەچــێ؟ نــە، خانــم، هەرســاتێ نــەرخ و بــەرزی تــۆ ئەبینــم زیاتــر بــاوەڕم بەخــۆم نامێنــێ ســەرم لــێ ئەشــێوێ. دەســا، بــوارم بــدە بــا بڵێــم.

سێر چارلس:

چیــتر خــۆم بــۆ ناگیــرێ، چارلــس، چارلــس، ئــای چۆنــت خەڵەتانــدم! ئەمەیــە گــوێ پێنــەدان و گفتوگــۆ ســارد و بــێ تامەکــەت؟

هارد کاسل:

ئەمەیــە بــە چــاوی ســووك ســەیرکردنەکەت. کۆبوونــەوە ناچارییــە نــا بەدڵییەکــەت؟ ئیــتر چ قســەت مــاوە؟

مارلۆ:

بــەس ئــەوە کــە ســەرم ســوڕماوە! تێناگــەم ئەمــە چــۆن و مانــای چییــە؟

هارد کاسل:

واتـای ئەمەیـە کـە تـۆ ئەتوانـی بـە هەوەسـی خـۆت شـتێك بڵێـت و دەسـبەجێ بـە درۆی بخەیتـەوە. کـە تـۆ ئەتوانـی لەکاتـی تایبەتیـا دڵـداری لەگـەڵ ئافرەتێـکا بکەیـت و لەنـاو خەڵـکا دانـی پیـا نەنێـت. کـە تـۆ بـۆ ئێمـە چیرۆکێـك و بـۆ کچەکـەم یەکێکـی تـری جیـاوازت هەیـە!

مارلۆ:

کیژ! ناکا ئەم ئافرەتەی کیژی تۆ بێ!

هارد کاسل:

بەڵـێ گـەورەم، تاکـە کچەکـەم، کێتـی خـۆم، ئـەی گوایـە ئەبـێ کیـژی کێـی تـر بـێ؟

مارلۆ:

ئای کوێر بێ شەیتان!

مس هارد کاسل:

بەڵـێ گـەورەم، ئـەم ئافرەتەیـە کـە بەچـاو خێلـە بـاڵا بەرزەکـەت دانابـووم (کرنووشـی بـۆ ئەبـات) ئـەم ئافرەتەیـەی لـە باریـکا وەك پیاوێکـی سـەرنج کێشـەری پـڕ هەسـتی هێمنـی بـێ فیـزی لەسـەرخۆ، لەسـەرێکی تریشـەوە پیاوێکـی ئـازای، نـاسراوی، دڵگـری، شـێری یانـەی ئافرەتـان خـۆت پـێ ناسـاندم. ها.ها.هـا.

مارلۆ:

ئۆف، خوایە، بەری ئەم بارەگرانە ناگرم، مردن خۆشتر و ساناترە.

مس هارد کاسل:

بـە کام رووت گـەورەم، حـەز ئەکـەی بـت دوێنیـن؟ بـە پیـاوە دوو دڵەکـەی هەمیشـە چـاوی بڕیوەتـە زەوی و تەنیـا بـۆ ئەمـە ئـەدوێ تـا

ببیسرێت و رقی لە دوو ڕوویی ئەبێتەوە، یاخۆ بەپیاوە دەنگ بەرزە پڕ بڕوایی بەخۆکەی شەو تا بەیانی لەگەڵ (مسز مان-تراپ) وپیرە مس (بیدی بگسیکین) را ئەبوێرێت؟ ها.ها.هـا.

مارلۆ:

هەی بەڵامدا لەم سەرە بۆشەما، تائێستە هەرگیز هەوڵم نەداوە حەیا زراوبم کەهیچ رووشکێن و تەریق نەکراومەوە. وا ئێستە کارم لێرەدا نەما و پێویستە بڕۆم.

هارد کاسل:

بەسەری خۆت نابێ بڕۆیت.

(ئەڕوات).

من وا تێئەگەم ئەمە هەمووی هەڵەیەك بوو بە دۆزینەوەی ئەم هەڵەیە زۆر گوشادم، پێت ئەڵێم گەورەم نابێ بڕۆیت. ئەزانم کێت هەر ئەتبەخشێ. ناتەوێ بی بەخشیت کێت؟ بێگومان هەموومان ئەتبەخشین. نەختێ دان بنێ بەخۆتا، کابرا. (ئەکشێنەوە بۆ پشت شانۆ- کێت ئازاری مارلۆ ئەدا). (تۆنی و مسز هاردکاسل دێنە ژوورەوە).

مسز هارد کاسل:

کەواتە رایان کردووە؟ دەبا هەر بڕۆن، گوێم لێ نییە.

هارد کاسل:

کێ رۆییوە؟

مسز**هارد کاسل:**

خوشکەزایە ئەمەکدارەکەم و دۆستەکەی مستر هەستنگس، ئەوەی لە شارەوە لەگەڵ میوانە بێ دەعیەکەمانا هاتبوو ئێرە.

سێر چارلس:

کێ، جۆرج هەستنگس؟ لاوێکی زۆر خانەدان و بە شەرەفەکەم، خۆ کچەکەش هەرگیز کارێکی لەو هەڵبژاردنەیا بەجێتری نەکردووە.

هارد کاسل:

کەواتە بەسەری خۆم، زۆر شانازی بەم تێکەڵبوونەوە ئەکەم.

مسز هارد کاسل:

باشە خۆ ئەگەر ئافرەتەکەشی رفاندووە، گەنج و میراتەکەی نەبردووە، کە ئەبێ هەر لەم خێزانەدا بمێنێتەوە و سەبووریی لەدەس چوونی خۆیمان بداتەوە.

هارد کاسل:

قەت خوابزا، دۆرۆثی، هێندە پوول پەرست نابێت؟

مسز هارد کاسل:

بەڵێ، ئەمە ئیشی منە، هی تۆ نییە.

هارد کاسل:

ئاخر تۆ ئەزانی ئەگەر کوڕەکەت کە بالق بوو، پووورزای خۆی نەویست، ئەوا هەموو سامان و میراتەکەی ئەکەوێتەوە دەس خۆی.

مسز هارد کاسل:

ئاە! بەڵام ئەو باڵق نەبووە و کچەکەش بەباشی نەزانی چاوەڕوانی ئەو رۆژە بکات کە بڕیاری نەویستی ئەداتە دەست.

(مس نیڤیل و هەستنگس دێنە ژوورەوە).

مسز هارد کاسل: (بۆخۆی)

چی؟ وا زوو ئەگەڕێنەوە؟ وەختا حەزی پێ نەکەم.

هەستنگس: (بۆ هاردکاسل)

بـۆ ئـەو هەوڵدانـەی دواییـم کـە خوارزاکەتـان بڕفێنـم بـام پشـێوی و شـەرمەزاری ئێسـتەم سـزام بـێ. وا ئێمـە هاتووینەتـەوە و دڵنیایـن کـە لەبـەر عـەدل و دادتـا هەسـتی مرۆڤایەتیـت ئەجووڵـێ و پیاوەتـی و چاکەمـان لەگەڵـدا ئەکـەی، لەکاتـی خۆیـا بـە پـرس و رای باوکـی بـۆ یەکەمجار پەیوەسـتی دڵداریـم لەگـەڵا بەسـت، بۆیـە هەسـت خۆشەویسـتیمان هـەر لەسـەرەتاوە بناغەیەکـی راسـت و پاکـی هەبـوو.

مس نیڤیل:

لـەو رۆژەوە باوکـم کۆچـی دوایـی کـردووە، ناچـار بـووم لەترسـی جـەور و سـتەمو بـەش خواردنـا خـۆم سـووك و ریسـوای درۆ و دوو ڕوویـی و بەهەڵـە بردنتانـا بکـەم، لـە سـاتێکی گێـژی و بێهۆشـیما وەختابـوو تەنانـەت دەسـت لـە سـامان میراتەکەشـما هەڵگـرم لـە پێنـاوی ئـەو کەسـەدا کـە بەدڵـما چـووە. بـەڵام وا ئێسـتە لـەو نەفامییەمـا رزگار بـووم ئـەوەی کـە خزمێکـی لـە تـۆوە نزیکـتر ڕەوای نەبینـم مـن لـە هەسـت و بەزەیـی تـۆوە ئۆمێـدی ئەکـەم.

مسز هارد کاسل:

پەکوو، پەف، ئەمە تەنیا کۆتایی پڕ هاواری چیرۆکێکی تازەیە.

هارد کاسل:

هەرچـی هەبـێ، مـن بـە گەڕانەوەیـان بـۆ داوای هەقـی خۆیانـا زۆر دڵشـادم، وەرە ئێـرە کـوڕە تۆنـی. ئەتـۆ ئـەم کیـژەت نـاوێ کـە ئێسـتە وا پێشکەشـت ئەکـەم؟

تۆنی:

ئینجـا نەویسـتی مـن بەچـی ئەچـێ؟ خـۆت ئەیزانـی بابـە، مـن

تاکـو بالـق نەبـم ناتوانـم بڕیـاری نەویسـتی بـدەم.

هارد کاسل:

تـا ئێسـتە رۆڵـەم، وامئەزانـی شـاردنەوەی تەمەنـی راسـتەقینەت ئەبێتـە هـۆی باشـبوونت بۆیـە لەسـەر بیـروڕای دایکتـا هـەر بـە شـتێکی نهێنـی مایـەوە. بـەڵام کـە ئێسـتە وا ئەبینـم دایکـت ئەیـەوێ بـۆ مەبەسـتێکی چەوتـی بـەکار بێنێـن ئێسـتێکە ئاشـکرای ئەکـەم کـە ئـەوا سـێ مانگـە تـۆ "بالـق" بوویـت.

تۆنی:

بالق؟ من بالق بووم، بابە؟

هارد کاسل:

سێ مانگیش زیاترە.

تۆنی:

کەواتـە ئێسـتە یەکـەم بەکارهێنانـی ئـەم سەربەسـتیەتان پێشـان ئـەدەم (دەسـتی مـس نیڤیـل ئەگـرێ) بـا ئـەم پیاوانـە لای هەمـوو نێرێـك شـایەتیت بـۆ بـدەن کـە ئەمـن ئەنتۆنـی لامپکیـن، خانەدانـی (بلانك)،تـۆم نـاوێ ئـەی کیـژی عـازەب (کونسـتانیا نیڤیـل) بەلانـی ژن و مێردایەتییـەوە هیـچ ئومێـدت بەمـن نەبـێ.. کەواتـە کۆنسـتانتس نیڤیـل، بـە ئـارەزووی خـۆی ئەتوانـێ شـوو بەهـەر کەسـێك بـکات، تۆنـی لامپکیـن وا دووبـارە سەربەسـتە و خاوەنـی خۆیەتـی.

سێر چارلس:

ئافەرین، پیاوی ئازا و بەڕێز!

هەستنگس:

ئەی هاوڕێی بە نرخم!

مسز هارد کاسل:

وەی جاشە بێ ئەمەگەکەم!

مارلۆ:

ئـەی (جۆرجـی) خۆشەویستم، لەکانـگای دڵمـەوە پیرۆزباییـت لـێ ئەکـەم. ئەگـەر هاتـوو توانیـم بـە یـارە دڵڕەقەکەمـی بسـەلمێنم کـە نەختـێ لـەو بـاوەڕەی خۆیـا ببـووریێ و ئەقڵـی لـێ بەکارخـا، ئەوکاتـە کامەرانتریـن مـرۆڤ ئەبـم لەسـەر زەمینـا ئەگـەر تۆیـش پیرۆزبایـی دڵسـۆزانەیی مـن بکەیتـەوە!

هەستنگس: (بۆ مس هاردکاسل)

دەی خانـم، وا گەیشـتینە دوا پلـەی هەمـوو داهێنـان و بیانووێکـت. ئەزانـم تـۆ مارلـۆت خـۆش ئـەوێ دڵنیـام کـە ئەویـش حـەزی لـە تـۆ کـردووە، کەواتـە پێویسـتە هـەر ئەشـبێ ئـەوت بـوێ.

هارد کاسل: (دەستیان ئەخاتە دەستی یەکترەوە):

منیـش وا ئەڵێـم، مسـتر مارلـۆ، ئەگـەر چـۆن کچێکـی بـاش بـوو، ئـاواش ژنێکـی باشـی لێهاتـەوە. ئـەوا هەرگیـز بڕواناکـەم لـەم ماملّەتـدا پەشـیمان بیتـەوە. سـا ئێسـتەش فەرمـوون بـۆ نانخـواردن. بـۆ بەیانیـش هەمـوو هەژارەکانـی ئـەم ناوچەیـە کـۆ ئەکەینـەوە، پێویسـتە ئەنجامـی (هەڵەکانـی) شـەوەکەمان رۆژێکـی ئێجـگار پـڕ شـادی بێـت. کەواتـە کـورم، وا ئـەم گوڵـەم پێشـکەش بـۆ تـۆ کـرد، ئاواتـە خـوازم کـە وەك بـە کچێنـی لەگەڵیـا تووشـی (هەڵـە) بوویـت، بـە ژنێتـی هەرگیـز بـە (هەڵـە نەچیـت).

(پەردە)

بایز بەگ ١٩/تەموز ١٩٦١

"گەشتێك بە هەر سێ کاتەکاندا"

گریگۆل ئاباشیدز

(گریگۆل ئاباشیدز لە ساڵی ١٩١٤ هاتووەتە دونیاوە، بوێژ و قارەمانی کاری سۆشیالیستییە، خەڵاتی دەوڵەتی شۆڕەوی پێبەخشراوە و سکرتێری یەکەمی "ئەنجومەنی یەکێتی نووسەرانی جۆرجیایە" نووسینەکانی بۆ یەکەمجار لە ساڵی ١٩٣٤ رووناکیان دیت، لەکاتێکدا ئەم هێشتا هەر خوێندکار بوو لە زانکۆی تەبلیس)دا کە ساڵی ١٩٣٦ لێی دەرچووە. چەندان دیوانی هۆنراوە و کۆمەڵێ درامای شیعری و داستانی مێژوویی و شانۆنامەی نووسیوە، لەگەڵ چەند کتێبێك بۆ منااڵن.

ئێستەیش لە شاری (تەبلیس)دا دەژی.

١٩٧٩/١٢/١٢

بەشدارانی شانۆگەرییەکە (کاراکتەرەکان)

١- **جورام:** نیگارکێشێکی لاوە

٢- دایکی جورام

٣- **جۆرجی:** براگەورەی جورام (کرێکارە)

٤- **لیڤان:** برا جورام (زانایە)

٥- **تەمارا:** خۆشەویستی جۆرام

٦- **باڤل:** دراوسێی بنەماڵەی جۆرام

٧- **ئەندرۆ:** هونەرمەندێکە لە تابلۆیەکەدا

٨- **زۆراب:** هونەرمەندێکە لە رابوردووەوە.

٩- **نیکزاز:** نیگارکێشێ لە داهاتوودا

١٠- پادشای جۆرجیا

١١- **زەینەب:** شاژن

١٢- جفانترا: کچی پاشا، دەزگیرانی زۆراب

١٣- مرۆڤی دەستکرد (سوقرات) "مۆدێل ٣٣" ئامێری رۆبۆت. زانیارییەکانی پاشەرۆژ.

١٤- مرۆڤیدی دەستکرد: هیبوترات (مۆدێل ١٧)

١٥- ئارمازی پیاوێکی دوارۆژ

١٦- مامۆستایەکی دوارۆژ.

١٧- **نینۆ:** خۆشەویستی نیکزاز.

١٨- وەزیران، پاسەوانان، پەیامبەران و گەنجان.

دەوری جورام و زۆراب و نیکزاز و خۆشەویستەکانیان هەر هەمان ئەکتەرەکان خۆیان دەیانبینن.)

بەشی یەکەم

(ژووری لەخانوویکی تازەدا: دایك و جۆرجی و لیڤان دێنە ژوورەوە، چەند جانتاییەکی سووکیان پیە. جانتاکان دادەنێن و سەیری ئەملاو ەئولای خۆیان دەکەن).

جۆرجی: سڵاو، ئەی خانووە تازەکەمان، ئۆە.. خانەی سەیر و سەمەران، تۆ ماڵێکی تەواویت، کۆمەڵگەیت، دەسکەوتی بەرهەمی تێکڕاییت.

دایك:

جۆرجێ! واز لەم فیشاڵانەت بێنە.

لیڤان:

کەواتە ئا، ئەمەتا ماڵی ئێمە.. شوققەی ژمارە دوانزەیە.

جۆرجی:

با چاوێکی تر بە شانشینەکەمانا بگێڕین. (دەرگای لای راست دەکاتەوە و لیڤان دەرگای لای چەپ دەکاتەوە).

دایك (لەناوەڕاستی ژوورەکەدا وەستاوە):

رۆڵەکانم، لەمەولا ئا لێرەدا دەژین، دەسا ژوورەکانی خۆتان دیاری بکەن..

لیڤان:

جۆرجی، بڕواناکەم رێك نەکەوین، ئەم هۆدە گەورەیە دەدەینە جورامی برا دوورە پەرێزەکەمان.

جۆرجی:

بێگومان، لە راستیدا هەر بۆ نیگارکێشێ سازدراوە. رووناکی زۆرە، هەروەها بەسەر ژوورەکانی تردا دەکرێتەوە و ئەمەیش بۆخۆی شتێکی باشە. هیچ نەبێ هەناسەی زیندەگیی خۆی دەکوتێتە خەڵوەتخانەکەیەوە.

دایك (لە پەنجەرەوە دەڕوانێتە دەرەوە):

ئـای کـە دیمەنـی شـارەکە دڵگـرە؟ (منااڵەکانـی ئەچـن بـۆ لای و دەسـتیان ئەخەنـە سـەر شـانییەوە.).

دایك (هەر لە پەنجەرەکەوە):

ئـای کـە گۆڕەپانێکـی نایابـە! رۆژێ دێ پەیکەرێکـی لێـوە بـەرز دەکەنـەوە.

لیڤان:

پەیکەری کێ دایەگیان؟

دایك:

جـا مـن چـۆن بیزانـم! ئەشـێ پەیکـەری تەنانـەت هـەرکام لـە رۆاەکانـی مـن بێـت، کۆتەاڵـی تـۆ، لیڤـان، یـان هـی تـۆ، جۆرجـی، یـان لەوانەیـە پەیکـەری جـورام بێـت. (منااڵـەکان بەبـێ دەنگـی دەڕوانـن)، بـەاڵم بـۆ ئێـوە ناشـێ ئێسـتێ وەك پەیکـەر بوەسـتن. یارمەتیـم بـدەن بـا شـتەکانمان بکەینـەوە.

جۆرجی:

بەاڵێ، بەاڵێ دایەگیان.

لیڤان:

بەاڵێ، دایەگیان.

جۆرجی:

زۆر سـەیرە، چـۆن توانیـمان! لـە ژووڕە کۆنەکەمانـدا تیکقژابووییـن، دایکـمان دروماننـی دەکـرد، تۆیـش بەسـەر میکرۆسـکۆبەکەتا دەچەمایتـەوەو.. جـورام نیـگاری دەکێشـا.

لیڤان:

تۆیـش، دوور لـە ماڵـەوە، تـا نیوەشـەو دان و نیوێـك کارت دەکـرد

هەتا یارمەتیمان بدەیت. تاکو من بتوانم بەسەر زەرەبینەکەما بچەمێمەوەو جورامیش بتوانێ نیگار بکێشێت.

جۆرجی:

ئۆھ.. من پەشیمان نیم لە چوونمدا بۆ کارکردن لەکارگەدا، لەگەڵ ئەمەشدا من برا گەورەم، ئەوە شتێکی ئاساییە کە وەك باوك بم بۆتان. سەرەڕای ئەمەیش کار لەکارگەدا وەك جورامی مەزن تێی گەیشتووە گران نییە و پێویستە هەر خێزانێ لانی کەم نوێنەرێکی لە چینی کریکارانداهەبێت.

دایك:

واز لە جورام بێنە. شتەکە بە ئەم ساکاریە نییە.

جۆرجی:

زیندەگیی بەسەر زەوییەوە زۆر سانایە، بەڵام کاری سەخت ئەوەیە بەرەو هەوران بفڕیت.

لیڤان:

جورجی بۆی هەیە هەر شتێکمان پێ بڵێ کە بیری لێ دەکاتەوە. ئەم شتێکی زۆری بۆ ئێمە کردووە، هەر خۆی بوو کە ئەم شوقەیەی بۆ وەرگرتین.

جۆرجی:

کێشەکە ئەوە نییە، بێگومان جێهێشتنی فێرگە و چوونە کارگەوە لەبەر ئەم دووەتان نەبوایە کارێکی هێندە سانا نەدەبوو، جۆرام هەمیشە لە بۆیەدا هەڵێنجڕاوە، تۆیش لە تاقیگەکەتەوە بەوپەڕی هەڵچوونەوە بۆمان دەگەڕێیتەوە. من هەرگیز پەشیمان نیم. نەفرەتم لێی ئەگەر پەشیمان بم. چونکە من بڕبڕەی پشتی خێزانەکەم.. کرێکار و رەنجدەرم و بەمە زۆریش سەربەرزم.

دایك:

کوڕەکەم: تۆ هەمیشە رۆڵەیەکی چاك بووێت، لەکاتی پێویستدا نزیك بووێت، خۆشەویستی و هەردەم ئامادەی یارمەتیدانی خەڵکیت. بەڵام جورام (بافل بەهەراو هۆریاوە دێتە ژوورەوە، قاپی مەی بەدەستێکەوە و پەرداخێ بەدەستەکەی تریەوە).

باڤل:

سڵاو، سڵاو لە دانیشتوانی تازەوە. ببوورن کە ئاوا خۆمتان تێ هەڵدەقورتێنم، چونکە پێویستە بە خێرهاتنتان بکەم. دەباشە چۆنن؟

لیڤان:

هەلۆ، هەلۆ.. باڤل ئەوە لە کوێوە هاتیت؟

باڤل:

هەلۆ، هەلۆ رێم بەدەن خۆم پێشکەش بکەم. من دۆستێکی کرێگرتەم.. هەرکە بیستم ئێوە دەبنە نزیکترین دراوسێم زۆر دڵخۆش بووم. (دەستی لیڤان دەگوشێت و دەستێکی لەمل دەکات). لیڤان، دەترسم دایکت نەمناسێت. بیربکەرەوە ئەم دیدەنییە چ کارێ دەکاتە سەر دایکمانەوە!

لیڤان:

دایە، دایە، ئەمە باڤلە، هاوڕێی زانکۆمە. بیرت دێتەوە؟ ئێمە هەردەم بەیەکەوە دەمانخوێند.

دایك:

ئێستا بیرم کەوتەوە یەکەمجار نەمناسییەوە، منالێنە، ئێوەچەند زوو گەورە دەبن! کاتێکی زۆر رابوردووەوە منیش پیر بووم.

بافل (بێشەرمانە):

هێـواش، هێـواش. تـۆ هەرگیـز پیـرەژن نیـت. ئەگـەر لێـم نەگـری دەڵێـم هێشـتا هـەر گەنجیـت و بـۆ شـووکردن دەشـێیت. دەزانیـت بـۆ نەتناسـیمەوە؟ وەرام ئاسـانە: چونکـە کوڕەکـەت قـەت نەهاتۆتـە لام و هەروەهـا هەرگیـز منـی بانـگ نەکـردووە. بۆیـەکا بـێ مـن دەخۆنـەوە و رادەبوێـرن.

دایك:

تـۆ لەمـەدا بەهەڵـە چوویـت، ئـەی لاو! هەرکاتـێ لیقـان دێتـەوە ماڵـەوە لووتـی لـە نێـو کتێبەکانیـدا دەشـارێتەوە و دیسـان بەهەڵـەداوان بـۆ تاقیگەکـەی دەگەڕێتـەوە.

باڤل:

ئـاە، ئەمەیـە دردەکـە. مـن هەرگیـز بڕواناکـەم عەیـادەی دکتـۆر، یـان تاقیگـە لـە مێزێکـی داخـراوا باشـتر بـن. بـەڵام ئـەم هەمـوو چەنـە لێدانـەی پـێ نـاوێ، پێویسـتە بـە بۆنـەی شـوققە تازەکەمانـەوە شـتێکی بخۆینـەوە. فەرمـوون یەکێکتـان بجوولێنـەوە، ئەمەتـا مـەی. هیـچ نەبـێ پەرداخـمان بـۆ بێنـن.

دایك:

ئـای لـەم بەزمـە! مـن ئـاوا بێـکار وێسـتاوم! ئـەی لاو رۆنیشـە. هـەر ئێسـتە چیـمان دەوێـت بـە چاونوقانێـك دێتـەدی. (خێـرا مێزەکـە ئامـادە دەکات).

باڤل:

تۆیـش، جۆرجـی ئازیـزم، چۆنـت توانـی ئـەو سـەرکەوتنە وەدەسـت بێنیـت؟ وێنـەی تـۆم لـە رۆژنامەکانـدا بینـی.. تـۆ کێیـت؟ تـۆ پاڵەیەکـی کۆڵنەدەریـت یـاسـەرۆکی یەکـێ لـە گرۆپەکانـی کاریـت؟

جۆرجی (بە ساردی):

بەڵێ، راست دەکەیت من لێپرسراوی کۆگای کارگەم، هەروەها سەرۆکی کارگەرانم لەوێدا. دەتەوێ چیتر بزانیت؟

باڤل:

دووەم پێم بڵێ چ پلانێکی سااڵنە دادەڕێژیت؟ بە واتایەکی تر.. ئێستێ لە چ سااڵێکدا دەژیت؟

جۆرجی:

ئێستا پلانی سااڵی داهاتوو دەکێشین. وتاربێژ چ پرسیاری تری ماوە؟

باڤل:

بەڵێ، خەریکە بچنە ناو سۆشیالیستییەوە، ئەگەر ئەم وشەیە بگونجێت، جۆرجی، پێم بڵێ، لە پێش هەموو شتێکەوە من هاوڕێیەکی کۆنی براکەتم.. تۆیش لە بەرزاییەوە دەڕوانیتە دواوەوە. بارودۆخت لە سایەی هاوپشکیدا خۆش دەوێت؟

جۆرجی:

وتراوە (میوان نێردراوی خوایە)، بەاڵم جەفەنگەکانی تۆ، کابرا، بۆنێکی گەنیویان لێدەتکێتەوە.

باڤل:

جا کێ دەڵێ من جەفەنگ لێدەدەم. وەاڵمی پرسیارەکەم بدەرەوە. بام لەگەڵ خۆمدا ورد بم. سۆشیالیستی بەتەواوی بۆ من دەس ئەدات.

لیڤان (بۆ ئەوەی باڤل کڕ کات مەی تێدەکات):

فەرموون با بخۆینەوە!

بافل (پێکەکەی بەرز دەکاتەوە):

ئەمە لە چاوی ئاگردانە نوێکە و ماڵە تازەکەتانا، دەبا ئاسایش و بەختەوەریی لێرەدا بگەشێنەوە. بام خەڵك بخۆنەوە و بەختیار بن. ئەمەیش لە چاوی ئێوەوە.

ليڤان:

سوپاس بۆتۆ، بافل ئەمە بەبۆنەی شووققە تازەکەمانەوە، ئەمەیش لە چاوی تۆوەوە، بەسیحەتت. (دەخۆنەوە).

دايك:

دانیشن، رۆڵەکانم ئەمە بۆ هەر وێستاون؟ (دادەنیشن).

باڤل:

لیڤان! وا دیارە یەکێکتان لێرە نییە. ئەی کوا برا چکۆلەکەت؟ دەشێ ئێستا سەری بگاتە بن میچکەوە!

ليڤان:

شتێکە هەروا. تەمەنی بیستوو سێ ساڵە و نیگارکێشە.. لەوانەیە شتێکت لەبارەیەوە بیستبێ.

باڤل:

دەشێ. هەرچەند هەندێکیان تەنیا گوڵە زەنبەق رەسم دەکەن، خۆ ئەم یەکێ نییە لەوانا؟ لەگەڵ ئەمەیشدا لەم رۆژگارەدا نیگارکێش زۆربوون و نیگارەکانیشیان هەموو هەر پێکدەچن، بە جۆرێ کە جیاکردنەوەیان زۆر سانا نییە.

ليڤان:

جورام لەوانە نییە. بەڵام چەند رۆژێك لەمەوبەر وتارێکی رەخنەسازی لە رۆژنامەکەدا لەسەر نووسرابوو..

باڤل:

چـی دەڵێیـت؟ جـا ئـەوە چـی تیایـە! هەرچۆنـێ بێـت ئـەوە بـۆ ئـەم ناوبانـگ دەرکردنـە.

جۆرجی:

خۆت گێل مەکە.

باڤل:

کێ گێلە؟ بەچی تاوانباری دەکەن؟

لیڤان:

بەوەوە کە گوایە زۆر بەم رۆژگارەمانەوە نەلکاوە.

باڤل: (لەناکاوا)

سـەیرە، سـەیرە، سـەیر. ئەمـە کارێکـی ناڕەوایـە. ئـەوە مەسـەلەیەکی تـرە. ئینسـان چـۆن دەتوانـێ بـە رۆژگاری خۆیـەوە نەنووسـێت؟ ئەمـە شـتێکە پێکەنینـی دەوێ. بەراسـتی وەك مـن تێدەگـەم. گەڕاندنـەوەی رابـوردوو چ سـوودێکی نابـێ. ئەگـەر داهاتـوو بـاش بێـت وەك باشـی (قیامـەت). ئەوەنـدەی پەیوەندیـی بـە ئێمـەوە هەیـە مـن هیـچ سـوودێك لـە هـەچ کامێکیـان بـەدی ناکـەم. ئـەم کاتـەی ئێسـتەم بـۆ مـن زۆر زۆر باشـە.

جۆرجی:

منیـش دەڵێـم: زەمانـی ئێسـتەمان هیـچ سـوودێکی زۆری بـۆ تـۆ تێـدا نییـە، بافـل ئـەم زمانـە بـێ تـۆ زۆر لـە ئێسـتای باشـتر دەبێـت!

دایك: (بەشکاندنەوە):

جۆرجی!

باڤل:

ئۆە.. من وا بە سانایی تووڕە نابم.

دایك:

جۆرجـی وەرە چارپاکـەی جورامـم لەگەڵـدا بگوێـزەرەوە، (پێکـەوە چارپاکـە دەخزێنـن و پەردەیەکـی لـە تەنیشـتدا هەڵدەواسـن). وێنەکەیـش ئـا لێـرەدا هەڵدەواسـین لـە نزیـك چارپاکـەوە.. جـورام ئـەم وێنەیـەی لا زۆر پیـرۆزە. هـەردەم لەبەردەمیـا دەوەسـتێت و مامۆسـتاکەی دەدەوێنێـت. هـەروەك ئێسـتەیش زینـدوو بێـت.

باقل:

ئـۆھ.. ئەمـە نیگارکێـش ئەندرۆیـە! ئـەم مامۆسـتای جـورام بـوو؟ (وێنەکـە هەڵدەگـرێ) ئەمیـش لـەم زەمانـەی ئێمـە بێـزار بـوو.. ئەنجامەکـەی بـە چ گەیشـت؟ مـرد، بـەر لـەوەی ئۆتۆمبیلـێ یـا خانوویەکـی لادێیـی ببـێ. راسـتە نیگارەکانـی ئێسـتا داواکارییـان هـەن، چونکـە وەك پـارەی گرانبەهـا چاکـن.. تەنانـەت مـن. یەکێکیانـم کڕیـوە. دەڵێـن کڕینیـان مامەڵەیەکـی بـە قازانجـە، بـەڵام بـۆ ئـەم چـی؟

جۆرجی (بە بێزێکەوە):

دە چەڵتە چەڵت کابرا. گوێ گرتن لە تۆ پیاو دەبورێنێتەوە.

دایك:

بیـرم دێ، هـەر وەك دوێنـێ بووبـێ، ئەنـدرۆ پێـی گوتـم "کوڕەکـەت بەهرەیەکـی کـەم وێنەیـە.. دەبێتـە شـاگردی مـن و هەمـوو دونیـا ناوبانگـی دەبیسـێ. ئـەی تێکـڕا بەختیـاری لـەوەدا نییـە کارێکـی چـاك پێشـکەش بـە جیهانـا بکەیـت؟"

جۆرجی:

وایە، دایەگیان.

لیڤان:

بێگومان وایە.

باڤل:

تۆ راستیت، ئەی دایك.

جۆرجی (بۆ باڤل):

تکایە سەرنج بدە. پێشکەشکردنی کردارێکی چاك.. تەنها چاك.

دایك:

ئەم بەیانییە زۆر دڵتەنگ بوو. لەبەرچی؟ لەگەڵ ئەمەشدا، تابلۆکەی لە تەك خۆیدا برد بۆ پێشانگاکە.. هۆدە کۆنەکەمانی جێهێشت و بۆ ئێرە دەگەڕێتەوە.. ئەی بۆ هێندە خەمبار بوو؟

لیڤان:

دەشێ هێندە سانا نەبێ بۆ هونەرمەندێ هەستی ناوەوەی بخاتە بەردەم رای خەڵکەوە.

جۆرجی:

ئەگەر دەتەوێ رای من بزانیت.. دەڵێم جورام ئەوەندە بایی بووە کەمترین بایەخ بە بیروڕای خەڵك نادات.

دایك:

نەخەیر، ئەم وا نییە، بەڵام تەنیا دڵنیا نییە لەکاتی رۆیشتنا گوتی بردنی تابلۆکە بێ هوودەیە، چونکە بە هیچ جۆر وەریناگرن.. لەدواییدا گوتی کە ئەم دەربەست نییە ئەو خەڵکە چۆن بیردەکەنەوە..

جۆرجی:

ئاخر ئەمەیە پەشێیوم دەکات.. نازانم ئەو جۆرە بڕوایانە لەکوێوە دێنێ! ئەی ئەم چۆن دەتوانێ گوێ بە بیروڕای

هاوەڵەکانیەوە نەدات و چۆن دەتوانێ بە تەنیایی بژیت؟ ئاخۆ ئەمەیە رێگای ژیان! ئایا ئێمە ئاوا دەژین؟

باڤل:

گەر لەمن دەپرسن.. من وا تێدەگەم جورام لەسەر هەقە. هیچ مانای نییە هەوڵ بدەین هەر پژمێن بپەرستین.. قەیناکا گوێ بۆ خەڵك شل بکەین.. بەڵام دەبێ بە رێبازی تایبەتی خۆماندا بڕۆین.. ئەمە دروشمی منە..

لیڤان:

ئۆھ... بەسیەتی.. بافل، جورام دوو ساڵ خۆی بەم تابلۆیەیەوە خەریك کرد.. لە راستیدا ئیلهامێکی داهێنەر تیایا دەتووسکایەوە.. من بڕوام بە جورام هەیە. پێویستە تابلۆکەی سەرکەوێ چونکە تابلۆکەلەباریکی گوێ پێنەدانا هێڵێتەوە..

دایك:

داخوازیم لە یەزدان هەر ئەمەیە، بەڵام ترسم هەیە. ئەم لە بەیانییەوە رۆیشتۆوە، بۆ تا ئێستا نەگەڕاوەتەوە؟ دەبێ لە کوێ بێت؟ (دەرگاکە دەکرێتەوە جورام دێتە ژوورەوە). جورام.. کوڕەکەم! (جورام بەکەمتەرخەمی تابلۆیەکی پێچڕاو فڕێ دەداتە سەر لا تەختێکەوە).

باڤل:

سڵاو بۆتۆ.. جورام. ریزی ساکارمان پێشکەش تۆ دەکەین.. بەڵام تۆ گەورە بوویت، پیاوێکی راستەقینە.. (جورام دەستی دەگوشێ و دەچێتە پشت پەردەکەوە).

دایك:

ئەوە چیتە جورام! بۆچ وا داماویت؟

جورام:

داماو! من بە وێنەی دۆزەخ شێتم!

لیڤان:

چ رووێداوە؟

جورام:

لیژنەی پێشانگا تابلۆکەمی ڕەتکردەوە.

دایك:

ئای نائومێدی!

لیڤان:

ڕەتیانکردەوە؟

جۆرجی:

ئەوەم زۆر لەبەرچاو بوو.

جورام:

ڕەتیانکردەوە گوتیان بەم ڕۆژگارەمانەوە زۆر نەنووساوم.. من هەربەردەوام لەسەر دەست بە رابوردوو گرتندا و نەمتوانیوە ترۆپکی جوانی و بەرزیی ئەم سەردەمەمان بەدی بکەم.

باڤل:

چ هۆیەکیان نیشاندا بۆ ئەو کرارە یان نا؟

جورام:

هۆ؟ تابلۆکەم (لە پشت پەردەکەوە دێتە دەرەوە و تابلۆ پێچڕاوەکە دەکاتەوە). ئا ئەمەتا، ئەم سێ کەسایەتییە مێینانە پەنجە بۆ رابوردوو و ئێستێ و داهاتوو رادەکێشن (ئەوانی تریش لە دەوری تابلۆکەدا کۆ دەبنەوە). ئەم شوانەیش نیشانەی ئەو هۆنەرمەندەیە کە دەبێ یەکێك لە ئافرەتەکان هەڵبژێرێت

و لـه پاشـانا سـێوه زێڕینەکـەی پێشـکەش بـکات. شـوانەکە (بـارس) دڵنیـا نییـه، سـێوەکە هـەروا لەدەسـتیایە، بـەڵام هەڵبژاردنەکـەی لـه نێـوان رابـوردوو و داهاتـوودا گیرسـاوەتەوە.

جۆرجی:

بـەم جـۆرە تـۆ ئێسـتا رەت دەکەیـەوە و هەرواشـی تێدەگـەی کـه لەسـەر هەقیـت؟

جورام:

هونـەر هەقـی ئـەوەی هەیـه خـۆی هەڵبـژاردەی تایبەتـی خـۆی دیـاری بـکات (لاسـایی یەکێـك دەکاتـەوە). (پاڵدەرێکـی ئەفسـانەیی) گـوێ نـەدان بەسـەردەمی ئێسـتەمان. "ژیـان نەناسـین" قسـەی پـووچ!

جۆرجی:

قسـەی پـووچ؟ بـەڵام مـن دەزانـم تـۆ چـۆن خـۆت لـه ژیانـی ئێمـەوە بـه دوور دەگریـت.

جورام:

ژیـان تەنیـا ئـەوە نییـه کـه لـه دەوروبەرتدایـه. ژیـان ئەوەیشـه کـه بـه بیرتـا دێـت. ئێسـتەیش تەنیـا پردێکـه لـه نێوانـی رابـوردوو و داهاتـوودا و هیچـی تـر.

باڤل:

دەبـوو پێـت گوتبـام کـێ سـەرۆکی ئـەو لیژنەیەیـه. ئەوسـا بـه دوو تەلەیفـۆن تابلۆکـەت بـێ گـرێ سـەردەکەوت. باشـه، ئێسـتەیش نەچـووە بچێـتن بـه سـیحەتت جـورام، تەمەنـی درێـژ بـۆ تـۆ (دەخواتـەوە)، جـورام گوێـی لێـی نەبـوو، لەسـەر لاتەختەکـەوە دادەنیشـێ و بـه هـەردوو لەپـی رووی دادەپۆشـێ). جۆرجـی دەزانـم

دەتــەوێ بزانیــت مــن کــەی دەڕۆم.. بــەڵام مــن لــە خۆڕایــی نەهاتوومەتــە ئێــرەوە. پێشــینارێکم هەیــە.

جۆرجی:

فەرموو!

باڤل:

هــەر شــووقەیەك لەمانــە ســێ ژووری تیایــە لەگــەڵ هەمــوو پاشــکۆیەکدا، هەمووشــیان بەتــەواوی وەك یــەك وان. لەنێــوان شــووقەکەی ئێمــەو ئێــوەدا تەنێکــی نامــۆ هەیــە. ئەویــش شــووقەیەکی یــەك ژووریــە.

جۆرجی:

مەبەست لە (تەنێکی نامۆ) چییە؟ کێ لەوێ دەژیت؟

باڤل:

مەبەســتم ئەوەیــە.. پیاوێکــی تەنیــا و رەبــەن. رەبەنیەکەیشــی هیــوا لەبــەردەم مــن و تــۆدا دەکاتــەوە.

لیڤان:

نازانم دەڵێی چی؟

باڤل:

ئــەو زۆر لــەو شــووقەیەدا نامێنێتــەوە. یــا باشــتر بڵێیــن، ناهێڵــن هێنــدە بمێنێتــەوە.

جۆرجی:

لەمەدا مەبەست چییە؟

باڤل:

ئافــرەت، هاوەڵــە ئازیزەکــەم، کاتــێ ژن بێنــێ ژنەکــەی دڵــی بــە ژیانــی شــووقەیەکی یــەك ژووری ناکرێتــەوە. دە هەقــی خۆشــیەتی

شـــوققەیەکی گەورەتـــری ببـــێ. ئەنجـــا مـــن چاوەڕوانـــی بەگـــژا چوونێکـــم.

لیڤان:

بەگژا چوون؟

باڤل:

کە هاوسێکەمان ژنی هێنا شوققە یەك ژووریەکە چۆل دەبێت.

جۆرجی:

جا بە گژاچوونەکە لە کوێیە؟

باڤل:

من چاوم بەم شوققەیەوە، ئەی تۆیش چاوت پێوەیەتی؟

جۆرجی:

نازانـم باسـی چ دەکەیـت؟ ئێمـە شـووققەی خۆمـان بەسـمانە. جگـە لەمـەش چـۆن دەتوانیـن داوای شـتێ بکەیـن هـی خۆمـان نەبـێ؟

باڤل:

جوانـە! بـەڵام ئـەم شـوققەیە سـەرنجی راکێشـاوم، دەیکـەم بـە عیـادەی بریـن پێچیـم. دەروازەیەکـی جیـاواز. جـوان و زۆر ئـارام.

لیڤان:

ئێستەیش هەر وازت لە عیادەی تایبەتی نەهێناوە؟

باڤل:

بێگومـان نـە. دەشـم توانـی لـە زووێکـەوە شـوققەیە وەربگـرم. بـەڵام نەمویسـت ئـەم شـەقامە جـێ بهێڵـم.. چونکـە نەخۆشـەکانم جێگاکـەم دەزانـن، ئەمەیـش بـۆ کارەکـەی مـن شـتێکی گرنگـە.. ئـەم خانـووە بەرامبـەر خانـووە کۆنەکەمـە و منیـش ناهێڵـم ئـەم دەرفەتـەم لەدەسـت دەرچێـت.

لیڤان:

وەك دێتــە بیــرم.. تــۆ هەرگیــز گلەییــت لــە شــوققە کۆنەکەتــا نەبــووە.

باڤل:

خــراپ نەبــوو، ئەویــش ســێ ژووری تیایــە. بــە خۆڕایــش لەدەســتم نــەداوە.. بــۆ ژن براکەمــم جــێ هێــلّاوە.. لاوێکــە بــەم زووانــە ژن دێنــێ.. بــۆچ لەکاتــی پێویســتا یارمەتــی خزمێکــمان نەدەیــن؟

جۆرجی:

باشە.. باشە، هاودەمەکەم! بێگومان تۆ کابرایەکی سەیریت!

لیڤان:

چۆن توانیت شوققە کۆنەکە بۆخۆت بهێلّیتەوە؟

باڤل:

هیــوادارم لــە مــاوەی ئــاوا ســالّێکدا شــوققە یــەك ژووریەکەیــش بــە هەمــان رێگەیــەوە وەربگــرم.. لێــرەدا بۆنێکــی تایبەتــی بــۆ لەپــی دەســت دادەنێــم و لەوێــدا وشــەیەکی خــۆش بــەکار دێنــم. دیتــت چــۆن؟ (جۆرجــی بــە بێــزەوە دەســتی دەهەژێنــێ و رووە و جــورام دەچێــت).

لیڤان:

ئاە.. تۆ هەمیشە وا زیرەك بوویت، باڤل!

باڤل:

پایــەدار بــی، مــن حــەزی لێدەکــەم، برادەرەکانــم بــە دونیــای مــەی نــاوم دەبــەن.. لــە تەندروســتی دایکتــا لیڤــان.. هیوادارێــن چاکــە و خۆشــیی هەمووتانــم.

(هەردووکیــان دەخۆنــەوە.. جورجــی دەس لــە ملــی جــورام دەکا و بــۆ لای

پێشەوەی شانۆکەی دەبات).

جورام (لەسەر گفتوگۆکانیان دەڕوات).

زۆر جار قسە بەماناکانتم بیستووە. تۆ بە سەرما دەیانخوێنیتەوە هەروەك پەرتووکی زوڕناکان دەخوێنیتەوە. واز لە وەعزدان بێنە، من بەتەواوی نرخ و جوانیی ئەم سەردەمەمان دەزانم، زۆر بەتەواویی، بەڵام نەختێ بێ رەنگە، هەر ساتێ چاو دەنووقێنم سەردەمانێکی تر بە دی دەکەم.. ئەوان بەرەنگی زۆر نایابەوە دەدەروشێنەوە، (سەردەمەکانی ناڤاری) سەردەمی شیروشەریتی رەنگاورەنگ پۆپەی (فانتازیا). دەوڵەتی بێزەنتییەکان. یۆنانییەکان، رۆما، میهرەجانی هونەر، جوانیی شێوازی هەڵکەندن لەسەر بەرددا و بەرچاو فراوانیی لایەنگرانی هونەر.. مەزنیەتی بێ خڵت. بیر لە ئارامگای توت عەنخ ئامووn بکەرەوە. ئەنجا لە پاش ئەمانە هەمووی پێم بڵێ من ژیان ناناسم. ئەو تەنیا مۆمیایەکە و بەس. کەچی تۆ بە خەڵکی زیندووەوە دەورە دراویت. تۆ بەراستی نایانناسیت. تۆ ژیان ناناسیت.

جورام:

کێ دەیناسێت؟ لەوانەیە تۆ؟ واتا کێ ژیان لە من و تۆ لە لیڤان چاکتر دەناسێ؟ (دەس بۆ بافل درێژ دەکات).

جۆرجی:

بەراستی بافل کەسێکی سەیر و تەڵەکەبازە. فرێی دەدەینە دەرەوەی شووقەکەمانەوە و لە کۆتایشدا تەنانەت لە دەروازەی کۆمەڵەشمان وەدەر دەنێین.

جورام:

بۆچ پانزدە دەقیقە پێش ئێستا ئەمەت نەدەکرد؟ ئێستێ پێت

دەڵێم بۆ؟ چونکە دەزانیت ئەم تەنها نییە. زۆری وەك ئەم هەن. چۆن دەتوانیت هەموویان بەدەر نێیت؟ بۆ کوێ؟ ئەمان هەر دەم بەردەوام دەبن لەسەر کارە ناپاکانیانەوە و بگرە خۆشیانی پێوە هەڵدەکێشن. من هیچ ئارەزووم نییە هەموو ئەوانە ببینم.

جۆرجی:

تۆ بەراستی بڕوات وایە کە بافڵ نوێنەری ئەم سەردەمەی ئێمەیە؟ لە راستیدا ئەم ئەو کەسەیە کە سەر بە رابوردووەوەیە. ئەم هی ئەوە.

جورام:

ئەم بە ئاسانی خۆی بەسەردەمی ئێمەوە رادەهێنێ. هەرلەبەر ئەم هۆیەشە شوانەکەی من ناتوانێ سێوەکە بدات بە ئێستادا.

جۆرجی:

مێشکت شڵەژاوە، ئەم باسە سبەی بەیانی لێی دەکۆڵینەوە، ئیمڕۆ نۆبەتی شەوم هەیە. برام دەستم بدەرەوە دەست و خۆت هێمن کەرەوە. (جورجی دەڕوات بێ ئەوەی دوعاخوازی لەوانی تر بکات).

باڤل:

رۆیشت، تەنانەت بێ خواحافیزیش. ئای چینی کرێکار! تۆیش لێڤان هەر سەیری کاتژمێرەکەت دەکەیت. ئەمەیش خۆت دەزانی شتێکی جوان نییە.

لیڤان:

بەداخەوە. بەڵام پێویستە پەلە بکەم بەرەو عیادەوە.

باڤل:

دەوامت هەیە؟

لیڤان:

نەخێر. بەڵام ئیمڕۆ عەمەلیاتێکی گرانم کردوە و پێویستە سەرێ بدەم لە نەخۆشەکەما.

باڤل:

بیستوومە کە بە لێکۆڵینەیەکی تا رادەیەك نهێنییەوە خەریکیت.

لیڤان:

هەڵبەتە هیچ نهێنییەکی تیادا نییە. راسپاردراوم چەند تاقیکردنەوەی بسازێنم بۆ چارەسەری نەخۆشی شێرپەنجە.

باڤل:

باشە. هیچ ئەنجامێکی ئومێد بەخشت دەستگیر بووە؟

لیڤان:

هەر دەستگیر دەبێ، باڤل تەنیا پێویستیمان بە ئارامگرتنەوە هەیە، ئارام گرتن.

باڤل:

دەڵێن ئەمەریکیەکان بەڵێنیان داوە پەیکەرێکی زێر بۆ ئەوە بکەن کە نەخۆشیی شێرپەنجە لەناو دەبات. زێڕی بێ خڵت! دڵنیام شتێ لەو زێڕە بۆخۆی دەبات.

لیڤان:

من هەمو ئەو زێڕەم دەستگیر بووە کە پێویستیم بێت.

باڤل:

گاڵتە ناکەیت؟

لیقان:

نەخێر، هەرگیز چار کیفی ددانم هەیە.

باقل: (هەڵدەستێ)

هـا.. هـا.. باشـە کـەی خاوەنمـاڵ رۆیشـت یانـی کاتـی ئـەوە هاتـووە میوانیـش بـڕوات.

لیقان:

ببووره باقل، بەڵام پویستە بڕۆم.

باقل:

ئەمـە بـە دڵشـکاندن دانانێـم. جـورام، وەرە بەرنەدەیـت بەیانـی لیسـتەیەکم بەنـاوی ئەندامانـی لیژنەکـە بـەدەرێ ئەوجـا دەزانیـت چـۆن هەمـوو شـتێ بـۆ بەرژەوەنـدی تـۆ دەگونجێنـم. (جـورام بـە تورەییـەوە بـە رزە پـێ دەبێـت).

جورام:

دەی سا بچۆرە دەرەوە، هەر ئێستە بڕۆرەوە دەرەوە.

لیقان:

بافل وازی لێبێنە. (قۆڵی باقل دەگرێ و دەیباتە دەرەوە).

باقل (لەناو دەرگاکەوە).

بەخۆیشـی دەڵـێ جۆرجییـە! ئاخـر نەختـێ میوانداریـی! قـەی نـاکا، هەرگیـز نابـێ ئەمـەم لەبیـر بچێـت! (دەچێتـە دەرەوە).

جورام:

ئای ناپەسەند!

دایك:

وەرەوە سـەرخۆت، کورەکـەم گاڵتـەت لەگەڵـدا دەکات. هەرگیـز بەراسـتی نەبـوو. بـەڵام رەفتـاری تـۆ لەگـەڵ ئـەودا ناشـیرین بـوو،

دەبێ خەڵك چ بڵێن؟

جورام:

كام خەڵك؟ ئەو نابێ هەرگیز جارێكی تر پێ بنێتە ئێرەوە. (هەڵوەستەیەك). دایە، ئەمە تەمارا زانیویەتی ئێمە هاتووینەتە ئێرەوە؟

دایك:

نازانم، ئەگەر تۆ پێت نەگوتبێ.

جورام:

پێم نەگوتووە، دەمێكە نەمدیوە.

دایك:

خۆ شەڕتان نەكردووە؟

جورام:

دوور نییە.

دایك:

جورام، كوڕەكەم...

جورام:

خەتای من نییە، ئەو هەردەم وەك ئەوانی تر واز لەسەرزەنشت كردنمان ناهێنێ.. "بۆ بەم سەردەمی ئێمەوە نەنووسیاویت و رەخنەگران لەسەر هەقن". هەروەها ئەویش تابلۆكەمی بەدڵ نەبوو. پێم دەڵێ: "ئەگەر وا دانرا شوانەكە خۆت بوویت، تۆیش ئێستێ رەت دەكەیتەوە. ئەی ئەوە من لە كوێ جێ دێڵێت؟ بێگومان لە (رابوردوودا) نە. كەواتە من لە ژیانی تۆدا هیچ شوێنێكم بۆ نییە". ئای كە كە گەمژەیە، دەنا چۆن ئەم جۆرە قسانە دەكات.

دایك:

گەمـژە! کوڕەکـەم، گوێـم لێبگـرە. زۆر شـت هەیـە مـن تێیناگـەم.. باشـە خـۆ ئـەو تەمـارای شـاژن نییـە، شـاژنی سـاڵانی دێریـن. ئـەو هـەر خۆیەتـی.. ئەندازیارێکـی کیماییـەوە تۆیـش خـۆش دەوێـت.

جورام (گوێی لێناگرێت):

ئێمـە چەنـد رۆژێکـە یەکترمـان نەدیـوە، ئیمڕۆیـش لـە دوای ئـەو ماوەیـەدا هاتـووە بـۆ وتووێـژ کـردن لەسـەر تابلۆکەمـا بـێ ئـەوەی کـەس داوای لێکردبـێ.. کـە منیـان شـکاندەوە ئـەو بەراسـتی دڵشـاد بـوو.. زۆر بەنامۆیـی سـەیری منـی دەکـرد.

دایك:

رۆڵەکـەم، ئـەو تـۆی خـۆش دەوێ، بۆیـە هاتـووە. خۆشـتی دەوێ.. تێناگەیـت؟

جورام:

کەس منی خۆش ناوێت (بەگرانیی لەسەر چارپاکە دادەنیشێ).

دایك:

هێـور بـەرەوە، کوڕەکـەم تـۆ زۆر ماندویـت. ئـەم هەمـوو هەڵچوونـەی پێناوێـت، ئـەم شـتوومەکەت لابـدە، پشـوویەك بـدە.. تـاوێ بـۆی بخـەوە. کۆرپـە شـیرینەکەم. (مێزەکـە رێـك دەخـات و دەچێتـە ژوورەکـەی تـرەوە).

جورام:

خـۆی دەخاتـە سـەر تەنیشـت و سـەیری وێنـەی (ئەنـدرۆ)ی هونەرمەنـد دەکات). هەموویـان دژی منـن.. ئـای خۆزیـا ئێسـتا تـۆ لەگەڵـما بوایـت، ئـەی مامۆسـتای بـە نرخـم (گلۆپەکـە دەکوژێنێتـەوە و چرایەکـی کـز دادەگیرسـێنی لـە رووناکـی چراکـەدا (ئەنـدرۆ) لـە

وێنەکەدا لەبەردەم جۆرامـا قـوت دەبێتـەوە).

ئەندرۆ:

من وا لێرەم.. جۆرام.

جۆرام:

تـۆ چەنـد بەسـۆزییت، مامۆسـتا گیـان! چەنـد چاکـت کـرد کـە هاتیتـە لام. لـە دنیـادا کەسـێکی تـر نییـە نهێنـی دڵمـی لا بدرکێنـم.. تـۆ نەبێـت. هیـچ کەسـێ لـە مـن نـاگات.

ئەندرۆ:

تەگەرەت چییە، جۆرام؟

جۆرام:

مامۆسـتا، پەلاماریـان داوم، بەتـەواوی هـەر وەك جارێکیـان خـۆت پەلامـار درایـت، نیگارەکانـی منیـان خـۆش ناوێـت. بەتایبەتـی ئیمـڕۆ، زۆر بـە دڵڕەقییـەوە لەگەڵـما جووڵانـەوە، بـە هیـچ جـۆرێ تابلـۆی هـەر چاکەکـەی منیـان بـۆ پێشـانگاکە وەرنەگـرت.
بـە دروسـتکردنییەوە خـۆم زۆر خەریـك کـردووەو هـەرە باشـترین شـاکارەکانمە.. هەمـوو بـڕوا و هەسـت و نەسـتم لـەم تابلۆیـەدا کۆبوونەتـەوە.

ئەندرۆ:

ئەوە باسی کام تابلۆ دەکەیت؟ من دەیناسم؟

جۆرام:

بەڵـێ ئەوکاتـە دەسـتم پێکـرد کـە تـۆ لێـرە بوویـت. فەرمـوو، ئەمـە ناوونیشـانەکەیەتی.. "هونەرمەنـد و لێکدانـەوەی ئەقـڵ".

ئەندرۆ:

هونەرمەنـد و لێکدانـەوەی ئەقـڵ" ئـاە.. دێتـەوە بیـرم کـە زۆر رام

لـە بیـری قـوول و ئەندێشـە فراوانەکـە بـوو.

جۆرام:

دەیانپرسـی بـۆچ باسـی پڕوپـووچ و ئەفسـانەیی هەڵدەبژێـرم، لـە کاتێکـدا سـەردەمی ئێسـتامان پڕیەتـی لـە رووداوی سـەرنج کێـش..

ئەندرۆ (لەتابلۆکەوە رادەمێنێ):

ئـەم کارە دەسـتی هونەرمەندێکـی لێهاتـوو ئەنجامـی داوە.. (پـارس) سـێوەکە پێشـکەش (ئەفرۆدیـت)ی خواوەندیـی جوانیـی دەکات، تـۆ ئەفسـانەکەت ئازایانـە گۆڕیـوە. لەنێوانـی هـەر سـێ خواوەندەکانـدا رابـوردوو، ئێسـتا و داهاتـوودا پاڵەوانەکـەت (پـارس) رابـورد و هەڵدەبژێرێـت. تـۆ بڵێیـت بەراسـتی لـە مەبەسـەکەتا گەیشـتبم؟

جۆرام:

هەڵبژاردنەکـەم ئێجگارەکـی نییـە.. پاڵەوانەکـە تـا ئێسـتاش دڵنیـا نییـە.

ئەندرۆ:

ئـەم لـە نێوانـی رابـوردوو داهاتـوودا دوو دڵـە و ئێسـتا پشـت گوێـی خسـتووە. ڕەنـگ و ڕووی سـەردەم لـە سـێبەرەکەدا شـاردراوەتەوە. توانـای تـۆ کـەس نکوولـی لـێ نییـە و زۆر بـە تونـدی بیرەکەیـت دەربڕیـوە.

جۆرام:

مامۆسـتام.. مـن بەختیـارم. دەمزانـی تـۆ تێـم دەگەیـت ئـای کـە بەراسـتی کارەکـەت هەڵسـەنگاندم.. بەڵـێ، ویسـتم بـە خەڵکەکـە بڵێـم: ئەمەتـا رابـوردوو بـە ڕۆمانسـییەت نایـاب و بـە ناوبانگەکەیـەوە ئەمەیـش داهاتـوو بـە جوانـی بـەرز و نامۆکەیـەوە.

ئەندرۆ:

توانـای تـۆ نکوولّـی لێناکرێـت (هەڵدەسـتێ رادەمێنـێ) بـەڵام زۆر دژوارە.

جۆرام (رادەچەنێت):

چی مامۆستا گیان؟

ئەندرۆ:

تۆ جوانیی سەردەمی خۆت نابینیت.

جۆرام:

چـۆن بتوانـم ببینـم؟ هەرچییەکـی هۆشـم پێـی دەشـکێ سـێبەرێکی دڕندانـە لـە دڵمـی دەشـارێتەوە.. ئـەو رووگرژییـەی سـەردەمی ئێسـتامان دەمتوقێنـێ.

ئەندرۆ:

بـەڵام ئاخـۆ هیـچ جوانییەکـی تایبەتـی لـەم رووگرژییـەدا نییـە؟ بیـر لەوانـە بکـەرەوە کـە تابلۆکـەت لـە رواڵەتـدا دەنرخێنـن.. تـۆ خـودی ژیانیـان لـێ دەسـێنیت.. یانـی ئـەو سـەردەمەی کـە ئـەوان تیایـدا دەژیـن.. ئەمـە و تۆیـش خـۆت هـەر ئـی ئـەم سـەردەمەیت.

جورام:

ئـا.. خۆزگـە لـەو سـەردەمەدا لەدایـك دەبـووم کـە هونەرمەنـدە مەزنەکانـی پێشـوو، دەسـەڵاتدار، خـاوەن رەوانـە ئـازادەکان، گومـەز و دیـواری پەرسـتگاکانی تەلارەکانیـان تیایـدا دەڕازانـدەوە.. ئەوکاتـەی رووبـارەکان بـێ ئـەوەی پیـس بکرێـن هاژەیـان دەهـات. ئەوسـەردەمەی هەمـوو خەڵـك وەکـو سـاوا و سـاکار و بەختـەوەر بـوون. یاخـود بـە پێچەوانـەوە، خۆزیـا هاتنـە دونیـام چەنـد سـەدەیەکی تـر دوا بکەوتایـە، بـۆ ئـەو کاتـەی کـە بۆڕکانەکانـی شـار

چیـتر نەدەتەقینـەوە.. سـەردەمێکی بـێ خوێـن و پیسـایی.. زەمانـی کـە گەنجینـەی دنیـای فـراوان تیایـدا لەبـەردەم هونەرمەنـدی داهێنـەر والّا دەبێتـەوە. مامۆسـتا گیـان، پێـم بڵـێ، ئادەمیـزاد توانـای ئـەوەی هەیـە کامەرانیـی رابـوردوو و داهاتـوو تاقـی بکاتـەوە؟

ئەندرۆ:

جـۆرام شـتێ نییـە بەنـاوی رابـوردووی رووت یـا نـە ئێسـتای رووت یـا داهاتـووی رووتـەوە. ئـەوەی بـۆ تـۆ رابـوردووە وەختـی خـۆی ئێسـتای خەڵکەکـەی ئـەو سـەردەمە بـووە، ئـەو داهاتووەیـش تـۆ خەونـی پێـوە دەبینـی دەبێتـە ئێسـتای وەچەکانـی پاشـەرۆژ. هـەر ئادەمیـزادێ سـەر بەسـەردەمی خۆیەتـی. رابـوردوو هەرگیـز ناگەڕێتـەوە ئەمـەش شـتێکی بەختـەوەرە، بـەڵام داهاتـووی بـۆ هەیـە مـاوەی گەیشـتن پێـی کـورت بکرێتـەوە. مـن پێـت دەڵێـم: ئێسـتا لـە رابـردوودا لـە دایـك بـووە و ئەمیـش دەبێتـە دایکـی داهاتـوو. تـۆ ناتوانیـت جوانیـی و چاکـی سـەردەمی خـۆت ببینیـت.

جۆرام: (بەسەرسوڕمانێکەوە)

مامۆسـتا! ئەمـە چـی دەبیسـتم؟ ئەمـە لـە نیگارەکـەی تـۆدا نەبـوو کـە پەیکەرگەلێکـی مێژوویـی کەرەسـەی هونـەری ئەفسـانە دەوریـان چنـی بـووم. ئـەو هەمـوو شـتانە لـە دەورەمـدا تێکقرژابـوون کەچـی لەناویانـدا کامـەران بـووم.

ئەندرۆ:

بەڵـێ، جـۆرام وابـوو: (پـاش بێدەنگییـەك)، بـەڵام کـێ دەتوانـێ بزانێـت یەکـێ لەنـاو بێخـەوی سـەرەمەرگا لەچـی بیردەکاتـەوە؟ مـن لەسـەر نوێنـی سـەرەمەرگدا راکشـابووم و هـەر بیـرم دەکـردەوە لەخـۆم.. لـە ژینـم.. لـە هونەرەکەمـا.. لـە هەمـوو شـتێ تێگەیشـتم..

جۆرام:

نیگارەکانت ئێستا ناسراون.

ئەندرۆ:

کامەن ئەوانەی دەیانناسن؟ ئایا ئەوانەن کە بەرێکەوتنێکی بێ چپەوە کردوویانن بە دراوێ بۆ مامەڵە پێکردنا! بەڵام زەمانە ئەو ساتەی من پشتم تێی کرد ئەو رووی لێوەرگێڕام.. ئەو مرۆڤەی لەدەست خەڵکی سەردەمی خۆیەوە رابکات هەر دەبێ گیرۆدەی کۆتی نائومێدی و تەنیایی بێت.

جۆرام:

سەرم گێژ دەخوات، بۆ من نەهاتووە لە بڕیارەکانی تۆدا سەرکێشی بکەم، بەڵام ئەگەر بە هەر هۆیەکی ئەفسووناوییەوە بۆم بکرێت خۆم بگوێزمەوە چ بۆ رابوردوو یا بۆ داهاتوو. ئەوا هەرگیز لێی پەشیمان نابمەوە..

ئەندرۆ:

بام ئەمە وابێت، جۆرام، بەڵام وریابە، چونکە دڵت بە جۆرێ دەشێوێت هیچ کەسێ هەرگیز تووشی نەهاتبێ.. لێرەدا سێ سێیوی ئەفسووناویم لایە (سێ سێوان دەردێنێ و نیشانی جۆرامیان دەدات).

جۆرام:

سێوی جوانن.

ئەندرۆ:

هەروەها لەگەڵ ئەوەشدا کرمیشیان تێدایە.

جۆرام:

بەڵام لەگەڵ ئەوەشەوە دیسانەوە هەر جوانن..

ئەندرۆ:

کەواتــە گوێبگــرە، تەنیــا قەپاڵــی لــە یەکێکیانــا دەتگێڕێتــەوە دواوە بــۆ رابوردوویەکــی زۆر دێڕیــن.

جۆرام (دەس بە سێوەکە درێژ دەکات):

رابوردویەکی ئێجگار دێرین!

ئەندرۆ:

بەڵــێ.. رابوردوویەکــی زۆر کــۆن، ئــەو ســەردەمە زێڕینــەی تــۆ خــەوی پێــوە دەبینیــت. ئــەو ســەردەمەی دەســەڵاتدارە خــاوەن ڕەوانــە ئــازادەکان کاریــان تیایــدا کــردووە. ئەمانــە وتەکانــی خۆتــن.

جۆرام:

تۆ بڵێیت ئەمە بەراستی و ئاوا بێت؟

ئەندرۆ:

تەنیــا قەپاڵێکیــش لــە ســێوێکی تریانــا دەتگوێزێتــەوە بــۆ داهاتوویەکــی زۆر دوور.

جۆرام:

بۆ داهاتوو؟

ئەندرۆ:

داهاتوویەکــی زۆر دوور.. کــە هەمــوو خەڵکێکــی بەختیــارن و هیــچ نیشــانەیەکی پیســی و یــا خوێــن لەســەر ڕووی زەویــدا نابینرێــت؟

جۆرام:

ئای کە نایابە!

ئەندرۆ:

بــەڵام ســێوی ســێیەم هەڵگــرە. هەرکاتــێ دڵــت دەســتی بــە ئــازار کــرد و لــە فڕینەکەتــا پەشــیمان بوویتــەوە..

جۆرام:

نەخێر، ئەمە هەرگیز روو نادات.

ئەندرۆ:

کێ دەزانیت؟

جۆرام:

کەواتە قەپاڵێ لە سێوی سێهەمدا دەمگێڕێتەوە بۆ ئێستا؟

ئەندرۆ:

نــە. هەرگیــز توانــای نابــێ بگڕێیتــەوە، بــۆ ئــەم ســەردەمەتا. بەڵکــو ئــەم ســێوەیان لــە هەمــوو ئارەزووێکتــەوە رزگارت دەکات و دەتگوزێتــەوە بارودخێکــی لەبیرچوونــەوە کــە نــە رابــوردووی تیــای دەبــێ نــە ئێســتا و نــە داهاتــوو.

جۆرام:

قــەی نــاکات.. لەســەر هەمــوو شــتێکەوە بارودۆخــی لەبیرچوونــەوە چارەنووســی هــەر ئادەمیزادێکــە.

ئەندرۆ:

جــۆرام بیربکــەرەوە، ئایــا هیــچ کەســێ یــا هیــچ شــتێ نییــە لــەم زەمانەتــدا کــە بــۆی پەشــیمان نەبیتــەوە؟

جۆرام:

بــۆ پەشــیمان ببمــەوە؟ دەبــێ کــێ بــێ ئــەوەی بیــری بکەمــەوە؟ (روناکــی کــز دەبێــت، زەنگــی دەرگا بــە ئارامــی لێدەدرێــت، کــە رووناکییەکــە دووبــارە دەگەشــێتەوە، ئەنــدرۆی هونەرمەنــد دەچێتــەوە نــاو چوارچێــوەی تابلۆکــەوە. جــۆرام خەوتــووە. دیســانەوە زەنگەکــە بــە تونــدی لێدەدرێتــەوە. دایکــی جــۆرام لــە ژوورەکــەی تــرەوە دەردەچێــت و دەرگاکــە دەکاتــەوە. باڤــل دێتــە ژوورەوە).

باڤل:

ببـــوورە، دایەگیـــان بـــەڵام ئاخـــۆ تەلەفۆنەکەتـــان ئیـــش دەکات؟ نەخۆشـــەکەم پێویســـتە تەلەفۆنێکـــی بـــە پەلـــە بـــکات، تەلەفۆنەکـــەی منیـــش تێکچـــووە.

دایك:

بەڵـــێ بێگومـــان.. فەرمـــوو وا مـــن دەڕۆم. (باڤـــل دەرکاگـــە دەکاتـــەوەو تەمـــارا دێنێتـــە ژوورەوە، تەمـــارا بـــەرەو تەلەفۆنەکـــە دەچـــێ، هەڵـــی دەگـــرێ و ژمارەیـــەك بـــا دەدات).

تەمارا (بۆ باڤل):

سوپاست دەکەم.

جۆرام (لەبەرخۆیەوە):

ئەمـــە تەمارایـــە، تەمـــارا.. تەمـــارا ئـــەوە لەگـــەڵ ئـــەم پیـــاوە چـــی دەکات؟

تەمارا (لە تەلەفۆنەکەدا قسە دەکات):

ئەمـــە تۆیـــت، دایـــە گیـــان؟ بەڵـــێ، مـــن تەمـــارام، نەختـــێ دوا دەکـــەوم، دڵـــت هیـــچ نـــەکات.. بەڵـــێ.. بەڵـــێ..کـــە هاتمـــەوە بـــۆت بـــاس دەکـــەم. (تەلیفۆنەکـــە دادەنێـــت و لـــە تـــەك باڤلـــدا دەچێتـــە دەرەوە.)

جۆرام:

کەوابـــوو ئەمـــەی وای لێکـــردووە هیـــچ کردارێکـــی منـــی خـــۆش نەوێـــت. ئێســـتا لەتێڕوانینـــە ســـەیرەکەیەوە تێگەیشـــتم.

خۆشەویســـتی لـــەم زەمانەمانـــدا ئـــە ئاوایـــە، ئەمەیـــە پاداشـــتی دڵســـۆزیی و بێخەوشـــی.. نەخێـــر. ئەمـــەم زۆر بـــۆ قـــووت ناچێـــت. چیـــم بـــۆ ماوەتـــەوە؟ چییـــە ئـــەوەی بـــۆی پەشـــیمان دەبمـــەوە، بـــا بیـــرێ بکەمـــەوە؟ هیـــچ شـــتێ.. هیـــچ کـــەس. پێویســـتە لـــە هەمـــووی

خـۆم دەربـاز بکـەم.. لـە هەمـوو شـتێکا.. مامۆسـتام.. تـۆ لـە کوێیـت؟

ئەندرۆ (لە چوارچێوەی وێنەکەوە دێتە دەر):

ئا ئەوەتام، جۆرام.

جۆرام:

کـوا سـێوەکەت؟ بڕیـاری خۆمـم داوە (ئەنـدرۆ سـێ سـێوەکەی دەداتـە دەس.جـۆرام لێیانـەوە رادەمێنـێ).

جۆرام:

زۆر چاکـە.. هەرچـی دەبـێ بابـێ، (بێدەنگـی): بەراسـتی هێـزی ئەفسـووناوییان تیادایـە؟

ئەندرۆ:

بەڵـێ.. ئـەم وزەیـە لەگـەڵ توانـای بەهرەتـدا هـاودەم دەبێـت. سـێوەکان بخـۆ و بـەرەو رابـوردوو، بـەرەو داهاتـوو دەڕۆیـت. بـەڵام ئەوانـی تریـش لەگەڵتـا دێـن. (جووڵەیەکـی سـووك بـەرەو رووی بینەرانـەوە دەکات).

جۆرام:

چی؟ بۆچ دەبێ ئەوانیش لەگەڵما بێن؟

ئەندرۆ:

بەڵـێ: لەگەڵتـا دێـن، گوێبگـرە، ئـا ئـەوا باڵـی ئەندێشـە بەسـەریانا دەبارێـت.

جۆرام (بڕێك دەشێوێ):

دەیانبینـم و شـەققەی باڵـەکان دەبیسـتم، باڵندەیەکـی ئەفسـووناوی لـە فڕیندایـە.

ئەندرۆ:

باڵنـدەی ئەندێشـەمان، ئـە ئـاوا پاشـە و پـاش بـۆ رابوردوویەکـی ئێجـگار دوور دەگەڕێنـەوە دواوە. ئەمـە خواسـتی خۆتـە.

جۆرام:

فەرموو، ئەی مامۆستا.

(پەردە).

بەشی دووەم

(کۆشك و سەرای فەرمانڕەوا لەلای راستەوە دیارەوو رووناکییەکی کزی تیایدایە.. زەنگەکان بێ پسانەوە لێدەدرێن و تیپێکی گۆرانی گۆرانی دەچڕن. زۆراب لە ژێر رووناکییە کزەوە دەردەکەوێت).

زۆراب:

ئۆە.. چی.. ئۆە.. ئەوە لێرەدا چ قەوماوە ئا وا زەنگ لە گۆڕەپانەکاندا لێدەدرێت؟ ئەی بۆ کەس لە شەقامەکانا نییە؟ (تیپەکەی گۆرانی وشەکان دەقۆزێتەوە و وەك دەنگدانەوەیەك دەیانگێڕێتەوە).

شارییەك:

وا دیارە تۆ لە دوورەوە هاتوویت بۆیەکا ئاگات لەو نەگبەتییانە نییە شارەکەمان تووشیان هاتووە.

زۆراب:

راستە من لە دوورەوە هاتووم تکایە باسی ئەو نەگبەتیانەم بۆ بگێڕەوە.

شاری:

دوژمن لەبەرەی باشوورمانەوە خۆی بۆ جەنگ ئامادە کردووە، جابۆ ئەوەی نەهێڵین لە شوورەکانی شارەکەمانەوە نزیك بێتەوە، پادشا فەرمانی داوە لای کەندالّی (کیلدی کاری) ئاستەنگی زۆر قایم بۆ خۆپاراستن بنیات بنرێت. بەڵام پێویستە بە پەلە ئەنجام بدرێن و پڕ چەك بکرێن. بۆیەکا وەستاکانمان رۆژ و شەو بەبێ وچان کار دەکەن. بەڵام چارەنووسی دوژمنایەتییەکی نارەوامان دەکات. هەرکاتێ لەدانانی بەردە راست و داتاشراوەکانا دەبینەوە دەبینین درزێکی تیا پەیدا دەبێ و لەپێش بەیانیدا دەیتەپێنێتەوە.

زۆراب:

پێموایە، یا ئەوەتا وەستاکانتان هەڵە دەکەن، یاخود بەرد و چیمەنتۆکەتان بێ هێزن.

شاری:

وەستا و پیشەسازەکانمان زۆر شارەزا و لێهاتوون ئەو بەرد و چیمەنتۆیەش بەکاری دێنن باشترین جۆرن.

زۆراب:

کەوابوو، تکایە پێم بڵێ بۆ لەبێ هێزی دەترسن؟

شاریی:

وەستاکان و پادشا و یاوەرەکانی زۆر شڵەژاون، شا چەند پیاوێکی ناردۆتە لای (خاتێ)ی فاڵچییە پیرۆزەکەوە بۆ ئامۆژگاریی.

زۆراب:

ئێی؟

شاریی:

بڕیارەکەی سەخت و دژوار بوو، دەبێ بناخەکان سێ قووڵ بکرێن.

زۆراب:

جا ئەمە چی تیایە؟

شاریی:

ئەی لانەواز، خەمەکانمان لەگەڵ ژانی جەنگ و لەگەڵ قووڵایی زەریا گشتیان یەکسانن، کەچی وشەکانی فاڵچییەکە زوبان ناتوانێت بێ وەی دەریانبڕێت.

زۆراب:

ئاخر.. وشەکانی چی بوون؟

شاریی:

"پێویستە پیاوێکی زیندوو لە شوورەکەدا بنێژرێت".

زۆراب:

ئەی خودا، ئەمە چی دەبیسم؟ ئەی خوداوەندی ئاسمانەکان.

شاریی:

هەروەها خاتێی پیرۆز قوربانییەکەیش دیاری کردووە.

زۆراب:

کێیە ئەو پیاوەی کە دەبێتە قوربانیی هەڵبژاردەی چارەنووسی نەگۆڕاوا؟

شاریی:

بەم زووانە گوناهێك لەشارەکەماندا دەکرێت، لە ماوەی سێ رۆژی داهاتوودا، ئاوا لە پەیامەکەدا هاتبوو، ئەو کەسەی گوناهەکە دەکات دەبێتە قوربانییەکە.

زۆراب:

زەمانێکی خەماوییە.

شاریی:

وا ئێستا دوو رۆژ تێپەڕیوە. لەگەڵ رۆژئاوابوونی ئیمڕۆدا ماوە دیاری کراوەکە تەواو دەبێ.

زۆراب:

تا ئێستا کابرای گوناهکار نەدۆزراوەتەوە؟

شاریی:

دەترسم بڵێم خەتاکە تا ئێستا نەکردراوە، وا بە نزیکمانەوە دەسووڕێتەوە و خۆی دەخزێنێتە ناومانەوە.

زۆراب:

دڵم پێم دەڵێ سەردەمێکی زۆر خەمناك چاوڕێم دەکات.

شاریی:

تۆ بەڕاستیی لەکاتی دڵتەنگیدا پەیدا بوویت.

زۆراب:

دڵم هەقی بوو داوای نەهاتنی لێدەکردم.

شاریی:

چاکتر وایە پەنا بەریتە پەرستگاکەوە.. خودا بە رۆحمە. لەوێوە چاوەڕوانی رۆژئاوابوون بکە.

(زۆراب بەعادزییەوە دادەنیشێ. کەفانتزا بەراکردن دێتە ژوورەوە، چەپکە گوڵێکی داوە لەسەریا و چەند گوڵێکیش بەدەستەوەیە).

کەفانتزا:

ئەمە سێهەمین رۆژە ئادەمیزادێکم تیادا نەدیوە. خەڵکی هەموو لە پەنای دەرگای داخراودا خۆیان پەنهان داوە. رێگاوبانەکان چۆڵن. گوڵەکان جێ هێڵراون بێ ئەوەی کەس بیانچێنێت. دەریاچەیەك لە بنەوشە. گژوگیا و گوڵێکی رەنگاورەنگ! ئای

کـە سـەیرە! چـۆن مـن ئێسـتا نەبـێ ئـەم جوانییـەم نەبینیـوە. مـن لـە چاوەکانـی ئـەوەوە هەسـت بـەم شـادییە دەکـەم.

زۆراب:

ئای خودا.. ئەمە خۆیەتی.. خەونەکەمە.. فریشتەکەمە.

کەفانتزا:

لەگـەڵ ئەمەشـدا، ئـەم زەنگانـە نالّەیـان دێـت و دەروون دەهـارِن. ئەمـان بـۆ ئێمـە مانـان لێدەدرێـن. تـا لـە گرانتریـن ژانەکانـا رزگارمـان بکـەن، کەچـی هـەر ئەمانیـش دڵتەنگیـمان بـۆ دێنـن.. ئـەوا سـێیەم رۆژی فالەکـە خەریکـە تـەواو دەبـێ. خواوەنـدا، لـەم چارەنووسـە بەدە رزگارمـان بکـە. خـۆر ئاوابـوون خـۆ لـە شـوێنی خۆیـا نەبەسـتراوەتەوە. ئـەم رۆژەیـش زۆر درێـژە، ئـەی بـۆ مـن وا هەترِەشـم چـووە؟ ئێسـتا زۆرابـی خۆشەویسـتم لـە دووریـدا دڵارامـە. هیچ مەترسـییەکی لەسـەرا نییـە تـا بـە ئـارەزووی خـۆی دیوارەکانـی پەرسـتگاکە دەنەخشـێنێت. بەدەسـتی بۆیـەی هەڵگرتـووەو بـەوی تریـش چەنـد فریشـتەیەکی ئاسـمانی رەسـم دەکات. هـەروەك پێمـی گـوت: ئـەم لـە خەوەکانیـدا دەمبینـێ و بیـری دەکەوێتـەوە کـە مـن هەمیشـە وام لەگەڵیـا. مـن لـە هەمـوو داهێنانێکیـان لەگەڵیـدام. هـەر شـتێکی رەسـمی دەکات لـە راسـتیدا وێنـەی منـە. جـا ئەگـەر نیـگاری بەخـۆڵان بـێ، هـی فریشـتان بـێ یاخـود هـی کولوکەکانـی دەشـتودەر.

زۆراب:

کەفانتزا.. خۆشەویستەکەم.

کەفانتزا:

دەڵێـی گوێـم لـە دەنگێکـە.. دەشـێ زۆراب بێـت؟ ئەمـە چـۆن توانیـت بێیتـە ئێـرەوە؟

زۆراب:

دەبینم دەلەرزێت. کەفانتزا تۆ گوشاد نیت؟

کەفانتزا:

کە بەیەکەوە بین ئەوپەڕی شادیمە (ماچی دەکات). بەڵام ئاخ.. دڵم پڕیەتی لە مەترسی. ئەی ئەوە بۆچ کارەکەت جێ هێشتووە؟ ئازیزەکەم.. چی تۆی هێناوەتە پایتەختەکەمانەوە؟ پەشێوی دەبینم لە روخسارتا نووسراوە.

زۆراب:

دیدەنییەکی تۆم لەسەرتاپای دونیا لا بەنرختر، بەڵام تۆ راستیت.. کەفانتزا ئەی بە نرخترین خۆشەویست، ئەگەر مەترسیی و نەگبەتیی چاوەڕان نەکراو نەبوونایە هەرگیز حەزم نەدەکرد واز لە نیگارکێشان بێنم.

کەفانتزا:

تکایە پێم بڵێیت چ خەمناکی کردوویت؟

زۆراب:

هەرکە وێنەکەم تەواو کرد شای گەورەمان هاتە پەرستگاکەوە.

کەفانتزا:

باوکم.. هاتە پەرستگاکەوە؟ ئۆھ، کەی؟

زۆراب:

سەر لەبەیانی لەگەڵ ژنەکەیدا، هەروەها قەشە و پیاوماقوولانی میریی و هونەرمەندی کۆشکی شایان لەگەڵدابوو.. لەگەڵ ئەوەشدا نەیویست رای خۆی دەربڕێت.

کەفانتزا:

باشە نیگارەکەت زۆرکاری لە دەستوپێوەندەکاندا نەکرد؟

زۆراب:

بەرهەمەکـەم بـە تـەواوی پادشـای نەجوولّانـد. بـەلّام قەشـەکە بـە تووڕەییـەوە نەڕانـدی بـە روومـدا.

کەفانتزا:

بـەلّام چـی ئـەو تووڕەیـی لەنـاکاوەی تیـا وروژانـد؟ پێـش ماوەیەکـی کـەم هەمـوو باسـیان لـە نیگارەکانـی تـۆوە دەکـرد، نیگارەکانـت بەدڵنیانـە و پێـوەی خەنـی بـوون.

زۆراب:

کاتـێ قەشـەی یەکـەم بـە چاوێکـی پـڕ تووڕەییـەوە سـەیری کارەکـەی کـردم چـاوی بریسـقایەوە و دڕندایەتیـی لەناویـا ئاشـکرا دیـار بـوو.

کەفانتزا:

ئۆهـ.. زووکە پێم بڵێ هۆی ئەو تووڕەییە چ بوو؟

زۆراب:

لـە پێـش هەمـوو شـتێکا بـە چاوێکـی برسـییەوە سـەرنجی شـەیتانەکانیدا.. ئەنجـا بەتریرکـەکان بـە دەنگێکـی بەترسـەوە هاواریـان کـرد! چـۆن وێـرات بـە رەوانێکـی دلۆقانـەوە بیانخەیتـە روو؟ ئەمانـە نـەك هـەر لـە شـەیتان ناچـن، بەڵکـو تـۆ کردووتنـە گرۆپێکـی هـاوڕێ. هەروەهـا قدیسـەکانت کـردوون بـە مرۆڤـی زینـدوو.. بـە هەمـوو خـەم و ئارەزوویەکـی دنیاییانـەوە چاوەکانیـان برسـیەتی بـۆ زێـڕ کوێـری کـردوون. هەروەهـا بـە کۆمـەڵ وەسـتاون بۆچوونـە بەرینایـی ئاسـمان دەپارێنـەوە.

کەفانتزا:

ئازیزەکەم، زۆراب نەفرینەکانی ئەو زۆر ترسناکن.

زۆراب:

لـە پاشـان چـاوی بـە (حەزرەتـی مریـەم) کـەوت، راسـت و چەپـی دەسـتی هێنـا بەسـەر سـنیگا و لـە تاوانـا هاتـە هـەژان و نەڕانـی و گوتـی: "تـۆ سـنگت بـە رووتـی پێشـانی داوە، هـەی گوناهـکاری نزمـی نـا پەسـەند، تـۆ بـە گۆشـتی ئادەمیـزادەوە بەشـێوەی ئافرەتێکـی پـڕ لـە سـۆزی مێینـەوە دەرتخسـتووە"

کەفانتزا:

جا فەرمانڕەوامان گوێی لەو وشانە بوو کە دەرپەڕاندن؟

زۆراب:

لەراسـتیدا بەڵـێ بـەڵام لەسـەرەتادا خـۆی نەشـێواند، لەدواییـدا لای خـۆم بـە هونەرمەنـدی دەربـاری گـوت "مـن هیـچ شـوێنەوارێکی داهێنەرانـی تیـا بـەدی ناکـەم. هیـچ هونەرێکـی تیـادا نییـە، بگـرە گرتنەوەیـە! روخسـاری هیـچ فریشـتەیەکی پیـرۆز نابینـم.. بـە پێچەوانـەوە دەبینـم چەنـد رووخسـاری ئادەمیزادانـەی لەبـەر ئـەم دیـوارەدا رەسـم کـردوون، وێنـەی قددیـس و فریشـتانی نەکێشـاوە، بەڵکـو چەنـد کەسـێکی سـاکار و رەمەکـی شـەقامەکانی شـاری رەسـم کـردووە. نیـگاری درەخـت و گیاوگۆڵـی نـاو سروشـتی کێشـاوە. لـە راسـتیدا هەڵەمـان کـرد کـە متمانەمـان کـرد بـە هەرزەکارێکـی پیسـەوە تـا پەرسـتگاکەمان بـۆ بنەخشـێنێت".

کەفانتزا:

مـن باوکـی خـۆم لـە مەیدانـی هونـەردا بـاش دەناسـم، بـاش سـەری تیایـدا دەرناچـێ.

زۆراب:

ئـەو نـەك هـەر بەتەنهـا سـەری لـە هونـەر دەرناچـێ.. بگـرە لـە

هیچ باریّکی ژیاندا... بەتریرك باوکتی کردووە بە ئەموستیلەیەك لە پەنجەی خوّیدا، هونەرمەندی دەرباریش کاتیّ بەتریرکی بینی تووڕەیی لیّ دەباریّ بە دووچاوی نووقاوەوە دەستی کردە لەرزین.. هەر وەك بیەوێ بدات بەسەرو گوێلاکما بەتریرك دەستی بەرزکردەوە و نەڕانی بەسەرما "بەدکاریت لەگەڵ کەنیشتەکەمانا کردووە و لەجیاتی فریشتە پاکەکان چەند ئافرەتێکی داوێن پیسی بێ ئابڕووت وێنەکێشاوە. بام خوداوەند شایەدی بدات لەسەر ئەم رەوانە نەفرین لێکراوانەدا و با هەموو لایەنگرانی رابواردن بچن بۆ هەرە قوڵایی دۆزەخەوە. ون بە ئەی بت پەرست" ئاوا بە رووما قیژاندی. ئەنجا رووی کردە شاو گوتی "ئەی خاوەن شکۆ فەرمان بفەرموو دیوارەکان لەم شوورەییە پاك بکرێنەوە".

کەفانتزا:

پێم نەڵێی ئەو..

زۆراب:

پادشا بەدەستی ئیشارەتی کرد و بەتریرك سۆڵجانە ئاسنینە زلەکەی بەرزەوە کرد و بۆ تێکدانی وێنەکانم هەڵمەتی برد. تۆند دەستیم گرت و سۆڵجانەکەیم لێ سەند. بەزەویدا کەوت و هەرچی نەفرین هەیە لێی کردم. لە رق و تووڕەییدا هۆشی لەخۆی نەمابوو..

کەفانتزا:

ئۆف خوایە!

زۆراب:

تەنانەت پادشاش هەموو لەشی ئەهەژا. دەس و پێوەندەکانیش

بەشـلّەژاویی وێستابوون و چاوەڕوانـی ئـەوە بـوون خـودا سـزای ئـەو خەتایـەم پێبـدات. لـەو سـاتەدا باوەژنەکـەت کەوتـە نێوانمانـەوە.. بەتریرکـی سـەرزەوی قیـت کـردەوە و لەبەردەمیـا چەمایـەوە وەك بیـەوێ داوای بەرەکەتـی لـێ بـکات. ئەوسـا شـا نـەرم بـوو.

کەفانتزا:

وابزانـم باوەژنەکـەم بـە چاونووقانـێ رق و کینەیـی پـێ گۆڕیـوە بـۆ بەزەیـی.

زۆراب:

ئینجـا داوای لێکـرد موحاکەمـەم دوا بخرێـت و لـە هێمنیـدا سـەیری چارەنـووس کردارەکـەم بکرێـت. پاشـا بـە قسـەی کـرد و بـەم جـۆرە زڕدایکـت ژیانـی رزگار کـردم.

کەفانتزا:

راسـتە ژیانـت رزگار کـراوە، بـەڵام جگـە لـە تۆڵـە چیـتر لـە قەشـە سەرکێشـەکە چـاوەڕوان مەکـە.

زۆراب:

رزگارکردنـی ژیانـم شـتێ نییـە لێـی بترسـم. بـەڵام ئـەوەی زیاتـر مەترسـی لێدەکـەم بەزەیـی شـاژنی مەزنـە.

کەفانتزا:

مەبەستت چییە؟

زۆراب:

ئێسـتا رووونـی دەکەمـەوە هـەر لـەو رۆژەوە کـە بـۆ خزمـەت پاشـا بانـگ کرابـووم خانمـی شـاژن هاتـە ژوورەوە و گوتـی "دەبـێ ستایشـی خـودا بکەیـت کـە رزگاری کردیـت". شـایش گوتـی "بـەڵام سوپاسـی ژنەکەشـم بکـە کـە داوای لێکردیـن زۆر لـە بەرهەمەکانـت

بپارێزین. ئێستا گوێ بۆ فەرمانمان شل بکە. پێویستە لەسەرت شیاویی هونەریت بەدیار بخەیت و ئەم روخسارە جوانەی رزگارەکەرەکەت زۆر بەجوانی وێنە بکێشێت.

کەفانتزا:

ئەم خەڵاتکردنە زۆر بەگران دەوەستێ لەسەرتا.

زۆراب:

خۆم کرد بەسەر قاچەکانی شاژنا و سوپاسیم کرد. ئەوسا شا گوتی "ئێستا جێت دێڵین". هەڵساو دیسانەوە گوتی: هەڵسە بەرەو کارکردن. توانات چارەنووست دیاری دەکات. ئەگەر دەتەوێ ژیانت رزگار کەیت ئەوا دەبێ وێنەکەت بەدڵی شاژن بێت، دەنا کۆتاییت نزیك بۆتەوە."

کەڤانتزا:

زۆرابی ئازیزم.. لە وشەکانیدا بۆنی مەترسی دەکەم.. ئەو چارەنووسی تۆی داوەتە دەستی ژنە دڵڕەقەکەیەوە.

زۆراب:

جا من دەوێرم هیچ بڵێم؟ ناچار لەوێ مامەوە و فڵچەکانم پاکردەوە و ئەم شاژنە..

کەفانتزا:

توانای هەموو شتێکی هەیە. بێگومان شوورەیی لێ دەتکێتەوە. چونکە خۆی وچەی داوێن پیسی و بەدکارییە.

زۆراب:

بەڵێ.. بەڵێ، قاچەکانی تا ئەژنۆ بەدەرخست و داوێنی منی گرت بەگەرمی گوتی: "چاوەکانت ئاگریان بەرداوەتە گیانمەوە، ئەمانە چاوی هەڵۆن هەر لەسەرەتاوە گڕیان بەردایە لەشمەوە

ئەوسا زانیم کەتۆم خۆش دەوێ، تۆ رۆژ و شەو خەوم پێتەوە بینی". لەپاشان بە نەرمی گوتی: "ئەگەر من دڵی شاژن شاد بکەم ئەوا بۆ لووتکەی هەرە بەرزی ناوبانگ دەرکردندا بەرزم دەکاتەوە".

کەفانتزا:

تف لەو خووڕەوەشتە نزمەوە!

زۆراب:

لە وەرامیا پێمگوت من بە تەنگ ناوبانگەوە نیم و هیچ ئارەزوویەکم نییە بۆ کۆکردنەوەی زێڕ و زەبەر. هەروەها پێمگوت: من تەنیا دەمەوێ وێنە بکێشم و پارەیەکی کەم بەشم دەکات و پێداویستییەکانم دابین دەکات، پێمی گوت "وایان لێدەکەم بتکەن بەهونەرمەندی دەربار".

کەفانتزا:

وەڵامی ئەو بێ ئابڕووەت چۆن دایەوە؟

زۆراب:

لەو ساتەدا بانگیان کردم بۆ لای پاشاوە.

کەفانتزا:

دەڵێم لە راستیدا ئەو بانگ کردنە شتێکی باش بوو. ئەگینا دەبوو ئێستێ تاڵاوی ئازار بچێژم.

زۆراب:

جا کە شا لەگەڵ ژنەکەیدا ئەو ئێوارەیە گەڕایەوە بۆ دەربار دەنگێ بڵاوبۆوە گوایا دوژمن هێزەکانی لەسەر سنووردا کۆکردۆتەوە. لە دڵی خۆمدا وتم: ئێستا بەلایانەوە من هیچ نیم. چیتر شا و شاژن ئاگایان لە من نامێنێ. بەڵام کە بەیانی

لـه خـەو هەڵسـام یەکـێ بـه پەلـه هـات داوای لێکـردم دەسـبەجێ بـۆ پایتەخـت بـڕۆم و چـاوم بـه شـاژن بکەوێـت. کـه چـووم بـۆ لای زۆر پەلـەی لێکـردم ئیشـەکەم تـەواو بکـەم.

کەفانزا:

دەتخلیسکێنن داویانەوە.

زۆراب:

جا چ بکەم باشە؟

کەفانزا:

باوەژنـم ژنێکـی ناپـاك و دڵڕەقـه و لـه بنەماڵەیەکـی فارسـه، لـه پـاش مردنـی دایکـم باوکـم قایـل بـوو (زەینـەب) شـا کـچ بخوازێـت. بـەڵام لەراسـتیدا ئـەو باوکمـی لـه شـاوە کـردووە بـه کۆیلـەی خۆیـەوە.

زۆراب:

بۆیەکا وڵات و گەلەکەمان پێیەوە دەنااڵن.

کەفانزا:

خۆشەویسـتەکەم، وا نەگبەتیـی شـانی گرتووێـت. ئێسـتاش باوەژنەکـەم کـه بڕیـاری داوە لـه خشـتەت بەرێـت و بتکاتـه دڵـداری خـۆی، ئـەوە تەنیـا بـۆ ئەوەیـه گومـان لـه دڵـی پادشـادا بجۆشـێنێ. جـا هـەر کاتـێ تووشـی نەخۆشـی دڵپیسـی بێـت ئـەوا هەرگیـز لـه سـەردانی هیـچ پیاوێـکا سـڵ ناکاتـەوە. ئەگـەر نەخشـەکەی زڕدایکـم بـەم ئەنجامـه نـەگات ئـەوا هێنـده خـۆی بـۆ ناگیرێـت. ئەوسـا پیاوێکـی تـر دەدۆزێتـەوە لـه خشـتەی بەرێـت، تاکـو بـه کوشـتی بـدات. ئـا ئـه ئـاوا دەتکوژێـت هـەر وەك زۆرانـی تـری کوشـتووە.

زۆراب:

جـا چیـم بـۆ دەکرێـت. کەفانتـزا گیـان؟ هەتـا زیندووبـم خۆشەویسـتیت لەگەڵمایـە و کۆتایـی تەنیـا لـە مەرگمایـە.

کەفانتزا:

زۆاربەکـەم، گـەر دەتـەوێ ئـەم خۆشەویسـتییە بـەردەوام بێـت، تـکات لێدەکـەم لـەو ژنـە دوورکەویتـەوە.. راکەیـت لـە چنگیـا.

زۆراب:

بـەڵام، چـۆن دەتوانـم خـۆم لـە داوی تۆڵەسـەندنیا دەربـاز بکـەم؟ دەڵێـم بمێنمـەوە و وێنەکـەی تـەواو بکـەم. پشـت بـە هونەرەکەمـەوە دەبەسـتم بـۆ رزگاریـم لـە دەسـت شـاژندا و ناچـاری دەکـەم خۆشەویسـتی مـن نـەکا بـە مایـەی تاقیکردنـەوە.

کەفانتزا:

ئێسـتا هـەزاران بیانـووی قەڵـپ دەدۆزیتـەوە بـۆ گەیشـتن بـە تـۆ و گیـرۆدەی داوی خۆیـت دەکات. یاخـود هـەر لـە ئێسـتەوە کەوتوویتـە داویـەوە، ئازیزەکـەم؟ بـەڵام چـاوەڕوان بـە لەوانەیـە تـۆ خـۆت..

زۆراب:

لەوانەیـە.. دە چ ئـازارت دەدات و لـە چـی دەترسـیت، بێڵـێ، مـن بەنـدی ئەوینـم. دڵـداری خـۆم و خۆتـی پـێ دەڵێـم. دەچـم بـۆ لای و سـوێندێکی پیـرۆزی بـۆ دەخـۆم کـەوا خۆشەویسـتی هەتـا هەتایـە ئێمـەی پێکـەوە بەسـتۆتەوە.

کەفانتزا:

تـۆ شـێتیت. ئەوسـاکە هەنـدەی دی پـڕ دەبـێ لـە تووڕەیـی و

دەردی دڵپیسی! ئەو لە ئێستاوە دوژمنایەتیم دەکات و ئاواتی هەرە گەورەی ئەوە دەبێ بە مەرگمانا شاد بێت.

(شا دێتە ژوورەوە، زەینەبی ژنی لەگەڵدایە، لە کۆشکەوە هاتوون و پیاوماقوولانی دەوڵەتیان بەدواوەیە).

شا:

کات نزیك دەبێتەوە و شەوگار حەسانەوە دێنێ، بەڵام ترس و لەرز ئاوا دڵیان تەنیووم و هەر دەڵێی لەسەر رۆخی لەناوچوونایە.

زەینەب:

سوپاس بۆ یەزدان.. راستە کۆتایی مۆڵەتەکە خەریکە نزیك دەبێتەوە. بەڵام هەر هاکا بەسەر دەچێت و لەتەکیا مەترسییەکانت دەرەونەوە شای بەڕێزم.

(زۆراب بەرەو رووبانا دەچێ و لەبەردەمیانا بە چۆکا دێ).

زۆراب:

بام پادشای مەزن لە بەندەی ساکاریبا ببووریت کە بەهەموو ڕێزێکەوە لەبەرپێیدا بە چۆکدا بێت.

شا:

ئەی هونەرمەند، مایەی بەختەوەریمانە کە تۆ لەکاتی تەنگانەی تاڵیمانا دەگەیتە فریامان. (زۆراب هەڵدەستێ) دەزانی بۆ لەم ڕۆژەدا بانگمان کردوویەتە ئێرەوە؟ دوشمن هێزەکانی خۆی لەسەر سنوورماندا کۆکردۆتەوە. ئێمەیش هێزەکانمان لە شوێنێکی دووردا ئامادە دەکەین. لە دەرەوەی شارەکەمانا و ئۆردۆگایەکی تیادا دادەمەزرێنینین. ژنەکەم ئارەزووی کردووە بێتە ئۆرۆدوگاکە و بۆ چاودێری شەڕەکەوە. ئێمەش دەزانین کە

جیابوونەوەمـان لـەوە دژوارتـرە بتوانیـن بـە گـەل بگریـن، بـەڵام شـەڕ هـەر شـەڕە. بۆیـەکا حـەز دەکەیـن وێنەکەیـمان لا بێـت. پەنجـەی هونـەری تـۆ بـە دەردی تەنیاییـمان بـۆ سـووك دەکات. ئەوجـا پێویسـتە لـە تەواوکردنـی وێنەکـەوە پەلـە بکەیـت. بگـرە لـە راسـتیدا ئێمـە دەمانەوێـت سـبەینێ تـەواو بێـت. هێندەمـان کات بەدەسـتەوە نییـە لەچاوەڕوانیـدا بـە فیـرۆی بدەیـن. مەترسـییەکی سـەخت وا بـە دەروازەی شـارەکەمانەوەیە. زوو فەرمانـی شـاژن بـە جـێ بێنـە.. ئێمـە دژی بەخـوڕا کات بـە فیـڕۆ دانیـن. (زەینـەب بـەرەو کۆشـك دەچێتـە دەرەوە، زۆراب بـە دواوەیـە کـە خواوەنـدا، بەزەییـت، هەرچەنـد ئێمـە گوناهباریـن.. لـە قووتدانـی کاسـەی ژەهـردا دوورمـان بخـەرەوە. لـە بەزەیـی خۆتـدا بـێ بەشـمان نەکەیـت و دەسـتی بەڵامـان لەسـەردا لادەیـت و نەهێڵیـت بگاتـە خاکـی شـاهانەمانەوە..

وەزیـر بەشـاردا دەگـەڕام، گـەورەم هەمـوو شـتێ کـپ بـوو، خەڵکیـش لـە کەنیشـتەکانا نوێژیـان دەکـرد.

وەزیری دووەم:

خۆریـش لـە بەرزاییەکـی نزمـەوە شـۆر بۆتـەوە و هەنـدەی نەمـاوە رۆخـی لـە زەوی بـدات. یەزدانـی تەوانـای هەمـوو شـتێ نەیهێشـت (تاوانەکـە) رووبـدات.

شا:

ئێمەیـش بڕوامـان هەروایـە. رۆژ وا خەریکـە ئـاوا دەبـێ. سـوپاس بـۆ تـۆ خوایـە! (زۆر بـە نەوازشـەوە دەچەمێتـەوە و لەسـەر سـنگیان نیشـانەی خـاچ دەکێشـێ). ئـەی پەروەردەگار..مەزنـی و بـەرزی هەتـا هەتایـی هـەر بۆتۆیـە! (شـاژن بـە راکردنـەوە خـۆی دەکا بـە

ژوورێـدا.. پەشـۆکاوە و جلەکانـی دادڕاون).

زەینەب:

ئـەی پادشـا، مـن چیـم کـردووە تـا دووچـاری ئـازار بـم؟ ئـەی خـودای تەوانـا بەسـەر هەمـوو شـتێکا، هیـچ خەتایەکـم لـە رووی تـۆدا کـردووە؟ بـۆ بـەم رۆژەت گەیانـدم؟ ئـەو رۆژەی کـە تیایـدا ریسـوا دەبـم و ئازارێکـی ئێجـگار سـەخت دەچێـژم و هەمـوو شـوورەییەکم پێـوە نووسـاوە! (بـە گریانـەوە خـۆی دەدا بـە زەویـدا).

شا: (رووە و ژنەکەی رادەکات).

ئازیزەکەم.. زەینەب.. شاژنم و ژیانەکەم.. چییە وا ئازارت دەدات؟

شاژن:

لـەم سـاتەوە شـاژن نیـم.. هیـچ شـەرەفێکم نەمـا.. حەیـام چـووە، لەمـەولا شـایانی رێزلێنانـی تـۆی خـاوەن شـکۆ نابـم.. باشـتر وایـە تەماشـام نەکەیـت. بـۆت هەیـە بمکوژیـت، لـە توانـای کەسـدا نییـە بتوانێـت بـە خەیاڵیـش بەرگـەی ئـەم خەمـە بگرێـت.

شا:

ژنەکـەم.. تـکات لێدەکـەم پێـم نااڵێیـت ئـەم فرمێسـکە گەرمانـە یانـی چـی؟ سـوێندم بـە تـۆ.. ئـەو کەسـەی ئەسرینـی پـێ باراندوویـت لاشـەی دەبـێ لـە گـۆڕێ بکـەوێ و هـەر ئێسـتا و لـە ژێـر پێـی تـۆدا ئـەوەی وێرابێـت نیـگای بڕیبێتـە رووی جوانتـەوە ئەویـش وەك سـەگ دەبـێ بتۆپێندرێـت.

زەینەب:

وەك سـەگ؟ تـۆ نازانـی چ ئـازارم دەدات! هەوڵـی دا بـە زۆر ناپاکیـم لەگەڵـدا بـکات.. لەسـەر چوارپـای شاهانەشـدا.

شا:

ئـاه.. ئـەوە چـی دەبیسـم، ئـەی خوایـە؟ ئـەی یەزدانـی ئاسـمانان.. ئـەو نامـەردە کێیـە؟ دە خێراکـە و پێـم بڵـێ کێیـە؟ (پاسـەوانان بەبـاڵ بەسـتراوی زۆراب دەهێنـن)، ئـەوە تۆیـت چیـت کـردووە؟ چـۆن زاتـت کـرد؟

زەینەب (بۆ زۆراب):

کـڕ بـە، تـۆ (بـۆ پاشـا) توانـای بیسـتنی دەنگـی نەفرینیەکەیـم نییـە و نـە توانـای دیدەنـی روخسـارە گڵاوەکەیشـی، خەریکـە گۆشـت لـە بەدەنمـا جیـا دەبێتـەوە کـە ئـەم وا لێرەیـە.

شا:

خێراکـەن.. ببیـەن (پاسـەوانەکان زۆراب بـۆ لایـێ رادەکێشـن).. ئـەی سـەرەك پاسـەوان، وەرە راسـتیەکەمان بـۆ بگێـڕەوە. لـە نووکـەوە هەتـا دواییەکـەی.

سەرەك پاسەوان. لە دەرەوەی دەرگای ژووری نووستندا پاسەوانیمان دەکرد.

شا:

ئێ، چیتر!

سەرەك پاسەوان:

لەسەرەتادا هەر لە ژوورەکەدابوو.

شا:

ئێ، دە تەواوی کە.

سەرەك پاسەوان:

لـە پـاش ئـەوە قیژەیەکـی لەنـاکاو هـات.. قیـژەی شـاژن بـوو، هـاواری یارمەتـی دەکـرد. دەسـبەجێ خۆمـان کـرد بـە ژوورەکـەدا.

شا:

ئەی خودایە!

سەرەك پاسەوان:

تاوانبار هەوڵی دا رابکات، بەڵام لە ژێر چنگمانا رزگاری نەبوو. سەیری ئەوە بفەرموو، خاوەن شکۆ.. ئەمە پاڵتۆکەیەتی کە لە تاوانا لێی بەجێماوە، ئێمەیش لە سەر چوارپای شاهیدا دۆزیمانەوە.

زەینەب:

پادشاهم.. خودای لە ژووری سەردا ئاگاداره من هەرگیز دەسبەرداری ویستی تۆ نەبووم. لەسەر فەرمانی تۆوە من لەبەردەمیا وێستام تا وێنەکەم بکێشێت. کەچی ئەم نۆکەرە بەدنمەکە گەرەکی بوو ئابرووچوونی روت هەڵبژێرێت. هێندە لەخۆیی بایی بوو کە لە من نزیك بێتەوە. ویستی ناپاکیم لەگەڵدا بکات و لە ئەژمەتا من زوبانم شکا.. ئەنجا بە خێرایی بۆم هات.. ئەوسا ناچار بووم هاوارم کردە پاسەوانەکانم و بە هاوارمەوە هاتن.

شا: (بەرووی زۆراب دا دەقیژێنێ):

ئەی سەگی بەدنمەك! ئە ئاوا پاداشتی بڕوا پێکردنتم دەدەیتەوە! من لە مەرگێکی سەخت و پڕ ئازاردا رزگارم کردیت ئەوکاتەی پەرستگە پاکەکەمانت گڵاو کردین. پەنام دایت و سزام لەسەرا لادایت و بەو مەرجەی وێنەی شاژن بکێشیت، ئێستێ نیشانت دەدەم کە لە تۆڵە سەندنیشیا چەندێ سەخیم، بەڵام بێزم نایەت ئەم شیرە دەبانەی خۆم لە خوێنی تۆدا پیس بکەم. پێویستە سەختترین ئازارت پێ بچێژم، پاش ئەوەی

رووبداوە هیچ بوارێ نییە بۆ هیچ جۆرە لێبوردنێک. بام لە دواساتدا دوای خوێندنی نزا و نوێژ لە کلیساکانا هەموو کەس بەمە بزانن.. بزانن ئەم سەگە بێ ئەمەگە تاوانێکی کردووە و هەر دەبێ بکوژرێت. وا ئێمە بڕیارماندا کە بە زیندوویی لە شووڕەکەدا بنێژرێت. ئەو ئازارەی بەئێمەی گەیاندووە بواری هیچ دواخستن و هیچ بەزەییەک نادات. زووکەن، ئەم تاوانکارە بۆ زیندان بەرن تاوەکو بناخەکان شووڕەکە لێدەدەرێت.

وەزیری یەکەم:

هەر ئێستا کۆیلەکانی گشت لە گۆڕەپانەکەدا کۆدەکەمەوە و ئەم بڕیارەتانیان پێ رادەگەیەنم.

وەزیری دووەم:

ئەی کابرای هیچ و پووچ.. بۆ وا بێدەنگیت؟ ئایا هیچت لا نییە بۆ پارێزگاریی خۆتا بیڵێت؟

زۆراب:

نەخەیر.. پاکانە ناکەم نالێم من تاوانبارم و داوای بەزەیی دەکەم، من بەرگەی ناوزڕانی خۆم دەگرم، بەتایبەتی کە هەق لە ژێر پێی درۆ و بوختاندا پلیشاوەتەوە و لەم نیشتمانەما زۆرداڕە دڵڕەقەکان بۆیان هەیە بەهەرە و توانای خەڵکی سەر ئەم خاکە پێ شێل بکەن.. ئۆهۆ.. خۆزیا من لە زەمەنی داهاتوودا بژیابام و کارم بکردایە ئەگەر لە داهاتوودا لەدایک بوومایا ئێستێ خاکم ئازاد دەبوو، وەچە دڵسۆزەکان هونەری منیان خۆش دەویست.

شا: (بۆ سەرەک پاسەوانەکان):

ئەوا بۆ لێرەدا گیرت خواردوە و بۆ قسە پووچەکانی گوێت

شـــل کـــردووە؟ زووکـــە بیبـــەرە زیندانەکـــە و لەوێـــوە فەرمانـــم رابگەیەنـــە بـــۆ زینـــدە بـــە چـــاڵ کردنیـــا لـــە نزیـــك دەروازەکـــەوە (یاســـاوڵەکان زۆراب دوور دەخەنـــەوە، پەیامبـــەرێ بەراکـــردن خـــۆی دەکا بـــە ژووڕەوە).

پەیامبەر:

ئەی خاوەن شکۆ!

شا:

چی بووە؟

پەیامبەر:

هەمـــوو نیـــزا و نوێژێـــك ئێســـتا بڕایـــەوە، چیـــە چـــی بەناوشـــارا بڵاوبۆتـــەوە، دەڵێـــن: هونەرمەندەکـــە گوایـــە بـــە ناهـــەق تاوانبـــار کـــراوە. لـــە راستیشـــدا خەڵکەکـــە زۆر بێـــزار و تـــووڕەن.

شا:

چـــی؟ دەبـــێ بـــە هەڵـــە تێـــت نەگەیشـــتبم! گوتـــت: خەڵـــك! کام خەڵـــك؟ کـــەی! چیـــان گـــوت؟

پەیامبەر:

گـــەورەم، زات ناکـــەم وشـــەکانیان بـــە گوێـــی خـــاوەن شـــکۆتانا دووپـــات بکەمـــەوە.. ئـــەوان دەڵێـــن هونەرمەندەکـــە بەرییـــە لـــەوەی بـــۆی هەڵبەســـتراوە.. ئـــەم ئـــەو تاوانـــەی نەکـــردووە، ئێـــوە بەهـــۆی بوختانێکـــەوە حوکمتـــان بەســـەرا داوە.

شا:

کێ وێرای ئەم قسەیە بکات؟

پەیامبەر:

خەڵکەکە.

شا:

خەڵکەکە من ئەم وشەیە ناناسم، دەستو پێوەنەکانم لەوەتەی لەدایك بوون بۆم دێنەسەر چۆك. من هەموو وەستا و جووتیار و هونەرمەند و بازرگان و دزەکانی خۆم دەناسم. خەڵك.. ئەمان ئە ئاوا نین.. گشتیان کۆیلەن.. دەسوپێوەنی، گوێ رایەڵن. دەبێ ئەوەیان فێر بکەم. وەزیر.. وەرە بۆ ئێرەوە.

وەزیری دووەم:

هەر ئێستا گەورەم.

شا:

ئەو زۆرە وەرِانە بخەرە بەندیخانەوە.

(وەزیری دووەم پاش داهاتنەوە، دەچێتە دەرەوە).

پەیامبەرێکی تر دێتە ژورەوە).

پەیامبەری دووەم:

پادشای خاوەن شکۆ

شا:

چ شتێکی تر هەیە!

پەیامبەری دووەم:

لاوەکان ئێستا تووڕەن و داوای بەرەللاکردنی هونەرمەندەکە دەکەن. لەوکاتەشدا سێ لاو خۆیان ئامادە کردووە بۆ رزگارکردنیا و دەیانەوێ تاوانێکی رەوا بکەن..

شا:

قسە بکە، کابرا.. بڵێ، چی؟

پەیامبەری دووەم:

من لە راستیدا هەرکە بیریشی لێدەکەمەوە هەموو گیانم

دەڵەرزێ، سێ هەرزەکارەکە زۆر تینووی سزایەکی سەختن، دەڵێن گوایە تاوانی وایان کردووە کە لە هەموو بەدکارییەك خراپتر کە ئەشێ هونەرمەندەکە کردبێتی.

شا:

کاری ئەوانە بەوپەڕی توندوتیژییەوە چارەسەر دەکەم تا ئاژاوە و دڵەخۆڕپێ بخەمە نێودڵی خەڵکەکەوە، بێگومان سزای مردن بە تاوانبارەکە جێبەجێ دەکەم.. دەسەڵات مافێکە لە ئاسمانەوە بە من دراوە وا دەبێ پێشبینی (فاتێ فاڵچی) بەجێ بێنم. بەم شێوەیە شارەکەمان و خۆیشمان لەم نەگبەتییە، رزگار دەکەم. بەڵام ئێستا دەبێ خۆم بچم بۆ لای وەستاکان و هانیان بدەم بە پەلە کارەکەیان ئەنجام بدەن.

(لەگەڵ دەستوپێوەنەکانیا دەچنە دەرەوە).

شاری یەکەم:

ئەی کوا مەلیك؟

شاری دووەم:

بۆ کوێ چوو؟

شاری سێهەم:

شا، کێ دەتوانێ پێمان بڵێ شا بۆ کوێ رۆیشتووە؟

شاری چوارەم:

زانیومە بۆڵای شوورەکە رۆیشتووە تاکو جێبەجێکردنی بڕیارە دڵتەزێنەکەی ببینێ. وا خۆر خەریکە ئاوا بێت.. ئەوا نەوی دەبێت.. هەر هاکا شۆڕەوە بۆوە، ئە ئەمەتا رۆژە نەگبەتییەکە کۆتایی دێت. تەنیا خودا لەوانەیە بتوانێ زۆراب رزگار بکات.. چونکە ئێستا لە توانای هیچ وزەیەکی ئادەمیزاددا نییە دەس

لـەم کارە بـدات.

شاری دووەم:

تۆ بڵێیت لەراستیدا ئەم هیچ خەتایەکی کردبێ؟

شاری سێیەم:

پەلەکـردن لەبڕیـاردا شـتێکی راسـت نییـە. چونکـە لەوانەیـە مرۆڤێکـی بـێ تـاوان بمرێـت.. ئەمەیـش تـا رادەیەکـی زۆر گەورەتریـن گوناهێکـە.

شاری یەکەم:

مـرۆڤ وا باشـە لـە بڕیـاردان لـە کاروبـاری ئـە ئـاوا ترسـناکدا زۆر پەلـە نـەکات.. چونکـە بـۆی هەیـە لـە ئەنجامـدا شـەرمەزار و پەشـیمان بێتـەوە. زۆراب هونەرمەنـدە.. مایـەی شـانازیمانە.. ئـەم بـۆ ئـەوە هـەوڵ دەدات شـادیی بخاتـە دڵـی خەڵکـەوە، ئەوجـا مەرگـی بێهـوودەی ئـەم زیانێکـی زۆر قـورس دەبـێ و لـە خەڵکەکـە دەکەوێـت.

شاری دووەم:

چاکـتر وایـە بانـگ بکرێتـە بـەردەم دادگا و لـە بـەردەم هەمووانـدا (تۆمەتـی) ئاراسـتە بکرێـت و مـاوەی پـێ بدرێـت بـە بەڵگـەی ڕوونـەوە (تۆمەتەکـە) لەسـەر خـۆی لابـدات.

شاری سێیەم:

هەنـدێ کـەس بەراسـتی ئامـادەی مەرگـن، ئەگـەر ئەمـە یارمەتـی رزگارکردنـی زۆراب بـدات، بـەڵام پادشـا بڕیـاری داوە جگـە لـە زۆراب هیـچ قوربانییەکـی تـر قەبـووڵ نـەکات.

شاری یەکەم:

ئێمـە بـە ویسـتامان ئـا لێـرەدا بـە فیـرۆ کات لـە دەسـت دەدەیـن.

گوێتـــان لـــەو دەنگانەیـــە؟ ئـــەو نالّـــە نالّـــی هونەرمەندەکـــەن..
(دەنگـە دەنـگ و غەلّبەغەلّبێکـی دوور لـەو بەشـەی شـانۆوە، کـە تەماشـاکەران دەیبینـن، نالّـە نالّـی زۆراب دێتـە گوێیـان).

شاری دووەم:

ئەوان هەروا شوورەکە بەرز دەکەنەوە.

شاری سێیەم:

ئـای لـەم کارەسـاتە! هـەر هـاکا پیاوێکـی بەزیندوویـی تیـادا دەنێژرێـت.

(چـەن دەنگونالّـە نالّێـك دەبیسـترێن. کەفانتـزا چەقۆیەکـی بەدەسـتەوەیە و بـە راکـردن دێتـە ژوورەوە).

کەفانتزا:

کـوا پادشـا؟ باوکـم بـۆ کـوێ چـووە؟ خێراکـەن بـە دەورمـدا کۆوەبـن و گوێـم لێبگرن..مـن تاوانـکارم.. تاوانێکـم کـردووە. هونەرمەندەکـە دڵـدار و دەزگیرانمـە.. هـەر مـن دەزانـم چەنـد دونیـا نەویسـت و چەنـد لـە درۆوە دووەرە. هەرگیـز درۆ نـاکات. کـە گرتیـان چوومـە لای بـۆ دیدەنـی.. بـە نهێنـی خـۆم گەیانـدە زیندانـەوە و داوام لێیکـرد راسـتی رووداوەکـەم پـێ بڵێـت. مـن داوا لـە ئاسـمان دەکـەم ببێتـە شـایەدم کـە ئـەم هیـچ خەتایەکـی نەکـردووە و بـێ تاوانـە.. باوەژنەکـەم خـۆی راسـتییەکەی گۆڕیـوە و ئەمـی تاوانبـار کـردووە. زڕدایکـم ئابـڕووی خـۆی پشـت گـوێ خسـتووە و هەوڵـی داوە لـە خشـتەی بـەرێ تـا بیگرێتـە ئامێـزەوە. زۆراب بـە دەنگیـەوە نەچـووە و ئەویـش بـۆ ئابـڕوو چوونـی هەڵسـاوە کراسـەکەی خـۆی دادڕیـوە و هـاواری بردۆتـە بـەر پاسـەوانەکانیەوە. لـە پاشـانا فەرمانـی پێـداون بـە گوریـس دەسـت و پێـی ببەسـتنەوە. ئەوسـا

بـە گریـان و فۆغانـەوە خـۆی گەیاندۆتـە لای پاشـاوەو بـە ناهـەق پێـی وتـووە کـە هونەرمەنـد ویسـتوویەتی بـە زۆرە ملـێ داوێـن پیسـی لەگەڵـدا بـکات.. جـا لەبـەر ئـەوەی شـا لـە خۆشەویسـتی ئـەودا وەك کوێـر وایـە و هەسـتو هۆشـی لانەمـاوە، فەرمانـی مردنێکـی سـامناکی بـۆ هونەرمەندەکـە داوە. بـەم جـۆرە هەمووتـان کاری سـاختە و درۆ دەبینـن.. پێویسـت بـوو لەسـەرم زۆرابـی خـۆم لـەم چارەنووسـەیدا رزگار بکـەم. بـۆ گەیشـتن بـەم ئامانجـە هیـچ رێگایەکـم نەدۆزییـەوە، ئەنجامدانـی خەتایەکـی سـامناکی لەناوبـەر نەبـێ. ئـەم چەقۆیـەم گرتـە دەسـت.. بـە چـاوی خۆتـان ببینـن.. ئـەم چەقۆیـە باوەژنـی خۆمـم پـێ کوشـت. مـن هاتوومـە ئێـرە تاکـو کارەسـاتەکەم بـە پادشـا رابگەیەنـم و داوای لێبکـەم بـە زیندوویـی لـە شـوورەکەدا بمێژێـت.

(رووناکـی کـز. ئەتوانـرێ دیوارەکانـی پەرسـتگاکە لـە تاریکییەکـەدا بـەدی بکرێـتن کـە تابلـۆی گـەچ دابپۆشـیون. لەنـاکاو رم هەڵگرانـی کۆشـك دەبینرێـن و دەس دەکـەن بـە کڕاندنـی دیـوارەکان و لەناوبردنـی تابلـۆ گەچەکانـەوە).

جۆرام:

بوێسـتن، بوێسـتن..واز لـەوەوە بێنـن. چـۆن دەتوانـن ئـەم کارە بکـەن؟

(جـۆرام خـۆی دەکا بەسـەر رم هەڵگرەکانـەوەوە رووناکـی دووبـارە کـز دەبێتـەوە. پرۆجێکتـەری جـۆرام بـە قـژی ئاڵـۆزەوە نیشـان دەدات (ئەنـدرۆ)ی هونەرمەنـد لێـی نزیـك دەبێتـەوە).

جۆرام:

چیـم لـێ قەومـاوە؟ ئێسـتا مـن لـە کوێـم؟ کام شـوێن.. ئـای لـەو خەونـە تۆقێنـەرەی کـە بینیـم؟

ئەندرۆ:

ئەمە خەون نییە لەراستیدا تۆ لە زەمانی رابوردوودا بوویت.

جۆرام:

هەموو ئەندامێکی لەشم دەهەژێت، ئای کە شتێکی تۆقێنەرە!

ئەندرۆ:

هێشتا دوو سێوت پێ ماون.

جۆرام:

راستە، لە بەختی خۆما پاسەوانەکان بیریان چوو بیاندزن.

ئەندرۆ:

قەپاڵێك لە سێوی دووەمدا بدەیت دەبرێیتە زمانی پاشەرۆژێکی ئێجگار دوورەوە.

جۆرام:

کەواتە بەرەو داهاتوو.. بام ساڵەها راببڕن.. بام تێپەڕن.. وا ئێستێ بەرەو داهاتوو کۆچ دەکەم (قەپاڵێ لە سێوەکە دەگرێت.. (چراکان گشت دەکوژێنەوە).

(پەردە)

بەشی سێهەم

(بەرەبەیانی رۆژێکی پێنج سەدە پاشترە، لە شاری تەبلیس دا، جۆرام و ئەندرۆی هونەرمەند دەبینرێن لەسەر لاتەختێکا دانیشتوون، لە گۆڕەپانێکی بەردەم میوانخانەیەکا. مرۆڤێکی دەستکرد (ئالی) بە تەنیشتیانەوە وێستاوە).

جۆرام:

ئای ئەم دونیایە چۆن گۆڕاوە؟ سەیری ئەم هەموو شتە سەیرانەی بە دەورەمانەوەن! وا سەرم گێژ دەخوات.. زۆر کەنەفتم.

ئەندرۆ:

باشتر وایە پشوویەك بدەیت. خەوت ئێجگار کەم بووە.

جۆرام:

خەو؟ کێ گوێ بەخەوا دەدات؟ لە دوای سەیرانەکەدا.. هێنامیانەوە بۆ میوانخانەکەوە (دەس درێژ دەکات بۆ خانوویەکی نایاب کە باخێکی هەڵواسراوی هەیە). بەڵام نەمتوانی لە ژوورەکەمدا بمێنمەوە و بۆ ئێرە هاتمە خوارەوە. هەموو شتێ سەرنج راکێشەرە، دەمەوێت هەموو شتێ بزانم.. ئەندرۆ (پەنجە بۆ مرۆ ئالییەکە رادەکێشێ) ئەی ئەمە چییە؟

جۆرام:

ئەمە ئینسانێکی ئالییە و بۆ خۆی زانینگەیەکە و بەتایبەتی بۆ من رێکخراوە. ئامرازێکی زۆر سەمەرەی لەبەرکردنی زانیارییە گشتییەکانە. وەك بۆمیان رووت کردۆتەوە بەرنامە سەرەکییەکەی بریتییە لەو رووداوانەی لە بەشی دووەمی سەدەی بیستەمدا قەومان، لەگەڵ زانیارییەکانی ئێستادا بیری زۆر وردە و بەشێوەیەکی زۆر دروست وەرامی هەر پرسیارێك دەداتەوە.

پیاو هەر ئەوەی لەسەرە سەیری بکات.

ئەندرۆ:

شتێکی سەیرە! (وەستانێك) باشە، ئەی چەند لە ژێر شارەکەمانەوە (تەبلیسی)؟ خۆت دەزانی بەم زووانە تەمەنی دەبێتە دوو هەزار ساڵ.

جۆرام (روو لە ئینسانە ئالییەکە دەکات):

ئایا ئەمە راستە، ئەی سوقراتی مۆدێل ٣٣؟

مرۆڤی دەستکرد: (بە دەنگێکی گڕەوە):

بەڵێ لە هەیڤی پێگەیشتنی ئەم ساڵەدا دەگاتە ئەو تەمەنەوە.

جۆرام:

باشە ئەو مانگی پێگەیشتنە کەی دەبێت؟

مرۆڤی دەستکرد:

لەسەردەمی ئێوارەدا پێی دەوترا تەشرینی یەکەم، لە مانگی پێگەیشتنی ئەم ساڵدا میللەت جەژنی دوو هەزار ساڵەی ئەم شارە دەکەنەوە.

جۆرام:

سەیرە، بەخوا سەیرە، پێنج سەد ساڵ هەروەك خەون رابورد. ئێستایش نایزانم ئەوە چۆن رووێدا.. ئەی سوقراتی ٣٣.

مرۆڤی دەستکرد:

شتێکی سانایە، بە موشەکێکی تیژڕەودا فڕیویت کە یەکەیەکی قەوارەی تیشکی هەیە و سێ ساڵت لە بۆشایی نێوان ئەستێرەکاندا رابواردووە. لەو ماوەیەدا لەسەر رووی زەوێدا پێنج سەد ساڵ تێپەڕیوە.

جۆرام: (پاش وێستانێ):

بۆچ ئەو ساکە خەمبار بووم؟

ئەندرۆ:

ئەوە چییە؟ چیت دەوت جۆرام؟

جۆرام:

نە.. هیچ ئای تەبلیس چەنێ گۆڕاوە!

ئەندرۆ:

هەر وەختا نەیناسیتەوە.

جۆرام:

قەڵا سەخت و قایمەکانی وەك (ناریکالا) و (مێخی) نەبوونا هەر نەمدەناسییەوە و بە شارێکی ترم دادەنا. هەموو دوێنێ شەو بە خوێندنەوەی (شوتا روستا فیللی) خەریك بووم کە لەکاتی منداهەبوو. ئەو ئێستا هیچ نێوێکی نییە.. وا نییە سوقراتی ٣٣؟

مرۆڤی دەستکرد:

نێوی هەیە.

جۆرام:

چی؟ رۆڵەکانی جۆرجیا لە سەدەی بیست و پێنجەمدا چۆن کتێبی (سوارەکەی لە پێستی پڵینگ)دا دەخوێننەوە کە (شونا روستا فیللی) داینـاوە؟

مرۆڤی دەستکرد:

بەڵێ هەروەك بەرهەمی تریش دەخوێننەوە، هی نووسەرانی سەدەی بیستەمین (دەنگێ لەسەروەوە دەبیسترێت، هەموو تەماشای سەرەوە دەکەن).

جۆرام:

وا بزانم پیاوێکی باڵداره.

مرۆڤی دەستکرد:

ئەمە (ئارمازی)یە، سەرۆکی ئەو ئامۆژگایەی کە چاودێریی تۆ دەکات.

جۆرام:

ئەم وەك باڵندە بە دوو باڵ دەفڕێت.. بێ ماشین..ئەوە چۆن دەبێ؟ ئەی سوقراتی ٣٣؟

مرۆڤی دەستکرد:

خەڵك دەتوانن لەبەرزایی نزمەوە ماوەیەکی کەم بفڕن بێ ئەوەی پێویستیان بە ماشینی فڕینەوە هەبێ، باڵی بچووك بەکار دێنن..

جۆرام:

باشە، چۆن وزەی پێدەدرێت؟

مرۆڤی دەستکرد:

لە وزەی سۆزەوە، گوێزەرەوەیەکی (محولە) چکۆلەی وەك مەدالیا هەیە لەبەرامبەر دڵدا قایم کراوە، ئەمیش هەستی خۆشیی و شادی بۆ وزە دەگۆڕێت.

جۆرام:

کەواتە شادمانی وزە بە باڵەکانا دەبەخشێت!

مرۆڤی دەستکرد:

بەڵێ ئادەمیزاد فێری ئەوە بووە گوڕ و شادی و کامەرانیی بکات بە وزە، ئەمە جۆری ئەو وزەیەیە کە رۆڵەکانی سەدەی بیستوپێنجەم بۆ گەشتە ئاسمانییەکانیان بەکاری دێنن.

جۆرام:

بەمە بڕواناکەم، چۆن شادمانیی کراوەتە هێزێکی جوولێنەر؟ (ئارمازی دێتە ژوورەوە. جووتی باڵ لە شانەکانی دەکاتەوە، دەیان پێچێتەوە و لە قووتویەکی بچکۆلەدا هەڵیاندەگرێت. ئەندرۆ لە پەنای پەیکەرێکەوە خۆی دەشارێتەوە).

ئارمازی:

سڵاوم بۆ تۆ، ئەی ئاسمانگەڕی بەڕێز..

جۆرام:

تۆ چۆنیت؟

ئارمازی:

چۆن هەست دەکەیت؟

جۆرام:

هەستێکی زۆر بەرز، سوپاس. تکایە.. دەتوانیت تێم بگەیەنیت ئەم ژمارە ئێجگار زۆرە گوڵ و باڵندەی خۆشخوان لە پای چی؟ ئەی بە گوێرەی رۆژمێر ئێستا کەژی زستان نییە؟

ئارمازی:

بەڵێ، وایە بەڵام بە درێژایی ساڵ باخەکان پڕ گوڵ و باڵندەکان لە خوێندنداان.

جۆرام:

ئای کە شتێکی نایابە، باشە، دەتوانم ئەو باڵندەیە بگرم؟

ئارمازی:

بەڵێ لەسەردەمی ئێمەدا باڵندە لە خەڵك ناترسن، چونکە کەس ئازاریان نادات. بۆت هەیە گەمەی لەگەڵدا بکەیت و لە دواییدا بەرەڵای بکەیت. (جۆرام دەچێتە دەرەوە). ئای، کە

هەمـوو شـتێکی بـەلاوە سـەمەرەیە! ئەوجـا چـۆن لەسـەر شـێوازی ئێمـە خـۆی بـە ژیانـەوە رادەهێنـێ؟ ئـەم پیاوێکـە نەیتوانـی بـوو بـە بیروبـاوەڕی پێشـکەوتنخوازی سـەردەمی خۆیـەوە بنووسـێت.

(نیکزاز دێتە ژوورەوە).

نیکزاز: (بە بۆڵە بۆڵ دادەنیشێ)،

لـەم بەیـەك چوونـە لەگـەڵ ئاسـمانگەڕدا قێـزم دەکاتـەوە. ناتوانـم چـی بکـەم سـەرم سـوڕماوە!

ئارمازی:

لەگـەڵ ئەمەشـەوە تـۆ کـە جلوبەرگـی شـێوەی سـەدەی بیسـتەمت پۆشـیوە بەیـەك چوونەکـە دەسـەڵێنێت.

نیکزاز:

بـێ درۆ، ئەمـە دەربڕینێکـی بەدڵداچوونـی ئـەو سـەردەمەی قارەمانێتییـە بـۆ مـن، مـن زۆر بیـر لـەو زەمانـە دەکەمـەوە، سـەدەی بیسـتەمی نایـاب (سـیپاڵەکەی نیگارکێشـان دادەبەسـتێ و دەسـت دەکا بـە رەسـم کـردن).

ئارمازی: (سەیری وێنەکە دەکات):

هونـەری تەشـکیلی تـۆ چەنـد توخمێکـی تیایـە هاوبەشـن لەگـەڵ تابلـۆ ناوداڕەکـەی ئـەو هونەرمەنـدەی لـە ئاسـمانی دەڕەوە گەڕاوەتـەوە.

نیکزاز:

بەڵێ خۆی هەر هەمان بابەتە.

ئارمازی:

ئەی ئەو سێ جوانە کچانەیش نیشانەی هەرسێ زمانەکەمانن؟

نیکزاز:

بەڵێ ئێستێ و رابوردوو دوارۆژ.

ئارمازی:

هونەرمەندەکە سێیەکە بە کێ دەبەخشێ؟ کام زەمان هەڵدەبژێرێت؟

ئارمازی:

بۆچی (بێگومان)؟ چی لە رابورودا رایدەکێشێ؟

نیکزاز:

رۆمانسییەتە مەزنەکەی، ئەو خەڵکەی ئەوساکە ژیاون، ئەو هەست و سۆزەی لە نێوی بردوون.

ئارمازی:

بۆ لەم سەردەمەمانا رۆمانسییەت نییە؟

نیکزاز:

ئۆھ.. بێگومان هەیە. بەڵام روباری ژینمان بەبێ شەپۆل دەڕوات و ئاوەکەی روون و مەنگە.. نە گێژەنەی تیایە و نە پەنا و پێچی دژ. ئەمە لای من بەربەستکردنێکی بەردەوامی هەست و هەڵچوونە.

ئارمازی:

وەختا بە گوێیەکانم بڕوا نەکەم. بەربەست کەران لە سەردەمی ئێمەدا چین؟ بەربەستکردن مانای زەوتکردنی مافە.

نیکزاز:

مەبەسم ئەوە نییە. من باسی بەربەست کردن بە واتا کۆنەکەیەوە ناکەم. چۆن ئێمە ئازادین.. ئادەمیزاد هەرگیز ئازاد نەبووە وەك ئێمە ئیمرۆ ئازادین. لەگەڵ ئەوەشدا سەربەستیی

ئێمە پێویستیە و ئێمەش بەتەواوەتی دەرەك بەوەوە دەکەین. سەربەستیی پێویستییەکە بۆ هەموو ئێمەمانانەوە.

ئارمازی:

جا ئەوە ئێمە دڵتەنگ دەکات یاخود بەشێوەیەك بەربەستمان دەکات؟

نیکزاز:

بە تەواوەتی نازانم چۆن وەرام بدەمەوە.. لەوانەی دەیانناسم هیچ کەسێ نییە هەستی بەم جۆرە بەربەستکردنەی هەبێ. بەڵام لەگەڵ منداا.. دەشێ هۆکەی ئەوە بێ کە هێندە لەگەڵ رابوورددا تێکەڵاوم.. لەوانەیە ئەمە بێ هۆی ئەوەی کە هونەرمەندان بەلایانەوە سەختە خۆیان لەکاری هەستەکانا رزگار بکەن.

(مامۆستا دێتە ژوورەوە، دەفتەرێکی لەدەستایە)

مامۆستا:

نازانم چۆن ئاسمانگەڕەکە ببینم؟ شوێنی ژوورەکەی نازانم. (سەیرێکی دەور و پشتی خۆی دەکات) ئاە.. ئەمە خۆیەتی.. دەڵێی وێنەیەکە. ئەی ئەم بەرگە تایبەتییانەی! بەڵێ.. هیچ ماوەی هەڵەکردن نییە (لە نیکزاز نزیك دەبێتەوە). بەیانی باش ئەی ئاسمانگەڕی بەڕێز، لوتف دەفەرموویت یارمەتیم بدەیت لە چەسپاندنی هەندێ مەسەلە گەلی بەتایبەتی بۆ من گرنگەوە؟

نیکزاز:

دانیشە.. ئەی مامۆستای بەڕێز.. لە بەختی خۆمدا من ئاسمانگەڕ نیم.. لە بەدبەختیدا ناتوانم یارمەتیت بدەم.. لە

چەسپاندنی هیچ مەسەلەیەکتا.

مامۆستا (چاویلکەکانی لا دەبات و لە نیکزاز ورد دەبێتەوە):

ئۆھ... ئەمە تۆیت، نیکزاز؟ ئای لەم پێکچونە.. بە هێزە! کەس ناتوانێ لە ئاسمانگەڕەکەت جیا کاتەوە.

نیکزاز:

ئەم لەیەکچوونە دەمتۆقێنی، هیچ سوودێکی لێوە دەستگیر نابێت.

مامۆستا:

بەڵام من گوشادم کە تۆ تۆیت. پێویستە گلیەییت لێ بکەم.

نیکزاز:

چیم کردووە، ئەی مامۆستا؟

مامۆستا:

تۆ دەمێکە نایەیتە لامان. ئایا لەگەڵ (نینۆ)دا ناخۆشیتان بووە؟ ئەمە زۆر خەمبار و دڵتەنگە.. ئەم جۆرە هەستانە لەسەردەمی ئێمەدا زۆر کەمن.

نیکزاز:

پیاوێکە تەمەنی پێنج سەد ساڵە لە یەکچوونی من و ئەو هەستی کچەکەتی بەهەڵە بردووە. ئەمە هۆی بەهەڵەچوونەکەیە.. ئێستایش لە ئەنجامدا ئەوی بەسەرمندا پەسەند کردووە.

مامۆستا:

تۆ بەشێوەیەکی سەیر قسە دەکەیت. ئەشێ ئەوەی دەیڵێیت بۆ نوکتەبازی بێت.

نیکزاز:

ئــەوەی دەیڵێــم گاڵتــەی تیایــدا نییــە. هیــوادارم لــە ژینتــا ببێتــە خــەزووری مەزنتریــن نــاوا لــە دنیــادا.

مامۆستا: (بە تووڕەیی هەڵدەسێ):

ڕێگــەت نــادەم بــە جۆرێکــی ئــاوا کــە نیشــانەی کــەم زەوقییــە گاڵتــەم پــێ بکەیــت. تــۆ هەســتی پاکــی مــن بەرامبــەر بــە خۆتــەوە بــە خراپــی بــەکار دێنیــت (دەیــەوێ وشــەیەکی زەقــتر بدۆزیتــەوە) شــتێکی جــوان نییــە. (بەپەشــۆکاویی دەچێتــە دەرەوە).

ئارمازی:

مامۆســتاکەت تــووڕە کــرد. جەفەنگەکــەت لــە شــوێنی خۆیــدا نەبــوو.

نیکزاز:

بەڵام من سوحبەتم نەدەکرد.

ئارمازی:

مەبەستت.. تۆو نینو بەراستین.

نیکزاز:

نینو چیتر منی خۆش ناوێت.

ئارمازی:

بۆ؟ چی ڕوویداوە؟

نیکزاز:

پێــت دەڵێــم هۆیەکــە ئاســمانگەڕەکەیە.. ئەوەنــدە لەمــن دەچــێ نینــۆی شــێت کــردووە، ڕەفتــارە ســەیرەکەی دڵــی لــێ ســەندووە. بــە کورتــی خەتــای ئــەو بــوو کــە نینــوی خســتە داوی ئەوینیــەوە.

ئارمازی:

شـتێکی نامۆیـە.. چۆنـی توانـی.. چـۆن ئەمـەی بـۆ کـراوە؟ (نینـو دێتـە ژوورەوە. لەسـەر نووکـی پەنجـەی پێکانـی لـە پشـتەوە بـۆ لای نیکـزاز دەچێـت بـە هـەردوو دەس چاوەکانـی نیکـزاز دەگرێـت).

نینو:

چەند بیرم دەکردیت! دەڵێی چەندەها ساڵە تۆم نەدیوە!

نیکزاز:

دەمزانـی.. دەمزانـی ئێمـە نابـێ لێـك جیـا بینـەوە.. نینـۆ دەمزانـی تـۆ هـەر دەگەڕێیتـەوە لای مـن (ڕوو لـە نینـۆ دەکات بـە نیـازی وەی بیگرێتـە باوەشـییەوە).

نینۆ:

نیکـزاز! ئەمـە تۆیـت! وازم لێبێنـە (دەگەڕێتـە دواوە) ئێسـتا دەیڵێـم.. بەڵـێ ئەمـە ڕاسـتە.. مـن تـۆم خـۆش ناوێـت. ئـاە.. ئـەم لێکچوونـە سـەیرە (بـە تووڕەیـی) چـۆن دەوێریـت ئـەوە بگەیتـە بیانـوو؟

نیکزاز:

ئـۆھ.. کەواتـە ئـەوەی هەڵپەرسـتە منـم! ئێسـتا دڵنیـام لـەوەی کـە تـۆم لەدەسـت چـووە. بـەڵام ڕێـم بـدە بـام ئەمـە بڵێـم: مـن هەرگیـز واز لـە تـۆ ناهێنـم.

نینۆ:

دەسـت لەمـن بـەردە. تـۆ عاشـقە نەفریـن لێکراوەکانـی داسـتانە کۆنەکانـم دێنیتـەوە یـاد.

نیکزاز:

هەرگیز وازت لێناهێنم. تۆ دەبێ هەر بۆمن بیت..

نینۆ:

لە کوێ فێر بوویت ئاوا رەفتار لەگەڵ کچدا بکەیت؟ بەراستی، تۆ لە رابوردوودا دەژیت (هەرسێکیان دەچنە دەرەوە. جۆرام و ئەندرۆ دێنە ژوورەوە).

ئەندرۆ (بە دوای نیکزازا دەنواڕێ):

جۆرام، ئەم پیاوەت نیگەران کرد.

جورام:

خەتای من نییە. نیکزاز کابرایەکی سەیرە. ئەم بەخیلیم پێ دەبات کە من لە سەدەی بیستەما ژیاوم، بەخیلی سەیرە! لەپاشانا ئەم پێکچوونە سەمەرەیە..

ئەندرۆ:

هەر ئەم پێکچوونەیە تۆی خستۆتە دڵی نینۆوە.

جۆرام:

نە. نە.. ماموّستا، تەنیا ئەم پێکچوونە نییە. هەرچەند ئەم لەسەرەتادا کارێکی گرنگی کردووە، بەڵام هەر ئەمە نییە. جگە لەمەیش ناتوانم بڵێم چییە..

ئەندرۆ:

هەردووکیان پێکەوە.. پێکچوون و جیاوازی، تۆ پیاوێکی سەردەمی رابوردوویت، نیکزازیش نوێنەری ئەم رابوردووەیە. تۆ بەشێکی زیندووی چاخە رابوردووە درێژەکانیت. کەچی نیکزاز تەنیا رەمزێکە بۆ ئەوان. نیکزاز خۆی وای کردووە نینۆ بکەوێتە داوی دڵداری تۆوە، جگە لەمەیش خەم و پەژارەی تۆ سەبارەت ئەڤینی دۆڕاوت بۆ تەمارا کاری خۆی هەیە.

جۆرام: (بیری لای خۆی نییە):

بەڵێ..تەمارا.. ئەوە لە کەیەکەوە بوو؟ (بەگەرمی) بەڵام.. بۆ ئەم بەسەردەمی خۆی رازی نییە؟ چی گەرەکە؟

ئەندرۆ:

پەشێویی ئەم جۆرێکی تڕە. تۆ رێبوارێکی لە نێوانی چاخەکاندا رێت ون کردووە. کەچی ئەم هەست بەمانای بەرپرسیاری بەرامبەر سەردەمی خۆی دەکات. ئەم بۆ کردار لە گۆڕدایە و دڵی بەوەوە دابین نەبووە کە ئەنجامی داوە (وەستانێك) سروشتی ئادەمیزاد شتێکی سەیرە.. ئەو سروشتە قاپێ نییە پڕ بێت. ئەگەر رۆح تێر ببوایە ئەوا پێشکەوتنی گەردوون دەوێستا.. (هەمیشە هەر بۆ پێشەوە) دروشمی مرۆڤایەتییە.

(مامۆستاکە دێتە ژوورەوە.. چاویلکەکانی دادەگرێت و بەرپرسیارەوە دەوروبەری خۆی دەڕوانێ. ئەندرۆ بۆ پشت پەرژینێ دەکشێتەوە).

مامۆستا:

ئەمجارەیان بە هەڵە نەچووم. ئەمەتا ئاسمانگەڕەکە (کۆکەیی دەکات).

جۆرام:

چۆنیت؟

مامۆستا:

تۆ چۆنیت.. ئەی ئاسمانگەڕی بەڕێز.. دەمەوێ وەك مامۆستایێ لە زانستی زمانەوانیدا لەگەڵتا بدوێم..

جۆرام:

من وا لە خزمەتتام.

مامۆستا:

سوپاســت دەکــەم.. ئــاه.. بەڵــێ مــن پســپۆڕم لــە زاراوەکانــدا. بابەتــی خوێنــدن و لێکۆڵینــەوەی مــن زاراوە لەناچووەکانــی زوبانــی جۆرجیــن.

جۆرام:

وابزانم کاتی زیادەی زۆرت بەدەستەوەیە؟

مامۆستا:

بەڵــێ... بــەڵام بێگومــان، لەوەتــەی کار بۆتــە رابــواردن، خەڵــک کاتێکــی بــێ ئیشــی زۆریــان بــۆ رەخســاوە، کــە بــۆ ئــارەزووە تایبەتییەکانــی خۆیانــی بــەکار دێنــن. جــا مــن وانــەی بنچینەکانــی قســەی ئادەمیــزاد و پێکهێنانــی رســتەگەل و داڕشــتنی وشــە لــە زمانەکانــی جیهانــدا دەڵێمــەوە. بــەڵام لەکاتــی بێکاریمــدا خــۆم بــە لێکۆڵینــەوەی زاراوەکانــەوە خەریــك دەکــەم.

جۆرام: (بۆ لایێ):

ئــەی خــوا.. ئــای لــەم ئــارەزووە! وا دیــارە کاتــی بــێ ئیشــی زۆرە.. زۆر درێــژە.. (بــۆ مامۆســتا) ئــەم بابەتــە لــە رۆژنامــە و کتێبەکانــی ســەردەمی ئێمــەدا چارەکــراوە.

مامۆستا:

سوپاســت دەکــەم بــۆ ئــەم زانیارییــە ســەرنج راکێشــەرانەوە (شــتێ لــە دەفتەرەکەیــدا دەنووســێ). نــاوی تــۆ بەشــێوەیەکی گــەورە و دیــار لــە باســەکەما دێنــم.

جۆرام:

ئــۆھ.. بــەڵام مــن هەســت بــە تەریقــی دەکــەم، چونکــە مــن هیــچ شــتێکم پــێ نەگوتــووی شــایانی بایــەخ پێــدان بێــت.

مامۆستا:

نـە.. نـە هەرگیـز نـە.. دڵسـۆزی زانسـتی ئەمـەی پێویسـتە.. بەڵـێ (لەکاتـی گفتوگۆکـەدا مامۆسـتا هـەردەم چاویلکەکانـی دادەکەنـد و بـە دەسەسـرێکەوە پاکـی دەکردنـەوە و دووبـارە لـە چـاوی دەکردنـەوە). ئەوەیشـی زۆر بـە وردی و دروسـتی دەکـرد).

جۆرام:

ببـووە، بـەڵام بـۆ بـەردەوام ئـەم چاویلکانـەت دادەکەنیـت و پاکیـان دەکەیتـەوە؟ ئایـا چاوەکانـت ئـازارت دەدەن؟ (بەرێکـەوت سـەیری مـرۆ ئالییەکـە دەکات).

مرۆڤـی ئالـی (فێـری دەکات: هەمـوو نەخۆشـییەکی چـاو لەسـەر ئـەم زەمینـەدا لـە کۆتایـی سـەدەی بیسـتەمینەوە لەنێـو بـردراون).

مامۆستا:

بەڵـێ.. بەڵـێ.. ئاوایـە.. مـن لەبـەر هیـچ خەوشـێ لـە چاومـا نییـە کـە چاویلکـە دەکەمـە چاومـەوە. بـەڵام ئیمـڕۆ هـەروەك جـاران بـاو بـوو، چاویلکـە بەکارهێنـان نیشـانەی کاری ئەکادمییـە. لـە راسـتیدا مێـژووی ئـەوە دەگەڕێتـەوە بـۆ سـەردەمی تـۆ، ئـەو کاتـەی ژمارەیەکـی زۆر لـە زانـاکان کـە بـاش نەیانـدەدی ناچـار بـوون چاویلکـە بـەکار بێنـن. دەبـوو هـەر تـاو نـا تـاوێ لـە چـاو دەریـان بێنـن، فوویـان پیـادا بکـەن و پاکیـان بکەنـەوە. لـە پاشـانا بـوو بـە شـتێکی ئاسـایی بـۆ خوێنـدکاران کـە بـۆ دەربڕینـی رێزنـان لـە مامۆسـتاکانیان چاویلکـە بکەنـە چاویانـەوە تەنانـەت ئەگـەر هیـچ خەوشێکیشـی لـە چاوەکانیانـا نەبـێ، جـا وردە وردە لای زانایـان بـوو بـە نەریـت کـە چاویلکەکـە بکەنـە چاویانـەوە. ئیمـڕۆش بـۆ مامۆسـتا نەنگییـە بـێ چاویلکـە دەرکەوێـت هـەروەك لەکاتـی

ئێـوەدا شـووڕەیی بـوو یەکـێ بەبـێ قەرەوێـت بچێتـە سـەرمێزی مامۆسـتایەتییەوە.

جۆرام: (تەماشایەکی مرۆ دەستکردەکە دەکات)

شتێکی سەرسوڕهێنەرە! دەبێ مامۆستا گاڵتەم پێنەکات؟

مرۆی دەستکرد:

مامۆسـتا گاڵتـە نـاکات، کار لـە راسـتیدا ئـە ئاوایـە. بـەڵام مامۆسـتا نابـێ ئاسـمانگەڕ بـەم پرسـیارگەلە نالەبـار و دڵگوشـەرانەوە مانـدوو بـکات. گوتـارت وا گەیشـتە خاڵێکـی ترسـناکەوە. ئـەم جـۆرە باسـانە لەوانەیـە برینەکانـی سـەدەی بیسـتەمین زینـدوو بکەنـەوە، وەک بیرکەوتنـەوە و خـۆ بەرابـوردوو بەسـتنەوە و پەسـتیی سـۆز..

مامۆستا:

بەڵـێ.. سـووڕ وایـە، مـن ئەمـەم نەزانیبـوو. ئایـا دەتوانیـت واتـای ئـەم وشـانەم بـۆ لێـک بدەیتـەوە؟

مرۆی دەستکرد:

لـەم بـارە تایبەتییـەدا بیرکەوتنـەوەی رابـوردوو و خووپێوەگرتنـی و پەسـتیی سـۆز دەشـێن بـۆ دیـاری کردنـی هەسـت و سـۆزی کەسـێکی سـەدەی بیسـتەمینەوە بـەکار بهێنرێـن کاتێـک خـۆی لـە سـەدەی بیسـتو پێنجەمینـدا دەبینـێ و ئەوسـا ئـارەزوو دەکات بگەڕێتـەوە بـۆ سـەردەمی کۆنـی خۆیـەوە. ئەوەیـش ئارەزووکردنـە بـۆ سـەردەم و خێـزان و برادەرانـی خـۆی. داوات لێدەکـەم ئاسـمانگەڕەکە نەشـێوێنیت.

مامۆستا (بۆ جورام):

بەڵـێ بێگومـان مـن زۆر سوپاسـی تـۆ دەکـەم بـۆ ئـەم وتووێـژە داهێنـەر و زانیارییانەتـەوە کـە پێـت راگەیاندنـم. سـووڕ بزانـە لـە

لێکۆڵینەوەکەمـدا نـاوت دەهێنـم.

مرۆی دەستکرد:

بڕۆ، ون بە.

مامۆستا: (بۆ مرۆی دەسکرد)

ئـای لـەم رەفتـارە نالەبـارە! تـۆ دەزانـی چـی دەڵێیـت؟ دەبینـم ددانێکـی پەلەکردنـت ون کـردووە (دەس بەسـەریدا دێنـێ و دوور دەکەوێتـەوە).

جۆرام: (بۆ مرۆی دەستکرد):

دەترسم دڵی مامۆستات رەنجاندبێ!

مرۆی دەستکرد:

ئەمـە لای مـن بەهیـچ جـۆر بایەخـی نییـە، چونکـە پێویسـتە بڵێـم هەنـدێ لـە ئەکادیمییەکانـی سـەردەمی ئێمـە جـۆرە شـێوازێکی دواندنـی تایبەتـی و رەفتـاری زاناکانـی سـەردەمی ئێوەیـان گرتـووە. وەك دەزانیـت لـە زانسـتدا نەریـت و خـوو دوای تێکۆشـانێکی تـاڵ و سـەخت نەبـێ نایەتـە دەسـتەوە.

جۆرام:

ئەمە چ رووداوە؟ ئەو خەڵکە لە دەوری چیدا کۆبوونەتەوە؟

مرۆی دەستکرد:

تەماشای شانۆگەرییەك دەکەن.

جۆرام:

شانۆگەریی و لە چۆلیدا؟ ئەی ئەگەر باران ببارێت؟

مرۆی دەستکرد:

خەڵـك زانیویانـە چـۆن بەسـەر کـەژدا زاڵ دەبـن، جـا لـەم سـەردەمەی خۆمانـدا بەفـر و بـاران لـە دەسـت خۆمانـە.

جۆرام:

ئەی وەرزش؟ کێبڕکێتان هەیە؟ ئەی یاری تۆپی پێ دەکەن؟

مرۆی دەستکرد:

تۆپی پێ یارییەکی زۆر باوە، تەنانەت ئەوانەی تەمەنیان سەد ساڵیشە ئەم یارییە دەکەن.

جۆرام:

چی؟ ئەمە موستەحیلە!

مرۆی دەستکرد:

ئەمە هیچ سەیر نییە مادامەکی خەڵك دوو سەد ساڵ دەژین، بۆیە ئەوانەی تەمەنیان سەد ساڵە لە راستیدا گەنجن.

جۆرام:

گەنجی سەد ساڵەیی! ئەمە چ گاڵتەیەکە! دەڵێم لەم دواییەدا تیپی (دایناموّی تەبلیسی) قارەمانێتی نیشتمانی یا چ کاسێکی نەبردۆتەوە؟

مرۆی دەستکرد:

بەڵێ زۆر جار، جاری یەکەم لە هەفتاکانی سەدەی بیستەمدا بوو.

جۆرام:

بەراستتە؟ ئەوە کارێکی گرنگە. خۆزیا دەتزانی لایەنگرەکانمان چەنێ خەونیان بەوەوە دەدیت، هەمیشە هەر باسی ئەوەیان بوو، لەکاتی ئیشکردنا، یا لەکاتی دانیشتنیانا بە دەوری مێزی خواردنەوەدا کە قاپێ (تساندالی) یا (جاجا) یا (براندی) لەسەر بوایە.

مرۆی دەستکرد: (گلۆپێکی سوور لەسەریا دادەگیرسێت).

مـن لـەم وشـانە تێناگـەم ئێسـتێ دەرتبڕیـن. ئاشـکرایە ئەمانـە ئێسـتا نینـە و بەرنامەکانـم نایانگرێتـەوە.

جۆرام:

چی؟ چۆن تساندالی و جاجا و براندی، نینە؟

مرۆی دەستکرد:

ئەوە چی دەڵێیت؟ من لەم جۆر وشانە تێناگەم.

جۆرام:

مەی دروستکەر نینە؟

مرۆی دەستکرد:

هیچ مەی دروستکەر بێ.

جۆرام:

ئەی بۆ مەستیی خەڵك چی دەخۆنەوە؟

مـرۆی دەسـکرد: (بەتونـدی سـەری دەلەقێنـێ و بـە پچـڕاوی وشـەکان دەردەبڕێـت)..

بـم.. بـم.. بـووره.. نا..ت..وانـم.. بـە.. شـێوە..یەکی.. راسـت بـد.. وێـم.. ش.. شـتێك.. تێـك.. چـوە.. م..م.. مـن.. ناتوانـم وەڵامـی پرسـیارەکانت.. ب.. ب دە..مـەوە.. هەسـت .. هەسـت بـە.. شـتێکی.. خـراپ .. دە..کـە..م..

(سـەری شـل دەبێتـەوە) عـە... عەیب...یـك.. لـە .. بازنـە.. کارەباییـدا.. هەیـە.. سـە.. سـەرم گێـژ.. دەخـوات.. هیـچ.. شـتێکم نا..یەتـەوە.. یـاد.

جۆرام (دەشێوێت):

خەتـای مـن بـوو، هەمـووی بەهـۆی پرسـیارەکانی منەوەیـە کـە

کۆتاییـــان نایـــەت. داوای لێبـــوردن دەکـــەم.. نەختـــێ بحەســـێرەوە (یارمەتـــی مـــرۆی دەســـتکرد دەدات داینیشـــنێ) ئەوجـــا چ بکەیـــن؟ لەوانەیە داوای یارمەتی بکەین! دەشێ سەرمات بووبێ!

مرۆی دەستکرد:

مـــە.. ش.. شـــێوێ.. م..م.. مـــن ئێســـتا .. باشـــترم.. خەریکـــە.. وا .. بیـــرم .. دێتـــەوە لای خـــۆم (مایکرۆفۆنێکـــی تەلەفیزیۆنـــی لـــە باخەڵیـــا دەردەهێنـــێ).. هەلـــۆ.. هەلـــۆ.. ســـۆقرات ٣٣ قســـە دەکات.. س.. س.. ســـوقراتی ٣٣.. بانـــگ دەکات.. مـــن.. ئـــە.. ئەندازیـــاری ئێشـــکچی..ی ئامـــۆژگاری.. چاودێریـــی.. ئـــا.. ئاســـمانگەڕەکە.. دەبینـــم.. تـــۆ.. تـــۆ ... مـــن دەبینیـــت؟ م..مـــن.. لەگەڵ..تـــام.. ت..ت.. تۆیـــش.. لەگـــەڵ.. منـــا یـــت؟

دەنگی ئەندازیاری ئێشکچی:

ئەندازیاری ئێشکچی قسە دەکات.. من لەگەڵتام.

مرۆڤی دەستکرد:

پێویستی..یارمەتیی..یەکی .. بە.. پەلەیە..

دەنگەکە:

مەسەلە چییە؟ ئاسمانگەڕ هیچی لێنەهاتووە؟

مرۆڤی دەستکرد:

نـــە.. نـــە.. نـــە... یارمەتیـــی. بـــۆ.. منـــە.. لەبیرچوونـــەوە.. بەهـــۆی.. پرســـیارگەلێکەوە.. کـــە بـــە.. هەڵـــە.. داڕێـــژراون.

دەنگ:

بـــۆت دەکـــرێ بەتەنیـــا بچیـــت بـــۆ ئامۆژگاکـــە، یاخـــود یارمەتیـــت دەوێـــت؟

مرۆی دەستکرد:

پێویست بە.. بە.. بە یار..مەتی.. ناکات... هەر .. هەر هەر.. ئێستا دێم. (مایکرۆفۆنە تەلەڤزیۆنیەکە دەخاتەوە باخەڵی). ئایا دەتوانم ڕێگام.. بدۆزمەوە.. ئە.. گەر.. زەینم ون کردبێ؟

جۆرام:

لە تەکتا دێم.. لەراستیدا خۆم داوام کرد بچم بۆ ئامۆژگاکەوە (مرۆی دەستکرد خۆی بەشانەکانی جۆرامەوە دەگیرێت و بە هێواش دەڕۆن و هەر تاوە ناتاوێك هەڵوێستەیەك دەکەن).

مرۆی دەستکرد:

بە یارمەتیی خۆت.. ش.. ش..شتێکی سانام لێ.. ب.. پرسە.. ئە.. ئەمە.. یارمەتیم دەدات خۆم.. تاقی.. بکەمەوە.

جۆرام:

بێگومان پێم بڵێ، من چیم بەسەرهاتوە؟ وا من هەستێکی خۆش بەناخما ڕەت دەبێ، وا بزانم کەوتوومەتە دڵداریی‌یەوە. دەبێ ئەمە وابێت؟

مرۆی دەستکرد:

من.. نا.. نا..توانم بە.. دڵنیایی.. بیڵێم.. چونکە.. توانای تۆ.. لە.. لە .. دڵداریدا .. دەبێ تاقی.. بکرێتەوە.

جۆرام:

بۆ هیچ گومانێکی تیایە؟

مرۆی دەستکرد:

ئێجگار زۆر، ئامۆژگاری چاودێری لەوە دەکۆڵێتەوە ئایا توانای دڵداریی‌یت هەرماوە؟

جۆرام:

سەیرە.. نامۆیە.

تاریکی.. روناکیی بەسەر ئامۆژگای چاودێریی ئاسمانگەڕدا دەبریسکێتەوە، حەوشەیەکی لە پشتەوە هەیە، ژمارەیەك مرۆی دەستکرد دەبینرێن، ئامراز و ئالەتی جیاجیایان پێیە. ئامرازی چاودێریی دامودەزگای سەرپەرشتی ناوەندیی دەکات. مامۆستاکە و نینۆ لەسەر لاتەختێکا لە پێشەوەی شانۆکەوە، دانیشتوون.

نینۆ:

جیهانی من تەنگ بۆتەوە. هەرچییەکی دەبینم هەر جۆرامە. دەشێ خۆم دوو رووم هەبێ. لەلایەکەوە من دەسگیرانی نیکزازم، کەچی پەیمانم لە گەڵیدا شکاندووە. بۆت هەیە لە لیستەی ئەوانەم دابنێیت کە تەنیا ئارەزووە ئاژەڵییەکانیان دابین دەکەن. دەتوانیت بمنیرێتە تیمارگەی فارت بۆ چارەسەرکردنەوە.. ئەگەر گەرەکتە. من ناتوانم یارمەتی خۆم بدەم. ئەم پیاوێکی سەردەمی رابوردووەوە ئەو رابوردووەی نیکزاز هەمیشە خەو هەر بە ئەوەوە دەبینێ من جۆرامم خۆش دەوێ.

مامۆستا:

ئەمە شتێکی سەیرە، کچەکەم.

ئارمازی:

ئەمە هەڵەی تۆ نییە، نینۆ. هەڵەی ئێمەیە. نەدەبوو رێگا بەم ئادەمیزادە تەمەن پێنج سەد ساڵەیە بدەین تێکەڵاوی گەنجەکانمان بێت. کەچی ماوەی ئەوەمان داوە، هەرچەند دەشمانزانی ئەم لە ژینی رابردوویدا چەندەها خەوشی ترسناکی بووە. ئێستەیش وا ئەنجامەکانی دەدوورینەوە. وا ئەو هەرزەکارانەی تێکەڵاویان بووە گومانیان پەیدا کردووە و هەست

بـە دڵپیسـی دەکـەن و گـوێ بـە هەسـت و نەسـتی کەسـی تـر نـادەن. مـن مەبەسـتم تـۆ نیـت. نینـۆ، چونکـە ئەویـن لەسـەرووی هەمـوو ئەمانەوەیـە.

مامۆستا:

گوێت لێیە، کچەکەم؟

نینۆ:

بێ ئەو ناتوانم بژیم.. خۆشم ئەوێت. (ئاخ هەڵدەکێشێ).

ئارمازی:

بەڵام دڵداریی نا هاوسەنگ پڕیەتی لە کلۆڵی!

نینۆ:

جۆرام منی خۆش دەوێ.

ئارمازی:

ناتوانیـت لەمـەدا دڵنیابیـت، سـەرەکی دەبـێ توانـای لەدڵداریـی دوو لاییـەوە بسـەملێنین.

مامۆستا:

جـا هیـچ گومانـێ لـەوەدا هەیـە کـە ئـەو ئـەم جـۆرە توانایـەی ببـێ؟

ئارمازی:

پەیمانگاکـە وا ئێسـتێ لەمـەوە دەکۆڵێتـەوە. بـەم بۆنەیـەوە، لەهـەر سـاتێکدا جـۆرام لێـرەدا پەیـدا بـێ پەیـدا دەبـێ. چەنـد تاقیمانەیەکـی لـە تاقیگـەدا بەسـەردا دەکـرێ. هـەر سـاتێ ئامـادە کـران پێتانـی رادەگەینـم. لەراسـتیدا لەبـەر ئـەو هۆیـەش بـوو داوامـان لێکـردن بێیـن بـۆ ئێـرەوە.

نینۆ:

جۆرام.. ئەی جۆرامەکەم!

(ماموّستا نینۆ دەباتە حەوشەکەوە، ئارمازی تاکو پێ پیلیکانەکان لەگەڵیان دەچێ و دوایی دەگەڕێتەوە لای ئامێری سەرپەرشتییەوە! جۆرام و مرۆی دەستکرد دێنە ژوورەوە).

ئارمای:

سڵاو.. سڵاو.. ئاسمانگەڕی ئازیزەکەم! چۆنیت؟

جۆرام:

هیچم نییە.. بەڵام سوقراتی ٣٣ ی هاوڕێم سەری دێشێ و شتی لەبیرچۆتەوە، لە راستیدا مەترسیم لێی پەیدا کردبوو چونکە هێندە رەنگی بزرکا بوو.

ئارمازی:

ئەمە گشتی ئەنجامی خەیاڵی رادەبەدەری خۆت بووە. لەگەڵ ئەوەشدا چاری ئاسانە (پت دەنێ بە دوگمەیەکەوە تیشکێ دەچێتە بەردەم یەکێ لەمرۆ دەستکردەکانەوە.. هیبۆقراتی ١٧.

هیبۆقرات: (بەرزە پێ دەبێت):

مرۆی دەستکرد هیبۆقراتی ١٧ لێرەیە.

ئارمازی:

بەپەلە چارەسەری سوقراتی ٣٣ بکە. ئەم تووشی ژانەسەر و لەبیرچوونەوە بووە.

جۆرام (بۆ هیبۆقرات):

زۆر مەمنوونت دەبم.

هیبۆقرات (ئەچێتەلای سوقرات و لەگەڵ جۆرام دەدەوێت):

ئێستێ کەلله سەری هاوەڵەکەم دەکەمەوە.

جۆرام:

بەراستیی!؟

ئارمازی (بۆ جۆرام):

ئێمە هێندە ماوەمان نییە سەیری عەمەلیاتەکە بکەین. پێویستە تاقیمانەکەی دووەمین بکەین. ئێمە وا خەریکی راپۆرتی (هاوکۆلکەی ئەوین)ی تۆین.

جۆرام:

کارگەکانی ئەوینی من؟ ئەوە مانای چییە؟

ئارمازی:

وەرە لەگەڵما.. بەم زووانە لەوە دەگەیت. (جۆرام دەباتە شوێنێکی دوور لە جەماوەرەکەوە و دەستبەجێ دەگەڕێتەوە بۆ لای ئامرازی سەرپەرشتییەکەوە!

هیبۆقرات (سپرینگێك لەسەی سوقراتدا تونـد دەکاتەوە، سیرەیەك دەبەستێت).

ئارامت بێ.. نەختێ تووندکردنەوە ماوە..

سوقرات:

ئاخ.. ئاخ..

هیبوقرات:

هۆی تێکچوونێکی بچووکی رێکخستنە و هەر ئێستا چاك دەبیتەوە.

سوقرات:

چارکردنەکەت دواییەکەی بە ئازار بوو. (هەڵدەسێ) سوپاست دەکەم. دەبێ لەیەکەم دەرفەتدا پاداشت بدەمەوە.

هیبۆقرات:

تـێ ناگـەم. وا دیـارە نزمتریـن رەوشـتی جۆرامـی هاوڕێـت گرتـووە. تـۆ دەزانـی ئەمـە کاکڵکـەی فەرمانـی سەرشـانمە. (هیبۆقـرات دەگەڕێتـەوە شـوێنی خـۆی. نیکـزاز لـە حەوشـەکەوە بەدەردەکەوێـت سـیپاڵەکەی دادەمەزرێنـێ و دەسـت بـە نیگارکێشـان دەکات. ئارمـازی بـۆ حەوشـەکە دێتـە خـوارەوە و بـەرەو لای نیکـزاز دەچـێ و سـەیری دەکات).

ئارمازی:

تـۆ لـە سـەیرانگا پەسـندکراوەکەتا کار دەکەیـت. ئاواتـی ئـارام و سـەرکەوتنت بـۆ دەخـوازم.

نیکزاز:

من پێویستیم تەنیا بە (ئیلهام) هەیە.

ئارمازی:

ئـۆھ.. کەوابـوو ئەوەیـە باسـەکە. گوفتارەکـەی تـۆم لـە دەمەتەقـێ گشـتییەکەدا بینـی.

نیکزاز:

لـە زۆر بۆنـەی تریشـدا باسـی ئەمـەم کـردووە و دەتوانـم ئـەوەی گوتوومـە دووپاتـی بکەمـەوە.. لـە رابـوردوودا دەگونجـا ئیلهـام بەهـۆی بەراوردکردنـەوە لـە نێوانـی خۆشەویستی و رق لێبوونـەوەدا زاخـاو بدرێـت. نێوانـی چاکـە و خراپـەوە، لەنێوانـی قارەمانێتـی و ترسـنۆکیدا. لـەم سـەردەمەمانا ئـەم بەراوردکردنـە نەمـاوە.. ئێسـتا نـە خراپـە هەیـە. نـە حەسـوودی و نـە رق لێبوونـەوە.

ئارمازی:

جـا ئەمـە شـتێکی وایـە لێـوەی پەشـیمان بینـەوە؟ لەگـەڵ ئەمەشـدا..

ئایا قارەمانێتی بۆ هەموو کەس داواکاری بێ، لە ئارادا نییە؟

نیکزاز:

قارەمانێتی واتایەکی نوێی بەرزی وەرگرتووە. ئەوەی من باسی لێوەدەکەم قارەمانێتی ئەو سەردەمەیە لە رابوردوودا.

ئارمازی:

باشە، ئەی ئازایەتی ئاسمانگەڕەکانمان؟

نیکزاز:

ئەوان زۆر لەمێژە گەردوونیان پەی کردووە. بەڵام ئەوانەی لە گەردوونە دوورەکانا دەنیشنەوە، تا ئێستا نەگەڕاونەتەوە. ئەو کاتەی ئەوان دەگەڕێنەوە نەوەکانیشمان ئەم جیهانەیان جێهێشتووە. لەو ساتەی ئەوانەی بەم نزیکانە بەرەو رێی کاکێشانا فڕیون دەگەڕێنەوە..

ئارمازی:

بەڵام، خۆ قارەمانن.

نیکزاز:

بێگومان بەتایبەتی ئەگەر لە سەردەمی ئێمە هەڵنەهاتبن و کارکردنیشیان بە فەرمانی خۆیان زانیبێ. من هەمیشە بیر لەم هونەرمەندە دەکەمەوە کە دوای پێنج سەد ساڵ دەگەڕێتەوە سەر زەوی.

ئارمازی:

ئەمە بێگومان کارێکی دراماییە.

نیکزاز:

چاوەڕانیی گەڕانەوەکەی کارێکی زۆر زل بوو، حەشاماتەکەی ئێجگار زۆر لە خەڵکەکەی پێشوازییان لێکرد چونکە ئارەزووی

دیـــداری قارەمانێکـــی راســـتەقینەیان هەبـــوو. ئەمەیـــش کـــە قارەمانێکـــی راســـتەقینەیە گومانێکـــی ئەوتـــۆی لـــێ ناکرێـــت.

ئارمازی:

لەم زووانەدا راپۆرتی پەیمانگاکەمان بڵاو دەکرێتەوە.

نیکزاز:

راپۆرتەکـــەش دەری دەخـــات کـــە ئـــەم دووڕە لـــە وەی ببـــێ بـــە قارەمـــان، بەڵکـــو تەنیـــا پیاوێکـــی ســـاکار و پیادەیـــە و لەســـەردەمی خـــۆی رایکـــردووە!

ئارمازی:

نیکـــزاز، بڕیارەکەمـــان ئەوەیـــە و بـــۆ خەڵکیـــش ســـانا نییـــە شـــت بەراستیی ببینـــن.. بـــەڵام چارمـــان ناچـــارە، ئێمـــە هەرگیـــزاو هەرگیـــز نازانیـــن درۆ بکەیـــن.

نیکزاز:

باشـــە، ئـــەی بـــۆچ ئـــەم نەیتوانـــی نایابـــی ســـەردمی خـــۆی ببینـــێ؟ راســـتە لـــە زەمانـــی ئەمـــدا چەنـــد ســـاتێکی دژوار بـــوون، ئـــەم لـــەو قوربانییانـــە ســـڵەمیتەوە کـــە دەبـــوا لـــە پێنـــاو ئامانجـــە هـــەرە مەزنەکانـــەوە، بیانـــدات. جـــا کۆچـــی کـــرد بـــۆ ئەســـتێرەیەکی ئێجـــگار دوور تـــا بـــۆی بلوێـــت بگەڕێتـــەوە جەژنـــی زیندەگانـــی.. کەچـــی ئێمـــە.. ئێســـتەیش هـــەر بیـــر لەهاوەمەکانـــی دەکەینـــەوە.. ئـــای.. کـــە ســـەیرە!

ئارمازی:

نیکـــزاز، ئێمـــە راســـتین. بـــەڵام ئـــەم مرۆڤێکـــی زینـــدووە، هـــەر ئەمەشـــە وامـــان لێـــدەکات بـــە شـــوێن ئـــەو کەرەســـانەوە بگەڕێیـــن کـــە بـــە شـــێوازی ژیانـــی خۆمانـــی رابهێنیـــن.

نیکزاز:

بـەڵام زەمانـی ئێمـە بەخۆیـەوەی ناگـرێ. ئـەم سـەردەمە، تایبەتییـە بەوانـەوە کـە دروسـتیان کـردووە سـازیان داوە.

ئارمازی:

ئەمـە راسـتە ئـەم بـە هیـچ شـتێ بەشـداری لـە دروسـتکردنیا نەکـردووە.

نیکزاز:

بەهیـچ شـتێ ئـەم لـە سـەردەمی خۆیـا رایکـردوە و پشـتی لەوانـە کـردووە کـە ئـارەق و خوێنیـان چۆراندۆتـەوە.. سـەردەمی ئێمـە دەس چینـی براکانێتـی. بـەڵام ئـەم هـەر گریـاوە و نالاندوویەتـی.. ئـای کـە چارەنووسـێکی کلۆڵـە!

ئارمازی:

بەڵام ئەم بە چاوی ئێمە سەیری سەردەمی ئێمەی نەکردووە.

نیکزاز:

ئەمەیـش لـە بەدبەختـی خۆیەوەتـی. ئـەم هونەرمەنـدە، پیـاوی ئەندێشـەیە.. دەبـوو سـەردەمی ئێمـە بەچـاوی ئێمـە مانانـەوە ببینـی. مـن بەخیلـی بـەو چارەنووسـەوە دەبـەم کـە ئـەم رەتـی کردۆتـەوە.

ئارمازی:

هەروەهـا ئێمـە دەزانیـن ئـەم هـەر ئـارەزووی رابـوردووی دەکـرد. حـا. حـەز بـە رابوروکردنـی تـۆ و گەشـتی ئـەم بـۆ زەمانـی رابـوردوو چ جیاوازییـەکان هەیـە؟

نیکزاز:

هـەر زمانـە رەنگـو بـۆی خـۆی هەیـە. لەسـەرەتادا جـورام بـەدوای

راکـردن بـۆ جیهانـی ئادەمیـزادی پێـش مێـژوودا دەگـەڕا. کۆمەڵانـی خەڵـك سـەدە لـە دوای سـەدە لەتاریکیـدا دەژیـان. ئـەوەی سـەرنجم رادەکێشـێ ئـەم نێـوان هێڵەیـە کـە مێـژووی راسـتەقینەی جیهـان لـە دوایـا دەس پێـدەکا. واتـە سـەردەمی ئـەو هەمـوو ئیلهامـە نایـاب و سـەرچاوانەی یاریدەیـان دایـن ئـەم گـەردوون و کۆمەڵگایـەی مرۆڤایەتییـە بـاش بناسـین. ئێمـە وایـن لەسـەر شـانی ئـەو سـەردەمەدا وێسـتاوین. کەچـی جـۆرام توانـای نرخاندنـی ئـەو سـەردەمەی نەبـوو کـە تیایـدا ژیـاوە.

ئارمازی:

گومان دەبەی لەسەردەمی ئێمە تێ نەگات؟

نیکزاز:

بوونـی ئـەم لەسـەردەمی ئێمـەدا فێڵێکـی چارەنووسـە. چـۆن دەتوانیـن ئومێـدەوار بیـن شـارەزای سروشـتی ژیانـی ئێمـە بیـت، لـە کاتێکـدا نەیتوانیـوە لـەو سـەردەمە تێبـگات کـە تیایـدا ژیـاوە؟ ئەمـە چەلەمەیەکـە، پەیمانگاکـەی ئێـوە لـە توانایـا نییـە چـارەی بـکات. چونکـە ئـەم نـە لـە هـۆش و نـە لـە دەروونـەوە توانسـتی هەڵگرتنـی بـاری ژیانـی ئێسـتەمانی نییـە. ئێسـتا لەبـارەی دڵپیسـییەوە لەبیـرم نەکـردووە. بـێ هێـزی خۆشەویسـتی نـا هاوسـەنگ دژوارتریـن کارەسـاتی ئادەمیـزادە. بـەڵام مـن بەسـەریدا زاڵ بـووم. مـن خـۆم دەزانـم بـاوەڕم هەیـە نینـۆ هـەر بـۆ مـن دەبێـت. ئـەم خەوێکـی سـامناك دەبینـێ، بـەڵام کۆمەڵـێ شـت هەیـە دەرکـی پێنـاکات.

ئارمازی:

سوپاسـت دەکـەم بـۆ راسـتگۆییەکەت نیکـزاز، زانسـت زۆر سـوودی

پێ گەیشتووە لەوەتەی لێکۆڵەرەوەکانمان دەستیان کردووە بە داوای ئامۆژگاریی لە خەڵکی هونەرمەندەوە.. تۆ لە سەداسەد راستیت. ئا هەر لەم ساتەدا دڵداری جۆرام، لە تاقیگەدا ئێستا لەباری هەڵسەنگاندن دایە.

نیکزاز:

من دەتوانم پێشبینی ئەنجامەکەیشی بکەم، ئەم لە سەردەمی خۆیدا هیچ توانایەکی دڵداریی نیشان نەداوە، بگرە جۆرە دڵدارییەکی راستەقینەی بێ بایەخ زانیوە. کە دەشێ لەسەردەمی ئێستادا بە ئەوینێکی میسالی بژمێردرێت.

ئارمازی:

نیکزاز.. وا نینۆ لێرەیە، چاوەڕوانی ئەنجامەکانی تاقیمانەکە دەکات. حەز دەکەیت ببینی؟

نیکزاز:

بەڵێ.. بمبە بۆ لای (بەیەکەوە.. دەچنە دەرەوە). (جورام و ئەندرو دێنە ژوورەوە. لە پەنایەکی شانۆکە و بە نهێنی گوێیان لە گفتوگۆکەوە گرتبوو.).

جۆرام:

ئەمە بوو ئەنجامەکەی، کەرەسەی بۆ لێکۆڵینەوە و خۆ لە خەڵك گرتن. هەڵاتنەکەم جگە لە کلۆڵی هیچی دەستگیر نەکردووم.

ئەندرۆ:

جۆرام، لە کاتی خۆیدا ئاگادارم کردیت.

جۆرام:

دیتت چۆن ئەو بەسۆزەوە باسی هەمان ئەو سەردەمەی

دەکـرد کـە مـن لێیـەوە هەڵاتـووم!

ئەندرۆ:

تۆ ئێستا لەوەوە پەشیمانیت جۆرام؟

جۆرام:

لـەدوای پێنـج سـەد سـاڵدا خەڵکەکـە هـەر بەڕێـزەوە بـاس لـە مەزنیـی و نایابـی سـەردەمی ئێمـەوە دەکـەن. ئاخـۆ مـن ئەوەنـدە کوێـر بـووم؟ ئایـا هێنـدە نـا توانـا بـووم لـە دەرك پێکردنـی هەمـوو ئەوانـەی لـە دەوروبەرمـدا بـوون؟ ئـەوەی مـن دیـم تەنیـا سـێبەری ژیـان بـوو.. مـن خۆییشـم لـەو سـێبەرە دابـووم.

ئەندرۆ:

جـورام، ئـەوا هاتنـەوە. (لەپشـتی شـانۆکەوە دەچنـە دەرەوە ئارمـازی و مامۆسـتاکە و نینـو ونیکـزاز دێتـە ژوورەوە).

ئارمازی:

دانیشـــن، پـــاش دەقیقەیـــەك دەگەڕێمـــەوە، لەوانەیـــە ئێســـتا ئەنجامـــەکان ئامـــادە بـــن (بـــۆ تاقیگەکـــە دەچێتـــە دەرەوە).

نینۆ:

نیکـــزاز مـــن زۆر سوپاســـی دانبەخۆداگرتنەکـــەت دەکـــەم.. بـــەڵام فەرمانـی ئـارام ئاگـرێ لـە ناخـی منـدا دادەگیرسـێنێت، نازانـم بـۆ دەبـێ زانسـت دەس لەکاروبـاری خەڵکیـدا وەردات؟

نیکزاز:

تەنیـا بـۆ ئـەوەی بڕیـار بـدات کـە هەسـت و سـۆزیان راسـتەقینەیە و خەیاڵـی نییـە، وەك لـە زەمانـی رابـوردوودا.

نینۆ:

مەبەست لەوەدا چییە؟

نیکزاز:

ئەو خەوەی تۆ دەی بینیت، دەگاتە کۆتاییەکەی.

نینۆ:

وریابە نەکەی قسەی ئە ئاوا بکەی..من ئامادە نیم گوێت لێبگرم.

(ئارمازی دێتە ژوورەوە، چەند رووپەڕێکی بەیانیی بە دەستەوەیە).

ئارمازی:

ئەمە ئەنجامەکانن. (دادەنشێتە سەر جیهازی سەرپەرشتی یەکەوە و نینۆ و مامۆستا بە پەلە دەچن بۆ لای نیکزاز بێ باکانە بە تەنیا دەمێننەوە.)

نینۆ:

ئێی؟

ئارمازی:

ژیانی جۆرامی پێش پێنج سەد ساڵمان شی کردۆتەوە. ئامادەیی و هەڵوێستەکانی بەرامبەر بە دیاردەکانی ئەوینی ئەوسایمان راڤە کردوون. ئەو دیاردانەیەش ئەمانەن، خۆشەویستی مرۆڤ بۆ نیشتمانەکەی بۆ ئەوسەردەمەی کە تیایدا دەژیت، بۆ ئافرەت، بۆ خزم و هەڤاڵەکانی.. ئەنجامەکانی تاقیمانەکە وا دەردەخە خۆشەویستی جۆرام بۆ نیشتمانەکەی سەلبی و بێ باکانە بووە. هەروەها نیشاندەری ئەڤینی بۆ سەردەمەکەی و خزم و هاوڕێکانیش هەر سەلبییە. بەڵام خۆشەویستی ئافرەتی بێ لایەن بووە. لەنێوانی دڵپیسی و بێ باوەڕییدا گیرساوەتەوە. جا لەسەر بنچینەی ئەم راستیانەدا سەرجەمی پلەی خۆشەویستی جۆرام نزیکی سیفرە.

نینو:

ئاه! له هۆش خۆی دەچێت، ئەوانی تر بە پەله بۆی دەچن).

ئارمازی:

دەی خێراکەن، بیگەیەننە سەیرانگاکەوە (نینۆ هەڵدەگرن و دەیبەنە سەیرانگاکەوە. ئارمازی دەگەڕێتەوە). (جۆرام دێتە ژوورەوە).

جۆرام:

من پێشەکی ئەنجامەکە دەزانم. لەوانەی سیفر بێ. وا نییە؟

ئارمازی:

بۆ.. بەدبەختیی.. بەڵێ وایە.

جۆرام:

ژیانی من.. کەواتە هیچ مانایەکی نییە.

ئارمازی:

ئۆھ.. نەخێر، هەرگیز ژیانی تۆ گرنگیی هەیە بۆ زانست، ئێمە لەسەرچاودێرییەکانما هەر بەردەوام دەبین.

جۆرام:

کەمترین ئارەزویەکم نییە ببم بە کێڵگەی تاقیمانەوە. یا ببم بە کەرەسەیەکی مۆزەخانەوە.

ئارمازی:

بەڵام ئێمە دەبێ بەجارەکی لە خەڵکت دوور بخەینەوە.

جۆرام:

دەبێ؟

ئارمازی:

بە هەموو داخێکەوە. چونکە پەیوەندی کردن بەتۆوە مەترسی

هەیە بۆ دانیشتوانمان. تاکو ئێستا زۆر کەست تووش کردووە بەو هەستە نارەسەنانەی وەك دڵپیسی و بێ بڕوایی.. بۆ وێنە لە رۆژی گەڕانەوەتدا بۆ سەرزەوی ویستت پارە بدەیتە ئەو کەسەی شەربەتە هێزدەرەکەی پێشکەش کردیت. هیچ کام لە ئێمە نەیتوانی راستی ئەو رەفتارەت تێ بگات، چونکە کەس مانای پارە نازانێ. بەڵام تۆ بە دڵپیسی و بێ بڕوایی کەسانێکت ژاراوی کرد کە دڵی خۆیانیان بۆ کردبوویەوە.

جۆرام:

من مەبەستم ئەوە نەبوو.. ئەوە هەڵەی من نییە...

ئارمازی:

هەروەها دڵداریی نیکزاز و نینۆت لەناوبرد. (مامۆستاکە بە پەلە خۆی دەکا بە ژوورەوە).

مامۆستا:

ئارمازی! بگەرە فریام: نینۆ بۆ دوور فڕی...

ئارمازی:

مەبەستت چییە؟

مامۆستا گوتی کەوا زۆر خەمبارە و پێویستە بۆ ماوەیەکی کەم لەم شوێنە دوورکەوێتەوە. ئەمەی وت و باڵەکانی لەبەرکردن و بۆی فڕی..

ئارمازی:

بە باڵەکانییەوە فڕی؟ هەر بە تەنیاش؟

مامۆستا:

بەڵێ.. بەڵام لە پاشان نیکزازیش بەدوایا کەوت.

ئارمازی:

ئەمە مایەی بەختەوەرییە، چونکە لەباریکی وەك هی ئەمەدا شتێکی هەرگیز نەشیاوە کە بە تەنیا بفڕیت.

جۆرام:

ئەوە لەبەرچی؟

ئارمازی:

فڕین پێویستی بە سۆزگەلی پڕ لە شادمانیدا هەیە.. کەچی نینۆ.. نینۆ دڵتەنگە.. ئەگە رهەستی دڵتەنگی بەسەر هەموو هەستەکانی تردا زاڵ بوو..

جۆرام:

چی بە دوادایە؟

ئارمازی:

کارەسات.

جۆرام:

دوو باڵم بدەرێ. بە شوێنییادا دەفڕم تا دەیگەمێ..

ئارمازی:

تۆ مرۆڤێکی ساکاریت. بۆت ناکرێ لەشت لە زەوی جیا بکەیتەوە.. پێنج سەد ساڵ لەمەوبەر ئەو هەستانەی بەسەر تۆدا زاڵ بوون دڵتەنگیی و ناڕەزایی و پەژارە بوون. ئەم هەستانەیش باڵ لەگەڵیاندا ناگونجێت. ئێستا چەند کەسانێ لەخۆمانا دەنێرم بە شوێن نینۆدا (دەچێتە دەرەوە).

مامۆستا:

هۆی ئەمە هەمووی تۆیت، تۆ بۆ هاتیتە لامان؟ بڕۆ لێرە مەمێنە. وازمان لێبێنە. تۆ بەختیاری خۆتت نەدۆزیوەتەوە و

هەروەهـا خەڵکـی تریشـت تووشـی بەدبەختیـی کردوون..زووکـە بـڕۆ..

جۆرام:

جا بۆ کوێ دەتوانم بڕۆم؟

مامۆستا:

بـۆ هـەر کـوێ ئـارەزوو دەکەیـت، گرنـگ ئەوەیـە جێـمان بێڵیـت. بگەڕێـرەوە.. بـۆ رابـوردوو (دەچێتـە دەرەوە). (ئەنـدرۆ دێتـە ژوورەوە).

جۆرام:

هەقی ئەوە.

ئەندرۆ:

ئاگادارم کردیت.

جۆرام:

پێویستە بڕۆم.. بەڵام بۆ کوێ؟

ئەندرۆ:

لەوانەیە مامۆستاکە لەسەر هەق بێت.

جۆرام:

گەڕانـەوە بـۆ رابـوردوو؟ چـۆن ئەمـەم بـۆ ئەکرێـت؟ تۆخـۆت پێـت گوتـم کـە لێـرەدا تەنیـا تاکـە رێگایـەك هەیـە، ئەویـش ئـەو رێگایەیـە کـە ئەنجامەکـەی فەرامـۆش کردنـە، چـۆن بـۆم دەلوێـت بگەڕێمـەوە بـۆ رابـوردوو؟

ئەندرۆ:

ئێستەیش چەند یادگارێ ماون.

جۆرام:

بەڵێ.. لەمە زیاتر هیچی ترم لەدەس نەماوە. (تەماشایەکی سپیاڵەکەی نیگارەکەی نیکزاز دەکات). ئای کە ماوەیەکی درێژ رابردووە لەوەتەی من دەستم داوەتە فڵچەوە (تاریکیی کە روونا کی دەردەکەوێتەوە، مرۆی دەستکرد و جۆرام و ئەندرۆ دەبینن لە گۆڕەپانێکا).

مرۆی دەستکرد:

هەروەك پێشتر گوت:: ئەو خانووەی تیایدا دەژیایت دەکەوێتە ئێرەوە.. لەم شوێنەدا.

جۆرام:

کەوابوو ئەمە ئەو گۆڕەپانەیە کە لە پەنجەرەکانی شووقەکەمانەوە دەمدی.. ئەی ئەمە پەیکەری کێیە؟ (لەپەیکەرەکە نزیك دەبێتەوە و بەدەوریا دەسوڕێتەوە) چی؟ لیڤان؟ براکەم.. لیڤان؟

مرۆی دەستکرد:

لیڤانی برات چارەیەکی بۆ نەخۆشیی شێرپەنجە دۆزییەوە.. ئەو دەردە ترسناکە لەسەردەمی ئێوەدا. ئەوە (مەسلێکی) بۆ دروستکردووە و میریش دەرمانەکەی کرد بە دیارییەکی بەخۆڕایی بۆ هەموو وڵاتانی دونیاوە. ئەوسا بە زوویی نەخۆشی شێرپەنجە بەتەواوەتی لەسەر رووی زەویدا لەنێو بردرا. جا ئەم پەیکەرە لە یادی (لیڤان) دا دروستکراوە. هەروەها لە هەموو شارە گەورەکانی جیهاندا، چەندین پەیکەری تریشی هەیە.

جۆرام:

لیڤان.. لیڤان!

ئەندرۆ:

مـن ئـەو ساتەم لەبیـرە کـە بـۆ یەکەمجـار دایکـت لـە پەنجەرەکـەوە سـەیری ئـەم گۆڕەپانـەی کـرد.

(نەخشـەی بەشـی یەکـەم لـە باکگراونـدی شـانۆکەوە دەردەکـەوێ) (دایـك و جۆرجـی و لیۆـان).

دایك: (لە پەنجەرکەوە دەڕوانێ)

ئـای! کـە گۆڕەپانێکـی نایابـە! رۆژی دێ پەیکەرێکـی لێـوە بـەرز دەکەنـەوە.

لیۆان:

پەیکەری کێ.. دایە؟

دایك:

جـا مـن چـۆن بیزانـم؟ دەشـێ پەیکـەری یەکـێ لـە رۆڵەکانـم بێـت. پەیکـەری تـۆ، لیۆـان، یـان هـی تـۆ. جورجـی.. لەوانەیەشـە کۆتەڵـی جـۆرام بـێ.

(نەخشـەکەی بەشـی یەکـەم ون دەبـێ. جـۆرام و ئەنـدرۆ مـرۆی دەسـتکرد لـە نزیـك پەیکەرەکـەوەن. شـانۆکە بـە هێواشـی دەسـووڕێت).

مرۆی دەستکرد:

ئەم رێزە پەیکەرانە پێی دەورێت شەقامی سەدەی بیستەم.

جۆرام (سەیری دوور دەکات):

وا دیارە وەك کۆتایی نەبێت.

مرۆی دەستکرد:

ئەمـە مەزنیـی دەسـکەوتەکانی سـەدەی بیسـتەم دەنوێنـێ. ئـەم دەسـکەوتانە، لـە بـەدی هێنانـی کامەرانیـی ئێسـتای توخمـی ئادەمیـزاددا، گرنگییەکـی ئێجـگار بـێ پایانیـان بـووە. پەیکـەر گەلـی تریـش زۆرن بـۆ دۆسـتایەتیی و یەکسـانیی و نەمانـی برسـیەتی و

هــی تــر و هیــتر..

جۆرام:

جا هەموو ئەم دەسکەوتانە لەسەردەمی منداا ئەنجامدراون؟

مرۆی دەستکرد:

بەتــەواوی.. وایــە لەســەردەمی تــۆدا.. (شــانۆ هــەر هێــدی هێــدی دەســووڕێتەوە).

جۆرام:

من زۆر شەکەتم پێویستە دابنیشم.

ئەندرۆ:

جۆرام بڕوانە (دەست بۆ پەیکەرێك درێژ دەکات).

جۆرام (سەرهەڵدەبڕێت):

ڕەنــگ و ڕوخســاری دەگۆڕێــت: ئــای لــەم پێکچوونــە.. نەخێــر نابــێ ئــەوە بێــت.

ئەندرۆ:

پێمواێــە مــن دەتوانــم ئــەوە بــەدی بکــەم کــە ئەوســا ڕوویــداوە، لــە دێرزەمانێکــی زۆر دوور.

مرۆی دەستکرد:

ئەمەیــان کۆتەڵــی دڵســۆزییە. کێڕێــك لەســەردەمی تــۆدا بەنــاوی تەمــاراوە نموونــەی پەیکەرتاشــەکە بــووە. ئەویــش دڵســۆزی ئــەو کچــەی بــۆ دڵدارەکــەی نەمــر کــردووە.

ئەندرۆ:

خۆشەویســتییەکی دڵســۆز و پــاك. ئــەی گوایــا ئەمــە یــەك لــە ڕەوشــتەکانی ئــەو جیهانــە جوانــەی مرۆڤایەتــی نەبــوو، جــۆرام، کــە تــۆ خــەوت پێــوەی دەبینــی؟ هــا؟

جۆرام:

دەتەوێ چ بڵێیت.. مامۆستا گیان؟

ئەندرۆ:

دەڵێم ئەوەی تۆ بە دوایدا وێڵ بوویت، جۆرام لەو جیهانەدا هەبوو کە تیایدا ژیایت.

(جۆرام هەڵدەستێت. لە پەیکەرەکە ورد دەبێتەوە، رووناکیی کز دەبێ و دەگوێزرێتەوە سەر پلانەکەی بەشی یەکەمەوە.. دایك دەبینرێت، نائارامە.. زەنگی دەرگا لێدەدرێت.. دایك دەرگاکە دەکاتەوە.. تەمارا دێتە ژوورەوە).

تەمارا:

دایە!

دایك:

تەمارا (دەس لەملی یەکتری دەکەن).

تەمارا:

کەوابوو ئەمە ئەو شوێنەیە کە تیایدا دەژین. بەرێکەوت ناوونیشانتانم دۆزییەوە.. تۆ دەزانی من لە پێشتریش هاتوومەتە ئێرەوە. بەڵام نەمدەزانی کە شوقەکەی ئێوەیە.

دایك:

دەڵێی چی؟ کەی؟

تەمارا:

شەممەی رابردوو سێ رۆژلەمەوبەر.

دایك:

دا ئەوە چۆن بوو، تەمارا ئازیزەکەم؟ ئەی چۆن من نەمبینیت؟

تەمارا:

نەمدەزانی ئەمە شوققەی ئێوەیە. لەگەڵ خزمێکمدا سەردانێکی هاوسێی پزیشکەکەتانمان کرد. خزمەکەمان نەختێ شپرزە بوو نەمویست بە تەنیا بڕواتەوە، داوام لە پزیشکەکە کرد تەلەفۆنێکم نیشان بدات تاکو لەگەڵ دایکمدا قسە بکەم و هۆی دواکەوتنەکەمی پێ بڵێم. دکتۆرەکەیش منی هێنا بۆ ئێرەوە (رووناکییەکە بۆ جۆرام دەگوێزرێتەوە).

جۆرام:

ئای لەم بەڵایە! وا خەریکە شێت دەبم! ئای چەند بە هەڵە چووبووم! نازانم چۆن دڵپیسی وا بە ئاسانی کوێری کردم. چەن بە پەلە بووم! (دیسانەوە رووناکی دەچێتەوە سەر بەشی یەکەمینەوە).

دایك:

باشە ئەی جورام لەماڵەوە نەبوو؟

تەمارا:

نەخێر. نازانم کەسم نەدی.

دایك:

جۆرام هەر لەو شەوەدا ون بوو.

تەمارا:

ون بوو!؟

دایك:

ئەوا سێ رۆژە نەهاتۆتەوە ماڵەوە. کەس نازانێ لە کوێیە. یا بۆ کوێ چووە و چی لێ قەوماوە..

تەمارا:

ئـۆھ.. دایـە! جـۆرام ئازیزتریـن کەسـی منـە لـەم سـەرزەمینەدا. دایەگیـان مـن خۆشـم دەوێـت.مـن خۆشـم دەوێـت.

دایك:

کیـژی خـۆم.. دەزانـم.. دەزانـم.. بـەڵام نازانـم ئـەم بـۆچ لەگـەڵ هەمووانـدا بەشـەڕ دێـت؟ بـۆ هەمووتـان لێـی کشـاونەتەوە؟

تەمارا:

خەتای من نەبوو.

دایك:

گرنـگ ئەوەیـە.. دەبـێ خەتـای کـێ بـێ؟ هـاوڕێ نابـێ لەتەنگوچەڵەمـەدا پشـتیان تێبکرێـت.. یـا لـە تەنگانـەدا..

تەمارا:

ئـەم زۆر دژوار بـوو.. منیـش خەمباربـووم.. ئـۆھ.. چیـم کـرد؟ زۆر زۆر کڵـۆڵ بـووم. هێرشـم بـردە سـەر تابلۆکەیـەوە..
کەچـی بەچـاو لێـی دەپاڕامـەوە.. کەچـی ئـەم هـەروەك بـەرد وابـوو.. خۆزیـا هـەر تەنیـا یـەك جـار بـۆم پـێ بکەنیایـە.. بریـا هـەر ئیشـارەییەکی بـۆم بکردایـە..

دایك:

ئەمیـش پـەژارەی ئـەوە بـووە کـە تـۆ هیـچ ئیشـارەییەکت پـێ نەدابـوو.

تەمارا:

هـەروەك بـەرد وابـوو. بـەڵام مـن خۆشـم دەوێـت. خۆشـم دەوێـت، ژیانـی مـن سـەرتاپای بـە ئەمـەوە بەنـدە.. (رووناکییەکـە دەچێتـە سـەر جـۆرام و ئەنـدرۆوە).

جۆرام:

بەڵایەکـی زۆر سـەختە. دڵـم ئـازارم دەدات.. (هەڵوێسـتێك). بـەڵام ئاخـۆ کـێ دەتوانـێ گـرەو بـکات کـە ئەمـە بـوو بەراسـتیی رووێـدا؟ (پەنجـە بـۆ دیمەنـە شـاراوەکانی رابـوردوو درێـژ دەکات).

ئەندرۆ:

دڵی خۆت، جۆرام راستییەی پێ دەسەلمێنێ.

جۆرام:

ئای لەم یاریيە کوشندەیەی چارەنووس بەمنی کرد!

ئەندرۆ:

لـە پیتۆڵیـدا بـاوەڕێ هەیـە پێـی دەڵێـن (کارمـا) ئـەو بـاوەڕە دەڵێـت: هەمـوو کردەوەیەکـی ئادەمیـزاد ئـەو سـزا و پاداشـتەی پـێ دەدرێتـەوە کـە شـایانیەتی. جـا دادی تـۆ لـەدەس چییـە؟ لـە چارەنـووس؟ چارەنـووس بریتییـە لـە کـوێ ئـەو رێبازانـەی ئێمـە خۆمـان هەڵیـان دەبژێریـن. تۆیـش رێبـازی خۆتـت هەڵبـژاردووە.

جۆرام:

ئەوسا.. مێرد منداڵی بووم..

ئەندرۆ:

زۆران راسـتیی، کەسـانێك دۆزیویاننەتـەوە کـە لـە تەمەنـی ئەوسـای تۆدابـوون.

(هەمدیسـان رووناکیـی دەگوێزرێتـەوە سـەر پلانـی بەشـی یەکەمـەوە).. (دایـك و تەمـارا دەبینرێـن).

دایك:

ئەوا ساڵێکی رەبەق رابورد، هیچ هەواڵێکی جۆرام نییە.

تەمارا:

دەڵێـــن بەگـــەڵ نێراوەیەکـــی شوێنەوارشوناســـیدا کەوتـــووە بـــۆ هەڵکەنـــدن و لێکۆڵینـــەوەی شانشـــینێکی کـــۆن لـــە ئاســـیای ناوەڕاســـتدا. بـــەڵام هـــەر ئیمـــڕۆ یەکـــێ پێمـــی گـــووت کـــە جـــۆرام لەیەکـــێ لـــە پەیمانگاکانـــی مۆســـکۆدا بیـــناوە. مـــن لەمـــە تێناگـــەم.. ئەمـــە مانـــای چییـــە؟ بـــۆ ئێمـــەی جـــێ هێشـــتووە؟

دایك:

دڵم ئازارم دەدات.

(رووناکییەکە دەچێتەوە سەر جۆرام و ئەندرۆ و مرۆ دەستکردەکە)

جۆرام:

چەندیـــان خـــۆش دەویســـتم! داخـــوا چـــەن ئازاریـــان کێشـــاوە! (رووی بـــۆ لای ئینســـانە دەســـتکردەکە وەردەچەرخێنێـــت): تەمـــارا چـــی بەســـەراهات؟ ئایـــا گوشـــاد بـــوو؟ ســـوقرات، تـــۆ هەمـــوو شـــتێك دەزانیـــت.

مرۆی دەستکرد:

هـــەر چاوەڕوانیـــی کـــرد، بـــەڵام کاتـــێ کـــە زانـــی چاوەڕوانییەکـــەی بـــێ ســـوودبوو، خـــۆی تەنهـــا بـــۆ یادگاریـــی تـــۆ تەرخـــان کـــرد. ئەوســـا بڕیاریـــدا شـــوونەکات.. هەرچەنـــد داواکارانـــی زۆربـــوون و هـــەر بـــە دڵســـۆزی تـــۆ مایـــەوە. لەگـــەڵ دایکتـــا ژیـــا و لـــە رۆژانـــی دواییـــدا حەســـاندییەوە. نیگارەکانـــی تۆیشـــی کۆکـــردەوەو لەســـەریانی نووســـی. پێشـــانگای بـــۆ کردنـــەوە. بـــەڵام دڵســـۆزییەکەی لـــەوەدا رەنگـــی نەدایـــەوە کـــە پێـــی دەڵێـــن (خۆبەختکردنێکـــی خەمنـــاك) کـــە مردیـــش هەرنـــاوی تـــۆی بەســـەر زارەوە بـــوو.

جۆرام:

خۆشی دەویستم.

ئەندرۆ:

ژیانی رەمزێك بوو بۆ ئازار و چێژی خۆشەویستی.

مرۆی دەستکرد:

دڵسۆزییەکەی بۆ تۆ بە جۆرێ لەنێو خەڵکدا دەنگی دابۆوە کە پەیکەرتاشێکی زۆر بەناوبانگ تەمارای هەڵبژارد بۆ نموونەی پەیکەرەکەی.

جۆرام:

ئای کە پیاوێکی کوێر بوو.. بێ ئەمەکم! (هەڵدەستێت)

ئەندرۆ:

گەشتەکەمان وا خەریکە بگاتە کۆتاییەکەی.

جۆرام:

بەراستی وایە. بەڵام ئەو کۆتاییە چییە؟

ئەندرۆ:

تابلۆکەتت لەبیرە بەناوی (هونەرمەند و لێکدانەوەی ئەقڵ)ەوە؟

جۆرام:

جا چۆن لەبیری دەکەم؟ بەتایبەتی کە سەلماندی بۆ من شتێکی چارەنووسییە؟

ئەندرۆ:

پێم بڵێ: ئەگەر بۆت لوا جارێکی تر لە نوێ رەسمی بکەیتەوە. چی دەکەیت؟

جۆرام:

وای رەسم دەکەم کە بەتەواویی جیاواز دەرچێت.

ئەندرۆ (دەست بۆ نیگار هەڵگرەکەی وێنەکە نیکزاز درێژ دەکات)..

ئەمە فلّچەیە و ئەمەیش رەنگ. ئێستا وا هەڵت بۆ هەڵکەوتووە جارێکی تر رای خۆت دەربڕیت.

جۆرام:

راست دەفەرموویت، مامۆستا گیان! هەروەك هەمیشە بەوپەڕی شادییەوە رای خۆم دەردەبڕم.. بام گشت کەس بی بیستن و ببینن. (فلّچەیەك هەڵدەگرێت و دەست بە وێنەکێشان دەکات). ئینسان دەبێ توانای ئەوەی هەبێ بزانێ کامەرانیی خۆی لە کوێدایە.. ئەها.. ئەمەتا بڕیاری من (پەنجە بۆ بۆ تابلۆکە رادەکێشێ). ئەمەیان جێگری منە. رۆڵەی دڵسۆزی سەردەم. بڕوانە..

ئەندرۆ: (روو دەکاتە تابلۆکەوە)..

وا سەردەمی ئێستات هەڵبژاردووە.. وا لەبەردەمیا بە چۆکا دێیت و سێوەکەی پێشکەش دەکەیت.

جۆرام:

بەڵێ من لەسەردەمی مەزنی قارەمانییەتیم داوای لێبوردن دەکەم. چەن ئاواتەخوازم گوناهەکانم بشۆرمەوە کە لە ئاستی ئەمدا کردوومن. زۆر بە تاسەوەم بگەڕێمەوە بۆ ئەو سەردەمەی دەشیا تیایدا بەختەوەر بم.

ئەندرۆ:

ئەمەیان کارێکی نەشیاوە، جۆرام، لەکاتی خۆیدا ئاگادارم کردیت کە تۆ دەگەیتە رۆژێ بەهۆی ئەو هەڵبژاردنەتەوە پەنجەی پەشیمانی بگەزیت.

جۆرام:

زۆر بەداخەوە ماموّستا گیان، ئەمە لە پەشیمانیش زیاترە.

ئەندرۆ:

ئاخر ئاگادارم کردیت. تازە کار لەکار ترازاوە.

جۆرام:

پێم بڵێ جا چی بکەم باشە؟ من لێرەدا کەسێکی بێ ریشەم. تەنیا وەك کێڵگەیەکی تاقیکردنەوەم و هیچی تر.

ئەندرۆ:

هەروا سێوێکت پێماوە.

جۆرام (سێوەکە دەردێنێ):

راستە سێوی سێیەم.

ئەندرۆ:

زۆر چاکە تاقی بکەرەوە، سا لە هەموو ئارەزووەکانتەوە رزگارت دەکات.

(هونەرمەند ئەندرۆ دوور دەکەوێتەوە و بزر دەبێ. جۆرام بە هێواشی لەبەردەم پەیکەری دڵسۆزییدا بەچۆکا دێت، سێوەکەی بۆ دەموچاوی بەرز کردۆتەوە).

مرۆی دەستکرد: (لە مایکرۆفۆنەکەدا قسە دەکات):

سوقراتی ٣٣ بانگتان دەکات. ئاگاداریی، ئاگاداریی سوقراتی ٣٣ بانگتان دەکات. من ئەندازیاری ئێشکچی لە پەیمانگای چاوەدێریی ئاسمانگەڕەکە دەبینم و دەی بیستم.

دەنگی ئەندازیاری ئێشکچی:

ئەندازیاری ئێشکچی دەتبینێ و گوێی لێتە.

مرۆی دەستکرد:

وا شتێك لە ئاسمانگەڕەکە دەقەومێ کە بەرنامەکە بایەخی پێی نەدابوو. من بێ چارەم.

دەنگەکە:

ئێستێ دەگەمە فریات. لەوێدا چاوەڕوان بکە.

(مرۆی دەستکرد لە جۆرام نزیك دەبێتەوە. تاریکییەکی ئەنگوستەچاو ونیان دەکات، کە ئەنجامی سێبەری چەند باڵێکی ئێجگار زلە. دەنگێکی زۆر ناسك دەبیسرێت.. نینۆ و نیکزاز دێنە ژوورەوە و باڵەکانیان دادەکەنن.. هیچ شوێنەوارێکی جۆرام و مرۆی دەستکرد نامێنێ).

نیکزاز:

ئای چەند خێرا فڕین! کەس نەیتوانی بمانگاتەوە.

نینۆ:

شتێکی زۆر نایاب بوو! ئەوکاتەی لە شەققەی باڵمدا دەمزانی وزەی تەواوم پێ نییە، هەموو ئاواتم ئەوەبوو پاشماوەی سۆزەکانی پێشووم هەمو لەناو بێنم و ئەنجا بەزەویدا بکەومە خوارەوە. ئەوە بوو ئاواتەکەم. بەڵام تۆ پێم راگەیشتیت، جا لەوێدا لەنێو هەورە بەرزەکانەوە.. لە ئاسمانی بێ سنووردا.. بەسەرخۆمدا زاڵ بوومەوە.. تۆ لەگەڵما بوویت.. باکانیش خەونە بەسامەکانیان ورد و هاڕیم و کردیانن بە تۆوی زەوییەوە.. نیکزاز من دووبارە شاد و بەختیارم.

نیکزاز:

من کامەران ترین ئادەمیزادم لەسەر زەویدا (تەماشای (وێنەکە دەکات بەسەر سیپاڵەکەوە). ئەمە چییە؟ ئەمە نیگار هەڵگرەکەی خۆمە. ئەی چۆن هاتۆتە ئێرەوە؟ کێ ئەم نیگارەی کێشاوە؟

نینۆ:

بڕوانــە هونەرمەندەکــە لەبــەردەم ســەردەمی خۆیــدا بەچۆکــدا هاتــووە!

نیکزاز:

هــەر تــاوە ناتــاوێ لەپــڕ لووتمــان دەکات بــە لووتــی یەکــێ لــە مەتەڵــە چــاوەڕوان نەکراوەکانیــەوە.

نینۆ:

بــەڵام ئــەم نیــگارە بــە پەنجــەی هونەرمەندێکــی لێهاتــووەوە کێشراوە. ئەمەیــش ناوونیشــانەکەیەتی.. ســەردەمی خــۆت خــۆش بوێــت.

نیکزاز (بە تێڕوانینەوە):

بەڵــێ ســەردەمی خــۆت خــۆش بوێــت بەراســتی پەنجەیەکــی خــاوەن بەهرەیــە، هەرچەنــد هەمــوو لایەنەکانیشــی نەگرتۆتــەوە.. ئەمــە دەبــێ دەســتی کــێ بــێ ئــەم فڵچەیــەی گرتبــێ؟ بەراســتیی مەســەلەیەکی ئاڵــۆزە.

نینۆ:

لەوانەیــە ئــەو پیــاوە بووبــێ کــە ســاتێ لەمەوبــەر لێــرە مــن کــە بــە ئاســمانەوە دەفڕیــم کابــرام دی. لەبــەردەم نیــگار هەڵگرەکــەدا وێســتابوو.

نیکزاز:

کام پیاو؟ دەنا من هیچ کەسێکم نەدی.

نینۆ:

من دیتم. تۆ بڵێی دیبێتم؟

نیکزاز:

بینیت؟ تۆ بڵێی دیتبێت؟

(پەردە).

لـە (گۆڤـاری الاقـلام)ی ژمـارە (١)ی سـاڵی ١٩٧٩ی تایبـەت بـە شـانۆی جیهانـی کراوەتـە بـە کـوردی.

دوو شانۆگەریی کورت

هاینەر میللەر

هاوڕێیەکم هەبوو

سەربازی یەکەم:

هاوڕێیان ئیتر توانای بینینی دوژمنم نەماوە.

سەربازی دووەم:

ئەشێ لە برسانا بیت.

سەربازی سێیەم:

بگرە لەبەر بەفر و زریانەکەیە.

سەربازی چوارەم:

ئینجا خۆ دوژمن لەگشت شوێنکدایە.

سەربازی دووەم:

هەرکاتێ سکم بەتاڵ بێ، تەنیا تاکە دوژمنێ دەمێنێ.

سەربازی چوارەم:

مەبەستت چییە؟

سەربازی دووەم:

مەبەستم ئەوەیە چوار هەفتەیە تامی گۆشتم نەکردووە.

سەربازی سێیەم:

من ئامادەم تێکڕای وڵاتێك بکەم بە قوربانی پارچە ئێسقانێك.

سەربازی چوارەم:

ئێمە لە پێناوی ئەڵمانیا دایە برسێتی دەچێژین.

سەربازی دووەم:

جا ئێستێ ئەڵمانیا بە چ دەچێ؟ لەوانەیە لەم چوارەمان بەولاوە کەسێکی تر نەمابێ،

سەربازی چوارەم:

ئێمە یەکێکمان زیادین.

سەربازی دووەم: "رووی تفەنگ دەکاتەوە سەربازی چوارەم":

بەسیەتی چەنەبازی.

سەربازی چوارەم:

مەبەستم ئەوەیە.. ئێمە براین.. ئەمە واتای..

سەربازی دووەم:

بام هەریەك لە ئێمە پاشەرۆکی براکەی بخوات.

سەربازی چوارەم:

سێیمان تێر بین چاکترە تا هەر چوارمان برسی بین. دڵسۆزی

نیشـانەی بەرزییـە!

سەربازی سێیەم "سەری دەلەقێنێ نیشانەی ڕەزامەندیی":

تاك لە پێناوی کۆمەڵدا!

سەربازی دووەم:

ئـەو پرسـیارەی لێـرەدا سـەر هەڵـدەدات ئەمەیـە، کـێ لـە ئێمـە ئامادەیـە خـۆی بەخـت کات؟

"سەربازی دووەم و سێیەم و چوارەم لوولەی تفەنگەکانیان لێکدەکەن".

سەربازی یەکەم:

براینە چیتر دەستم چەك ناگرێت!

"سـەربازی دووەم و سـێیەم و چـوارەم چەکەکانیـان فـڕێ دەدەنـە سـەر زەوی و لەیەکـتر ڕادەمێنـن."

سەربازی چوارەم:

تفەنگەکەتـم بـدەڕێ، هـاوڕێ. مـن بۆتـی هەڵدەگـرم. "تفەنگەکـەی لـێ وەردەگرێـت و دەیداتـە بـەر گوللـە".

چووکتریـن ئەلقـە بـوو لـە زنجیرەکەمانـا و مەترسـییەك بـوو بەسـەرمانەوە. کەچـی وا ئێسـتێ دەبێتـە هۆیـەك بـۆ تێربوونمـان. ئەمەیش بناخەیەکی سەرەتاکانی برایەتییە.

سەربازی دووەم و سێیەم و چوارەم، سەربازی یەکەم دەخۆن.

(کۆتایی)

شەوی چەقۆ درێژەکان

یەکەم:

لەکاتێکدا شەوەکە بەهۆی سووتانی رایخشتاخەوە بوو بوو بە رۆژی روونـاك، من براکەم دی، لای دەرگاکەوە وێستابوو، دەستم بۆی درێژ نەکرد.

دووەم:

برام، بۆخۆتم لێ نەناس دەکەیت؟

یەکەم:

گەر برام بوویتایە ئە ئاوا لەبەردەما نەدەوستایت، لە کاتێکدا خوێنی هاوڕێکانمان لە دەستەکانتا دەتکێتەوە. خۆزیا دووجار دەمریت.

دووەم:

ئاواتی منیش هەر ئەمەیە، براله هەربۆیەشە هاتوومەتە لات.

یەکەم:

تۆ هەر بە "برا" بانگم دەکەیت کەچی من چیتر برای تۆ نیم. چەقۆیەك لە نێوانی من و تۆدا بەناوی (ناپاکی)یە! هۆی ئەمەیش هەر خۆتیت.

دووەم:

ئەگەر وایە خوێنیش لەدەسما دەتکێت، کەوابوو شایانی هەرچێکم پێمی ببەخشە. مەرگم پێ ببەخشە.

یەکەم:

ئەمەی وت براکەم، ئەو برایەی بۆ من بوو بە بێگانە و نیشانەی ئابڕووچوون، پاش ئەوەی هێند ئازاریان دابوو تا وای

لێهاتبـوو کراسـێ خاکـی کردبـووە بـەر لـە نـان و خوانیانـدا بەشـدار بووبـوو. ئـەو برینانەیـش بەلەشـیەوە جێیـان هێشـتبوون هێشـتا سـارێژ نەبـوو بـوون. ئەمەتـا ئێسـتەیش وا دەمانچەکـەی لەسـەر مێزەکەمـا دادەنێـت! پێویسـتە بەدەسـتی خـۆت ئەمـە بکەیـت.

دووەم:

ئەگـەر ئەمـەم بکردایـە، بـرام. هیـچ سـێ و دووم لێنەدەکـرد، ئێسـتا وەك جـاران نەمـاوم.

یەکەم:

ئەمە پەیوەندی بە منەوە نییە.

دووەم:

بەڵام هەردووکمان لە دایکێکا بووین.

یەکەم:

لە کوێوە هاتوویت بچۆرەوە بۆ ئەوێ.

دووەم:

لەکارگەدا لەنزیك تۆوە وێستا بووم.

یەکەم:

گـەر دەمزانـی رۆژگارت بـەم رۆژە دەگات نیـازم دەخواسـت ئامێرەکـە پارچـە پارچـەت کات.

دووەم:

هەروەهـا لەمانگرتنـە گشتیەکەشـدا بەشـداریم کـرد، تەنانـەت کـە لـە نزیـك دەرگای براندنبورغـدا لەتـەك ئەوانـی تـرەوە. بـە ژیانـی هیتلـەرەوە هۆتافـم دەکێشـا، لـە راسـتیدا دڵـم هـەر بـەلای تـۆوە بـوو.

یەکەم:

تـــۆ وا کراســێکی خاکیـــت لەبەردایـــە، ئەمەیـــش راســـتیەکەیەتی، ئێســـتێ و ئـــا لێـــرەدا.

دووەم:

راستییەکەی، ئێستێ و ئا لێرەدا دەتەوێ بیخوینتەوە؟ فەرموو:
بـــۆ ســـێ هەفتـــە تـــەواو پەڕەیـــە کاغـــەز بـــووم دوژمنـــی مـــن و دوژمنـی تـۆ راستیی خـۆی لەسـەرا نووسـی، (کراسـەکەی دادەکەنـێ و سـنگی دەردەکەوێـت). خاچـی چەمـاوەی دروشـمی نازییەکانـی تیـادا هەڵکەنـراوە و نیشـانەی زامەکانـی ئاشـکار پێـوە دیـارن).
ئـــا بـــەم جـــۆرە براکـــەت، جگـــە لـــە ناپاکەکـــە هیچـــی لێیـــان نەماوەتـــەوە.

یەکەم:

چاوەڕوانـــی چـــی دەکەیـــت؟ پێویســـتە فەرمانـــی خـــۆت بەجـــێ بگەیەنیـــت. بـــرا.
ئەوسا دەبینیت لەپای بۆچوونەکانمەوە چۆن ئازارێکم دەدەن.
بەڵام ئەوان هەرگیز ناتوانن منیش بکەن بە سەگ!

دووەم:

حەز دەکەی بۆتی بگێڕمەوە چۆن مرۆ دەکەن بە سەگ؟

یەکەم:

پێویسـت بـە قسـە نـاکات خـۆت نموونەیەکـی زینـدووی ئەمەیـت. ئـەی سـەگ بگەڕێـرەوە نێـو پێسـتەکەی خۆتـەوە، وا سـەگەکانی تـر لـە دەرەوە دەلوورێنـن. بگەڕێـوە بـۆ لایـان تـا بەشـی خـۆت وەرگریـت.
"بێدەنگی، هات و هاوارێك لە دەرەوەدا".

دووەم:

لە ژێر زەمینەکانی گۆستابۆدا پەنام وەبەر بێدەنگی برد، بەڵام کاتێ هاتمە دەرەوەیش رۆژگار لەجاران خۆشتر نەبوو، ئێوەیش رووی خۆتانتانم لێ وەرگێڕا، وەك هەر نەشمناسن، هەرچەندەیش هێشتا خوێن لە ژێر کراسەکەما وشکەوە نەبوو بوو، لە پێناوی ئێوەدا پشتم دانەواند، کەچی لەناو کەلاوە کۆنەیشدا شوێنێکم بۆخۆم نەدۆزییەوە. بۆ جاری دووەم، کە لە دوای سێ هەفتە گرتمیانەوە ئاوام هەست کرد وەك ژێر زەمینەکان نیشتمانم بن!

سەگ هەمیشە شتێ دەدۆزێتەوە حەیای خۆی پێ داپۆشێت، چەرخیش بەلای راستەوە دەسووڕێتەوە، تۆیش هیچت بۆ ناکرێت قامچی هەژاندن نەبێ، کەچی ئەوانی تر هەر هاوار دەکەن.

ئا ئەمە بوو ئەوەی رووید، باش سەیری ناوەوەی خۆم کرد، کە شەوی چەقۆ درێژەکان داهات و بە شوێن ئەوەدا دەگەڕا کە سەرکەوتوو بوو، تێگەیشتم کە یەکەم کەس وا دواکەس هەر خۆم بووم.. وابزانم کە ئێمە یەکێکمان زیادبووین. سا فەرموو دەمانچەکە هەڵگرە و ئەوەی بە من ناکرێت، تۆ بیکە، تاکو لە پاش مردنیشدا هەر سەگ نەبم.

یەکەم:

لەو کاتەدا کە ژێر زەمینەکان بە هاواری هەڤاڵەکانمەوە پڕ بووبوون، کە چەقۆ درێژەکان بەرلینیان دوو لەت دەکرد، من ناپاکەکەم کوشت.. براکەی خۆم کوشت..

سەرچاوە: لە گۆڤاری -الاقلام- ی ژمارەی تایبەتی بە شانۆی جیهانییەوە، وەرگێڕراون.
گۆڤاری (کاروان) ژمارە ١ی تشرینی یەکەم ١٩٨٢

لە ئەدەبی ئیسپانییەوە

بەیانیەکی رووناک

برایان سیراڤین و یەواکین کەنتیرۆ

کەسایەتییەکان:

دونالۆرا

بەترا: کەنیشکی لۆرایە

دون کۆنزالۆ

خوانیتۆ: یاوەری کۆنزالۆیە.

دیمەن: بەیانییەکی رووناك، لە سووچێکی تەنیایی یەکێ لە باخە گشتییەکانی شاری (مەدرید)دالەلای راستەوە لا تەختێك هەیە.

دونا لۆرا پیرەژنێکی سەرسپییە، بەڵام جوانیی پێوە دیارە. بەتەمەن حەفتا ساڵ دەبێ، پوخت و رێکە. لەچاوە گەشەکانییەوە و لە دیمەنیدا دیارە کە

هەرچەند بەسالاچووە بیروهۆشی هەر لەسەرخۆیایەتی. لۆرا دێتە ژوورەوە، بەترپای کارەکەر دەستی گرتووە. سەیوانێکی بەدەستەکەی تری وەیە وەك دارەدەستیش بەکاری دێنێ.

لۆرا:

ئای کە بەختەوەرم، دەترسام تەختەکەم گیرابێتەوە. وای چەند بەیانییەکی جوانە!

بەترپا:

بەڵام خۆرەتاوەکەی زۆر گەرمە!

لۆرا:

ئا بەڵێ چونکە تۆ هەر لە تەمەنی بیست ساڵی دایت. (بەسەر لاتەختەکەوە دادەنیشت) ئاخ، ئیمڕۆ من زۆر ماندووم، (هەست دەکا بەترپا ئارامی لێهەڵگیراوە) گەر ئارەزوو دەکەیت، بچۆ لە تەك دۆستە پاسەوانەکەتدا هەندێ چەنە لێبدەن.

بەترپا:

ئەو دۆستی من نییە، پاسەوانی باخەکەیە، خانم.

لۆرا:

بەڵام ئەو بەتۆوە زیاتر خەریکە تا باخەکە بڕۆ بە شوێنیدا و بیدۆزەرەوە، بەڵام نەکەی زۆر دوور بکەوێتەوە. حەز دەکەم هەر ساتێ بانگم کردی گوێت لە دەنگمەوە بێت.

بەترپا:

وا لە دوورەوە دەبینم بۆ دیدارم دەسووتێ.

لۆرا:

بەڵام نەخەڵەتایت لە دە خولەك زیاتر لەگەڵیدا بمێنیتەوە، ها.

بەترا:

بەسەرچاوان خانم.

لۆرا:

ساتێ بوێستە.

بەترا:

فەرمانی تۆیە، خانم.

لۆرا:

دادەی ئەو چیچکە نانانەم بدەرێ.

بەترا:

ئۆف.. نازانم چیم لێقەوماوە؟

لۆرا: (بە خەندێکەوە):

بەڵام من دەزانم مێشکت لەو شوێنەدایە کە دڵی لێیە. بە شوێن پاسەبانەکەدا دەگەڕێت.

بەترا:

بفەرموو خانم (کیسەیەکی بچکۆلانە دەداتە لۆراو، لە دەستە راستەوە دەچێتە دەرەوە) بە دوعا.

لۆرا:

خوات لەگەڵ.. (سەیری درەختەکانی لای راست دەکات، (ئەها ئەوا هاتن، خۆیان بەتەواویی دەزانن چ کاتێ دێنە دیدەنیم. (بۆلای راستە لا دەکاتەوە و سێ گۆڵ چیچکە نان فڕێ دەدات). ئەم گۆڵەیان بۆ جوانترینیان و سووکترینیان، ئەمەیشیان بۆ چاوچنۆکترینیان، ئەم گۆڵەیش بۆ بچووکترین بێشەرمترینیان (پێدەکەنێ و بۆ جێگەکەی خۆی دەگەڕێتەو و تەماشای باڵندەکان دەکات نانەکە دەخۆن، (شادمانیی بەرووبەوە دیارە)

ئـەم پەلەکردنـەت لـە پـای چـی؟ مـن دەتناسـم، ئـەی زەبەلـلاح، تـۆ هەمیشـە هـەر لـە پێشـەوەیت. مـن بەسـەرە زلەکەتـدا دەتناسـمەوە، ئەمـە یـەك. ئـەوە یەکـی تـر. ئەمـە دوان، ئەمـە سـێیان، ئـەم کورتەبنەیـان لـە هەمـووان بـێ حەیاتـرە. گومانـم نییـە نانەکـە لـە دەسـتمەوە دەرفێنـێ. کەچـی هـۆ ئەوەیـان بەشـەکەی خـۆی دەبـات و بـەرەو پۆپـەی درەختەکـەوە هەڵدەفـڕێ و بـە تەنیـا خـۆی مـات دەدات. بـەو خووایـە ئـەوە پێتۆڵـە و حـەز بـە تەنیایـی دەکات. بـەڵام ئەمانـە هەمـوو لـە کوێـوە دێـن؟ وام بـۆ دەردەکـەوێ هەواڵـی هاتنەکـەم چـاك بڵاوبۆتـەو و زانـراوە، هـا، هـا، هـا.. واز لـەم شـەڕکردنەتانا بێنـن هـەی.. بەشـی هەمووانتانـم پێیـە. بەڵێـن بـێ سـبەی زیاتریشـتان بـۆ دێنـم. (دون کوانزالـۆ و خوانیتـۆ لـەلای چەپـەوە دێنـە ژووری).

کۆنزالۆ:

بەلامـدا لـەم خەڵکـە، ئـەوان بەیاریـی و رابوردانـەوە کاتەکانـی خۆیـان بـە فیـڕۆ دەدەن. لـە جیاتـی ئـەوەی بـۆ نوێـژ و نـزا سـوودیان لـێ وەبینـن.

خوانیتۆ:

نافەرموویـت لێـرە دانیشـیت گـەورەم؟ جگـە لـە پیرەژنـێ ئـەوەی ئادەمیـزاد بـێ لێـرە نییـە (لـۆرا لادەکاتـەوە و گـوێ دەگرێـت).

کۆنزالۆ:

خوانیتـۆ، هەرگیـز ئـا لێـرە دانانیشـم. مـن لاتەختێکـم بەتەواویـی دەوێـت.

خوانیتۆ:

بەڵام هیچ لاتەختەیەکی چۆل لێرەدا نییە.

کۆنزالۆ (پەنجە درێژ دەکا):

هۆ ئەو لاتەختەی ئەوێ شوێنی تایبەتی منە.

خوانیتۆ:

سێ قەشە گرتوویانەتەوە.

کۆنزالۆ:

ئەی خووا لەناویان بەرێت، هەر نەڕۆیشتوون؟

خوانیتۆ:

لەراستیدا هەروان لەوێدا، بەقسانەوە خافڵاوون.

کۆنزالو:

وەك بـە تەختەکـەوە دوورابـن لێـوەی جیانابنـەوە، هیـچ هیوایەکیـش نییـە جێـی بهێڵـن. خوانیتـۆ، وەرە ئێـرەوە. (بـۆ لای راسـت دەچێـت).

لۆرا: (بەتووڕەیی)

وریابە!

کۆنزالو:

لەگەڵ منتایە خانم؟

لۆرا:

بەڵێ جەنابت.

کۆنزالو:

جا چیت دەوێ؟

لۆرا:

زراوی ئەو باڵندانەت برد کە چیچکەنانی منیان دەخوارد.

کۆنزالو:

جا ئەم باڵندانە چ پەیوەندیان بەمنەوە هەیە؟

لۆرا:

ئاخر پەیوەندییان بەمنەوە هەیە.

کۆنزالو:

خانم ئەمە باخێکی گشتییە.

لۆرا:

ئەدی کەوایە بۆچی لەو قەشانە نیگەرانیت کە شوێنەکەتیان گرتۆتەوە؟

کۆنزالو:

خانم ئێمە یەکتری ناناسین، بۆیە تێناگەم چۆن زات دەکەیت لەخۆتەوە بمدوێنیت! یاللا خوانیتۆ.

(هەردووکیان لەلای راستەوە دەچنە دەرەوە).

لۆرا:

ئای کە پیرەمێردێکی دژە! ئەرێ ئەوە بۆ لەتەمەنێکی تایبەتدا بێ رەوشتیی و دژایەتیی و بێنەوبەرە بەسەر زۆربەی خەڵکدا زاڵ دەبن؟ وەی کە خۆشحاڵم! چونکەسزای خۆت وەرگرت. ئەم تەختەشی لەدەس خۆی دا. جا ئەو کەسەی باڵندەکانی من دەتۆقێنێ دەبێ چی بەسەر بێ؟ ئەوا چاوی چۆتە تەوقی سەرییەوە. جووانە! باشە ئازایەتی خۆتم پێ نیشاندە و تاکە شوێنێك بۆخۆت بدۆزەرەوە. ئای کە بێچارەیە وا ئارەقەی شەرمەزاریی دەسڕێتەوە. ئەها ئەوا هاتەوە. ئۆتۆمبیلی بەوپەڕی خێراییەوە دەرپەڕێت ئەم تەپوتۆزە هەڵناسێنێت.

(کۆنزالۆ و خوانیتۆ دێنە ژوورەوە و بۆ لای چەپ دەڕۆن).

خوانیتۆ:

نەخەیر گەورەم، ئەو قەشانە، هەروا لەوێدان.

کۆنزالو:

ئەرکـی سەرشـانی کاربەدەسـتانە لـە رۆژێکـی ئـاوا هەتـاودا تەختـی زیاتـر ئامـادە بکـەن. راسـتە هیـچ چارەیەکـم نییـە. دەبـێ هـەر لەسـەر ئـەم تەختـەوە دانیشـم. لـە تەنیشـت ئـەو، پیرەژنـەوە. (بـە بۆلەبـۆڵ دادەنیشـێ، بـە پەسـتیی سـەیری ئافرەتەکـە دەکا و بـە شـەبقەکەی سـڵاوی لێـدەکات: بەیانـی بـاش.

لۆرا:

چیی، ئەوا هەر لێرەیت؟

کۆنزالو:

دووبـارە بـە گوێتـدا دەڵێمـەوە، ئێمـە شـەڕەفی یەکترناسـینمان نەبـووە.

لۆرا:

بەندە وەرامی سڵاوەکەت دەدەمەوە.

کۆنزالو:

وەرامی رۆژباش رۆژباشە، خودا لە شەڕی ناگەهان بمانپارێزێت!

لۆرا:

لەسـەرتۆ پێویسـت بـوو روخسـەتی دانیشـتن لەسـەر ئـەم شـوێنەدا لـە مـن بخوازیـت.

کۆنزالو:

ئەم تەختانەی ئێرە بۆ هەموو کەسێکن.

لۆرا:

ئـەی بـۆ گوتـت ئـەو تەختـەی قەشـەکانی لەسـەر دانیشـتبوون تایبـەت بـە تۆیـە؟

کۆنزالو:

باشــە.. باشــە هیــچ قســەی تــرم پێنەمــاوە، (ددانەکانــی جیرەیــان دێ). ئــای کــە پیرەژنێکــی خڵەفــاوە! ئــەم دەبوایــە ئێستێ لەماڵــەوە خەریکــی جــل چنیــن و یــان تەزبیحــات و خواپەرســتیی بووایــە.

لۆرا:

واز لــەم پرتەوبۆڵەیــەت بێنــە. مــن لەبــەر خاتــری تــۆ ئــەم لاتەختــە چۆلناکــەم.

کۆنزالو: (پێڵاوەکانی بە دەسرۆکەکەی دەسڕێتەوە)،

باشتر دەبوو ئەگەر ئەم خاکەیان ئاوڕشێن بکردایە.

لۆرا:

ئەوا پێڵاوەکانت بە دەسرۆکی دەموچاوسڕینەوەت دەسڕیتەوە؟

کۆنزالو:

جا ئەمە چ زیانێکی تیادایە؟

لۆرا:

ئەدی دەموچاویشت بە فڵچەی قۆندەرەکانت دەسڕیتەوە؟

کۆنزالو:

بەکامە مافێکت رەخنە لە کردەوەکانی منەوە دەگریت؟

لۆرا:

مافی هاوسێتی.

کۆنزالو:

خوانیتــۆ، وەرە کتێبەکــەم بــدەرێ حەزناکــەم گــوێ لــەم قســە قۆڕانــە بگــرم.

لۆرا:

تۆ وادیارە ئێجگار بەئەدەبیت.

کۆنزالو:

ببەخشە، خانم بەڵام چاکتر وایە دەست لە شتێکدا وەرنەدەیت کە پەیوەندیی بە خۆتەوە نەبێت.

لۆرا:

من هەردەم ئەوە دەڵێم کە بڕوام پێیەتی.

کۆنزالو:

تۆ بەبێ هوودە بەسەر قسانەوە دەڕۆیت، کتێبەکەم، خوانیتۆ.

خوانیتۆ:

فەرموو ئەمەتا، گەورەم.

(خوانیتۆ کتێبێک لە باخەڵیا دەردێنێ و دەیداتە دەست کۆنزالۆوە و لەلای راستەوە بۆی دەردەچێ، کۆنزالۆ بە تورەییەوە تەماشای لۆرا دەکات، ئەوجا چاویلکەیەکی زل دەکاتە چاویەوە، پاشان یەکێکی تر دەردێنێ بۆ خوێندنەوە. دەست دەکا بە ڕێکخستنی هەردوو چاوێلکەکانیەوە، بەمەبەستی خۆئامادەکردن بۆ خوێندنەوە و کتێبەکە دەکاتەوە).

لۆرا:

وامزانی چاویلکەیەکی تەلەسکۆپ دەردێنێت!

کۆنزالو:

هەمدیس دەستت پێکردەوە؟

لۆرا:

ئای کە مرۆڤێکی چاوتیژیت!

کۆنزالو:

چاوی من هەرچۆنێك بێ لە چاوی تۆ تیژترن.

لۆرا:

بێگومان ئەمە ڕوون و دیارە.

کۆنزالو:

لە راوچییەکان بپرسە، ئەگەر نەتزانیوە.

لۆرا:

ئاە، ئەوە راوکەریشت؟

کۆنزالو:

ئەوەیان لە رابردوودا بوو، بگرە ئەز تا ئێستاش.

لۆرا:

بێگومان، بێگومان.

کۆنزالو:

بەڵێ خانم. من هەر یەکشەممەیەك بۆ راوو شکار لەباخ و کێڵگەکەمەوە دەردەچم. تفەنگەکەم هەڵدەگرم و سەگەکەم دوام دەکەوێ. ئا بەم شێوەیە کاتەکەم دەکوژم.

لۆرا:

بەڵێ، کاتەکە دەکوژیت، چونکە ئەمەیان تەنیا شتێکە بتوانی بیکوژیت.

کۆنزالو:

ئاوەهای تێدەگەیت؟ دەتوانم سەری بەرازە کێویت لە ژوورەکەمدا پێ نیشاندەم.

لۆرا:

بەڵێ منیش دەتوانم لە ژوورەکەی خۆمدا پێستی پڵنگت نیشاندەم، بەڵام ئاخۆ ئەمە چی دەگەیەنێت؟

کۆنزالو:

زۆ چاکە، خانم ئێستەیش رێم پێدەدەیت بخوێنمەوە؟ ئەم گفتوگۆیەمان بەس بوو.

لۆرا:

زۆر باشە، کەواتە هێور بوویتەوە؟

کۆنزالو:

ئێستەیش بام نەختێ بەرنووتی هەڵمژم (قووتییەکە دەردێنێ) نەختێکت لەمەیانا دەوێت؟

لۆرا:

ئەگەر جۆرەکەی باش بێت.

کۆنزالو:

چاکترین جۆریانە، دەزانم بە دڵت دەبێ.

لۆرا: (هەندێ دەکاتە لووتیەوە)

ئەمەیان مێشکم ساف دەکاتەوە.

کۆنزالو:

هەروەها مێشکی منیش ساف دەکاتەوە.

لۆرا:

پێی دەپژمیت؟

لۆرا:

بەڵێ خانم، سێ جاران لەسەریەك.

لۆرا:

بەندەیش هەربەمجۆرە. ئای لەم پێکچوونە! (هەریەکێکیان سێ جاران بەسەریەکەو دەپژمن).

کۆنزالو:

وا ئێستێ باشترم.

لۆرا: (لەبەرخۆیەوە)

ئەم بەرنووتییە ئاشتی کردینەوە.

کۆنزالو:

بەیارمەتی خۆت، بۆم هەیە بە دەنگی بەرز بخوێنمەوە؟

لۆرا:

خـۆت چۆنـت لا خۆشـە ئـاوا بخوێنـەوە. ئـەوە هەرگیـز نیگەرانـم نـاکات.

کۆنزالو: (دەخوێنێتەوە):

"هەمـوو خۆشەویسـتییەك تاڵـە، بـەڵام وێـڕای تاڵییەکەیشـیەوە" خۆشـترین شـتێکە، لـەم جیهانـەدا" ئەمـە هۆنـراوەی میـری بوێژانـی ئیسـپانیایە.

لۆرا: (بەئاخێکەوە)

ئاە..

کۆنزالو: (بەردەوامە)

"سـەیرن رۆژانێـك خـول دەخـۆن، ئیمڕۆکـە بەکەمـێ چرپـەوە چیرۆکـی دوێنێکـە دەگێڕێتـەوە.

جوانیـی ئیمـڕۆش لـە کانیـاوی ئـەو دوێنێـوە هەڵقـوڵاوە دایکـە و کیژەکـەی بـە دوای منـدا دەگەڕێـن، وای بـە خوڵامـی دوێنـێ و پاشـبەندی دوێنێکـە بـم". بـەڵای منـەوە ئـەم دێـڕە شـیعرانە بەشـێوازی گاڵتەجارییـەوە داڕێـژراون.

لۆرا: (بە پێکەنینەوە)

منیش هەروای بۆ دەچم.

کۆنزالو:

ئـەم کتێبـە هەڵبەسـتی ئێجـگار نایابـی تێدایـە، فەرمـوون ئەمەیـان "لـەدوای بیسـت سـاڵی رەبەقـدا ئـەم ئەوەتـا وا دێتـەوە".

لۆرا:

نازانێت چەنێ خەمبارم کە دەتبینم بەم چاویلکانەوە دەخوێنیتەوە!

کۆنزالو:

ئەی تۆ بێ چاویلکە دەتوانی بخوینیتەوە؟

لۆرا:

بێگومان.

کۆنزالو:

لەم تەمەنەتدا؟ دڵنیام گاڵتە دەکەیت.

لۆرا:

ئەگەر بڕواناکەی، بێنە کتێبەکەتم بدەرێ. (بە دەنگی بەرز دەخوێنێتەوە).

"لە دوای بیست ساڵی رەبەقدا
ئەم ئەوەتا وا دێتەوە
هەرکە چاو بەچاوا دەکەونەوە
هەریەك لە دڵی خۆیدا دەڵێت
ئەوە منم تێر بەچاوم
بە رووی دلبەرمدا دەڕوانم
توخوا ئەمە بێ دڵدارم!" (کتێبەکە دەداتەوە کۆنزالو).

کۆنزالو:

ئەوەی راستی بێت من ئێرەییت پێ دەبەم بۆ ئەم بینا تیژەتەوە!

لۆرا: (لەدڵی خۆیدا)

سوێند بێ تاکە پیتێکیشم نەخوێندەوە. من هۆنراوەکەم ئەزبەرە.

کۆنزالو:

مـن حـەز بـە شـیعری کـورت و رەوان دەکـەم، ئەوەنـدەی حـەز پێدەکـەم هەسـت و هۆشـی لێسـەندووم. منیـش هـەر لـە منالّیمـەوە شـیعرم دانـاوە.

لۆرا:

جا هیچ شیعرێکی چاکت داناوە.

کۆنزالو:

مـن لـە هەمـوو بابەتێکـەوە هەڵبەسـتم نووسـیوە، هاوڕێیەکـی زۆر نزیکـی (ئەسیرونیشـدا) و (ثوریلیـا)ی بوێـژ و هەروەهـا بوێـژی داهێنـەر (بیکـەر) بـووم. یەکەمجاریـش لـە ئەمەریـکا چـاوم بـە (ثوریلیـا) کـەوت.

لۆرا:

کەواتە لە ئەمەریکاش بوویت؟!

کۆنزالو:

زۆران جـار، یەکـەم جاریشـم لـە ئەمەریـکادا لـە تەمەنـی شـەش سـاڵیمدابوو.

لۆرا:

دەبـێ ئـەوە پێنـج سـەدە لەمەوبـەر بووبێـت، ئەوکاتـەی کـە کۆلۆمبـووس گەیشـتبووە ئەمەریـکاوە.

کۆنزالو: (بەپێکەنینەوە)

مـن لـەو پیرانـە نیـم، ئـەو چەرخـە درێژانـە ژیابـم بـەو شـێوەیەی تـۆ تێیدەگەیـت. ئـەز نـە بـە شـای ئیسـپانیا و نـە بـە شـاژنی ئـەو سـەردەمە نەگەیشـتووم کـە تـۆ بـە خەیاڵتـدا دێـت. (هەردووکیـان پێدەکەنـن) هەروەهـا (کامبۆمـۆر)ی بوێـژ و گەورەتریـن هاوێـرم بـو

کـە لـە شـاری (بالانثیـا) کـە شـاری منـە، پێـی گەیشـتم.

لۆرا:

بەراستتە؟

کۆنزالو:

لەوێـدا گـەورە بـووم و سـەردەمی منداڵیـم لەوێـدا بردۆتـە سـەر. تـۆ قـەت سـەرت لـەو شـارەداوە؟

لۆرا:

بەڵـێ، بەڵـێ کاکـە، لەنزیـك (باڵانثیـا)وە (قەسرێـك) هەبـوو ئەگـەر تـا ئێسـتێ مابێـت بێگومـان زۆر یادگارەکانـی منـی پێـوە مـاوە. تـا ماوەیەکـی زۆر هەمـوو سـاڵێك چەنـد مانگێکـم لەوێـدا بەسـەر دەبـرد. بـەڵام ئـەوە سـەردەمانێکی لەمێژینـە بـوو. کۆشـکەکەیش بـە کەنـاری دەریاکـەوە بـوو، لەنێوەنـدی دارپورتاقـاڵ و لێمۆکانـەوە شـاردرابۆوە، پێیـان دەگـوت. خوایـە، چییـان پێدەگـوت؟ ئەهـا ئـەوا یـادم کەوتـەوە.. ماریثیـلا.

کۆنزالو (رادەچڵەکێ)

ماریثیلا؟

لۆرا:

ئا بەڵێ، ماریثیلا، بۆ ئەم ناوەت بیستووە؟

کۆنزالو:

بەڵـێ، بەڵـێ زۆریـش بـە گوێـما ئاشـنایە، ئەگەریـش زەینـم کوێـر نەبووبـێ چونکـە ئێمـە و مانـان هەتـا بەنـاو سـاڵان دەکەوێـن شـتمان لەبیردەچێتـەوە. دەڵێـم جوانتریـن ئافرەتـێ کـە لـە ژیانمـا دیتبێتـم، ئـا لەوێـدا دەژیـا. دڵنیاشـت دەکـەم کـە مـن ئافرەتـی جوانـم زۆر دیتـوون. خودایـە نـاوی چ بـوو؟ لـۆرا- لـۆرا دونـا لـۆرا.

لۆرا: (بە دەنگێکی خنکاو):

دۆنا لۆرا!؟

کۆنزالو:

بەڵێ (هەردووکیان بە چاوی پشکنینەوە لە یەکدی رادەمێنن).

لۆرا: (دێتەوە سەرەخۆی)

هیچ نییە، تەنیا تۆ ئازیزترینی دەستە خوشکەکانمت وەبیرهێنامەوە..

کۆنزالو:

زۆر سەیرە!

لۆرا:

بەڵێ، زۆر سەیرە بە (شۆخە زیوینەکە) بانگیان دەکرد.

کۆنزالو:

وەی زارخۆش "شۆخە زیوینەکە" بانگیان دەکرد. بەم ناوەوە ناسرابوو. هەر دەڵێی ئێستا وا لەبەرچاومایە بە خۆیی و چەپکێك گوڵی سوورەوە لەلای پەنجەرەکەیەوە چاوەڕوانە، ئەو پەنجەرەیەت لەیادە؟

لۆرا:

ئەرێ وەللا چاکم لەبیرە، ئەوە پەنجەرەی ژووری خەوتنی بوو.

کۆنزالو:

چەندان سەعات لەوێدا دەوێستا، مەبەستم ئەوە لە رۆژگاری پێشووما بوو.

لۆرا: (بەهەناسەیەکەوە)

هەروەها لە رۆژگاری پێشووی منیشدا.

کۆنزالو:

نموونەیەکی هەرە بەرز ونایاب بوو، سپیاتی لەشولاری وەکو سپیایەتی گوڵە (زەنبەق) وابوو، کەچی قژو چاوەکانی لەرەشیدا شەوی تاربوون. روخساریشی دیمەنێ بوو هیچ چاوێك نەدیبێ، دەتگوت چرایە بۆ هەرکوێ بچووبایە ئەو شوێنەی روونـاك دەکـردەوە. نەمامی بەژن و بااڵی سیمبوڵی شۆخیی و بێ خەویشی بوو. ئەی پەروەردەگار، چی جوانییەکی ئاسمانیی دەڕژێنێتە قالەبی ئادەمیزادەوە! ئەو خۆی خەونێك بوو لە خەونانەوە!

لۆرا: (لەبەرخۆیەوە)

گەر تەنیا دەتزانی ئەو خەونە وا ئێستێ لە تەکتایە، ئەوکات تێدەگەیشتیت چۆن چۆنی خەون کۆتاییان دەهات. (بە دەنگێکی بەرز) زۆر بەدبەخت بوو، چیرۆکێکی دڵداری خەمناکیشی هەبوو.

کۆنزالو:

ئێجگار خەمناك! (هەر یەکەیان سەیری ئەویتریان دەکات).

لۆرا:

بۆ، تۆیش چیرۆکی ئەمت بیستووە؟

کۆنزالو:

بەڵێ.

لۆرا:

ئای لەکاری خوا کە سەیرە (لە دڵی خۆیدا) کۆنزالو!!

کۆنزالو:

دڵدارە پیاوچاکەکە لەو چیرۆکەدا..

لۆرا:

ئەها.. مەبەستت چیرۆکی شەڕە شیرەکەیە!

کۆنزالو:

بێگومان شەڕە شیرەکە.. دڵدارە پیاوچاکەکە ئامۆزای من بوو، ئێجگار زۆریشم خۆشدەویست.

لۆرا:

ئا. ئا، بەڵێ ئامۆزات! دەستەخوشکەکەم لەیەکێ لە نامەکانیدا باسی ئەو چیرۆکە ئەوینداریەی بۆ گێڕابوومەوە. ئەو ئامۆزایەی باسی دەکەیت هەموو بەیانییەك بە سواری ئەسپێکەوە بە بەردەمی ڕێڕەوە گوڵچنەکەدا رادەبوورد، ئەو ڕێڕەوەی کەوتبووە ژێر پەنجەرەکەیەوە و چەپکێ گوڵی بۆ هەڵئەدایە سەر باڵکۆنەکەوە و ئەویش بە هەردوو دەستیەوە دەیگرتەوە.

کۆنزالو:

دەنا ئێوارانیش دڵدارەکەی بە هەمان ڕێگەدا دەگەڕایەوە و ئەو چەپکە گوڵەی دەگرتەوە کە ئەو بۆی هەڵدەدایە خوارەوە، وەیە یان نە؟

لۆرا:

بەڵێ کەسوکاریشی هەوڵیاندا لە پیاوێکی مارە بکەن کە ئەو هەرگیز دڵی خۆی پێنەدا.

کۆنزالو:

ئێوارەیەکیان ئامۆزاکەم لە بن پەنجەرەکەیەوە گوێی بۆ گۆرانییەکانی هەڵخستبوو، ئەو کابراکەی تر لەناکاوڕا پەیدا بوو.

لۆرا:

کابراکەش قسەی سووکی بە ئامۆزاکەت گوت.

کۆنزالو:

جابوو بە شەڕیان.

لۆرا:

سەرەنجام کار بەشەڕە شیر گەیشت.

کۆنزالو:

بەڵێ لەگەڵ زەردەی خۆرەتاودا، لە کەناری دەریاکەدا بازرگانەکە بەسەختی زامدار کراو، ئامۆزاکەم ناچار بوو ماوەی چەند رۆژان خۆی بشارێتەوە و دواتریش بۆی دەرچێت.

لۆرا:

وا دیارە جەنابت چیرۆکەکە زۆر بەباشی دەزانیت.

کۆنزالو:

هەروەها تۆیش، خانم.

لۆرا:

پێم گوت دەستە خوشکەکەم بۆی گێڕاومەتەو و چەندان جاریشی دووپاتکردۆتەوە.

کۆنزالو:

وایە وایە، هەروەکو ئامۆزاکەیشم بۆ منی گێڕاوەتەوە. (بۆخۆی) سوێند ئەخۆم ئەمە دونالۆرایە.

لۆرا: (بۆخۆی)

جا بۆ راستییەکەی بۆ بدرکێنم؟ ئەم هیچ گومانێ لە من ناکات.

کۆنزالو:

ئای کە بەسەزمانە!

لۆرا:

دە پێم بڵێ، هیچ ئامۆژگاریی ئامۆزاکەت کردووە لۆڕا لەیاد بکات؟

کۆنزالو:

ماڵوێرانم.. ئامۆزاکەم هەرگیز لۆرای لەبیرنەچۆتەوە!

لۆرا:

ئەدی کەوابوو ئەو ڕەفتارەی چۆن چۆنی لێکدەدەیتەوە؟

کۆنزالو:

ئێستا ڕاستییەکەیت بۆ ڕوون دەکەمەوە. ئەو دڵدارە، دوای ئەوەی لە ئەنجامی شەڕەشیرەکەیەوە لەگەڵ کابرایەکی پایەبەرزی ئەو سەردەمەدا ترسێکی زۆر باڵی بەسەردا کێشا، هات لە ماڵەکەی منداخۆی پەنهاندا، پاشان ماڵەکەی منی جێهێشت، ڕووەو (ئیشبیلیە) و لەوێوە چوو بۆ (مەدرید). لەو ماوەیەدا زۆر نامەی بۆ دونا لۆرا نووسی، هەندێکیانی بەهۆنراوە بۆ دەنارد. بەڵام پێدەچێ دایکوباوکی لۆرا نەیانهێشتووە ئەو نامانەی بەدەست بگات. چونکە لۆرا بە هیچ جۆر وەڵامی نامەکانی نەدایەوە. ئەوەیش وایکرد نائومێدی لە دەستچووبێت. ئەمەیش بە ناچاری بەگەڵ سوپا کەوت و بەرەو ئەفریقیا ڕۆیشت و لەوێش مەردانە لە سەنگەرێکدا گیانی سپارد. ئاە! لەو مەرگە پڕشکۆیەیدا! ئاڵای ئیسپانیای بەدەستەوە.. نێوی خۆشەویستەکەیشی، لۆرای بەسەر لێوەوە بوو.

لۆرا: (لە دڵی خۆیدا)

ئای لەم درۆیە زلەی کە بەهۆیەوە شایانی خنکاندنیت، هەی دووڕوو!

کۆنزالو: (لەبەرخۆیەوە)

ناتوانم لەمە چاکتر خۆم بمرێنم.

لۆرا:

بێگومان مەرگەساتی ئامۆزاکەت جەرگی بڕیویت!

کۆنزالو:

ئێجگار خانم، لە راستیدا ئەم بۆ من وەك برایەکم وابوو. واش بزانم لۆرا بە پێچەوانەی ئەمەوە لە باخەکەیدا هەر خەریکی راوە پەپوولە بووبێت و هەرگیز گوێی بەو ئاگرە سوورەوە نەدابێت کە دڵدارەکەی پێی سووتاوە.

لۆرا:

هەرگیز گەورەم، هەرگیز.

کۆنزالو:

ئا ئەمەیە رەوشتی ئافرەت!

لۆرا:

تەنانەت ئەگەر ئەمە رەوشتی ئافرەتیش بووبێت (شۆخە زیوینەکە) لەم جۆرە نەبووە. دەستە خوشکەکەی من بەگەرمیی و پەرۆشەوە چاوەڕوانیی هەواڵی کوڕە مامەکەی تۆی کردووە. رۆژ لەدوای رۆژ و مانگ لە دوای مانگدا و ئەوجا ساڵیش رابورد و نامیە ئەو هەر نەهاتووە. هەتا رۆژێکیان پاش نیوەڕۆ، یان گەر راستت دەوێت، لای خۆرئاوا کە یەکەمین ئەستێرە بە دیاردەکەون. دەستەخوشکەکەم بیرناوە بە هەنگاوی بە پەلە و بە هەڵەداوان ماڵەکەی خۆیانی جێهێشتووە و رووی لە کەناری دەریا کردووە. هەمان ئەو کەناری دەریایەی کە دڵدارەکەی گیانی خۆی لێوە خستۆتە مەترسییەوە. لەوێدا ناوی ئەڤیندارەکەی لەسەر لمەکەوە

نەخشاندووە. ئەوجا بەسەر تاشەبەردێکەوە هەڵتووترکاوە و روانیویەتە ئەوە دونیاوە. دەریاش سەردولکەی ماڵئاوایی بە گوێیدا چرپاندووە. لەپاشانا وردە وردە شەپۆلەکان بەرەو لای تاشەبەردەکەوە کە دڵبەرەکەی بەسەرەوە هەڵنیشتبوو خشیون. ئەوسا بە خوڕە و لرفەلرفێکی سامدارەوە ئاوەکە خۆیی پیادا کرد و بۆ ناوەڕاستی دەریاکەوە پەلکێشی کردووە.

کۆنزالو:

وەی خوا هاوار!

لۆرا:

ماسیگرەکانی ئەو کەنارەیش کە هەمیشە چیرۆکەکە دەگێڕنەوە، دەڵێن هەتا ماوەیەکی زۆریش شەپۆلەکان نەیانتوانی ناوی دڵدارەکەی کە بە پەنجە بەسەر لمەکەیەوەی نەخشاندبوو بسڕنەوە. (لەبەرخۆیەوە) بۆ رازاندنەوەی چیرۆکی مەرگی خۆم هەرگیز لەمن نابەیتەوە.

کۆنزالو: (بۆخۆی)

کوڕە خۆ لە درۆسازییدا لەخۆم بە پشتەوە تۆرە!

لۆرا:

ئای لۆرای بەستەزمان!

کۆنزالو:

ئای، کۆنزالۆی سیاچارە!

لۆرا: (لەبەرخۆیەوە):

باسی ئەوەی بۆ ناکەم کە دوای دووساڵ شووم کرد.

کۆنزالو: (بۆخۆی)

ئەوەی بۆ نادرکێنم کە لە ماوەی سێ مانگاندا لەگەڵ

سەماکارێکی بالیەدا بۆ پاریس رامانکرد.

لۆرا:

چارەنووس زۆر سەیرە، ئەمە تۆ و ئەمەیش خۆم. کەسمان یەکتری ناناسینەوە.. بەرێکەوت یەکدی دەبینین. باسی چیرۆکی خۆشەویستی دوو دۆستی دێرین کە ماوەیەکی زۆری بەسەردا تێپەڕیوە، دەگێڕینەوە. بە جۆرێك یەکدیمان دواند هەروەکو دوو دۆستی لەمێژینە.

کۆنزالو:

بەڵێ، بەڕاستی کرداری چارەنووس ئێجگار سەمەرەن. دەستپێکی دواندنەکەمان زۆر بە باشی نەبوو.

لۆرا:

ئاخر تەیرەکانمت تۆقاند.

کۆنزالو:

دیارە رەفتارم ناشیرین بووە.

لۆرا:

هەڵبەتە ئەمە گومانی تێدا نییە. (ئەوجا بە نەرمی) سبەی بەیانیش دێیتەوە؟

کۆنزالو:

بێگومان ئەگەر بیانییەکی خۆرەتاو بێت، ئەوسا بەهەموو توانایەکمەوە هەوڵدەدەم بانگهێشتی نەتۆقێنم. هەروەها هەندێك دانەوێڵەش لەگەڵ خۆما دێنم و دەیاندەمێ.

لۆرا:

زۆر سوپاس. باڵندە بەئەمەکن و لەجێی چاکەدا خۆشەویستی دەدەنەوە. ئەرێ ئەوە کەنیزەکەم چی لێهات؟ بەترا! (پەنجە

بـۆ کارەکەکەرەکـەی درێـژ دەکات).

کۆنزالو: (لەبەرخۆیەوە سەیری لۆرا دەکات کە پشتی لەم کردووە).

نەخەیـر، نەخەیـر خۆمـی بـۆ ئاشـکرا ناکـەم. شـێوەم ئێسـتاکێ زۆر نامۆیـە. بـۆ ئـەم چاکـتر وایـە لەیـادی ئـەو شۆڕەسـوارەدا بمێنێتـەوە کـە هەمـوو رۆژێـك بەیـن پەنجەرەکەیـدا گـوزەری دەکـرد و دەسـکە گوڵـی بـۆ دەهاویشـت.

لۆرا:

ئەمە خۆیەتی وا هات.

کۆنزالو:

ئـەی کـوا خوانیتـۆ؟ ئـای لـەم لاوە.. هەمیشـە هـەر خەریکـە یـاری بەدڵـی کچـە کەنیشـکانەوە دەکات.

(تەماشای لای راستەوە دەکا و بەدەست هێمای بۆ دەکات).

لۆرا: (لەبەرخۆیەوە دەڕوانێتە کۆنزالو کە پشتی تێکردووە).

نـا نـا خۆمـی لـێ ئاشـکرا ناکـەم. روخسـارم گۆڕانێکـی ئێجـگار زۆر خەمناکـی بەسـەرداهاتووە. بـۆ ئـەم چاکـتر وایـە یـادی ئـەو شـۆخە چـاو بەڵەکـە بکاتـەوە کـە گوڵبارانـی دەکـرد، وەختێـك بەنێـو گوڵـزاری باخەکەیـدا گـوزەری دەکـرد.

(خوانیتـۆ لـەلای راسـتەوە دێتـە ژوورەوەی بەتـڕا لـەلای چەپـەوە و چەپکـێ گوڵـە وەنەوشـەی لەدەسـتدایە).

لۆرا:

ها، بەترِا.. ئاخری پەیدا بوویتەوە.

کۆنزالو:

خوانیتۆ، زۆر دواکەوتیت.

بەترا:

پاسەوانەکە ئەم چەپکە بنەوشەیەت پێشکێش دەکات، خانم.

لۆرا:

ئـای کـە هەسـت ناسـك و بـە لوتفـە! لەجیاتـی مـن سوپاسـی بکـە. ئـەم گوڵانـە بـۆن و بەرامەیەکـی زۆر خۆشـیان هەیـە. (کـە گوڵـەکان لەکارەکەرەکـەوە وەردەگرێـت چەنـد چڵێـك کـە بـاش لـە چەپکەکـەدا نەبەسـتراون، بەردەبنـەوە).

کۆنزالو:

ئـەم دیدارەمـان شـەڕەفێکی مـەزن و دەرفەتێکـی هـەرە بـە نـرخ بـوو بـۆ مـن خانـم.

لۆرا:

هەروەها بۆ بەندەیش دەرفەتێکی ئێجگار بەهادار بوو.

کۆنزالو:

هەتا بەیانیی بە خوات دەسپێرم.

لۆرا:

بۆ بەیانی.

کۆنزالو:

ئەگەر هەتاو بوو.

لۆرا:

مەبەسـتت ئەگـەر بەیانییەکـەی خۆرەتـاو بـوو! ئەوجـا دەچیتـەوە بـۆ سـەر ئـەو لاتەختەیـەی هەمیشـە لەسـەری دادەنیشـتیت؟

کۆنزالو:

نەخێر، ئالێرە دادەنیشم، ئەگەر تۆ پێت ناخۆش نەبێ.

لۆرا:

ئەم لاتەختەیە لە ژێر فەرمانی تۆدایە.

کۆنزالو:

بێگومان تیکەنانەکانیشت بۆ دێنم.

لۆرا:

کەوابوو، تا بەیانیی خودا حافیز.

کۆنزالو:

خوات لەگەڵ.

(لۆرا بەسەر باسکی کەنیزەکەیەوە لە دەستە راستەوە دوور دەکەوێتەوە. کۆنزالو، بەرلەوەی لەگەڵ خوانیتۆدا بڕوات، زۆر بە ئەستەم و بەتەك هەڵ لەرزینەوە دادێتەوە بۆ ئەوەی ئەو چڵە وەنەوشانە هەڵبگرێتەوە کە لە چەپکەکەی لۆراوە کەوتبوون. لەم ساتەدا لۆرا ئاوڕ دەداتەوە و دەبینێ گوڵەکان هەڵدەگرێتەوە).

خوانیتۆ:

گەورەم ئەوە چی دەکەیت؟

کۆنزالو:

چاوەڕوان کە، خوانیتۆ.

لۆرا (لەبەرخۆیەوە)،

بەڵێ بەخوا راست و ڕەوان خۆیەتی.

کۆنزالو: (لەبەرخۆیەوە)

ئەڕێ بەخوا هەر خۆیەتی. هیچ گومانێك لەمەدا نییە (کۆنزالو و لۆرا بە ئیشارەت دوعاخوازیی لێکتری دەکەن).

لۆرا: (بە دەنگێکی بەسۆز لەبەرخۆیەوە)

تووخوا ئەمە ئەوە؟! دەبێ راست بێ وا من چاوەکانم بە

نیـگای دڵدارەکـەم تێـر دەکەمـەوە.

(دووبـارە خەنـدە لێوەکانیـان لێکدەترازێنێتـەوە، هـەروەك ئـەوەی ئەویـان لـە پەنجەرەکـەی خۆیـەوە بێـت و ئەمیشـیان لـە ژێـر باڵکۆنـەوە لـە نێـو گوڵەکانـی باخەکـەدا وێسـتابێ.. لـە پاشـانا هەریـەك بەسـەر باسـکی خولامەکەیـەوە، ون دەبـن).

پەردە دادەدرێتەوە..

کۆیە ١٩٨٢/١/١٥

گۆڤاری (رامان) ژمارە ٢٩ تشرینی دووەم ١٩٩٨

پۆلیس

نووسینی نووسەری پۆلەندی (سلاڤۆ میر مرجیك)

کەسانی شانۆگەرییەکە:

سەرۆکی پۆلیس

زیندانی، کۆنە پیلانگێڕ و پاشان یاوەری ژەنەراڵ

عەریفی پۆلیس (جاسووسە)

ژنی عەریفی جاسووس

ژەنەراڵ

پۆلیسێ.

(بەشی یەکەمین و سێیەمین لە ژووری سەرۆکی پۆلیس و بەشی دووەمین لە ماڵی عەریفی جاسووسدا دەبێ).

پەردەی یەکەم

(لە ژووری سەرۆکی پۆلیسدا، میزێك و دوو کورسی و دەرگایەك کە بەباشی دیارە، دوو وێنە: یەکەمیان هی وەلیعەهدە (کۆرپەڵەیەکی شیرەخۆرە لە عەرەبانەیەکی منداڵانەی شێوەی کۆندا یاخود منداڵێ لە شێوەی نیگاری منداڵانی شارەکانی سەدەی نۆزدەهەمەوە) دووەمیان هی (وەصی) (پیرەمێردێکی ترسناکی سمێڵداڕە) هەموو پۆلیسەکان سمێڵ گەورەن، زیندانییە پیلانگێڕەکە، سمێڵێکی هەیە وەك سمێڵی پێشکەوتنخوازەکانی سەدەی رابردوو، پۆلیسەکان جزمەیان لە پێدایە و شمشێریان پێیە، یاخەکانیان بەرز و رەقن. جاسووسەکە چاکەتێکی ئەفەندییانەی تەسکی لەبەرایە وەك هی یەکێکی لەخۆی بچووکتر بێ وایە. قۆپچەکانی جلە پۆلیسییەکان کانزا و زۆر بە بریقەن، کەچی رەنگی جلەکانی شینێکی تۆخە).

سەرۆکی پۆلیس (لە خوێندنەوە دەبێتەوە):

"زۆر بە بێزەوە پاکانە لە تاوانەکانمدا و دەستکردن بە خزمەتی حکومەتی خۆمان بە هەموو توانایەکمەوە تا دوا هەناسەم، بەوپەڕی ڕێزوخۆشەویستن و پێشکەشکردنی یارمەتییەوە دەمەوێ.." (دادەنیشێ و پەڕەکە دەپێچێتەوە).

زیندانی:

مەیشارەوە گەورەم، من ئیمزای دەکەم.

سەرۆکی پۆلیس:

چۆن؟

زیندانی:

بۆتی مۆر دەکەم.

سەرۆکی پۆلیس:

ئاخر بۆ؟ زیندانی بۆ؟ وا دە ساڵە تەحقیقم لەگەڵدا دەکەیت و

حەپسم دەکەیت، دە ساڵە هەموو رۆژێك ئەم کاغەزەم دەدەیتێ بۆتی ئیمزا بکەم، نایکەم، بە تووندترین سزا هەڕەشەم لێدەکەیت و هەوڵ دەدەیت پێمی بسەلمێنی کە هەر دەبێ ئیمزای بکەم، لە ئەنجامدا کە دەمەوێ بۆتی ئیمزا بکەم تاکو لە زیندانا دەربچم و خزمەتی میری بکەم، سەیرت پێ دێ و گەورەم دەپرسیت (بۆچی؟)

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵام ئە ئاوا لەناکاو.. بێ پێشەکی ..

زیندانی:

گۆڕاوم گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

گۆڕانی چی؟

زیندانی:

گۆڕانێکی ناوخۆیی، نامەوێ چیتر لە دژی میریدا بجەنگم.

سەرۆکی پۆلیس:

جا بۆ نە؟

زیندانی:

من شەکەت بووم، با ئەوانەی ئارەزوویانە لە دژی میریدا بجەنگن ئایا من دەزانم کێن؟ دەشێ جاسووسی دەوڵەتێکی بیانی بن؟ لەوانەیە نۆکەران بن؟ بەڵام من نە. ئەوەی لەسەرم بوو کردم.

سەرۆکی پۆلیس: (بە ئاخێکەوە)

ئەمەم لە تۆدا رەچاو نەدەکرد. وازهێنان لە خەباتی دژ بە میریی؟ کۆنترین بەندکراوی ئەم وڵاتە؟

زیندانی:

بەڵێ خۆیەتی. ئایا راستە من دوا بەندییم؟

سەرۆکی پۆلیس: (بە دوو دڵییەکەوە):
بەڵێ..

زیندانی:
وەك خۆت دەیبینی گەورەم! هەموو لەمێژە باوەڕیان هێناوە کە ئێمە باشترین یاسامان هەیە لە جیهاندا. هەڤاڵە کۆنەکانم دانیان بە تاوانەکانی خۆیاندا هێناوە و عەفوویان وەرگرتووە و چوونەتەوە بۆ ماڵی خۆیان.. ئێستا هیچ هۆیەك نەماوە بۆ گرتنی هیچ کەسێ. دوا پیلانگێڕ دیارە منم، بەڵام چۆن پیلانگێڕێك؟ لە بنەڕەتا من پووڵ کۆکەرەوەم.

سەرۆکی پۆلیس:
ئێستا ئاوا دەوترێت ئەی کێ بۆمباکەی بە ژەنەراڵ دادا؟

زیندانی:
ئەوانە بەسەرچوون. هەر چۆنێ بێت بۆمباکە نەتەقییەوە ئەم کارە شایانی باسکردن نییە.

سەرۆکی پۆلیس:
ئێستا بەراستیی ناتناسم، دە ساڵی رەبەق دانت بە تاوانەکانتا نەهێنا و پاڵەوانانە خۆتت راگرت. چەندان جار لە جیاتی رووخان و مۆرکردنا تفت دەکرد لە وێنەی (هەڵدەسێ و شێوەی ئامادەبوون وەردەگرێت) وەلی عەهد و وەصی خاڵۆیدا (دادەنیشێ) کاتێکی زۆر بەیەکەوە ژیاوین و هەموو شتێ بە دڵی خۆمانا بوو. وا ئێستێ لەناکاودا دەتەوێ هەموو ئەو رابردووە بسڕیتەوە.

زیندانی:
پێت دەڵێم گەورەم ئەوە ئێستا بە هیچ ناچێ. ئەگەر لە بیروباوەڕدا تەنیا نەبوایەم لەوانە بوو وازم نەهێنابا. بەڵام

کاتێ دەبینم سەرتاپای وڵاتە خنجیلانەکەمان. وڵاتە بە پیت و ئارامەکەمان ڕێز دەنێین لە (هەڵدەستێ و شێوەی ئامادەیی وەردەگرێ) وەلیعەهد و وەصی خاڵۆیا، زیندانەکان گشتیان چۆڵن تەنیا لەمن نەبێ، منی تاکو تەنیا نەخێر سەرۆکی گەورەم، بە دڵسۆزیی پێت دەڵێم بیروباوەڕە کۆنەکانم واز لێهێناون، هەموویان جا ئەگەر نەتەوە تێکڕا لەگەڵ میریی و دژی من بێ ئەوە ئەمە وا دەگەیەنێ کە ئەم ماستە موویەکی تیایە. بە کورتی دەڵێم: حکومەتێکی باشمان هەیە و تەواو.

سەرۆکی پۆلیس:

هم.. همم.

زیندانی:

بەڵێ؟

سەرۆکی پۆلیس: (هەڵدەستێ و بەشێوەیەکی ئاسایی دەدوێت):

بەخۆشی و دڵشادیەیکی ڕاستەوە گوێم گرت لە پاکانەی حەپسەکەوە کە ئەمەیش نیشانەی ئەو گۆڕانکارییەیە کە لە سایەی پەروەردەی زیندانەوە تیایدا ڕوویداوە، بەڵام هەست دەکەم کە پێویستە لە پلەی قوونڵی و پتەوی بیروباوەڕە تازە و سەرکەوتوو زانستییەکانیەوە خۆم دڵنیا کەم بە پێی جۆرەها پێوەرەوە (دادەنیشێ و شێوەی دواندنەکەی دەگۆڕێ) ئەگەر بفەرموویو پێم بڵێیت لەبەرچی حکومەتەکەمانت بەلاوە چاکە؟

زیندانی:

ئەی سەرۆکی گەورەم کووا چاوت؟ وڵاتمان لە مێژووی خۆیدا گەشەی ئاوەهای بەخۆیەوە نەدیوە. لەکڵاورۆژنەی زیندانەکەمەوە دەبینم ئەگەر قەرەوێلەکەم لەژێریا دانا و سەتڵەکەم بەوەرگەڕاوی

خستە سەر و لەسەر پەنجەکانی قاچما وێستام، پاوانێکی ئێجگار نایاب دەبینم کە هەموو گوڵێکی بەهار بەگشت رەنگەکانییەوە دایپۆشیوە. لەکاتی داربڕیندا، وەرزێڕەکان دێن و گژوگیا دەدروونەوە لە ماوەی ئەو دە ساڵەی دواییەدا نیشانەی رەزامەندییم لە رووياندا بەدی کردووە کە ساڵ بە ساڵ لە زیادبووندایە.

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ دەزانی یاسای زیندان رێگە نادات لە کولانکەوە بڕوانیتە دەرەوە؟

زیندانی:

بەڵام بەمەبەستی بیروناسینەوە و پەروەردەوە رێی تەماشاکردن دەدرێت. ئەمە هەموو شتێ نییە لە پشت پاوانەکەوە بەرزاییەك هەیە و لە پشتییەوە لەم حەوت ساڵەی دواییەدا دامەزراوێکی پیشەسازیی قوت بۆتەوە. دووکەڵکێشێ دەبینم زۆربەی کات دووکەڵی لێوە بەرز دەبێتەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

وەك دوژمنێکی زانیاری نادروست دەڵێم ئەوە کووڕەی سووتانی لاشەکانە.

زیندانی:

گەورەم تۆ دەتەوێ مردووەکان هەروەك چەندان سەدەی لەمەوپێش لە زەویدا بنێژرێن. بۆچ! گوایا بێ بڕواکانیش وەك خاوەن بڕواکان مافی ئەوەیان نییە چیان دەوێت ئەوە لەلاشەکانیان بکەن؟ ئەوەی تۆ دەیڵێت گەورەم ئەو هەستەی من پتەو دەکات کە مەزنترین لێبوردن لە وڵاتدا هەیە و هەروەها لە بواری بیروباوەڕی ئایینیشەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

راستە..

زیندانی:

بـا رۆشـنبیری و هونـەر وەربگریـن، چەنـدان جـار بـە درێژایـی زیندانەکەمـا دێـم بـەڵام بـە پانایـی نـا، هـەروەك خـۆت دەیزانـی ئـا بـەم جۆرەیـە، (حەماسـەت) دەمگرێـت.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەمە شتێکە بە درۆ ناخرێتەوە.

زیندانی:

دەبینی گەورەم"

سەرۆکی پۆلیس:

مـن فەرمانبـەرم و ناشـێت کار بـۆ خـۆم ئاسـان بکـەم، واتـا ناتوانـم گۆڕانەکـەت ئـە ئاوایـی بـە پەلـە وەربگـرم. پێشـەکی دەبـێ بـە ویژدانێکـی هۆشـیارەوە سـاخی بکەمـەوە بزانـم هیـچ دووڵـی یـا گومانێکـت لامـاوە؟ ئـەی تـۆ بـە چاوێکـی گەشـبینەوە سـەیری هەمـوو شـتێ ناکەیـت؟ بـۆ نموونـە ناشـێت رواڵەتـە تایبەتییـە جیـاوازەکان پشـت گـوێ بخەیـن، لـە تێکـڕای ژیانـی ئابووریـیەوە بـۆ نموونـە هێڵـی ئاسـن..

زیندانی:

تەنانـەت گەورەتریـن دوژمنانـی دەوڵەتەکەمـان ناتوانـن نکۆڵـی لـەوە بکـەن کـە هێڵـی ئاسـن وەك رواڵەتێـك لامـان هەیـە. (هەڵوێسـتی سـەرۆکی پۆلیـس و بەندییەکـە سـەیری یەکـتری دەکـەن. سـەرۆکی پۆلیـس هەڵدەسـتێ و بـە بێدەنگیـی لـە ژوورەکـەدا دێـت و دەچێـت. (رادەوسـتێ و سـاتێك لەوێنەکانـی وەلیعەهـد و وەصـی خاڵۆیـدا

رادەمێنێ. حەپسەکە بەردەوام چاوی تێبڕیوە و هەروەک تەماشای تۆپێکی یاری پێنگ-پۆنگ بکات).

سەرۆکی پۆلیس:

باشە لەم گۆشەیەدا (پەنجە بۆ دوو وێنەکە رادەکێشێ) هەرگیز هیچ شتێکت بە خەیاڵدا نەهاتووە؟ (بەبێ ئارامیی) تۆ دەزانیت.

زیندانی:

تێناگەم گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس: (بە ئاشکرا پەستە):

بەراستی یەکێ کە لەم ساتەدا تۆ دەدوێنێت وای بە خەیاڵدا دێت کە تۆ کێکێکت بە ژەنەراڵداداوە نەک بۆمبایەک. ئایا هیچ بە مێشکتا نەهاتووە کە (ئامادە دەوەستێ) وەصی ئێمە خاڵۆی وەلعەهد (رەحمەت دەکاتەوە) گەوجێکە؟

زیندانی: (بەتوڕەیی هەڵدەستێ)

گەورەم سەرۆک؟

سەرۆکی پۆلیس: (دان بەخۆیدا دەگرێت)

باشە! باشە! بێگومان ئەم ئاوا نییە.ـ(دووبارە دێت و دەچێت) ئەگەر کارەکە پەیوەندیی بەسەرییەوە بێت ئەوا.. بەڵام تۆ دان بەمەدا دەنێیت کە بەهێزترین سەری لایەنی بێهێزیی هەر تیایە.. لەخوارەوە لە ناوچەی ویست و رەوشتەوە (دەوەستێ، سەیری بەندییەکە دەکات و چاوی لێ دەنووقێنێ. بەندییەکە بە دەنگییەوە نایەت. سەرۆک لێوەی نزیک دەبێتەوە و جارێکی تر ئاشکراتر چاوی لێ هەڵدەتەکێنێ و سەروملی وا دەجووڵێنێ وەک بیەوێ لە نزیکەوە سەرنجی حەپسەکە بدات. حەپسەکە وا سەیری دەکات و وەک چاونووقاندنەکە بۆ یەکێکی تر بووبێ لە پشتییەوە.

(هەڵوەستەیەك).

زیندانی:

گەورەم سەرۆك، بۆ چاوم لێهەڵدەتەکێنیت؟

سەرۆکی پۆلیس: (بە تووندی زریزەی یاخەی چاکەتەکەی دەترازێنێت).

شەرم ناکەیت! کۆنە پیلانگێڕێکی وەك تۆ پرسیاری ئە ئاوا لە مەن دەکات!

زیندانی:

ئەمە کاری پەروەردەی زیندانە، ئەوەی جەنابتان باستان کرد گەورەم، سوێندت بۆ دەخۆم کە مەن مانای ئەم جۆرە چاو هەڵتەکاندنەم لەبیرچۆتەوە. دەبێ نیشانەیێ بێت؟ دەبێ شتێکی ناخۆش نەبێت لەبارەی وەلعەهد و وەصی خاڵۆیەوە؟ تۆ خودا قسە بکە، گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

کەوابوو ئەوە تۆ نیت کەوا تێدەگەیت خاڵۆی (وەصی)مان پیرێکی لە عالەم بەدەرە؟

زیندانی:

ئەو؟ ئەم پیاوە چاکە ئەختیارە؟

سەرۆکی پۆلیس: (دەس بە پیاسە دەکاتەوە لە ژوورەکەدا):

باشە، باشە، زۆر باشە (رادەوەستێ): بەناوی بەڕێوەبەرایەتی گشتییەوە پیرۆزبایی ئەم گۆڕانە دەکەم (دەس بۆ حەپسەکە درێژ دەکات و ئەمیش دەستی دەگوشێت) بەڵام با لەم شادییەمانا پەلە نەکەین. ئەمەیش تۆ دەگرێتەوە کە گۆڕانەکەت تیادا بەدی هاتوە و با وای دانێین کە راستەقینەیە. منیش دەگرێتەوە منێك کە نابێ بەمە بڕوا بکات و بەبێ وریایی. کەواتە گوتت بڕوات بەوە نییە

کـە وەصـی خاڵـۆ ئەوەیـە.. ئەوەیـە تـۆ تێدەگەیـت. بـەڵام زانسـتی دەروون فێرمـان دەکات کـە مـرۆڤ وەك هەنـدێ جـار وا تێـدەگات بیـر ناکاتـەوە کەچـی لـە راسـتیدا بیـر دەکاتـەوە. راسـت چییـە؟

زیندانی:

گـەورەی سـەرۆك، راسـتە. بـەڵام مەسـەلەکە ئـە ئاوایـە. هەنـدێ جـار وا تێدەگەیـن بیردەکەینـەوە کـە بیـر ناکەینـەوە، بـەڵام بیردەکەینـەوە کەچـی لـە راسـتییدا بیـر ناکەینـەوە. بیرکردنـەوە هێـزە، گـەورەم ئـەی سـەرۆك.

سەرۆکی پۆلیس: (بەوشکی و رەقی و گومان و سەرنجێکی پرسیاراوییەوە): بەڵام بۆ خزمەتی ئینسان.

زیندانی:

ئەمە تەواوە.

سەرۆکی پۆلیس: (بەبێ ئارەزوو):

باشـە ئێسـتا تـکا دەکـەم تەماشـای وەلیعەهـد بکەیـت، ئـەم بچووکـە وا نییـە؟

زیندانی:

وەك هەر منالێك.

سەرۆکی پۆلیس:

وێسـتت بڵێیـت شـیرەخۆرەیە و لـە میزوپیسـایی بـەولاوە چیـتر نابەخشـێت؟

زیندانی:

گـەورەم سـەرۆك! بـەرگ و پایەکـەت نەبوونایـە گومانـم دەکـرد کـە تـۆ راسـتیت. بـەڵام ئەگـەر سـەرۆکی پۆلیـس خـۆی بڵـێ فەرمانـدە سـاواکەمان شـێرەخۆرەیەکە جگـە لـە میزوپیسـایی هیچـی تـر

نابەخشێت ئەمە هەرگیزاو هەرگیز نابێ راست بێت، ئەگەر ئەمە بازرگانێ یا بەردشکێنێ لە مەیخانەیەکا بیگوتایە لەوانە بوو گومان بکەوتایەتە دڵمەوە، بەڵام سەرکردەی پۆلیس! نە! ئەمە ئەوپەڕی ڕێزلێنان و خۆشەویستیم تیادا دەچەسپێنێ بۆ خودی وەلیعەهد. هەروەك ئاشکرایە بۆ وەصی خاڵۆشی، (سەرۆکی پۆلیس ماندووە و دیسانەوە دادەنشێ، بەندییەکە هەڵدەستێ و لە مێزەکەوە نزیك دەبێتەوە و جڵەوی گفتوگۆکە دەگرێتە دەس).

زیندانی:

بڕوام پێبکە گەورەم، بیروڕا کۆن و چەوتەکانم لە دژی دەوڵەت واز لێهێناون، هۆی ئەم گۆڕانەم دوو لاییە. ناوەکی و دەرەکی. ئەم دوو لاییەش بناغەی ئەو قووڵی و بەردەوامییەی گۆڕانەکانم کە ئێوە دەگرێتەوە کە هێندە بە تەنگ بەرژەوەندی منەوەی گەورەم. هۆیە دەرەوەییەکان ئەوانەن کە نەختێ باسیانمان کردن واتا ئەو گۆڕانکارییە سەرتاپایەی وڵاتەکەمان کە پیاو هەرکە چاوی بەیەکەمین ڕۆژنامە بکەوێ. بڕوا بە بوونی دەکات. سەیری دەوروبەری خۆت بکە گەورەم، لەبەردەم دەسکەوتەکانا سەری خۆت لە لمدا مەشارەوە.. ئایا بارودۆخی وڵات خراپە؟ لێرەدا ئەوە بەسە کە موچەی تۆ بکەین بە نموونە گەورەم تاکو ئەم ناڕەزاییە چەوتە پووچەڵ بکەینەوە. بە کورتی ئێستا زۆر گەرمم، من ئەوە ناشارامەوە (بەندییەکە دادەنیشێ و کورسییەکەی لە مێزەکەوە نزیك دەکاتەوە. بە ساکاریی دەدەوێت). ئەگەر گومانم هەیە گەورەم کە هۆیە گشتییەکان هێندە پتەوبن چەسپانی پەشیمانی و پەوەردە تازەکەم دەستەبەر بکەن وا من هۆی ترت پێشکەش دەکەم کە ناوم ناون ناوخۆیی و زیاتر کەسایەتین. من

لە منالّیمەوە مانای یاسا و ئامانجی هەرە بەرزی خۆراگرتن نازانم چییە. هەمیشە هەر عەوداڵی سەربەستیی بووم و هیچی تر. ئەم خۆراکە گیانییەش تەنیا بەشێکی لە دەروونم دابین کردووە. هەروەها هەستی بێزاری لە یاسای توندوتیژ و خواستی دژایەتیی کۆت و نەریت و دەستەکانی فەرمانڕەوایی، بەڵێ ئەمە هەمووی لە پێویست زیاتر بوون. بەڵام لە ماوەی ئەو ساڵانەدا لەباڕێکی تێرنەبوونداً گەشەم کردووە تا هاتمە سەر ئەو بڕوایەوە کە من مرۆڤێکم لە هۆشدا دواکەوتەم. منی یاخی بووی ئازاد و نموونەی پیلانگێڕان تووشی (نوستالۆژییەکی) سەیر هاتم، چۆن؟ کەوتمە پرسیار لە خۆما، بۆچ بەخت پشتی تێکردووم و نەیهێشت ژیانی ئاسوودەگی بناسم، مرۆڤێکی زۆر تەواو نەبووم گەورەم، بەڵام لە دواییدا زانیم کە هێشتا کات لە دەست نەچووە. بەڵێ ئەوسا وەختی هات. کە منی یەکەمی یاخیی و پڕ گومان لە ئەنجامی زۆر خواردندا تێچوو و منی دووەم لە خەو هەڵسا و بە دەنگێکی پڕەوە داوای خۆراکی کرد، تەباییەکی بەرین و مەند، هیوایەکی پڕ لە ئارەزووی ئاسایش کە لەیەکبوونێکی تەواوەوە هەڵقوڵا بێ، دڵنیاییەکی شادی بەخشی کە حکومەتی وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی (پێکەوە هەڵدەستن و دادەنیشنەوە). حکومەتێکی چاکە و دانایە و رەوشت بەرزە وەك ئێمەمانان، هەستی شادمانییەکی ئەوتۆمان پێدەبەخشێت کە هەژار و داخ لەدڵەکان نایزانن، نە ئەو خۆپەرستانەش کە لە مرۆڤایەتیدا ناتەواون. من تەنیا ئێستا گەیشتوومەتە تەواویی گەورەم. ئا ئەمە منم دوا زیندانی لەم وڵاتە گەشاوەو بەوەفایەدا، دوا خاڵی رەشی بە ڕووی سپی حکومەتی وەلعەهد و وەصی خاڵۆیەوە! تاکە قەڵێ کە بە

ڕەشایی باڵەکانیەوە ڕەنگەکانی پەلکە زێڕینەی قەوارەمان وەک دەوڵەتێک پیس دەکات. تەنیا لەبەر خاتری منە کە پۆلیس ماوە و قازی و کارگێڕانی زیندان بەڕێ نەکراون و زیندانە چۆلەکان نەکراونەتە باخچەی ساوایان. بەهۆی منەوە گەورەم تۆیش ناچار کراویت لەم شوێنە ناخۆشەدا بمینیتەوە لەبری ئەوەی ڕوو بکەیتە پاوانان و بدەیتە قوڵابێکی ماسی گرتنەوە یا تفەنگێکی ڕاو و ئەم بەرگە نا هەموارە فڕێ بدەیت. جا ئاشکرای دەکەم گەورەم کە ئێوە بردتانەوە و پۆلیس ئەرکی خۆی بە تەواوی ئەنجام داوە. دوا کەسێ کە حکومەتی بەلاوە باش نەبوو وا چەکی فڕێداوە و هیچی ناوێت ئەوە نەبێ بە زووترین کات بگاتەوە دەستەی ئەو هاونیشتمانیانەی ستایشی وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی دەکەن. بۆ یەکەمین جار لە مێژووی جیهاندا ئامانجی هەرە بەرزی یاسا لە دەوڵەتدا بە تەواویی و بە هەموو مانای وشەکەوە دێتە دی. ئەمەیش دواکۆسپ، کە منم، وا هەرەس دێنێ. ئەم ڕۆژە بۆی هەیە بکرێت بە جەژنێکی مەزن لە ژیانتدا، گەورەم ئەمە ڕۆژی سەرکەوتنی کۆتاییە، ئەوەی بە درێژایی تەمەنت بۆی تێکۆشاویت و هەر بۆ ئەوەیش هەڵبژێرداویت، ئیمڕۆکە ئەم کاغەزەت بۆ ئیمزا دەکەم، لە پاش دە ساڵ هەوڵ و کۆششی بابردووت بۆ ئیمزاکردنی، بەمەشدا من ئازاد دەکرێم و دەبم بە لایەنگری حکومەت. لەمەش زیاتر نامەیەکی کراوە دەنووسم بۆ وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی. نامەیەک ئەوپەڕی ملکەچیی نیشاندات و پڕاوپڕی بێت لە بەڵگەی ڕێزلێنان و خۆشەویستی. نامەیێ کە هەرگیز وێنەی نەنووسرابێت.

سەرۆکی پۆلیس:

وتت کە حەز بە پوول کۆکردنەوە دەکەیت؟

زیندانی (لە خافڵەتیدا)

بەڵێ، بۆچی دەگەڕێتەوە سەر ئەم باسە گەورەم؟

سەرۆکی پۆلیس:

لەگەڵ هەموو شتێکەوە باش بیری لێبکەرەوە، ئێستا تۆ بەراستیی دەتەوێ جێمان بهێڵیت؟ تۆ دەتوانی جارێکی تریش بیربکەیتەوە و بێیتەوە سەرخۆت. هەروەك دەڵێن پەلە کردن کاری شەیتانە. ئەگەر ئەوە پێکهات ئەوا لە تواناماندا دەبێت کاری کۆکردنەوەی پوولی پۆستەت بۆ ئاسان بکەین. نەفەری هەواڵگریمان لە زۆر لە وڵاتە نایابەکانی جیهاندا هەن راپۆرتمان بۆ دەنێرن. دەتوانین پوولەکانیان کۆبکەینەوە و بیاندەین بە تۆ. بۆ ئەلبوومەکەت. لە دەرەوەی بەندیخانەدا پەیداکردنی پوولی باش شتێکی سانا نییە.

(پۆلیسێ دێتە ژوورەوە)

پۆلیس:

عەریفەکە گەڕاوەتەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

با بێتە ژوورەوە.

(عەریف دێتە ژوورەوە. تێکچەقیوە. رووی سوور بۆتەوە. سمێڵی دوو بەقەد سمێڵەکانیتر درێژە. دە شەلێ و پاسەوانەکە یارمەتی دەدات. چاوێکی ئاوساوە لەبەردەم وێنەکانی وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی دا ئامادە رادەوەستێ. لە پاشانا لەسەر سکەملیەکەوە دادەنیشێ. مشەممایەکی بارانی لەبەرەو و شەبقەیەکی سەوزی لەسەرایە).

سەرۆکی پۆلیس:

باشە، عەریف سەرکەوتووییت؟ ئەمە دیمەنت بۆ ئاوایە؟ چی بووە؟ عەریف (دەناڵێنێ).

سەرۆکی پۆلیس:

هیچ کوێیەکت دەیەشێ؟

عەریف (سەری بۆ دەلەقێنێ و دەسرۆکەیێ دەردێنێ و دەیخاتە سەرچاوە ئاوساوەکەیەوە. سەرۆکی پۆلیس ئاماژە بۆ پۆلیسەکە دەکات بچێتە دەرەوە).

سەرۆکی پۆلیس:

دەتوانیت ئێستا قسە بکەیت.

عەریف:

لێیان دام، کاتێ وێستم بۆ هاندان دروشمێکی دژی میری بەرزکەمەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

جا کێ لێیدایت، ناچێتە مێشکەوە کە..

عەریف:

بەڵێ گەلی دڵسۆز لێیدام.

سەرۆکی پۆلیس (بەگرژییەوە):

ئەمەم لەبەرچاوا بوو.

زیندانی:

دیتت گەورەم؟ هەموو شتێك بۆچوونەکەی من دەچەسپێنێ.

سەرۆکی پۆلیس (بە توڕەییەوە):

سەخڵەتمان مەکە، ئەی عەریف بەدرێژی بۆم باس بکە!

عەریف:

کـە فەرمانـی ئێـوەم وەرگـرت گـەورەم، دەسـتبەجێ کەوتمـە جێبەجێکردنیـەوە. لـە پێشـدا دەسـتەجلێکی ئەفەندییانـەم وەرگـرت، هەرچەنـدە حەزیـش بـەم جـۆرە بەرگانـە ناکـەم. بـۆ سەرلێشـێواندن شـەبقەیەکی سەوزیشـم لەسـەرنا و مشـەممایەکی بارانـم کردەبـەر، لـە پاشـدان رووم کـردە شـەقامەکەوە، بـۆ ماوەیـەك لەبـەردەم مەکتەبـی پێـوەر و سـەنگەکانا وێسـتام و بەشـێوەیەکی هاندەرانـەوە جووڵامـەوە، بـەڵام کـەس خـۆی تێنەگەیانـدم بۆیـە رووم کـردە گۆڕەپانەکـەوە و زمانـم لـە پەیکـەری وەلیعەهـد و وەصـی خاڵۆیـا دەرهێنـا (هەڵدەسـێ و دادەنیشـێتەوە) بـەڵام ئەوەیـش سـەرنجی هیـچ کەسـێکی رانەکێشـا، هـەروەك خـۆت دەیزانـی گـەورەم، هەمـوو هـەر بەپەلـەن. لـە گۆڕەپانەکـەوە دوورکەوتمـەوە و لەبـەردەم یـەك لـە دوکانەکانـی بیـرەدا سڕەم گـرت. سـەیرێکی دەوروبـەری خۆمـم کـرد و جگـە لـە هاونیشـتمانیی ئاسـایی کەسـی تـرم نـەدەدی، ئەوانـەی مووچەکانیـان لـە پلـەی سـی و یـا سـی و هەشـتەمینە. بـێ زیـاد وکـەم، بیرم کـردەوە، دەرفەتێکـی هەمـوارە. ریزەکـە دەبـزووت منیـش بـە درێژایـی کات بیـرم دەکـردەوە چـۆن دەسـت پێبکـەم، بـەڵام گەیشـتمە ئەنجامێکـەوە کـە سڕەم هـات بـە فرۆشـیارەکەم وت: "دوو قاپـی بچـووك بیـرە.. لـە بیـرەی میریـی" بـەڵام کابـرا لێمـی پرسـی "بیـرەی ئاسـایی یـان بیـرەی رەش" نازانـم ئایـا لـە مەبەسـتەکەم گەیشـتبوو، بەتایبەتـی وا پێدەچـوو بـاش تێنـەگات یـا نەیـەوێ تێبـگات" لێـرەدا رووندتـر وەرامـم دایـەوە "هەرکامێکیـان لـە هەمـوو بارێکـدا کشـتوکاڵمان رووە وە خراپـی دەڕوات. ئـەوەی نەدزێـت بـە مووچەکـەی ناژیـت". ئەنجـا ئەوانـەی لەوێـدا وێسـتابوون لێـم نزیـك بوونـەوەو یەکێکیـان

لێی پرسیم گەر مەبەستم واقیعی خۆمان نەبووبێ، چونکە ئەو مووچەخۆری میرییە و رێگە بەکەس نادات بوختانی پێوە بکات. ئەوساکەهیچ شتێکم لە جێگەی خۆیدا نەهێشت، هێرشم بردە سەر پەروەردەکردنی ئاژەڵ و بازرگانی و دەرەوەمان و کەمێکیش پۆلیس و بەتایبەتی بەشە نهێنییەکەی. لێرەدا گەنجێکی شەبقە بەسەر دەرکەوتوو هاواری کرد، "تۆ ئەم شتانە بە پۆلیسی خۆمانەوە دەڵێیت؟ باسی پۆلیس نەکەیت. ئەگەر ئاوا بڕوات لە دواییدا لە دژی سوپایش خەڵك هاندەدەیت و داوای کەمکردنەوەی خزمەتی سەربازی یا داوای هەڵگرتنیشی دەکەیت. من لە پاییزدا دەچمە سەربازی. "لەم ساتەدا ئافرەتێ بەرەو رووماناهاتو قیژاندی: دەبینن، پۆلیسی بەدڵ نییە من لە حەفتەی رابردوودا عەرز و حاڵێکمدا تا بێن ماڵمان بپشکنن کەچی ئەم ناکەسە بەم شێوەیە چەنە لێدەدات. لە پاش ماڵپشکنیندا کارساناتره و خەڵك ئاسوودەتر دەبن و بەبێ ماڵ پشکنین ژیان تامی نییە". زانیم کار لەکار ترازاوە، بەڵام خۆت دەمناسیت گەورەم من لە منالّییەوە خزمەتی پۆلیس دەکەم. ئەرکی هاندەر بەلای منەوە زۆر پیرۆزە هەرچەند فەرمانێکی سەختە و هەروەك وتم بەرگی ئەفەندییانە نەخۆشم دەکات. بەو جۆرە ئەوەی پێویست بوو بەبێ ترس گوتم: لە پێشەوە لەبارەی باجەوە لە پاشدا نەخۆشخانە و لە دواییدا سەبارەت بە وەلیعەهد و (هەڵدەستێ) و وەصی خاڵۆیەوە. "تۆ ئە ئاوایت؟ فەرمانڕەوا خۆشەویستەکانمان بەدناو دەکەیت!؟ تێکڕا هاواریان کرد و سەروپۆتەلاکیان داپلۆسیم.

زیندانی:

براڤۆ ئەی نەتەوەی ئازا!

عەریف:

گـەورەم سـەرۆك، جەنابـت تێدەگەیـت کـە دایانپلۆسـیم دوو هەسـتی دژ بەیـەك دایانگرتـم. هەسـتێکی خەمگینـی و هەسـتێکی شـادمانی. خەمباربـووم چونکـە نەمتوانـی فەرمانـی سـەرۆکی گـەورەم جێبەجـێ بکـەم. مـن هیـچ کەسـێکم بـۆ هـان نـەدرا. جـا هیـچ کـەس نییـە بتوانرێـت دەسـگیر بکرێـت. شـادمانییەکەیش لەمـەدا بوو کـە رێزلێنان و خۆشەویسـتی گـەل بـۆ میـری و خـودی (هەڵدەسـێ) وەلیعەهـد و وەصـی خالۆیـەوە. بەهێـز و تێکڕایـی بـوون. بەڵگـەش بـۆ ئەمـە وا بـە چاومەوەیـە گـەورەم.

زیندانی: "وەك بۆخۆی دەدوێت و بەگەرمییەوە":

وڵاتێکی نایاب خەڵکێکی مەردانە!

سەرۆکی پۆلیس:

شلەی بۆریك بەکار بێنە.

زیندانی:

ئـەی سـەرۆکی گـەورە، چیرۆکـی عەریفەکـە بڕیارەکـەی منـی ئێجـگار چەسـپاند، حـەز دەکـەم بیروبـاوەڕە کۆنەکانـم فڕێـدەم کـە ئێسـتا بێزیـان لێدەکەمـەوە. مـن بەبـێ سـێودوو بڕوانامـەی دڵسـۆزیی واژۆ دەکـەم. تکایـە وێنەیەکیـم بـدەرێ لەگـەڵ قەڵـەم و مەرەکەبـا.

سەرۆکی پۆلیس:

کەواتە بڕیارێکە لێوەی پاشگەز نابێتەوە؟

زیندانی:

هیـچ شـتێك ناتوانێـت پەشـیمانم بکاتـەوە. ئـەم باڵەخانەیـە جـێ دێڵـم کـە ئـەو هەمـوو یـادگارە بەیەکەوەمـان دەبەسـێتەوە. مـن دەسـبەجێ روو دەکەمـە هاوکاریـی و پەیوەندیـی پێکردنـەوە. بێنـە

بـا ئیمـزای کەیـن!

سەرۆکی پۆلیس:

کەوابوو واز لە پوولەکان دێنیت؟

زیندانی:

ئەنجـا پـوول چییـە؟ بەتایبەتـی کاتـێ کـە خزمەتکـردن لای وەلیعەهـد (هەڵدەسـێ) و وەصـی خاڵیـا چاوەڕوانمـە. لەبەرامبـەر گیانـی خزمەتکردنـا هیـچ شـتێ بـەلای پـوول کۆکـەرەوە بایەخێکـی نییـە. ئەلبـووم چ نرخێکـی دەمێنـێ ئەگـەر بتوانـم لـە هەسـتی شـادمانی دڵسـۆزییدا بتوێمـەوە کـە بـۆ یەکەمیـن جـار لـە ژیانمـدا دەیناسـم بەتایبەتـی لـە پـاش ئـەوە مـاوە تاریکەیـەی هەڵەشـەییدا؟

سەرۆکی پۆلیس:

باشـە چیـتر لەسـەری نـاڕۆم، ئەمـە کاغـەز و قەڵـەم و مەرەکـەب خۆتان ئەمەتـان ویسـت (کەلوپەلـی نووسـین بـە تووڕەییـەوە لەبەردەسـتی بەندییەکـەدا دادەنێـت).

زیندانی:

ئۆخەی!

(ئیمـزای دەکات. سـەرۆکی پۆلیـس کاغەزەکـە وەردەگرێـت، فـووی پیـادا دەکات و هیشـکی دەکاتـەوە. ئەنجـا زیلەکـە لێـدەدات. پۆلیسـەکە دێتـە ژوورەوە).

سەرۆکی پۆلیس:

شـتوومەکەکانی بـۆ ئامـادە بکـەن. (بـۆ بەندییەکـە) نائومێـدت کـردم. وامدەزانـی تـۆ لەمـە نەبەزتریـت و بـەم شـێوەیە کـۆڵ نادەیـت. لـە مـاوەی..

(پۆلیسـەکە شـتوومەکی حەپسـەکە ئامـادە دەکات. پاڵتۆیەکـی بەریـن، دەمامکێـک و نارنجۆکێکە).

سەرۆکی پۆلیس:

هەقی خۆتە هۆ کاك ئەو شتانەی لەکاتی گرتنتا لەلات دۆزرابوونەوە بیانبەیتەوە.

زیندانی:

تارمایی رابردووە. (پاڵتۆی پیلانگێڕ لە پۆلیسەکە وەردەگرێ و دەیخاتە سەر باسکییەوە. دەمامکەکە لەگیرفانیا دەشارێتەوە و نارنجۆکەکە دەداتەوە بە پۆلیسەکە). نە. ئەم شتەیانم ناوێ. بۆ هەمیشە لە کۆڵی ئەم جۆرە شتانە بوومەتەوە. گەورەم سەرۆك ناتەوێت ئەم نارنجۆکە وەربگریت وەك یادگارێکی ئەو ساتە هاوبەشانەمانەوە! دەبێتە شایەدێ بۆ سەرکەوتنی باوکایەتیتەوە بەسەرمندا. ئەمە لە پاشماوەی دوابەندییە، هەروەها دەمامکەکەیش (دەمامکەکە لە باخەڵیا دەردێنێ).

سەرۆکی پۆلیس:

ئارەزووی خۆتە (بێ باکانە نارنجۆك و دەمامکەکە لە حەپسەکە وەردەگرێت و دەیانخاتە لاوە).

زیندانی:

بە گەرمیی پیرۆزباییت لێدەکەم گەورەم. دوا پیلانگێڕ وا مرد و نیشتمانییەکی دڵسۆزی تازە لەدایك بوو! ئەگەر لەجێی تۆ دەبووم فەرمانم دەدا تۆپی هاوەن بتەقێنن و سێ رۆژ مۆڵەتم دەدا بە پیاوەکانم! لەم کاتەوە ئەوان هیچ کارێکی گرنگییان نامێنێ. بەدوعا و سوپاس بۆ هەموو شتێك.

سەرۆکی پۆلیس:

شایانی نییە.

(حەپسەکە تەوقە دەکات لەگەڵ سەرۆکی پۆلیس و عەریف و پۆلیسەکەداو

دەڕوات. پۆلیسەکە سڵاو وەردەگرێت و دەچێتە دەرەوە. سەرۆك دەمێنێتەوە لە شەقامەکەدا هاوارێکی تیژ لە بەندییەکەوە بەرز دەبێتەوە).

زیندانی (دەنگی لە پەنجەرەکەوە دەگاتە گوێ):

بژیت وەلیعەهد وەصی خاڵۆی!!

سەرۆکی پۆلیس: (بەدەستەکانی رووی خۆی دەپۆشێت و دەبوورێتەوە).

خوایە. خوایە..

عەریف: (بەدەنگێکی خەواڵووەوە):

بەڵکو داوێکی بۆ بنێنەوە.

(پەردە)

بەشی دووەم

(رووداوەکان لەماڵـی عەریفەکـەدا بـەدی دێـن. وێنـەی وەلیعەهـد و وەصـی خاڵـۆی بـە دیـوارا هەڵـواسراون، هەروەهایـش وێنـەی کابـرا و ژنەکـەی لـە بەرگـی بۆکێنیـدا، دەرگا و پەنجەرەیـەك دوو کورسـی و مێزێـك. مانیکانـێ بەرگـە پۆلیسـیەکەی عەریفـی پیاداکـراوە، کـە چەنـد نیشـانەیەکی بـە بەرۆکەوەیـە. پەردەیەکـی جـل داماڵیـن کـە لـە ژیریـا جووتـە جزمەیـێ دیـارە. مەرکانێکـی گـوڵ یـا دارخورمایەکـی بچـووك. مێزێکـی بچکۆلانـە چەنـد سـەنگێکی مەشـقی و وەرزشـی بەسـەرەوەیە. ژنـی سـیخورەکە سـەرۆکی پۆلیسـی وەك لـە بەشـی یەکەمـدا بـەڵام نەختـێ رووگـرژە، پاڵتۆیەکـی بـە کڵاوی لەبەردایـە. شـیرێکی هەڵگرتـووە).

سەرۆکی پۆلیس: (کڵاوەکە چاوەکانی داپۆشیبوون):

رۆژتان شاد، پیاوەکەتان لە ماڵەوەیە؟

ژنی سیخووڕەکە:

تا ئێستە نەهاتۆتەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

نەهاتۆتەوە؟ وەك بیزانم ئیمرۆ وچانی هەیە.

ژنەکە:

بـەڵام ئـەو حـەز بـە وچـان نـاکات، گـەورەم چ کارێکتـان پێیەتـی؟ (سـەرۆکی پۆلیـس هەنـگاو دەنێـت و لەناوەڕاسـتی ژوورەکـەدا رادەوەسـتێ. کڵاوەکـە دادەکەنێـت) سـەرۆکی گـەورە؟!

سەرۆکی پۆلیس:

هشش. دەنگت بەرز مەکەرەوە. نەیگووت کەی دەگەڕێتەوە؟

ژنەکە:

نەخێـر. بـۆ هاندانـی خەڵـك چۆتـە شـار، کـێ دەزانـێ تاکەی بـەردەوام دەبێت.

سەرۆکی پۆلیس:

تکایە خۆتان سەخڵەت مەکەن. دەبینم جل دەدووریت.

ژنەکە: (بەشەرمەزارییەوە جلەکە دەشارێتەوە):

هیچ نییە ئەمە شەریتی پانتۆڵی مێردەکەمە. بەرگی ئەفەندییانە زۆر نارەحەتی دەکات. بۆیە هەمیشە حەز دەکات شتێکی لابێت بەرگی سەربازیی بێنێتەوە یاد تەنانەت ئەگەر لە ژێرەوەش بووە. (لەناکاوا شێوەی دواندنەکەی دەگۆڕێت و دەپاڕێتەوە) سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس: (چاو بە دەوری خۆیدا دەگێڕێت):

چی بووە؟

ژنەکە:

تکات لێدەکەم لەم کارەیدا بیبەخشیت..

سەرۆکی پۆلیس:

لەبەرچی؟

ژنەکە:

کەس نایزانێ چەند کلۆڵ و قوڕبەسەر بووە لەوەتەی ئەم بەرگانەی پۆشیوە! ئەو بەبێ جلی سەربازییەوە ناژیت. وەك گوڵ ژاکاوە.

سەرۆکی پۆلیس:

هیچ چارمان نییە خانم. هاندان هەمیشە بە بەرگی ئەفەندییانەوە دەبێت.

ژنەکە:

باشە ئەی ناتوانیت هیچ نەبێ بە شەبقەی یاساییەوە ئەوە بکات؟ ئەوسا دەردەکەوێ نەختێ سووکتر دەبێت.

سەرۆکی پۆلیس:

نە. شەبقە خەڵکی لێ بە ئاگا دێنێ.

ژنەکە (بەدان پیانانێکەوە):

بەڵێ لە راستیدا زۆر لەمێژە هیچ کەسێك نەگیراوە. لەبەردەم ئێوەدان سەرۆکی گەورە ئەوە دەرناخات، بەڵام لە ماڵەوە لێی بووەتە بارێکی گران و ژیانی پێ تاڵ کردووین. جا گرتنی تاکەکەسێك باری ئەو چاك دەکاتەوە.

سەرۆکی پۆلیس (بەشێوەیەکی رەوانبێژییەوە):

هیچ گرتنێك بەبێ هاندان نابێت.

ژنەکە (بە خەمێکی زۆرەوە):

وام لێهاتووە بەمەیش بڕوا نەکەم.

سەرۆکی پۆلیس:

کەسێ ناناسیت بۆ ئەوە دەس بدات؟

ژنەکە:

هیچ کەس. خەڵك هەموو ملکەچن و بەرادەیەك دەترسێن شەیتان حەسوودیمان پێ ببات. تەنانەت ئەگەر یەکێك ببوایە بە مێردەکەمم دەگوت، تا خۆی ماندوو نەکات. بە هەرحاڵ هەمیشە هەر دەپرسێت.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەی دراوسێکان؟ یاخود خزمێکی دوور؟

ژنەکە:

گشتیان لەسەر ڕێگەی ڕاستدان. پیرەمێردێ لە شەقامەکانا هەبووە گلەیی هەبوو، بەڵام لەمیری نا بەڵکو لە نەخۆشییەکەیەوە. ئەویش بەهۆی خۆپاراستنەوە مرد.

سەرۆکی پۆلیس:

ئا، کار ئە ئاوایە هێمنی لە هەموو شوێنێکدا بێدەنگیی لە هەموو لایەکەوە چۆن مێردەکەتت ناسی؟

ژنەکە:

ئەمە چیرۆکێکی کۆنە. ئەم ناوی منی دابوو، منیش ناوی ئەم. بەمجۆرە یەکترمان ناسی.

سەرۆکی پۆلیس:

منالّتان هەن؟

ژنەکە:

دوان. حەپسم کردوون. دەرگایان لێبکەمەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

خۆت نارەحەت مەکە، تەنیا وێستم مێردەکەت ببینم.

ژنەکە:

لەوانەیە گەڕابێتەوە، ئەم هەمیشە بەسەر پێپیلکانەکانەوە گوێ رادەگرێت. وا دەچم سەیر دەکەم (دەچێتە دەرەوە. دەنگی هەنگاوی بێ هەست لەسەر پێپیلکانەکانەوە، پەنجەرەیەك دەکرێتەوە و عەریفەکە بە بەرگی ئەفەندییانەوە دێتەژوورەوە. مشەمای بارانی لەبەرایە و شەبقە بچکۆلە سەوزەکەی لەدەستایە".

عەریف:

سەرۆکی گەورە، لە مالّی منا! ئای چ شەڕەفێکە!

سەرۆکی پۆلیس:

هشش.. من بەشێوەیەکی تایبەتی هاتوومەتە ئێرەوە. دوایی باسی ئەمە دەکەین. بۆ لە دەرگاوە نایەیتە ژوورەوە؟

عەریف:

بەسەربانەکەدا هاتم گوتم نەبادا شتێکی نارەوا هەبێ. بەهەرحاڵ دەبوو بگەڕامەوە بۆیە ویستم بەسەربااندا بێمەوە، بەڵکو شتێك رووبدات، چونکە لە ژێرەوە هەموو شتێ هێشتا هەر بەدڵی خۆمانایە.

سەرۆکی پۆلیس:

جا لەوێدا چی رووێدا؟

عەریف: (قۆڵەکانی دەکاتەوە):

هیچ سەرۆکی گەورەم. تەنیا باڵندەکان. کوا ژنەکەم؟

سەرۆکی پۆلیس:

چووە لای پیپیلکانەکان وایزانی تۆ لەوێی.

عەریف:

ئەم هەمیشە لای پەیژەکەوە گوێ دەگرێت. ئێستا رێ هەیە خۆم بگۆڕم گەورەم؟ من بەبێ بەرگی یاسایی وەك رووت بم وایە.

سەرۆکی پۆلیس:

بۆت هەیە هەرکاتێك ویستت جلەکانت بۆگڕیت. تۆ وایت لەماڵی خۆتا و مۆڵەتیشت هەیە.

عەریف: (لە پشت پەردەکەوە دێتە دەرەوە):

بەڵێ ئیمڕۆ وچانە، بەڵام وام بەبیردا هات کە دەشێت لەم رۆژەدا بەختم یار بێت، بۆیەکا بۆی دەرچووم. سەرلەبەیانی کەمێ خەڵکم هاندا، بەڵام هەروەك جاران چش. خەڵك گشتیان دڵنیان.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەگەر هەموو ئەوانەی لە پۆلیسدا کار دەکەن وەك تۆ بوونایە ئەم یاسا نموونەیی و ترسناکەمان بە چاوی خۆمانا نەدەدەی.

ویستم بڵێم بەهۆی تۆوەیە ئەم یاسایەیەمان هەیە تۆ شایانی پلەیەکی بەرزتریت.

عەریف: (هەر خەریکی لەبەرکردنی بەرگی یاساییە لە پشتی پەردەکەوە).

هیچ نییە سەرۆکی گەورەم تەنیا ویستم لەماڵ دەرچم و هەوڵێکی تر بدەمەوە، من خۆم حەز بەمە دەکەم. (هەڵوێستەیەك عەریف لە جل گۆڕین دەبێتەوە و بە تەواوی بەرگە یاساییەکەیەوە دێتە ژوورەو، بە شیرو بە نیشانەکانیەوە، بە شادومانی باوێشك دەدات): ئای لەم حەسانەوەیە، ئێستا هەست دەکەم کە لەماڵەوەم، لەکاردا گەڕانەوە و جل گۆڕین. گەورەم تۆ تامی ئەم خۆشییەت نەچەشتووە. ببوورن (هەست دەکات بە ناشیرینی جووڵاوەتەوە، ئامادە دەوەستێت) ئەمە ڕەوشتە بەدەکانی کاری مەدەنییە. جلوبەرگی مەدەنی ئادەمیزاد یەکسەر بەرەو خراپە دەبات. سەرۆکی گەورەم بمبەخشە دەبێ چاودێریی خۆم بکەم.

سەرۆکی پۆلیس:

گوێ مەدەرێ. ئیمڕۆ کاروباری گرنگترمان هەیە. بەهەر بیانووەك بێ ژنەکەت دوور بخەرەوە لەوانەیە هەر لەسەر قادرمەکانا بێت. ئەو ئافرەتێکی نەترسە بەڵام حەز دەکەم بەتەنیا بتدوێنم.

عەریف:

فەرمانی جەنابتانە گەورەم (دەچێتە دەرەوە خشەپی هەنگاوی کپ لەسەر پێپیلکانەکانەوە سەرۆکی پۆلیس پاڵتۆکەی دادەکەنێ و دادەنیشێ، چەند هەنگاوێ عەریفەکە دێتەوە). ناردم کەتیرەی دژی ئاوم بۆ بکڕێت.

سەرۆکی پۆلیس:

جا بیانوویەکی باشترت نەدۆزییەوە؟

عەریف:

بیانوو نییە گەورەم، کاتێ دواجار لێیاندام پاڵتۆکەی بارانم دڕا.

سەرۆکی پۆلیس:

باشە ڕێگاکەی دووڕە؟

عەریف:

سێ چارەکە سەعاتی پێدەچێت.

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ لەم هاتنەمدا سەرت سوڕماوە؟

عەریف:

بەڵێ گەورەم! سەرۆکی پۆلیس لە ماڵی منا! شۆڕشێ لەمە زووتر بەرپا دەبێت!

سەرۆکی پۆلیس:

خەوبینین نییە، عەریفی خۆم، بەڵام عەریفی هۆشیار لە هەر ساتێکا چاوەڕوانی شۆڕشە. بەڵام مەبەسم ئەمە نییە.. تۆ لە فەرمانی خۆتدا بێ خەوشیت.

عەریف:

ئەرکی سەرشانە گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

کاری نموونەییت لە تەنیا هەستکردن بە فەرمان زیاترە. (عەریف ئامادە دەوەستێت). پێویست ناکات. باشترە دانیشیت.

عەریف:

گەر ئارەزوو بفەرموون حەز بە نەختێ مەشقکردن دەکەم، ئەگەر سەرۆکی گەورەم ئەوەندە دڵنەرم بێت.

سەرۆکی پۆلیس:

مەشقی چی دەکەیت؟

عەریف:

هەمیشە لەم کاتەدا کە لەماڵەوە دەبم نەختێ بەم سەنگەوە مەشق دەکەم، یا بەو سپرینگەوە. پێویستە هەردەم لە جەستەدا ئامادە و لێهاتووبم. مەشق هێز دەبەخشێت. (ماسولکەی باسکی گرژ دەکات) سەرۆکی گەورەم دەتەوێت دەستی بدەیتێ؟

سەرۆکی پۆلیس:

نەخێر لێرەوە دەیبینم. گەر حەز دەکەیت مەشق بکە (عەریف قۆڵی لێ هەڵدەکات. سەنگەکان لەسەر مێزە بچووکەکەوە هەڵدەگرێت و دەگەڕێتەوە و شوێنەکەی لەبەردەم سەرۆکی پۆلیسدا. زۆر بە هۆشیاریی گوێ دەگرێت و هەر تاوە نا تاوێك سەنگەکان بڵند دەکات و دەست بە ماسولکەکانی دا دەهێنێ، هەتا دڵنیا بێت کە رەق بوون): زۆر شتی ترم لەتۆدا دۆزیوەتەوە.

عەریف: (بە کڕنووش بردنەوە):

بەڵێ ئەی سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

زانیومە تۆ خاوەنی بیروباوەڕیت.

عەریف:

بەڵێ سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ ئەگەر پێویست بێت بەرگی مەدەنیی دەکەیتە بەر

هەرچەنـــد حەزیشـــی پێناکەیـــت؟

عەریف:

بەڵـێ ســەرۆکی گــەورەم. لــە پێنــاوی فەرمانــدا هەمــوو شــتێ لەبەردەکــەم!

سەرۆکی پۆلیس:

زۆر راســتە، یانــی تــۆ ئارزووەکانــت دەکەیتــە قوربانــی فەرمانــەوە. بــەڵام ئەمــە هیــچ نییــە، لــە ئەنجامــی تاقیکردنەوەتــدا دەمێکــە بــۆم دەرکەوتــووە کــەوا گــوڕ و دڵسـۆزی و ئامادەییــت زۆر لــەو ئەرکانــەت زیاتــرن کــە بــە شــێوەیەکی نموونەیــی ئەنجامیــان دەدەیــت، هەرچەنــد ئەرکــی ســاناش نیــن.

عەریف:

بەڵێ، سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

ئــاوا دێیتــە بەرچــاوم وەك تــۆ (هەرقــەل) بیــت و خەریکــی داربڕینــەوە و ئاوگوێزانــەوە بیــت. بێگومــان کاری ســەخت و بەســوودن بــەڵام لــە هەرقــەل ناوەشــێنەوە. هێــزت تیایــە ئــەی عەریــف. هێــزێ کــە لەئەرکــی ساکاردا تەنیــا بەشــێکی زۆر کەمــی لــێ بــەکار دەهێنرێــت. ئەمەیــش چونکــە تــۆ تەنیــا پیــاوێ نیــت فەرمانــی خــۆی بــە دڵسـۆزی بەجــێ دێنــێ و بــەس. تــۆ بــە گیانــی یاســا و ملکەچیــی گشــتییەوە گــۆش دراویــت. تــۆ دەروێشــی پۆلیســیت. موبیــدی پۆلیســیت. ئــەی عەریــف، لــەم دواییــەدا دیمەنــت پەرێشــان بــووە.

عەریف:

خەوم کەم بووە، گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

بەم بۆنەیەوە، پێم بڵێ خەو بە چییەوە دەبینیت؟

عەریف:

خەو دەبینم. بەڵام خەونی بێ جێن.

سەرۆکی پۆلیس:

بڵێ.

عەریف:

خۆشم نازانم لە کوێوە دێن. هەندێ جار لە خەودا خۆم بە دوان دەبینم.

سەرۆکی پۆلیس:

مەترسە. مەترسە.

عەریف:

یەکێکم بە جلی رەسمی و ئەویترم بە بەرگی مەدەنییەوە. بەیەکەوە لە کێڵگەیەکی گەورەدا پیاسە دەکەین. باڵندەکان دەخوێنن، هەوا خۆشە.. ئەوسا هەست دەکەم مەبەستم ئێمە هەردووکمان، یاخود خۆمەکان، کەوا شتێ بەسەر گیانی مرۆڤدا دێت و لەولایشەوە لە دوور، بۆنی گیا و گۆڵ پەخشە. خۆت دەیزانی، سەرۆکی گەورەم بەهار چۆنە جا ئەوساکە.. لە دەروونداا ئەو گوڕ و ئارەزووە پەنگ دەخواتەوە کە یەکێك بگرم. کە مرۆڤ شتێ بگرێت، ئەگەر کەرۆێشکی بووە لە کێڵگەدا یاخۆ باڵندەیێ. کەوابوو سەیر دەکەم، واتە هەردووکمان سەیری دەوروبەری خۆمان دەکەین و بە وردی دەڕوانین.. بەڵام هیچ کەسێ نییە کەسێك نییە لەسەر ئەو زەوییە پڕەدا دەسگیری بکەین. ئەوساکە خەو بەخراپترین شتانەوە دەبینم..

سەرۆکی پۆلیس: (بێ ئارامە):

قسە بکە. قسە بکە.

عەریف:

ئەوساکە وا خەو دەبینم کە من خۆم دەستگیر دەکەم. واتا منی لە بەرگی یاساییدا خۆمی لەبەرگی مەدەنییدا دەگرم. ئەوجا لە شلپەی ئارەقەدا خەبەرم دەبێتەوە. (گێرانەوەی خەونەکە ئەرکێکی سەختە بەسەر عەریفەکەوە، لەو ماوەیدا مەشق ناکات).

سەرۆکی پۆلیس:

ئەمەی تۆ دەیڵێت زۆر خۆشە، خۆش، ئەی عەریف. دواجار یەکێکت گرتبێ کەی بووە؟

عەریف (بەداخێکەوە):

سەرۆکی گەورەم ئەمە قسەی بێ سەروپایە!

سەرۆکی پۆلیس:

ئێستا ئاگات لەوە بێت کە دەیڵێم.

عەریف:

بەڵێ، سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

ئایا دەیزانیت کە تۆ لەمەولا هیچ کەسێك دەسگیر ناکەیت!

عەریف (سنگەکەی لەدەس بەردەبێتەوە):

چۆن سەرۆکی گەورەم چۆن؟

سەرۆکی پۆلیس: (هەڵدەسێ و لە ژوورەکەدا هاتووچۆ دەکات):

لەمە زیاترت پێ دەڵێم. هەر ئەمەنا کە تۆ خۆت هیچ کەسێك دەستگیر ناکەیت و بەس، بگرە کوڕەکەشت و

کوڕەزاکەشت و کوڕەزای کوڕەکەیشت هەروەها هیچ کەسێ دەسگیر ناکەن. تێکڕای پۆلیس دەکەوێتە سەر کەلووکەی فاقەوە. بوونی پۆلیس بۆ چییە؟ بۆ ئەوەیە ئەوانە دەسگیر بکات کە دژی رژێم دەوەستن. جا ئەگەر کەس دژ نەبێ؟ ئەگەر لە ئەنجامی کردەوە بەرزەکانی بەردەوامی پۆلیسدا دوا سێبەری هەڵگەڕانەوە و دژایەتی لەناو هاونیشتمانیاندا رەش کرایەوە و بگرە دوا ناڕەزایش نەمێنێ!؟ ئەگەر بێت و بە ئێجگاری و هەتا هەتایە خۆشەویستی بۆ وەلیعەهد (ئامادە رادەوەستێ) وەصی خاڵۆی لەنێو دڵی جەماوەردا چەسپا؟ ئەوکاتە پۆلیس چی بۆ دەمێنێتەوە؟ هەوڵمداوە سەرەنجامێ بۆ ئەم کێشەیە بدۆزمەوە، بۆیە فەرمانم پێدایت کە وەك هاندەری خۆت بکوتیتە ناو ریزەکانی خەڵکەوە. بەڵام وەك بەچاوی خۆت دەبینی دوا هیوای رزگارکردن کوژاوەتەوە و کارەکەش هەر بەمەوە نەوەستا کە نەمانتوانی تاکەکەسێکیش هاندەین، بگرە تۆ خۆشت لێدانت خوارد چونکە دروشمی دژ بە میریت بڵاوکردەوە.

عەریف:

ئەوە ژانێك بوو تێپەڕی.

سەرۆکی پۆلیس:

مەبەسم ئەمە نییە کارەکە پەیوەند بە کێشەی فراوانترەوە هەیە. لەمێژ بوو چاوەڕوانی ئەم ساتەبووم، کە ئێستا وا هاتووە و لێی دەترسم. دوا پیلانگێڕمان وا بڕوانامەی دڵسۆزی مۆرکرد و دوای دەرچوونی لە بەندیخانەوە دەستی بە خزمەتکردنی وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی کردووە. هەوڵمدا پەشیمانی بکەمەوە، بەڵێنی پووڵ پێیدا، بەڵام بێ سوود بوو. ئایا دەزانیت ئەمە هەمووی

مانـای چییـە؟ مانـای ئەوەیـە ئێمـە زیندانـی نایـاب و جوانمـان هـەن پارەیەکـی زۆریـان تێچـوە، کەسـانی ئەوتۆمـان هـەن شـارەزان و قوربانییـان داوە، دادگا و دەزگایەکـی راپەڕانـدن و ئارشـیفێکمان هـەن کەچـی تەنیـا تاکـە حەپسـێکمان نییـە. تەنانـەت کەسـێکی گومـان لێکراویشـمان نییـە. بگـرە شـوێنەوارێکی تاوانیـش. گـەل بەشـێوەیەکی دڕندانـەو سـەختەوە لایەنگیـری میریـی دەکات.

عەریف:

بەڵـێ سـەرۆکی گـەورەم، ئەمـە راسـتییەکەیەتی. بـە دەسـتم بوایـە ئەسـتێرەی نیـوەڕۆم پێدەبینـن!

سەرۆکی پۆلیس:

کاتـی فڕێـدای ئـەم جلانـەت نزیـك بۆتـەوە، ئەوسـا بەتاوانـی دەسـتگیرکردنی تاکـە کەسـێکەوە دەتلێیتـەوە، بـەڵام ئەفسـووس! شـەوگار دەبـێ بناڵیـت و بلووڕێنیـت. ئەوسـاکە نیشـانەدرووت بـە پانتۆلـەوە دادت نـادات و تـۆ ئێسـتاکە لـە خزمەتدایـت خـەوت کەمـە، ئـەی لـە دواییـدا چـی دەبێـت؟ بیرکـەرەوە.

عەریف:

نە. نە!!

سەرۆکی پۆلیس:

بـا. بـە. ئـەم جلانـەت لێدەسـێننەوە و چاکەتێکـی وەرزش و پانتۆلێکـی تەسـکت پێـدەدەن و فەرمـوو، رێـت هەیـە بـە قولابێکـی راوەماسـی یـا تفەنگێکـی شـکارەوە بچیتـە سـەر زێ یـا بڕۆیتـە مێرگەکانـەوە. فەرمـوو تـا بێـزار دەبیـت رابوێـرە! بـۆت هەیـە کەرۆیشـك و باڵنـدەکان راوبکەیـت بـەڵام بێگومـان لـە وەرزی پاراسـتنیاندا نەبێـت.

عەریف:

باشە، ئەی هیچ چارەسەرییەك نییە، سەرۆکی گەورەم؟

سەرۆکی پۆلیس (دەست دەخاتە سەر شانی عەریفەکەوە و بە دەنگێکی گەرم):

وا مەن هاتوومەتە لات نەك وەك سەرکردەی پۆلیس یاخود سەرۆکی تۆ. لە ساتێکی ئەو ئاوا نەگبەتدا ئێمە هەردووکمان تەنیا دوو پۆلیسی ئاساییین دەستی یارمەتی بۆ یەکتر درێژ دەکەین لە دژی ئەو وێرانکارییەی هەڕەشە لەوەوە دەکات کە لە ماوەی ژیاندا دروستمان کردووە. وەك دوو برا راوێژ دەکەین بۆ پاراستنی ئەمە هەموو (دەسی درێژ دەکات و عەریفەکە بە پەرۆشەوە دەیگوشێ و بە دەسەکەی تر فرمێسك دەسڕێتەوە) ئێستاش گوێبگرە، ئەو ئادەمیزادەی کە بتوانێت هەموو شتێ رزگار بکات تۆیت.

عەریف:

من؟

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵێ تۆ گوێبگرە پێت بڵێم، پێویستمان بەکێیە؟ بە یەکێ کەبتوانین بەهۆی هەر شتێکەوە بێت کە بۆنی دوژمنایەتی دەوڵەتی لێوەبێت حەپسی بکەین. لە پاش ئەو هەموو تەقەللایانەی داومانە بۆمان دەرکەوتووە ئەگەر لەسەر رێوشوێنی ئاساییدا بڕۆین ئەم جۆرە کەسەیەمان دەس ناکەوێ. جا پێویستە خۆمان ئەو کەسە دەستنیشان بکەین، بۆیە من تۆم هەڵبژاردووە.

عەریف:

چاك تێناگەم سەرۆکی گەورە.

سەرۆکی پۆلیس:

چ شتێ تێناگەیت؟

عەریف:

من دەبێ چ بکەم؟

سەرۆکی پۆلیس:

ئەوە بکەیت کە تا ئێستا کردووتە. هەر شتێك بڵێیت کە دژی میری بێ لەگەڵ تەنیا جیاوازییەکەوە کە ئێمە ئەمجارەیان چاوت لێ ناپۆشین و حەپست دەکەین.

عەریف:

من حەپس دەکەن؟

سەرۆکی پۆلیس:

دڵنیابە جێبەجێکردنی ئەم ئەرکەی پێتی دەسپێرم، لەبەر رۆشنایی ڕەوشتیی پۆلیسدا زۆر لەوە بەرزترە، ئەم هاونیشتمانییەوە یا ئەوی تر هاندەیت و ئەنجا هەڵسی بیگریت. چونکە مەبەس لەوەیان هەڵسانە بە خزمەتێکی ئاساییەوە، کەچی مەبەست لە ئەرکەتازەکەوە ڕاپەڕاندنێکی بەگوڕ و پڕ لە هەستی شاعیرانەی کارێکی تایبەتییە کە تەنیا پۆلیسێکی بەتوانا و لێهاتوو بۆی هەیە ئەنجامی بدات، یەکێ کە تا ناخی ئێسقانەکانی بەگیانی پۆلیسییەوە گۆش درابێت. مەبەستم ئەمەبوو کە پێتم وت تۆ مەشخەڵێکی ئاگریت. ئاگری پیشەی پۆلیسی کە تەنانەت لە نێوان هەرە چاکەکانیشیانا بەدیی ناکەین. تۆ شتێکت تیادابێ کە ئەم هەمووماوەیە درێژە چاوەڕوانی کردبیت و دەروازەی

راستی نەدۆزیێتەوە، ئەم پەیامەی ئێستێ نەبێ بۆتم ئاشکرا نەکردووە. تۆ پێویستە ببێتە عەریفەکەی تاوانکەر.

عەریف:

سەرۆکی گەورەم، من هەمیشە من بەگشت توانایەکمەوە سەرم ژان دەکات سەرۆکی گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

گوێ مەدەرێ ئێستاش لە نۆژەن جلەمەدەنییەکانت لەبەر بکەرەوە.

عەریف:

لە نۆژەن؟ بۆچ مەبەستێکەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

ئەی خۆناشێت بە بەرگی یاساییەوە خۆت هاندەیت.

عەریف:

چۆن ئێستێ دەست پێبکەم؟

سەرۆکی پۆلیس:

بێگومان کاتمان نییە جلەکانت بگۆڕە و پەنجەرەکە بکەرەوە. بۆ ئەوەی لە شەقامەکەوە گوێیان لێبێت لە پەنجەرەکەدا بوێستە و هۆتافێ بە دژی وەلیعەهد (پێکەوە ئامادە دەوەستن) و وەصی خاڵۆیەوە بکێشە. ئەنجا من شیرەکەم هەڵدەکێشم و دەتگرم. ئاوەها کارەکە ئەنجام دەدرێت.

عەریف:

ئەی حەزرەتی عیسا، ئەی حەزرەتی عیسا. من خۆم پۆلیسم!

سەرۆکی پۆلیس:

لە هەموو کاتێ زیاتر، بەڵام لە کاتێکدا پۆلیس بیت و

لەبەردەمیا وای نیشادەیت کە هەونیت ئەمە واتای ئەوەیە کە تۆ بە شێوەیەکی قوول و بەتام و بەتەواویی پۆلیست. هەروەها تۆ بە جۆرێکی نائاسایی پۆلیست و لە هیچ پۆلیسێکی تر ناکەیت و وەك بە جۆرێکی دووفاق پۆلیسێکی پۆلیسی بیت.

(عەریفەکە دەڕواتە پشت پەردەکەوە و خۆی دەگۆڕێت و بە دڵتەنگییەوە جلی شارستانییەتی لەبەردەکات و دەس دەکاتە گریان. لەسەرووی پەردەکەوە سەری و لە ژێریشیەوە قاچەکانی دیارن).

سەرۆکی پۆلیس:

هەر ئیمڕۆ نەك سبەی، راپۆرتێك بۆ ژەنەرالّ بەرز دەکەمەوە، سبەینێ بەیانی وەلیعەهد و وەصی خالۆی ئاگادار دەکرێن کەوا پیلانگێڕێك دۆزراوەتەوە و دەستگیرکراوە. ئەوسا رزگار دەبین.

عەریف (دوگمەکانی دادەخات):

جا چ هۆتافێ لێدەم باشە؟

سەرۆکی پۆلیس:

بۆ لە شتەکۆنەکان هیچ ئامادە نییە؟

عەریف:

ئەمەیان دەس دەدات: وەصی و خالّۆی وەلیعەهد (ئامادە دەوەستێ) بەرازە؟

سەرۆکی پۆلیس:

نە. ئەمە تەنیا چپە چپە، پێویستە جوێنەکە زۆر پیس و سووك بێت. دەبێ ئاشکرا وروون بێت سەد لەسەد بتوانم بتگرم.

عەریف:

ئەی ئەمەیان دەشێت، بەرازێکی کۆنە؟

سەرۆکی پۆلیس:

ئەمەیان باشترە. با پەنجەرەکە بکەینەوە (پەنجەرەکە دەکەنەوە. یەك.. دوو..

عەریف:

ببوورن! (بەراکردن لە پەنجەرەکەوە دوور دەکەوێتەوە و روو دەکاتە پەردەکەوە. بە فڵچەیەکی جلکانەوە دەگەڕێتەوە. زۆر بە ئەسپایی دەکەوێتە خۆڵ داتەکاندنی جلە رەسمییەکەیەوە کە بەسەر مانیکانەکەوەیە. فڵچەیەکی لەلایێ دادەنێ و دەگەڕێتەوە بۆ پەنجەرەکە. ئێستا دەشێت! (هەناسەیەکی قووڵ هەڵدەکێشێ).

سەرۆکی پۆلیس:

یەك.. دوو.. سێ.

عەریف (دەلوورێنێ):

وەصی خاڵۆی وەلیعەهد پیرەبەرازێکە!

سەرۆکی پۆلیس: (شیر هەڵدەکێشێ و دەنەڕێنێ):

بەناوی وەلیعەهد و وەصی خاڵۆیەوە دەتگرم!

ژنی هاندەرەکە (دێتە ژوورەوە):

یا ئەللا! دیسانەوە دەستی بە هاندان کردەوە! دەتتوانی نەختێك بحەسایتایەتەوە!

سەرۆکی پۆلیس:

کڕ بە ئافرەت! ئەمجارەیان بەراستیی سەرکەوتووە!

(پەردە)

پەردەی سێهەم

(مەکتەبی سەرۆکی پۆلیس وەك لە پەردەی یەکەمدا. پۆلیسێك ئیکلیلی گەڵای درەختێك هەڵدەواسێ. ژوورەکە بە بۆنەی هاتنی ژەنەرالّەوە دەڕازێنێتەوە. سەرۆکی پۆلیس و هاندەرەکە رووبەڕوو دانیشتوون. سەرۆکی پۆلیس لە شوێنی خۆیدا و هاندەرەکەیش لەو شوێنەی حەپسەکەی پێشووی تیایدا دانیشتبوو).

سەرۆکی پۆلیس:

جارێکی تریش ویستت شیشەکانی پەنجەرەکە بشکێنیت و شەقت لە حەرەسەکە هەڵدا. ئەمە دووەم جارە.

عەریف:

ماوەیەکە نازانم چیم بەسەر هاتووە، سەرۆکی گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

هەست بە ونبوونی هیچ شتێ ناکەیت؟

عەریف (لە کوندەبەبۆ دەچێت):

نەخێر. سوپاس.

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵام وام دێتە بەرچاو وەك شتێکت ون کردبێ. رەنگ بزرکاو و بێدەنگیت.

عەریف:

دەشێ بۆیە بێت چونکە لە بەندیخانەدام گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

هەموو رۆژێك راپۆرت دەربارەی تۆوە دەنێرم بۆ ژەنەرالّ. لەسایەی تۆوە پارەی باشمان وەرگرتووە بۆ فراوانکردنی بینای حەپسخانەکە و مەشق پێکردنی کادیری نوێ و بەهێزکردنی دەورییە (عەریفەکە گرژ و مۆنە). ژەنەرالّ خۆی بەتەنگ

تۆوەیـە. دەڵێـت تـۆ ئێجـگار ترسـناکیت و مایـەی بەختەوەریـمان بـوو کـە لەکاتـی خۆیـدا تـۆم دەسـتگیر کـرد (عەریفەکـە شـان دەلەقێنـێ). ئـەوەی نەتناسـێ وا تێـدەگا تـۆ بەمـە دڵخـۆش نیـت. ژەنـەراڵ ئـاگاداری کردووین کـە ئیمـڕۆ بـۆ تەحقیقەکـە خـۆی لێـرە ئامـادە دەبێـت.

عەریف:

ها..

سەرۆکی پۆلیس:

لەوانەیە نەساخ بێت، ئایا باش دەخەویت؟ ئەی خەوت چۆنە؟

عەریف:

زۆر تەواو نییە.

سەرۆکی پۆلیس:

ئایا خەو بەشتێکەوە دەبینیت؟

عەریف:

هیچ شتێ..تەنیا خەونی بێ مانا نەبێ.

سەرۆکی پۆلیس:

چ جۆرە خەونێك؟

عەریف:

لە خەودا خۆم دەبینم لە کێڵگەیەکی بەربڵاودا دەڕۆم.

سەرۆکی پۆلیس:

باڵندەش دەخوێنن؟

عەریف:

ئەمە لە کوێوە دەزانیت. سەرۆکی گەورەم!

سەرۆکی پۆلیس:

ئەی باشە بە جلی ڕەسمی یا بە جلوبەرگی شارستانییەوە دەڕۆیت؟

عەریف:

بە جلی باش بۆزلخەوە، بە پاڵتۆ و پانتۆڵی تەسکەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

ئێ. چیتر؟

عەریف:

دەڕۆم و دەڕوانم درەختێکە. لەسەر لقەکانیەوە سەرۆکی گەورە هەڵنیشتووە و پەنیر دەخوات.

سەرۆکی پۆلیس:

من دانیشتووم و پەنیر دەخۆم؟

عەریف:

بەڵێ، منیش لەبن درەختەکەوە دەوەستم و سەرۆك دەمی دەکاتەوە تا بمگرێ, ئەوساکە پەنیرەکە بەسەر زەویدا بڵاودەبێتەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

تۆیش هەڵیدەگریتەوە؟

عەریف:

نەخێر من حەز لەم جۆرە پەنیرە ناکەم.

سەرۆکی پۆلیس: (بە دڵی نییە):

خەونێکی سەخیفە.

عەریف:

بەراستتە سەرۆکی گەورەم؟

سەرۆکی پۆلیس:

هیچ دەخۆیتەوە؟ (بۆ ئەوەی چاوەڕوانی وەڵام بێت، دەس بۆ مێزەکە دڕێژ دەکات و شووشەیێ بیرەو و پەرداخان دەردێنێ. بیرەکە تێدەکات).

عەریف:

سوپاس (دەخواتەوە لەناکاو پەرداخەکە دادەنێ). لە راستیدا بۆ من نەهاتووە لەگەڵ سەرۆکی گەورەمدا بخۆمەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

لەبەرچی؟

عەریف:

من پیاوێکی بوودەڵەم. سەرۆکی گەورەم ئێستا من کێم؟

سەرۆکی پۆلیس:

ئای لەم پرسیارە! تۆ خۆتیت!

عەریف:

باشە مانای چییە مرۆڤ خۆی بێت، سەرۆکی گەورەم؟ من نازانم ئێستا من کێم؟ پۆلیسم یاخود گیراو؟ جا ئەگەر پۆلیس بم ئایا بەندە خۆم ئەگەر بەندکراویش بم ئایا من خۆم؟ چۆن دەبێ من خۆم بم، پۆلیس یاخۆ گیراو؟

سەرۆکی پۆلیس:

بەرلەوەی بتگرم هەموو شتێکم بۆت روونکردەوە، کەچی وا ئێستا لە نۆژەن پێیدا دێیتەوە!

عەریف:

سەرۆکی گەورەم، ئەوساکە کارەکە ئاشکرابوو، ئەوە سەرەتاکە بوو، ئەوسا زانیم من کێم. عەریفێکی پۆلیسی بەڕێز. لە بەشی

نهێنیـدا هەرچەنـد کەبـووم بـە هانـدەر کار رووی لـە خەراپـی کـرد، تـکا دەکـەم زویـر نەبیـت سـەرۆکی گـەورەم، بـەڵام ئیمـڕۆ دەبینـم کار بـەوە دەسـتی پێکـردووە. ئەگـەر لەکاتـی خۆیـدا دەمزانـی، تـکام دەکـرد یەکێکـی تـر بـە هاندانەکـە هەڵسـێ ئـەوەش بـێ هـۆ نییـە.. جلـی مەدەنـی بـەو شـێوەیە نارەحەتـی کردبـووم، پۆلیـس هەرگیـز نابـێ بەرگـە رەسـمییەکەی داکەنێـت.

سەرۆکی پۆلیس:

بـەڵام لـە تـەك ئەوەشـدا هەرگیـز بـە یادتـا نەدەهـات بێزاریـی نیشـاندەیت. تـۆ بـە تـەواوی ئـارەزووی خۆتـەوە ئیشـەکەت کـرد و لـە کاتێکـدا کـە لـە رۆژی پێشـوودانا بوویـت.

عەریف:

بۆیـەکا دەڵێـم لـەو کاتـەدا هیـچ شـتێك رووی نـەدا، تەنانـەت هیـچ پێشـبینییەکەم نەکـرد. لـە پاشـدان سـەرۆکی گـەورەم خـۆت هاتیتـە ماڵـی منـەوە و چەنـد دەرفەتێکـی نوێـت بـۆ کردمـەوە. گوتـت ئـەز (هەرقـەل) ت دێنمـەوە یـاد، هەرچەنـد ئـەوە زۆر کاری تێکـردم، بـەڵام زۆریـش رووی بـوو کـە مـن پۆلیسـێکی مومتـازم، سـەرۆکی گـەورە خـۆی فەرمـووی بەنـدە لەوانـی تـر زۆر چاکـترم. نەهامەتیـی ئەوسـاتە دەسـتی پێکـرد کـە منـت گـرت گـەورەم، کـە ژیانـی بەندەگیـی دەسـتی پێکـرد. نەگبەتیـی لـەوەدا نییـە پیـاو بەنـد بکرێـت، بـەڵام لەوەدایـە کـە ئـەو پیـاوە نـەك یەکێکـی تـر خـۆی بەندییەکـە بێـت. ئەمـە کارێکـە مـرۆڤ هەڵدەچوێنـێ. لەمـە هەموویـدا هەمـوو شـتێ وردە وردە ئاڵـۆزا.

سەرۆکی پۆلیس:

بەشێوەیەکی ئاشکرا رووڕی بکەرەوە.

عەریف:

لەسەرەتادا ئەو مەبەستەم لە یادا بوو کە بۆ منت روون کردبۆوە، سەرۆکی گەورەم، دوایی ناوە ناو فێم لێدەهات و تووشی زەین کوێریی بووم و ترسام و بە ئەنقەست ئەوەم دووپات دەکردەوە، من عەریفم لە بەشی نهێنییەوە و تەنانەت لە بەشە هەرە نهێنییەکەیدا و بەڵام لە پاشانا.

سەرۆکی پۆلیس:

واتای "لە پاشانا" چییە؟

عەریف:

لە پاشانا وازم لە دووپاتکردنەوە هێنا ئەمەیش چونکە لە واتاکەی تێنەگەیشتم. بەڵام سەرۆکی گەورەم لە چ شتێکەوە ئەوە سەری هەڵدا. ئەها ویستم بڵێم من تەنیا..

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ تەنیا چی لە راهی شەیتان؟

عەریف:

یا تەنیا پۆلیس یا تەنیا حەپس، یا ئەمەیان ئەوە..

سەرۆکی پۆلیس:

ئایا بەشێوەیەکی پێچەوانەوە کە هێندە ساکارانە نەبێ توانای تێگەیشتنت نییە؟ تۆڵە و سزا ئە ئاوا دێنە بەرچاو کاتێك بۆ کاری پڕ لە بەرپرسیاری کەسانێك وەردەگیرێن کە خوێندنی بەرزیان نەبێت. ئەگەر ئێستا مرۆڤێکی ئەنتلیخنسیا لە جێی تۆدا بوایە..

عەریف:

ویستم بڵێم من ئەمە یاخود ئەوەیانم، من وا تێدەگەم کە ئەز

نابێ لەگەڵ سەرۆکی گەورەمدا بخۆمەوە. ئەگەر هاتوو پۆلیس بم ئەوا قەبوولّ ناکەم سەرۆکی گەورە لە تەك حەپسێکدا بخواتەوە، واتا لەگەڵ خۆما. ئەمەش چونکە لە راستیدا من حەپسم.. ئەگەر بێتو حەپسیش و پیلانگێڕیش بم کە ژەنەرالّ خۆی لێی بترسێت و تەنانەت میریش، ئەوسا لە توانامدا نابێ لەگەڵ تۆدا بخۆمەوە گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەوە شێت بوویت؟

عەریف:

نەخێر، سەرۆکی گەورەم، ئەمە لە وزەی منداا نییە، دەتوانیت بەرمدەیت گەورەم؟ ناتوانیت! کەواتە دەبێ لە زیندانا بم. ئەمەیش دەم لەدەم زیاتر کارم تێدەکات هەرچەند هەوڵمداوە وەرە بەرنەدەم، وا هەست دەکەم هەر رۆژێك لە زیندانا بەرێ بکەم دەمکاتە شتێکی ترسناك، شتێك کە تا ئێستا بەتەواوەتی تێی ناگەم.

سەرۆکی پۆلیس:

دەشێ تۆ بەراستیی نەخۆش بیت! ئایا هیچ کاتێ گومانت لە سییەکانت نەکردووە؟

عەریف:

ئەمە مەبەست نییە، سەرۆکی گەورەم، من وەکو جوانەگایێ ساخم و بە چاوی خۆت دیتت چۆن بە ئاسن بڵندکردنەوە مەشقم دەکرد، بەداخەوەش نەتدیتم کە مەشقی سپرینگەکانم دەکرد. مەبەس لێرەدا شتێکی تره. ئایا دەزانی گەورەم لە وەتەی منت گرتووە جۆرەها بیروڕای نوێم تێدا دروست بووە؟

سەرۆکی پۆلیس:

باشتر وایە ئاگات لەخۆت بێت.

عەریف:

بەڵێ ئەگەر دەتزانی گەورەم! بۆ وێنە کاتێ لە رابردوودا چەندان جار سواری شەمەندەفەر بووم بەتایبەتی بیرم لەوە نەکردۆتەوە، بەڵام کە مەردوم لە بەندیخانەدا دەبێت و دەکەوێتە هەڵوێستێکی رەخنەسازییە و شتی وەبیردێنەوە، هەرچەندە ئەمە لە پای بێزاریشیەوە بێت، ئایا دەزانی گەورەم گەیشتوومەتە چ ئەنجامێکەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

من چۆن بیزانم! راستەوخۆ بیڵێ.

عەریف:

هێڵی ئاسنی خراپمان هەیە.

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ ئاگات لەخۆتە چی دەڵێیت؟ وریابە لەم ساتەوە هەموو وشەیەکت دەنووسمەوە.

عەریف:

بنووسەوە گەورەم، کاسە وا لێی دەڕژێتەوە و مرۆڤ توانای بێدەنگ بوونی نییە. با نموونەیەکی تر وەربگرین. رۆشنبیریی و هونەر، گەورەم پێم بڵێ لەبەرچی ئەو هونەرمەندە بەسەزمانەمان راوە دوونـاو ماندووماـن کـردن.

سەرۆکی پۆلیس (بەخێرایی دەنووسێ):

هێواش قسە بکە. دوو وشەکەی دوایی چی بوون؟

عەریف:

هونەرمەندە بەسەزمانەکان.

سەرۆکی پۆلیس:

چۆن چیتر؟ (چاوەکانی هەڵدەبڕێت و دەست لە نووسین هەڵدەگرێت): نەخێر مومکین نییە. بەناوی ئەو خزمەتە درێژەمانەوە، تۆ بیخوا بەراستیی تۆ ئە ئاوا بیردەکەیتەوە؟ وەك ئێستێ وتت؟ ئەو هەموو ساڵە دوورودرێژانەی بەیەکەوە کارکردنمان کە هەموو شتێ بە باشی دەچوون بەڕێوە، کەچی ئێستا ئەم جۆرە شتانە دەڵێیت.. ئایا بەراستی وا تێدەگەیت بارودۆخی وڵات ئەوەندە خراپە؟ جارێکی دیکەش بیربکەرەوە.

عەریف:

هیچ شتێك نییە ببێتە هۆی دووبارە بیرکردنەوە، لە پەنجەرەی زیندانەکەمەوە، ئەگەر نوێنەکانم بخزێنم و سەتڵەکەی سەرەوقووت بخەمە سەرەوە پاوانەکان دەبینرێن، بۆ پاوانەکان ئێستا دروێنەکەرەکان دێن. کاتێ تێیان دەڕوانم تەنیا یەك شت بەدی ناکەم. سەرۆکی گەورەم ئەگەر دەموچاوە گرژەکانیانت دەبینین لەگەڵ ئەو بێزارییە تێکڕاییەی لە رویاندا نەخشاوە!

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵام ئەمە رایەکی تایبەتی خۆتە! جا ئەو بۆچوونانەی ئەم رایە رێیان بۆخۆش دەکات دڵسۆزانەن یا نە، ئەوا ئارەزووی خودی وەك رێبازێك لەخۆیەوە بە پێچەوانەی بەرنامەی ئێمەوەیە! پێویستە سزات بدەم چونکە هیچ بێزارییەکت باس نەکردووە. جگە لەوەیش خۆت دەیزانیت کە یاسای بەندیخانە رێگەی لە پەنجەرە روانینەوە نادات.

عەریف:

بەڵام ئەم یاسایە بەسەر ئەوەوە راهێنا ناکرێت کە بەرهەڵستی دەسەڵات دەکات، سەرۆکی گەورەم. ئەم جۆرە کەسە رێگە بەخۆی نادات کە سەرپێچییەکی بچووکی دیکەی ئە ئاواش بکات. بگرە بە پێچەوانەوە ئەوە بە ئەرکێکی بچووك و جۆرێك لە تەواوکەری ئەرکە سەرەکییەکەوە دەزانێت، جگە لەو متمانەیەش کە لەوەوە دروست دەبێت. من ئەوەم بەسە کە لە پەنجەرەکەوە دەڕوانم چونکە دیمەنی کووڕەی سووتاندنی لاشەکان لە پشت گردەکەوە پاڵم پێوەدەنێت و بۆ بیرکردنەوە.. ئەمە سوود وەرگرتن نییە.

سەرۆکی پۆلیس:

تۆ ئەوە پەسەند دەکەیت کە خوانەناسەکان مافی ئەوەیان نەبێ هەرچییەکیان دەوێت بە لاشەکانیانا بیکەن؟ تۆ دژی لێبوردنی ئایینیت و لە هەمانکاتیشدا دەوێریت رەخنە لە کردارەکانی دەوڵەتا بگریت لە بەشەکانی تردا.

عەریف:

مردووەکان بەڵگەیەکی زیندوو نین و تەنانەت ئەگەر لە پەنجەرەکەیشەوە تەماشا ئەکەم ئەوا لەسەر دیوارەکانی زیندانەکەمدا چەندین نووسینێ هەڵکەنراون، ئادەمیزاد لە بەندیخانەدا بێ ئیشە بۆیە دەیانخوێنیتەوە. ئەگەر بە وردی بیریان لێ بکاتەوە ئەوا دەبینێ کە هەرگیز بێ مانا نین.

سەرۆکی پۆلیس:

چ نووسینێ بۆ نموونە؟

عەریف:

"بڕوخێت زۆداری" گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

بەســـە! کەواتـــە کارەکـــە ئـــە ئاوایـــە؟ تـــۆ ئەمەنـــدە پێـــت لـــێ هەڵبڕیـــوە! بێگومـــان وەلیعەهـــد (بـــەرزە پـــێ دەوەســـتێ) و وەصـــی خاڵـــۆی (عەریـــف هـــەر دانیشـــتووە) گەوجن،هـــا؟

عەریف (بە پەرۆشەوە):

بەڵێ سەرۆکی گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

وەلیعەهدیش تەنیا شیرەخۆرەیەکی پاشۆڵ بەمیزە!

عەریف:

بەڵێ سەرۆکی گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس لەمەراقانا وەختا بخنکێت:

ئۆف!؟

(پۆلیســەکە بــە درێژایــی کات لــە ژوورەکــەدا هاتووچــۆ دەکات، بەڵام بەشــێوەیەك گفتوگۆکــە ناوەســتێنێ. چەنــد چلەدارێکــی هەڵگرتــووە و ئیکلیلــەکان هەڵدەواســێ و بــزر دەبێــت. ئــەم کردارانــە بــە جــۆرێ ئەنجــام دەدات ســەرنجی کــەس ڕاناکێشــێت. ئێســتا دێتــە ژوورەوە).

پۆلیس:

ژەنەرااڵ گەیشتەجێ.

(ســەرۆك بەراکردنــی قاپەکــە دەشــارێتەوە و خــۆی ڕێــك دەخاتــەوە. دوای ماوەیەکــی کــورت پیلانگێــڕ و زیندانیــی پێشــوو بــە بەرگــی یــاوەرەوە دێتــە ژوورەوە، بــێ ریشــە بــەڵام جووتــە ســمێڵێکی پۆلیســیانەی بەرداوەتــەوە. بەشــێوەیەکی ئامــادە دەوەســتێت، ڕووی لــە جەماوەرەکەیــە و لایەکــی ڕووی لــەو دەرگایەیــە کــە ژەنــەراڵ

لێوەیدا دێتە ژوورەوە. سەرۆکی پۆلیس و پۆلیسەکەش ئامادە وێستاون. ژەنەراڵ دێتە ژوورەوە، بەشێوەیەکی لێهاتوو بە پەڕەمووچ خۆی رازاندۆتەوە، بێگومان جووتە سمێڵێکی بەرداوەتەوە. لە عەریفەکەوە نزیک دەبێتەوە و لەبەردەمیا دەوەستێ و تێوەی رادەمێنێ).

ژەنەراڵ:

کەواتە ئەمە هەوە..

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵێ ئەمە خۆیەتی.

ژەنەراڵ:

دێتە بەرچاوم کە سەرۆك بێت. ئەی پیاوەکانی تریتان دۆزیونەتەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

تا ئێستا نە. بەڵام بەردەوام لەگەڵیا خەریکین.

ژەنەراڵ:

ئەمە زۆر خەتەرە. هیچ تەقەمەنیتان لێنەگرتووە؟

سەرۆکی پۆلیس:

تا ئێستا نە، بەڵام ئومێد بڕ نەبووین.

ژەنەراڵ: (بەردەوام فیکە دەکات):

کەوابوو لەوە خەترتر ە کە تێی گەیشتبووم، فێڵبازە. پێیلانگێڕی ئاسایی تەنیا چەند کیلۆگرامێ هەڵدەگرێ. وام دێتەبەرچاو کە دەستمان بەسەر کابرایەکی ئاساییدا نەگرتووە. تۆ رات چییە، ئەی مولازم؟

یاوەر:

بەڵێ گەورەم ژەنەراڵ ئەگەر هیچی لا نەدۆزرابێتەوە ئەمە وا

دەگەیەنێ شتەکە قوولّتر شاردراوەتەوە.

ژەنەرالّ:

ئەگەر ڕێ بدەن، ئەی کاکی سەرۆك، ئەمە یاوەرمە هێندە لەمێژ نییە بۆتە ڕاوێژکاری تایبەتیم بۆ کاروباری پیلانگێڕەکان، جموجۆڵی دژ بە میریی بەگشتی، شارەزا و لێزانین ئەم مەیدانەیە.

سەرۆکی پۆلیس:

گەورەم! ئەمە چۆن دەبێت؟

ژەنەرالّ:

کاکی چیت لێ قەوماوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

با جەنابی پایەبەرزتان لێم ببوورن ئەگەر بوێرم بڵێم.. بەڕێزتان کەوتوونەتە داوی هەڵەیێ یا پیلانێکەوە، گەورەم ئەم مرۆڤە..

ژەنەرالّ:

بڵێ!

سەرۆکی پۆلیس:

ئەوەیە کە نارنجۆکەکەی بە ئێوە دادا گەورەم!

ژەنەرالّ:

کێ؟

سەرۆکی پۆلیس:

ئەم یاوەرەی ئێستاتان حەپسەکەی پێشوومە..

ژەنەرالّ:

فەرموو، فەرموو قسەکەت تەواو بکە.

سەرۆکی پۆلیس:

سوێند دەخوم کە بە هەڵە نەچووم، من زۆر باش دەیناسم. دە سااڵن لای خۆم ئا لێرەدا و لەسەر ئەم کورسییە بەند بوو هەرگیز نابێت پایەبەرزتان ئەم یاوەرەتان ببێ!

ژەنەراڵ:

ئەی تۆ چی دەڵییت، ئەی مولازم؟

یاوەر:

بێگومان کاکی سەرۆك لەسەر هەقە. من حەپسی پێشووی ئەمم، لەراستیدا کە منی ناسیەوە بەجلی ئەفسەری و بەم سمێڵانەوە مایەی سەربەرزییە بۆ ئەم و نیشانەی زیرەکی و لێهاتوویی پیشەییەتی.

سەرۆکی پۆلیس:

بەبێ دەم درێژیی!

یاوەر:

لە راستیدا بەندە بەندییەکەی پێشووی کاکی سەرۆکم، بەڵام وا دیارە لەبیری چۆتەوە کە من بڕوانامەی دڵسۆزیم بۆی مۆر کرد و بەڕەڵڵای کردم (بۆ سەرۆکی پۆلیس) ژەنەراڵی پایەبەرز ئەمەی هەمووی دەزانێ.

ژەنەراڵ:

تکایە دڵنیاییت سەرۆك، راستە من ئەمانە چاك دەزانم. وەك بەچاوی خۆت دەبینی، من کە پێت دەڵێم مولازم پسپۆری کاروباری نەهێشتنی جموجۆڵی تێکدەرانەیە، ئەمە بناخەیەکی هەیە.

سەرۆکی پۆلیس:

بـــەڵام ئـــەم نارنجۆکـــە.. نارنجۆکەکـــە هـــەروا لـــە چەکمەجـــەی مێزەکەمدایـــە.

ژەنەراڵ:

ســەرۆکی ئازیــزم! هەمــوو کەســێ رۆژێ لــە رۆژان نارنجۆکێــك بــە یەکــێ لــە ژەنەراڵەکانــا دادەدات، ئەمــە کارێکــە لــەش پێویســتی پێــی هەیــە. جــا ئــەو کەســە لــەوەدا پەلــە بــکات باشــترە. مــن بــەش بەحاڵــی خــۆم تــەواوی بــڕوام بــەم یــاوەرە نوێیەمــا بەخشــیوە، ئەمەیــش بەتــەواوی لەبــەر ئەوەیــە کــە نارنجۆکــی خــۆی هاویشــتووە و کارەکــە بەســەرچووە. بــەڵام ئێســتا زۆر کــەس مــاون کــە تــا ئێســتەش ئــەم پێداویســتییە سروشــتییەیان بەجــێ نەگەیانــدووە. تــکا دەکــەم عــادز نەبیــت ئەگــەر لێــت بپرســم، ئایــا جارێــك نارنجۆکێکــت بــە ژەنەراڵێــك داداوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

نە ئەی پایەبەرز!

ژەنەراڵ:

دەبینــی؟ هەروەهــا منیــش ئــەوەم نەکــردووە. لــەم لایەنــەوە بمبــوورە بڕوایەکــی ئەوتــۆم بــە یاوەرەکــەم هەیــە کــە بــە تــۆم نییــە و بگــرە بەخۆیشــم نییــە. دڵنیــات دەکــەم گەردەتــەوێ ببیتــە ســەرۆك پۆلیســێکی نموونەیــی پێویســتە ئــەوە بخەیتــە پلانــی ئیشــتەوە کــە ئاگاداربیــت و نەهێڵیــت نارنجۆکــێ بــدەم بەســەرخۆما، بیــرت لەمــە کردۆتــەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

هەرگیز ژەنەراڵی پایەبەرز.

ژەنەرالْ:

دیتـت؟ بیرکـەرەوە گـەورەم. خـودی ژەنـەرالْ مولْکـی دەولْـەت و میرییـە، نـە مولْکـی ئـەو کەسـەی ئـەم پایەیـەی وەرگرتـووە. بۆیـە هـەر کارێکـی ئـە ئـاوا تەنانـەت ئەگـەر لـە خۆشـمەوە بێـت دەبـێ وا بژمێردرێـت کـە دەسـت درێژکردنـە بـۆ سـەر ئـەم پایەیـە سـەربازییەوە و بەشـێوەیەکی ناراسـتەوخۆ بـۆ سـەر دەولْـەت. جـا کاکـی خـۆم ئەگـەر رۆژێکیـان بـۆت لـوا مـن بگریـت ئـەوا ئـەز ئیمـڕۆ سـەرنجت بـۆ ئـەم کارە رادەکێشـم، واتـا مـن کـە ئاگادارتـان دەکەمـەوە و تـا رادەیەکـی دیاریکـراو زانیـاری نهێنـی دەدەم بـە سـەرۆکی پۆلیسـدا، ئـەوە کارێکـە حوکمەکـەی مـن سـووك دەکات. ئەمەیـش لەبـاری خۆپاراسـتنەوە دەڵێـم (سـەرۆکی پۆلیـس بـەرزە پـێ دەبـێ و ئامـادە دەوەسـتێ). لـە بـارەی خـودی ئـەم مولازیمەیشـەوە لـەوە زیاتـرت پـێ دەڵێـم، کاکـی خـۆم ئـەم هێنـدە لەمێژنییـە لـەم کارەیـدا دامـەزراوە. لـە هەڵوێسـتێکی تـەواو جیـاوازەوە بۆمـان هاتـووە، ئەمەتـا کـەوا گەیەنراوەتـەوە پلـەی ئەفسـەریی، بێگومـان بـە خۆڕایـی نەبـووە. جـا هیـچ نەمـاوە ئـەوە نەبێـت کـە پیرۆزبایـی کۆڵنەدانـی لـێ بکرێـت. کاکـی سـەرۆك ئـەم کارە بـۆ ئێمەمانـان بـڕە بـڕە پێکهاتـووە، بـەڵام لای ئـەم خۆشەویسـتی میـری، وەك میـری لەنـاکاو تەقیوەتـەوە، خۆشەویسـتێکی تـەڕ وپـاك. لەمـەش زیاتـر ئـەو خۆشەویسـتییە بـۆ مـاوەی چەنـدان سـاڵ بەهـۆی چالاکیـی دژ بـە میرییـەوە کـپ کرابـوو. جـا لـە رووی توانسـتی ئێسـتایەوە وا بزانـم گومانـت نییـە کاکـی خـۆم ئێمـە لەخەڵکـی تـر باشـتر دەزانیـن چـۆن ئێسـتا لـەدژی ئـەم چالاکییـەدا دەجەنگیـن. بـەم جۆرەکاتێـك رقـی خۆتـی لێـوە نیشـان دەدەیـت، گومانـم

نییە دەشێ تووشی تۆمەتی بەخیلی پێ بردنی ساختەوە بیت بەهۆی پێشکەوتنی ئاوا زوویەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

بە ئاشکرا دەیڵێم، ژەنەرااڵی پایەبەرز..

ژەنەرااڵ:

باشە با واز لەمە بێنین.. من بە ئەنقەست هێناومە.. دەمزانی گێرمە و کێشەیەکی سەختم لە پێشە لەگەڵ ئەمەدا، دوژمنی وەلیعەهد (ئامادە دەوەستێ) و وەصی خاڵۆی. کاکی خۆم، تۆش دڵنیا دەبیت کە شتێك هەیە شایانی لێکۆڵینەوەیە. ئایا دەتوانین دەس پێبکەین؟ (شوێنی خۆی دەگرێت بە چاوەڕوانیی دەسپێکردنی لێکۆڵینەوەکە.. جموجۆڵی وەك ئەوەی لە پێش نواندنێکی شانۆگەریدا دەبینرێت). کاکی مولازم، نۆرەی تۆیە قسە بکەیت.

سەرۆکی پۆلیس:

رێگە بەخۆم دەدەم کە بڵێم..

ژەنەرااڵ:

دیسانەوە دەستی پێکردەوە گەورەم؟ شوورەییە. نەفرەت کردن لە لاوانا لە ئەنجامدا هەر دەبێت کارێکی گومان لێکراو.

یاوەر:

دەترسم تووشی نائومێدی بێت، ئەی پایەبەرز، بێگومان نائومێدی کاکی سەرۆکی پۆلیسیش پێویست بە گوتن ناکات، کارەکە ساکارە و ئاشکرایشە.

سەرۆکی پۆلیس:

ئە ئاوایی تێدەگەیت، ئەی لاو؟

ژەنەرالْ:

هەروەها منیش وا دەزانم تۆ زیاد رۆیشتوویت، ئێمە دەزانین بەهۆی تەلْەکەبازیی و ئێجگار زێرەکی ئەم تاوانبارەوە هیچ بەلْگەیەکی ماددیمان لە دژیدا دەست نەکەوتووە و لە بواری چالاکی نهێنییەوە تەنیا هۆتافەکەی لە دژی وەلی (هەلْدەستێ) عەهد و وەصی خالْۆیدا رێ گومانە، ئەو هۆتافەی راستەوخۆ تاوانباری بۆ ئاشکرا کردین و بووە هۆی دەنگی بەرزییەوە هاوار کردبێ ئایا ئەوەی بە فسکە گوتوویەتی دەبێ چەند تۆقێنەر بێت! لەگەلْ ئەوەشدا تا ئێستا ئەو شتانەمان دەست نەکەوتوون کە کردەوەکانی تاوانبارمان بە تەواوەتی پێ بناسێنن. بۆ وێنە ئەو راستییەی باسمان کرد واتا کە هیچ تەقەمەنییەکمان لا نەدۆزیوەتەوە کە وابوو لەسەر چ بناغەیەکەوە دەلْیت کارەکە ساکارەو ئاشکرایشە؟

یاوەر:

بەراستی لەم ساتەدا نامەوێت کرداره دوژمنکارییەکانی تاوانبار ئاشکرا بکەم، ئەوانەی بەشێوەیەك سەرئاوکەوتوون، بەلْام پڕ بە دلْ دەلْێم ئەو کارانە بە جۆرێکی چاك گەییو لە دەروونی کەسایەتی تاوانبارەکەدا هەن، تەنانەت ئەگەر تا ئێستەش نەبووبن، ئەوا بەتەواوەتی راستن هەروەك ئەنجامدرابن، ئەمەش بێگومان ئەگەر دامان نا، کات لە بنەڕەتدا دابەش ناکرێت بۆ رابردوو و رانەبردوو. لەگۆشەی لێکۆلْینەوەدا ئەمە راستییەکی چەسپاوە و نیشانەیەکی تاوانبارکردنە.

سەرۆکی پۆلیس:

لەگەلْ هەموو شتێکەوە رێگەی دوو وشەم پێدەدەیت، ئەی

ژەنەراڵــی گــەورەم؟

ژەنەراڵ:

بێگومان فەرموون.

سەرۆکی پۆلیس:

نکوولّــی لــەوەدا ناکــەم ئێمــە بەرامبــەر تاوانکارێکــی ئێجــگار ترســناکین، هەرچــی بــڕوای وابــێ کــە پۆلیــس بێــکار بــووە تەنیــا شایســتەی خەندەیەکــی بەزەیــی پێهاتنەوەیــە، ئەمــە ئەگــەر شــایەنی گرتنیــش نەبێــت. لەگــەڵ ئەمەشــدا وام بــۆ دەردەکــەوێ کــە شــێوازی مولازمــی هاوڕێــم نــەك خــودی ســەلماندنەکانی رواڵەتــی ئــەم بڕواپێکردنــە ناســکەیە، هەرچەنــد بــە پەلــە هاتۆتــە کایــەوە، بــڕوا بەخۆکــردن. ئەمــە کارێکــە لەوانــەوە روو دەدات کــە تــازە دەســت بــە ئیــش دەکــەن.

ژەنەراڵ:

ئەی سەرۆك، تکام لێکردیت.

یاوەر:

وەك بیزانــم تاوانبــار چالاکییــە دوژمنکارییــە زۆر و خەســتەکانی لــە پاشــماوەیەکی دووردرێــژ لــە دڵســۆزیی و تەنانــەت هاوکاریشــی لەگــەڵ میریــدا دەس پێکــردووە.

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵێ ئەی هاوڕێی لاوم.

یاوەر:

کەوابــوو تاکێکــی ئێجــگار ترســناکمان لەبەردەمدایــە. ئــەو بــە ماوەیــێ تێپەڕیــوە بــە مــاوەی مــن دەچــێ، ئــەوەی پێــش چەنــد ســاتێك ژەنــەراڵ لەگەورەیــی خۆیــدا نەخشــەیەکی بــۆ کێشــا و

خۆیشـــی پەســـەندی کـــرد، لەگـــەڵ تاکـــە جیاوازییـــەکا ئەویـــش ئەوەیـــە کـــە بارودۆخـــی تاوانبـــار بـــە رێگایەکـــی پێچەوانـــەدا رۆیشـــتووە. ئـــەم پیـــاوەی تارادەیـــەك بـــە ســـاڵاچووە کـــە ئەمەیـــش نیشـــانەکانی تووندوتیژتـــر دەکات، ئـــەو خۆشـــیانەی چێژتـــووە ئـــەم هەســـتە نەخۆشـــیی ئاوێتـــەی خۆهەڵکێشـــان و بـــەدرۆ هەســـت بـــە کەرامەتکـــردن دروســـت دەکات، ئـــەو نەخۆشـــییەی لـــە تەوژمـــی هێـــزدا لـــە تـــەك هەســـتی دڵســـۆزیی بـــێ ریایـــی و یەکبـــوون و لەگـــەڵ رای گشـــتیدا هاوشـــانە هەرچەنـــد لـــە خاســـیەتەکاندا تـــەواو لێـــك جیـــاوازن.

سەرۆکی پۆلیس:

مـــن لەگـــەڵ ئـــەوەدا نیـــم کـــە بوونـــی ئـــەم پیـــاوە وەك نموونەیەکـــی هـــەرە بـــەدی تاوانبـــار شـــتێکی ڕوونـــە، بـــەڵام مـــن نازانـــم ئـــەم لـــە چ شـــتێکدا لـــەو هەمـــوو خەڵکـــە بـــە گشـــت جۆرێکیانـــەوە خراپـــترە ئەوانـــەی نارنجـــۆکان بـــە ژەنەراڵەکانـــدا دەدەن!

ژەنەراڵ:

دیســـانەوە نارنجـــۆك! (ڕاچڵەکیـــن. مینگـــە مینـــگ. ســـەرۆکی پۆلیـــس وەك پشـــیلە ســـمێڵەکانی گیـــڤ دەکاتـــەوە).

یاوەر:

دڵنیـــات دەکـــەم ســـەرۆکی گـــەورەم، ئـــەم مرۆڤـــە لـــە دەســـتی دێـــت لـــە چاوتروکانێکـــدا بۆمبایـــەك بەســـەر ســـێ ژەنەراڵانـــدا بـــدات.

ســـەرۆکی پۆلیـــس: (بـــە خێرایـــی بـــۆ عەریفەکـــە، بـــە زاراوەی کۆنـــی ســـەرەك بـــۆ بەردەســـت):

وریابـــە! (عەریفەکـــە بـــە بـــێ ئاگایـــی ئامـــادە دەبـــێ): پێـــم بڵـــێ ئایـــا دەتوانیـــت بۆمبایـــەك بـــە ژەنـــەراڵ دابدەیـــت؟

ژەنەراڵ:

بەراستی و بێ ترس قسە بکە و گوێ مەدەرە بوونم لێرەدا.

عەریف:

بەتایبەتی ئەم شتەیان بە من ناکرێت سەرۆکی گەورەم. دەگونجێ بێگومان جۆرەها باوەڕ هەبێ، لەمەدا نکوڵی ناکەم، بۆ وێنە هێڵی ئاسن، کشتوکاڵ و تەنانەت شتی تریش، بەڵام بۆمبایەك بە کاکی ژەنەراڵ دا بدەم...

سەرۆکی پۆلیس: (بە سەرکەوتنێکەوە):

دەبینن گەورانم؟

یاوەر (بێ وچان بۆ عەریفەکە):

وای دابنێ تۆ لە رۆژی یەکشەممەدا پاش نیوەڕۆیە. لە گەشتدایت و نارنجۆکێکت پێیە کە لە ماڵەوە هێناوەتە، هەر ئاوا بێ ئەوەی هۆکەی بزانیت خەڵکێکی زۆر و ئافرەتی جوانت لە دەوروبەردایە، لە پڕێکا چاوت بە ژەنەراڵێك دەکەوێت.

عەریف:

یەکێکی راستەقینە؟

سەرۆکی پۆلیس (بە تووندی):

پەیڕەوی یاسا بکە!

یاوەر:

راستەقینە، ژەنەراڵەکە راستەوخۆ بەرەو رووت دێ، هیچ لانادات، بە ساکاریی بۆ ئەوەت هاندەدات نیشانەکانی سەر سنگی دەدرەوشێنەوە، هەروەها دزمە درێژەکەیشی، تۆش وا هەست دەکەیت کە خۆت هەقی هەموو شتێکی بۆ دەدەیت و جارێکی تر تووشی ژەنەراڵێکی شۆخی وەك ئەمە نایەتەوە.

عەریف:

ناپاك!

سەرۆکی پۆلیس:

بۆ دواجار..

یاوەر:

چیت بڕیاردا؟ چیت بڕیاردا؟ (بێدەنگی).

عەریف (لەگەڵ خۆیدا دەجەنگێت، لە کۆتاییدا هەناسەیەکی ئاسوودەگی هەڵدەکێشێ):

نەخێر ناتوانم.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەی ژەنەڕاڵی گەورەم، وابزانم ئەمەندە بەسە.

ژەنەراڵ:

دەبێ راستی بگوترێت، ئێستا تێناگەم گەورەم لەبەرچی لێکۆڵینەوەکە ئاڵۆز دەکەیت؟

سەرۆکی پۆلیس:

من لێکۆڵینەوەکە ئاڵۆز دەکەم؟ من؟

ژەنەراڵ:

من وام بۆ دەردەکەوێ ئایا بەلاتەوە گرنگە ئەم پیاوە بەهیچ شتێك تاوانبار نەکرێت؟

سەرۆکی پۆلیس:

من رازی نابم..

ژەنەراڵ:

تۆ بە ئاشکرا ڕێگە بە یاوەرەکە نادەیت بەشێوەیەکی کۆتایی تاوانکارەکە و هەموو ناپاکییەکانی بخاتە بەرچاو. من ئاگادارت

دەکـەم ئەرکـی سەرشـانم ئەوەیـە لەبـارەی ئـەم هەڵوێسـتەتەوە لەگـەڵ وەلیعەهـد وەصـی خاڵۆیـدا بدوێـم (هەڵدەسـتین).

سەرۆکی پۆلیس:

لەلایەنـی منیشـەوە حـەز دەکـەم بـە پایەبەرزتـان بڵێـم ئـەز وەك سـەرۆکێکی پۆلیـس هـۆی بەجێـم بەدەسـتەوەیە کـە بـۆ پایەبەرزتانـی دەرخـەم ئـەم جـۆرە کردارانـە هیـچ سـوودێك نابەخشـن.

ژەنەراڵ:

تۆ هەڕەشەم لێدەکەیت؟

سەرۆکی پۆلیس:

مـن حـەددی ئـەوەم نییـە کاکـی ژەنـەراڵ. تەنانـەت ئەوەنـدە دەڵێـم مـن دەسـتی خـۆم لـە مەسـەلەکە دەشـۆم و ئەنجـا بەرپرسـیاری هیـچ نابـم کـە بـە دوایـا دێـت.

ژەنەراڵ:

ئەمە شتێکی چاکە. با بێینەوە سەر باسی لێکۆڵینەوەکە.

یاوەر:

ئایـا دەتوانـم داوای دوورخسـتنەوەی حەپسـەکە بـۆ چەنـد چرکەیـێ بکـەم؟

ژەنەراڵ:

بێگومان.. سەرۆکی گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس: (زەنگ لێدەدات، پۆلیسەکە دێتە ژوورەوە):

بیبـەن بـۆ ڕێڕەوەکـە و کـەی زەنگـم لێـدا بیهێننـەوە ژوورەوە. (پۆلیـس عەریفەکـە دەبـات).

یاوەر:

ئێستایش هەر لەو باوەڕەدام کە تاوانبار لە بنەڕەتدا ئۆباڵی نارنجۆك بە ژەنەراڵ دادانی بە ئەستۆوەیە. سەختیی تەنیا لەوەدایە کە ئەم وەك تاکە کەسێکی سەرەتایی خاوەنی نەختێ ئەندێشەیە. بەڵام من پلانێکی دیاریکراوم هەیە.

ژەنەراڵ:

بەهەموو ئارەزوویەکەوە گوێی لێدەگرین.

یاوەر:

چەکمەجەی کاکی سەرۆك ئەو نارنجۆکەی تیادایە کە من بە ژەنەراڵی بەڕێزم داداوە، نارنجۆکەکە ناتەقێتەوە و باشترین بەڵگەیش ئەوەیە کە ژەنەراڵ وا ئێستا لەناومانایە، وا پێشنیار دەکەم گومانلێکراو بانگ بکرێت و نارنجۆکەکەی بدرێتێ. دەرگا دەکەینەوە ژەنەراڵ بچێتە دەرەوە بۆ ڕێڕەوەکەوە، دڵنیاتان دەکەم هەرکە نارنجۆکەکەی بەدەس خۆیەوە بینی و ژەنەراڵ لەبەردەمیایە ئەوا غەریزەگەلی سەربەستی و ئاژاوەی بەتەواوی تیادا دەجووڵێن. ئیتر توانای بەربەرەکانیانی نامێنێ و نارنجۆکەکە دەهاوێژێت. بەم شێوەیە لەبارودۆخێکی زۆر نزیك لەبارودۆخی سروشتیدا بەڵگەی ڕوونمان دەستگیر دەبێت بۆ دۆخێکی نیازخەراپی هەرە گەورە و ویستی تاوان.

ژەنەراڵ:

ئەمە شێتییە! تۆ رات چییە ئەی کاکی سەرۆك؟

سەرۆکی پۆلیس:

وا تێدەگەم کە یاوەرەکەت گەورەم، وەك شارەزایەکی باڵا لە مەسەلەکەدا وەك ئەفسەرێك کە زۆرت ئومێد پێی هەیە،

هەرچەندە خزمەتیشی کەمە، لەسەر هەقە. باش نییە بە چاوی سووك سەیری تاقیکردنەوەکانی بکەیت و لێکۆڵینەوەکە ئاڵۆز کەیت، ئەی ژەنەراڵ.

یاوەر:

دووپاتی دەکەمەوە کە نارنجۆکەکە ناتەقێتەوە. فەتیلەکەی نەبەستراوە، هیچ نەبێ لە دواییەن جاردا.

ژەنەراڵ:

کەواتە بڕوات وایە ئەی مولازم کە..

یاوەر:

من بە واجیبی خۆم هەڵدەستم بۆیە باشترین ڕێگا پێشنیار دەکەم بۆ ئاشکراکردنی چالاکیی دژ بە دەوڵەتەوە. لە پێناوی خزمەتدا و بە نیوی (هەڵدەستێ هەڵدەسێ) وەلیعەهد و وەصی خاڵۆیەوە (دادەنیشن).

ژەنەراڵ:

تۆ بەراستی زۆر بەتوانایت ئەی هاوڕێی گەنجم.

سەرۆکی پۆلیس:

منیش وەك دۆستێك پشتگوێ خستنی لێکۆڵینەوەکە بەراست نازانم، با نهێنی ناوخۆمان بێت، من لەو ڕاپۆرتە نهێنیانەی ڕاستەوخۆ دەیاننێرم بۆ (هەڵدەستن و دادەنیشنەوە) وەلیعەهد و وەصی خاڵۆی ناچار دەبم بە درێژیی لەبارەی ڕێباز و هەڵوێستی تۆوە بنووسم لە ئاشکراکردنی دوژمنانی (هەڵدەسێ ئەنجا ئەوانی تر هەڵدەستن و دادەنیشنەوە) وەلیعەهد و وەصی خاڵۆیەوە.

ژەنەرالّ (بەشکستەیی):

نارنجۆکەکـەم پـێ نیشـانده. ئێسـتا بڕیـار دەدەم (سـەرۆکی پۆلیـس دەچێتـە لای مێزەکـەوە و نارنجۆکەکـە بـۆ ژەنـەرالّ دەهێنـێ، ئەمیـش دەداتـە یاوەرەکـە و یاوەریـش دەیداتـەوە سـەرۆکی پۆلیـس).

یاوەر:

بەڵێ خۆیەتی. ئەمە هەمان نارنجۆکە.

ژەنەرالّ:

دڵنیایت؟

یاورە:

بەتەواویی.

سەرۆکی پۆلیس:

کەوابوو، ژەنەرالّی گەورەم؟ ئایا واز دەهێنیت؟

ژەنەرالّ:

بـە چیـم تێدەگەیـت؟ مەسـەلەکە لەگـەڵ تاوانبارەکـەدا ببڕینـەوە. (سـەرۆکی پۆلیـس زەنـگ لێـدەدات، پۆلیـس عەریفەکـە بـە ژوور دەخـات).

سەرۆکی پۆلیس:

بچـۆە دەرەوە (پۆلیسـەکە دەڕوات): پێویسـتە نارنجۆکەکـە بـە ژەنـەرالّ دابدەیـت.

عەریف:

هەر ئاوا بەبێ هۆ؟

سەرۆکی پۆلیس:

ژەنەرالّ لە ڕێڕەوەکەوە دەوەستێ و تۆپش لێرەدا دەبیت.

ژەنەراڵ:

بەڵکو مەسەلەکە دوا بخەین بۆ بەیانیی؟

سەرۆکی پۆلیس:

چۆن ئارەزوو دەکەیت ئەی ژەنەراڵ، لە دواییدا دەتوانین رای میری لەم مەسەلەیەدا وەربگرین.

ژەنەراڵ:

نە، نە. باشە من وا دەچم (دەرگاکە لە دوای خۆیەوە دادەخات). سەرۆکی پۆلیس عەریفەکە فێر دەکات چۆن بۆمباکە بهاوێژێت، بەدەس ئیشارەی بۆ دەکات و نارنجۆکەکەی دەداتێ. هەڵوێست ئاڵۆزتر دەبێت).

یاوەر:

تەنیا یەك وشە، ئەی ژەنەراڵ!

ژەنەراڵ: (دەرگاکە دەکاتەوە):

چی!

یاوەر:

تکا دەکەم دەرگاکە بکرێتەوە، چونکە بە داخراویی ناتوانێت نارنجۆکەکەت پێدابدات گەورەم.

ژەنەراڵ:

ئۆە، راستە (دەرگاکە داناخات).

یاوەر:

دەمامکەکەی منیشی بدەنێ، دەبێ ئەویش هەر لە چەکمەجەکە دابێت. دەبێ لە خشتە بردنەکە کەموکوڕی تیادا نەبێ (دەمامکەکەش دەدەنە عەریفەکە).

سەرۆکی پۆلیس: (ڕێگا چۆل دەکات):

ئێمە ئامادەین، تکات لێدەکەین کاکی مولازم زۆر تکات لێدەکەین.

یاوەر:

کەوابوو.. وا ئافرەتە شۆخەکان لێرەدا گەشت دەکەن لەو شوێنەی کاکی سەرۆکی تیادا وێستاوە. ڕۆژهەڵدێت و (دەس بۆ ڕێڕەوەکە درێژ دەکات) و ژەنەراڵیش لەوێیە. نیشانەکانی سەر سنگی دەبریسکێنەوە و پێڵاو دەبریقێنەوە و ئێستایش وا بیربکەرەوە کە تۆ نرخی هەموو شتێکی بۆ دەدەیتەوە. (عەریفەکە نارنجۆکەکە دەهاوێژێت).

(بۆ یەك چرکە چراکان کوژانەوە. چەخماخەیەك و گرمەیەکی گەورە لە پاشان تاریکییەکی تەواو، ئەنجا ڕووناکیی ئاسایی، سەرۆك و یاوەرەکە بۆماوەی چرکەیەك ڕووبەڕو بێدەنگ دەوەستن).

سەرۆکی پۆلیس:

وەك دیارە ژەنەراڵت خۆش دەویست. وەك سەرۆك لەگەڵتا زۆر نەرم بوو.

یاوەر:

بەتەواوی بە پێچەوانەوە لەگەڵ تۆدا. مرۆڤ سەرۆکی پۆلیس بێت بۆ ئەم هەمووساڵانە هیچ شتێ ناچەسپێنێ، خانەنشینیش کارێکی چاکە.

سەرۆکی پۆلیس:

لەگەڵ ئەمەشدا چی دەڵێیت ئەگەر ئێستا بتگرم؟ پێویستە دانی پیادا بنێیت کە مەسەلەی نارنجۆکەکە هیچ نەبێ زۆر ڕوون نییە.

یاوەر:

بەگشت ئارەزوویەکەوە دانی پیادا دەنێم. ئەو ئەمەندە ئالۆزە تا ئەو رادەیەی کەوا بەشداریی تۆی تیادا زۆر شاراوەیە. ئەوسا نموونەیەکی دڵگیرمان لەدەستدا دەبێت بۆ گرتنێکی دوولایەنەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

وا تێدەگەم تۆ زۆر بەرز دەکرێیتەوە و بەڵام نەك بۆ ئەو پلەیەی چاوەڕوانی دەکەیت واتا جێگای من بگریتەوە و ببیت بە سەرۆکی پۆلیس، بەڵکو بەتەواوی لەرێبازە پێچەوانەکەوە پایەت بەرز دەبێتەوە من وا دەتگرم.

(شمشێرەکەی هەڵدەکێشێ و یاوەرەکە دەگرێت).

یاوەر:

زۆر جوانە، بەڵام دەترسم تۆیش گەیشتبێتە سنووری دەسەڵاتەکانتەوە، جگە لەوەیش ئاگادارت دەکەمەوە کە هەموو ئەو هەوڵ و تەقەللایەکت کە مایەی گاڵتەپێکردنن بۆ تاوانبارکردنی منا کە گوایا دەستم بووە لە تەقاندنی نارنجۆکەکەداهەمووی دژی خۆت ئاراستەدەبنەوە، گەورەم.

سەرۆکی پۆلیس:

بە چ هۆیەکەوە بچکۆلەکەم؟

یاوەر:

ئەوە کارێکی ئێجگار ساکارە، مامە پیرەکەم. تۆ گەورەم، تاوانبارم دەکەیت بە دوژمنایەتی میری و هەڵسان بەپیلانێکەوە، جا لەتۆ دەپرسن ئەی تۆ لەکوێ بوویت ئەی گەورەم، کاتێ ئەم مولازمە نامەی دڵسۆزی مۆرکرد و لە بەندیخانەدا

دەرچـوو؟ جەنابـت چـۆن سـەرەك پۆلیسـێکیت؟ کـە حەپسـێك هەبێـت و بتوانـێ بتخەڵەتێنـێ، تـۆ چـۆن پاسـەوانێکی هێمنیـت ئەگـەر بـە فێڵەکەیـت نەزانیبـێ و بـەڕەڵات کردبـێ؟ خـۆ ئەگـەر ئـەوەت بـەو قسـەیە لەسـەرخۆت لابـرد کـە بۆیـە منـت ئـازاد کـردووە چونکـە پەشـیمانییەکەم راسـتەقینە بـو ئـەوا هـەق بـەلای تـۆوە دەبێـت، چونکـە مـن ئەوسـایش و ئێسـتەیش دڵسـۆزییەکەم بەراسـتییە و ملکەچـی میریـم. بـەڵام کـە بـە سـازدانی پیلانەکـەوە تاوانبـارم دەکەیـت ئـەوا ئـەوە دەتخاتـە هەڵوێسـتێکی سـەیرەوە، گـەورەم هەڵوێسـتی کەڵەکبازێکـی مایەپـووچ! دەڵێیـت چـی ئـەی گـەورەم ئەگـەر منیـش هەڵسـم تـۆ بگـرم؟

سەرۆکی پۆلیس:

کاکـی وا تێنەگەیـت پۆلیـس لەسـەرووی گرتندایـە. نەخەیـر. گرتـن لـە سـەرووی ئێمەوەیـە لەسـەرووی هەمووانداییـە، مـن تەنیـا پۆلیسـێکی کۆنـم. کەواتـە فەرمـوو ئەگـەر تـۆ دەتوانیـت هۆیـەك بـۆ ئـەوە بدۆزیتـەوە..

یاوەر:

بێگومـان مـن دەیزانـم کارەکـە ئـە ئـاوا دێتـە بەرچـاو، ئەرکێکـی سـەرەکیی سـەرۆکی پۆلیـس ئەوەیـە ژەنەرااڵـەکان لـە پیلانگەڵـی نارنجـۆکان بپارێزێـت.. ئـەی تـۆ گـەورەم چیـت کـرد؟ تـۆ خـۆت نارنجۆکەکـەت خسـتە دەسـتی پیلانگێـڕە حەپسـەکەوە و خۆیشـت فێـرت کـرد چۆنـی بهاوێـت. ئەمـە کارێکـی زۆر تۆقێنـەرە.

سەرۆکی پۆلیس:

ئـەوە شـێت بوویـت؟ ئەمـە گشـتی بـە گوێـرەی پێشـنیازی تـۆوە رووێـدا.

یاوەر:

ئەوەی بەو شێوە گومانلێکراوەوە بەو گەرمییەوە پەسندت کرد؟

سەرۆکی پۆلیس:

بە شێوەیەك لەژێر پاڵەپەستۆی تۆوە، چونکە تۆ ئەوت دەویست و خۆیشت هەوڵی ئەنجامدانی تاقیکردنەوەی نارنجۆکەکەت دەدا.

یاوەر:

بەڵام من سەرۆکی پۆلیس نیم، دووپاتی دەکەمەوە ئەرکی سەرەکی سەرۆکی پۆلیس چییە؟ منالّ دەتوانێ وەرامی بداتەوە، پاراستنی ژەنەراڵەکانە لە پیلانگەلی نارنجۆکانەوە.

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵام وادانرابوو کە نارنجۆکەکە ناتەقێتەوە و تۆ خۆت ئەوەت وت.

یاوەر:

من لێرەدا هیچ حسابێکم بۆناکرێت. پێویست نەبوو پێم بڕوا بکەیت.

سەرۆکی پۆلیس:

بەڵام پێش چرکەیەك خۆت دڵنیات کردم کەوا تۆ راستت دەکرد کە گوتت دڵسۆزیی میرییت.

یاوەر:

ئەمە راستە من دڵسۆزیی میرییم، بەڵام تۆ وەك سەرکردەیەکی پۆلیس دەبوو بزانیت ئەوەی کە گرنگە ناشێت، لەگەڵ ئەوەشەوە گرنگییەکی تایبەتی هەبێ، یاخود لەوانەیە گرنگییەکی پێچەوانەی هەبێ و یا هەر هەیەتی، یان گرنگییەکە هەر ئاوا

جیاوازە، ئەمەیش بە گوێرەی چەند رواڵەتێکی دیاریکراوەوە دەبینیت ئەی گەورەم؟ سەرباری ئەو هەموو خزمەتە دوور و درێژەیشتەوە ناتوانیت جگە لەم شێوە سەرەتاییەوە بەهیچ شێوەیەکی تر تێبگەیت.

سەرۆکی پۆلیس: (بەناچارییەوە):

دە باشە، با هەر یەکێکمان ئەوی ترمان بگرێت هەتا هەڵوێستەکە روون دەبێتەوە (یاوەر شمشێرەکەی هەڵدەکێشێ و سەرۆکی پۆلیس دەگرێت).

ژەنەراڵ (دێتە ژوورەوە).

سەرۆکی پۆلیس:

گەورەم ژەنەراڵ تۆ زیندوویت؟

ژەنەراڵ:

خۆ گەوج نیم، لەئاودەسەکەدا خۆم شاردەوە.

یاوەر:

سەرنج رادەکێشم بۆ ئەوەی کە ئەو قیژەیەی پێش چرکەیەك سەرۆکی پۆلیس لێیدا بەڵگەیەکی گەورەیە لە دژی خۆیدا. ئەو سەرسوڕمانەی لە رستەی (گەورەم ژەنەراڵ، تۆ زیندوویت؟) دا دەربڕی شایەتمانەیە کەوا سەرۆك چاوەڕوانیی شتێکی دیکەی کردووە، بگرە بە هیواشی بووە.

ژەنەراڵ:

هەرچۆنێ بێت من ناچارم هەردووکتان بگرم، بەڕێزان. کار لەم دوانە بەدەر نییە، یا ئیشەکە تەنیا بەرێکەوت بووە. یاخود یەك لەم سێیانەتان فەتیلەکەی لکاندۆتەوە. جا چونکە ئێمە تا ئێستا نازانین چۆن رێکەوت بگرین، ئەوا ئەگەرەکەی تر

دەمێنێ. حەپسەکەیش جێی باس نییە چونکە دەسگیرە مانەوە ئەم دووەتان گەورانم.

سەرۆکی پۆلیس:

ئەمە راستە. رابرودووی کاکی مولازم پاڵ بە دادگاوە دەنێت کەوا زۆر بیر بکاتەوە.

یاوەر:

نیازەکانی کاکی سەرۆك باریکی کلاسیکی بۆ ئەوانە پێکدێنن کە بە لێکۆڵینەوەکە هەڵدەستن. لێرەدا بێ ئەوەی مەسەلەی تاوانبارکردنی بەهێز و سەرەکیی بخەمەڕوو، دەگونجێ مەبەست ناوزڕانی یاوەری کاکی ژەنەراڵ بووبێت. ئەو ئارەزووەی کەوا رووندە و لە نیازگەلێکی کەسایەتییەوە هەڵقوڵاوە بەڵام هەرگیز پێوەندیی بە خزمەتکردنی میرییمانەوە نییە.

سەرۆکی پۆلیس:

بەداخەوە پێویستە بڵێم بەناوی میرییەوە دەتگرم، ئەی کاکی ژەنەراڵ.

ژەنەراڵ:

من دەگریت؟ چیم کردووە؟

سەرۆکی پۆلیس:

بە سزای دووچارکردنی پایەی ژەنەراڵی بەپیلانی نارنجۆکەکەوە و بە گورێکی بێ تێبینی ئە ئاواوە، تۆ تاوانباریت ئەی گەورەم، بەلایەنگیری کردنی جووڵانەوەیەکی ئیقنلابییەوە. تۆ خۆت لەوە ئاگادار کردمەوە ئەم کردەوەیەش بەلانی کەمەوە دەبێتە هۆیەك بۆ سووك کردنی حوکمەکەوە.

یاوەر:

لێرەدا تەنیا گرێیەك دەمێنێ چاری بکرێت ئەویش ئەمەیە ئاخۆ ئەو پۆلیسە هاتووە کە پێشتر یەکێکی گرتبێ لەبارێکی یەکترگرتندا لەگەڵیدا بێت؟ واتا تۆ ئەی کاکی سەرۆك کە یەکێکی سێهەم بگریت کە بەیەکەوە لە تەك یەکێکی دیکەدا گرتوویەتی کە یەکتر گرتنی یەکەم پێکیانەوە دەبەستێتەوە؟

سەرۆکی پۆلیس:

دەستگیرکراو مافی قسەکردنی بۆ نییە.

یاوەر:

هەمان دەستوور بەسەر خۆتدا دەسەپێت، ئەی سەرۆکی گەورەم.

ژەنەرالّ:

گەورانم، وا دیارە پۆلیس کارێکی زۆری بەدەستەوەیە.

عەریفەکە (تا ئێستا بێ فیز لە سووچێکا وێستاوە، هۆتافێك دەکێشێ و دەستێکی بەرز دەکاتەوە. گیانی هەڵگەڕانەوە و یاخی بوون بەتەواوەتی لە ناخیدا راپەڕیوە).

بژی ئازادی!؟

(پەردە).

سەرچاوە: گۆڤاری الاقلام- ژمارەی تایبەت بە شانۆی جیهانی.

کۆیە/ ١٩٨٢/٩/٢

(دیمۆن و پیسیەس) Damon and Pythias
یان وەفاداری دوو هاوڕێ

داستانێکی ئەغریقی زۆر کەون

گۆڕینی لە ئینگلیزیەوە مەجید ئاسنگەر

ئەم شانۆگەرییە لە داستانێکی ئەغریقی زۆر دێرینەوە وەرگیراوە، دیمۆن و پیسیەس دوو لاو بوون و دۆستایەتییەکی زۆر پتەو و پێکەوەی بەستبوونەوە و لە دۆستایەتییە مەزنەکەیاندا وەکو داڤید و جۆناسان وابوون. (داڤید و جۆناسان) دوو هاوڕێی گیانی بەگیانی بەناو و ناوبانگ بوون و دۆستایەتییەکەیان بە جۆرێ بووە کە هەر باس ناکرێت.. وەرگێڕ.

***

پێسیەس کارێکی وای لێ روو دەدات دڵی شا دایونیسیسی لێ دەچێ بە قیندا، پاشا ئەوەندە قینی لێهەڵدەگرێ فەرمان دەدا کە لەسەری پێسیەس بدرێت. دیمۆن دەچێتە لای پادشا و لێی دەپارێتەوە گیانی برادەرەکەی ببەخشێت، بەڵام

پاشا لە بڕیارەکەی خۆیەوە پاشگەز نابێتەوەو دووپاتی دەکاتەوە کە هەر دەبێ پێسیەس لە سێدارە بدرێت.

پەردەی یەکەم

لە دەرباری (شا دایۆنیس)دا

پیسەیس:

مەن لەمردن باکم نییە، ئەی پادشاە بەڵام پێش ئەوەی بمخەیتە زیندانەوە داواکارییەکم هەیە تکات لێدەکەم بۆمی جێبەجێ بکەیت. ئەمەیش دواییەن داواکارییم دەبێ لە ژیانمدا.

دایونیسیس:

تۆ بەم زوانە دەمریت. جا لەبەر ئەوەی کە لە ژێردەسەڵاتی خۆمدایە و پێچەوانەی فەرمانیشتەکانیشم نییە، ئەوا ئەم داوایەت بۆ دێنمە دی پاشا بۆی هەیە لەگەڵ ئەوانەوە کە پێیان لەسەر رۆخی قەبریاندایە بەزەیی بنوێنێ.

پیسەیس:

زۆر ئارەزوو دەکەم پێش ئەوەی بمرم بۆ دواجار سەردانێکی خێزانەکەمان بکەم. باوکم زۆر پیر بووە، هەروەها دایکیشم جا لەبەر خاتری ئەوانەی زۆرم خۆش دەوێن ئەم داوایەت لێدەکەم.

پاشا:

بەڵام ئێوە ماڵتان لێرەوە زۆر دورە، بۆ ئەوەی بگەیتەوە ماڵەوە ئەوا دەبێ چەندەها میل لە زەوی و بەسەر دەریاوە ببڕیت. جا ناکا بە هەموو ئەقڵی خۆتەوە وا تێبگەیت من رێگات دەدەم شارەکەم جێبهێڵیت و سەفەرێکی ئاوا دووردرێژی بۆ بکەیت

بەبێ ئێشکچی و پاسەوان هـا؟ نەخێر لاوە، لێت دوو دڵم و بڕوات پێناکەم. دەزانم هەر کاتێ لێم دوور کەوتیتەوە بە هیچ کلۆجێ ڕێی تێناچێ جارێکی تر چاوم پێت بکەوێتەوە. هەر ساتێ ئازادت بکەم ئیتر هەرگیز ناگەڕێیتەوە. یاساوڵ! دەی ڕایپێچن بۆ زیندانەوە.

پیسەیس:

ئۆھ پادشاهم (بەڵێن بێت بگەڕێمەوە بەندە پەیمانت پێدەدەم کە بگەڕێمەوە خۆم باوێمەوە ژێر رکێفی دەسەڵاتتانەوە. بەڕێزتان دەتوانن متمانەم پێ بکەن.)

پاشا:

پەیمانێ لەلایەن دوژمنێکەوە درابێت دەبێ چ بایەخێکی هەبێ؟ منیش هیچ ئارەزوویەکم نییە پێت باوەڕ بکەم. هەتاکو لە زیندان بیت ئەوە دەزانم لە کوێیت، بەڵام کە بەرمدایت لەوانەیە هەتا هەتایە نەتبینمەوە.

دیمۆن:

شا دونسیس، لێتان دەپارێمەوە ڕێگەم بدەن قسەیەك بکەم، ئێوە ئاگادارن پیسیەس و بەندە لە منداڵیمانەوە هەڤاڵی یەکترین. ئێمە یەکدیمان خۆش دەوێ، ئەز باوەڕی پێدەکەم. جا ئەگەر من بچمە زیندانتەوە هەتاکو ئەم دەگەڕێتەوە ڕێ بە برادەرەکەم دەدەیت بڕواتەوە؟

پاشا:

تۆ چۆن دەزانیت ئەم دەگەڕێتەوە، ئەی گەنج؟ من ئامۆژگاریت دەکەم پێش ئەوەی بڕوا بەبرادەرەکەت بکەیت زۆر بە وردی بیری لێ بکەیتەوە.

دیمۆن:

ئەگەر پێسیەس بەڵێن بە بەڕێزتان بدات کە بگەڕێتەوە ئەوا من دڵنیام لەوەی کە هەر دەگەڕێتەوە، لەوەدا من خاترجەمم، چونکە پێسیەس دۆستی خۆمە و خۆم باش دەیناسم، ئەم مرۆڤێکە هەرگیز پەیمان ناشکێنێ.

پاشا:

بەڵام وایدانێ ئەمجارەیان پەیمانەکەی شکاند! جا ئەگەر ئەمە وابوو، ئایا هەر ئامادەیت لە شوێنی ئەمدا بمریت، چونکە لەیادت نەچێ ئەگەر پێسیەس ئەو پیاوە بێ کە هەرگیز بەڵێنی خۆی نەشکێنێ، ئەوا منیش شا دایۆنیسیس ئەم پیاوەم کە هەرگیز لە قسەی خۆم پەشیمان نابمەوە، جا ئەگەر پێسیەس نەهاتەوە ئەوا هیچ گومان لەوەدا نییە کە من تۆ دەکوژم لە جیاتی ئەم! ئەمەت بەتەواوی لا روونە وانییە؟

دیمۆن:

بەڵێ، بەڵێ ئەگەر پێسیەس لە ماوەی سێ هەفتەدا نەگەڕایەوە، ئەوساکە خوێنی منتان لێ حەڵاڵە، پاشادهم.

پاشا:

دیمۆن تۆ گەنجێکی ئازا و بە جەرگیت، تۆیش پێسیەس، هاوڕێیەکی ئەوتۆت هەیە کە بە دەگمەن پیاوان خەونی پێوە دەبێنن، سا لە پێناوی ئەو دڵسۆزیی و خۆشەویستییەکەدا دوو لاوی وەکو ئێوەی بەیەکەوە بەستووەتەوە، ئەوا من رێگەت پێدەدەم بڕوێتەوە، بەڵام لەبیرت نەچێ، دیمۆن ئەگەر پێسیەس، لەسەر بەڵێنەکەی خۆی نەگەڕایەوە ئەوا دەبێ تۆ لە جیاتی ئەو بمریت.

پیسەیس:

شـا دایۆنیسـیس، مـن بەڵێـن دەدەم بگەڕێمـەوە. تۆیـش دیۆمـن، هـاوڕێ خۆشەویسـتەکەم خـۆت لـەوە دڵنیایـت کـە هیـچ گومانێکـت نییـە مـن خاوەنـی وشـەی خۆمـم، ئـاخ دیمـۆن گیـان! نازانـم چـۆن سوپاسـت بکـەم بـۆ ئـەم خۆشەویسـتی و میهـرە مەزنتـەوە؟ وا خۆشەویسـتی تـۆ دەرفەتـم بـۆ دەڕەخسـێنێ کـە بـەر لـە مردنمـەوە بـۆ دواجـار دایـك و باوکـم ببینمـەوە.. بـەڵام هیـچ ترسـکێت نەبـێ، مـن پێـش ئـەوەی سـێ حەفتەکـە تـەواو بـێ، بێگومـان دەبـێ هـەر بگەمـەوە ئێرەکانـە. شـا دایۆنیسـیس، تکایـە ئێسـتاکە ڕێگامـان بـدەن جێتـان بهێڵیـن. (پـەردە).

پەردەی دووەم

(دوای سێ حەفتە)

(دیمـۆن لەبـەردەم شـا دایۆنیسـیس دا وەسـتاوە و سـەرباز چـوار دەوەریـان گرتـوە حەپسـە.

دایۆنسیس:

هێـی کاکـی لاو! کـوا پێسیەسـی هاوڕێـت؟ مـن پێمگوتـی چـی دەقەومـێ و دەمزانـی ئەنجامەکـەی هـەر ئەمـە دەبێـت. ئـەز رێگـەم پێـدا بڕواتـەوە، کەچـی ئـەو بەڵێنەکـەی خـۆی شـکاند، نـەك هـەر لەگـەڵ منـدا، بەڵکـو دەرهـەق بـە تۆیـش!

دیمۆن:

ئـۆف خـاوەن شـکۆ! پێسـیەس تەنانـەت ئێسـتەیش هـەر دەگەڕێتـەوە. هـەر بێتـو بـەرۆح مابێـت قابیـل نییـە هـەر دێتـەوە. مـن لـەوەدا بێگومانـم، چونکـە ئـەو هەڤاڵـی خۆمـە.. هـەر وەك چـۆن گومـان لـەوەدا نییـە کـە ئێسـتاکێ مـن وا لەبەردەمـی ئێـوەدا وێسـتاوم ئاوەهایـش دڵنیـام کـە پێسـیەس وا بـە هەمـوو تواناییەکـەوە بـەرەو ئێرۆکانـە بەڕێوەیـە. بەمەرجـێ ئەگـەر رەوان لەلەشـیدا مابـێ.

پاشا:

چۆن ئێستایش هەر بڕوات پێی ماوە؟

دیمۆن:

بەڵێ، بەڵێ هەر وەك هەمیشە خۆم دەزانم هەر دێتەوە.

پاشا:

ئـەوە قسـەی بـێ مانایـە، وا ئیمشـەو مـاوەی سـێ حەفتەکـە کۆتایـی

دێت. جا ئەگەر پێش ئەوەی رۆژ ئاوابێ پێسیەس نەگەڕێتەوە ئەوا دەبێ تۆ بمریت. ئەمە دەزانیت وا نییە؟
دیمۆن چاك دەیزانم، بەڵام دیارە دەبێ شتێکی چاوەڕوان نەکراوی بۆ پێش هاتبێ کە ئاوەها دوای خستووە.

پاشا:

من بڕوا ناکەم، ئەو بێگومان زیاتر خەمی ژیانی خۆی لەبەرە تا ژیانی هاوڕێکەی. بەیانیی زوو لەسەرت دەدەم.
(سەربازێك دێتە ژووری و لەگەڵ پاشادا قسە دەکات).

سەرباز:

ئەی خاوەن شکۆی مەزن، زەلامێك لە دەرەوەیە دەیەوێت هەر ئێستێ قسە لەگەڵ بەڕێزتانا بکات. کابرا دەڵێ ئیشەکەی ئەوەندە گرنگە چاوەڕوانیی هەڵناگرێت.

پاشا:

زۆر باشە، بینێرە ژوورەوە.
(دەرگا دەکرێتەوەو پێسیەس وەژوور دەکەوێ).

دیمۆن:

پێسیەس گیان!

پیسەیس:

ئاە، دیمۆن گیان!

پاشا:

پێسیەس، ئەوەی کە هەرگیز بەبیرمدا نەدەهات چاوم پێی بکەوێتەوە تۆ بوویت!

پیسەیس:

ئەی خاوەن شکۆ، زۆر بەداخەوەم کە لەگەڕانەوەمدا ئەوەندە

دواکەوتم، من هیچ نیازم نەبوو کە هەتا دوارۆژی ماوەکە بمێنمەوە. ئەوە یەك حەفتەی رەبەقە لەماڵ دەرچووم، بەڵام هێز نەبوو بتوانێ لەمە زووتر بمگەیەنێتەوە بۆ ئێرە.
پادشا، لاوە هەرگیزاو هەرگیز بەبیری منـدا نەدەهات جارێکی دیکە چاوم بە تۆ بکەوێتەوە. تەنیا ساتێك لەمەوبەر بەدیمۆنم راگەیاند کە پێویستە ئامادە بێت لە جیاتی تۆ بمرێت، باشە پێمان بڵێ لەگەڕانەوەدا بۆ هێندەت پێچووە؟

پیسەیس:

گەورەم گەردداوی ئەوەندە سەخت و دژوار لە دەریادا هەڵیانکردبوو کەشتییەکەم (موستەحیل) بوو بتوانێ بەندەرگە جێ بهێڵێ.

دێمون:

هاوڕێ ئازیزەکەم، لەسەرێکەوە زۆرم پێناخۆشە کە گەڕاویتەوە، چونکە تۆ تەنیا بۆ ئەوە هاتوویتەوە ئێرە تا بمریت. بەڵام لەلایەکی تریشەوە تەنانەت بۆ ساتەوەختێکیش من بڕوام نەدەکرد بەڵێنەکەت لەگەڵ پاشادا بشکێنیت! پاشا خۆیشی ئەمە دەزانێ و (لەمە ئاگادارە).

پیسەیس:

سوپاس بۆ یەزدان کە لەکاتی خۆیدا پێڕانەگەیشتم. دیمۆنی خۆشەویست گیانی تۆ لە پێناو منـدا لە مەترسیی دابووە. پاشا فەرمووی دەبێ من بمرم. فەرموون، ئەمەتا ئامادەم.

دیمۆن:

تۆ خەمی منت نەبێ. ئێمە نیشانی پاشامان دا کە هاوڕێیەتی

راستەقانی چۆنە و چۆن دەبێ.

شا دایۆنێسیس:

لاوە زۆر دروستە، من هەرگیز نەمدەزانی دەشێت دۆستاتی ئە ئاوا مەزن لە نێوان پیاواندا هەبێت، ئەمە شتێکی ئێجگار سەیرە بۆ پادشایەك کە ببینێ! ئێوەی هەرزەکار سەلماندووتانە کە هەر یەکێکتان ئامادەن ژیانی خۆتان لە پێناوی ئەوی ترتاندا ببەخشن. سەد خۆزیا منیش هاوڕێیەکی ئە ئاوایم دەبوو. ئێستەش گوێم لێبگرن: ئێوە پێشەکی بەڵێنێکتان بە من داوە و بەڵێنەکەشتان بەجێگەیاندووە.

ئێستەیش داواتان لێدەکەم بەڵێنێکی ترم بدەنێ، دەشزانم کە ئەگەر بەڵێنێکتان دا، ئەوا هەرگیز قسەی خۆتان ناشکێنن. پێسیەس بەڵێنم پێ بدە کە ئیتر هەرگیز دژی من نەوستێت و بە خراپە باسی خۆم و یا هی وڵاتەکەم نەکەیت. ئەگەر ئەم بەڵێنەم بدەیتێ منیش لێت خۆش دەبم و ئازادت دەکەم.

پیسەیس:

شاە دایۆنسیس، من هەرگیز بەتەمای ژیانی خۆم نەبووم، وا ئەو بەڵێنەت دەدەمێ کە لێمی داوا دەکەیت، بەڵێنتان پێدەدەم کە هەتا ماوم لەدژی ئێوەدا شەڕ نەکەم و هەرگیز بە خراپەیش ناوی خۆت و شانشینەکەتان نەهێنم.

پاشا:

لاوینە فەرموون، هەردوکتان ئازادن. دیتنی گەنجانی وەکو ئێوە، کە هەر یەکیان ئامادەیە لە پێناوی ئەوی تریاندا بمرێت. شتێکی زۆر نایاب و بەهاداره.

پیسەیس:

ئــەی خــاوەن شــکۆی مــەزن، مــن لەناخــی دڵمــەوە سوپاســتان دەکــەم.

دیمۆن:

هەروەهــا منیــش جــا ئەگــەر بەڕێزتــان فەرمــان بفەرمــوون، ئەوەتــا هەتــا هەتایــێ خزمەتتــان دەکەیــن.

شا دایۆنسیس:

نەخێــر، مــن سوپاســی ئێــوە دەکــەم مــن پادشــام، بــەڵام هەمیشــە ئامــادەم هەرچــی هەمــە و نیمــە بیبەخشــم بــۆ ئــەوەی تەنیــا هاوڕێــی ئــاوا راســتەقینە و دڵســۆزم هەبــن وەکــو ئــەوەی ئێــوە نیشــانتاندام. فەرمــوون بــڕۆن!

ئێوە ئازادن!

(پەردە)

١٤/تەموز/١٩٨٥

شانۆی ئەفەریقایی

گەڕانەوە ناکاوەکە

مارتن ئویوسیو

وەرگێڕانی لە عەرەبییەوە: مەجید ئاسنگەر

کارەکتەرەکان

کوجوتابی: کوڕە گەڕاوەکەیە

پیرەژنێك: پووری بەسالّاچوویەتی

نیاکوا: خوشکی کوجوتابیە

یاو ئانتو: خالّۆیەتی

کوفی ئانتوی: خالّەکەی تر

مبی: کوڕی نیاکوا

ژنێك

پیاوێ کۆنە برادەرێکی تابیەت

مالام: پیاوێکە بەکاری (غەیبیەوە) خەریکە

دیمەنی یەکەم

(حەوشەی خانوویەکی بەتاڵ کەوا پێدەچێ چۆڵ کرابێ. چەند کەلوپەلێکی قوڕین لێرەو لەوێ فڕێدراوە..هتد دەرگایەك بە ئاستەم کراوەتەوە، تێکڕای دیمەنەکە وا دەنوێنێ کە کۆمەڵە خەڵکێك لێرەدا ژیابن و لەبەر هەر هۆیەك بووە دوو ساڵ یاخود زیاترە ئێرەیان جێ هێشتووە.

تەقەیەك لە دەرگای دەرەوە کە دەرگایەکی دارەو لە دوو بەش پێکهاتووە هەڵدەستێ، بەشی سەرەوە دەکرێتەوەو لەنێوقەد بەسەرەوەی پیاوێکی چل و پێنج ساڵی بەدەر دەخات.

لە حەوشەی خانووەکە رادەمێنێ، دەکەوێتە گومانەوە کەوا دەبێ هەڵەیەك رووبدابێت. جارێکی تر لە دەرگاکەوە دەداتەوە کە ساتێ بێ وەرام چاوەڕوان دەکا. دەرگاکەی ژێرەوە دەترازێنێ و دەچێتە ژوورەوە، بەڵام بە دڵنیایی نازانێ هەڵەکە لە کوێدایە.

جانتاکەی دادەنێ و گۆزەیەکی شکاو هەڵدەگرێتەوە، دووبارە سەیرێکی دەوروپشتی خۆی دەکاتەوە، رووەو و کووپە گەورەکەی ئاو دەچێت، ئەم کابرایە (کوچوتابی)یە.

تابی:

ئاو نییە، تەنیا رایەڵی جاڵجاڵوکە. سەیرە! دەبێ بۆ کوێ چووبن؟

(دەرگاکەی بە ئاستەم کرابۆوەو لەسەر خۆ دەترازێنرێت، پیرەژنێکی لەتەمەنی هەشتا ساڵیدا بەدەردەکەوێ و لە کوجوتابی رادەمێنێ، بەڵام ئەم ناناسێ).

پیرەژن:

تۆ کێیت، ئەگەر مافی پرسیارکردنم هەبێ؟

تابی: (لێی دەچێتە پێشەوە):

من لێرە لەدایك بووم.

پیرەژن:

لێرەدا لەدایك بوویت؟ ناوت چییە؟

تابی:

ناوم کوجووە، بۆ ئەوانەی باشم دەناسن.

پیرەژن:

کوجـو؟ باشـە دانیشـە (دادەنیشـێ) مم..مم..مـم. کووپەکـە ئـاوی تێـدا نییـە، لەوەتـەی جێیـان هێشـتووم بەبەتاڵـی ماوەتـەوە. ئـەو هەندووکەیـش لەژوورەکەمـدا هەمـە بۆتـۆ دەسـت نـادات، پیسـە.

تابی:

تینووم نییە

پیرەژن:

خۆشحاڵم کە تینووت نییە، ئەی بێگانە.

تابی:

من بێگانە نیم، من خەڵکی ئەم ماڵەم.

پیرەژن:

من دەناسیت؟

تابی (بێدەنگی):

نەخێر، بڕواناکەم.

پیرەژن:

نەخێـر بڕواناکـەم کـەس بـڕوا نـاکات. کـەس گـوێ ناداتـێ حـاڵ

هەمیشە هەر ئەمەیە، وا نییە؟ بەڵام واز بێنە بابە گرێ وگۆڵی خۆمەوە هەراسانت نەکەم.
(بێدەنگی) گوتت لەم شارەدا لەدایك بووییت؟

تابی:

ئا لەم ماڵەدا.

پیرەژن (بیردەکاتەوە):

لەم ماڵەدا؟ ئەم ماڵە شەجەرەی تەنیا یەك خێزانی ناسیوە، هەندێکیان لەگەڵ مردووواندا کەوتوون، ئەوانی تریش ئێرەیان جێهێشتووە هەتا زیندەنگی لە شوێنێکی تردا بدۆزنەوە، بەڵام تۆ.. من تۆ ناناسم، دایکت کێیە؟

تابی:

ئاباتاکو.

پیرەژن:

کێ؟

تابی:

ئاباتاکو دەیناسیت؟

پیرەژن:

دەیناسم! (بێدەنگی) خۆزیا چاوەکانم ئەوەندە بەهێز دەبوون بمتوانیبایە بڕوا بکەم، نەخێر کاکی بیانیی، گاڵتە بەم ماڵە و بە یادگارە خەمناکەکانمانەوە مەکە. بەشیی خۆمانمان چێشتووە. ئیمکان نییە تۆ ئەو بیت، تەنیا ناڵێم ئەگەر خێوەکەی هاتبێتەوە و بە دەورمانا بخولێتەوە.

تابی:

من کوجو تابیم. دەزانم ئەوا ماوەیەکی درێژ رابرودوە، بەڵام

ئەمە نە ناومی گۆڕیوە و نە رەچەڵەکیشم، داپیرە گیان.

پیرەژن:

من گومانم لەو ناوە نییە کە دایك و باوکت لێیان ناویت.
زۆرناو پێکدەچن. بەڵام خاوەنەکانیان جیان. لەم ماڵەدا (کوجوتابی)مان هەبوو، بەڵام جێی هێڵاین و هەرگیز نەگەڕاوەتەوە. نایشگەڕێتەوە.

تابی:

بەڵام من ئەوەتام هاتوومەتەوە!

پیرەژن:

ئەم سەرلێدانە لەوە بەرزترە من تێ بگەم، پێویستە براکەم بانگ بکەم.

تابی:

هاتنەوەی من هیچ (لوغزێکی) تیادا نییە، چۆن بتوانم پێتی بسەلمێنم کەمن خێوێ نیم هاتبم نیگەرانت بکەم!

پیرەژن:

من کێم؟

تابی:

تۆ؟

پیرەژن:

بەڵێ من کێم؟ لە دارستاندا میوەیەك نییە نەتوانێ دەستنیشانی ئەو درەختانە بکات کە گرتوویانە. ئەگەر تۆیش هی ئەم ماڵە بووبێت، سا من کێ دەبم؟

تابی:

ناتوانم بڵێم بمبووڕە، من سی ساڵ زیاترە ئێرەم جێهێشتووە، ئەوسا من بچووك بووم، زۆر بچووك، دەبێ بتناسم، بەڵام

رۆژگار زۆری گۆڕیویت، بە جۆرێ کە نەتناسمەوە یەکشت من لێی دڵنیام. دایکم ئابا تاکیویایە. کوا لە کوێیە؟

پیرەژن:

کوڕەکەم مرۆڤ لەبەر بارانا ناوەستێ بۆ ئەوەی عارەقەی نێوچەوانی بسڕێتەوە. ئەگەر تۆ ئەم پیاوەیت کە خۆت دەیڵیت ئەوا ئارامت ببێ. هەر ئێستێ هەموو شتێ دەزانیت کە لەدەمی پیاوانەوە دەزانرێت. (لەدەرگاکەوە نزیك دەبێتەوە) چۆن بتوانم بانکی ((یاوئانتو) و (کوفی ئانتوی)ی بکەم؟ (بانگ دەکات) کوڕە بچکۆلە! بەڵێ تۆ وەرە (دەگەڕێتەوە جێی خۆی) (منالّکارێك دێتە ژوورە، تەمەنی دوازدە ساڵ دەبێ) **منالّەکە:** داپیرە ئەوا هاتم.

پیرەژن:

یاو ئانتو دەناسیت؟

منالّەکە:

باپیرمە.

پیرەژن:

ئای لەم رێکەوتە! بەتەواوی مێشکم پووچەڵ بۆوە. وابزانم دایکت تاکیوا نیاکوایە؟

منالّەکە:

بەڵێ

پیرەژن:

تۆ ناوت چییە؟

منالّەکە:

یوفی.

پیرەژن:

مەم.. وا دەتنێرم، بەراکردن بچۆرە لای یاوئانتو، پێی بڵێ واز لە هەر شتێك بێنێ کە خەریکیەتی و بابێتەوە ئێرەوە.

منالّەکە:

وا لەبن دارنیمەکەدا دەحەسێتەوە.

پیرەژن:

پێی بڵێ ئەگەر پەلە نەکات ئەوا کە هات لاشەی بێ گیانی من دەبینێتەوە، ئەنجا لە پاشدان باپیرەت کوفی ئانتوی، هەمان پەیامی بدەرێ. ئەگەر دایکیشت لە منالّەوەیە ئەوا بەمیش بڵێت بابێت. (منالّەکە دەچێتە دەرەوە) وا هەست دەکەم ئەم منالّە خەریکە دیسان شتێکی لێدەقەومێ. هیچ نەبێ رەوانەکانی ئەم خێزانە سەردانێکم دەکەنەوە. ئەوسا تێدەگەن گەسکەکەیان کە بە هێز و یەکگرتوو بوو توانای رامالّینی شەڕو ئاژاوەی هەبوو ئستێ وا تاڵ تاڵ و پچڕپچڕە. ئەو ئاگردانەی پاکوخاوێنی دەبەخشێ وا رووخاوە چیتر ئاگری تێدا ناسووتێ (گۆرانییەك دەچڕێت). مم..مم..مم. (کوڕی مەزنی هۆزی- ئاسۆنا- چوو بۆ راوە ماسیی لە رووباری -خاوەن هێزەکان-ی تیژرەودا راوبکا مەم... مەم..مەم. بەیانیی لە پێش قووقەی کەلّەشێردا رۆیی بەلام کوڕە مەزنەکەی -ئاسۆنا- نەگەڕایەوە مەم..مەم.. مەم. بایەکی بۆ رووبارەکە را و بۆمی بهێنێتەوە، یان دەگونجێ لەگەڵ رووبارەکدا بۆ هەتایێ رۆیشتبێ؟ مەم.... مەمم... مەم..

(یاو ئانتو کوفی ئانتۆی دێنە ژوورەوە. یەکەمیان شەست و پێنج و دووەمیان حەفتا ساڵ دەبێ ئانتو بەسەر گۆپاڵەکەیەوە دەڕوا).

ئانتو (لە دەرگاوە):

ئـای پیـرەژن، تـۆ ئـەو رۆژەم بیردەخەیتـەوە کـە هەمـوو شـتێك تیـادا رووخـا. چ وای لێکردوویـت ئیمـڕۆ جیـا لـە هەمـوو رۆژێکـی تـر ئـەم سـەردوولکەیە بچڕیـت؟

پیرەژن:

لێمگـەڕێ، گۆرانـی بڵێـم، یـاو ئانتـو، لێمگـەڕێ گۆرانـی بڵێـم، هەتـا دەنگـم مـاوە لێمگـەڕێ بـا گۆرانـی بڵێـم: (جارێکـی تـر گۆرانـی دەڵـێ و ئەمجارەیـان یـان دوو پیاوەکـە وەك کـۆرس بـۆی دەگێڕنـەوە). ممـم... ممم...ممـم.

نـەوە مەزنەکـەی هـۆزی -ئاسـۆنا- چـوە بـۆ راوە ماسـی لـە رووبـاری -خـاوەن پیرۆزییـەکان-ی قوولّـدا راو بـکات.

کۆرس:

ممم.. ممم.. ممم.

لەپێـش خۆرکەوتنـا رۆیشـت بـەڵام کـوا ئـەوە مـەزن مەزنەکـەی هـۆزی ئاسـۆنا؟

کۆرس:

ممم.. ممم..

بـا یەکـێ خـۆی نقـوم کا ئەگـەر لەوێـدا راکشـابێت و لێـی بپرسـێت ئاخـۆ کـەی بـۆم دێتـەوە؟

کۆرس:

مم..ممم. ممم.

پیرەژن:

بەڵـێ پێویسـتە هەمـوو ئـەو رۆحـە شـەڕخوازانەی بـە دەوری ئـەم ماڵـەدا دەخولێنـەوە شـوێنێکی تـر بۆخۆیـان بدۆزنـەوە، چونکـە

خاوەنانی ئەم ماڵە ئیمڕۆ دەگەڕێنەوە یاوئانتو، کوفی ئانتوی ئەم بێگانەیە دەناسن؟

ئانتو:

بەرلەوەی پرسیارمان ئاراستە بکەیت پێمان بڵێ بزانین ئێمەت بۆ بانگ کردووە (لەدەرگا دەدرێت).

نیاکوا:

ئەقوو!

هەموویان:

وەرە ژوورەوە (نیاکوا دێتە ژوورەوە، ئافرەتێکی چل ساڵەیە).

پیرەژن:

ئەمە ئاکوایە؟ کورسییەك بۆخۆت بێنە.

نیاکوا:

ئیمڕۆ بازاڕ سەختە پارچە ماسییەکی بچووکی خراپی هەندی ئەنگوست بە شەش بیسیوازە.

ئانتوی:

جا مەیکڕە.

نیاکوا:

چی دەڵێیت مەیکڕە؟ جابێ ئەو چۆن شۆربام بۆ ئامادە دەکرێ؟ بەڵام سەبارەت بەتۆو و خاڵۆ؟

پیرەژن:

ئاکوانیا کوا، ئەگەر بانگکردنێکی تۆم بۆ ئێرە پەیوەندی بە شۆرباکەتەوە بوایە ئێستا دووکەڵیشت لە چێشتخانەکەمدا دەبینی. هەرچەندە ئەم ماڵە چۆڵ و وێرانیشە.

نیاکوا:

مم... ببووره، نەمدەزانی.

پیرەژن:

کامتان ئەم بیانییە دەناسن؟

ئانتوی:

مـن بەسـاڵاچووم، بـەڵام وابزانـم پیربـوون لای هەنـدێ کـەس بـۆی هەیـە کاری عەجایـب ئەنجـام بـدات.
ئای لەم پرسیارە؟ چۆن بتوانین بێگانەیێ بناسین؟

ئانتۆ:

کوفـی، تـۆ تفـت لـە زارمـدا نەهێشـت. باشـە کاکـی بێگانـە، بەخێـر بێیـت.

نیاکوا:

بـێ درۆ ئەگـەر براکـەم نەمردایـە دەمـووت ئەمـە ئـەوە.. بێگومـان ئەمـە خێوەکەیشـی نییـە.

پیرەژن:

بەتـەواوی هـەروەك مـن بـۆی چـووم، لەگـەڵ ئەمەشـدا دەڵێـن گوایـە مـن تەنانـەت بـۆ پرسـیار کردنیـش پیربـووم، ئێـوە ئەوانـەن کـە هەسـت بـە شـتی خۆیـان ناکـەن. لێمگەڕێـن ئەمەتـان پێبڵێـم.

ئانتو:

هەست بە هەبوون؟

ئانتو:

بـاوەڕ ناکـەم تەنیـا بـۆ ئـەوە ئێمـەت بانـگ کردبێـت تاکـو ئـەو هەسـتانەمان بـۆ دەستنیشـان بکەیـت کـە بیریـان بکەینـەوە.

پیرەژن:

نەخێر، بەڵام دەمەوێ بێگانەکە پێتان بڵێ خۆی بەکێ دەزانێت!

ئانتوی:

جارێ لەمەیان گەڕێ کاکی بێگانە، کوڕەکەم شووشەی فی.س ١٠ لەژێر قەرەوێلەکەمایە وابزانم لێرەدا پێویستمان پێیەتی.

نیاکوا:

فی.سی ١٠ چییە (پیاوەکان پێدەکەنن).

ئانتوی:

فڕۆکەیەکە، بەریتانییەکان دروستیان کردووە، دەڵێن زۆر تیژەڕەوە، ئەگەر لەکاتی فڕینیدا تیایدا دانیشتین هەست ناکەیت کە دەفڕیت، بێ ئەوەی هەستی پێبکەیت، دەگەیتە ئەو شوێنەی کە بۆی دەچێت.

نیاکوا:

دەڵێی یەکێکیانی بینیوە!

ئانتوی:

ئەی نەمدیوە؟ بۆ هەر ئەم بەیانییە یەکێکانت نەبینی ئاسمانی دەبڕی؟ دەڵێن فی-سی ١٠ زۆر خێرایە، بۆیە ناوەکەیان لەم شتەیش ناوە، چی سەیری تیایە؟

پیرەژن:

بەم شێوە ئامانجمان رووی کردۆتە ئەدبرین!!

نیاکوا:

جا چاوەڕوانی چی دەکەیت ئەگەر پیاوی ئە ئاوات لەلابن نەتوانن باسی تەنانەت مەسەلەیەکیش بکەن بەرلەوەی لە

پێشـــدا قوڕگیـــان تـــەڕ بکەنـــەوە!

ئانتو:

کوفی بچۆ بیهێنە، ئێمەیش بەردەوام دەبین.

ئانتوی:

ئەوا دەچم و دەگەڕێمەوە (دەچێتە دەر).

ئانتو:

ئـەی بێگانـە گەورەکانمـان دەڵێـن بـەر لەهاتنـی پیـاوە سـپییەکە و ئێمـە خوامـان پەرسـتووە. دەمـت بکـەرەوە.

تابی:

سـەرەتا سـەختە بـەڵام بـە قسـەت دەکـەم، مـن بێگانـە نیـم، مـن لێـرە لـەم ماڵـەدا هاتوومەتـە دونیـاوە، لـەو رۆژانـەدا ژیـان شـتێکی دەهێنـا چونکـە ئـەم خانـووە پـڕی بـوو لـە خەڵـک، دایـک و خوشـکەکانم بـە کامەرانـی لێـرەدا ژیـاون، وەک خێزانێکـی پـڕ لـە زیندەگیـی، دێتـەوە یـادم مـن و براکانـم لـە ژوورەکـەدا دەخەوێتیـن. سـی سـاڵ لەمەوبـەر کۆچـم کـرد، ئەمەیـش شـتێکی خـۆش نەبـوو، بـەڵام بـەدوای جـۆرە ژیانێکـی تـازەدا کۆچـم کـرد. زۆریشـم بەدەسـت ئـەم ژیانـە نوێیـەوە نااڵنـدووە، رووبارێـک بـوو مەلەوانێکـی کارامـەی پێدەویسـت، تەوژمەکانـی خورتیـژ بـوون، بـەڵام مـن توانیـم سـەری خـۆم بەسـەر تەوژمەکانـەوە بهێڵمـەوە تاوەکـو شـتێکی چەسـپیو بەردەوامـم بـۆ رەخسـا، دارخەیزەرانیـش لەوانەیـە قەدەکـەی بدۆڕێنـێ، بـەڵام رەگەکانـی نـا، مـن ماڵێکـم بووبـوو دەبـوا بـۆی بگەڕێمـەوە، جـا ئەمەتـام وا هاتوومەتـەوە.

ئانتو:

ئەمە ئەوپەڕی هۆشمەندیتە.

پیرەژن:

ناوی خۆتیان پێ بڵێ (ئانتۆی دیتەوە).

ئانتۆی:

راوەستن، هیوادارم زۆرم لەکیس نەچووبێت.

ئانتو:

وا ئێستێ دەستی پێکردووە، بەڵام من هەست بە ناسنامەکەی دەکەم، فەرموو گوێمان لێت راگرتووە.

تابی:

من ناوم کوجوتابییە.

نیاکوا:

چی؟ دەبێ باشم گوێ لێبووبێ؟ توخووا تۆ کوجوتابی برامی؟
تۆ ئەوێت؟ ئۆف دایە! تۆ لە کوێیت تا دەنگی کوڕە لەبیرچووەکەت ببیستی؟ کوجو! بەڕاست ئەمە تۆیت؟

ئانتو:

ئەگەر دە ساڵ بەر لە ئێستاوە ئەمەم پێ بوترایە، دەمتوانی بڕوای پێ بکەم.

پیرەژن: (دێتەوە یادی)

هۆ لەوێ راوەستابوو- کوجوتابی- لای دەروازەکەوە، بەدایکی دەگوت کە هەرگیز ناگەڕێتەوە تاوەکو ڕێزی گشت هاونیشتمانیانی بۆخۆی مسۆگەر نەکات، ئەو ناگەڕێتەوە و ئێمەیش هەرگیز نایزانین لەکوێ دەبێت.
ئابا تاکیوای دایکی گریا و باوەشی پیادا کرد، ئێمەیش هەموومان لێی دەپاڕاینەوە، بەڵام هەرزەکار پانزە ساڵێکە توانی تف بکاتە فرمێسکەکانمەوە جێمان بهێڵێ، لەو دەرگایەوە چووە دەرەوە،

کوجوتابی بەرەو نەزانراو رۆیشت، بەتەنیا پانزەساڵی تەمەنەوە. لەو ساتەیەشەوە هیچ شتێکمان لێوەی نەبیستوە، جگە لە هەواڵی مردنەکەیەوە (بێدەنگی) ئەگەر تۆ ئەویت، ئەمانەت لەبیرە؟

تابی:

وردو درشتیم لەبیرە.

پیرەژن:

جا ئەوە باش بوو تۆ کردت؟

ئانتوی:

ئەی پیرەژن شیرینی هەنگوینەکەیە سەری سپی بەرەو مێش هەنگ رەوکێشی دەکات، من ئێستا هەچ شتێی لەم ماڵە و لەم خێزانەدا نابینم ئەوە بهێنێ بێگانەیەك راکێشێت، بێگومان کوڕەکەی خۆمانە، جا ئەگەر هاتبێتەوە ئایا دەبێ داوای لێبکەین بڕواتەوە؟ ئاخۆ رەوایە لەسەر هەڵەیەکی رابوردوەوە سەرزەنشتی بکەین؟ پێویستە بەخێرهاتنەوەی بکەین ئەنجا ئەگەر لەبارەی گەشتەکەیەوە پرسیاریشی لێ بکەین رەوایە، دەبا هەڵسین بەخێرهاتنەوەی لێ بکەین. (هەڵدەستن و تەوقەی لەگەڵدا دەکەن).

تابی:

ئەی کوا دایکم؟

نیاکوا:

برالە سەیری دەوروبەری خۆت بکە و بزانە شوێنی ئێستەی کامەتا؟

تابی:

مەبەستت ئەمەیە دایکم.. دایکم.

پیرەژن:

خوشکی من، دایکت پێش چەند ساڵێ مرد.

نیاکوا:

ئـــۆف دایکـــم، دایـــە تـــۆ لـــە کوێیـــت (دەس دەکاتـــە گوتنـــی ســـەردوولکەیەك) دایـــە، تووخـــوا دایـــە تـــۆ لـــە کوێیـــت؟
با یەکێك نامەیەکی بۆ بنێرێت... ممم..ممم..ممم...
پەیامی، پەیامێ بۆ ئاباتاکیوا، ئۆەەەەە
کە رۆڵەکانی هەروا زیندوون.. ئاخ.. ئاخ..ئاخ
کە رۆڵەکانی لە یادیان نەکردووە.
کە ئێمەی بە گومراهی جێهێشت.. ممم.. ممم..ممم..
دەبـــا یەکێـــك پەیامـــی بـــۆ ئاباتاکیـــوا رەوانـــە بـــکات کـــە ئەمیـــش ســـڵاو بـــۆ ئێمـــە بنێرتێـــەوە (دەگـــری).

ئانتو:

کوفـی پێکێکـم بـۆ تێکـە (پیـاوەکان دەخۆنـەوە) بـۆ پیـاو نەهاتـووە فرمێســـك بڕێژێـــت، تەنیـــا ســـوورهەڵگەڕانی چاوەکانمـــان بەســـە، کەفـــی ئـــا پێکێکـــی تـــرم بـــۆ تێکـــە (دیســـان دەخۆنـــەوە).

ئانتوی:

ئـــەی کوجوتابیـــن ئێمـــە بەخێرهاتنـــت لێدەکەیـــن، بـــەڵام تـــۆ زۆر درەنـــگ هاتیتـــەوە، ئاباتاکیـــوای خوشـــکم لەســـەرەمەرگدا تاکـــە ئاواتـــی ئـــەوە بـــوو بزانـــێ تـــۆ چیـــت بەســـەرهاتووە، چونکـــە ئێمـــە هەموومـــان باوەڕمـــان بـــە مردنـــی تـــۆ کردبـــوو، (بێدەنگـــی) ئەوەیـــش بـــێ هۆنەبـــوو، دەنـــگ وابـــوو کـــە تـــۆ خـــوارزام، لـــە رووداوێکـــی

لۆریی بارکێشدا مردوویت، جا چۆن گومان لەوە بکەین؟ نەماندەزانی تۆ لە کوێیت، هیچ نامەیەکت بۆ نەناردین، چیمان بکردایە! ئەنجا تازییەکمان بۆ دانایە، شیاوی رۆڵەکانی ئێمەبێ، ئەوەیش لە پێشی پێنج ساڵ یا زیاتریش بوو، ئەگەر درۆ نەبێ.

ئانتو:

نەخێر درۆ نییە.

ئانتوی:

ئێستێ سەیری دەموچاوی ئەم و قژی من بکە. سەیری قژی خاڵت (یاوئانتو) بکە، تەماشایەکی یاوا کونادوی پوورت بکە، ئەو ژن و پیاوە بەهێزانەی نەماوین کە جێت هێشتین، خوشکەکانت لەگەڵ مێردەکانیانا ئەم شارەیان جێهێڵاوە و لە شوێنی تردا بە دوای بەختی خۆیانەوە وێڵن، تەنیا لە رۆژانی جەژندا دێنەوە.

ئێمە بەتەنیایی جێماوین و ناتوانین لە کشتوکاڵدا ئیش بکەین و هیچ کارێکمان لەدەست نایەت، ئەمە خانوومانە بەڵام کوان دانیشتووەکانی؟ هەندێکیان رۆیشتوون و ئەوانی کەیش وا خەریکی رۆیشتنن، هەر چاوەڕوانی ئەوەن کە بڕۆن، ئەمە نەگبەتییە!

ئانتو:

ئەم چیرۆکەت بیستووە کە دەڵێ ئەگەر رۆیشتیت نیشتمانی خۆت لەبیرمەکە؟ من پێتی دەڵێم ئەو ئافرەت بوو.

نیاکوا:

هەرگیز پیاو نییە.

ئانتو:

ئەمەیان ئافرەت بوو، ناوی (ئابینا) بوو، دایکوباوکی جێهێڵا تاکو بە شووکردنە بەختەوەرەکەیەوە لە عەردێکی دووردا بەخۆشیی بژی، چەندەها ساڵ تێپەڕین و تەنانەت جارێکیش بەبیریدا نەهات یادی دایکوباوکی بکاتەوە، رۆژێکیان باڵدارێکی زێڕ بەسەربانەکەیانەوە نیشتەوەو ئاوازێکی سەیری خوێند، ئابینا تێنەگەیشت. ئەنجا باڵندەکە جارێکیتر و دووجاری تر و چەندان جاری دیکەش هاتەوە هەتاکو سەری ئابینای سوڕماند، ئابیناو مێردەکەی چوونە لای پیاوێکی دانا و داوای ئامۆژگارییان لێی کرد.

ئانتوی:

راستە ئەوەیان کرد.

ئانتو:

پیاوە داناکەیش لەگەڵیاندا هاتە ماڵەکەیانەوە تا خۆی گۆیی لێ ببێ، جارێکی تریش باڵندەکە هاتەوە بۆ خوێندن و لەهەمان پنتی سەربانەکەوە هەڵنیشتەوە، کە لەخوێندن بووە پیاوە داناکە وتی: ئەی ئەبینا ئەوەی سەردانی کردیت باڵندەیەکی ئاسایی نییە، ئەم پیامێکی بۆت هێناوە و دەڵێ: باوك و دایکت لە دەمێکەوە مردوون، تەپڵی شیوەن لێدراون و کۆتاییان پێهاتووە، هەروەها خانووکەیشت هەرەسی هێناوە، گیاوگۆڵ دایپۆشیوە جا دەبێ تۆ بگەڕێیتەوە، ئابینا ملی بۆ راستیی رووداو کەچ کرد- پێویست ناکات بیڵێم- کوجوتابی راستیی ئەم چیرۆکە مەبەستی گرنگ نییە- هەرگیز بیرمان لەوە نەکردۆتەوە تا چ رادەیەك راستییەکی گشتیی تیادایە.

تابی:

ئەگەر رێ هەبێ دەمەوێ فرمێسکێك بۆ دایکم بڕێژم (سەری دادەنوێنێ و هەندێ دەگریی لە پاشانا چاوهەڵدەبڕێ و لەبۆشاییەوە رادەمێنێ..) ئەو هەموو سامانەی پەیدام کردووە لەپێناو تۆوە بوو، دایەگیان من بەرامبەر تۆوە خەتابارم. جا بۆ نەمایت، دایە تاوەکو کەمێ تەنیا کەمێ لەو خواردنە تامکەیت کە بۆتم هێناوە؟ (دیسانەوە دەکڕوزێتەوە، بە درێژایی ئەم ماوەیەشدا نیاکوا بە بێدەنگی فرمێسك دەبارێنێ).

ئانتو:

کوجو، هەقی خۆتە ئەسرین بڕێژیت، بەڵام کەمێك بەسە.

پیرەژن:

کوجو، ئەوە هەر بۆ ئەوە هاتوویت من بنێژیت؟

ئانتوی:

ئای چۆن پرسیارێکە؟

پیرەژن:

لێمگەڕێ بپرسم، ئەدی کوڕی من نییە؟

تابی:

چۆن بتوانم وەرام بدەمەوە؟

پیرەژن:

بڵێ وایە ئەوسا بەختیارتر دەبم، چونکە دەزانم ئەو حەلە لەکاتی ناشتنمدا ئاهەنگێکی شیاوم بۆ ساز دەدرێت و چیتر لەم هۆدە بچکۆلەیەمدا هەڵناوەرم کە دەترسم رۆژێ لە رۆژان ببێتە دارمەیتم. چیت لایە بۆمانی باس بکەیت؟ یان خوانەخواستە بۆ ئەوە نەهاتووی کە بمێنێتەوە؟

تابی:

بۆیە هاتووم کە بمێنمەوە.. راستە دایکم مردووە بەڵام هەموو شتێ لە دەست نەچوە، ئێرە نیشتمانیی راستەقینەی منە کە دەبێ تا ژیانم مابێ تیایدا بەسەری بەرم، ماڵی ئێمە هێشتا وێران نەبووە، تۆ بە تەمەنا چوویت بەڵام خۆ نەمردوویت. تۆ هێندەت هێز تیادا ماوە کە چەندەها ساڵی دیکەش بژیت.

پیرەژن:

سوپاسی دەمە شیرینەکەت دەکم بۆ ئەم وشانە!

ئانتوی:

ئێی پیرەژن، وا دیارە ناتەوێت ئێستا بمریت؟ هەر دوێنێ بوو نەفرینت لە کردگارت دەکرد چونکە ئەم ژینە تاڵەتی درێژ کردووەتەوە.

پیرەژن:

کەواتە تۆ بۆیە دڵخۆش بوویت! تۆ وا تێدەگەیت من بەراستی مەبەستم ئەوە بوو! باش بزانە، من مەبەستم ئەوە نەبوو دەبا پێتی بڵێم من تازە نامرم.

تابی:

نەخێر، تۆ نامریت من گەڕاومەتەوە و بەدەستی بەتاڵیش نا، مادامەکی بەهێز و دڵنیام ئەوە بێگومان گیان وەبەر ئەم ماڵەدا دەهێنمەوە..

نیاکوا:

لە دوای تاریکاییەکی درێژەوە دووبارە پڕشنگی خۆرێکی نوێ لە ئاسۆدا بەدی دەکەم.

ئانتو:

زۆر باشە، ئابڕیوا، پێویستە بەرلەوەی دونیا تاریك دابێ سڵاو بۆ خاڵەکانی تریش بەریت.

پیرەژن:

بۆم هەیە، بڕۆم؟

نیاکوا:

بەڵام ئەمەیان پێویستە، ئەو ماوە دووردرێژە خۆت لەو تاریکییەدا حەپس کردبوو، جا دەبێ هەموو خەڵك بزانن کە تۆ هەر زیندوویت.

پیرەژن:

زۆر چاکە، لە راستیدا مەبەستم ئەوە نەبوو.

ئانتوی:

ئەی باشە ئەم نابێ جارێ شتێك بخوات!

ئانتو:

بەڵێ پێویستە بخوات، نیاکوا، دەبێ خواردنێکی باشیی بۆ ئامادە بکەیت، وەك ئەوە نا کە دەرخواردی مێردەکەی ئەو دواییەی خۆتت دەدا.

تابی:

کێ مێردتە؟

نیاکوا:

بەجێی هێشتووین (پیاوەکان پێدەکەنن).

تابی:

رۆیشت؟ لەبەرچی؟

نیاکوا:

ئـاخ ئـەوەی پەیوەنـدی بەمنـەوە هەیـە دوایـی بۆتانـی بـاس دەکـەم، بـەڵام جـارێ مـن شـوێنەکەی پـێ نیشـاندەدەم، بـرام دەزانـم تـۆ ئێسـتا برسـیت نییـە، لـە پێشـتدا شـتە گرنگـەکان کـە بیسـتمان تـۆ هاتوویتـەوە هەموویـان هاتـن بـۆ ئـەوەی بگریـن و قـەردی خۆیـان لـە خۆشـاوی گوێـزی هینـدی وەربگرنـەوە.

پیرەژن:

دارەدەستکەم بـدەرێ، وا بەسـەر دیـواری لای ژوورودا هەڵپەسـێردراوە، (نیاکـوا جانتاکـە دەباتـە ژوورەوەو دارەدەسـەکە دەهێنـێ).

ئانتو:

لە پێشدا بیبە بۆ لای مامە (کیوکو دورو)ی وا لە ماڵی خۆیەتی.

نیاکوا:

وامزانی هەموومان دەچین.

ئانتو:

چۆن؟ ئەمە پەیوەندیی بە ئافرەتانەوە هەیە.

نیاکوا:

ممم! مامە! تۆ دڵسۆزیت س -١٠.

ئانتو:

بـڕۆ.. بـڕۆ.. بـە تەنیـا جێـمان بێڵـە. (پیـرەژن و نیاکـوا و تابـی دەچنـە دەرەوە. ئانتـو و ئانتـوی لەگـەڵ پاشـماوەی خواردنەوەکـەدا دەمێننـەوە).

ئانتوی:

کوفی ئەم هاتنەوە کتوپڕەی خوارزاکەمان تۆ چۆنی تێدەگەیت؟

ئانتوی:

هەچ دوو کەڵێکت بەبێ ئاگر دیوە؟

ئانتو:

ئەمە تەواوە.. کەوابوو هۆی سووتانەکە بەچی تێدەگەیت؟

ئانتوی:

چۆن بیزانم؟ خۆ لە چێشتخانەکەیدا نەبووم!

ئانتو:

ئەگەر بەراستی دەستکورت و لێقەوماوبی ئەوە بنیادەم دەکرێ لەهۆیەکەی تێبگات، بەڵام ئەو دەڵێ ئێستا خاوەن سامانە، جا هیچ نەبێ ئێستا خۆی دەناسێ، باشە دەبێ چ شتێ هانی هاتنەوەی دابێ؟

ئانتوی:

دەبوا لێمان پرسیبایە ئاخۆ لەو شوێنەی تیایدا جێگیر بوو بوو ژن و منداڵی نەبوون؟

ئانتو:

ئەوکاتەی رۆیشت رێکو بەرچاو بوو ئێستەیش هەروایە، جا چ ژنێ هەیە شوو بە پیاوێکی وەك ئەم نەکات؟

ئانتوی:

دەزانێ هەڵەی تۆ بوو لێت نەپرسی چ ئیشێکی کردووە؟

ئانتوی:

دەزانێ هەڵەی تۆ بوو لێیت نەپرسیی چ ئیشێکی کردووە؟

ئانتو:

هەڵەی من؟ ئەی ئەو خوشکەزای تۆیش نییە؟ ئەو دەڵێ بۆ ئەوە هاتۆتەوە بمێنێتەوە، دەبا لە خوا داوا بکەین هیچی

بـەدواوە نەبێـت، بابایەکـی دەوڵەمەنـد ئیشـی خـۆی جـێ بهێڵـێ بـۆ ئـەوەی لەنێـو خـزم و خۆیشـی هـەژاردا بمێنێتـەوە کـە سـی سـاڵێکە جێـی هێشـتوون!

ئانتوی:

هـەچ کاتـێ هـەورەکان رەوینـەوە و رەنگـی ئاسـمانیان بـۆ دەردەکـەوێ.

ئانتو:

ئاخ... کار لەکار ترازاوە.

ئانتوی:

چیترت دەوێ؟

ئانتو:

نەخێـر، سـینەم، هەرکاتێـك زۆر دەخۆمـەوە سـینگم ئـازارم دەدات، دوێنـێ چوومـە لای پزیشـکێك، گووتـی دەبـێ واز لـە خواردنـەوە بێنـم.

ئانتوی:

واز لە خواردنەوە بینیت؟ جا ئەو چ کارێکی بەمەدا هەیە؟

ئانتو:

بیـر لەمـە بکـەرەوە! هیـچ بایەخـێ بـۆ نەریـت نییـە، بـەڵام ناچـارم دەبـێ دان بـەوەدا بنێـم کـە نـاوە نـاوە هەنـدێ دەنـگ لـە سـینەمەوە دەبیسـتم.

ئانتوی:

مـرۆڤ واز لـە خواردنـەوەی ئـاو ناهێنـێ ئەگـەر منااڵەکەیشـی لـە زێیەکـدا خنکابـێ، جـا هـەر دەخۆینـەوە.

ئانتو:

ئۆکوکسیوکو

ئانتوی:

ئادەمیزاد شتێکی سەرسوڕهێنەرە. (دەچنە دەرەوە).

دیمەنی دووەم

(هەمان دیمەنی پێشووە، تەنیا جیاوازیی ئەوەیە ماڵەکە جارێکی تر گۆڕی تێکەوتۆتەوە، کات دوای نیوە شەوە. تابی لەسەر پیپیلەکانەیەکا دانیشتووە، لای دەرگاکەوە سێبەری خۆی لەسەر رووناکیی ژوورەکەیدا بەرچاوە، نیاکوا لە ژووری خۆیەوە دەردەکەوێ دەچێتە لای کووپەی ئاوەکەوە، ئاو دەخواتەوە و کە تابی دەبینێ، دەگەڕێتەوە).

نیاکوا:

برام؟

تابی:

بەڵێ

نیاکوا:

ئەوە چیتە؟

تابی:

هیچ نییە، خەوم لێناکەوێ.

نیاکوا:

ئەگەر ئاوا لەم خوازەدا دانیشتیت سەرمات دەبێ.

تابی:

دەزانم بەڵام وای بەچاك دەزانم لێرەدا بمێنمەوە، چونکە هەرساتێ چاوم بنوقێنم چەند دەنگێکی نامۆ دەبیستم لە ژوورەکەمەوە یەکێك لەوێ بوو.

نیاکوا:

خۆت وات دێتە خەیاڵ، دەنا لەوەتەی تۆ هاتیتەوە ژوورەکان بەقوربانیدان پاك کرانەوە، تۆ ئەمە دەزانیت بەڵام نازانیت کە..

تابی:

مـن پێشـنیازی هیـچ ناکـەم، خۆزگـە ئەمـە وابـێ، تەنیـا خەیاڵـی خـۆم بووبـێ وەك تـۆ دەڵێیـت! بـەڵام ئێـی نیاکـوا.. مـن وای تێناگـەم، تـا ئێسـتا ئـازار و ئەشـکەنجەی چەنـدان شـەوانی بـێ خەویـم چێژتـووە، هەنـدێ جـار وا هەسـت دەکـەم وەك یەکێـك بەسـەرمەوە دانیشـتبێ و منیـش ناچـارم بەپەلـە پـرۆزێ خـۆم لـە قەرەوێلەکـەوە دەربازکـەم.

نیاکوا:

ئەوە تووشی زۆران کەسانی تریش دێت.

تابی:

خـۆم دەزانـم باسـی چـی دەکـەم، دەزانـم تـا ئێسـتاش هـەر بەدوامـەوەن.

نیاکوا:

مەبەستت چییە؟

نیاکوا:

چۆن دەتوانم؟ ئەوانە کێن کە هەروان بەدواتەوە؟

تابی (بێدەنگی):

دەتوانیت نهێنییەك بپارێزیت؟

نیاکوا:

بێگومان برام، دەتوانم نهێنی تۆ بپارێزم.

تابی:

چراکـە لـە ژووەرەکەمـدا بێنـە، (دەیهێنـێ) دانیشـە، ئێسـتێ شـتێکت لا جـێ دێڵـم زۆر لەمێژەوەیـە مێشـکم پێـوەی داخ بـووە (گوێیـان لـە پیـرەژن دەبـێ دەکۆکـێ).

نیاکوا:

راوەستە ئەوە پیرەژنە، ئێستێ دێتە دەرەوە، ئەوە پیشەی هەمیشەیەتی، هەرکاتێك بەشەو بچووکترین دەنگ لەماڵەوە ببستیێت.

دەنگی پیرەژن:

ئەوانە کێن؟ ئاکیوا!

نیاکوا:

ئەوە منم!

پیرەژن:

ئەوا لەم ناوەختیەدا چی دەکەیت؟

نیاکوا:

هیچ بچۆرەوە ناو جێت.

پیرەژن:

ممم... دەرگاکەت لەبیر نەچێت دایخەیت.

نیاکوا:

بەڵێ.

تابی:

بەمەت بڕوا کرد؟

نیاکوا:

پێم بڕوا کرد؟

تابی:

مەبەستم ئەوەیە بیرت لێکردۆتەوە؟

نیاکوا:

نەخێر، من دڵنیام گشتیان بڕوایان پێی کردووە، نەماندەزانی

ئـەو هەمـوو سـاڵانە تـۆ لـە کـوێ بووبـت، لـە چیرۆکەکەیشـتدا هیـچ شـتێکی هەڵبەسـتراو نەبـوو وامـان لێبـکات بیـر لـەوە بکەینـەوە کـە هیچـت دزیـی بێـت، چونکـە تەنانـەت قوماریـش پـارەی تیایـە.

تابی:

بەڵـێ تـۆ راسـت دەکەیـت، پارەکـەم نەدزیـوە، بـەڵام قومـارم بـە ژیانـی ئادەمیـزادەوە کـردووەو بردوومەتـەوە.

نیاکوا:

چیی؟

تابی:

بـڕوام نەدەکـرد ئـەوە رووبـدات کەچـی رووبـدا جـا رێکـەوت بـوو یـا نـە، هەرچۆنـێ بـوو، رووبـدا. جـا دەبـوو لـە چنـگ ئـازاردا رابکـەم.

نیاکوا:

ئەوا دەلەرزیت؟

تابی:

بەڵـێ ئەنجامـی بیرلێکردنەوەیەتـی، ئـەم وام لێـدەکات هەسـت بـە ... هەڵچـوون بکـەم.. بەتایبەتـی کـە بیـرم دەکەوێتـەوە شـتەکە چـۆن رووبـدا.

نیاکوا:

بـا نەختـێ خواردنـەوەت بـۆ بێنـم، هێـورت دەکاتـەوە (قاپـێ شـەرابی فـی-س-١٠ لـە ژوورەکـەی تابییـەوە دەهێنـێ) فەرمـوو، شـتێ بخـۆرەوە.

تابی: (نیوکووپ تێدەکات و لەشەرابەکەوە رادەمێنێ، لە پاشانا دەیخواتەوە) سوپاس، خوشکی خۆم، (بێدەنگی) سوپاس بۆ تۆ، بەراستی پێویستیم پێی بوو.

نیاکوا:

ئەی ئێستا چۆن هەست دەکەیت؟

تابی:

زۆر باشم.

نیاکوا:

باشە؟

تابی:

چاوەڕوانکە، لێی گەڕێ با بچێتە خوارەوە (بێدەنگی) وەك دەبینیت ژنم هێنابوو، دوو منداڵیشم هەبوون، دوو کچ بوون، بەڵام ژیان دژوار بوو، زۆریش دژوار بوو، رۆژێکیان تووشی برادەرێکم هاتم لە شەمەندەفەردا، ماوەیەك بوو دەمناسی، هەرجارێك یەکتریمان بدیایە بەیەکەوە دەچووین دەمانخواردەوە و باسی تەنگوچەڵەمەکانی خۆمانمان دەکرد. چەند ساڵێك بوو کاسبیم دەکرد، بەڵام هیچ دەسکەوتێکم نەبوو، لە راستیدا جاری وا هەبوو وام هەست دەکرد دەنێردرێمە بەندیخانەوە، قەرزاری هەموو سووخۆرەکانی ئەبیسای بووم، جا لە شەمەندەفەرەکەدا یەکتریمان بینی و دەستمان کرد بە باسی سەرکەوتن لە ژیاندا و شتی تریش. زیاتریش باسی نەبوونی خۆم بۆی کرد، لەگەڵ پەرێشانیی باری ماڵەوەمدا کە لەکاتی مردندا بۆی دەگەڕێمەوە، جا تۆ ئەو جۆرە شتە بێ مانایانە دەزانیت، ئەویش رووبەڕووی سەرەنجامێ بووبوە جا لێرەوە

هەمـوو شـتێك دەسـتی پێکـرد، ئـەو گووتـی کـە دەیزانـی (مـالام) دەیتوانـی یارمەتیـمان بـدات.

نیاکوا:

تاوەکو زەنگین بن؟

تابی:

بەڵـێ، زۆرم بایـەخ پێـی نـەدا، بـەڵام ئـەو زۆری لێکـردم کـە چاومـان بـەو پیـاوە بکـەوێ، رۆژی دواتـر یەکشـەممە بـوو، شـەمەندەفەر ئیشـی تیـادا ناکـەن، چوویـن بـۆ لای ئـەو (مـالام)ەوە.

(گەڕانەوەیـەك بـۆ رابـوردوو: تیشـکۆیەکی رووناکیـی مـالام دەردەخـا لەناوەڕاسـتی شـانۆدا دانیشـتووە بـە پەرۆشـەوە تەماشـای جامێـك دەکا کـە بـە شـتێکی سـپی داپـۆشراوە، چەنـد دنکـە چەوێـك فـڕێ دەداتـە سـەر زەوی و لەتـەك هـەر چـەو فڕێدانێکـدا سـەری بـۆ دەلەقێنـێ، لـە دەرگا دەدرێـت، بـۆ سـەرەوە هەڵدەڕوانێـت..)

مالام:

چاوەڕوانکە! تۆ کێیت؟

پیاوەکە:

هاوڕێت- کرامو.

مالام:

چاوەڕوانکـە (جامەکـە بـەلاوە دەنـێ و چـەوەکان دەشـارێتەوە) فەرمـوو.

(پیاوەکـە و تابـی دێنـە ژوورەوە) ئـاە، ئەمـە تۆیـت! ئـەم پیـاوە ناناسـم، بـەڵام جارێکیـان لەشـەمەندەفەردا دیومـە، لەسـەفەر بـووم، بـۆ کۆکردنـەوەی هەنـدێ... باشـە شـتێك.. لـە هەڤاڵێکمـەوە لـە (تاکـو وازی).

پیاوەکە:

هاوڕێمە.

مالام:

هەموو کەسێ شێوەی شت فرۆشتنەکەتیان بەدڵ بوو. وتەکانی راستەوخۆ جوان بوون.

تابی:

لەگەڵ ئەمەشەوە هیچ ئەنجامێکی نەبوو.

مالام:

باشە بەخێر بێیت، ئەی دانانیشیت؟ زۆران کەس کە دێن بۆ لای من حەز ناکەن دابنیشن.

پیاوەکە:

ئەوە بە هۆی ئەو ڕێزلێنانەوەیە کە بۆ (مالام) هەیانە.

مالام:

نە، لە ترسانە، لەگەڵ ئەوەشدا من مرۆڤم، من ژینێ لەناو نابەم لە پێناوی دەسکەوتێکی تایبەتیمدا، من یارمەتی خەڵکی تر دەدەم، لەگەڵ ئەمەشەوە هەموان هەر لێم دەترسن، چاکیان دەناسم. کەس ئێوەی نەدی کە هاتنە ئێرەوە؟

هەردووکیان:

نەخێر.

مالام:

ئەمە بەلای منەوە گرنگ نییە، بەڵام زۆر کەس هەن نایانەوێ کە دێنە ئێرەوە کەس بیانبینێ، باشە چیتان دەوێت؟

پیاوەکە:

جا کەی تۆ پێویستیت بە پرسیارکردنە! یارمەتی تۆمان دەوێ

بێگومـان.

مالام:

له کاروباری داراییەوه وەك تێی بگەم؟

پیاوەکە:

بەڵێ.

مالام:

هەردووکتان؟

تابی:

ئاه.. بەڵێ.

مالام:

ممم.. هەردوانتان ئامادەن؟

تابی:

پارەت بدەینەوە؟

مالام (پێدەکەنێ):

نەخێـر ئـەی لاو، بـەڵام ئینسـان دەبـێ نرخـی هـەچ شـتێك بـدات کـە دەسـتی دەکـەوێ، وا نییـە؟ هەنـدێ جـار پـارە بەکاردێنێـت بـۆ کڕینـی شـتوومەك، هەرچەنـد خۆیشـی فرۆشـیار بێـت، جـاری وایـش هەیـە نرخەکـە بـە پـارە نادرێتـەوە، لـەو حاڵەتـەدا پـارە نییـە کـە فرۆشـیار پێویسـتیەتی بەڵکـو لـە پـارە زیاتـرە. لـەم حاڵەتـەدا نرخەکـە بـە خۆیـن دەدرێـت. خۆینـی ئادەمیـزاد- بەشـێوەیەك لەشـێوەکان، بـەڵام چەنـد رێگایـەك لەبەردەمایـە، یـان ئەوەتـا ئازیزێکـی خـۆت بهێنـی، ژنەکـەت، منااڵەکـەت، دایکـت و لـەم بابەتانـەوە، بـەڵام ئـەو کەسـە دەبـێ لات خۆشەویسـت بـێ، بۆشـت هەیـە پیاوەتیـی خـۆت بەکاربێنیـت و یاخـود بەشـێکی

گرنگ لە لەشی خۆتەوە، هەموو شتێ بەو چەندەوە بەندە کە داوای دەکەیت، بەڵام با ئاگادارت بکەمەوە، ئارەزووی خۆتە، ئەگەر ناتەوێت ئەوا دەتوانیت هەرگیز ئەمە نەکەیت، بەڵام هەرکاتێك دەستت لە شۆرباکەوە هەڵێنا ئەوا هەر دەبێ تامی بچێژیت.

تابی:

وابزانم دەیکەم.

مالام:

ئەی گەنج، پەلە مەکە، تەماحی ماڵی دونیا بۆی هەیە پیاوی ژیر کوێر بکات، زۆر کەسان لە دواییدا پەشیمان بوونەتەوە کە هاتوونەتە ئێرەوە، ئێوەیش هاوڕێیانم باش بیر لەکارەکە بکەنەوە.

پیاوەکە:

باشە ئێمە بەرلەوەی بێین بۆ ئێرە بڕیاری خۆمانمان داوە، بەڵام وەك جەنابت فەرموویت پێویستە جارێکی دیکەش هۆشی خۆمانی لێ بخەینەکار، رێمان بدە، وەرە تابی (چەند هەنگاوێ دوور دەکەونەوە) تۆ ئێستا دڵنیایت کەپاشگەز نابێتەوە؟

تابی:

ئەی تۆخۆت؟

پیاوەکە:

من واز ناهێنم.

تابی:

چاکە..

پیاوەکە:

بێگومان بەندە بەوەی تا چ ڕادەیەك دەتەوێت زەنگین بیت.

تابی:

لەوانەیە زۆرترین پلەم بوێت، بەڵام درۆ نەبێ حەزناکەم پیاوەتیم یاخود هەچ پارچەیەکی لەشی خۆم بۆ ئەمە لەدەست بدەم، چونکە تێکڕای ئامانجەکەم دەڕووخێت، سوودی پیاوی ساماندار چییە ئەگەر پیاوەتییەکەی نەما؟ مەبەستم ئەوەیە من لەوانەیە دیسانەوە ژن بهێنمەوە و منااڵم بن.

پیاوەکە:

خۆشییە دونیایەیکان لەوەدایە؟

تابی:

شتێکە ئە ئاوا.

پیاوەکە:

ئەمە بیرێکی رۆشنە، منیش دەیکەم (بەرەو دواوە دەبزوون) هاوڕێم، بڕیاری خۆمانماندا.

مالام:

دڵنیایت؟ هەردووکیان: دڵنیاین.

مالام:

زۆر باشە (جامە پێچراوەکە دەهێنێ) کامەتان لە پێشدا دەیکەن؟

پیاوەکە:

تابی بچۆرە پێشەوە.

تابی:

من..

مالام:

ئا لێرە بوێستە، تۆش لە دەرەوە چاوەڕوان دەکەیت.
(پیاوەکە دەچێتە دەرەوە) ژنت هێناوە؟

تابی:

بەڵێ.

مالام:

منداڵیشت هەن؟

تابی:

بەڵێ دووان.

مالام:

کامیانت دەوێت کە...

تابی:

هەردووکیان.

مالام:

ئاە... دیارە ماڵێکی زۆرت گەرەکە..هاە؟

تابی:

مەبەستم ئەوەیە نامەوێ منداڵەکانم بێ دایك بن و ژنەکەیشم بەبێ ئەوان هەتا مابێ بەختیار نابێت.

مالام:

تێدەگەم، ناوەکانیم بدەرێ، لە پێشان ژنەکەت و ئینجا منداڵەکان.

تابی:

ئاکوس.

مالام:

بوەستە! بە گوێما بچرپێنە ئاها- ئاها- تاو، لێرە چۆك دادە، بە تۆندیی ئەم کێردە بگرە و سەیری ناو جامەکە بکە و کە دەستەکانم هەڵبڕین و نزمم کردنەوە تۆ قوماشە سپییەکە بە چەقۆکە لەناو چامەکەدا کون دەکەیت، سێ جار ئەمە دەکەیت، یەکەمیان بۆ ژنەکەت، دووەمیان بۆ منالّە گەورەکە و سێیەمیان بۆ پاشەبەرەکەت.

تابی:

تێدەگەم.

مالام:

بام جارێکی تریش لێت بپرسمەوە ئایا دەتەوێ بیکەیت؟

تابی:

ئەوا بۆ دەست پێناکەیت و رێگای بیر لێکردنەوەیم لێ ناگریت؟ هۆشم بڕیاری داوە، دەمەوێ بیکەم تکایە چیتر پرسیارم لێ نەکەیتەوە.

مالام:

لێت ناکەمەوە، لێرەوە دەست پێدەکەین.. (چاوەکانی دەنوقێنێ و بە نەرمیی بەسەرجامەکەوە فسکەیێ دەکات. لەسەرخۆ دەستی بەرزدەکاتەوە و دەموچاوی دەگۆڕێت. بە تیژیی دەستی دێنێتەوە خوارو سێ جاران ئەمە دەکات و بە چەقۆکە تابی قوماشەکە کون دەکات، لە دوای هەر چەقۆ وەشاندنێکا هاوارێکی پڕ ئازاری جەرگبڕ هەڵدەستێت). گوێت لەهاوارەکە بوو؟

تابێ:

هاواری چی؟

مالام:

چۆن سێ هاوارت گوێ لێ نەبوو؟

تابی:

نە.

مالام:

تۆ هەر تەنیا کوێر نیت، بگرە کەڕشیت، کارەکە ئەنجامدرا، هەر سێ قوربانییەکانم لەنێو جامەکەدا دیتن، بێگوناهو بێ دەسەڵات، هەموو جارێکیان دڵەکانیانت دەپێکان و هاوارێك هەڵدەستا، بەڵام تۆ چاوت پێوە نەبوون.

تابی:

باشە

مالام:

تەواو، سااڵێك بۆ هەتا ماوەی سێ ساڵان، یەکێ لە قوربانییەکانت دەمرێ، مردنەکانیشیان ئاسایی دێنە بەرچاو، هیچ شتێکی نائاساییان پێوە دیار نابێ، هەر مردنێکیش پلەیەك لە سامانەکەت زیاد دەکات، ئەمەیش هەروەها، وەك شتێکی ئاسایی بۆ تۆ دەگەڕێتەوە.

تابی:

سوپاس، بۆتۆ.

مالام:

تۆ پیاوێکی زۆر بەجەرگیت.

تابی:

سوپاس.

مالام:

هەروەهـــا بەدکارییشـــت! بـــەڵام هەرچییەکـــت بوێـــت چنگـــت دەکـــەوێ، هەڤـــاڵ! (پیاوەکـــە دێتـــە ژوور) لـــێ بووینـــەوە، نـــۆرەی تۆیـــە.

پیاوەکە (بێدەنگی):

مالام من رایەکی ترم هەبوو، ناتوانم ئەمە بکەم.

تابی:

چی؟

مالام:

کەس بە زۆر پێتی ناکات.

پیاوەکە:

هەڵم خەڵەتاندیت؟ چۆن؟

تابی:

مـــن بۆیـــە کـــردم وامدەزانـــی هەردووکـــمان پێکەوەیـــن، بـــەڵام تـــۆ گاڵتـــەت بـــە مـــن کـــرد.

پیاوەکە:

بڕوانـــە، هۆشـــت بێنـــەوە بـــەر خـــۆت، هـــەر پیـــاوێ بیـــری تایبەتـــی خـــۆی هەیـــە، پێـــم مەڵـــێ مـــن تـــۆم لـــە خشـــتە بـــردووە، تـــۆ وێســـتت دەوڵەمەنـــد ببیـــت، جـــا گرنگـــە هاوڕێـــت ببـــێ یـــان نـــە؟

تابی:

بۆ چ دەبێ ئەوە بەمن بکەیت؟

پیاوەکە:

چی؟

تابی:

تکایە، مالام دەمەوێت لێی دەرچم.

مالام:

تۆ شۆرباکەت قووت داوە، جا ئەگەر بیتەقینتەوە ئەوا تەنها لیکەکەیە دێتە دەرەوە، تەنانەت ئەگەر بڕشێیتەوەش ئەوا بەشێك لە ژەهرەکە لەوێدا دەمێنێتەوە و من ناتوانم دەستبەرداری بم، ئەی هەڤاڵم، بیبەرەوە دەرەوە، بەڵام نەیەڵیت جارێکی تر چاوم پێی بکەوێتەوە، من لەم جۆرە کەسانە دەترسم، ئەمانە ترسناکن.

تابی:

ببوورن.

مالام:

ئێستاکە دەرگای ماڵەکەتان پێ نیشان دەدەم. (دەیانباتە دەرەوە، ئینجا دەگەڕێتەوەو، شتەکانی کۆ بکاتەوە و لە دواییدا ون دەبێ.)

بەشی دووەم

دیمەنی یەکەم

(لە ناوەڕاستی شانۆدا رووناکیی نامێنێ کەچی وەك جاری پێشوو، بەسەر تابی و نیاکواوە دەبریسکێتەوە).

تابی:

پێم بڕوا بکە، خوشکی خۆم، زۆری لێ ترسام، لە سەرەتادا باوەڕم نەبوو ئەوە رووبدات، بەڵام بە هەڵەداچوونبووم، لەپاش سێ رۆژاندا ژنەکەم لە رووبارەکەوە دەهاتەوە.

نیاکوا:

بەتەنیا؟

تابی:

چەند ژنێکی تریش لەوێ بوون.

نیاکوا:

جا چی رووید؟

تابی:

پێوەیەوە دا..

نیاکا:

مار پێیوەیدا؟

تابی:

بەڵێ، هەر لە رێگای نەخۆشخانەوە گیانی سپارد.

نیاکوا:

وەیڕۆ! ئەدی کچەکەی کابرا!؟

تابی:

ئیتر تۆقیم، بەڵام چۆن بتوانم رازی نەبێنیم لای هیچ کەسێ بدرکێنم؟ برادەرەکەم شاری جێهێڵابوو، چونکی دەیزانی کارەکە چی بەدواوە بوو، ساڵی دوایی کچە گەورەکەم تیاچوو.. لەکاتێکدا لەتەك چەند منداڵێکی تردا بەدڵخۆشییەوە لە حەوشەی ماڵەکەماندا یارییان دەکرد، ئەنجا کچەکەی ترم.

نیاکوا:

بوێستە براڵە نامەوێ چیتر ببیستم.

تابی:

خۆت ویستت بیزانیت.. هەر ئێستێ لێدەبمەوە.. بێگومان دەستم کرد بەکۆکردنەوەی سامانێکی زۆر، بەرێگەیەکی ناماقوڵ و خێراوە، بەڵام ئەوساکە ئاسوودە نەبووم و لەو رۆژەوە ئاسوودەگیم نەبینیوە، خەویان لێ دەشێواندم، جارێکیان، خوشکم، وام هەست دەکرد کەوا خەریکە شێت دەبم و زۆران جاریش ژنەکەم و دوو منداڵەکانم دەبینن.

نیاکوا:

دەزانم.

تابی:

دەهاتن و لە رۆخی قەرەوێلەکەمەوە دەوێستان. ژنەکەم لێمی دەپرسی، کوجو بۆ هەموومانت لە پێناوی ساماندا دانا؟ ئایا یەکێکمان بەس نەبووین؟ (دەقیژێنێ) هەرسێکیانم دێتن خوشکم.

نیاکوا:

دەزانم دیوتن بەڵام مەقیژێنە دەنا ئەوانی تر لەخەو

هەڵدەستێنیت.

تابی:

جا ئەگەر هەڵسان چییە؟ چی تیایە؟ دەبا هەڵسن!

نیاکوا:

بچۆرەوە نێو جێگاکەت برام.

تابی:

بەڵێ دەچمەوە ناو جێ، خوشکۆڵە، بچم بۆ ناوجێ، نا، نا، ناچمە نێو جێگا (بێدەنگی، لە حەوشەکە رادەمێنێ و نیگاکانی ئاراستەی لایەکی تایبەت دەکات) هۆ لەوێ.. هۆ لەوێ.. دەیانبینیت؟

نیاکوا:

کێ؟

تابی:

زۆر جوان بوون... دیتت؟ مالام لێمی پرسی ئەگەر گوێم لە هاواریان بووبێت؟ گوتم نە، بڕوام پێی نەدەکرد.

نیاکوا:

دەزانم بڕوات پێی نەکردووە.

تابی:

ئەی ئاخر بۆ مردن؟ بۆ پێویست بوو بمرن؟

(نیاکوا دەچێ لە دەرگای پیرەژنەکە دەدات).

نیاکوا:

داپیرە! داپیرە! هەڵسە لەخەو، خەریکە کوجو شتێکی بەسەر دێت، (بێدەنگی) واز لە پرسیاران بێنەو وەرە، دەڵێم ئەوا شتێ بەسەر کوجوودا دێت!

پیرەژن (دێتەژوور):

وەی؟ کوجو چی رووبداوە! ها؟

ئابی:

دەمەوێ بچمە ناو جێم.

نیاکوا:

داپیرە تۆ ئاگات لێوەی بێت ئەوا خالۆم بانگ دەکەم..

پیرەژن:

جا باشە، چی بووە؟ دەڵێ دەیەوێ بچێتە ناو جێیەکەیەوە.. ئەنجا هەر بۆ ئەمە خاڵۆت بانگ دەکەیت؟

نیاکوا:

تۆ تێناگەیت (بە پەلە دەچێتە دەرەوە).

پیرەژن:

رۆڵە هیچ ناساخییەکت هەیە؟

تابی:

نەمدەویست بیکەم، کێ ژن و دوو منداڵی خۆی بۆ سامان دەکوژێت؟ کێ ئەمە دەکات؟ بەڵام دەبێ من تۆڵەی ئەمە هەر بسێنمەوە.

پیرەژن:

کوڕی خۆم ئەوە باسی چی دەکەیت؟

تابی:

نابێ جارێکی تر دەستم بە پارەکە بکەوێتەوە، ئەوە بەڵایە، ئەوە خوێنە نەك سامان، دەمەوێ رابکشێم، بەڵام کە چاو دەنووقێنم دەیانبینم. (نیاکوا، ئانتوی بەگوڕ خۆیان دەکەن بە ژوورەوە).

نیاکوا:

خاڵۆ، خاڵۆ، تابی دەڵێ ناتوانێت بخەوێ.

ئانتو:

کوجـو، راکشـێ (بەهێواشـی تابـی دریـژ دەبـێ) ئێسـتا قسـان مەکـە، یـان حـەز دەکەیـت بچیتەنـاو جێتـەوە؟

تابی: (هێور بۆتەوە):

بەڵێ.

ئانتو:

کەوابـوو وەرە, وا ئێمـە گشـتمان لێرەیـن، هیـچ مەترسـییەك نییـە. وەرە (تابـی دەباتـەوە بـۆ ژوورەکـەی خـۆی).

نیاکوا:

ئـەی هـەی! ئـەوەی بـۆ منـی گێڕایـەوە راسـت بـێ ئـەوا ماڵەکەمـان نـەك هـەر وێـران بـووە، بگـرە تێچوویـن.

ئانتوی:

راوەسـتە، بـە دەنگـی بـەرز مـەدوێ، لـێ گـەڕێ بـا ئـەم جـارێ بخـەوێ. (بێدەنگیـی، بانگـی کەڵەشـێرێك) ئـەوا بەراسـتیی بەیانـە.

نیاکوا:

خاڵـی خـۆم، بەدرێژایـی ئـەم شـەوەو چرکەیـەك چییـەك نەخەوتووییـن. (ئانتـو دێتـەوە ژوورەوە).

ئانتو:

رۆیشت.

نیاکوا:

سوپاسی خوای پێدەوێ.

ئانتو:

ئێستا نیاکوا، پێی گوتیت بۆ وا دەکات؟

نیاکوا:

خاڵە، براکەم شێت بووە.

پیرەژن:

شـێتیتی مەهێنـەرە نێـو خێزانەکەمانـەوە! بەخـوا بابـە پایـەت لـە برالـەت نـا؟

ئانتوی:

بۆچ وا دەڵێیت، نیاکوا؟

نیاکوا:

سـەرەتا دەسـتی کـرد بـە گێڕانـەوەی حەقایەتێکـی دوورودرێـژ و داوای لەمـن کـرد وەك نهێنییـەك بپارێـزم، کەچـی بـێ ئـەوەی گـوێ بـەوە بـدات کەسـێ ببیسـتێ یـا نەیبسـتبێت، کۆتایـی پێهێنـا.

ئانتوی:

حەقایەتی چی؟

نیاکوا:

دەڵـێ ئـەم لەمێـژە راودەنرێـت، پێویسـتە چارەیـەك بـۆ ئەمـە بدۆزینـەوە، خاڵـی خـۆم.

هەموویان:

راو دەنرێت؟

ئانتوی:

ئەمەکارێکی تۆقێنەرە.

پیرەژن:

ئێسـتا هەمـوو شـتێ تێدەگـەم، باسـی ئـەوەی کـرد کـە نەیویسـتووە

بیـــکات، ژن و منداڵانـــی لـــە پێنـــاو ســـاماندا کـــوژراون، تۆڵـــە سـەندنەوە، هەمـوو ئەمانـە لـە یەکێکـی ئاسـاییەوە سـەیرن، بـەڵام وا خەریکـە تێێـی بگـەم.

ئانتو:

ئابڕیو! تۆ هیچ شتێ لە ئێمە دەشاریتەوە؟

پیرەژن:

نەخێـر، چـۆن دەشـێ شـتێکی ئەئاواتـان لـێ بشـارمەوە؟ پێویسـتە نیاکـوا پێمانـی بڵێـت چونکـە ئـەم تاکـە کەسـێکە کـە دەیزانـی هەردووکیـان بـە درێژایـی شـەوگار پێکـەوە دواون، هەنـدێ جـار کوجـو بەسـەری دەکـەوت و نەیدەتوانـی بـە ئاسـوودەیی بدوێـت، گوێـم لـە دەنگیـان بـوو، دەبـێ نیاکـوا پێمانـی بڵێـت.

ئانتو:

باشە، ئەی کچی خوشکم (بێدەنگی) پێویستە بیزانین.

نیاکوا:

لـە ئابریـوا بپرسـن باسـی چـی دەکات، مـن هەرچـی ئـەو گوتوویـە بۆتانـم گێڕاوەتـەوە، نەیدەتوانیـی بخەوێـت.. وا هەسـت دەکات کـە راونرابێـت، لەمـە زیاتـر چیتـان دەوێ، بیزانـن؟

ئانتوی:

جـا لەبـەر ئەمـە بـوو گوتـت خەریکـە شـێت دەبیـت، هەربۆیـە بـەم دەڵێیـت چونکـە بـرات وا هەسـت دەکات کـە راو دەنرێـت؟

نیاکوا:

ئەمە ئەوەیە کە ئەو خۆی بەمنی گوتووە.

ئانتو:

کـە لـە خـەو هەڵسـا، خـۆم لێـی دەپرسـم، بـەڵام لەبیـرت نەچـێ،

نیاکـوا، تـۆ هیـچ چاکەیەکـی لەگەڵـدا ناکەیـت ئەگـەر شـتێکی لێـوە دەزانیـت کـە پێویسـتە ئێمەیـش بیزانیـن تاکـو لـە خوشـکەزای خۆمانـا تێـی بگەیـن، ئەگـەر شـتێکی ترسـناك لـە ئارادایـە ئێسـتەیش دەتوانیـن چارەیەکـی بکەیـن، جـا ئەگـەر تـۆ لێمانـی بشـاریتەوە، ئـەوا ئۆباڵـی لەنێوچوونـی بـە ئەسـتۆی تـۆوە دەبـێ، ئەمـەت لەبیـر بـێ، کوفـی، بـا بڕۆیـن، ئابریـوا، سـبەینێ دەتبینمـەوە. (ئانتـوو ئانتـوی لادەکەنـەوە تـا بـڕۆن).

نیاکوا:

خاڵۆ!

ئانتۆی:

بانگی منت کرد!

نیاکوا:

بەڵـێ شـتێکم لایـە، دەیڵێـم (دەگەڕێنـەوە) نەیویسـت لای هیـچ کەسـێ بیدرکێنـم.

ئانتو:

ئێمە (هیچ کەسێ) نین، ئێمە خاڵی تۆ و خاڵی ئەمیشین.

ئانتوی:

ئـەی نازانیـت هـەر ئێمـە پیـاو لـەم ماڵـەدا ماویـن؟ ئێمـە لـە تۆیـش و لەوانـی دیکـەی خێزانەکەیشـی بەرپرسـیارین؟

نیاکوا:

چـووە سـامان پەیـدا بـکات بـەڵام بەخوێنـی ژنەکـە و دوو کۆرپەکەیـەوە!

هەموویان:

چیی؟

پیرەژن:

دەڵێیت چی؟ ئەنجا ئەم ماڵە چی لێدەقەومێت؟ ها؟

ئانتو:

ئەمە خۆی پێتی گوت؟

ئانتو:

جا تۆیش ویستت بە گوێی بکەی هەتا هەر پێوەی بناڵیت؟ (بێدەنگی) باشە، وازی لێبێنە با بنوێت. کوفی، پێویستە دەسبەجێ شتێ بکەین، پێش ئەوەی شار پێی بزانێ.

پیرەژن:

جا سی ساڵە بۆ ئەمە جێی هێشتووین؟ تا ئەوە بکات؟

نیاکوا:

ئەوەندە بەسە، داپیرە! بایی خۆی تەنگوچەڵەمەی پێیە!

پیرەژن:

مممم... ئەوە بێدەنگ بووم.

ئانتوی:

باو، ئەمە کێشەیەکە پێویستە، ئەگەر بتوانین بەبێ یارمەتی لە دەرەوە، چارەسەری بکەین، ئەمە نەگبەتییەکی گەورەیە بۆ خێزانەکەمان، وای بە چاك دەزانم پەلەی لێ بکەین و لەپێش گزنگی خۆر هەڵات بگەینە کێلگەی (برامو)وە، ئەگەر بەختمان یار بێت دەشێ گیاکەمان دەستگیر بێ بەرلەوەی هەموو شوێنەکە بپشکنین.

نیاکوا:

هەر کاتێ لەخەو رابوو، تەشریبێکی گەرمی دەرخوارد بدە، بەڵام وریابە تەنیا وشەیەکیشی بۆ نەدرکێنیت.

ئەبریوا:

گوێت لێ بوو!

پیرەژن:

گوێم لێبوو کە ئامادەیی کرد با هەندێ تەشریبی بداتێ، ئەوەی پێویستیم پێیەتی هەر ئەمەیە و هیچی تر، لە ژوورەکەی خۆمدا دەبم و دەمم کلیل دەدەم.

ئانتو:

نیاکوا، تۆ ئاگات لێی بێت، کوفی، با برۆین، شیرمان پێویست دەبێ؟

ئانتوی:

نەخێر، دەبێ گیاکان لە رەگەوە هەڵکێشین.

ئانتو:

بێگومان. (ئانتو و ئانتوی دەچنە دەرەوە).

پیرەژن:

نیاکوا، لەبیرت نەچێ نەختێ تەشریبم بدەیتێ.

نیاکوا:

ئایی ئاو؟ بەشی هەرە زۆریت دەدەمێ. (دەچێتە ژووری خۆیەوە).

پیرەژن: (بەرەو ژووری خۆی دەچێت).

قەیدی ناکات تەنیا ویستم بە بیرتی بێنمەوە.

دیمەنی دووەم

(هەمان دیمەنی پێشووە، کات سبەینەیە، نیاکوا لە حەوشەکەدا خەریکی ئامادەکردنی تەشریبەکەیە، لەسەر دەفرێکەوە پرپەتی لە خەڵووز تابی دێتە ژوورەوە هەر وەك لە دیمەنی پێشوودا لەسەر پێپیلکانەکەوە دادەنیشێ).

نیاکوا:

ئەمە چییە! خۆ هەڵسایت.

تابی:

بەڵێ، ئەوە چی دەکەیت؟

نیاکا:

ئەی برسیت نییە؟ ئەمە تەشریبە.

نیاکوا:

ئەی حەزت لە چییە؟ دەتوانم (ئالفوفو)ت بۆ ئامادە بکەم، بیکەم!

تابی:

نەخێر، پێویست ناکات.

نیاکوا:

ئەمە ئی دڵتە؟ دەتوانم ئالفوفەکەت لە ماوەیەکی کەمدا بۆ ئامادەکەم.

تابی:

گوێ مەدەرێ. (بێدەنگی) وا هەست دەکەم نەخۆش بم.

نیاکوا:

نەخۆش! نەختێ ئارامت ببێت، هەر ئێستا لێ دەبمەوە.

تابی:

ئەی ئیمڕۆ ناچیت بۆ بازاڕ؟

نیاکوا:

شەکەتم، با ئەوانی تر هەندێك قازانج بەدەست بێنن.

تابی:

هیچ بازرگانی وەکو تۆم نەدیوە. (بێدەنگی) ئەی کوا پیرەژن؟

نیاکوا:

وا لە ژووڕەکەی خۆیدایە، چەند لەسەر ئەم تەشریبە هەراسانی کردم!

تابی:

هەست دەکەم ناساخم، بڕوانە، هەوڵ دەدەم سەرێك لە چەند کۆگایەکی ئەم شەقامەوە بدەم بەڵکو دەرمانێ بدۆزمەوە.

نیاکوا:

ئاخر، ئەوا خەریکە لێ دەبەوە!

تابی:

زۆر دوور ناڕۆم.

نیاکوا:

ئۆف کوجو، ئەگەر ئێستا نەیخۆیت سارد دەبێتەوەو زۆر چێڕ دەبێ، پێویستە بە گەرمیی بیخویت.

تابی:

شتێك بدەرە بە ئەبریوا، دڵنیام لەکۆگاکەی پشت ماڵمانەوە شتێکم هەر دەست دەکەوێت، ئەمە هێندە ناخایەنێت.

نیاکوا:

کەوابوو با من بچم بۆتی بکڕم، ئابی سی نییە؟

تابی:

خۆم دەچم تۆ ئیشەکەی خۆت تەواوکە. (دەچیتە دەرەوە)

نیاکوا:

لەگــەڵ خۆیــدا دەدوێ، وەك بیزانــم وەك بیزانــم شــتێك هەیــە پاڵــی پێــوە دەنێــت، ئــەوا لــێ بوومــەوە ئــەوە چییــە؟ (پیــرەژن لــە ژوورەکــەی خــۆی دێتــە دەرەوە).

پیرەژن:

خاڵۆکانت نەهاتنەوە؟

نیاکوا:

هەر بۆ ئەمە هاتیتەوە؟ وا لێ بوومەتەوە، فەرموو، بیگرە.

پیرەژن:

ئۆف... تەنیا وێستم پرسیاری خاڵۆکانت لێ بکەم.

نیاکوا:

نەگەڕاونەتەوە، بچۆرەوە ژوورەکەی خۆت و لەوێ بیخۆ.

پیرەژن:

ممم.. (بێدەنگیی) ئەی کوا براکەت؟

نیاکوا:

وازبێنە با بیربکەمەوە.

پیرەژن:

ممم...

نیاکوا هەروا لە ژوورەکەیخۆیەتی.

پیرەژن:

خەوتووە؟

نیاکوا:

خەوتووە! تەشیربەکەت سارد دەبێتەوە!

پیرەژن:

تەنیا ویستم بپرسم (دەچێتەوە ژوورەکەی خۆی)

(لەکاتێکدا نیاکوا ئەوێ پاك دەکاتەوە ژنێکی کامڵ خۆی دەکات بە ژووردا).

ژنەکە (دێتە ژوورەوە):

نیاکوا! نیاکوا!

نیاکوا:

ها، چی بووە؟ پێم بڵێ.

ژنەکە:

بچۆ بزانە، براکەت لە شەقامەکەدا چی دەکات!

نیاکوا:

چۆن! چی.. چی دەکات؟

ژنەکە:

لەبەردەم کۆگای (موس)دا خەڵك هەموو سەرسوڕماون، واماندەزانی لەگەڵ یەکێکدا زۆرانبازیی دەکات، بەڵام وا نەبوو، لەپڕێکا هاواری لێهەڵسا: (بڕوام نەدەکرد! ئای کە جوان بوون! ژنەکەم، ژنەکەم!" نیاکوا بە پەلە رادەکات و پیرەژن دیسانەوە بەدەردەکەوێت). ئای ئەبڕیوا، سڵاوت لێ بێت. ئەوە باسی ئەو کردەوەیە ناشیرینەم بۆ نیاکوا دەگێڕایەوە کە کوڕەکەتان، ئەوەی تازە هاتۆتەوە، لە شەقامەکەدا دەیکات، هەموو منااڵە وردکە تێی وەرهاتوون و دەقیژێنن، ئەویش هاوار دەکات و دەڵێ: (نەمدەویست ئەوە بکەم! هەڵی خەڵەتاندم! ژنەکەم) ئەنجا وەك ساوا دەگرێ!

پیرەژن:

ئـەی رەوانەکانـی بـاب و باپیرانمـان یاریـدەی ئـەم ماڵـە بـدەن. سـوپاس بـۆ تـۆ.. سـوپاس بۆتـۆ کـە هاتیـت پێـمان بڵێیـت.

(نیاکوا دەگەڕێتەوە. کراسەکەی لە نێوقەدی براکەیەوە ئاڵاندوە).

نیاکوا:

بچـۆرەوە ژورەوە، بـرام، بچـۆ... بچـۆ! چـاوی بـە ژنەکـە دەکەوێـت) هەمـوو شـتێ لـە جێـگای خۆیایەتـی. سـوپاس کـە پێمانـت گـوت: ئـەوەی مـاوە خـۆم جێبەجێـی دەکـەم.

ژنەکە:

ئـەوە دیـارە دەرم دەکەیـت (نیاکـوا هـەر هەوڵـی ئەوەیەتـی تابـی بباتـە ژوورەکەیـەوە) باشـە، ئـە ئـاوا چاکـەم دەدەنـەوە کـە هاتـم ئـاگادارم کـردن، ئەگـەر بـرای تـۆ شـێت بووبێـت و مـن هاتبـم..

نیاکوا:

کێ شێت بووە؟ چی لە تۆ کردووە تا بەشێتی دابنێیت؟

ژنەکە:

ئـای! دونیـا چەنـد سـەیرە! مـم... ببـوورن. هاتـووم داوای خـۆی بکـەم، بـۆ ئـەوە نەهاتـووم سـەیری شـۆرباتان بکـەم. ڕێـم بـدە بـا بـڕۆم.. (دەڕوات).

نیاکوا:

جادووگـەر! هـەر ئێسـتا هەمـوو شـارەکە تێدەگەیەنیـت، تەنانـەت ئەوانەیـش کـە کۆچیـان کـردووە!

(ئانتو و ئانتوی دێنە ژوورەوە).

ئانتو:

لە ژوورەوەیە؟

نیاکوا:

خاڵــە! خاڵــە! زۆر دەڕەنــگ هاتیــت. قەوماندیــی! خــۆی گەیانــدە دەرەوە!

ئاتوو **ئانتوی:**

چیی؟

نیاکوا:

کار لەمــە خراپــترە. چــووە دەرەوە و بەســەرتاپای شــاری راگەیانــدووە، دەترسـم ئێسـتا هەمـوو زانیبێتـان.

ئانتوی:

کوا، لە کوێیە؟

نیاکوا:

چــووم هێنامــەوە، وا لــە ژوورەکــەی خۆیایەتــی، فەرمــوو بچــۆ تەماشــایەکی بکــە، خاڵــۆ، هەوڵمــدا ڕێــی لێبگــرم. (لای دەرگای ژوورەکەیــەوە دەوەســتن و ســەیری دەکــەن. ئەنجــا بــە نائومێدیــی دێنــەوە).

ئانتو:

ئەنجا چیی، کۆفی؟ ئێستا ئێمە ناتوانین چاری بکەین.

پیرەژن:

ئەی بڕێکت لە گیاو گۆڵەکان نەهێناوە؟

ئانتوی:

بــا هێناومانــە، بــەڵام ئــەوە بــۆ ڕەتاندنــی ئــەو ڕۆحــە شــەڕانییانە بــوو کــە ڕاوەدوویــان دەنــا.

نیاکوا:

ئــەدی چــی بکەیــن؟ لەگــەڵ ئەمەیشــدا لەوانەیــە بتوانــرێ ڕزگار

بکرێت.. خاڵۆ، چی بکەین باشە؟

ئانتو:

پێویستە دەسبەجێ ئەم شارە جێ بهێڵێت، من لە (کواداسو) ئەو پیاوە دەناسم کە خەڵك چاك دەکاتەوە، دڵنیام کە ئەم شتێکی، چارەیەکی پێدەکرێت، جا هەر چەندی دوا بکەوین ئەوا ئەم خوشکەزایەش کە بۆمان ماوەتەوە لەناو دەچێت، نیاکوا هەندێك شتوومەك کۆبکەرەوە.

کوفی:

وابزانم دەبێ ئێمە هەردووکمان بچین.

پیرەژن:

منیش لێرە بەتەنیا جێ دەهێڵن؟

ئانتوی:

لەوێ نامێنینەوە زوو دەگەڕێینەوە.

پیرەژن:

گەر بەتەنیا جێم بهێڵن ئەوە لە گەڕاوەنەتانا لاشەکەم دەبینەوە، جا ئەگەر ئەمە بوو دەبێ زۆر چاکم بنێژن.. (دەچێتەوە ژوورەکەی خۆی).

نیاکوا:

ئەوا لێبوومەتەوە.

ئانتو:

جا دەتوانیت بۆخۆی بەپێی بڕوات؟

نیاکوا:

بەڵێ، مادامەکی ئێمەی لەگەڵداین، چ مەترسییەکی لێناکرێت.

ئانتو:

پارەت هێناوە؟ (دەچێتە ژووری تابی)یەوە.

ئانتوی:

لێمگـەڕێ بچـم جزدانەکـەم بێنـم، لـە وێسـتگاکەدا دەتانبینمـەوە.
(دەچێتـە دەرەوە).

(ئانتوی بە دوای تابییەوە دێت، نیاکوا کەلوپەلەکانی هەڵدەگرێ).

تابی:

ئەوا بۆ کوێ دەڕۆین؟

ئانتو:

دەمانەوێـت یـەك لـە کوڕەکانمـان ببینیـت، ئـەم لـە (کوداسـۆ)یە، زۆر دوور نییـە. بـەڵام تـۆ تەنانـەت شۆرباکەیشـت نەخـواردووە.

تابی:

برسیم نییە.

ئانتو:

کەواتە با بڕۆین. (ئەبریو)!

پیرەژن: (لە ژوورەکەی خۆیەوە)

بانگی کرد؟

ئانتوان:

پێش دونیا تاریك دابێت دەگەڕێینەوە!

پیرەژن:

مممم... (ئەوانی تر دەڕۆن پیرەژن گۆرانی دەڵێ).

(مممم... مممم.. ممم.)

کـوڕە مەزنەکـەی هـۆزی (ئاسـۆنا) بـۆ راوەماسـی چـوو لـە زێـی (خاوەنەکانـی هێـز) تێـژرەودا راو دەکات.. مممـم.. ممـم. ممـم.

لەبەرەبەیانـدا، لـە پێـش قووقـەی کەڵەشـێردا رۆیشـت، بـەڵام رۆڵـە مەزنەکـەی (ئاسـونا) نەگەڕایـەوە.

ممم.. ممم... ممم..

دەبـا یەکێـک بەراکـردن بچێتـە زێیەکـەوە و بۆمـی بێنێتـەوە. یاخـۆ ئـەم لـە تـەک زێیەکـەدا رۆیشـتووە، رۆیشـتووە بـۆ هەتـا هەتایـێ؟

مم... ممم... ممم..

کۆتایی/ کۆیە

١٩٨٣/٤/٩

لە ژمارە ٣٤ی تایبەت بە شانۆی گۆڤاری (رامان)، مانگی نیسانی ١٩٩٩ بڵاوکراوەتەوە

رزگار و جیهان

شانۆنامەیەك لە نووسینی: ئۆنوکابا ۆجو (Onukaba A. Ojo)
وەرگێڕانی لە ئینگلیزییەوە: مەجید ئاسنگەر

تێبینی نووسەر

وەنەبێ ئەم کارە کۆپیکراوێکی ڕاستەوخۆی (ڕۆمیۆ و جۆلێت) بێ. بەڵام چیرۆکە دڵداریییە تراژیدییەکەی (ولیەم شکسپیر) سرووش بەخشی (رزگار و جیهانە). سەرکەوتنی خۆشەویستی بەسەر دوژمنایەتی و رق و کینەی دێرینەدا بابەتێکی هاوبەش و گشتییە کە لە تێکڕای چیرۆك گەلی نەوە دوای نەوەکانی سەرتاسەری جیهاندا باوە. مەبەستە سەرەکی و نەگۆڕەکەشی ئەوەیە کە هیواوگەشبینی بەدنیایەك دەبەخشێت کە ژەهری رق و کینەی ڕەگەزایەتی و نەتەوەپەرستی تونددڕەو لەباریەکی دەرهێناوە.

جا بتەوێ لە پێناوی دڵداریدا بەرزترین نرخ پێشکێش بکەیت، لە

جیهانێکدا کە رۆژ بە رۆژ زیاتر پێویستی بە دڵسۆزی و خۆشەویستی هەیە، ئەمە بێگومان پاکترین گوزارشتە لەدڵداریی!

"رزگار و جیهان" لە کوردستانی عێراقی سەردەمدا رووپداوە، ئەو وڵاتەی کە دوژمنایەتی و رکەبەرایەتی لەمێژینەی بنەماڵەیی سەرچاوەیەکی بەردەوامی ژیانی رۆژانەیەتی. ئەم خاکەی پڕ لە گرد و تەپۆڵك و شێوە دۆڵی هەمیشە سەوزی پڕ پیت و دەربەند و گەلی ترسناك. زۆر زیاتر لە بەشی خۆی دوژمندارییی و شەڕوپێکدادانی جەرگبڕ و پڕ کارەساتی بەرکەوتووە. بۆیەکا، دەکرێ دەربارەی لێبوردن و ئاشتبوونەوە زۆر شتان لە پەیامی دڵداری ئەم شانۆیەوە فێر بین.

ئەمە "مەرگەسات" نییە، بگرە بەرهەمێکی داهێنراوە، ئەگینا کوردستان، لە واقیعدا زۆران زۆر مەرگەساتی راستەقینەی لەوە زیاتری بەخۆیەوە دیوە. خەبات و هەوڵەکانی، کە هەمیشە خوێناویی بووە، لە پێناوی ناسنامەی تایبەت و بۆ دەستەبەرکردنی سەربەستییە رۆشنبیری و رامیارییەکاندا، کاڵایەکی گرژیی و خەمۆکیی هەستپێکراویان بە باڵای رەوشی سەرجەم رۆژەکانی ژیانیدا کردووە. بۆیەکا، لەم بارانەدا، پێویست بەوە دەکات بە قاقای پێکەنین و رووخۆشییەکی دروستکراوی سەر شانۆوە بتوانرێت پەژارەو ئازارەکانی کپکردن و دامرکانەوەی زۆر دڕندانەی هیواو ئاواتە بنەڕەتییەکانی مرۆڤ و خەونە بەدینەهاتوەکانی کیاندارێتی، پێ کەم بکرێتەوە.

ئەم شانۆنامەیە زادەی خەیاڵ و ئەندێشەیە و هەرگیز هیچ وێچوونێکی دوور یا نزیکی بە هیچ کەسێکەوە- مردو یان زیندوو- نییە!

ئامانجی هەرە سەرەکیشی سوودگەیاندن و خەمڕەواندنەوەیە- ئەمەشیان ئەرك و پەیامی بنەڕەتی شانۆیە.

کەسایەتییەکان

رزگار بۆتانی: گەنجێکی بیست ساڵیی

ڕێبوار بۆتانی: باوکی رزگار

ڕێزان بۆتانی: دایکی رزگار

هۆشیار بۆتانی: ئامۆزا و نزیکترین هاوڕێی رزگار

ئەڤین بۆتانی: خوشکی گچکەی رزگار

شیلان: دەزگیرانی رزگار

دیار: راوێژکاری باوکی رزگار، بڕواپێکراو و فەرماندەی پێشمەرگان.

جیهان تیماریی: کچە شۆخێکی بیست ساڵەیی

ئاوات تیماریی: باوکی جیهان

پەخشان تیماریی: دایکی جیهان

شیرین تیماریی: خوشکی گچکەی جیهان

شوان تیماریی: برای جیهان

هێرش: دەزگیرانی جیهان و هاوڕێی شوان

پاشا: راوێژکاری باوکی جیهان، بڕواپێکراو و فەرماندەی پێشمەرگان

(شاییەکار و مۆزیکژەنان کە لە هەمان کاتدا پێشمەرگەن و ئەندامی ڕێکخراو و هاوولاتین).

بەشی یەکەم

دیمەنی یەکەم

(گۆڕەپانێکی گشتیی لە بۆتان، حەشاماتێکی زەماوەندی بووك گواستنەوە هاتوهاواریانە و دەستەیەك خەریکی هەڵپەڕکێ و گۆرانی گوتنن. هەر زوو هەمووان- تەماشاچی و شاییکەران، نێرومێ دەستدەگرن و دەکەونە هەڵبەزین و قاچ بزواندن و شان هەڵتەکاندن- رەشبەڵەکە- لە نێو حەپەحەپی سەگوەڕ کە گوێی ئاسمان کەڕ دەکات، رزگار و هۆشیار و ئەڤین و شیلان لە نێو حەشاماتەکەدان).

هۆشیار: (بۆ رزگار کە بۆ کورتە پشوویەك شاییەکەی جێهێڵاوە)

وەرەوە ناوێ، هاوڕێم! وا تازە بەزمەکە گەرم دەبێت.

رزگار:

پێویستیم بە حەوانەوەیەك هەیە،، هۆشیار گیان (هۆشیار بێ ئەوەی گوێ بە بیانووەکەی بدات رایدەکێشێتەوە کۆڕی شاییەکەوە، هەندێك هەڵدەپەڕن و رزگار خۆی دەدزێتەوە. هۆشیار بۆ بەردەمی شانۆکە و دوای دەکەوێت و ئەوانی تر بە بێدەنگیی لە شایی کردندا بەردەوامن).

هۆشیار:

ئەوە بۆ کوێ رزگار؟

رزگار:

بۆ هیچ کوێیەك. هەر بۆ ئەوە دەرچووم هەناسەیەك وەرگرم.

هۆشیار: (بە تێزێکەوە):

هەناسەی چی رزگار؟ ئەمە تەنها سێیەم تاوە شایی ئەم پاشی

نیوەڕۆیە.

رزگار:

دانی پیادا دەنێم کە من وەك تۆم پێناکرێت.

هۆشیار:

بەهەر حاڵ لە راستیدا بۆم دەرکەوت تۆ هەرچەند پێنج ساڵە چوویت بۆ بەریتانیا هێشتا بزاوتی چۆپییەکانت لەبیرماون.

رزگار:

ئێمە لە بەریتانیاش هەڵپەڕکێی خۆمان دەکەین. ئەوە ڕێگەی تایبەتمانە بۆ ئەوەی لە ڕەگ و ریشەکانی خۆمانەوە دانەبڕێین.

هۆشیار:

بەختیارم ئەمە دەبیستم. مرۆڤ بۆی نییە هەرگیز واز لە ڕەچەڵەکی خۆی بێنێ.

رزگار:

لەبەدبەختی خۆمانا ئاهەنگەکان زۆربەی کات لەسەر بنچینەی حزبایەتی ساز دەدرێن. ئایا ڕەوایە ناکۆکییەکان لەگەڵ خۆمانا بۆ ئینگلتەرا بگوێزینەوە؟

هۆشیار:

جا ئەگەر خەڵك لێرە نەتوانن بەیەکەوە هەڵکەن، ئەوا هیچ هۆیەك نابینم بۆ ئەوەی لە ئینگلتەرا یا هەر شوێنێکی تریشدا پێکەوە بسازێن.

(ئاهەنگ بەردەوامە، خاوەنماڵێك دێتەپێشەوە تا سڵاو لەرزگار و هۆشیار بکات و بیاندوێنێ).

خاوەنماڵ:

ئەوا هەردووکتان لێرە چی دەکەن؟

هۆشیار:

خەریکم ئەم کوڕە لاوە (مەبەستی رزگارە) بێنمەوە ناو کۆڕی شاییەکەوە.

رزگار:

هەلاو، من رزگارم.

خاوەنماڵ:

ئەمن دەتناسم، بەخێربێیتەوە. (دەستی یەکدی دەگوشن).

رزگار:

سوپاست دەکەم.

هۆشیار: (خاوەنماڵ بە رزگار دەناسێنێ):

ئەمە رەندە، کوڕی رابەری ئایدیۆلۆژیای حزبە.

رزگار:

دڵشادم بەناسینت.

خاوەنماڵ:

ئێمەش هەروەها. ئینگلتەرا چۆنە؟

رزگار:

کۆن و زۆر سارد و شێدار و تەماویی، وەلێ بە شێوازە سەیرەکانی خۆی دڵگر و خۆشە.

خاوەنماڵ:

کەی گەیشتییەوە؟

رزگار:

هەر دوێنێکە.

خاوەنماڵ:

ئەی چەند دەمێنیتەوە؟

رزگار:

دوو هەفتە. خوێندن زوو دەست پێدەکاتەوە.

هۆشیار (بۆ خاوەنماڵ):

گوێی مەدەرێ، ئێمە چەندی حەز بکەین دەیهێڵینەوە.

خاوەنماڵ:

بەڵێ پێویستە (رزگار خەندەیەکی بۆ دەکات) ئەڤین و شیلان دێنە دەرەوە، شەکەت و شەڵاڵی ئارەقەی هەڵپەڕینن).

ئەڤین:

ئەها! ئەوە لێرە هەردووکتان خۆتان شاردۆتەوە. (بۆ خاوەنماڵ) ئەوا خوشکت بەدواتدا دەگەڕێ.

خاوەنماڵ (بۆ رزگار):

دەبێ بڕۆم، سوپاس بۆ هاتنتان بۆ سەرشایی. ئومێد دەکەم بەخۆشیی رایبوێریت.

رزگار:

منیش هیوای ئەوە دەخوازم. بە ئومێدی دیدار.

شیلان:

ئەوا بە تەمای چین، لاوەکان؟

هۆشیار:

بەتەمای هیچ نین، رزگار منی کێشاوەتە ئێرەوە.

رزگار:

چۆن چۆنی!

هۆشیار:

تۆ کوڕەکەت جێهێشت و بەندەیش هاتم بە دواتدا بزانم بۆ؟

رزگار:

گوتم ماندووم. نەدەبوا ئەوە رێت لێ بگرێ بچێتەوە نێو شاییەکەوە.

هۆشیار:

ئاخر بێ تۆ ناچمەوە.

ئەڤین:

ئەمە زەماوەندی یەکێك لە باشترین دەستە خوشکەکانمە. کەس ئیمڕۆ ماندوو نابێ.

شیلان: (بە نیشانەیەکی ئیرەیی پێبردنەوە):

ئەڤین، وا بزانم ئەمان نیازێکی خراپیان هەیە.

هۆشیار:

چ جۆرە نیازخراپییەك، شیلان؟

شیلان:

پلاندانان بۆ رفاندنی چەند شۆخێکی نازداری ئێرەوە.

هۆشیار (وا نیشان دەدا کە ترساوە):

شیلان!

ئەڤین:

بەڵێ، بەڵێ، لەو دوانەتان تێناپەڕێت.

رزگار (بە نەختێ جیددیەتەوە: وا بوختانیشمان پێکرا، هۆشیار. من قبووڵ ناکەم!

ئەڤین:

شیلان و منیش دژی هەر هەوڵێك دەوستین بۆ بەجێهێشتنمان لێرەدا. ئێمە بەیەکەوە هاتین بۆ ئێرەوە و دەشبێ هەر بەیەکەوە بچینەوە ماڵەوە.

هۆشیار (خانمەکان دەگرێت):

مەترسن و خەمتان نەبێ. هەرگیز شتی وا ناکەین.

رزگار:

من چۆن دەتوانم تاکە خوشکی خۆم بەجێ بهێڵم؟

ئەڤین:

مادەم وایە با بچینەوە نێو چۆپیەکەوە.

رزگار:

دەبڕۆن، ئێمەش دێین.

ئەڤین:

نەخێر، دەبێ هەموومان پێکڕا بگەڕێینەوە.

شیلان:

بەشکم نەیەوێ لە تەك ئێمەدا ببینرێت.

هۆشیار:

چۆن شتی وا دەڵێیت، شیلان؟

شیلان:

کێ چوزانێ کچە ئینگلیز چییان پێکردووە! لەوانەیە چیتر لەگەڵ کچە کوردانەدا نەحەوێتەوە، ئەم لەوەتەی گەیشتۆتەوە ئێرە رەفتاری سەیر و نامۆی بووە.

رزگار:

ناتوانم بڕوا بکەم کە ئەمە دەبیستم.

شیلان:

بیکەی باشترە. من هەست بەوە دەکەم کەتۆ هەوڵ دەدەیت خۆتم لێ لادەی، هەر کاتێك لێت نزیك دەبمەوە نارەحەتت دەبینم. من خۆم دەزانم باسی چی دەکەم، رزگار.

رزگار:

وەلێ من نازانم ئەتۆ باسی چی دەکەیت؟

شیلان:

من دەزانم تۆ ئەم رزگارە نیت کە من ناسیومە.

هۆشیار:

دڵت هیچ نەکات، شیلان. بڕوات بێ ئەم تەنها لەبەر تۆ هاتۆتەوە.

شیلان:

من ئاوای تێناگەم، ئەم بەتەنها و لە دووریش بووە.

هۆشیار: (دەیەوێ بارەکە خاوکاتەوە):

ئەوە شێوازی ئینگلیزەکانە، شیلان.

شیلان:

گاڵتە ناکەم، هۆشیار. رزگار شتێك لەمن دەشارێتەوە.

هۆشیار:

ئێجگار ئەمەندەش بەدگومان مەبە. شیلان.

شیلان:

بەدگومان نیم. پێدەچێ من لە تۆ چاکتر ئامۆزاکەت بناسم.

هۆشیار:

من وای تێناگەم، ئێمە لە منداڵیمانەوە لێك جودا نەبووینەتەوە. رزگار تەنها ئامۆزام نییە، بەڵکو باشترین هاوڕێشمە، وایە رزگار؟ (دەست لە قەدی رزگار وەردێنێ، رزگار بە گومانەوە بێدەنگە). ئەوە پێنج ساڵە من بەتاسەی ئەمەوەم!

ئەڤین:

بڕوانە رزگار، هەروەها شیلانیش بۆ من لەدەستە خوشکێك

زیاتـره و هەروەکـو خوشـکم وایـە. ئـەم لای هەمـوو ئەندامەکانـی خێزانەکەمانـەوە خۆشەویسـتە. خۆزگـە لـەو پیـاوەی ئەمـی بـە نسـیب دەبـێ. ئـەم یەکێکـە لـە هـەرە خوێنـدکارە دیارەکانـی زانکۆکەمـان و دایـك و باوکـمان شـانازیی پێـوە دەکـەن. ئەوجـا، هەسـتەکانی برینـدار مەکـە و ئـازاری مـەدە. گـەر ئەمـە بکەیـت مـن هەرگیـز لێـت خۆشـنابم. بـرام.

هۆشیار (بەمەبەستی خاوکردنەوەی گرژییەکەوە):

با ئەمە هەڵگرین بۆ دوایی. با بچینەوە نێوشاییەکەوە.

ئەڤین:

تەنیـا مەبەسـتم ئەوەیـە هەڵوێسـتی مـن بزانـێ. (دەسـتی شـیلان رادەکێشـێت) شـیلان، بـا بڕۆیـن. (ئەڤیـن و شـیلان بـەرەو کـۆڕی هەڵپەڕکێیەکـە دەگەڕێنـەوە. هۆشـیار و رزگاریـش بـە بێدەنگـی دوایـان دەکـەون. دووبـارە مۆسـیقا دەسـت پێدەکرێتـەوە و حەشـاماتەکەیش دەگەڕێتـەوە لەسـەر نەرمـی مۆزیقاکـەوە هەڵدەپـەڕن و کـۆڕی شـاییەکە گـەرم دادێنـن) (رووناکـی بـەرە بـەرە نامێنـێ).

دیمەنی دووەم

(رۆژی دواتر لە بۆتان. رزگار لەگەڵ ڕێبوواری باوکی و ڕێزانی دایکیدا لە ژووری دیوەخانەی کۆشکە شاهانەکەیاندا دادەنیشن، ڕێبوار بە کۆمەڵە کاغەزێکەوە خەریکە. رزگار لە دامێنی دایکییەوە دانیشتووە. ڕێزانیش بە سۆزێکی پڕ لە جۆشەوە تێوەی دەڕوانێ).

ڕێزان:

ئازیزەکەم، پێویستیت بە قژ تاشینە.

رزگار:

پێش سێ هەفتان لە لەندەن تاشیومە.

ڕێزان:

سەرت هاتۆتەوە. سەیری ئەم تووکە ئاڵۆزکاوانە. شیلانی ڕادەسپێرم بتباتە سالۆنێکی باش. (ماچی دەکات). ئەوەندەم بیر دەکردیت.

رزگار:

منیش بیری تۆم دەکرد، دایە.

ڕێبوار (وەك تەماشای بەڵگەنامەیەك دەکات):

ئەدی ئەمن؟

رزگار:

غەریبی تۆشم دەکرد، بابە.

ڕێبوار:

بەڵام نەك هەندەی دایکت.

رزگار:

ئەمە چونکە دوو ساڵ بوو نەمدیبوو.

ڕێزان:

رزگار، باوکت زۆر حەسوودە.

ڕێبوار:

نەخێر، وانیم.

ڕێزان:

کە پار هاتە لەندەن رازی نەبوو لەگەڵ خۆیدا منیش بێنێ.

ڕێبوار:

ئازیزەکەم، من ئامادەم بۆ هەرجێیەك بتبەم کە مەترسی تێدا نەبێت. ئەو کات سنووورەکان ئارام نەبوون، منیش نەمدەویست گیانی تۆیش بخەمە مەترسییەوە. ڕاپۆرتەکانی هەواڵگری ئەوەیان ڕادەگەیاند کە دۆستەکانمان لەوبەردا تەنها سەلامەتیی دەستەیەکی زۆر بچووکیان پێ دابین دەکرا. ئەگەر بۆم بکرایە لێرەوە بە فڕۆکە سەفەر بکەم، ئەوا بێگوومان تویشم لەگەڵ خۆمدا دەبردیت.

رزگار:

باوکە یاوەرەکەم زۆر بە زەحمەت توانیی مەرزەوانەکان رازی بکات تا ڕێگەم بدەن بپەڕمەوە. ئەویش بە پارە.

ڕێزان:

چەند؟

رزگار:

نەمزانی چەندبوو! ئەوە ڕووتاندنەوەیەکی ئاشکرایە! گوایا ئەوانەی دۆستانی تۆشن، بابە!

ڕێبوار:

جا چیمان بۆ دەکرێ، کوڕم؟ بە تەواوی لە بن ڕەحمەتی

ئەواندایــن.

رزگار:

یاوەرەکــەم پێشــیانی گــوت مــن کێــم و، کــوڕی تــۆم، ســوودێکی نەبــوو. ئــەوان ئــەو هەمــوو خەڵکەیشــیان بینــی کــە لەبــەری خۆمانــەوە لــە پێشــوازی منداببــوون، لەگــەڵ ئەمەشــدا هەتــا پــارەی خۆمــان نــەدا دەربازیــان نەکردیــن.

رێزان:

رێبــوار، پێویســتە لەگــەڵ ســەرۆکەکانیاندا ئەمــە بــاس بکەیــت، ئەگــەر ئەمجــارە دیتنــەوە.

رزگار:

زۆر پێویستە، باوکە گیان.

رێبوار:

ئەمــە هیــچ ناگۆڕێــت هەتــا ئــەوان مووچــە و دەرامەتیــان ئــاوا کــەم بێــت.

رزگار:

من بە تێرم هاتنە بەرچاو، هەموویان ورگ زلن.

رێبوار:

وا پێدەچێ تێرنەخۆرە بانگی کردبن!

رێزان:

نەوەڵــڵا، هــەروا چاوچنۆکــن. (رێبــوار پــت بــە دوگمەیەکــەوە دەنێــت، دیــار کابرایەکــی تێکچەقــی بەخــۆوەو رووگــرژی پــڕ چــەك، دێتــە ژوورەوە).

دیار:

بەیانیتان باش.

ڕێبوار و رزگار:

بەیانی باش، دیار.

دیار (چاوی بە رزگار دەکەوێ لەگەڵ ڕێزاندا):

رزگار، دەبینم دایکت زۆرت پێوە خەریکە.

ڕێبوار:

هەروەها باوکیشی.

دیار:

بێگومان هەرچییەکی دایکان دەیکەن ئەوا لەسەر حسابی باوکانەوەیە.

ڕێزان:

ئۆف، پیاوان! ئێوە حەز دەکەن باجی هەموو شتێك بسەنن.

رزگار:

پێشمەرگەکان لەچیدان؟

دیار:

وەك هەمیشە بەهێزو ئامادە بۆ تێکشکاندنی هەموو دوژمنان. پاش حەسانەوەت وەرە بیانبینە.

رزگار:

دێم ئیشاللا.

ڕێبوار (چەند بەڵگەنامەیەکی دەداتێ):

ئەوە ڕاپۆرتی هەواڵگرییە سەبارەت بە جموجۆڵی یەکەکانی دوژمن لە بەرەکانی باشوورمانەوە. پێداچوونەوەیەکی وردی بکە و بە پەلە ئاگادارم بکەوە.

دیار:

بەسەرچاو، چەکدارەکانیشمان شتێکی لەم بابەتەیان لە

رۆژئـــاواوەش هەســـت پێکـــردووە.

ڕێبوار:

باشــە، ئەوەشــیان ســاخ بکــەرەوە. هیــچ موفاجــەی ئــەو ناکاوییــەم نــاوێ.

دیار:

ئیشاللا هیچ شتێکی وا نابێت.

ڕێبوار: (دۆکیومەنتێکی تری دەداتێ):

ئەمەیــان بــدەرە بەرپرســانی پرۆتۆکــۆل. بــۆ ســبەی ئێــوارێ مــاوەم دەبێــت چــاوم بەشــاندەکە بکــەوێ.

دیار:

زۆر چاکە.

ڕێبوار: (بەڵگەنامەیەکی دیکەش):

دەمــەوێ بزانــم کوڕەکانــی خاڵــی پشــکنینی ئۆســکار لەبەرچــی گێچــەڵ بــە لۆرییــە بارهەڵگرەکانــی یارمەتییــە مرۆییــەکان دەکــەن. ئــەوە شــکایەتی یەکێــک لــە ڕێکخراوەکانــە.

دیار:

لەمەشیان دەکۆڵمەوە.

ڕێبوار:

ڕاپۆرتێکــی تریــان لەســەر بێــت، ئــەوان فڕیــون، ئەوەیــان چــاک تێبگەیەنــە.

دیار:

دەبێ گوێچکەکانیانی پێ بئاخنم.

ڕێبوار:

ئەمانــە میوانــی ئێمــەن، پێویســتە بــە ئــازادی ئەرکەکانیــان

ئەنجـــام بـــدەن.

دیار:

ئەوە سیاسەتی ئێمە بووە.

ڕێبوار:

جارێ هەر ئەوەندەیە فەرموو:

دیار (بە دۆکیومەنتەکانەوە دەڕوا):

ڕزگار، لەبیـرت نەچـێ سـەردانێکمان بکەیـت. دەکـرێ تەنانـەت بـۆ بەسـەرکردنەوەی هێڵەکانـی نێـوان ئێمـەو دوژمنیشـدا هاوڕێتیـمان بکەیـت.

رزگار:

سوپاستان دەکەم. (دیار دەچێتە دەرەوە).

ڕێزان:

من حەز ناکەم لەگەڵ پێشمەرگەکاندا بسوڕێیتەوە.

ڕێبوار:

ئـەم پێویسـتە خـۆی لەگـەڵ هەمـوو کار و دیاردەیەکـی حزبـدا رابهێنـێ، ڕێـزان.

ڕێزان:

ڕزگار نە سەربازە، نە دەشبێتە سەرباز.

ڕێبوار:

خوا بزا نیازیشت نییە بیکەیت بەژن.

ڕێزان:

دەمـەوێ ببێتـە مرۆڤێکـی ئاسـایی و ژیانێکـی ئاسـایش بەسـەر بەرێـت. حەزناکـەم بـەو ڕێگەیـەدا بـڕوات کـە ئێمـە پێیـدا ڕۆیشـتووین. نامـەوێ لـە نێوچیـادا بێـت. ئـەم دەبـێ خوێندنـی

خـۆی تـەواو بـکات و بـەدوای شـیلاندا بنێرێـت و بـە ئاسـوودەیی پێکەوەیـان لـە ئینگلتـەرادا ژیـان بەرنەسـەر. بۆتانییەکانـی لـە تەمەنـی ئـەم نابێـت ناچـاری ئـەوە بـن ژیانیـان بکەنـە قۆچـی قوربانیـی لـە پێنـاو شـەڕ و ناکۆکییەکـەدا. ڕێبـوار، ئێمەومانـان نرخێکـی زیـاد لـە پێویسـتیمان داوە. دە زسـتانی تـووش و سـەخت لـە شـاخیدا، لـەم ئەشـکەوت بـۆ ئـەو ئەشـکەوت بـەو کـەژو کێوانـە و گیانمـان لەسـەر لەپـی دەسـتمانەوە. ڕۆژانـی وا تێپەڕیـون ئـەوەی خـۆراك بـێ نەمـان بـووە. باسـی شـەوەهاش ناکـەم کـە نەوێراویـن ئاگـرە دزانەیەکیـش هەڵکەیـن تـا هیـچ نەبـا لاشـە تەزیوەکانمـان نەختێـك پـێ گـەرم بکردایەتـەوە. بۆیـەکا، نابـێ هیـچ ئەندامێکـی تـری ئـەم خانەوادەیـە جارێکـی دیکـە هەرگیـز بـەو ڕێـڕەوەدا گـوزەر بکاتـەوە. نەخێـر، هیـچ کـەس.

ڕێبوار:

ئەمـە لـە دەسـت خۆمانـدا نییـە، ئازیزەکـەم، خـۆ ئێمـە ئـەم شـەڕە شـەقەیەمان هەڵنەبـژاردووە، ئـەم یاخـەی ئێمـەی گرتـووە. جـا تـا بەسـەر نەچیـت و نەیبەینـەوە ناتوانیـن وازی لـێ بێنیـن. خەڵکانـی تـر لەوەیـە ئـەو دەرفەتەیـان ببێـت، وەلـێ ئێمـە نـا. ڕاسـتە ئـەم بنەماڵەیـە نرخێکـی ئێجـگار زیـادی داوە. کـوڕی نۆبەرەمـان، بەسسـام، ڕۆیشـت. بەبەرچـاوی خۆمانـەوە بـە گوللـەی دوژمـن پێکـرا. جـا لەمـە ناخۆشـتر دەبـێ چـی بێـت! منداڵێـك لەدەسـت بدەیـن کـە خۆمـان هێناومانتـە سـەر ئـەم دنیایـە! ئـەم خەمـە هەرگیـز لەیـاد ناکرێـت ڕێـزان. ئەمـە ئـەو بارگرانییـەی زیندەگیمانـە کەهەنـدێ جـار لـە ژێریـدا دەچەمێینـەوە. بـەڵام هـەر دەشـبێ بـەردەوام بیـن. لەسـەرمان پێویسـتە بـەردەوام بیـن.

ڕێـزان کـۆڵ نەدەیـن. هەتـا شـەڕەکە دەبەینـەوە. گەرنـا هەمـوو ڕەنجـی ڕابردوومـان بـا دەیبـات. ئـەم شـەڕەش چارەنووسـی ڕزگار بـووە بـە تووشـیەوە و خـۆ لێدزینـەوەی بـۆ نییـە. ئـەم لەنێویـدا لەدایـك بـووە گـەر پێویسـت بـکات دەبـێ هـەر لـە نێویشـیدا بمرێـت. ئاشـتی بـۆ ئـەم لەهیـچ کوێیـەك فەراهـەم نابێـت تاکـو لێـرە نەچەسـپێت.

ڕێزان:

تـا لەژیانـدا مابـم دەبـێ دڵنیابـم لـەوەی کـە نەهێڵـم ڕزگار بـەو ڕێگەیـەدا بـڕوات کـە ئێمـە گرتوومانـە. (ڕزگار لـەم چەکبـەردە چەکبەردەیـدا ئارامـی لـێ هەڵگیـراوە، تونـد گوێچکەکانـی دەگرێـت).

ڕێبوار:

ڕێـزان، تـۆ تەنهـا بـۆت هەیـە لـە جیاتـی ئەڤیـن قسـان بکەیـت. ڕزگار خەمـی خۆمـە.

ڕێزان:

ڕزگار خەمی منیشە. من نۆ مانگان هەڵمگرتووە.

ڕزگار (گوێچکەکانی دەکاتەوە):

ئەگـەر وەختـی هـات ئـەوا خـۆم بڕیـار دەدەم چـۆن بژیـم. هیـچ کەسـێ مافـی ئـەوەی نییـە بڕیـار بـۆ مـن بـدات.

ڕێزان:

من نامەوێ ئەم لێرە بێت، ئەمە کاکڵەکەیەتی.

ڕێبوار:

ڕزگاری کـوڕم هـی ئـەم خاکەیـە و هـەر دەبـێ بـۆ ئێـرەش بگەڕێتـەوە.

ڕێزان:

بۆ ئەم پاشەگەردانییەوە؟

ڕێبوار:

تا وەکو لەنێو گەلەکەی خۆیدا بژیت و لەوەیە بەرەو سەرکەوتنیشمان بەرێت.

ڕێزان:

من مەترسی لەنێوچوون لەو بەڵێنەی تۆدا دەبینم. نابێ رزگار ببێتە (بەسسام)ێکی تر.

ڕێبوار:

ڕێزان هەر ئێمە ئازیزێکی خۆمانمان لەدەس نەداوە. لەم شەڕ و ناکۆکییەدا بنەماڵەی وا هەن سەرلەبەریان تێچوون. گوندان سەرتاپا لەسەر زەوی سڕاونەتەوە. خەڵکان بە کۆمەڵ لەنێوبراون. ئێستەیش ڕۆژانە زۆران گیان دەکرێنە قۆچی قوربانیی. ئەو قوربانییە تازانەیەش جگەرگۆشەی خەڵکانی ترن. ئەوجا تکایە، تەنها باس لە ژان و پەژارەی خۆمانەوە مەکە، ئەو خۆپەرستییە.

رزگار:

باوکە، ناکرێ ئەم باسە بۆ کاتێکی دیکە هەڵگرین؟

ڕێبوار:

دایکت هێنایە ناوەوە.

ڕێزان:

من نەمهێنا، خۆی هاتە ناوەوە. منیش ویستم هەمووان بۆچوون و هەڵوێستی من بزانن.

رزگار:

ببڕێتەوە، دایە گیان. من دەبێ بڕیار بۆخۆم بدەم، ئەگەر

وەختــی هــات. بەڵێــن بــێ بۆچوونــی هەمووانیــش رەچــاو بکــەم.

رێبوار:

ئەدی کووا خوشکت رزگار؟

رزگار:

وابزانم هەرخەوتووە.

رێزان:

ئەی ئێوە دوێنی شەو بۆ ئەوەندە درەنگ هاتنەوە؟

رزگار:

ئێمە نیوەشەو هاتنیەوە.

رێبوار:

چەکدارتان لەگەڵدا بوون؟

رزگار:

سەعات دە بەڕێم کردن.

رێبوار:

هەرگیز نامەوێ نیوەشەوان بەبێ چەکدار لە دەرەوە بمێنیتەوە.

رزگار:

ئەڤیــن و شــیلان و مــن و هۆشــیاریان دواخســتین. بــە حاڵێــك توانیــمان لــە زەماوەندەکــە بیانهێینــە دەرێ.

رێزان:

ئاخر بووك و زاواکە هاوڕێ باشەکانیانن.

رزگار:

ئەوانیش وایانگووت.

رێزان:

بیستم تا ئێستێ سەردانی ماڵی شیلانت نەکردووە؟

(رزگار وەرام ناداتەوە).

رێبوار:

دەبێ هەر ئیمڕۆ بچی بیانبینیت.

رێزان: (هەڵدەستێ):

ئەگینا ماڵە خەزووراندت وا تێدەگەن رێزیان ناگریت (بەدەم رێکردنەوە)وادەچم ئەڤین بەسەردەکەمەوە(دەچێتەدەرەوە).

رێبوار (بەڵگەنامەیەکی دەداتەدەست):

چۆن لەمە دەگەیت؟ (رزگار وەریدەگرێ و دەیخوێنێتەوە).

رزگار:

"دانیشتنێکی ئاشتبوونەوە لەنێوان تۆ و کاك تیماریدا" (لە پڕێکەوە دەگەشێتەوە). باوکە، ئەمە بیرۆکەیەکی گرنگ و بەجێیە، پێویستە ئەم هەلە بقۆزیتەوە. هەر ئەوە بێنەوە بەرچاو چ بایەخێکی بۆ ئەم شوێنە دەبێت.

رێبوار:

من لەگەڵیدا کۆدەبمەوە. بەڵام تیماریی و من هیچ شتێکمان نییە لێیەوە بدوێین.

رزگار:

شتی گشتیی، شت زۆرن باسیان لێوە بکەن.

رێبوار (بە گوژمە کاغەزێکەوە دەڕواتە دەرێ):

ئێمە بە هیچ شێوەیەك شتێکمان نییە گفتوگۆی لەسەر بکەین. ئەو دوژمنە، هەتا دەشمرم هەر بە دوژمنی دەزانم. (کاغەزەکە لەدەستی رزگار دەسێنێتەوە و دەیدڕێنێ و دەچێتە دەرەوە. رزگار بە ناڕەزایی و ئومێد بڕاوییەوە بەچاو بەرێی دەکات. لایتەکان دەکوژێنێتەوە).

دیمەنی سێهەم

(دواتـر، هـەر هەمـان شـەو لـە تیـمار، ماڵـی تیماریـیـەکان، دیوەخانەیەکـی بەرفـەراح و پـڕ کەلوپـەل. جیهـان دێتـە ژوورەوە). جیهـان (بـۆ ئەوانـەی دوورن لەشـانۆوە): بـا چایـی لێـرە بخۆینـەوە. (جیهـان لەسـەر مافوورەکـەوە دادەنیشـێ و چاوەڕێـی دەکات. ئاواتـی باوکـی دێتـە ژوور).

ئاوات (بۆ ئەوانەی دوورە شانۆن):

لێرەی دەخۆینەوە هەتا ئەوان بتوانن مێزەکە پاك کەنەوە.

(شیرینی خوشکی جیهان و شوانی برای دێنە ژوورەوە).

جیهان (کەشیرین و شوان لەسەر عەردەکە بە تەنیشتیەوە دادەنیشن):

بەراسـتی خواردنێکـی خـۆش بـوو. زۆر تامـەزرۆی خواردنـی خۆمانـەم.

ئاوات (بەسەر قەنەفەکەوە پاڵ دەداتەوە):

جا بۆچی خۆتان لێی نانێن؟

جیهان:

بەچییەوە باوکە؟

شوان:

بـێ قـەزا بیـت، تـۆ بڵێیـت لـە لەنـدەن شـوێنێك نەبـێ کەلوپەلـی چێشـت لێنانـی لـێ دەسـت کەوێـت؟

جیهان:

جێیەکی وام نەدۆزیتەوە.

شیرین:

کە گەڕایتەوە، ئەوەندەی بۆت دەچێ لەگەڵ خۆتی بەرە.

جیهان:

حـەز ناکـەم بـە نێـو ئـەو رێگـە دژوارانـەی سـنووردا هیـچ لـە خـۆم بکەمـە بـار.

ئاوات:

گـەر دەتـەوێ لـەزەت لـە خواردنـی خۆمـان وەرگریـت دەبـێ تەحەمولـی ئەویـش بکەیـت.

جیهان:

هەندێکـم لەگـەڵ خۆتـدا بـۆ بهێنـە. باوکـە، هـەر کاتـێ هاتیتـە لەنـدەن.

ئاوات:

بە دایکت بڵێ، من لەبیرم نامێنێت.

(پەخشان، دایکی جیهان بە قۆری چاوکووپانەوە دێتە ژووری).

پەخشان (چایی تێدەکات):

چیم پێ بڵێ؟

شوان (بەتەوسەوە):

لۆرییەك خۆراك بنیریت بۆ کێژە ئازیزەکەت لە لەندەن.

شیرین:

ئەم هەرگیز نەیگوتووە لۆرییەك خۆراك.

جیهان:

سوپاسـت دەکـەم، شـیرین. لەوەتـەی سـێ رۆژە گەڕاومەتـەوە شـوان هەرتانـە و تەشـەرم تێدەگرێـت. وا هەسـت دەکـەم حەسـوودیتان بێـت کـە مـن لـە ئینگلتـەرام.

شوان:

تەنیا یەك هۆم بدەرێ کە من حەسوودیت پێ ببەم.

شیرین:

چونکە ئەتۆش دەتەوێت بچیتە ئەوێوە.

پەخشان:

هەموو کەسێك حەز دەکات بچێتە ئەوێ، ئازیزەکەم.

ئاوات:

خـەم مەخـۆ، شـوان. تۆیـش خـوا یاربـێ سـاڵی داهاتـوو دەچیـت بـۆ لای ئـەم.

شیرین:

ئەدی من؟

ئاوات:

ساڵی دواتر، ئیشاللا.

پەخشان:

خۆ تەماتان نییە بە هەمووتان من لێرەدا جێ بهێڵن هاە؟

ئاوات:

خۆشەویستەکەم، من و تۆ بۆ هەتایی بێرەوە نووساوین.

شیرین:

دایە گیان، باکت نەبێ، دەتوانیت هەمیشە سەردانمان بکەیت.

جیهان:

باوکـە تـۆ دەبـێ حسـابی پـارەش لێـك دەیتـەوە بـەر لـەوەی تێکـڕای بنەماڵـەی تیماریـی بـۆ لەنـدەن بـەڕێ بکەیـت. لـەو ماوەیـەدا بـاری مـن نەختـێ ئاڵـۆز بـوو، پـارەم لـێ بڕابـوو، پـارەی کرێـم نەدرابـوو. چەنـد پرۆژەیەکـی قوتابخانـە پارەیـان پێدەویسـت. ئـەم سـێ مانگـەی دواییـش دوور لـە هاوڕێیەکمـەوە ژیـاوم. ئەگـەر ئەویـش نەبوایـە هەرگیـز ئـەم خولـەی خوێندنـم بـۆ تـەواو نەدەکـرا.

پەخشان (سەراسیمەیە):

کێ نەبوایە؟ ئەم کێیە؟

جیهان:

برادەرێکە.

شیرین:

ئینگلیزە؟

جیهان:

نەخێر، باوکە مرۆڤ دەبێ ڕێگەیەکی خێراومتمانە پێکراوتر بۆ بەدەستهێنانی پارە بدۆزێتەوە.

ئاوات:

جیهان دڵتەنگم ئەو گیروگرفتانەی تۆ دەبیستم. خۆزیا سەرچاوەیەکی خێراتر و باوەڕپێکراوترم دەدۆزییەوە. وەك بانقێك بە وێنە. یاخود دەزگایەکی پارە گۆڕینەوە. بەداخەوە لە شوێنێکدا دەژین ئەو جۆرە شتانەی لێ نییە. چەند حەزم دەکرد برۆیشتمایەتە بانقێکەوە، فۆرمێکم پڕ بکردایەتەوە پێیانم بگوتایە (ئەم پارەیە بە تەلەگراف بنێرن بۆ جیهانی کچم بە فلانە ئەدرێس لەلەندەن). لە ماوەی چەند کاتژمێرێکدا پارەکەت پێ بگەیشتایە. وەێ، ئەفسووس! لێرە کارەکە بەو شێوەیە نییە. بۆیە ناچارین بەردەوام پشت بە سەردانی خزم و برادەران ببەستین کە پارەوپوول و نامەکانیان پێدا بنێرینە دەرەوە. وەزعەکەی ئێمە ئێستا ئەمەیە.

پەخشان:

لەم مانگەی دواییدا سنووورەکان زۆر ئارام و سەلامەت نەبوون. خەڵکانێکی ئێجگار کەم زاتی ئەوەیان کردووە بپەڕنەوە.

ئەوانیش هەر بە گەیشتنیان بۆ ئەو دیو پووڵ و پارە و هەرچییەکی پێیان بووە لێیان سەنراوە. ئێمە هەر لە خەمی تۆدا بووین، بەڵام دەستەوەستان و بێ چارە. حەز دەکەم بزانیت کە ئێمە قەت تۆمان لەبیر نەکردووە.

شیرین:

بابە ئەرێ بۆچ هەر جارەی کە دێتەوە ئەوەندە پارەی نادەیتێ بایی ساڵێکی بکات؟

شوان:

چونکە خەتەرە بە پارەی زۆرەوە بەو سنوورانەدا گوزەر بکەیت.

ئاوات:

زۆر دروستە. تەنانەت ئەو بە کەمەیەش کە پێیەتی ناچار دەبێ لە نێو شەرواڵەکەیدا بیشارێتەوە. وانییە جیهان؟

جیهان:

بەڵێ، بەڵێ. ئەوان هەموو شوێنێکی لەش دەپشکنن. قامکە چڵکنەکانیان دەژەننە نێو هەموو ساکێکەوە ئای لەو رەفتارەیان کە قێزەونە!

شیرین:

وامدەزانی بابە چەند ناسیاوێکی لەوێ هەبن یارمەتیت بدەن.

جیهان:

هەرچی لە توانایاندا هەبێ دریغی ناکەن.

ئاوات:

ئێمە هەر دەبێ تەحەمولیان بکەین تا ئەو رۆژەی کە بۆمان دەکرێ لێرە دەربچین بەبێ پشت بەستن بە خێر و سەدەقەی درەودراوسێدا، ئەوانەی رەفتارەکانیان لە چاکترین باردا بە نامۆ

و کەس نەکردە حساب دەکرێن. ئێمە لە نێوان دراوسێی ئاوەها دەژین کە بۆیان هەیە هەر ساتێ دەروازەکانیان بە رووماندا کلۆم بدەن. ئیمڕۆ دۆستن و سبەی دوژمن. ئەوان هیچ باکی ئێمەو مانانیان نییە و بگرە بە باریکی قورسیشمان دادەنێن. گەر بێتو رۆژێکیان ئێمە لەسەر رووی زەوی نەمێنین ئەوا بۆ ئەوان دنیا دەبێتە شامی شەریف. وەلێ ئێمە هەرگیز ناسڕێینەوە. ئێمە ئەوە بۆ خولقاوین کە هەر لێرە بمێنین. وەکو هەر کەسانێکی تر. ئێمە دەبێ بەردەوام بین لەسەر وروژاندنی ویژدانی ئەم جیهانە.

جیهان:

پێشەکی با جارێ ماڵی خۆمان ڕێك بخەینەوە. ئێمە دەبێ فێربین کە پێکەوە بژین و بەیەکیشەوە کار بکەین.

ئاوات:

ئەوە بە قسە ساناترە تا بە کردەوە، جیهان.

شیرین:

دیسان بابە کەوتەوە سەر باسی سیاسەتەوە. لێگەڕێن لە شتێکی ترەوە بدوێین. جیهان نەختێ باسی لەندەن و هاوڕێ ئینگلیزەکانتمان بۆ بکە.

ئاوات:

ئێمە باس لەمانەوەی خۆمانەوە دەکەین، شیرین. جا ئەمە گرنگ نییە؟

شیرین:

کاتێکی تر، باوکە. جیهان، بەردەوام بە. حیکایەتەکە چییە؟

شوان:

حەزی لە قسەو قسەلۆکانە.

شیرین:

شتێکم گەرەکە پێی پێبکەنم. لە شەڕ و شۆڕ و مەرگ و فرمێسک وەرەس و بێزارم. ئەوەیش تاکە شتە لێرە دەیناسین. کۆمەڵگەکەمان هیچ خۆشییەکی تێدا نییە. خەریکە ئارامم لێ هەڵدەگیرێت.

پەخشان:

منیش رام لەگەڵ رای شیرین دایە. ئەم خەمناکییە سەرمەدییە هەندێ جار مرۆ بێزار و ماندوو دەکات.

شوان:

جا، ئەگەر هۆیەك نەبێ چۆن پێ بکەنیت؟

شیرین:

هۆیەك دابێنە. (پەخشان دەچێت کووپەکانیان بۆ پڕ دەکاتەوە).

ئاوات:

من خەمی ئایندەی خۆمانمە. ئەگەر هی وەکو شیرینمان هەبێ. کەس نامێنێ تا سەر ئەرکەکە بەخۆوە بگرێت.

جیهان:

بۆی هەیە و وەچەی ئێمەمانان شێوازی جواداواز لەکارکردندا پەسەند بکەن. بۆ نموونە لەگەڵ دوژمنەکانی تۆدا ئاشتەوایی بکەن.

شوان:

تەنانەت ئەگەر دوژمنەکانیش ئاشتییان نەویست؟

جیهان:

گەنجەکانیان دەیانەوێت.

شوان:

دیارە ئینگلتەرا کاری تێکردووێت. خەریکە لە دڵ سافییتەوە بەدیار دەکەوێت.

جیهان:

من ئەوەندە ساکار نیم، خۆم دەزانم چی دەکەم.

شیرین (وەڕسە):

تکایە با ئەم لاپەڕەیە وەرگێڕین.

پەخشان:

جیهان، نەختێ باسی ژیانمان لە ئینگلتەرادا بۆ بکە.

جیهان:

لە خەو رابە، بچۆ قوتابخانە، وەرەوە ماڵەوە، بخوێنەوە و بچۆ بخەوە. هەر ئەوەیە.

شیرین:

ئەدی کات بۆ رابواردن؟

جیهان:

ئەوەندەت ئیش زۆرە پێڕاناگەیت، خوشکی ئازیزم، پارەش بای رابواردن نامێنێتەوە.

شیرین:

ئەمە دڵم دەگوشێت.

شوان:

شیرین هەموو حەقایەتەکەی نەگێڕایەوە.

پەخشان:

شوان، چ هەیە تۆ بیزانیت و ئێمە نەیزانین؟

شوان:

مـــن کەســێك ناناســـم ئـــەو جـــۆرە زیندەگییـــە لـــە لەنـــدەن بەســـەر بەرێت.

ئاوات:

خۆ لەگەڵ ئەودا لەوێ نیت.

شوان:

لەگـەڵ ئەمەشـەوە ناچیتـە ئەقڵـەوە هەمـووی هـەر کار بووبێـت و هیـچ رابـوردن و یارییـەك نەبووبـێ.

جیهان:

راســتە جاروبارێــك دەچمــە دەرێ بــۆ ســینەما، شــانۆ، خواردنگــە، پــارك و کــۆگا و دوکانان..هتــد.

شیرین:

لەگەڵ کێدا؟

جیهان:

هاوڕێیان.

شیرین:

هاوڕێی چۆن؟ نێر یان مێ؟

جیهان:

نێر و مێ.

پەخشان:

نێـر؟ ئومێـد دەکـەم ئـاگاداری خـۆت بووبێـت جیهـان. هێـرش لێـرە زۆر بـە پەرۆشـەوە لـە چاوەڕوانیـی تۆدایـە.

جیهان:

داوام لەکەس نەکردووە چاوەڕوانی من بێت.

ئاوات:

ئەوە یانی چی؟

جیهان:

واتا هێرش پێویست ناکات چاوەڕێی من بێت.

ئاوات:

ئاخر ئەو دەیەوێ شووی پێ بکەیت. هەمیشە هەر گوتوویەتی تۆ دێنێ.

شوان:

تۆیش هەمیشە تەشجیعت کردووە.

جیهان:

مافی ئەوەم هەیە رای خۆم بگۆڕم.

شوان:

تازە کار لەکار ترازاوە.

جیهان:

ئەمە ژیانی منە باسی لێوە دەکەین شوان. هیچ کەس ئەو مافەی نییە لە جیاتی خۆم بڕیاربدا چۆنی بگوزەرێنم.

پەخشان:

باوکت و من لەسەرمانە رێنماییت بکەین. جیهان.

جیهان:

جوانە. بەڵام دەبێ هەر خۆم ئەو کەسە هەڵبژێرم کە حەز دەکەم لەگەڵیدا بژیم.

شوان:

بەڵام هێرش بۆ تۆ دانراوە.

پەخشان:

جیهان، ئەتۆ هیچت لە دژی هێرش هەیە؟

جیهان:

نەخێر (پەخشان و ئاوات ئاهێکیان دێتەوەبەر).

شیرین:

دایك و باوکی هاتوون دایە و بابە ببینن.

جیهان:

بەبێ پرسی من؟

ئاوات:

ئا، جا ئەوە هیچی تێدایە؟

جیهان:

بەڵێ تیایەتی (بەرزە پێ دەبێ). تکایە باسی هێرش و خێزانەکەی ببڕێننەوە. حەز دەکەم من خۆم ئەم بابەتە ساخ کەمەوە.

(بە تووڕەیی دەچێتە نێو ماڵەوە. پەخشان و ئاوات تاساون).

شوان:

ئەوە کاریگەری پەروەردەی ئینگلیزە بەسەر کچەکانمانەوە.

شیرین (سەرزەنشتی شوان دەکات):

وازی لێبێنە.

(شیرین کووپە بەتاڵەکان کۆ دەکاتەوەو دەچێتە نێوماڵەوە).

ئاوات:

پێموایە جیهان شتێکمان لێ دەشارێتەوە.

پەخشان:

بڕواناکەم. تەنیا پێی خۆشە پرسی پێ بکرێت، ئەمەیش شتێکی ڕەوایە.

ئاوات:

ئەم بە بڕیاری ئێمە ڕازی نییە.

پەخشان:

نەخێر، ڕازییە.

شوان:

من وای تێناگەم.

(بەبێدەنگی دادەنیشن و بە حەپەساوی بیر لە هەڵچوونە ناکاوییەکەی جیهان دەکەنەوە. ڕووناکی بەرە بەرە دەکوژێتەوە.

دیمەنی چوارەم

(کەمێـك دواتـر، ماڵـی تیماریـی لەتیـمار. شـوان لـە ژووری میواناندایـە، خەریکـی پاککردنـەوەی تفەنگەکەیەتـی).

پاشا (دێتە ژوورەوە):

کوا جیهان؟

شوان:

پێموایە لەژووری خۆیایەتی.

پاشا:

میوانێکی هاتووە.

شوان:

هێرشە؟

پاشا:

نەخێر.

شوان:

ئەی کێ؟

پاشا:

نایناسم.

شوان (پاش بیرکردنەوەیەکی کورت):

تکایە بیهننە ژوورەوە، پاشا.

پاشا:

ئۆکـەی. (پاشـا دەڕواتـە دەرێ. شـوان دەسـت بـە ئیشـەکەی خـۆی دەکاتـەوە. لـە دەرگا دەدرێـت).

شوان:

فەرمـــوو ژووروەوە! (رزگار دێتـــە ژوورێ، دەســـتبەجێ شـــوان دەناســـێتەوە).

رزگار:

هەلۆو، هەبێ و نەبێ دەبێ تۆ شوان بیت.

شوان:

بەڵێ، ئەوم پێموانییە پێشتر جەنابتانم دیبێ.

رزگار:

زۆر راستە، بەڵام من وێنەکانی تۆم بینیون.

شوان (هەر بە سارددییەکەوە):

لە کوێ؟

رزگار:

لای جیهـان، لەئینگلتـەرا. مـن رزگارم، هاوڕێـی جیهـان. هەردووکـمان لـــە ئینگلتـــەرەدا دەخوێنیـــن. (رزگار دەســـتی درێـــژ دەکا و شـــوان بـــە نابەدڵـــی دەیگوشـــێ). زۆر بـــاش بـــوو ئێـــوەم بینـــی. خوشـــکت ئەوەنـــدە باســـی جەنابتـــان و شـــیرینی بـــۆ کـــردووم.

شوان:

تێناگەم باسی چی منت بۆ بکات.

رزگار:

ئـــۆ، زۆر شـــتی چـــاك. ئـــەو ئەوەنـــدە هەمووتانـــی لـــەلا خۆشەویســـتن. (شـــوان کپـــە). قوتابخانـــە چـــۆن؟

شوان:

باشە تۆ چ جۆرە هاوڕێیەکی خوشکمیت؟

رزگار:

هاوڕێیەکی نزیك.

شوان:

چۆن نزیکییەك؟

رزگار:

هێندە نزیك کە بە مونافەسە درێژخایەنەکەی نێوانتانا بزانم.

شوان:

ئومێد دەکەم لەگەڵ خوشکمدا زۆر پێتان لێ هەڵنەبڕێ بێت.

رزگار:

دەتوانیت ئەوە لە خوشکت بپرسیت.

جیهان (بە ژوور دەکەوێت) رزگار دەبینێ و بە پەلە ئاوێزانی دەبێت):

ئازیزەکەم، چۆن گەیشتیتە ئێرەوە؟

رزگار:

بەسەر بەرماڵێکی سیحرییەوە. (بەردەوام یەکتریان لەباوەش گرتووە، بەبێ گوێدانە شوان کەتا دێ نارەحەتتر دەبێت).

جیهان:

ئای کە بیرم دەکردیت!

رزگار:

منیش هەروەها. (شوان کە چیتر وەزعەکەی بۆ قوت ناچێ، تفەنگەکەی هەڵدەگرێتەوەو خەریك دەبێ بڕواتە دەرەوە).

جیهان (بۆ رزگار):

دڵنیام شوانی برامت ناسیوە.

رزگار:

بەڵێ، قسەمان لەگەڵ یەکدیدا دەکرد.

شوان (بۆ جیهان):

گەر حەیات بەخۆتبا ئەمنت نەدێنا ئێرەوە. بە مەزندەی تۆ دەبێ هەستی هێرش چی بێت؟

جیهان:

من مارەبڕی هێرش نیم و هەرگیز ناشبم.

شوان:

بە تەمای ئەوەش مەبە لێگەڕێین حەیای ئەم خانەوادەیە ببەیت. (بە تووڕەییەوە دەردەپەڕێت).

جیهان:

شوان، ئەوەندە گەورە بووم هاوسەری خۆم هەڵبژێرم.

رزگار:

هێرش کێیە؟

جیهان:

بڕادەری شوانی برامە (بە تێزێکەوە) ئەو پیاوەیە خێزانەکەمان بۆ منیان دەستنیشان کردووە. بۆ منیش نییە قسەیەکی تێدا بکەم، دەتوانیت ئەمە بێنێتە بەرچاوتەوە؟

رزگار:

بەڵێ، دەتوانم (بە ژوورەکەدا هەڵدەڕوانێ).

جیهان:

وەرە دانیشە، گیانەکەم. پێم بڵێ بزانم چۆن ئێرەت دۆزییەوە؟

رزگار (لەتەنیشتیەوە دادەنیشێ):

تاکسییەکم گرت، شۆفێرەکەی پیاوی باش بوو، زۆر چاك دەیزانی لەهەر خاڵێکی پشکنیندا چی بکات تاکو لە پشکنین رزگارمان بێت. چاوەڕوانیش دەکات بمباتەوە ماڵەوە.

جیهان (دەستی لە قەدی وەرێناوە):

ئای کە بە دیدەنیت دڵشادم. تکایە هەتا بۆت دەکرێ بمێنەوە.

رزگار:

پێویستە پێش ئەوەی بازگەکان دابخرێن بڕۆمەوە (دیسان دەست لەملان دەبنەوە) ئەی ئەوانی دیکەی خێزانەکەتان کوان؟

جیهان:

بابە کۆبوونەوەی هەیە. دایە میواندارییی ژنە شەهیدانی حزب دەکات لەلایەکی ماڵەوەدا. شیرینیش هەر لەماڵەوەیە. چی دەخۆیتەوە؟

رزگار:

چایەك، خراپ نییە. (جیهان هەڵدەستێ بڕوا، رزگار بە سوحبەت رایدەکێشێتەوە لای خۆیەوە یەکتر لە ئامێز دەگرنەوە).

پەخشان (دێتە ژوورە):

کوانێ جیهان؟ وەرە بەخێرهاتنی ژنە شەهیدانمان بکە.

(جیهان خێرا خۆ لە رزگار دورو دەخاتەوە. پەخشان سەرسوڕماوە کە لە تەك پیاوێکی نەناسیاودا دەیبینێ).

جیهان:

دایە، ئەمە رزگاری هاوڕێمە.

پەخشان (رووە حەپەساوییەکەی یەکەمجاری دەڕەوێتەوە):

هەلۆ.

رزگار (تەوقەی لەگەڵدا دەکات):

خۆشحاڵم بە بینینت خانمی تیماریی زۆرم لەبارەی تۆوە بیستووە، بەڵام دەبێ پێشەکی سوپاسی جەنابت بکەم کە

کێژێکـی ئاوەهـا نایابـت پێگەیانـدوە. باوکـم هەمیشـە دەڵێـت منداڵـی بـاش رەنگدانـەوەی ماڵەوەیانـە.

(پەخشان بە رەزامەندییەوە دەخەنێتەوە).

جیهان:

ئەوە هەموو کاتێك راست دەرناچێت.

پەخشان (بەگومانەوە):

رزگار کێ؟ جەنابت خەڵکی کوێیت؟

جیهان (دەیەوێ باسەکە وەرگێڕێت)

مامـی، رزگار ئـەو هاوڕێیەیـە کـە وتـم یارمەتیـی داوم. ئەمیـش لەلەنـدەن دەخوێنێـت. هاوڕێیەکـی ئازیـزە، دایـە. پێویسـتە بەنـاوی خێزانەکەمانـەوە سوپاسـی بکەیـت. ئەگـەر یارمەتیـی و پشـتگیریی ئـەم نەبوایـە ناچـار دەبـووم زانکـۆ جێبهێڵـم.

پەخشان:

سـوپاس بـۆ هاوکاریـت. لەخـوا دەپارێمـەوە پاداشـتی زیاتـرت بداتـەوە.

رزگار:

سـوپاس بـۆ یـەزدان. کێژەکەتـان زۆر دڵفرەوانـە. دڵنیـام ئەمیـش هەمـان یارمەتـی دەدام ئەگـەر ئەمـن لـە هەڵوێسـتێکی هاوچەشـندا بوومایـە. بـە ناسـینی خـۆم بـە بەختـەوەر دەزانـم.

پەخشان:

تۆ ئی تیماریت؟

رزگار:

نەخێر.

پەخشان:

ئەدی خەڵکی کوێیت؟

جیهان (هەمدیس هەوڵ دەدات بابەتەکە بگۆڕێت):

دایە کە تۆ هاتیت من دەمویست شتێك بۆ رزگار بێنم بیخواتەوە. بام جارێ بە پەلە سڵاوێك لە ژنە شەهیدەکان بکەم پێش ئەوەی کووپە چاییەك بۆ رزگار بهێنم. (پەخشان دەیەوێ قسە بکات، جیهان ماوەی پێنادات): رزگار، تکایە، خۆت بە خاوەن ماڵ بزانە. زۆرم پێناچێ. (لەگەڵ پەخشاندا پێکەوە بە پەلە دەردەچن).

رزگار (بەدەنگێکی بەرز لەدوایانەوە):

خۆشحاڵم بەناسینت،خانمی تیماریی.

جیهان (بۆ دووری شانۆوە)

بچۆرە لای رزگار و جێی مەهێڵە.

شیرین (دێتەژووروێ):

رزگار کێیە؟

رزگار:

منم ناکا تۆیش شیرین بیت.

شیرین (واقی وڕماوە):

بەڵێ.

رزگار:

تۆ زۆر لە خوشکت دەکەیت. (دەستی بۆ درێژ دەکات):

چۆنیت؟

شیرین (دەستی دەگوشێت):

زۆر باشم.

رزگار:

مـــن هاوڕێـــی خوشـــکتم. بـــە بۆنـــەی پشـــووەوە هاتوومەتـــەوە نیشـــتمان.

شیرین:

تۆش لە هەمان کۆلیژی ئەو دایت؟

رزگار:

نەخێر، بەڵام کۆلیژەکانمان لێك دوور نین.

شیرین:

هەمان بابەتیش دەخوێنن؟

رزگار:

نەخێر، ئەم یاسا و منیش پەیوەندییە نێودەوڵەتییەکان.

شیرین:

بەلاتانەوە چۆنن؟

رزگار:

باشـــن. هـــەر ئـــەوە نەبێـــت کـــە کێشـــەکەمان زۆرتـــر لـــە پەراوێـــزی پەیوەندییەکانـــی نێودەوڵەتیـــدا ماوەتـــەوە.

شیرین:

دەبێ بۆیە نەبێت خۆمان کەمتەرخەمین؟

رزگار:

دەبـــێ خۆمـــان بســـەپێنین. (جیهـــان بەخـــۆ و ســـێ کووپـــە چـــای بەســـەر دەســـتە باشـــییەکەوە دێتـــە ژوورەوە).

جیهان (چایەکان دەگێڕێت):

تا ئێستا رات لەسەر خوشکی بچوکم چییە؟

رزگار:

رۆح سووك و دڵگرە.

جیهان:

هەندێ جار (دەستی بەسەریدا دێنێ) بابە پێی خۆشە بێتە لای من لە لەندەن ئەگەر ئامادەیی ئێرەی تەواو کرد. هەروەها براکەیشم دێت.

رزگار:

زۆر بەجێیە جاری وا هەیە لە لەندەن خەڵك هەست بە تەنیایی دەکات.

(بۆ شیرین): باشە بڕیارت داوە لەلەندەن چ بابەتێك بخوێنیت؟

رزگار:

تۆ حەز بە سیاسەت ناکەیت؟

شیرین:

رقم لێی دەبێتەوە.

رزگار:

بۆچی؟

شیرین:

چونکە سیاسەت لێرە بۆتە خواردن و خواردنەوەمان و بۆتە ئەو هەوایەی هەڵیدەمژین و دەشیدەینەوە. خەریکە بمانخنکێنێ.

رزگار:

ناتوانی دەستبەرداری بیتن شیرین، تۆ لە خانەوادەیەکی بەنێوبانگ و ناسراویت. خانەوادەیەکی خاوەن دەسەڵاتی رامیاریی.

شیرین:

ئاخر دەشێ هەر لەبەر ئەوە رقم لێی بێتەوە.

رزگار:

دەتوانم لە هەستەکانت تێبگەم. هەندێ جار هەمان هەستم دەبێت.

شیرین:

خانەوادەی ئێوەش سیاسەتوانن؟

هێرشێ (دێتە ژوورێ):

سەلامو‌عەلەیکم (هێرش دێتە ژوورەوە، سڵاو لە هەمووان دەکا و دادەنیشێت. ساتەوەختێکی نارەحەتیی و بێدەنگی دادێت):

جیهان دەتوانم بۆ دەقیقەیەك بتبینم؟

جیهان (بەساردییەوە):

ئێستا وەختی نییە.

هێرش:

کەی وەختی دەبێت؟

جیهان:

نازانم.

شیرین (هەوڵی خاوکردنەوەی گرژییەکە دەدات):

پێموایە شوان دەیەوێ لە ژوورەکەیخۆیدا بتبینێ، هێرش.

(شیرین هێرش بە نابەدڵی پاڵ دەنێت. رزگار و جیهانیش دەست لە ملی یەکتری دەکەن وەك ئەوەی ئاهەنگی سەرکەوتنی ساتەوەختییان بگێڕن).

دیمەنی پێنجەم

(رۆژێـك دواتـر، ماڵـی بنەماڵـەی بۆتانیـی. رزگار بەسـەر لاقەنەفەیەکـەوە پاڵـی داوەتـەوە رۆژنامەیەکـی خۆماڵیـی بەدەسـتەوەیە).

ڕێزان (دێتە ژوورەوە):

ئـەرێ سـەعاتەکەی دوێنـێ لـە دەسـتم بـوو لـە کوێـم جێهێشـتووە؟ (دیوەخانەکـە دەگەڕێـت) رزگار، هیـچ دەمژمێـرت لێـرە نەدیـوە؟

رزگار:

نەخێـر، دایەگیـان (هـەر بـە رۆژنامەکـەوە خەریکـە)، ئـەم وێنەیـەی باوکـم جـوان دەرنەچـووە.

ڕێزان:

ئـادەی بیبینـم (سـەیری وێنەکـە دەکات) رزگار باوکـت لەوێنـەدا جـوان دەرناچێـت.

رزگار:

هەڵەکە ئی باوکم نییە، هەر وێنەیەك دەکرێ بشێوێنرێت.

ڕێزان (بە پەلە چاو بەنێو رۆژنامەکەدا دەگێڕێت شتێك تێبینی دەکات) چیم پێ گوتیت، رزگار؟

رزگار:

چی؟

ڕێزان:

وێنەیەکـی تـۆ لەسـەردانی هێڵەکانـی پێشـەوەدا. پێـم نەگوتـی کـە نەچیـت؟

رزگار:

تەنهـا لەبەردڵـی دیـار چـووم. خـۆت دەزانیـت مـن حـەز بـەو

شـــتانە ناکـــەم.

ڕێزان (دەخوێنێتەوە):

رزگار بۆتانیـــی نیشـــتەجێی لەنـــدەن، کـــوڕی ڕێبـــوار بۆتانیـــی سـەرکردەمان، بـە بۆنـەی پشـووەوە گەڕاوەتـەوە نیشـتمان". نامـەوێ تـــۆ جارێکـــی تـــر تێکـــەڵاوی ئـــەو جـــۆرە شـــتانە بیـــت.

رزگار:

بەسەرچاو، دایکە.

ڕێـــزان (ڕۆژنامەکـــە دەداتـــەوە دەســـت رزگار پێـــش ئـــەوەی دەســـت بـــە پشـــکنینەکەی بکاتـــەوە):

پێموابوو دوێنێ شەو کاتژمێرەکەم لێرەدا جێهێشتبێ.

رزگار:

بۆ کوێ دەچیت دایە؟

ڕێزان:

بۆ نەخۆشخانە.

رزگار:

بۆچی ڕوویداوە؟

ڕێزان:

هـەر سـەردانێکی ئاسـاییە بـۆ دڵنەوایـی سـەربازە زامدارەکانمانـەوە، کێـــك و جگـــەرە و ســـاردەمەنیم بۆیـــان کڕیـــوە. ئـــەم ســـەردانە بەڵایانـــەوە زۆر دەگەیەنێـــت. زۆریـــان کەســـێکیان نییـــە بـــە تەنگیانـــەوە بـــن.

رزگار:

ئەمە کەی کۆتایی دێت؟

ڕێزان:

چی؟

رزگار:

ئەم شەڕە بێ مانایەی براکوژییە، ئەم هەموو کوشتار و کەم ئەندام کردنە بێ کۆتاییەی خەڵکی بێ تاوان. ئاخۆ کەی ببڕێتەوە؟

ڕێزان:

ئەو کاتەی ئافرەتان جڵەوی هێز دەگرنە دەست. بەرەی پیاوان هەموو شێتن.

رزگار:

بلا ژنان مێردەکانیان ناچار بکەن و دایکان رۆڵەکانیان و خوشکان براکانیان ئەم بەربەرییەتە بوەستێنن. ئاخر بۆچی ئێمە یەکدی سەردەبڕین؟ شەڕمان لەسەرچییە؟ فەرموو، ئەمە راپۆرتێکی دیکەش لەبارەی شەڕ و پێکدادانی زۆر سەخت و دژوار لەبەرەی رۆژهەڵاتی باکووردا.

ڕێزان:

پێتم گوت پاش تەواوکردنی خوێندنیش نەگەڕێیتەوە ئێرە.

رزگار:

جا نازانم چۆن ئەمە کێشەکە حەل دەکات!

ڕێزان:

ئەدی بەهاتنەوەت چارەسەر دەکرێت؟ وەچەیەکی دۆڕاوی دیکەش؟ ئەوەت گەرەکە بۆ نەوەی خۆتان؟ ئەوجا بۆ لە شوێنێکیدا خۆت بزر نەکەیت و هەر هیچ نەبێ مێشکتی لێ بحەسێتەوە؟

رزگار:

مێشك ئاسووده بێ؟ ئەمە خۆ خەڵەتاندنە. دایە گیان. تاوەکو پشێویی و پاشاگەردانی لێرەدا هەبێ، هیچ کەس لە ئێمە هەرگیز بۆی نییە بە ئومێدی ئاسووده‌گی مێشکەوە بێ، لە هەر کوێیەك بین. ئەم جیهانە بەردەوام باری ژیانمان گران دەکات. هیچ دوورگەیەکی پەناگە بۆ ئێمە دەست ناکەوێت.

رێزان:

من دەمەوێ تۆ ژیانێکی جیاوازت ببێت، رزگار، ژیانێکی ئاسایی و شیاو. نەبێتە میراتگری ئەم مەرگبازییە ترسناکەی بنەماڵەکەمان. کەی ئەمە ژیانە!

دیار (دێتە ژوور):

رزگار، میوانێکت هەیە.

رزگار:

کێیە؟

دیار:

ناینasم، وەلێ کیژێکی شۆخە.

رزگار (بیردەکاتەوە):

تکایە بیهێنە ژوورەوە.

رێزان (سەعاتەکەی لە ژێر مێزێکی لاتەنیشتێوە دەدۆزێتەوە):

دەمزانی هەر لێرەیە. (سەعاتەکە هەڵدەگرێتەوە و لە دەستی دەکاتەوە لەو کاتەی جیهان بەسرکەیەکەوە دێتەژووری. رزگار بەرزە پێ دەبێت بۆ لەئامێزگرتنی، رێزان بە ئارامیی چاوەڕوان دەکا پێی بناسێنێت).

رزگار:

دایکە، ئەمە جیهانی هاوڕێمە. جیهان، ئەمە دایکمە (سڵاو لە یەکتری دەکەن). جیهانیش لە ئینگلتەرە دەخوێنێت.

ڕێزان (بۆ جیهان):

بڕواناکەم لەمەوپێش تۆم دیتبێت. تۆ خەڵکی بۆتانیت؟

رزگار:

خەڵکی بۆتان نییە (هەوڵ دەدات ڕێزان بەدەرەوە نێت). دایکە، بۆ سەردانەکەت درەنگە. (بۆ جیهان) دایکم دەچێتە سەردانی سەربازە بریندارەکانمان لە خەستەخانەدا.

جیهان:

ئەها، ئەمە ئێجگار پیرۆزە!

ڕێزان:

چی بکەین، دەبێ ئەوەی لە توانادا بێ بیکەین (دەیەوێ بڕوات) خۆشحاڵ بووم بە دیتنت. (رزگار دەباتە لایەکەوە. جیهانرۆژنامەکەهەڵدەگرێتەوەوپێیدادەڕوانێت)ئەمەکێیە؟

رزگار:

گوتم هاوڕێمە.

ڕێزان:

خەڵکی کوێیە؟ پێناچێ ناسیاو بێت.

رزگار:

دایە، کاتی ئەوەش دێ بە چاکی پێتی بناسێنم.

ڕێزان:

رزگار، مەبەست چییە کاتی ئەوەش دێت؟

رزگار:

تکایە جارێ نا، دایکە.

ڕێزان:

ئەدی ئەگەر شیلان ببینێ؟

رزگار:

ئەمە بۆ من لێگەڕێ، دایە (بەڕێی دەکات). سڵاوم بە سەربازەکان بگەیەنە.

(ڕێزان دەخزێتە دەرەوە بەبێ ئارەزوو) رزگار دەگەڕێتەوە بۆ لای جیهان). بەداخەوە چاوەڕوانیم پێکردیت، تۆ چۆن چۆنی گەیشتیتە ئێرەوە؟

جیهان:

بەناوێکی خوازراوەوە تاکسیەکم گرت و هاتم، دوێشەو خەو نەچۆتە چاوانمەوە، هەر لە بیری تۆدابووم.

رزگار: (کە لە ئامێزی دەگرێت):

منیش زۆر غەریبی تۆم دەکرد، ئازیزەکەم.

جیهان:

ئەی کوان، ئەوانی ترتان لە کوێن؟

رزگار:

باوکم سەرقاڵی هەندێ کاروباری حزبە لەشار. ناشزانم خوشکە چکۆلانەکەم کێوە چووە.

جیهان (ئاماژە بۆ وێنەکەی رزگار لە رۆژنامەکەدا دەکات):

وێنەیەکی جوانە قەت پێت نەگووتووم کە پێشمەرگەیت.

رزگار:

پێشمەرگە نیم. فەرماندەی پێشمەرگەکان داوای لێکردم

سەردانێکی پیاوەکانی لە هێڵی پێشەوەی بەرەکاندا بکەم. منیش دڵم نەشکاند، ئەوانیش زۆریان لێکردم دەستەجلێکی پێشمەرگان بکەمە بەر. منیش لەبەر خاتری دیار مەرامەکەیانم بەجێهێنا. ئەز بڕواییم بە جەنگ نییە. جەنگ هەرگیزاوهەرگیز چارەسەر نییە بۆ کێشەگەلی ئاڵۆزکاوی وەك ئەوەی ئێمە و مانان. بەڵام، لەوەش تێدەگەم کە خەڵکان بۆچی بەردەوام لە جەنگدان.

جیهان:

لە ترسی فشار لە ماڵەوە هەڵاتووم.

رزگار:

فشاری چی؟

جیهان:

هەموویان دەیانویست بزانن تۆ کێی و خەڵکی کوێیت و چیمان لە نێواندا هەیە؟ براکەم هەراسانی کردووم و هەڕەشەی ژیانم لێدەکات لە پێناو هێرشی هاوڕێیدا. بۆیە چیتر نەمتوانی دان بە خۆمدا بگرم.

رزگار:

ئەوجا بۆ راستییەکەت پێ نەگوتن؟

جیهان:

دەیانکوشتم.

رزگار:

درەنگ بێ یان زوو، هەر ناچار دەبین، ئەنجام هەرچییەك بێت، پێیانی بڵێین.

جیهان:

زۆر پەشۆکاوم، رزگار. نازانم مەگەر ئێمە خۆمان گێل نەکردووە، بە هیوای ئەوە بین خۆشەویستیمان بەسەر کینەو رقی دێرینەدا سەربکەوێ، ئەوە سەرکێشیەکی خەیلێ مەترسیدارە.

رزگار:

هەر بڕیارێکی بیدەین، خۆشەویستەکەم، بای خۆی مەترسی تێدایە.

جیهان:

بەڵکو بتوانین هەتا لێرەین خۆمان لەیەك دووربگرین و چاوەڕێ بکەین تا دەگەڕێینەوە لەندەن.

رزگار:

لەگەڵ ئەمەشەوە هەر دەبێ بە دایك و باوکمانی رابگەیەنین.

جیهان:

دەتوانین لە لەندەن ئەمە بکەین، ئەوە لەوێ گەلێك ساناتر دەبێت.

رزگار:

باشە، بۆ دەبێ ئێمە ئەم دەردەسەرییە بکێشین، بۆ؟

جیهان:

چونکە لە دنیایەکدا دەژین پڕ لە رق و کینەیە، تەنیا مەترسیم ئەوەیە کە دەشێ ئێمەیش لەگەڵ خۆیدا بهاڕێت.

ئەڤین (لە دووری شانۆوە) با لە دیوەخانەکە قسان بکەین. (دێتە ژووری) ئەوێ کەسی لێ نییە (ئەڤین دێتە ژوور، شیلان بەدوایدا، بە دیدەنیی رزگار و جیهان واقیان وڕ دەمێنێ).

رزگار (سەرپێ دەبێت):

سڵاوخانمەکان! دەمەوێ بە جیهانی هاوڕێمتان بناسێنم، جیهان، ئەمە ئەڤینی خوشکمە، ئەمەیش شیلانی دەستە خوشکیەتی (جیهان بەرزە پێ بە پیریانەوە دەچێت، بەڵام ئەڤین و شیلان خۆیانی لێ نەبان دەکەن. هەردوولایان بە بێدەنگیی لە یەکتری رادەمێنن. سەرەنجام ئەڤین وەردەسوڕێ تا بڕوات شیلان بەدوای خۆیدا بەکێش دەکات. لەکاتی رۆیشتنیاندا ئاوڕێکی پڕ مانا لە رزگار و جیهان دەدەنەوە. جیهان داڕووخاوە و خۆی دەهاوێتە نێو کورسیەکەیەوە. رزگار هەوڵ دەدا دڵنەوایی بکات و دڵی دەداتەوە. چراکان بەرە بەرە دەکوژێنەوە).

بەشی دووەم

دیمەنی یەکەم

(رۆژی دواتـر، لـە تیـمار، مالّـی تیماریـیەکان، ئـاوات تیماریـی لـە ژووری دیواخانـەی خۆیـدا تەلیفـۆن دەکات).

ئاوات:

بەلّـێ، جەنابـی سـەفیر. ئێمـە سوپاسـی پشـتگیری و یارمەتیـی مـاددی و مەعنـەوی ئێـوە دەکەیـن. هەرکاتـێ بـاری ئاسایشـی ئێـرە پێشـڤەچوو حـەز دەکەیـن سـەردانێکمان بکـەن.. بەلّـێ.. زۆر سـوپاس بـۆ ئـەم پەیوەندییەتـان. تکایـە گەرمتریـن رێـز و سـڵاوم بـە هاوسـەر و منداڵەکانـت رابگەیەنـە. خواتـان لەگـەڵ (تەلیفۆنەکـە دادەنێتـەوە، پاشـا چەنـد رۆژنامەیەکـی خۆجێـی دێنێتـە ژوورەوە).

پاشا: (لەگەڵ پێدانی رۆژنامەکانەوە):

رۆژنامەکانی دوێنی ئەولا.

ئاوات:

چی گرنگیان تێدایە؟

پاشا:

واپێدەچـێ خەریکـی ئـەوە بـن کوڕەکـە رابهێنـن تـا جێگـەی باوکـی بگرێتـەوە. وێنەیەکـی میراتگـری مسـۆگەر لەیەکێـك لەرۆژنامەکانـدا پەخـش کـراوە.

ئاوات:

بێنە بی بینم.

پاشا: (وێنەکەی پێ نیشان دەدات).

ئەوەتانێ لە هێڵەکانی پێشەوەدا.

ئاوات: (سەرنجی نیگارەکە دەدات)

ئای بەستەزمان! گەر تەنها دەیزانی خۆی تووشی چی دەکات!

پاشا:

ئەم لە لەندەنیش دەخوێنێت.

ئاوات:

بەراستتە؟

پاشا:

بەڵێ پێمواید پێشتریش دیومە.

ئاوات:

لە کوێ؟

پاشا:

هەر لێرە، ئەو زۆر لەو گەنجە دەکات کە دوێنێ هاتبووە سەردانی جیهان.

ئاوات:

ئەوە شێت بوویت؟

پاشا:

لەوانەیە، دەشبێ هەردووکیان پێك بچن.

ئاوات:

نابێ کچی من هەرگیز تێکەڵاوی ئەو کەسانە بێت. جیهان زۆر لەوە بەرزتەرە (سەیرێکی رۆژنامەکە دەکاتەوە) (بیست خێزانی تر دەرکراون بە چ مافێك بەدەرکردنی لایەنگرەکانیان لێرەوە تاوانبارمان دەکەن لە کاتێکدا ئەوان خۆیان لەوەدا

دەستپێشخەربوون؟

پاشا:

گوێیان مەدەرێ (شوان پۆستەرێکی لەدەستدایە لەگەڵ هێرشدا دێتەژووری) کارەکە چۆن چۆنی دەڕوات بەڕێوە؟

شوان:

زۆربە باشی. خەڵکانێکی زۆریان لێ پەشیمان بوونەتەوە.

هێرش:

ئەوەندەی من ئاگام لێیە چەند شتێکی هەندێ سەیر و سەمەرەمان ئەنجامداوە. ئەمە یەکێك لەو پۆستەرانەیە لە دەستپێکی پرۆسەکەوە بڵاوکراوەتەوە. (هێرش پۆستەرەکە دەداتە دەست پاشا و ئەویش سەرنجێکی خێرای دەدا پێش ئەوەی بیگەیەنێتە ئاوات).

ئاوات: (تەماشای پۆستەرەکە دەکات)،

ئەمە چاکە، ئومێد دەکەم بۆ رێکخەرەکانت روونتکردبێتەوە کە بۆ نەمتوانیوە ئامادە بم.

شوان:

بەڵێ کردوومە، بە بینینی من زۆر خۆشحاڵ بوون.

ئاوات:

ئەوان کارێکی چاکیان بەدەستەوەیە، پێویستیان بە پشتگیریی ئێمە هەیە.

هێرش:

ئەو ژمارەی ئەوان داویانە لەمەڕ زیانەکانمانەوە ئێجگار ترسناکن.

پاشا:

زۆر لە سەربازەکانمان رۆژانە لەنێو دەبرێن.

شوان:

مـن بـە فێـڵ ئاراسـتەی هێرشـەکەیانم بـەلای هێزەکانـی خۆمانـدا شـکاندەوە.

پاشا:

زۆر چاکـت کـردووە (جیهـان بـە ژوور دەکـەوێ و هێـرش دەبینـێ، خەریـك دەبـێ بگەڕێتـەوە) وەرە ژوور، جیهـان. ئێمـە کۆبوونەوەمـان نییـە.

ئاوات: (بۆ جیهان)

نەشمیلەکەم ئیمڕۆ ماچێکت بە بابە نەداوە؟

(جیهان باوکی ماچ دەکا و بێ ئەوەی خۆ لە شوان و هێرش بگەیەنێت).

پاشا:

دەبـێ بـڕۆم خشـتەیەکی نـوێ بـۆ پاسـەوانەکانی دەروازەکـە دابنێـم. دواتـر دەتانبینمـەوە. (پاشـا دەچێتـە دەرەوە).

ئاوات: (بە ئیعتبارەوە لەجیهان رادەمێنێ):

هێـرش، دەسـتگیرانەکەت رۆژ بـە رۆژ جوانـتر دەبـێ، ئـای کـە بەختەوەریـت! (هێـرش خەندەیەکـی بـۆ دەکات، جیهـان بـێ کەیفـە). مـن بـە باوکتـم گوتـووە، هێـرش بتنێرێتـە ئینگلتـەرا بـۆ تەواوکردنـی خوێندنەکـەت. تـۆ دەبـێ نزیکـی هاوسـەرەکەت بیـت.

هێرش:

سوپاست دەکەم، گەورەم، ئەویش ئەوا خەریکی ئەوەیە.

ئاوات:

حـەز دەکـەم ئـەوەم بیسـت (بـۆ جیهـان) ئـەوە شـتێکی زۆر بەجێیـە

ئازیزەکــەم! (جیهــان وەرام ناداتــەوە) ئەمــە چییــە؟ دەڵێــی بــە دڵــت نییــە جیهــان؟ جیهــان بێدەنگــە. پاشــا دێتــە ژوور میوانەکــەی جیهــان پێشــکەش دەکات و دەڕواتــە دەرەوە. رزگار وەژوور دەکــەوێ و جیهــان یەکڕاســت بــەرزە پــێ دەبــێ و پێشــوازی لێــدەکات، شــوان و هێــرش ئاشــکرا تووڕەییــان پێــوە دیــارە. ئــاوات شــێواوە).

رزگار:

هیوادارم هیچم لێ تێکنەدابن.

جیهان:

نەخێر فەرموو باوکم بناسە. بابە، ئەمە رزگارە.

رزگار: (سڵاو لە ئاوات دەکات)

بەختەوەرییەکــی بــێ ســنووورە کــە جەنابتــان بناســم. کاك تیماریــی (بــۆ هێــرش و شــوان) هەلــۆو! (شــوان و هێــرش پشــت گوێــی دەخــەن).

ئاوات:

سوپاست دەکەم.

جیهان:

رزگار هاوڕێی منە، ئەمیش لە ئینگلتەرا دەخوێنێت.

ئاوات:

ئاوەهایە؟

جیهان:

بابی رزگار زۆر چاکەی بەسەرمنەوە هەیە.

ئاوات:

ســوپاس بــۆ یاریدەدانــی کچەکــم (شــوان و هێرشــی پێشــکەش دەکا) حــەز دەکــەم بــە شــوانی بــرای و هێرشــی دەزگیرانیــت بناســێنم.

جیهان:

بەیەکدی گەیشتوون، باوکە.

ئاوات:

بەراستی؟ لەکوێ؟

جیهان:

هـەر لێـرە، رزگار جارێکـی تـر هاتۆتـە ئێـرەوە (ئـاوات لەنـاکاوڕا شـتێکی بیـر دەکەوێتـەوە وەك شـێت دەکەوێتـە پشـکنینی رۆژنامەکانـەوە، جیهـان هەڵدەسـتێ و هێمایـەك بـۆ رزگار دەکات). وەرە بڕۆینـە نێـو باخەکـەوە دابنیشـین، رزگار بمانبەخشـن.

ئاوات (بۆ رزگار کە ئێستێ بە پێوەیە):

چاوەڕوان کە.

شوان:

باوکـە جیهـان بۆچـی ئـەم پیـاوە دێنێتـە ماڵـەوە؟ لەبەرچـی هێـرش دەشـکێنێتەوە؟

جیهان:

باوکـە بـۆ شـوان دەیـەوێ لـە جیاتـی مـن بڕیـار بـدات؟ کـێ ئـەوی کردۆتـە وەلـی ئەمـری مـن؟ (ڕوو لـە رزگار دەکات) بـام لێـرە بچینـە دەرەوە.

ئاوات (لە هەوڵی ئەوەدایە ئاخۆ وێنەکەی نێو رۆژنامەکە هی رزگارە) بۆ هیچ لایەك نەڕۆن. پێویستە شتێ یەکلایی کەمەوە.

(رزگار و جیهـان هەسـت بـە مەترسـییەك دەکـەن. وەکـو دزی دەسـتگیرکراو چاوەڕێـی سـزاکەیانن. هێـرش و شـوان، بـێ ئـاگا لـە مەبەسـتی ئـاوات لـە تووڕەییانـدا دەکوڵێـن) رزگار، تـۆ خەڵکـی کوێیـت؟

جیهان:

بابەگیان، دواتر خۆم پێتی دەڵێم.

ئاوات (سوورە لە سەر قسەکەی):

دەمەوێ هەر ئێستێ بزانم، پێم بڵێ رزگار تۆ خەڵکی کوێیت؟

جیهان:

بابە بۆچی ئەمە دوانەخەین؟ (بۆ رزگار) بڵا لێرە دەربچین، خەریکە شێت دەبم.

ئاوات (بەدەنگێکی بەرز):

هەردووکتان دانیشن! (رزگار و جیهان بە ترسەوە دادەنیشن) ئەتو کێیت رزگار؟ (پەخشان و شیرین بەراکردن دێنە ژوورەوە).

پەخشان:

ئەمەچی قەوماوە؟

شیرین:

بابەگیان، بۆ وا هاوار دەکەیت؟

ئاوات (بۆ پەخشان و شیرین)

تکایە دانیشن، دەمەوێ بچمە بنج بنەوانی ئەم کێشەیەوە.

پەخشان:

کام کێشە ئاوات؟

ئاوات:

هەر ئێستێ تێدەگەیت (فۆتۆگرافەکەی نێو رۆژنامەکە بە رزگار نیشان دەدا) ئەمە تۆیت رزگار؟

جیهان:

بۆ ئەمە بە من دەکەن؟

ئاوات:

وەرام بدەرەوە، رزگار.

رزگار:

بەڵێ منم.

ئاوات:

تۆ لە ماڵی مندا چی دەکەیت، رزگار بۆتانیی؟

پەخشان:

چیی؟ رزگار بۆتانیی؟ کام لە بۆتانییەکان؟

رزگار:

من رزگار بۆتانیی بۆتانم، من و کچەکەی ئێوە دڵداری یەکترین.

(پەخشان وشیرین و هێرش واقیان وڕماوە شوان دەردەپەڕێتە دەرەوە).

ئاوات:

تۆ دڵداری کچ نیت. باوکت تۆی بۆ ئێرە ناردووە تا سیخوڕیمان بەسەردا بکەیت.

جیهان:

ئەوە هیچ راست نییە. باوکە، ئێمە یەکتریمان خۆش دەوێ.

پەخشان:

بەڵام ئەم بۆتانییە. چۆن دەکرێ تۆ حەز لە بۆتانییەك بکەیت؟

جیهان:

بەڵای منەوە گرنگ نییە کێیە! تەنها ئەوە گرنگە من خۆشم دەوێت.

ئاوات:

ئەمەش هەمووی بەشێکە لە پیلانەکەیان کچەکەمان فریو بدەن و شیرازەی خێزانەکەمان لێك بترازێنن.

رزگار:

بەڕێز تیماریی، باوکم هەرگیز بەمەی نەزانیوە.

هێرش:

هی درۆزن!

ئاوات:

ئــەو قەســپەی تــۆ دەیخۆیــت وا ناوکەکــەی لــە گیرفانــی منایــە. (شــوان وەژوور دەکەوێــت، بــە تفەنگــی ســوارەوە و رووە و رزگار هەنــگاو دەنــێ. دەســتبەجێ جیهــان خــۆی بــۆ رزگار دەکاتــە ســوپەر).

جیهان:

دەبێ منیش لەگەڵ ئەمدا بکوژیت.

شیرین:

نەیتەقێنیت، شوان!

شوان (بەتوڕەییەوە):

بۆچی هاتووتە ئێرەوە؟

ئاوات (بۆ رزگار):

هــەر ئێســتێ لــەم ماڵــە بچــۆرە دەرەوە، بــەر لــەوەی کار لــەکارا بــترازێ.

جیهان (بەفرمێسکەوە):

ئەوا بۆ هەمووتان ئەمەم لەگەڵدا دەکەن؟

شوان (رووی تفەنگەکەی هەر لە رزگارە):

تەنیا دە چرکەت لە پێشە تا ئێرە جێ هێڵیت.

رزگار:

من بۆ ئەوە نەهاتووم کێشەتان بۆ دروست بکەم. ئەوا دەڕۆم.

جیهان (بەپاڵ شوان لە رزگارەوە دوور دەخاتەوە):

لێرە بمێنە، من ئەو مافەم هەیە هەرکەسێکم بۆی ببینم.

رزگار (بەدەم رۆیشتنەوە):

لێمگەڕێ بڕۆم، جیهان. حەز دەکەم هەموتان ئەوە بزانن کە نیازم زۆر پاکە بەرامبەر بە جیهان. بڕوام بەوە نییە کە هەر لەبەر ئەوەی خانەوادەکانمان دوژمنی یەکترن دەبێ جیهان و منیش رقمان لە یەکدی بێتەوە! لەنێوچاوانمان نەنووسراوە کە وەچە دوای وەچە دەبێت بچینە ژێربارى کارەساتى کینە و رکابەرایەتییەوە. جا ئەگەر چارەنووسی من و جیهان بەیەکەوە بەسترابێتەوە هێز نییە لەیەکمان بکات. دەمەوێ هەموتان ئەوە چاك بزانن. (رزگار دێتە دەرێ).

جیهان (بۆ شوان):

دەبینیەوە، بزانین تۆ یان هیچ کەسێك لێرە دەتوانێ هێرش بەسەر منـدا بسەپێنێ. (جیهان بۆ گەڕان بەدواى رزگاردا دەردەپەڕێتە دەرێ).

ئاوات (بۆ جیهان):

وەرە بگەڕێرەوە؟

پەخشان:

جیهان! ئەوا بۆ کوێ دەڕۆیت؟

(شوان و هێرش سەرکەوتووانە دادەنیشنەوە، کاتێ شیرین بە بێزارى لە ژوورەکە دەردەچێت. پەخشان بە شوێن جیهاندا دەڕوات. ئاوات بە خامۆشى پاڵ دەداتەوە و قووڵ لەفیکران راچووە. رووناکى بەرە بەرە نامێنێ).

دیمەنی دووەم

(هەمان رۆژ لە بۆتان. رزگار لە ژووری دیواخانەدا بەتەنیشت جیهانەوە کەوتۆتە سەرچۆکان).

رزگار:

جیهان بچۆوە ماڵەوە.

جیهان:

نامەوێ بچمەوە.

رزگار:

لێرەت ببیننەوە شەڕ دەقەومێ.

جیهان:

باکم پێی نییە، هەر دەمەوێ لەگەڵ تۆدا بم.

رزگار:

وا چاکە لێرە بە قسەیان بکەین، هەتا دەگەڕێینەوە بۆ لەندەن.

جیهان:

بۆچی وەکو هەموو خەڵکانی تر کە خۆشەویستی دەکەن رەفتار نەکەین؟

رزگار:

چونکە ئێمە خەڵکی ئاسایی نین خۆشەویستی بکەین. خانەوادەکانی ئێمە دژی یەکدی لەشەڕدان.

جیهان:

جا ئێمە چیمان پێدایە؟

رزگار:

بە خەیاڵی ئەوان دەبێ ئێمەش کارمان پێیدابێت. (بێدەنگی)

تکایـە بچـۆرەوە، جیهـان (رێبـوار و رێـزان وەژوور دەکـەون، نەختـێ مانـدوو دیـارن). بەخێربێنـەوە چـۆن بـوو؟

رێزان:

گەشتێکی سەخت بوو، بەڵام ماندووبوونەکەی دێنا.

رێبوار:

بۆچ لەگەڵماندا نەهاتیت؟

رزگار:

منیـش ئەرکێکـی دیکـەم هەبـوو (بـۆ جیهـان) بـۆ کردنـەوەی بازاڕگەیەکـی نـوێ کـە دوو کاتژمێـر بـە ئۆتۆمبێـل لێـرەوە دوورە، چووبـوون.

رێبوار:

پێموایە پێشتر ئەم کێژۆڵەیەم دیبێ.

رێزان:

ئەمە جیهانە. لەگەڵ رزگاردا لە لەندەن دەخوێنێ.

رێبوار:

ئەوە شتی چاك. چۆنیت؟

جیهان:

زۆر سوپاس. من بەختەوەرم بە ناسینتان.

رێبوار:

خەڵکی ئێرەیت؟

رزگار:

نەخێـر ئـەوەی راسـتی بـێ ئێمـە خەریـك بـوو دەربچیـن کـە ئێـوە تەشریفتـان هێنایـەوە.

ڕێبوار:

میواندارِیی لێکراوە؟

رزگار:

بەڵێ ئێمە دەبێ بڕۆین . بابە گیان.

ڕێزان (ڕێزان جانتاکەی دەپشکنێتەوە):

هەندێ شیرنەمەنیم لە ئاهەنگەکەوە هێناوە. جیهان دەبێ تامیان بکەیت. (شیرنەمەنییەکان دەداتە جیهان، ئەمیش یەکێکیان دەخوات).

جیهان:

زۆر بەتامە سوپاست دەکەم.

ڕێزان:

بۆت هەیە هەموویان بەریت.

ڕێبوار:

ئەتو خەڵکی کوێیت؟ (دیار دێتە ژوور. جیدییەتی پێوە دیارە).

ڕێبوار:

چی هەیە دیار؟

دیار:

نامەیەك لە تیمارەوە (جیهان و رزگار دەشڵەژێن).

ڕێبوار:

چییان لێمان دەوێ؟

دیار:

لە بارەی کچەکەی تیماریەوەیە، دەڵێت گوایە ئێمە رفاندوومانە.

ڕێبوار:

ئەوا باسی چی دەکات؟ ئەوە شێت بووە؟

دیار:

باوەڕ ناکەم. ئەوانەی نامەکەیان هێناوە لەبەر دەرگا چاوەڕوانن. گوتیان ناڕۆنەوە هەتا کچەکەیان نەدەیتەوە. لە قسەکانیانەوە ڕا دیاربوو مەبەستیان میوانەکەی رزگار بێت. منیش نکۆڵی ئەوەم کرد کە هەرگیز لێرە دیبێتم.

ڕێزان (روو لە جیهان دەکات):

تۆ بڵێی بەدوای تۆدا بگەڕێن؟

جیهان:

بەڵێ بەندە جیهان تیماریم.

ڕێبوار و ڕێزان:

چیی!؟

ڕێبوار:

تۆ لەماڵی ئێمەدا چی دەکەیت؟

رزگار:

هاتووە سەردانی من دەکات. ئێمە هاوڕێین و یەکتریشمان خۆش دەوێ.

ڕێبوار:

هیچ کوڕێکی من بۆی نییە پەیوەندیی بە تیماریەکەوە بێت.

ڕێزان:

ئەی چ لە شیلان دەکەیت؟ چ بەو کچە بەستەزمانە بڵێین؟

(هۆشیار دێتە ژووروەوە. لەگەڵ ئەڤین و شیلاندا).

هۆشیار:

ئــەوە لــە کــوێ بوویــت رزگار؟ وەختــا بــوو بانگــەوازت بــۆ بڵاوبکەینــەوە (بــۆ جیهــان) هەلــۆو! (شــیلان وەردەچەرخــێ تــا بــڕوات).

ئەڤین:

ئەوە بۆ کوێ؟

هۆشیار:

ئەوە لێرە چ رووێداوە؟

ئەڤین:

لــە رزگار بپرســە لەبەرچــی ســووکایەتی بەشــیلان دەکات بــە هێنانــی کچێکــی تــر بــۆ ماڵــەوە؟

دیار:

ئێستا من چی وەرامی پیاوەکانی تیماریی بدەمەوە؟

رێبوار (بۆ دیار):

پێیــان بڵــێ ئــەم چەتیــوە رۆح لێــرە ناباتــە دەرەوە ئەگــەر جارێکــی تــر پــێ بنێتــەوە بۆتــان. (بــۆ جیهــان) هــەر ئێســتێ ئــەم ماڵــە جــێ بهێڵــە.

(جیهان راست دەبێتەوە دەڕوات).

رزگار:

باوکــە رەوا نییــە بەهــۆی بنەماڵەکەیانــەوە رقــت لــەم بێتــەوە. مــن تەمــام نییــە ئــەم بوغــز و ناحەزییــە بــە میــرات بگرمــەوە.

ئەڤین (بۆ رێزان):

ئەم کچە کێیە؟

رێزان:

کچی تیمارییە.

هۆشیار و ئەڤین:

کچی تیماریی؟

ئەڤین:

جا کچی تیماریی چ کاری بەماڵی ئێمەدا هەیە؟

شیلان:

بەڵکو بۆ راوی رزگار نێردراوە!

هۆشیار:

رزگار، ئەوە ئەقڵت لەدەس داوە؟

رزگار:

نەخێر من ئەوم خۆش دەوێت. من کارم بە خێزانەکەیانەوە نییە.

هۆشیار:

خێزانەکەیان دەیان ساڵە هەوڵی نەمانی ئێمە دەدەن.

رزگار:

هەروەکو خێزانی ئێمەش سەرقاڵی هەمان شت بووینە.

هۆشیار:

ئەوجا بە تێکەڵاویت لە تەك کچەکەیانەوە تۆ کارەکەیان بۆ ساناتر دەکەیت.

رێبوار:

وا تێدەگەم رزگار زۆر لەوە داناتر بێت.

دیار (ئارامی نەماوە)کە نامەهێنەرەکان وەرامیان دەوێتەوە.

ڕێزان (بۆ دیار):

تکایە جیهان ببە دەرەوە.

جیهان:

بەداخەوە ئەم هەموو کێشەیەم بۆ دروستکردن.

ئەڤین(بەتەوەسە):

نا، نا گوێت لێنییە. (دیار جیهان دەباتە دەرێ).

رزگار:

ئەمە ڕەوانییە. دەتانەوێ بەهۆی خێزانەکەیانەوە رقم لێی ببێتەوە. ئەوەی لە مێشکی خۆتانا دەرکەن. من ئەوم خۆش دەوێ و هەتا هەتایێ لەو خۆشەویستییە بەردەوام دەبم.

ڕێبوار:

منیش حاشات لێدەکەم گەر جارێکی تر لەگەڵ ئەو کچەت ببینمەوە. (رزگار بە توڕەیی دەردەپەڕێتە دەرەوە. شیلان دەست بە گریان دەکات. ئەڤین دڵی دەداتەوە).

ڕێزان (بۆ هوشیار):

بیگرە، دەیکوژن، ئەگەر بەدووای ئەو کچەدا بچێتەوە تیمار. (هۆشیار بە دوای رزگاردا دەڕوات. ڕێزانیش دەچتە یاری ئەڤین بۆ دڵدانەوەی شیلان. ڕێبوار بەسەرسامیی دادەنیشێتەوە).

دیمەنی سێیەم

(رۆژی دواتـر لـە تیـمار، جیهـان چـاو پـڕ لـە فرمێسـك لەسـەر لاقەنەفەیەکـی ژووری میوانـان گرمۆڵـە بـووە. هێـرش بـە پارێـزەوە بـە ژوور دەکەوێـت و بەسـەر رۆخـی قەنەفەکـەوە دادەنیشـێ. هـەوڵ دەدات دەسـت لـە ملـی جیهـان بـکات. وەلـێ ئـەم بـە تونديـی پاڵێکـی پێـوە دەنـێ و بـەری دەداتـەوە).

هێرش (هەڵدەستێتەوە)

ئەوا چیت بەسەرا هاتووە؟

جیهان:

نامەوێت نزیکم کەویتەوە.

هێرش:

باشە من چیم لێت کردووە؟

جیهان:

هیچ بەس وازم لێبێنە.

هێرش:

تۆ جاران ئاوەها نەبوویت. بزانم چ رووياداوە.

جیهان:

چیتر حەز بەچارەت ناکەم.

هێرش:

بەڵام من تۆم خۆشدەوێ.

جیهان:

ئاخر من تۆم خۆشناوێت.

(هێـرش ئەمجـارە بـە نائومێـدی هـەوڵ دەدات لێـی نزیـك کەوێتـەوە کەچـی جیهـان پاڵـی پێـوە دەنێتـەوە و بـەری دەداتـەوە سـەرزەوی، کەوتنەکـە ئەوەنـدە

سەخت بوو سەرنجی شوانی راکێشا).

شوان: (بەپەله بۆیارمەتیی هێرش خۆی رەپێش دەکات):

ئەوە چی لێکردیت؟

هێرش (بەسەرخۆی ناهێنێ):

هیچ من خۆم کەوتمە خوارەوە.

جیهان:

من بەرمدایەوە.

شوان: (لە جیهان دەچێتە پێشەوە):

بۆچی بەرتدایەوە؟

جیهان:

چونکە نامەوێ لێم نزیك بێتەوە (شوان دەیەوێ لێیبدات بەڵام هێرش نایەڵێت).

شوان:

ئەی کێت دەوێت نزیکت بێت؟ ئەو بۆتانییە خوێرییە و هیچانە، هاە؟

هێرش:

لەسەرخۆبە شوان، درەنگ و زوو ئەم هۆشی هەر دێتەوە بەر.

شوان:

هەرگیز لێیناگەڕێم ناوی ئەم خانەوادەیە بزڕێنێت.

(پەخشان و شیرین بەهەڵەداوان دێنە ژوورەوە).

پەخشان:

چی بووە؟

شوان:

ئەم چەتیوە بێ شەرم و حەیایەی تۆ ئەم ناماقوڵییەی کردووە

هێرشـی بەردراوەتـەوە.

پەخشان:

جیهان، بۆچی ئەوەت کردووە؟

جیهان:

پێم راگەیاند لێم نزیك نەبێتەوە. گوێ پێنەدام.

شوان:

جا ئەوە دەبێ مافی ئەوەت بداتێ بیخەیتە خوارەوە؟

شیرین:

جا ئەگەر جیهان خۆی ئەوەی نەوێت، بۆ نە؟

شوان (بۆ شیرین):

دەمت بگرە!

شیرین:

تۆیـش دەمـت داخـە. (شـوان پەلامـاری دەدات وەلـێ هەمدیـس لەلایـەن هێرشـەوە دەکێشرێتـەوە دواوە).

پەخشان:

دانیشـە، شـوان! (شـوان دادەنیشـێتەوە، هەروەهـا هێرشـیش) مـن دەزانـم تـۆ و هێـرش چەنـد لێـك نزیکـن و دەشـزانم کـە دەبینـی نزیکتریـن هاوڕێـت سـووکایەتی پێبکرێـت چەنـد دڵگیـر وناڕەحـەت دەبیـت. بـۆ خۆشەویسـتی زەبروزەنـگ بـە کەڵـك نایـەت. دەبـێ بـە هانـدان و قەناعـەت پێکردنـەوە هـەوڵ دەیـن هەسـتی خوشـکت بەرامبـەر هێـرش بگۆڕیـن. خۆشەویسـتی بـە زۆر نابێـت. بـەڵام دەکارێ راهـی بکرێـت. پێویسـتە زۆر بـە ناسـکی ڕەفتـاری لەگەڵـدا بکەیـن. خوشـکت ئەمێتسـا تووشـی گێـژەن و سەرلێشـێوان هاتـووە و ئەرکـی ئێمـە و مانانـە بەهانایـەوە بچیـن و بیخەینـەوە

سەر راستەڕێوە.

جیهان:

من سەرلێشێواو نیم.

پەخشان: (خۆی لێ نەبان دەکات):

ئەوکاتەی من وەکو پێشمەرگەیەك چوومە نێو هێزەکەی باوکتانەوە لە شاخدا، کێژوولّەیەکی خوێن گەرم و نیازپاکی هەژدە ساڵی بووم و ئامادەی خۆبەخترکردن بووم لە پێناوی کێشەکانماندا و بیرم لە هیچی تر نەدەکردەوە جگە لە کێشەکەوە. تەنیا ئەوانەیشم بەلاوە خۆشەویست و ڕێزدار بوون کە پابەندی کێشەکە بوون، وەکو باوکتان. پاش تێکەڵبوونم بە کێشەکەوە هەر زوو بۆم دەرکەوت کە باوکتان منی چووبوو بە دڵدا. کەچی من وانەبووم. من ئەوم خۆش نەدەویست. چونکە وامدەزانی ئەم لە تەمەنی منداا نییە و بۆ من نەدەشیا. وەلێ بە ڕەتبوونی کات خۆراگری و هۆشمەندی و دڵسۆزی ئەم کێشە ڕەواکەمان سەرنجی منی ڕاکێشا. ئەوا سی ساڵیش تێپەڕیوە و ئێمە هەروا بەیەکەوەین و ڕۆژ دوای ڕۆژیش لێك نزیکتریش دەبینەوە. جا بۆیە بە بڕوای من پێویستە جیهان دەرفەتێکی بدرێتێ هەتا بەسەر ئەم پەشێوی و تەنگژەیەدا زاڵ بێت.

جیهان:

دایەگیان، من زۆر چاك دەزانم چی دەکەم.

پەخشان:

بڕواناکەم، جیهان. ئەرکی سەرشانی ئێمەیەشە لەم ئاریشەیەت ڕزگارکەین.

جیهان:

پێویستیم بە یارمەتی ئێوە نییە.

شوان:

ئەمە کاریگەریی ئینگلتەرایە بەسەر کچەکەتانەوە.

جیهان:

تۆ حەسوودیت دێ؟

شوان:

چی؟

جیهان:

بەوەی کە من لە جیاتی تۆ نێردراومەتە ئینگلتەرا. تۆش باش دەیزانیت کە بەم ئاستە نزمەتەوە هیچ کۆلیژێك وەریان نەدەگرتیت (شوان دیسان هەوڵ دەدات دایپلۆسێ. کەچی پەخشان و هێرش ناهێڵن).

پەخشان:

جیهان، بۆ تۆ نەهاتووە هەرگیز بێ رێزی بەبرای گەورەت بکەیت.

جیهان:

پێی بڵێ وازم لێبێنێت.

پەخشان:

جیهان ئێمە یەك خیزانین. هەر یەکێکمان بەرپرسین لە ژیانی هەمووانەوە.

جیهان:

ئەم کاری بە ژیانی منداا نییە. من تێکەڵی ژیانی تایبەتی ئەم نەبووم، دەبا ئەمیش واز لە من بێنێ.

پاشا: (دێتە ژوورێ)

جیهان، میوانێکت هاتووە.

(شـوان بەدگومانـە کـە دەشـێ رزگار بێـت، نزیـك دەرگاکـەوە دەچەقێـت، ئەوانـی تـر بـە تاسـەوەن بزانـن کێیـە. رزگار لـە بەرگـی ئافرەتێکـی پێچەدارادێتـە ژوورەوە. شـوان بـە دیتنـی ئافرەتەکـە خـاو دەبێتـەوە و رێگاکـە بـەردەدا. هێـرش و پەخشـان وشـیرین بەسەرسـامییەوە لـە مێوانەکـەوە رادەمێنـن. سـەرەتا جیهـان (ئافرەتەکـە ناناسـێت).

جیهان (بۆ رزگار):

فەرموو؟ ئەمن جیهانم جەنابتان کێن؟

رزگار: (بەدەنگێکی ئافرەتانەوە)

بەداخـەوە کـە لـە کاتێکـی ئاوەهـا پەشـیو و نالەبـاردا هاتـووم. رێـم بـە شـار کەوتبـوو، بڕیارمـدا بوێسـتم و سـەردانێکی تـۆ بکـەم، جیهـان. دەزانـم لەوانەیـە نەمناسـیتەوە. ئێمـە رۆژێکیـان هاویـن بـوو لەپارکەکـەدا لەلەنـدەن یەکتریـمان ناسـی.

جیهان: (بیردەکاتەوە، هێشتا هەر سەرسامە):

بەڵێ، ئێ؟

رزگار:

مـن بەسـەر لاتەختەیەکـی پارکەکـەوە دانیشـتبووم کـە دیتـم تـۆ جزدانەکـەت لـێ کـەوت دوای ئـەوەی پـارەی دانەیـەك ئایسـکرێمت دا.

جیهان: (خەریکە گومانی رزگار بکات)

ئەوە لە (هایدپارك) بوو.

رزگار:

بەڵێ، بەڵێ، تۆ کراسێکی سوور و شەپقەیەکی پووشت پۆشیبوو.

جیهان:

بەڵێ بیرم کەوتەوە.

رزگار:

منیش جزدانەکەم هەڵگرتەوە و ماوەیەك بەبێدەنگیی دوات کەوتم بەرلەوەی بە هێواشی پێتی بدەم لەسەر شانتەوە.

جیهان:

بەڵێ وابوو.

رزگار:

جزدانەکەتم پێدایتەوە و تۆیش زۆر دڵخۆش و ئاسوودە بوویت وەختێ زانیت سەرجەم بەڵگەنامە بە نرخەکان و پارەکانت وەکو خۆیان مابوون. سوپاسێکی گەرمت کردم و ڕێك لەو کاتەی وەرسوڕایتەوە بڕۆیت ناوی تۆم پرسی.

جیهان:

گوتم ناوم جیهانە.

رزگار:

ئەتۆ کوردیت؟

جیهان:

بەڵێ کوردی عێراق.

جیهان:

هەروەها بەندەیش، لێرەچی دەکەیت؟

جیهان:

لە کۆلێژ دەخوێنم.

رزگار:

منیش وەکو تۆ ئیتر کەوتینە قسەو باس و لەبارەی ئینگلیزەکان

و شـێوەزارەکانیان و هەروەهـا لەمـەڕ جیاوازیـی رۆشـنبیری و داب ونەریـت و هەمـوو شـتێکی تـرەوە دوایـن. ناوونیشـان و ژمـارەی تەلەفۆنەکانمـان گۆڕییـەوە. سـەیری نـاوی تـۆم کـرد و پرسـیم: تـۆ لـەکام تیماریانـی؟

جیهان: (ئێستا دڵنیایە ئەوە رزگارە، بەڵام بەسەر خۆی ناهێنێ):

تیماریانی تیمار.

رزگار:

تـۆ ئەندامـی بنەماڵەیەکـی خـاوەن دەسـەڵاتی رامیـاری زۆر بەهێزیـت. مـن بـەوە نارەحـەت بـووم.

شوان: (بەگومانە):

بۆچی نارەحەت بوویت؟ چیت هەیە دژی خانەوادەی ئێمەوە؟

رزگار:

هیچـم نییـە. تەنهـا زۆر کەیفـم بـەو خانەوادانـە نایـەت کـە زۆر تێکـەڵاوی سیاسـەتن.

پەخشان:

بۆچ؟

رزگار:

چونکە من خۆیشم نزیکی یەکێکیانم.

شیرین:

چ یەکێك؟ کامەیان؟

رزگار:

ئـەوە، گرنـگ نییـە، ئـەوە گرنگـە مـن بەڵێنمـدا رۆژێـك بێـم و سـەردانی جیهـان بکـەم. ئەوەتانـێ واهاتـووم (پەنجـە بـۆ پەخشـان درێـژ دەکات) وا بزانـم ئەمـە دایکتـە.

جیهان:

بەڵێ.

رزگار: (پەنجە بۆ لای شیرین درێژ دەکات)

ئەمەشیان دەبێ خوشکی بچووکت بێت.

جیهان:

بەڵێ ئەمە شیرینە.

رزگار:

ئای کەنازدارە! (هێما بۆ لای شوان دەکات) ئەمە براتە؟

(جیهان وەرام ناداتەوە).

پەخشان:

بەڵێ، شوان براگەورەیەتی. (ئاماژە بۆ هێرش دەکات) هێرشیش هاوڕێی شوان و ئی جیهانیشە.

شوان:

هێرش مێردی دواروژیەتی (جیهان نیگایەکی بێزەوەری تێدەگرێ).

رزگار (بۆ هێرش):

جا چۆن بەختەوەر نابێت ئەگەر ژنێکی ئاوا نازداری بە نسیب بێ؟

هێرش (بەشانازییەوە):

من زۆر بەختەوەرم پێی.

شوان:

ئەمیش بە تۆوە بەختەوەر دەبێت، هێرش.

پەخشان:

تۆ ناوت چییە؟ خەڵکی کام جێگەیت؟

رزگار:

باشتر نییە گەر نەختێ دانیشین؟ (کورسییەکی پێشکەش دەکەن و دادەنیشێت. هاتنەکەی هێشتا هەر مایەی سەرسوڕمانە). ئەی کوا باوکی بەنێوبانگ و ناسراوت، جیهان؟

شیرین:

چووەتە کۆبوونەوەیەك.

پەخشان:

ئێستێ بە ئومێدین لەهەر چرکەیەکدا پەیدا بێتەوە.

رزگار:

زۆر بەپەرۆشەوەم بە خزمەتی بگەم (لە کەمتەرخەمی خۆیەوە قاچەکانی بەدەردەکەون. شوان چرپەیەك بە بن گوێی هێرش دادەکات و چاوەکانیان بەقاچە موواویەکانیەوە گیرساونەتەوە.

شیرین (بەتاسەیەکی منداڵانەوە):

زیندەگیی لە لەندەن چۆنە؟

رزگار:

شیرین لەسەرەتادا بۆ بێگانەیەکی وەکو جیهانی خوشکت و من زۆر سەختە. خواردنەکان، کەش و هەواو، ئەو هەموو شێوەزارانە، ئەوانە ئەو شتانەن کەهەموو رۆژێك بەتووشمان دەبنەوە.

شیرین:

ئەی ئینگلیزەکان خۆیان، ئەوان باشن؟

رزگار:

بەڵێ، بەشێوازی تایبەتی خۆیان. (ئاوات دێتە ژوور) هەبێ و نەبێ ئەمە جەنابی تیماریی خۆیەتی.

جیهان:

بەڵێ باوکمە.

رزگار:

شەرەفێکی گەورەیە جەنابتان بناسم، کاك تیماریی.

ئاوات:

بۆ بەندەش شەرەفێکی گەورەیە، جەنابتان؟

جیهان:

یەك لە هاوڕێکانی لەندەنم.

ئاوات:

زۆر بەخێر بێیت.

پەخشان:

ئەمەیش لە کۆلیژەکانی لەندەن دەخوێنێت.

شیرین:

ئەم جیهانی لە پارکێك دادیوە، ئەگەر ئەمیش نەبوایە ئەوا جیهان جزدانەکەی تەژی لە دۆکیۆمێنتی پڕ بەها پڕ لە پارەی بزرکردبوو.

ئاوات:

مایەی سوپاس و پێزانینە کە ئەمەت پاراستووە.

جیهان:

باوکەچاکە و پیاوەتییەکی زۆری بەسەر منەوە هەیە. ئێوە نازانن چەند خۆشە لە دووەوە ولاتدا تووشی هاوزمانێکی خۆت بیت.

رزگار:

هەردووکمان بەردەوام بە کوردیی قسە دەکەین. لەگەڵ جیهاندا وا هەست دەکەم کە لەماڵەوەم.

هێرش (بۆ ئاوات):

ئاخۆ ژنان سێوەکانی ئادەمیان پێیە؟

(پرسیارەکەی هێرش هەموویانی سەرسام کردن. رزگار و جیهان نەختێ گرژبوون).

ئاوات:

نەخێر، شتێکی زۆر نائاساییە. بۆچی دەپرسی هێرش؟

هێرش:

شوان و من هەست دەکەین شتێکی نائاسایی لەبارەی ئەم خانمەوە هەبێت.

پەخشان:

مەبەستت چییە؟

هێرش:

سەرنج بدەرە مل و قاچە مواوییەکانی.

رزگار: (بەرزە پێ دەبێت):

قینم لەو هەموو تانەو تەشەرانەتانە. من وا لێرە دەڕۆم.

جیهان:

زۆر نیگەرانم بەم ئیهانەیە، هاوڕێ ئازیزەکەم (بە ناڕەزاییەوە) سەرمم پێتانە، بە هەمووتان. رەوا نییە بەم شێوەیە رەفتار لەگەڵ هاوڕێدا بکرێت.

(رزگار قیت دەبێتەوە بڕوات، وەلێ شوان ڕێگەی پێدەگرێ): شوان لێگەڕێ با بڕوات.

رزگار:

دەتەوێ وەك بارمتە بمگێڕیتەوە؟

شیرین:

ڕێگاکەبەردە!

رزگار:

تکایە وەکو سوارچاکان ڕەفتار بکە. بەم شێوەیە ڕەفتار لەگەڵ خانمانـدا ناکرێت.

(هێرش پڕ بە رزگار دادەکات و شوانیش لەنێو ناڕەزایی جیهان و شیریندا پەچە لە رووی رزگاردا هەڵدەماڵێت. پەخشان و ئاواتیش بە ئاشکرابوونی کەسایەتی رزگار ئێجگار تووڕە و شڵەژاون).

شوان (بۆ رزگار):

ئەی پیَم نەگوتیت جارێکی تر پێ نەنێیتە ماڵەکەمەوە؟

پەخشان:

تۆ چیت لێمان دەوێ؟

رزگار:

جیهانم دەوێ.

شوان:

دەبێ هەر ئێستێ ئەم شێتایەتییە بۆ هەتا هەتایە بوەستێنم.

(شوان دەردەچێت).

جیهان:

باوکە ئەمن خۆشم دەوێت. بێت و هیچی لێ بێت جارێکی دی چاوتان بەمن ناکەوێتەوە.

ئاوات:

جارێ دەمت داخە! دوایی خەمی تۆش دەخۆم!

شیرین:

ئەمە ڕەوانییە، ئەمان ئەوەندە هەراشن بڕیاری تایبەتی

خۆیانیـــان لـــە ژیانـــدا هەبـــێ.

(شـــوان بەخـــۆ و بـــە تفەنگـــەوە دەگەڕێتـــەوە، رووی لـــە رزگار دەکات، بـــەڵام جیهـــان پەنـــای لێـــدەکا. پەخشـــان و هێـــرش و شـــیرین شـــوان دەگـــرن).

شوان:

خۆت لانەدەیت هەردووکتان پێکەوە دەکوژم.

جیهان:

جا کێ دەستی گرتووی، دە بمکوژە، هەی خوێنڕێژ!

پەخشان:

بوێستەن شوان لێگەڕێ باوکت ئەمە دەبڕێنێتەوە.

شیرین:

ئـەوە بـۆ دەبـێ هەمـوو ناخۆشـییەك هـەر بـە چـەك چـارە بکەیـن؟ ئاخـۆ ناکرێـت قسـەیەکی تێـدا بکەیـن؟

شوان:

ون بە لەبەرچاوم، هەی کچی بێ شەرم و ئابڕوو.

ئاوات (بۆ شوان، بە هێمنی)

وەلای نێ! (بەرەو لای دەرگاکە دەچێ و بانگ دەکات پاشا!

پەخشان:

ئاوات وازی لێبێنە با بڕوات.

شیرین:

ئایا خۆشەویستی تاوانە؟

ئاوات:

تاوان ئەوەیە کەسێکی ناشایستەت خۆش بوێت.

جیهان:

ئەمیان بۆ من کەسە شایستەکەیە.

پاشا: (بەژوور دەکەوێ):

بەڵێ فەرموو.

ئاوات: (دەست بۆ رزگار درێژ دەکات)

بیبەرە دەرەوە.

جیهان:

نەکەن دەستی لێبدەن، پیاوکوژینە!

پەخشان:

نەهێڵـی هیـچ کـەس ئـازاری پێبگەیەنێـت ئـاوات. (پاشـا رزگار بـۆ دەرەوە پەلکێـش دەکات. شـوان جیهانـی لێـوە دوور دەخاتـەوە و بـە تونـدی دەیخاتـە نێوکورسـییەکەوە. ئـەم هـاوار دەکا و خـۆی رادەپسـکێنێ، بـەڵام شـوان ناهێڵـێ ببزوێـت).

رزگار: (وەختێ رایدەکێشنە دەرەوە):

جیهـان، مـن تـۆم خـۆش دەوێـت، بۆیـان هەیـە مـن بکـوژن. بـەڵام خۆشەویسـتی مـن بـۆ تـۆ هەرگیـز نامرێـت. نەخێـر، هەرگیـز مردنـی بـۆ نییـە جیهـان.

جیهان: (بەچاوی پڕ لە ئەسرینەوە):

منیـش تـۆم خـۆش دەوێ، رزگار دەبـێ هەتـا هەتایـە هـەر تـۆم خـۆش بوێـت (رزگار و پاشـا دەچنـە دەرەوە).

شیرین:

باوکـە بـە تەمـای بیکوژیـت؟ ئایـا لەبـەر ئـەوە پیاوێـك دەکوژیـت چونکـە کچەکەتـی خـۆش دەوێ؟

ئاوات:

نـە، ئەمـن ئـەوە دوژمنـە دەکـوژم کـە بەدزییـەوە خـۆی دەخزێنێتـە نێـو ناوچەکەمانـەوە خۆیشـی بـە دۆسـت نیشـان دەدات.

جیهان:

ئەم دوژمنی تۆ نییە.

شیرین:

باوکی ئەم دوژمنی تۆیە. ئەم چ کاری بەوەوە هەیە؟

ئاوات:

هەموو بۆتانییەك دوژمنە.

جیهان:

ئەم وەکو دۆستێك هاتووەتە ئێرەوە.

هێرش:

گورگە و لە پێستی مەردا، خۆی گۆڕیبوو.

شوان:

دۆستی راستەقینە پێویستی بە خۆگۆڕین نییە.

جیهان:

ئەو دەرفەتی پێ نەدرا تا بیسەلمێنێ کە دۆستێکی راست و دروستە.

ئاوات:

تەواو، بڕیارمدا ئەم کێشەیە کۆتایی هات و بڕایەوە (بۆ پەخشان) جیهان هەرگیز نابێت جارێکی تر لەم شوێنە بچێتە دەرەوە. پێویستیشە خۆی بەڵێن بدات هەرگیز چاوی بە چاوی تۆ ناکەوێتەوە و بەرلەوەی من لێبگەڕێم بگەڕێتەوە لەندەن.

(هەمدیسان جیهان دەست دەکاتەوە بە گریان. شیرین دڵنەوایی دەکات. هێرش و شوان دەچنە دەرەوە. پەخشان و ئاوات دادەنیشنەوە و بە قوواڵی بیر لە تەنگژەکە دەکەنەوە. رووناکییەکان دەکوژێنەوە).

دیمەنی چوارەم

(سەرلەبەیانی رۆژی دواتر لە بۆتان. رێبوار لە ژووری میوانانە خەریکی نوێژ و دوعا خوێندنی بەیانییانە. هەرکە لێ دەبێتەوە رێزان بە فنجانە قاوەیەکەوە دێتە ژوور).

رێزان: (قاوەکەی بۆ دادەنێت:

ئاگات لێ بێ زۆر گەرمە.

رێبوار:

سوپاست دەکەم.

رێزان:

ماڵەکە چاك گەرم نەبووە.

رێبوار:

ئاخر موەلیدەکە هەر ئەوەندە توانستی هەیە.

رێزان:

رەوشی کارەباکە تا دێت خەراپتر دەبێ.

رێبوار:

دوێنێ لەکاتی کۆبوونەوەکەماندا کوژایەوە.

رێزان:

پێویستە خەمێکی لێ بخۆن.

رێبوار:

ئەوا خەریکین.

دیار (دێتەژوورەوە):

بەیانیتان باش. ئومێد دەکەم هەمووتان خەوێکی باشتان کردبێت.

رێبوار ورێزان:

بەڵێ، زۆر باش، سوپاس.

رێزان:

ئەمڕۆ نەختێك زوو هاتوویت.

دیار:

هاتم سۆراخی رزگار بکەم. دوێنێ شەو هەتا رۆیشتم نەهاتبۆوە.

رێبوار:

بۆ کوێ چووە؟

دیار:

نازانم.

رێزان:

با بچم بزانم (دیار دەچێتە دەرەوە).

رێبوار:

ئەی ئەبێ بۆ کوێ چووبێت؟

رێبوار:

زۆر لە رزگار رازی نیم، ئەگەر زیاتر ئاگای لەخۆی نەبێت ناچارم دەکت لە خوێندن بیگێڕمەوە.

رێزان:

پێویستە بەوە ناکات. ئەم لاوێکی خورت و کەم ئەزموونە. بەرابردنی کات بەسەر ئەوە زاڵ دەبێت کە ناوی ناوە دڵداریی. هەموو کەس لە ژیاندا بەم قۆناخەدا تێپەڕ دەبێت. تەنها پێویستی بە چاودێریی و ئامۆژگاریی ئێمە هەیە. خۆت بێنەوە بەرچاو لەتەمەنی ئەودا.

رێبوار:

لەتەمەنـی ئەمـدا مـن رێـزم لـە دابونەریتەکانـی بنەماڵەکەمـان دەگـرت.

رێزان:

بـەڵام بەهێنانـی مـن یەکـێ لـەو دابونەریتانـەت بەزانـد. هەروەختابـوو دایـك و باوکـت لەسـەر نەهێنانـی ئامۆزایەکـەت بـێ بەریـت بکـەن.

رێبوار:

زۆر راسـتە، مـن ئامۆزاکـەی خۆمـم نەخواسـت. وەلـێ خـۆ یەکێکیشـم لەبـەرەی دوژمنـدا هەڵنەبژاردبـوو، تـۆ کچـە جیرانمـان بوویـت. باوکـمان ناسـیاوی یەکـدی بـوون و دۆسـت بـوون وهاوڕێـی خەبـات بـوون. هەردووکیـان پێکـەوە لەشـاخدا دەسـتیان پێکـردووە. ئەوکاتەیـش کـە بڕیاریانـداوە بێنـە بۆتـان، خانووەکانیـان بەتەنیشـت یەکـەوە دروسـتکردووە. بەشـداری زەماوەنـد و ئاهەنگـی یەکتریـان کـردووە. منادڵەکانیـان بەیەکـەوە گەمەیـان کـردووە. ئێمـە یـەك ماڵیـن.

رێزان:

ئـەوە رێـی لـە باوکـت نەگـرت پـێ لەسـەر ئـەوە دابگرێـت کـە دەبـێ تـۆ هـەر کچـە براکـەی خـۆی بخوازیـت.

رێبوار:

وەك دەڵێن خوێن لە ئاو خەستترە.

دیار: (گەڕاوەتەوە):

لە ژوورەکەی خۆیدا نییە. (ئەڤین دێتە ژوور).

ڕێزان (بۆ ئەڤین):

براکەت لە کوێیە؟

ئەڤین:

نازانم بۆ بزربووە؟

دیار:

شەوی رابردوو لەماڵەوە نەخەوتووە.

ئەڤین:

دوور نییە لەگەڵ ئەو چەتیوە تیماریە نافڕەجایەدا راینەکردبێت.

ڕێزان (بۆ دیار)

تکا دەکەم هۆشارم بۆ بدۆزەرەوە. بزانە ئەگەر ئەو بزانێت رزگار لە کوێیە (دیار دەچێتە دەرەوە)، بەڵکو لەلای شیلان بێت.

ئەڤین:

چەند ڕۆژێك دەبێ شیلان چاوی پێ نەکەوتووە. بەستەزمانە زۆر بێ یەغیارە و هەموو ڕۆژ لەلا مندا دەگرێ.

ڕێبوار:

خوا بکا ئەو تیماریە بەدکارانە هیچیان لێنکردبێ.

ئەڤین:

بەخوا لەوان دەرنەچووە. ئەوان ئەقڵیان تێکداوە. دڵنیام دژی خۆمانی بەکاردێنن.

ڕێزان:

وەی خوا نەکات.

ڕێبوار:

رزگار نائومێدی کردووم. وام تێڕادەدیت لەوە زۆرزانتر بێت. (دیار و هۆشیار دێنە ژوورەوە): هۆشیار، ئامۆزاکەتت نەدیوە؟

هۆشیار:

نەخێر، من لە دوێنێوە نەمدیوە.

ڕێزان:

باشە پێتی نەگوتووە تەمای کوێی بووە؟

هۆشیار:

نەخێر. ئەم ڕۆژانە من نادوێنێت.

دیار:

پێموایە دەبێ دەستەیەکی پشکنین بۆ تیمار ڕەوانە بکەین.

ڕێبوار:

تکایە هەر ئێستێ. ئەگەر کوڕەکەمیان نەدایتەوە پێیان بڵێ ئەوە مانای شەڕە.

دیار:

پاتە وپات و بێ پەنا تێیان دەگەیەنم.

ڕێبوار:

ئەوەندەی پێشمەرگەی دەستت دەکەوێ بیانبە.

دیار:

هەرواش دەکەم.

ڕێبوار:

چاك خۆتان پڕ چەك بکەن.

دیار:

دەبێ خۆمان پڕ چەك بکەین.

ڕێزان:

پێویست بە شەڕ کردن ناکات.

ڕێبوار:

گەر هێرشیان کردنەسەر ئەوا بەرگری لە خۆتان بکەن.

دیار:

هەتا دوا نەفەر بەرگریی لە خۆمان دەکەین.

ڕێبوار:

دەبێ رزگار بەسەلامەتی بێننەوە.

دیار:

بە پشتیوانی خواوە. (دیار بە حەماسەتەوە دەچێتە دەر).

هۆشیار:

منیش لەگەڵیاندا دەچم.

ڕێزان:

ئاگاداری خۆت بە.

هۆشیار:

ئەدی چۆن!

ئەڤین:

لەبیرنەکەی، هۆشیار، حەیای ئەو چەتیوە تیمارییە بەریت.

هۆشیار:

ئەوەی بتوانم دەیکەم.

ڕێزان:

تکایە واز لە کێژە هەژارەکە بێنە.

ئەڤین:

بۆچی وازی لێبنێت؟ هۆی ئەم بەڵایە هەمووی خۆیەتی. ئەگەر جارێکی تر چاوم پێی دەکەوێتەوە، خۆم دەزانم چۆنی لەگەڵدا دەبڕێنمەوە.

(هۆشیار دەردەچێت).

ڕێزان:

ئەڤین، دەبێ ئیمڕۆ شیلان هەر ببینیت و دڵی بدەیتەوە. ئەو پێویستی تەنها بە سەبر و ئارامیی هەیە. رزگار هەر بۆ ئەو دەبێت.

ڕێبوار:

باشە، ئێمە چی بە خێزانەکەیان بڵێین؟ سااڵەهایە ئەوان پشتمان دەگرن.

ڕێزان: (شانەکانی دەشێلێ):

نیگەران مەبە، ڕێبوار هەمووی چاك دەبێ.

ڕێبوار:

منیش ئەوە ئاواتمە.

(ئەڤین دەچێتە دەرەوە. ڕێزان لە شیلانی ڕێبوار بەردەوامە. چراکان دەکوژێنەوە).

دیمەنی پێنجەم

(هەمان رۆژ لە تیمار، دەرەوەی ماڵی خێزانی تیماریی، پاشا و شوان و هێرش بەرەو رووی دیار و هۆشیار وێستاون. پاشماوەی هێزەکانیان لە بینەرانەوە دیار نین).

پاشا:

فەرموون؟ ئێوە گشتتان چیتان گەرەکە؟

دیار:

رزگار بۆتانیی.

شوان:

بۆ خاتری خوا رزگار کێیە؟

هۆشیار:

کوڕی ڕێبواری سەرۆکمانە.

دیار:

دواجار دوێنێ لێرە بینراوە.

هێرش:

چی کردووە لێرە؟

هۆشیار:

کچەکەی ئاوات تیماریی فریوی داوە.

پاشا:

چ بەڵگەیەکت بەدەستەوەیە ئەو تاوانبارکردنە بسەلمێنێ؟

دیار:

شتەکە راستە و پێویستیمان بە بەڵگە نییە.

شوان:

ئێمە هیچ شتێك لەمەڕ رزگار بۆتانییەوە نازانین.

هۆشیار:

نەخێر، دەیزانن.

پاشا:

بۆ ئێمە گلمان داوەتەوە؟

دیار:

ئێستا دەماندەنەوە یان شەڕتان دەوێت؟

شوان:

شەڕ!

(دیار و هۆشیار لەگەڵ هێزە نادیارەکانیاندا راوێژ دەکەن و شوان و هێرشیش بێباباکانە چاوەڕوانن).

دیار:

ئێستێ دەیدەنەوە یان نە.

پاشا:

گوتم هیچ زانیارییەکمان لەبارەیەوە نییە.

هۆشیار:

ئەم هاتۆتە ئێرەوە.

پاشا:

نابێت هاتبێت. بۆتانییەکان هیچ کارێکیان بێرەدا نییە.

دیار:

پێتم گوت کێژەکەی تیماریی بانگهێشتی ئێرەی کردووە.

شوان:

دەوجا باشە، ئەو کچە چۆتەوە بۆ ئینگلتەرا. ئێوە دەتوانن

بچنــە ئــەوێ و لەخــۆی بپرســن بزانــن چــی لــە کــوڕی بۆتانیــی کــردووە؟

هۆشیار:

گاڵتە مەکەن، ئێمە بۆ ئەوە نەهاتووین یاری بکەین.

شوان:

منیــش گاڵتــە ناکــەم (هۆشــیار و دیــار هەمدیــس پــرس بــە هێــزە نادیــارەکان دەکەنــەوە. پاشــاش هــەر شــەڕانگیزە).

دیار:

دەمانەوێت خانووەکە بپشکنین.

پاشا:

کامە خانوو؟

هۆشیار:

ئەمەیان.

شوان:

هەبێت و نەبێت شێت بوویت.

دیار:

ئاگات لە زمانی خۆت بێ.

هۆشیار:

دەمارمان مەگرە.

هێرش:

جا چی دەکەن؟

دیار:

ئەوە ئیشی خۆمانە.

هۆشیار:

ڕێگەمان بەردەن، ئەگەر نا ناچارتان دەکەین.

پاشا:

ئێستا دەیبینین چۆن چۆنی ئەوە دەکەن.

(پاشا و شوان و هێرش بە دەنگی گڕ و بەرز فەرمان بە هێزە نادیارەکانیان دەدەن هۆشیار و دیاریش چەکدارەکانی خۆیان ئامادە دەکەن ئاوات و شیرین و پەخشان لەکاتی پێویستیدا پەیدا دەبن).

ئاوات:

ئەوە چیە، پاشا؟

پاشا:

بەدوای کوڕە بزربووەکەی بۆتانییدا دەگەڕێن. دەیانەوێ ماڵەکەی ئێوە بگەڕێن.

ئاوات: (بۆ دیار و هۆشیار)

ئەوە راستە؟

دیار:

بەڵێ وایە.

ئاوات:

کێ ناردوونی؟

هۆشیار:

سەرۆك، ڕێبوار بۆتانیی.

ئاوات:

ڕێبوار بۆتانیی ئێوەی ناردووە بێن ماڵی من بپشکنن؟

دیار:

بەڵێ کوڕەکەی خۆی دەوێتەوە.

پاشا:

پێیانم گوت کوڕەکەیان لای ئێمە نییە.

هۆشیار:

هەر دەبێ لێرەبێ.

پەخشان:

چۆن دەزانن؟

هۆشیار:

کچەکەتان بەو تەڵەیەوەی کردووە.

ئاوات:

کچی من هیچ کاری بە کوڕی بۆتانییدا نییە.

دیار:

بەڵێ هەیەتی. کچەکەتان هەموو ئەو ڕێگایەی هەتا بۆتان بە دوای ئەودا کوتابووەوە.

ئاوات:

باوەڕ ناکەم خۆشتان بزانن باسی چی دەکەن. تکایە قەڵەمڕەوی من جێبێڵن. بە ڕێبوار بۆتانیی رابگەیەنن شەڕێکی دیکە بەسەردا بەرپا دەکەم بێتو چیدی ناوم بزڕێنێت. ئەوا ئەمجارەش لێیدەگەڕێم هەمووتان بڕۆن. وەلێ جارێکی دی بێنەوە دڵنیابن بە زیندوویی لەچنگ پاشا و پیاوەکانی رزگارتان نابێت. تێگەیشتن چیم گوت؟

هۆشیار:

هەڕەشەی کەس نامانترسێنێ.

دیار:

زۆر راستە رزگارمان دەوێتەوە.

پاشا:

پێتانی گوت کوڕی ئێوە لێرە نییە. ئەوە تێناگەن؟

هۆشیار:

هەر دەبێ یەکێك لەم ماڵەدا شوێنەکەی پێبزانێت.

شوان:

پێموابێ قسەکردن لەگەڵ تۆدا خۆڕاییە.

شیرین:

باوکە، با ئەم کێشەیە بەخۆشی ببڕێنینەوە.

شوان: (خۆ لە شیرین تورە دەکات):

بێدەنگ بە! ئەمە ئیشی پیاوانە.

شیرین:

چیتر بەسەر منداڵ هاوار مەکە! ئەمە ئیشی هەموومانە.

ئاوات:

شیرین، ئەتۆ بچۆوە نێو ماڵەوە.

شیرین:

بۆچی بچمەوە؟

ئاوات:

من گوتم بچۆرەوە ژووری!

پەخشان (لە دیمەنەکەدا دووری دەخاتەوە):

با بڕۆین. باوکت هەموو شتێك چارە دەکات.

شیرین:

ئاخر ئەمە ڕەوا نییە! (پەخشان و شیرین دەڕۆنە دەرێ).

ئاوات:

پاشا، تکایە دەرگاکە کلۆم بدە (بۆ هۆشیار و دیار) ئێوە کێن؟

هۆشیار:

ئامۆزای رزگار بۆتانیی.

دیار:

بەندەیش فەرماندەی پێشمەرگە و رازگری رێبوار بۆتانیم.

ئاوات:

ئەمجارە لێدەگەڕێم هەمووتان بڕۆن. وەلێ تکایە هەرگیز نەیەنەوە بۆ ئێرە بێ ئەوەی بەڵگەیەکی دروست و چەسپاوتان بەدەستەوە هەبێ کە کوڕەکەی بۆتانیی لێرەیە. تکا دەکەم فەرموون بڕۆن.

شوان:

چاوەڕوانی چیتر دەکەن؟

هێرش:

زووکەن لێرە برۆن!

(ئاوات تووڕەیە و بە هەشتاو لەگەڵ شوان و هێرشدا شانۆکە جێ دەهێڵن. پاشا دەروازەکە کلۆم دەدات. هۆشیار و دیار لە تەگبیری ئەوەدان پەلامار بدەن یان نە. سەرەنجام بڕیار دەدەن واز لە پشکنینەکە بهێنن و بگەڕێنەوە بۆتان. چراکان بەرە بەرە دەکوژێنەوە).

بەشی سێیەم

دیمەنی یەکەم

(دوای ماوەیەکی کورت: ڕێگایەك هۆشیار و دیار بەرەو بۆتان دەگەڕێنەوە).

شیرین: (لەو پەڕەکەی شانۆوە نابینرێت).

هێی هەی!

دیار: (هەڵوەستەیەك دەکات و سەیری ئەملاو ئەولا دەکات):

ئەو دەنگە لە کوێوە دێ؟

شیرین: (نادیارە)

بمبوورن!

هۆشیار (بەملاوبەولادا دەڕوانێت):

ئەوە کێیە؟

شیرین: (بەراکردن دێتە نێو شانۆ)

تکایە بوێستن! کارێکی گرنگم پێتانە.

(**هۆشیار و دیار** بەگومانەوە رادەمێنن).

(بە هەناسە بڕکێوە).. من. دەمێکە بە .. دواتانا رادەکەم.

دیار:

مەسەلە چییە؟

هۆشیار:

هەر ئێستێ لەماڵی ئاوات تیماریدا تۆمان نەبینی؟

شیرین: (بە ئارامییەوە سەیری دەوروپشت دەکات):

بەڵێ من شیرینی کچی ئاواتم.

دیار:

داخۆ تۆیش بۆ راوی ئێمە نێردراویت؟

شیرین:

نەخێر.

هۆشیار:

چیت لە ئێمە دەوێت؟

شیرین:

هیچ.

دیار:

کەوابوو بۆچی دوامان کەوتوویت؟

شیرین:

دەمەوێ دەربارەی رزگار قسەتان بۆ بکەم.

هۆشیار:

چی لێ دەزانیت؟

دیار:

جێگەی ئەو دەزانیت؟

شیرین:

بەڵێ دوێنێکە وەك ئافرەتێك هاتە ماڵمانەوە.

هۆشیار:

ئێی؟

شیرین:

دەستگیریان کرد و بردیان.

دیار:

بۆ کوێ؟

شیرین:

کۆنــە قەڵایەکــی ســوپا کــە ئێســتێ لــە دەســت پێشــمەرگەکانی ئێمەدایــە. ئــەوە یــەك لــە پاســەوانەکان بەمنــی گــوت.

هۆشیار:

بڵێیت کوشتبێتیان؟

شیرین:

نە.

دیار:

کەوابوو سەلامەتە؟

شیرین:

وەك من بیزانم، بەڵێ.

هۆشیار:

ئەو قەڵا سەربازییە لە کوێیە؟

شیرین:

گەر ئەم ڕێیە بگرنەبەر ئەوا لە ئاقارەکانی تیماردا دەیدۆزنەوە.

دیار:

جا تۆ بۆچی ئەمە بە ئێمە دەڵێیت؟

شیرین:

چونکــە حەزناکــەم ئــەو هیچــی لێبێــت. خوشــکەکەم هــەر خــۆی دەکوژێــت بێتــو ئــازاری پــێ بگەیەنــن. مــن دەزانــم ئــەوان یەکتریــان خــۆش دەوێ. منیــش دەمــەوێ خوشــکەکەم بەختیــار بێــت. مــن خوشــکی خۆمــم ئێجــگار خــۆش دەوێ و ئامــادەم لــە پێنــاو کامەرانیــی ئــەودا هەمــوو شــتێ بکــەم.

هۆشیار:

جا بۆ دەبێ پێت بڕوا بکەین؟

شیرین:

پێویست نییە، مەیکەن. وەلێ حەز دەکەم ئەو بزانن من تەنها بۆ ئەوە خۆم نەخستۆتە بەر ئەگەری رق و توڕەیی باوکمەوە بە بڕینی ئەو هەموو ڕێگایە تا درۆ لەگەڵ ئێوەدا بکەم.

دیار:

من متمانە بە تیماریان ناکەم؟

شیرین:

کەس داوای ئەوەی لێنەکردووێت. بەڵام من تەنها لەبەر خوشکی خۆمە کە ئەمە دەکەم.

هۆشیار:

پێم بڵێ لەبەرچی خوشکت واز لە رزگار ناهێنێت؟

شیرین:

کە بینیت لەخۆی بپرسە. من بۆ ئەمە نەهاتووم. دوو لاوی دڵداری یەکن. وەلێ زۆر بەڕەحمانە لەلایەن پیاوانی وەك ئێوەوە وا لێك دەکرێن. ئەمەیش هەر لەبەر هەندێ کێشەی بێ مانای خێزانییەوە.

دیار:

پێتوایە دەتوانیت بەم جۆرە قسانە چەواشەمان بکەیت؟

شیرین:

وابزانم لەگەڵ ئێوەدا ڕەنج بەخەسار دەبم. (وەردەسوڕێتەوە بڕوات).

هۆشیار:

راوەستە. (شیرین دەوەستێت). بە تەواوی دەزانی رزگار لە کوێی قەڵاکەدا بەندکراوە؟

شیرین:

نە. نازانم.

دیار:

ئەی چۆن دەزانیت بۆ شوێنێکی دیکەیان نەگوێزاوتەوە؟

شیرین:

پاسەوانەکان بە منیان گوت لەوێدایە.

هۆشیار:

ئەی خوشکەکەت لە کوێیە؟

شیرین:

لە ژوورەکەی خۆیدا هەر دەگری.

دیار:

دەبوا لە زیندان بوایە (شیرین بە تووڕەیی دوور دەکەوێتەوە).

هۆشیار:

ئەتۆ! بوەستە! بوەستە! (شیرین دەچێتە دەرەوە).

دیار:

لێگەڕێ بڕوات، من پێی باوەڕ ناکەم.

هۆشیار:

پێدەچێ راست بکات.

دیار:

بە زمانە لووسەکەی هەڵمەخەڵەتێ، هیچ تیمارییەك بڕوا نییە. (روو لەچەکدارە نادیارەکانی بەردەمییانەوە دەکات: بۆ پێشەوە!

بـا بڕۆیـن!

(دیـار و هێـرش سـەربازانە بـۆ دەرەوەی شـانۆ هەنـگاو دەنێـن. رووناکـی وردە وردە دەکوژێتـەوە).

دیمەنی دووەم

(دوای کەمێـك، لـە تیـمار. جیهـان لـە ژووری میوانانـە، بێدەنـگ و دڵ بەخەمـە، شـیرین بـە تەنیشـتیەوە راوەسـتاوە و پەردەخـە ئاوێکـی بەدەسـتەوەیە).

شیرین:

جیهـان ئەمـە بخـۆرەوە، ناکرێـت تـا سـەر ئاوەهـا بیـت (جیهـان بـێ وەرامـە). دەتـەوێ چـی بکەیـت؟ خـۆت بکوژیـت؟ (جیهـان هـەر بێدەنگـە). جیهـان، ئـەوە دوو رۆژە نـە هیچـت خـواردووە، نـە دڵۆپـە ئاوێکیشـت بـە قورگیـدا چۆتـە خـوارێ.

(پەخشان دێتە ژوور).

پەخشان: (بۆ شیرین)

هیچ ئومێدێك؟

شیرین:

نە، کارێك بکە، دایەگیان، ئەگینا جیهان خۆی دەکوژێ.

پەخشان:

خوا ئەوە نەکا، من لەمبارەیەوە قسەم لەگەڵ باوکتدا کردووە.

شیرین:

ئەوچی بڕیارداوە؟

پەخشان:

دەڵێت کچەکەی نابێت هیچ پەیوەندییەکی لەگەڵ کوڕەکەی بۆتانیدا هەبێت.

شیرین:

ئەم کچی تۆیشە، دایکە، پێویستە بابە ڕێزی دیدوبۆچوونت بگرێت.

پەخشان:

ئەم گوێ لەمن ناگرێت. باوکتان زۆر کەلله ڕەقە.

شیرین:

تۆ دەبێ وای لێ بکەیت بەقسەت بکا. ئەگەر نا کیژەکەت لەدەست دەچێ.

پەخشان:

وەی خوا نەکا.

شیرین:

زوو کە شتێ بکە، جیهان چیتر بەرگەی ئەوە ناگرێ.

پەخشان: (لەبەرخۆیەوە)

کەسیش نا کوڕەکەی بۆتانیی.

شیرین:

ئەمەیان گرنگ نییە.

پەخشان:

گرنگە، ئەو بۆتانییانە دوژمنانی ئێمەن. بۆ ئێمە نەهاتووە خۆشمان بوێن.

شیرین:

ئەو قسانە بۆخۆتان بکەن، دایە. من ڕقم لێیان نابێتەوە تەنها

چونکــە ئێــوە هەمووتــان رقتــان لێیانــە. جیهانیــش رقــی لێیــان نابێتــەوە.

پەخشان:

وەلــێ ئــەوان رقیــان لــە ئێمــە دەبێتــەوە، شــیرین ئێمــە ناتوانیــن ئەوانەمــان خــۆش بوێــن کــە رقیــان لێمانــە.

شیرین:

رزگار بۆتانیــی رقــی لــە ئێمــە نابێتــەوە. لەوانەیــە بــاوك و دایکــی وابــن. بــەڵام ئــەم خــۆی نــا.

ئاوات (دێتە ژوورێ، لە تەلیفۆنێکی بێ سیمدا قسە دەکات).

ئا، بەڵێ، ئەوە وایە، کێشەکە لای ئێمەوە نییە.

پەخشان:

جیهان، تکایە ئاوا لەخۆت مەکە.

شیرین:

باوکە بزانە چیت بە کچەکەی خۆت کردووە؟

ئاوات (دەوری تەلەفۆنەکە دەگرێ):

گــەر جیهــان دەیــەوێ زێــدە لــە هەمــوو عالــەم لەبــەر خاتــری کوڕەکــەی بۆتانییــەوە خــۆی بکوژێــت، بــا بیکــوژێ (دەمــی تەلەفۆنەکــە والّا دەکاتــەوە).

بەڵێ.. بەڵێ.. ئێمە هەمیشە ئامادەین بۆ دانوستان.

پەخشان:

ئاوات ناکرێ لەگەڵ کچی خۆتا هێندە بێباك و دڵڕەق بیت.

(دیســانەوە دەمــی تەلەفۆنەکــە دادەپۆشــێتەوە): مــن ئەمــە بــە کردەوەیەکــی ناپاکیــی دادەنێــم. ئــەم خیانەتــی بــە خێزانەکەمانــەوە کــردووە.

ئاوات: (دیسانەوە دەمی تەلەفۆنەکە واڵا دەکاتەوە):

بەڵێ.. گوێم لێتە.. ئێمە لەباری شەڕێکی رانەگەیەنراودا دەژین، زۆر تەواوە.

شیرین:

جیهان ناپاکی لەکەس نەکردووە، تۆ رقت لە بۆتانییەکان دەبێتەوە. بەڵام ئەو رکی لێیان نابێتەوە.

ئاوات: (هەر لەسەر خەتە):

دەتوانم دڵنیاتان بکەم.. ئێمە دەستپێشخەر نابین. بەڵێ هەر پێشێلکاریی و توندوتیژییەك بەتوندی وەرام دەدەینەوە.. بەڵێ (دیسان دەمی تەلەفۆنەکە دەگرێ) بۆ هیچ ئەندامێکی ئەم خێزانە نەهاتووە هەرگیز هیچ جۆرە پەیوەندییەکی لەگەڵ دوژمنەکانی منداهەبێ.

شیرین:

بۆچی؟ ئاخر بۆ دەبێ ئێمەیش بە ئاگری تۆوە بسووتێین. باوکە؟

ئاوات: (هەر لە تەلیفۆنەکەدا)..

بەڵێ تێدەگەم.. بەڵێ.. سوپاس بۆ ئەم پێوەندییەت.. بای. (تەلیفۆنەکە دادەخات، دەیخاتەوە سەر مێزێکی لابەلاوە و دادەنیشێت). گەرەکتە بزانی بۆچی؟ من تێتدەگەیەنم، شیرین. ئەو بۆتانییانە بەسەدان کەسی ئێمەیان کوشتوون و ماڵەکانیانیان وێرانکردووە. ئەوەیش نەك جارێك و دووان. لەوەتەی بە بیری هەر کەسێکمان دێ ئەوانە هەر لە ئێمەیان کوشتووە و هەرچی گوند و کێڵگە و موڵك و ماڵاتمان بووە تاڵانیان کردووە.

پەخشان:

ئاخر کەس و کارانی ئێوەیش هەر هەمان شتیان لەگەڵ ئەواندا کردووە.

ئاوات:

بەڵام ئەوان دەستپێشخەربوونە.

شیرین:

باشە دەکرێ ئەوە هەتا هەتایە هەر بەردەام بێت؟ پێویستە یەکێک بیوەستێنێ، بابەگیان.

ئاوات:

ئەی مردووەکان چی؟ کێ ژیانیان پێبداتەوە؟ سەدان ئەندام و لایەنگری بنەماڵەکەمان لەدەست داون. بە بەهای ملیۆنان دینار ماڵ و مووڵکمان تێچووە. ئایا ئەمانە بۆخۆم و خەڵکەکەم قەرەبوو دەکرێتەوە؟

شیرین:

ئەوەی چوو، چوو، باوکە بە دووچوواندا مەچوو!

ئاوات:

نە، شیرین. تۆ تام شیری خاوت لەدەمی دێ و ساکاریت. بۆتانییەکان جێی باوەڕ نین. ئەمن زۆر چاکیان دەناسم. باپیرە گەورەی ئەوان و ئێمە ئەم کێشە و ناکۆکییەیان پێکەو هەڵگیرساندووە. ئەوان ساڵەها لە ناو چیادا بەیەکەوە ژیاون. متمانەمان پێکردبوو و بەسەرراستمان دەزانین. پەیمانمان بەیەک دابوو. هەرگیز بە نیچمە چارەسەریی قایل نەبین. زۆرمان ئازار چەشت و زۆرمان قووربانیدا بۆ بەدیهێنانی ئامانج و داخوازییەکانمان. سوێندمان بە قورئانی پیرۆز خوارد ناپاکیی

لەگــەڵ یەکــدا نەکەیــن. کەچــی ئــەو هەمــووی بەلایانــەوە مانایەکــی نەبــوو. ئەمانــە دەســتەیەکی تەمــاکارن. دوژمنامــان خێــرا لــە رێگــەی بۆتانییەکانــەوە دزەیانکــردە نێــو ریزەکانمانــەوە. کەوتنــە داواکــردن لێمانــەوە کــە بــڕوا بــە هەمــوو درۆ و بەڵێنەکانــی کــە پێمانــدرا بــوون بکەیــن. ئێمەیــان بــەوە تاوانبــار کــرد کــە گوایــا ئێمــە تووندڕەویــن، ئێمــە دژی ئاشــتیین و ئێمــە دەمانــەوێ درێــژە بــە نەهامەتییەکانــی گــەل بدەیــن. هەمــوو هەوڵێکماندا بــۆ پــێ ســەڵماندنیان کــە نیمچــە چارەســەریی ناتــەواو بــۆ کێشــەکەی ئێمــە لــە دواڕۆژدا بــە گــران دەوەســتێ لەســەرماندا. بــێ هــوودە بــووە. ئــەوان پێیــان وابــووە کەرتکــە نانێــك چاکــترە لــە هیــچ. منیــش دەمگــوت مــادەم توانــا هەبێــت نانێکــی ســاخ بەدەســت بێننێــت بۆچــی دەبــێ بــە کەرتکــە نانەکــە رازی بیــت؟ نانێکــی ســاخ و تــەواو مافــی رەوای خۆمانــە. ئــەوان شــەڕی ئێمەیــان دەســت پێکــرد. بــە هاوکاریــی دوژمنەکانمانــەوە خەڵکانــی ئێمەیــان کۆمەڵکــوژ کــردن و مووڵکەکانیــان وێرانکــرد. فریــوی باپیرەمیانــدا و بــۆ دانیشــتنێکی ئاشــتبوونەوە بانگهێشــتیان کــرد و دوایــی کوشــتیان. هەرچەنــدە بــە قورئانــی پیــرۆز ســوێندیان بــۆ خواردبــوو کــە بــە ســەلامەتیی دەیگەڕێننــەوە و لــە گــوڵ کاڵــتری پــێ نالێــن. ئەوجــا تۆیــش داوام لێدەکەیــت بــڕوا بەمجــۆرە کەســانە بکــەم و خۆشــیانم بوێــن! دەشــتەوێ بهێڵــم کچەکــەم مێردیــان پێبــکات؟ نەخێــر، نەخەیــر.. هەرگیــز.

پەخشان:

ئــاوات، هــەردوولا تیــرۆر و تاوانــی ســامناکیان ئەنجامــداون. مــن دڵنیــام ئەوانیــش ســکاڵا و بەهانــەی خۆیانیــان هەیــە.

شیرین:

بێگومان وایە. باوکەگیان، دەستەکانی ئێوەش زۆر پاك نین.

ئاوات:

دەستەکانی ئێمە تا ئەو ساتەوەختە کە بۆتانییەکان لە خوێنیان هەڵسوون پاك بوون.

پەخشان:

لەوانەیە ئەوانیش هەمان شت بە ئێوە بڵێن.

ئاوات:

ئاخر چونکە ئەوان درۆزنن.

پەخشان:

ئاوات لێگەڕێ با کوڕەکەی بۆتانی بڕوات، ئەتۆ ژیانی کچەکەی خۆت لە نێو دەبەیت.

ئاوات:

تەنها بەیەك مەرج دەهێڵم بڕوات.

شیرین:

چ مەرجێك؟

ئاوات:

نابێ جیهان جارێکی تر چاوی پێی بکەوێتەوە. هەروەها نابێت ئەمیش نەلێرەو نەلە ئینگلتەراش جیهان ببینێتەوە.

جیهان (هێزی لەبەرنەماوە):

بڕیارە تا لە ژین بمێنم هەر دەبێ ببینم.

ئاوات:

گوێت لێیەتی؟

شیرین:

بابەگیان ئەم خۆشیی دەوێت و نایەوێ دروّت لەگەڵدا بکات.

پەخشان:

پێویستە رێز لە هەستەکانی بگیرێت؟

ئاوات:

ئەدی هەستی من؟ هەستەکانی منیش نابێ رێزیان لێبگیرێت؟

شیرین:

خۆ دنیا بەکەرتك نابێت هەر لەبەر ئەوەی کچەکەی تۆ لە تەك کوڕەکەی بۆتانییدا پێکەوە دەبینرێن.

ئاوات:

کەواتە هەموو ئەوانەی مردوون هەروا بە خۆڕایی گیانیان بەخشیوە. بابە گەورەم، براکان و ئامۆزاکانم و لایەنگرانمان و خەڵکانی بێ تاوانی تریش بەدەستی چەپەڵی بۆتانییە بەدکارەکانەوە کوژراون دەبێ گۆڕ هەڵتەکێنن کە دەبیستن کچەکەی من لەتەك بۆتانییەکدا دەژیت.

شیرین:

ئەوان بە بیستنی ئاشتیی و شاد و کامەران دەبن. زۆر خۆشحاڵ دەبن کە بزانن رێککەوتنەکە لە ئارادایە. بەوە بەختەوەر دەبن کە بزانن چیتر برا برای ناکوژێت.

پەخشان:

بۆ خاتری جیهان کوڕەکەیان ئازادکە با بڕوات.

ئاوات:

تەنها گەر بەڵێن و پەیمان بدەن جارێکی تر یەکدی نابیننەوە.

جیهان (بەرەزیلی):

هەرگیز!

ئاوات:

خۆ دیسانەوە گوێت لێی بوو؟ خەمی ئەو پارەیەمە کە لێی سەرف دەکەم.

پەخشان:

ئەو دەستەی نەتوانی بیبڕیت دەبێ ماچی کەیت. پێویستە مل بۆ ئەوە کەچ کەین کە چارەیمان نییە. ئەمن نازانم چی ئەوانەی بەیەك گەیاندووە؟ پێمواید ئەمە ویستی خوایە، ئێستەیش کار لەکارا ترازاوە، ئاوات، بە ئاشتی لێیانگەڕێ. دوور نییە ئەمە بۆ خانەوادەی هەردووکمان و بۆ نیشمانیش بەخێر بگەڕێت.

ئاوات (بەرزەپێ دەبێ):

جیهان مەگەر تەنها بەسەر لاشەی مردووی منـدا شوو بە رزگار بکات.

(ئاوات دەچێتەدەر، پەخشان و شیرین دڵشکاو و نائومێدن. جیهان دووبارە دەست دەکاتەوە بە گریان. رووناکی وردە وردە نامێنێت).

دیمەنی سێیەم

(ماوەیەکی کورت دواتر لە بۆتان، ڕێبوار، ڕێزان، هۆشیار، ئەڤین، شیلان و دیار لە دیوەخانەکەدا کۆبوونەتەوە).

ڕێبوار:

تۆ دڵنیایت ئەم لەوێیە؟

هۆشیار:

لەو بڕوایەدام لە قەڵاکەدا شاردراوەتەوە. کچە تیماریەکە پێدەچێ ڕاست بکات.

ڕێبوار:

هۆشیار، ئەوانە ئی بڕواپێکردن نین. زۆرجاران تا ئێستا خەیانەتیان لێکردووینە و هەر دەیشیکەنەوە.

ڕێزان:

ڕێبوار، واز لە ڕابردوو بێنە.

ڕێبوار:

چۆن بتوانم ڕێزان؟ تۆ دەزانی چەند کەسیان لە ئێمە کوشتووە؟ دەزانی ژمارەی ئەو گوندانەی وێرانیان کردوون و سووتاندوویانن چەندە؟

ڕێزان:

ئێمە ناتوانین ڕابردوو بسڕینەوە. دەوجا با بە ئومێدی داهاتوو بین و خەمی بۆ بخۆین.

دیار:

بلا ئەمشەو ئەو بنکەیەیان هەڵتەکێنین. بای ئەوەم پێشمەرگە هەنە.

ڕێبوار:

پێویستە رزگار بە سەلامەتی دەربازکەن.

دیار:

بەڵێـــن بـــێ بەبـــێ ئـــەوەی پەنجەیەکـــی بەخوێـــن بێـــت رزگاری بکەیـــن.

ئەڤین:

ئەی ئەو چەتیوە، بەدخووە جیهان، ئێستێ لە کوێیە؟

شیلان:

لە ماڵەوە رادەبوێرێت.

هۆشیار:

خوشکەکەی دەیگوت هەڕەشەی خۆکوشتنی کردووە.

ئەڤین:

جا تۆیش پێت بڕوا کرد؟

شیلان:

ئەو تەنها مەرگی رزگار بە ئاوات دەخوازێت.

دیار:

پیاوەکانـم ئامـادەن شـوێنەکە بتەقێننـەوە. تەنانـەت دەتوانیـن ئـەو کچەتیمـەش، جیهـان لەگـەڵ خۆیانـا بـۆ ئێـرە بێنیـن.

ئەڤین:

ئۆقرە ناگرم تا شاپێکی نەگەیەنمێ.

شیلان:

دەبێ ئابڕووی ببەم.

ڕێزان:

باشـــە بـــۆ نەتوانیـــن ئـــەم کێشـــەیە بـــە ئاشـــتیی و دۆســـتانە چـــارە

بکەیـن؟ بـۆچ دەبێـت هـەر پەنـا بـۆ هێـز بەریـن؟

دیار:

چونکە ئەوە تاکە زمانێکە تیماریيەکان تێیدەگەن.

ڕێزان:

دە تەلیفۆنەکـە هەڵگـرە و قسـە لەگـەڵ ئـاوات تیماریـی بکـە ڕێبـوار. داوای لێبکـە کوڕەکـەت ئـازاد بـکات. پێـی بڵـێ چەنـد بـەو ڕەفتـارەی کردوویەتـی دڵـی تـۆی شـکاندووەوهیوابـڕاوی کردووێـت.

ڕێبوار:

قسـە لەگـەڵ ئـاوات تیماریـدا بکـەم؟ دەتەوێـت مـن ئـەو بـەدکارە بدوێنـم؟ هەرگیـز.

ڕێزان:

تەلیفۆنی بۆ بکە.

ڕێبوار:

نا، نا، ڕێزان هەرگیز.

ڕێزان:

هیچت لێکەم نابێتەوە.

دیار:

تیماریی ئەمە بەخۆبەدەستەوەدان لە قەڵەم دەدات.

ڕێبوار:

هەرگیز ئەم سووکایەتییە بە من ناکرێت.

ڕێزان:

ئاخر گیانی کوڕەکەتی پێوە بەندە.

ڕێبوار:

ئـەم هیچـی لێنایـەت. مەترسـە، بەسـاخ و سـەلامەتی بۆتـی

دێنینـەوە. ئەوجـا گورزێکـی وایـان لـێ دەوەشـێنین هەتـا تیماریـی مابـن لـە یـادی نەکـەن.

دیار:

دەبێ هەر بەیەکجاری لەناویان بەرین.

ڕێزان:

شەڕ کێشەکە نابڕێنێتەوە.

ڕێبوار:

ئـەوە بـە تیماریـیەکان بڵـێ، ڕفاندنـی کوڕەکـەی مـن ڕاگەیاندنـی شـەڕ و کوشـتارە.

هۆشیار:

ئەمن تێناگەم بۆ دەبێت ئەوان ڕزگار بەند بکەن؟

ئەڤین:

باشە، جارێ بزانین ڕزگار چی کردووە لەوێ؟

شیلان:

دەشێت چەتیوە تیماریەکە فریوی دابێت.

ئەڤین:

منیش هەر ئاوای بۆ دەچم.

ڕێبوار:

دیار، هێزەکانت ئامادە بکە.

دیار:

لە دوێنێوە لەوپەڕی ئامادەباشیدان.

ڕێبوار:

قەڵاکە بتەقێنەوە و کوڕەکەشم بە زیندوویی بۆ بێنەوە.

دیار:

دڵنیابە لەمە، ئەدی چی لە کچەتیوە تیماریی بکەین؟

ڕێبوار:

کارتان بە کچە بەستەزمانەکەدا نەبێت. من تەنها کوڕەکەی خۆم دەوێتەوە.

دیار:

زۆر باشە، تۆیش لەگەڵمانا دێیت، هۆشیار؟

هۆشیار:

ئای چۆن؟

ڕێزان:

منیش دێم.

دیار:

چی؟ ئێمە دەچین بۆ شەڕ، ڕێزان.

ڕێزان:

دەزانم. بۆیە دێم هەتا لە سەلامەتیی کوڕەکەم دڵنیابم.

ڕێبوار:

بەڵام بۆخۆت سەلامەت نییە.

ڕێزان:

ئەگەر ئێوە هەر شەڕتان بوێت، ئەوا دەبێ هەر هەموومان بچین بۆ شەڕکردن.

ئەڤین:

منیش دێم.

دیار:

تکا دەکەم، ئافرەتەکان، کارەکەمان لێ تێك مەدەن.

رێبوار:

ئەوە لاتان وایە ئێمە لێرە باسی چی دەکەین؟

رێزان:

ئێـــوە شـــەڕتان گەرەکـــە. جـــا دەبـــێ بەیەکـــەوە بیکەیـــن! خـــۆ تەماشـــم نییـــە لـــە ماڵـــەوە دانیشـــم و لێتانگەڕێـــم یاریـــی بـــە گیانـــی کوڕەکەمـــەوە بکـــەن!

رێبوار:

دیار، یاڵڵا زووکەن، بۆ پێشەوە.

دیار:

ئاخر ئافرەتەکان؟

رێبوار:

خەمی ئەمانت نەبێ.

(دیـــار دەســـت بـــە رۆیشـــتن دەکات. هۆشـــیار دوای دەکـــەوێ، ئەوجـــا رێـــزان و ئەڤیـــن و شـــیلان و رێبواریـــش بەدوایـــەوە دەڕۆن. چـــراکان دەکوژێننـــەوە.)

دیمەنی چوارەم

(یەکسەر دوای ئەوە، تیمار شیرین و جیهان تەنیان لە ژووری میواناندا).

شیرین (پارچە کاغەزێك دەکاتەوەو بەچرپە دەدوێت): جیهان بڕوانە، من دەتوانم بەم تیلمە کاغەزە رزگار لە قەڵاکە دەربباز بکەم. یەکێك لە دوو پێشمەرگەکانم رازی کردووە لەگەڵماندا بێت بۆ ئەوێ. بە پاسەوانەکانی قەڵا دەڵێن گوایە بابە ئێمەی ناردووە رزگار ببەینەوە بۆ ماڵەوە. تۆیش لە ئاستی دووریانەکەی بۆتان- تۆماردا، مەبەستم کوێرە رێیەکەی هەرە پشتەوەیە، پێمان رابگە. دەبێ دوای نیوسەعاتی تر لەوێ بیت.

جیهان:

بێ هوودەیە، شیرین، دەستگیرمان دەکەن.

شیرین:

نە، رێچکەکەی هەرە پشتەوە تەنها یەك بازگەی هەیە، دەتوانین بە بەرتیل لێی دەربباز بین. دڵنیابە سەروچاوت بە چاکی داپۆشیت و چاویلکەش بکە چاوتەوە.

جیهان:

ئاخر پاسەوانەکان فەرمانیان پێدراوە نەهێڵن لەماڵ بچمە دەرەوە.

شیرین:

لە ماوەی دوو کاتژمێردا وەردیانەکان دەگۆڕدرێن. دە خولەکێکی دەوێت هەتا گاردە کۆنەکان دەور و تەسلیم لەگەڵ پاسەوانە نوێیەکاندا بکەن، لەو دەمەدا کەس ئاگای لە دەروازەکەی پشتەوە نامێنێت. لەوێوە خۆ بخزێننە دەرەوە. دڵنیام کەس ناتبینێت. دایەو بابەش لەم وەختەدا ئەگەری هاتنەوە

ماڵەوەیــان نییــە. شــوانیش چۆتــە جێگــەی هێرشــەوە.

جیهان:

ئەدی پاشا.

شیرین:

بابە بە لایەکیدا ناردووە.

جیهان:

نازانم بڵێم چی، شیرین. بەراستی ئێمە خەریکی چین؟

شیرین:

رزگار ئازاد بکەین.

جیهان:

ئێ ئەوجا؟

شیرین:

پێکەوە هەڵێن.

جیهان:

جا بۆ کوێ؟

شیرین:

بــۆ هــەر کوێیــەك، تەنیــا بۆتــان و تیــمار نەبێــت. جیهــان. مــن دەمــەوێ تــۆ لــە خۆشــیدا بیــت. بگەڕێنــەوە بــۆ ئینگلتــەرا لەوێــدا بەهمێنــی و ئاســوودە بژینــن لەگــەڵ رزگاردا یاخــود هــەر کەسێکی دیکــەی خــۆت ئــارەزووت بــێ. نەکــەی هەرگیــز جارێکیــتر بگەڕێیتــەوە بــۆ ئــەم وڵاتــە شــێتخانەیەوە.

جیهان:

زۆر سوپاست دەکەم، شیرین.

شیرین:

قێزم لەوە دەبێتەوە کەلەگەڵ ئێوەدا دەیکەن.

جیهان:

بەڵێنم پێ بدە کە بێیتە لامانەوە شیرین.

شیرین:

بەڵێن بێن گەر خوا بیکات.

جیهان:

پێکەوە دەژین و پێکەوە دەنووین و بە یەکیشەوە یاری دەکەین هەر وەکو سەردەمی منداڵیمان.

شیرین:

بەڵێ، بەڵێ. دەبێ هەموو شوێنە خۆشەکانی ئەوێشم پێ نیشان دەیت.

جیهان:

ئەدی چۆن! بە یەکیشەوە بۆ شت کڕین دەچین و لە پارکەکانیشدا خۆ وەبەر خۆرەتاو دەدەین.

شیرین:

جیهان، زۆر تامەزرۆی ئەوێمە. ناتوانم چیتر چاوەڕوان بم.

جیهان:

ئیشاللا هەر دەگەیتە ئەوێوە، شیرین گیان.

شیرین:

ئەو رۆژەت لەبیرە، لە ژووری میوانان یاریمان بە تۆپ دەکرد. تۆپێك بەر وێنە لە جامگیراوەکەی باپیرمانەوە کەوت کە بە دیوارەوە هەڵواسرابوو. لە نووسینگەکەی خۆیەوە بابە گوێی لە قرچە قرچی شووشەی شکاو بوو کە کەوتە سەر زەوی و یەکڕاست بە هەڵەداوان وە ژوورکەوت. (من لە مەڕ تۆپانێ لە

ژووری دانیشتندا چیم پێگوتوون؟ ئەدی ئەمەم لێتان قەدەغە نەکردووە؟ کامتان تۆپەکەی هەڵاویشت؟ کێ بوو؟) ئێمەی هێند زراو رژاو بوو بوویەن ورتەمان لێوە نەهات. (کێ بوو تۆپەکەی هەڵدا؟ کێ وێنەکەی باوکمی شکاندووە؟)

شیرین:

من خەریبووم ددانی پێدابێنم وەختێ گوێم لە تۆ بوو گوتت (ئەوە من بووم، بابە).

جیهان:

ئەوە بوو سێ مشتەکۆڵە بەناو پشتمەوە دراو بڕایەوە.

شیرین:

زۆر شەرمەزار و تاوانبار بووم. نەدەبوا لێگەڕێم تۆ سزاکەی بخۆیت.

جیهان:

بە هەرحاڵ ئەوەندە بە ئازار نەبوو، چەند فرمێسکێك و جارێکی تر ئامادە بووم تۆپێکی دیکە هەڵاوێمەوە.

شیرین:

تۆ هەمیشە پشتگیریت لەمن کردووە، جیهان.

جیهان:

ئەوە ئەرکی سەرشانمە، شیرین. تۆ خۆشکی بچووکمی.

شیرین:

وەڵێ، شوان ئەوە بۆ تۆ و بۆ منیش ناکات.

جیهان:

شوان پیاوە. ئافرەت بە سۆز ومیهرەبانترن.

شیرین:

راست دەکەیت (شوان دێتە ژووڕێ. شیرین و جیهان ئومێدبڕاو دەبن).

شوان (بەدڵڕەقییەوە):

ئێستەیش جیهان هەر لەسەر ئەوە سوورە خۆی لە برسانا بکوژێت؟

شیرین:

تۆیش ئەوەندە دڵڕەق مەبە.

شوان:

ئەی دەتەوێ چی بکەم؟

شیرین:

نەختێك بەزەییت هەبێ.

شوان:

بۆ یەکێك کە خەریکی ناپاکییە!

شیرین:

جیهان ناپاکی نەکردووە. ئەم گیرۆدەی دڵدارییە.

شوان (بەقێزێکەوە):

لە تەك رزگار بۆتانییدا!

جیهان:

بەڵێ، جا ئەمە چی تیادا بەستەیە؟

شوان:

هەموو شتێك. بە هەرحاڵ من بۆ ئەوە نەهاتووم.

شیرین:

ئەدی بۆچی هاتوویت؟

شوان:

هاتووم شتێك بەرم.

شیرین:

ئەدی هێرش کوا؟

شوان:

چاوەڕوانی من دەکات لە ماڵی خۆیدا، بۆ دەپرسیت؟

شیرین:

بۆ هیچ.

شوان:

خوشکت لەو بارەیەوە بیری خۆی گۆڕیوە؟

شیرین:

نەخەیر، هەرگیز.

شوان:

مـن گلەیـی لـە ئێـوە ناکـەم. بـەڵام، بـەلای بابـەوە دەبوایـە کـوڕی بۆتانیـی ئێسـتا کـە مردبێـت!

جیهان:

ئەگەر ئەو هیچی لێ بێت ئەوا من تۆیش و خوشم دەکوژم.

شوان:

ئەمە هەڕەشەیە؟

جیهان:

چ ناوێکی لێ دەنێیت بنێ. (شوان دەچێتە نێوخانووەکەوە).

شیرین:

دوعا دەکەم زوو بە جێمان بهێڵیت.

جیهان:

من رقم لێی دەبێتەوە.

شیرین:

وامەڵێ.

جیهان:

ئەویش منی خۆش ناوێت.

شیرین:

ئەو رقی لە تۆ نابێتەوە. ئەم وشەیەکی زۆر قورسە. وەلێ ئەو ئێرەیی بە تۆ دەبات چونکە تۆ لەو دیارتریت و لەجیاتی ئەو تۆیان نادە ئینگلتەراوە. لەو بڕوایەدام ئێستایش ئەو نازانێت ئامانجی لە ژیاندا چییە! ئەو سەرلێشێواو و دڵڕەقە و هەموو رۆژێك دڵڕەقییەکەی خۆی دەردەبڕێت. ئەو بە زۆر خۆسەپاندنە. ئەو کەمتەرخەمییە و ئەو گوێپێنەدانەی بە ژیانی کەسانی دیکەوە، هەمووی بەشێکن لە دڵڕەقی و سەرلێشێواوییەکەیەوە.

جیهان (بیر دەکاتەوە):

شیرین، تۆ عەقڵت لە قەدەر تەمەنتەوە نییە.

شیرین:

جیهان، تۆ گەلێك لە من هۆشمەندتریت.

شوان (دەگەڕێتەوە):

بە دوعا، خانمەکان (جیهان و شیرین خۆیانی لێ نەبان دەکەن. ئەویش دەمانچەکەی هەڵدەگرێت و بە لووت بەرزییەوە دەچێتە دەرەوە).

شیرین (تەماشا دەکات بزانێ شوان رۆیشتووە):

ئەوا رۆیشت، وەك پێمگوتیت ئاوەها بکە، ئیتر من جێت

دەهێڵــم.

جیهان:

ئاگاداری خۆت بە.

شیرین:

خەمی منت نەبێ.

جیهان:

وەرە (شــیرین بــە قســەی دەکا. دەســت لــە ملــی یەکــتر دەکــەن و یەکـدی رادەمووسـن). سـوپاس بـۆ هەمـوو شـتەکانت. (هەمدیسـان دەس بــە راموسـان دەکەنــەوەو شــیرین دەچێتــە دەرەوە. چــراکان لەســەرخۆ دەکوژێنــەوە).

دیمەنی پێنجەم

(خێزانــی بۆتانیــی. ڕێبــوار، ڕێــزان، ئەڤیــن، هۆشــیار، دیــار و شــیلان و لایەنگرانــی خێزانەکــە و نیــوەی ئەوانــەی لــە یەکــەم دیمەنــدا شــاییان دەکــرد. دێنــە ســەر شــانۆوە).

دیار:

پێشــنیاز دەکــەم ڕێبازگەکــەی هــەرە پشــتەوە بگرینەبــەر. چونکــە ئــەوان لــە پشــتەوەڕا زۆر قایمکارییــان نەکــردووە.

هۆشیار:

کاتێکیــش دەگەینــە قەڵاکــەوە دەبێــت بــە دەردی ئــەو کێلگەیــان بەریــن کــە کوللــە بەســەریدا وەربووبێــت.

ڕێبوار:

بلا هەر مێرە و دوژمنێك لەنێو بەرێت.

ڕێزان:

ئەدی ئافرەتەکان چی بکەن؟

دیار:

تکایە، تێکەڵ مەبن، خۆتان مەخەنە ڕێگەمانەوە.

ڕێزان:

ئێمە بۆ سەیرکردن نەهاتووینە. بۆ ئەوە هاتووین لە تەك ئێوەدا شەڕ بکەین، وا نییە کچینە؟

ئەڤین و شیلان:

بەڵێ وایە.

دیار (بۆ ڕێبوار):

تکایە تێیان بگەیەنە. خەریکە لە ئەقڵ دەردەچن.

ڕێبوار:

ڕێزان بگەڕێنەوە. ئەمە کاری مێرانە و ئەوان ئەنجامی دەدەن.

ڕێزان:

پێویستە بەیەکەوە سەرکەوین یان بەیەکەوە تێ بچین.. بام بڕۆین!

(بەیەکەوە بۆ دەرەوە هەنگاو دەنێن. یەکسەر دوای ئەوە، ئاوات پەخشان، شوان، هێرش و پاشا، شاییکارەکان لە بەرگی پێشمەرگاندا بەدوایانەوە، دێنە سەر شانۆکەوە و بە وریایی هەموو شوێنەکان دەپشکنن).

ئاوات:

باشە دبێ بۆ کوێ چووبن؟

پاشا:

ناشێت جارێ زۆر دوور کەوتبێتنەوە. هەر چەند خولەکێك پێش ئێستا لەگەڵ شیرین و دوو پاسەوانەکەیان دواوە. نووسراوێکی رەسمییان هێنابوو کە گوایە تۆ نووسیوتە رزگار لەگەڵ خۆیاندا ببەنەوە.

پەخشان:

باشە، ئەدی جیهان؟

پاشا:

بە گوێرەی راپۆرتی هەواڵگرییەوە نەچۆتە قەڵاکەوە.

پەخشان:

ئەی بۆ کوێ چووە؟ چۆن لەماڵ چۆتە دەرەوە بێ ئەوەی پاسەوانەکان ببینن؟

پاشا:

منیش نازانم ژمارەیەك پاسەوان گیراون بۆ لێتۆژینەوە.

شوان:

دەبوا بمزانیایە شتێکیان لە بن سەردایە کاتێ ئەم بەیانییە بەیەکەوە بینیمن.

پەخشان:

کێ؟

شوان:

جیهان و شیرین پێکەوە.

هێرش:

لە کوێت دیتن؟

شوان:

لە ماڵەوەدا.

پاشا:

وا گەیشتووینەتە سێ ڕێیانەکە، کامیان بگرین باشە. ڕێگەکەی پێشەوە، یان ئەوەی پشتەوە، یاخۆ ئەوەی پشتی پشتەوەیان؟

ئاوات:

پێویستە ببینە سێ قۆڵ و هەر دەستەیەك ڕێگەیەکیان بگرێت.

پاشا:

بە دابەشبوون بێ هێز دەبین و دوژمن زیاتر زەفەرمان پێ دەبات. من دڵنیام بۆتانیی دەستی لەمە هەموویدا هەیە. گومان دەکەم پیاوەکانی ئەو شیرین و جیهانیان بۆ قەڵاکە پەلکێش کردووە. دوای ئازادکردنی کوڕەکەی خۆیان هەردوو کچەکانی تۆیشیان وەك بارمتە بەدیل بردووە لەتۆڵەی گڵدانەوەی کوڕەکەی خۆیاندا. پێم باشە هەر بەیەکەوە ڕێنینەوە تاکو گەر بەسەر بۆتانیی و پیاوەکانییدا کەوتین ئەوا بتوانین بە یەکجاری لەگەڵیاندا ببڕینینەوە!

ئاوات:

زۆر ڕاستە. دەبێ بەیکەوە ڕێنینەوە. باشە، ئێستا کام ڕێگا بگرینەبەر؟

شوان:

من ڕێگەکەی پشتەوە پێشنیاز دەکەم.

هێرش:

ڕێگەکەی پێشەوە پەسندترە.

پاشا:

ئـەی بـۆ ئـەوەی هـەرە پشـتەوە دەڵێـن چـی؟ ئـەوان زیاتـر بـۆی هەیـە ئـەو رێگەیـەی کەمـتر هاتووچـۆی بەسـەرەوە بێـت بەوێـدا رۆیشـتبێتن.

ئاوات:

کەوابوو، دەی رێگەکەی هەرە دواوە.

پەخشان:

ئاوات، ئەمە هیچ مانایەکی نییە.

ئاوات:

چی؟

پەخشان:

هیـچ (وەك شـەڕکەران هەنـگاو بـۆ دەرەوە دەنێـن. دەسـبەجێ گرووپەکـەی بۆتانییـان دێنـە ژوورەوە).

رێبوار:

ئێستێ چەندمان ماوە بۆ قەڵاکەوە؟

هۆشیار:

هێندە لێرە دوور نییە، وەك کێژۆڵەیەکی تیماریی پێمی گووتوە.

ئەڤین:

تۆ خۆت قسەت لەگەڵ کچەکەی تیماریدا کرد؟

هۆشیار:

بەڵـێ خـۆی هاتـە لای مـن و دیـار و هەواڵـی رزگار وقەڵاکـەی پێراگەیاندیـن.

شیلان:

چۆن بزانین راست دەکات؟

هۆشیار:

هـەر ئێستێ ساخی دەکەینەوە(دووبـارە سـەربازانە دەچنـە دەرەوە و گرووپەکـەی تیماریـیـان دێنـەوە ژوورێ).

شوان:

پێموانییە رێگە راستەکەمان گرتبێت.

هێرش:

ئەم تووڵە رێیە تا دێ زیاتر کوێر دەبێتەوە.

پاشا:

بـام کەمـێ دوورتـر بڕۆیـن. جـا ئەگـەر نەماندۆزیـەوە دەکـرێ بادەینـەوە بـۆ سـەر یەکێکـی دیکەیانـەوە.

پەخشان:

ئاخـر دەبـێ بـۆ کـوێ بچـن؟ چـۆن دەکـرێ ئـەوان لـە ماڵەوەیـان را بکـەن؟

پاشا:

لەبـەر ئەوەیـە مـن وا تێدەگـەم لەلایـەن پیاوەکانـی بۆتانییـەوە دەستگیر کرابـن. هـەر هەمـان ئەوانـەی بـۆ رزگارکردنـی کوڕەکەیـان هاتبـوون.

پەخشان:

ئەم کێشەیە پێویست بوو بە ئاشتی چارەسەر بکرایە.

ئاوات:

بۆتانییـەکان تەنیـا لـە زمانـی هێـز تێدەگـەن. ئەوانـە ئاشـتیخواز نیـن.

پەخشان:

ئەوانیش بۆیان هەیە هەمان شت بە ئێوە هەمووانتان بڵێنەوە.

شوان:

ئەوان هەمیشە بە درۆ و بە ناهەق ئێمە تاوانبار دەکەن.

پاشا:

خزمینە، با بڕۆین. کاتمان ئەوەندە نییە بە فیڕۆ بدەین.

(دیسانەوە، سەربازانە دەچنە دەرەوە، لەکاتێکدا رزگار و جیهان و شیرین بە ژوور دەکەون).

شیرین:

جا لێرەدا هەردووکتان جێدەهێڵم. منیش دەگەڕێمەوە بۆ ماڵەوە.

جیهان:

تکایە شیرین، بە تەنها لێرەمان جێ مەهێڵە.

شیرین:

بڕۆ، جیهان، تۆ پاسەپۆرتی خۆت و تکتیکی دووسەرەشت پێیە. لەگەڵ رزگاردا بگەڕێنەوە بۆ لەندەن. خۆتان بە دوور بگرن هەتا دایەو بابە دێنەوە سەر هۆشی خۆیان. دەوجا هەتا دەستگیریان نەکردوونەتەوە زووکەن لێرە بڕۆن.

رزگار:

من لە پێشدا دەبێ بچم بۆ ماڵەوە تا پاسەپۆرت و تکتەکەم بێنمەوە.

جیهان:

ئەی من لە کوێ بوێستم؟ من لەکوێ چاوەڕوانت بم؟

رزگار:

من دزەیەك بۆ ماڵەوەمان دەکەم و بەیانیش تۆ دەرفێنم.

جیهان:

نامەوێ جارێکی تر بچمەوە ئەوێ.

رزگار:

ئاخر، شیرینەکەم وا چاکترە لەگەڵ مندا بێیت.

جیهان:

نەخێر، من لە شوێنێکی نێو ئەو تەراشانەدا چاوەڕوانت دەبم. دە راکە و بە پەلە شتەکانت بێنەوە و بگەڕێوە بۆ لام.

رزگار:

دەترسم بەبێ ویستی خۆم زۆر دوابخرێم.

جیهان:

حەز ناکەم جارێکی کە پێ بنێمەوە ماڵەکەتانەوە. ئەوان منیان خۆش ناوێت. خێزانەکەتان رقیان لە من دەبێتەوە.

رزگار:

خێزانەکەی ئێوەش، جیهان، بەهەمان دەستوور. بۆ دوو رۆژانیش منیان لە زیندانا هێشتەوە. ئەی بەڵگە لەمە رووتر؟

جیهان:

من لەسەر تخووبی بۆتاندا چاوەڕوانت دەبم.

رزگار:

جیهان تکایە خۆت گێل مەکە.

جیهان:

خۆم گێل نەکردووە. تۆ داوای ئەوەم لێدەکەیت بگەڕێمەوە ئەو شوێنەی جارێك لێوەی دەرکراوم.

شیرین:

پێویست بەو شەڕو هەرایە ناکات رزگار، جێیەك لە بۆتان شك

نابەیت جیهان خۆی تیادا حەشار بدات هەتا تۆ شمەکەکانت دێنیتەوە.

(رزگار بیری لێ دەکاتەوە).

رزگار:

دۆزیمەوە، دەتبەم بۆ لای ئامۆزاکەم، لای هۆشیار.

جیهان:

چۆن دەزانێت کە ئاشکرام ناکات؟ ئەمەیە وەک دەڵێن بەزی بە کتک بسپێریت.

رزگار:

قسەی لەگەڵدا دەکەم، دەتوانم هانی بدەم.

(تاقمەکەی بۆتان بەهەڵەداوان دەپڕژێنەوە سەر شانۆوە، رزگار و جیهان تۆند خۆیان بەیەکەوە دەنوسێنن، رێزان بە هەشتاو دەچێت دەست بکاتە ملی رزگارەوە، بەڵام رێبوار دەیگێڕێتەوە دواوە).

رێبوار:

ئەوا بۆ وازت لەو کێژە هەر نەهێناوە؟

رزگار:

چونکە خۆشم دەوێت.

رێزان:

رزگار گیان ئەتۆ سەلامەتیت؟

رزگار:

بەڵێ دایکە.

رێبوار:

هەر ئێستێ واز لەو کێژە بێنە.

رزگار:

هەرگیز، هەرگیز.

ئەڤین:

رزگارەکەی جاران نەماوە، بەسەری کەوتووە.

شیلان:

ژارخواردوویان کردووە. بزانین چۆن چۆنی لەگەڵ باوکییدا دەدوێت!

رێبوار (بۆ دیارو پیاوەکانی):

لێکیان دابڕێنن.

(کە دیار و پیاوەکانی نزیك دەبنەوە، گرووپەکەی تیماریان لەلایەکەی ئەو سەرەوە دێنە ژووڕێ).

پاشا:

چیم پێگووتن؟ شەیتانەکە وا بەخۆی لێرەیە و سەرپەرشتی ئەم گەمە تاوانبارییە دەکات.

دیار:

پاشا، ئاگاداری دەمی خۆت بە بزانە چ دەڵێیت، دەزانم تۆ سەگی خاوەنەکەتی.

پاشا:

ئەدی خۆت بۆ نااڵێی دیار، تۆی کۆیلەی بۆتانیی؟

(دیار دەیەوێ پەلامارێ پاشا بدات وەلێ، هەردووکیان دەگێڕدرێنەوە دواوە).

رێبوار:

ئاوات، تیماریی تۆ بۆچی کوڕەکەمت رفاند؟

ئاوات:

چونکە ئەو پێدرێژی سەر ماڵی ئێمەی کردبوو.

ئەڤین:

خۆت و کچەکەشت ئەو تەڵەیەتان بۆ نابووەوە.

شوان:

ئاوا لەرووی باوکمدا مەدوێ، چەتیوی بێ ئابڕوو.

ئەڤین:

تۆیش ئەوە نیت من بشکێنێتەوە، هەی هیچ و پووچی ناکەس!

(شوان پەلاماری ئەڤین دەدات بەڵام لێناگەڕێن دەستی بیگاتێ).

پەخشان:

ڕێزان، ئێوە بۆ بەکوڕەکەی خۆتان ناڵێن دەستبەداری کچەکەمان بێت؟

ڕێزان:

ئێوەش بە کچەکەی خۆتان بڵێن یەخەی کوڕەکەمان بەردات.

ئاوات:

شیرین، ئەوا تۆ لێرە چ دەکەیت؟

شیرین:

هاتم خوشکم بەڕێکەم.

ئاوات:

بۆ کوێی بەڕێ دەکەیت؟

شیرین:

بۆ هەر کوێیەك لێی بتوانن یەکدیان خۆش بوێت و دڵداری بکەن.

ئاوات:

تۆ بەڵگەنامەیەکت بەناوی منەوە تەزویر کردووە بۆ ئازادکردنی.

شیرین:

بەڵێ کردوومە.

ئاوات (بۆ پاشا و پیاوەکانی):

بیانگرن.

(پاشا و پیاوەکانی، تفەنگ لە گۆڵمدا، لە رزگار و جیهان و شیرین نزیک دەکەونەوە. هەروەها دیار و پیاوەکانیشی نزیک دەکەونەوە رووی تفەنگەکانیان لە دوژمنەکانە. رزگار و جیهان زێتر دەچنە پاڵ یەکترییەوە. کە ئەمانیش لێیان نزیکتر دەبنەوە. شیرین خۆی دەکاتە سۆپەر بۆرزگار و جیهان. پەخشانیش یەکڕاست خۆی بەسەریانەوە دەنووشتێنێتەوە. رێزانیش بەهەمان شێوە. هەردوو گرووپەکان بۆ چەند ساتێکی دژوار و ئاڵۆزکاو رووبەڕووی یەکدی دەوەستنەوە. هیچ گرووپێکیان ئامادە نییە تەقە بکات نەبادا ئی خۆیانی بەرکەون. هۆشیار چەکەکەی فڕێ دەدات و خۆی دەگەیەنێتە لای رزگار و ئافرەتەکانەوە).

رێبوار (بۆ ئاوات):

خوابزا بەتەما نیت ژنەکەت و دوو کچەکانت بکوژیت هاە؟

ئاوات:

نە، هەروەکو تۆیش ناتەوێت کوڕەکەت و هاوسەرەکەت و برازاکەت بە کوشت دەیت. (رێبوار فەرمان بە دیار و پیاوەکانی دەدات تەقە نەکەن. ئاواتیش هەمان فەرمان بۆ پاشا و پیاوەکانی دەردەکات). هەرگیز ئاواتم بەوە نەخواستووە تۆ ببێتە خەزووری کچەکەم.

ڕێبوار:

منیش نەمویستووە کوڕی من ببێتە زاوای تۆ.

شوان:

باوکە، هیوادارم ئەم ژن و ژنخوازییە هەڵە و نەگونجاوە پەسەند نەکەیت.

ئاوات:

کوڕەکەم تازە کار لەکار ترازاوە.

شوان:

باشە ئەدی هێرش چ لێدەکەیت؟

(ئاوات وەرام ناداتەوە. هێرش تووڕەیە بە هەشتاو دەردەپەڕێتە دەرەوە. ئاهەنگ و زەماوەند لەخووەڕا دەست پێدەکات. شیلان لووس و باریك بێ چرپە بۆی دەردەچێت. رزگار لەگەڵ جیهاندا و هۆشیار لەتەك شیریندا هەڵدەپەڕن شایی دەکەن. شوان و ئەڤین تەنها بۆ ماوەیەکی کەم نایەنە بەر بار و دوایی مل دەدەن. ئاهەنگ و هەڵپەڕکێی ڕەشبەڵەك هەر بەردەوامە. هەتا پەردە دادەدرێتەوە).

(کۆتایی)

هەولێر ١٩٩٩/١/٢٥

ناسنامەی دەستە

پرۆژەی دەستەی ئینسکلۆپیدیای پارتی دیموکراتی کوردستان، لە پێناو ناساندن، کۆکردنەوە، بە دیکۆمێنتکردن و بڵاوکردنەوەی مێژووی پڕ لە سەروەریی کار و خەباتی پارتی دیموکراتی کوردستان، لەسەر پێشنیازی ڕێزدار مەسرور بارزانی، لە ساڵی ٢٠١٤ دامەزراوە.

ئەم بەرهەمەی بەردەستی بەڕێزتان بەشێکە لە هەوڵ و ئامانجەکانی ئەم پرۆژەیە.

P.D.K ENCYCLOPEDIA